ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ

ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದ ಸಂಕಲನ

ಸಂಪಾದಕರು:
ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬಾಬು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಯು.ಎಸ್.ಎ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗ ಪುಸ್ತಕಮಾಲೆ –7

ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ

ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದ ಸಂಕಲನ

ಸಂಪಾದಕರು: ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬಾಬು

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿ: ಮೀರಾ ಪಿ. ಆರ್.
ಪ್ರಕಾಶ್ ನಾಯಕ್
ವೈಶಾಲಿ ಹೆಗಡೆ
ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಕಾಗಿನೆಲೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ

ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿ, ಯು.ಎಸ್.ಎ

ANUVAADA SAMVAADA- Collection of translations of literary works (poems, short stories, essays, plays) from English and other languages into Kannada, together with critical essays on the process of translation by Kannada writers in the U.S.A., edited by Sreekantha Babu and published by Kannada Sahitya Ranga, U.S.A.

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: 2015

ಹಕ್ಕುಗಳು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯುಎಸ್ಎ

ಬಳಸಿರುವ ಕಾಗದ: 70 ಜಿಎಸ್ಎಮ್ ಎನ್ಎಸ್ ಮೆಪ್ಲಿಥೋ

ಪುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ: ಡೆಮಿ 1/8

ಪುಟಗಳು: 416 ಬೆಲೆ: ರೂ. 400. US 30$

ಪ್ರತಿಗಳು: 1000

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ:

ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿತರಣಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ:

ನ. ರವಿಕುಮಾರ

ಅಭಿನವ

17/18-2, ಮೊದಲನೆಯ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ,
ಮಾರೇನಹಳ್ಳಿ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 040
ದೂರವಾಣಿ: 9448804905, 080-23505828
E-mail:abhinavaravi@gmail.com
Books are also available in **amazon.com**

ಪುಸ್ತಕ ವಿನ್ಯಾಸ: ಅಪಾರ ಮತ್ತು ಎಂ.ಆರ್. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್

ಪ್ರಸರಣೆ: ಕೃಷ್ಣಾ ಚೆಂಗಡಿ

ಮುದ್ರಣ

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
LAKSHMI MUDRANALAYA

ಬೆಂಗಳೂರು

ದೇಶಾಂತರ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ

ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೂ ಕನ್ನಡದ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೇ ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ಕುಳಿತವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆಂದೇ ಮೀಸಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ'ವನ್ನು(ಕಸಾರಂ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. 2013 ಮೇ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಕಸಾರಂ ತನ್ನ ಹತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನೂ, ತನ್ನ ಆರನೆಯ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನೂ ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್ ಕನ್ನಡ ವೃಂದದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅದ್ದೂರಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿತು. ಪ್ರತಿ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಈ ಬಾರಿಯೂ ಕಸಾರಂ ಅಮೆರಿಕದ ಬರಹಗಾರರೇ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಲದ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಸ್ತು "ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ."

"ದೇಶಾಂತರಗೊಂಡ ವಲಸೆಗಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ "ಭಾಷಾಂತರ" ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ನೋಡುವ ಕ್ರಮ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೆಟಕುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಆ "ಪರದೇಶ"ವೇ "ಸ್ವದೇಶ"ವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂಚಿನ "ಸ್ವದೇಶ" "ಪರದೇಶ"ವೆನ್ನಿಸ ತೊಡಗಿದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ "ಭಾಷಾಂತರ" ಕ್ರಮೇಣ ಕರಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗದೇ ನಿಂತು ಉಳಿಯುವಂತೆ, ಕೆಲವೇ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ದೇಶಾಂತರಗೊಳ್ಳದವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ವಲಸೆಗಾರರಿಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರಿನ ಜೊತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ ಬೆಸೆತುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರುಗಳ ನೆಂಟು. ಹೀಗೆ ಕಸಿಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮದನ್ನು ಪರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗು ಪರರಿಂದ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ರಚನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳ ಗಣಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕಂತಹ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ! 'ಕನ್ನಡದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡೇತರರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯೇತರರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾರಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಅಭಿಮಾನದ ಮಾತಾಗಲಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ, ನಮಗೆ ಎಟಕುವ ಪರಭಾಷೆಗಳ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ, ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ) ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಹ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಿತಿಯೊಳಗೇ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವವರು ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಹತ್ತಾರು ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದಿತ ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ "ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಳೆದ ಮೇಲೂ ಉಳಿಯುವ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳೇ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಸಹೃದಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ, ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕಸಾರಂ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

*

ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಈ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್ನಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕನ್ನಡಿಗ **ವತ್ಸಕುಮಾರ್** ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ವಿಶೇಷ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನಾಗ ಐತಾಳ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಮೈ.ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ, ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗವು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ
'ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ' ಎಂಬ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು
ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆಲೆಸಿ
ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ
ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ
ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ
ಅರ್ಪಿಸಲು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

–ವತ್ಸ ಕುಮಾರ್

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ,

ಇದುವರೆಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವಸಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಈಗ ಹದಿಮೂರನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಾ ಏಳನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸಂತೋತ್ಸವದ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಶೇಷ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈವರೆಗಿನ ಆರು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಬಾರಿಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ವಿಷಯ– 'ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ'. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೂ ಅನುವಾದಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಅನೇಕ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿಯೊಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವಾದಾಗ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಚಿಂತನೆಯ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಅರಿವು ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಓದುಗರ ಅನುಭವ ವಿಸ್ತಾರದ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದಾಗ ಆ ಕೃತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಾಯಭಾರಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಮೇರಿಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನಮ್ಮ ಈ ಆಶಯ, ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಮೆರಿಕದ ಕನ್ನಡ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಈ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ಆಗಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ನಮಗೆ, ಕನ್ನಡೇತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡುವ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಆಯ್ದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೂ ಅನುವಾದಿಸಲು ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಅನುವಾದಿತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಾಗ, ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯ, ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ನಮಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅನುವಾದಕರಿಗೂ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ.

'ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ' ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಆರಂಭವು ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಆಯ್ಕೆ, ಕಾಪಿರೈಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿದವು.

ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಗರದಿಂದ ಅನುವಾದಿಸಲು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರಿಗೇ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಥೆ, ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು 10–12 ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆವು. ವಿವಿಧ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರು ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು. ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಳೆಯದಾದುದರಿಂದ ಕಾಪಿರೈಟ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕಾಪಿರೈಟ್‌ಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇರುವುದನ್ನರಿತ ಹಲವಾರು ಮೂಲ ಲೇಖಕರು (ಅಥವಾ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಾರಸುದಾರರು) ಈ ಕುರಿತು ನಮಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ!

ಇನ್ನು ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕೃತಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆ, ಅನುವಾದದ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದೆವು. ಅನುವಾದಿತ ಲೇಖನಗಳು ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದವು, ಅದು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಓದುಗರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ, ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆವು. ಓದುಗರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಲೇಖನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಲೇಖಕರ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಕರ ಕಿರು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಆರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು 30 ಅನುವಾದಿತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಕಥೆ, ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಹರಿದುಬಂದಿವೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಿಂತನೆಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮಗಾದ ಆನಂದ ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಸಿಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಕರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

*

ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್, ಪ್ರೊ. ನಾರಾಯಣ ಹೆಗ್ಡೆ ಮತ್ತು ಎಚ್. ವೈ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗ ನೀಡಿದ ಸನ್ಮಿತ್ರರಾದ ನಾಗ ಐತಾಳ, ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ, ನಳಿನಿ ಮೈಯ, ತ್ರಿವೇಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಪಾದನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ವಹಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನಾವು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಕಳೆದ ಬಾರಿಯಂತೆ ಈ ಬಾರಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ನೆರವಾದ ವತ್ಸಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕ ನಮನ.

ಈ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯೊಂದೇ ಕಾರಣ. ಕನ್ನಡಪ್ರೇಮವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ನೆಲೆ. ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡ ಈ ಕನ್ನಡದ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಓದಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಓದಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪುಸ್ತಕ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ರಘು ಅಪಾರ, ಕರಡು ತಿದ್ದಿದ ಇಂದ್ರಕುಮಾರ್, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಎಂ. ಆರ್. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ವಿತರಕರಾದ **'ಅಭಿನವ ಬಳಗ'** ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಮಂಜು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಈ **'ಅನುವಾದ ಸಂವಾದ'** ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವ ಆಸೆ ಅಂಕುರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿ

ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬಾಬು

ಮೀರಾ ಪಿ. ಆರ್.

ಪ್ರಕಾಶ್ ನಾಯಕ್

ವೈಶಾಲಿ ಹೆಗ್ಡೆ

ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಕಾಗಿನೆಲೆ

ಅ ನು ಕ್ರ ಮ

ಭಾಗ 1: ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳ ಭಾಷಣ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ (ಫ್ರೀಹೋಲ್ಡ್, ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿ) ಮತ್ತು ಸಂಗಮ (ಸೈಂಟ್ ಲೂಯಿ, ಮಿಸ್ಸೋರಿ) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ 2015ರ ಮೇ 30 ಮತ್ತು 31ರಂದು ಸೈಂಟ್ ಲೂಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ (ಸಂದರ್ಶಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಪೀಠ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು) ಅವರು ಮಾಡಿದ ಆಶಯ ಭಾಷಣ.

ಅನುವಾದ-ಆಗುಹೋಗುಗಳು

ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ' ಮತ್ತು 'ಸಂಗಮ' ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸೈಂಟ್ ಲೂಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಏಳನೆಯ ವಸಂತೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಅನುವಾದವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಚರ್ಚಾವಿಷಯವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಸಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಒಂದು ಮುಖವಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವೂ, ಪೂರಕವೂ ಆಗಿಬರುವುದು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರಾದ ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ "ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾವ್ಯದ ಪೈರು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಡೆದಿರಬೇಕಾದ ಉಳುಮೆಯ ಕೆಲಸವೇ ತರ್ಜುಮೆ". ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಉಳುಮೆಯ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಚೂಲಗಳನ್ನು, ಅದರ ವಿಶ್ವರೂಪಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಬಹುಮುಖೀ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯವೂ, ಅಭಿನಂದನೀಯವೂ ಆದ ಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. 'ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ'ದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ನಟರಾಜ್ ಅವರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಿ ಮೈಯ ಅವರು ತಾವು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಾಂಜಲಿ ಹಾಗೂ 'ಅಭಿನವ'ದವರು ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಹತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಈ ಬರೆವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನಾನು ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹಿಂದಿನ ನಿಮ್ಮ ವಸಂತೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಪ್ರಭುಶಂಕರ ಅವರು, ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಸಹಪಾಠಿಗಳಾದ ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ ಅವರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೈದೇಹಿ ಅವರು, ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಹಿರಿ-ಕಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಗಣನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂಥವರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ 'ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ' ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳ ಸಮೂಲವಾದ ಅನುವಾದವಾದರೆ, 'Beyond Words' ಆಯ್ದ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದ. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರು ಹೊರತಂದ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು' ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಬಲ್ಲಿರಿ. ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಅವರ 'ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ' ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೊಂದನ್ನು ಮೂಡಿಸಿರುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುವಾದಗಳ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಸೂಚಿಯಾಗಿರುವಂಥ ಕೃತಿ 'Beyond Words'. ಇವು ಮೂಲತಃ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವ ಡಾ. ನಟರಾಜ್ ಅವರ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ನುಡಿಯುವಂತೆ, ಅವರು ಸ್ವತಃ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಕವಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರ 'ಸಿರಿಗನ್ನಡ ರಾಮಾಯಣ' ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಕೆ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಎಚ್. ವೈ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ' ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯ-ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡುವ 'ಆಚಾರ್ಯ ಕೃತಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಬಲ್ಲಂಥ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಯಾವೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದಾಗಲೀ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಿಂದಾಗಲೀ ಇಷ್ಟು ಸಮಗ್ರವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗ ಐತಾಳರು(ಆಹಿತಾನಲ) ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಿ ಮೈಯ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಬೇಂದ್ರೆ ಅಂದ್ರೆ' ಮತ್ತು 'ಯದುಗಿರಿಯ ಬೆಳಕು' ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹಾಕವಿಗಳಾದ ಬೇಂದ್ರೆ ಮತ್ತು ಪು.ತಿ.ನ. ಅವರನ್ನು ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಕಲನಗಳು, ನಾಗ ಐತಾಳರ 'ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ' ಹಾಗೂ 'ದೂರ ತೀರ ದಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದ ಕತೆಗಳು' ಭಾರತೀಯನೊಬ್ಬನ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿದೇಶಾನುಭವಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು. 'ಕಾದೇ ಇರುವಳು ರಾಧೆ' ಒಂದು ಕಿರು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ನಾಗ ಐತಾಳರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಅಧ್ಯಯನವಲಯದ ಪ್ರತೀಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಿಂದ ರೂಪಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ಸಾಗರಗಳ ಆಚೆಗೆ ಇದ್ದೂ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದ

ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಾಧನಾವಲಯಗಳ ದಿಗಂತಗಳನ್ನು ತೆರೆದುತೋರುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಅನುಪಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದುಹೋಗದಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಿಂಗಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಒತ್ತು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದುದಿರಲಿ, ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಕಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕಾಗಲೀ, ಆತ್ಮೀಯತೆಗಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಡಂಬರಕ್ಕಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗೆಗಿನ ಭಾರತದ ಸಂಘಟಕರು ಭಾರತದಿಂದಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಂಡವನ್ನೇ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಸಿಂಗಪುರ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ದೇಶಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಲೆಂದೇ ಬಂದಿದ್ದವರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಶ್ರೋತೃಗಳಲ್ಲೂ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಭಿನ್ನವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 250 ಇರಬಹುದೆಂದೂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುವಂಥವರೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದ ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕೂ, ವಿಷಯ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ; ಇದು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸಬಹುದೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ/ಪ್ರಬಂಧ ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯನ್ನು ಮೀರಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಭಾಷಾಂತರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ನಟರಾಜ್ ಅವರಂತೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮಾನವಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಮೆರಿಕನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸುಮಾರು 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರನ್ನು ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರದೇಹೋಯಿತು. ಅಮೆರಿಕನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ನಿರುತ್ಸಾಹವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಎಂಬಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಅಂತೆಯೇ, ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದದ್ದೂ ಉಂಟು. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗದೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಪಠ್ಯಭಾಗವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಹೀಗಿತ್ತು: "ಅವರವರ ಗಂಜಿ ಅವರವರು ಉಂಡು ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು". ಕಿಟ್ಟೆಲ್ ಕೋಶದ ನೆರವಿನಿಂದ ಗಂಜಿಯ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು:

"Their their gruel they ate and lived happily."

ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೈ ಎತ್ತಿದರು. ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೀಗಿದ್ದುವು: "Professor, you said: 'Their their gruel they ate. Why duplicate 'their their? Isn't one 'their' sufficient?, 'How can some one eat some one else's food?, 'How can they be happy eating gruel?' ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲ ಸಮಸ್ಯೆ ವ್ಯಾಕರಣಸಂಬಂಧಿಯಾದುದು (grammatical); ಎರಡನೆಯದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದುದು ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದುದು (cultural or sociological). ಇವು ಶಬ್ದಶಃ ಭಾಷಾಂತರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.

ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಬಯಸಿದ ಹಿಂದೀ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರು, ಆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ 'ಆಗಷ್ಟೇ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು "ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇಂ ಬರಸಾತ್ ಹೋ ರಹೀ ಥೀ" ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ, 'Stop translation' ಎಂದು ಕಾರಂತರು ತಂತಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಧ್ವನಿಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಮೋಸಹೋದ ಪ್ರಸಂಗ ಇದು.

ಭಾಷಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ 'ಅಧಿಕಾರವಾಣಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿರುವ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೇಟ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ತಾನು ನೀಡಿರುವ ಈ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾನೆ:

By translation we mean such a version as shall before all things make it plain that (i) the translator has grasped the sense of each individual word as used in the original;

(ii) has selected to render it in the nearest equivalent which the genius of his language permits; (iii) and has so welded together those equivalents that the whole becomes an exact counterpart of the passage equally careful in diction and equally elegant in style.

ಭಾಷಾಂತರದ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ (i) ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥಗ್ರಹಣ, (ii) ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಸಂವಾದಿ ಶಬ್ದಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಹಾಗೂ (iii) ಸೂಕ್ತ ಪದವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯ ಅಳವಡಿಕೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದವನ್ನೂ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ಎಂಥ ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಎಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಈ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಡಾ. ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಸಂದರ್ಭ ಇದು:

ಮೂಲ:

Hanuman who met Sita, who is said to be really Devamaya
born to bring about the defeat of rakshasamaya,
tells Rama that she is pining away in Lanka and
when he met her, she was decided on death.

ಅನುವಾದ: ರಾಕ್ಷಸಮಾಯೆಯ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದೇವಮಾಯೆ ಸೀತಾದೇವಿ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ನೋವನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದ ಹನುಮಂತನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂಲದ ಪ್ರಕಾರ, "ಸೀತೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವಮಾಯೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ"; ಆದರೆ, ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಸಂದೇಹಾತೀತವಾಗಿ ದೇವಮಾಯೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ; ಜೊತೆಗೆ 'ಸೀತಾದೇವಿ'ಯೂ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ವಿರಹಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿದ್ದ ಆಕೆಯನ್ನು ಹನುಮಂತ ಕಂಡಾಗ, ಆಕೆ ಸಾಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಳೆಂದು ('ಮರ್ತವ್ಯೇತಿ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಾ' ಎಂದೇ ಇದೆ) ಹನುಮಂತ ತಿಳಿಸಿದನೆಂಬುದಾಗಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅಪೋಹಗೊಂಡು 'ವಿಶದ' ವರ್ಣನೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ದ್ರೋಹಾತ್ಮಕವೂ, ನಿಂದ್ಯವೂ ಆದ ಕಾರ್ಯ.

ವಿಲಮೋವಿಟ್ಜ್ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 'ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ'ದ (metempsychosis) ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಮಾಲ್ಕಮ್ ಕೌಲೆ 'ಕಲಾತ್ಮಕ ಸೃಷ್ಟಿಯ (recreative art) ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೇಟನೇ ಮುಂದುವರಿದು ಭಾಷಾಂತರ ಮೂಲಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯವಾಗಿರುವ (fidelity), ಆನಂದನೀಡಿಕೆಯ (pleasure of the reader), ಅನುರೂಪತೆಯ (commensurateness), ಪರಿಹಾರಕಲ್ಪನೆಯ(compensation) ಮತ್ತು ಮೂಲಾಭಾಸತ್ವದ(originalness) ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ಯಾಮುಯೆಲ್ ಡೇನಿಯಲ್ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾಷಾಂತರ ಹೇಳಿಕೇಳಿ 'ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತಸ್ಸಂಚಾರ' (intertraffic of the mind). ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸದೆ ಹೋದರೆ

ಅಪಘಾತಗಳು ಆಗುವುದು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಖ್ಯಾತ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಅಪ್ಪಾದೊರೈ ಅವರ 'Substance of Polites' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಕಾಣದೊರೆಯುತ್ತದೆ:

Aggregation of individuals constitutes a family; aggregation of families constitutes a community; aggregation of communities constitutes a state; aggregation of states constitutes a nation.

ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ:

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕುಟುಂಬವಾಗುತ್ತದೆ; ಕುಟುಂಬಗಳು ದಾಳಿಮಾಡಿದರೆ ಸಮುದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಸಮುದಾಯಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ರಾಜ್ಯಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

'Aggregation' ಅನ್ನು 'Agression' ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಅನಾಹುತ ಇದು. ಅರ್ಥದ ಕಡೆಗೆ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ (concept) ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಹರಿಸದೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅವಿವೇಕ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಅಂಕಸಂಕಲನದ (tabulation) ಪರಿಶೀಲಕರನ್ನಾಗಿ (scrutinizer) ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದರೂ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಹೋದಾಗ, ಪರೀಕ್ಷಾ ನಿಯಂತ್ರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, "ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳದ್ದೂ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ದರಿದ್ರ 'aggregate'ನದು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರಂತೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು 'aggregate professor' ಎಂದೇ ಲೇವಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಭಾಷಾಂತರದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಥವಾ ಅದು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಯಾವೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ E. S. Bates ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ "Nothing moves without translation" ಎಂದೇ– ಅಂದರೆ "ಭಾಷಾಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ನಡೆಯಲಾರದು" ಎಂದು– ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಕಲಾವಿದರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಉದ್ಯಮಶೀಲರು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ದುಭಾಷಿಗಳ (Interpreters) ಅಗತ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. UNO, UNESCO, WHOದಂಥ ಅಂತರ–ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು (Conference Translators) ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ; ವ್ಯಾಪಾರ–ವಾಣಿಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ (Commercial Translators) ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯ ಸಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ಜಾಹಿರಾತಿನ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕೇ ಆಗುತ್ತದೆ; ಚಿತ್ರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಂತೂ ಚಿತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ (Film-script Translators)

ನೇರವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ(Sub-titling), ಧ್ವನಿಪಥ ಪರಿವರ್ತನೆ (Dubbing) ಹಾಗೂ ಪ್ರಕರಣ ಭಾಷಾಂತರ (Para-dubbing) ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಕೃತಿಗಳು, ಖ್ಯಾತಿಪ್ರಾಪ್ತ ಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿವಿಜೇತ ಕೃತಿಗಳು ಬೇರೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ (Adaptation), ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ, ಖಂಡಾಂತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ (Continental Journals) ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅನುವಾದಕರು ಬೇಕೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ (Machine Translation). ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ-ಶ್ರವ್ಯ ಸಾಧನಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಉಭಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ; ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುವಾದವಾದರೆ, ವಿಷಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಗತಿಗಳೆಂದರೆ (i) ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಣ ಅಸಾಮಂಜಸ್ಯಗಳು (non-coincidences) (ii) ಭಿನ್ನ ಪರಿಸರಗಳು (differing environments) (iii) ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳು (differing cultures and differing personalities). ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ (external) ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ (internal) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಂವಹನದ (communication) ಮಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆ ದೇಶನಿಷ್ಠವೂ, ಕಾಲನಿಷ್ಠವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಸತತ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವಂಥದು. ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿ ರೂಪ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಆಗುತ್ತ ಇರಬಹುದು. ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಶಬ್ದಸಾಮ್ಯ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಭಾಷಾಂತರಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾಸಂಬಂಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೋಶಾತ್ಮಕ (lexical) ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣಾತ್ಮಕ (grammatical) ಎಂದು ಉಪವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೂಪ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೋಶಾತ್ಮಕವಾದುವೆಂದೂ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಕರಣಾತ್ಮಕವಾದುವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು (comprehension) ಹಾಗೂ ಸಹಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಉಭಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ವಿಷಯ-ಪರಿಜ್ಞಾನ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತವೆ; ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ 'ಪಂಗು'ವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು:

(i) Ancient Egyptians used to prepare maps on tablets
prepared out of clay.
ಅನು: ಪ್ರಾಚೀನ ಈಜಿಪ್ಷಿಯನ್ನರು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ಮಾತ್ರೆಗಳ
ಮೇಲೆ ಭೂಪಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

(ii) Church's intervention
ಅನು: ಚರ್ಚ್ ಎಂಬಾತನ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ

(iii) The role played by the governor.......
ಅನು: ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಪಾತ್ರ..........

ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಶಃ (i) 'ಫಲಕ' (ii) 'ಚರ್ಚ್' (iii) 'ನಿಯಂತ್ರಕ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ಅವಿವೇಕಗಳಿಗೆ ಎಡೆದೊರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಅರ್ಥಗಳ ಅರಿವಿನ ಅಭಾವದಿಂದಾಗುವಂಥವು.

ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ, ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ನಮೂದಿತವಾಗಿರಲೂಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಔಚಿತ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಪ್ರಥಮ ನಿಘಂಟುಕಾರ ಜಾನ್ಸನ್ ಇಂಥ ತಪ್ಪನ್ನೆಸಗಿದ್ದುದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ, "Ignorance, Madam! Pure ignorance!" ಎಂದು ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ. ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ The Oxford English Dictionary ಯಲ್ಲಿ 'Elephantiasis' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ:

The name given to various kinds of culaneous disease, which produce in the part affected a resemblance to an elephant's hide.

ಆದರೆ, 'elephantiasis' ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ 'ಚರ್ಮರೋಗ'ವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ.

'Random House Dictionary'ಯಲ್ಲಿ 'Gandhi' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆ ಇದು: 'Hindu Religious Leader', ಬಹುಶಃ ಗಾಂಧೀಜಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ, ನಾಥೂರಾಮ್ ಗೋಡ್ಸೆಯ ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಮೊದಲೇ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ!

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ದಾಖಲೆಯಾಗದೆಯೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'perestroika' ಮತ್ತು 'glossnost' ಶಬ್ದಗಳು. ಇವುಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಅರ್ಥ

'reconstruction' ಮತ್ತು 'openness' ಎಂದಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಾಮ್ಯವಾದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ 'ಪುನಾರಚನೆ'ಯನ್ನು ಹಾಗೂ 'ಮುಕ್ತತೆ'ಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಷ್ಯನ್ ಮೂಲದ ಅವೇ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಶಬ್ದಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೋಶವನ್ನು ಸೇರಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಕೋಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದ ಒಂದೇ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ,

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ
ಉಪನ್ಯಾಸ	ಭಾಷಣ	ಕಾದಂಬರಿ
ಆಹ್ವಾನ	ಕರೆ	ಸವಾಲು
ಪ್ರಬಂಧ	ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ	ಏರ್ಪಾಟು
ಅವಸರ	ತ್ವರೆ	ಅವಕಾಶ
ಆಲೋಚನಾ	ಯೋಚನೆ	ವಿಮರ್ಶೆ, ಟೀಕೆ
ಸಂಶೋಧನ	ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು	ತಿದ್ದುಪಡಿ
ಪ್ರತ್ಯೇಕ	ಬೇರೆ	ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಹಿಂದೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯೊಬ್ಬರು "ನದೀ ಕೋ ಪಾರ್ ಕರ್‌ನಾ" ಎಂಬುದನ್ನು "ನದಿಯನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವುದು" ('ದಾಟುವುದು' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ) ಎಂದೇ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರು.

ಇದೇ ರೀತಿ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'heart' ಶಬ್ದ 'ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗ'ವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಂಥ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೃದಯ'ವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ರೂಪ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ British Broadcasting Corporation ಮೋಸಹೋದ ಪ್ರಸಂಗವೂ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. 1958ರಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಡಿಗಾಲ್ ಅವರು 'Vin alcool et tabac' ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದ ವಿಚಾರವನ್ನು BBC ವರದಿ ಮಾಡಿದಾಗ 'Wine, Alcohol and Tobacco' ಎಂದು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿತ್ತು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ "French wine contains no alcohol" ಎಂಬ ಟೀಕೆ ಬಂದಾಗಲೇ BBC ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದು. 'Alcool' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'spirit' ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದುದೇ ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ–ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರಧಾರೀ', ನಾಗಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ' ಎಂಬಂಥ

ರೂಪಕಗಳಿಗೆ–ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ರೂಪಕಗಳಾಗಲೀ, 'ಮಾಯಾ', 'ಲೀಲಾ', 'ಕರ್ಮ', 'ಋತ'ದಂಥ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳಾಗಲೀ ಇರುವ ಸಂಭವ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ "one who wears the hide of an elephant, namely Shiva'; 'one who wears the serpent as the sacred thread, namely 'Rudra' ಎಂದು, 'Maya, the illusion enveloping all the living beings', lila, the divine sport of the God incarnate' ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಡಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂಬಹುದು, ಒಮ್ಮೆ ವಿವರಿಸಿದ ಬಳಿಕ. ಇದನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ 'ವಿಲೀನೀಕರಣ' (merging) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ, ಇದೇ ಬಗೆಯ ಇತರ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಪರ್ಯಾಯಗಳು ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'Platinum', 'Khadi', 'Brahmin'ನಂಥ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'a valuable metal called Platinum' ಎಂದು, 'hand spun and hand woven cloth' ಎಂದು, 'a sect called Brahmin' ಎಂದು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ವಿವರಣಕ' (classifier) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ರೂಪಕ–ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಶಃ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು: ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'Crocodile tears'–'ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು'; 'Lion's share'–'ಸಿಂಹಪಾಲು; 'move heaven and earth–ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳನ್ನು ಒಂದುಮಾಡು; 'bird's eyeview'–'ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ': 'from the pan to the fire' ಬಾಣಲೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಗೆ', ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವೂ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'Herculean task'. ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿನ Herculesನನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದೊರೆಯುವ ಭಗೀರಥನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಇದನ್ನೇ 'ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ' ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸಮೀಕರಣ ವಿಧಾನ (method of assimilation) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದರೂ, ನೈಜವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಭಾವಸಾಮ್ಯ ಸಾಧಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'All that glitters is not gold' ಎಂಬುದನ್ನು 'ಹೊಳೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಹೊನ್ನಲ್ಲ' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ 'ಅರ್ಥ ಸಾಮ್ಯ' (semantic equivalence) ಸಾಧಿತವಾಗಬಹುದಾದರೂ, ಭಾವಸಾಮ್ಯ (emotional equivalence) ಸಾಧಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ 'ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಲಲ್ಲ' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅರ್ಥ, ಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಾಮ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ವಾಕ್ಯರಚನೆ:

ನಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರಚನೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ

ದೋಷಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ನೈಜ ಪ್ರಸಂಗ ಇಂತಿದೆ: ಥೇಮ್ಸ್ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಪ್ರಜೆಯೊಬ್ಬನು ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನದಿಗೆ ಧುಮುಕಲೆಂದಿದ್ದಾಗ, ಆಕೆ "Nobody shall save me, I will be drowned" ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಳಂತೆ. ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಆಕೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೆ, ಆಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೇನೂ ತನಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು ಸುಮ್ಮನಾದನಂತೆ. ಆದರೆ, ಆಕೆ ಒಬ್ಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಫ್ರೆಂಚ್ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಳು. ಫ್ರೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೇ ಹಾಕುವುದು ರೂಢಿ. ಅದರಂತೆ ಆಕೆ "Nobody shall save me" ಎಂದಿದ್ದಳು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಕೆ "Shall (if ನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) nobody save me, I will be drowned" (ಯಾರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತೇನೆ") ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಆಕೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು. ಹೀಗಾಗಿ, ತನ್ನ ತಪ್ಪು ವಾಕ್ಯರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಾರ್ಕ್ ಟ್ವೇನ್ (Mark Twain) ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ:

I no see not that that frog had nothing of better than each frog.

ಇದರಿಂದ "I don't see that this frog is in any way better than any other frog" ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

English Language Book Society (ELBS) 'The Structure of English Language' ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ನೂರಾರು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಬರೆವಣಿಗೆಯ ಸುಂದರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಹದಿನೆಂಟು ಪ್ರಮುಖ ವಾಕ್ಯರಚನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ 12 ರಚನೆಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

(i) This match box has 60 matches.

(ii) This match box contains 60 matches.

(iii) There are sixty matches in this match box.

ಈ ಮೂರು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ರಚನೆಯೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ. 'ಹೊಂದಿದೆ' (has), 'ಒಳಗೊಂಡಿದೆ' (contains) ಎಂದೆಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡುವ ಬದಲು, "ಈ ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 60 ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಗಳಿವೆ" ಎಂಬ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯ ಸಾಕಲ್ಲವೆ?

ಒಂದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ನಾಟಕೀಯ ಪರಿಣಾಮದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ 'ಬೈಬಲ್ಲಿ'ನ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು:

ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ: The invisible God has created the visible world. (ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ)

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ: The God who is invisible has created the world which is visible. (ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ)

ಈಚಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ: God has created the world. He is invisible; but the world He has created is visible. (ಸರಳೀಕೃತ ರೂಪ)

Invisible, god, world ಈ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದರೂ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ (i) "ಕಾಣದ ದೇವರು ಕಾಣುವ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ" (ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ): (ii) ಯಾವ ದೇವರು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅವನು ಕಾಣುವ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ" (ನಾಟಕೀಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ); ಮತ್ತು (iii) "ದೇವರು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಜಗತ್ತು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ." (ಸರಳೀಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ) ಎಂದು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ರಚನೆಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ನಿದರ್ಶನ.

ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಉಪವಾಕ್ಯ (Main clause) ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಹಲವಾರು ಅಧೀನ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳು (Compound sentences), ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳು (Complex sentences) ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಬಹುದೇನೋ? ಕನ್ನಡಕ್ಕಂತೂ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಾನುಗುಣವಾಗಿ ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಚೊಕ್ಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯುವುದೇ ಮೇಲು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಸಹಜವಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ:

ದಯವಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರಿಗೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕತನದಿಂದ ನಡೆದಿದ್ದಾನೆಂದೂ, ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅವನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಂದೂ, ಎಂದೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಕೃತಕವಾಗಿ ಉದ್ದನೆಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೆಣೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಇದು ಮೂಲತಃ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು

ಜೋಡಿಸಿ ಹೆಣೆಯಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಮೊದಲ ವಾಕ್ಯವೇ 'ಹೇಳಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೂ ಈಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯಗಳ ರಚನೆಯತ್ತಲೇ ಒಲವಿದೆ. ಗಾಳಿಪಟದ ಬಾಲಂಗೋಚಿಯಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಹೆಣೆಯಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದ, ವಾಕ್ಯಭಾಗ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟರೂ, ಮೂಲ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೇ-ಅದು ಲೌಕಿಕ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೇ- ಅಪಚಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

(i) ಮೂಲ: Vasishta says that 'the wives of Brahmins, Kshatriyas and Vaishyas, who commit adultery with a Shudra, may be purified by penance, if no child is born, but not otherwise.

ಅನುವಾದ: ಶೂದ್ರನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಬೇಕೆಂದು ವಸಿಷ್ಠನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾನೆ.

(ii) ಮೂಲ: An ancient Greek would put a statue of Appolo beside his wife's bed when she was going to have a baby. He did so, of course, so that his son would resemble the handsome god.

ಅನುವಾದ: ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೋಲೋ ಮೂರ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಅವನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಬಳಿ ಇರಿಸುತ್ತಿದ್ದ-ಹುಟ್ಟುವ ತನ್ನ ಮಗ ಆ ಸುಂದರ ದೇವತೆಯನ್ನು ಹೋಲಬೇಕೆಂಬಾಶೆಯಿಂದ.

(iii) ಮೂಲ: However, Priestley did not know that the gas he had obtained was contained in the air. Only several years later, having made a thorough study of the properties of this gas, Lavosier established that it was a component part of air, and gave it the name Oxygen.

ಅನುವಾದ: ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ ಅನಿಲವು ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರೀಸ್ಲೆಗೆ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಗತಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಈ ಅನಿಲದ ಗುಣಗಳ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ಇವನು ಇದೊಂದು ಹವೆಯ ಘಟಕವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ 'ಆಕ್ಸಿಜನ್' ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟನು.

ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ 'No', ಮತ್ತು 'not' ಎಂಬ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ 'beside his wife's bed' ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮಾಡಿರುವ ಅವಿವೇಕಗಳಾದರೆ, ಮೂರನೆಯದರಲ್ಲಿ 'ಲೆವೋಸಿಯೆ'ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹಾರಿಸಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೇ ಅಪಚಾರವನ್ನೆಸಗಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ತಪ್ಪುಗಳೇ "ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ದ್ರೋಹಿಗಳು" ಎಂಬ ಕುಪ್ರಥೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗುವಂಥವು. 'ಬೈಬಲ್ಲಿ'ನ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು

ಅಪಾರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅನುವಾದಕನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರಂತೆ. ಇದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ, ಈ ಅನುವಾದಕರ ಗತಿಯೇನು?

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. 'ರಾಮ ರಾವಣ ಕೊಂದ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕೊಂದರು ಎಂಬುದೇ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 'ರಾಮನು ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಂದನು' ಎಂಬುದು ಅಥವಾ 'ರಾಮ ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಂದ' ಎಂಬುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ "ರಾಮನು ದೋಸೆಯನ್ನು ತಿಂದನು" ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಅನಗತ್ಯ. 'ರಾಮ ದೋಸೆ ತಿಂದ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ!

ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ (Passive Voice) ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತೀರ ಕೃತಕ. "ನನ್ನಿಂದ ಹೋಗಲ್ಪಡಬೇಕು", "ಅವನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು" ಹೇಗೆ ಹಿತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ, ಇವು ಸಮ-ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಯಾವುದೇ ರಚನೆಯೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳು- ಇವು ಊಟೋಪಚಾರಗಳಿಗೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಿಗೆ, ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳಿಗೆ, ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಾಗಿರಬಹುದು; ಇವುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಲಿಪ್ಯಂತರವೇ ಇದಕ್ಕಿರುವ ಮಾರ್ಗ. ಅನುವಾದ ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲೂ, ಅವು ಸಂವೇದನೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗೋಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಮಿತ್ ಎಂಬುವರ ನಡುವಣ ಈ ಸಂವಾದವನ್ನು ನೋಡಿ:

ಜಾನ್: ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಸ್ಮಿತ್: ನನ್ನದು ಇನ್ನೂ ದುರದೃಷ್ಟ! ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ.

ಅಂತೆಯೇ 'ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್'ನಂಥ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ-ರಾಣಿಯರ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಬೇರೊಂದು ದೇಶದ ರಾಜ ಬಂದಾಗ, ರಾಣಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಅವನ ಕೈಗೆ ಮುತ್ತನ್ನೊತ್ತಿ ಕರೆತರುವುದು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾದೀತು? ಕೆಲವೊಂದು

ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಲ ಭಾಗ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಚೀಣೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಡ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆ ಗೌರವ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, 'ಬೈಬಲ್ಲಿ'ನ "ದೇವಪುತ್ರ ದೇವರ ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ" ಎಂಬುದನ್ನು ಚೀಣೀ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವಾಗ 'ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ' ಎಂದೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ವ್ಯಾಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ನಾಡು, ಚಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ("India is a great country; she has great problems too.") ಎಂಬುದನ್ನು "ಭಾರತ ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರ; ಅವಳಿಗೆ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇವೆ" ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಗೌರವಸೂಚಕ ಬಹುವಚನದ ವಿಚಾರವೂ. "ನೆಹರೂ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು" ಎಂಬುದನ್ನು ("Nehru came to Karnataka. They delivered a speech in Mysore also"). ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ('Mr.') ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು (They) ಎಂಬುದನ್ನು (He) ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ He/She ಎಂಬುದನ್ನು 'ಅವನು/ಅವಳು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಗೌರವಸೂಚಕವಾಗಿ 'ಅವರು' ಎಂದೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಲ್ಲೆಲ್ಲ 'ವಿಧೇಯತೆ'ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

ಭಾಷಾಂತರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೃತಿಕಾರನೊಂದಿಗೂ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಲೇಖಕನಿಗಿಂತಲೂ ಅನುವಾದಕನೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾದಾಗಲಂತೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಕೀಟ್ಸ್ 'ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ' (Negative capability) ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಬೇಂದ್ರೆ ಮತ್ತು ಪು.ತಿ.ನ. ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಲಾರದ ಅನುವಾದಕ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲ ವರ್ಗದವರದ್ದು 'ಊರ್ಧ್ವಾನುವಾದ' (Over translation) ಆದರೆ, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದವರದ್ದು 'ಅಧೋನುವಾದ'ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಈ 'ಅಧೋನುವಾದ'ದ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಸಭ್ಯತಾದೇವತೆ' ಕವನದ ಕೊನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಋಜುದೃಷ್ಟಿ ದೊರೆಕೊಳಲು ಮೂರು ಯುಗಗಳು ಕಳೆದು
ಕಲಿಕಾಲ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಧನ್ಯ, ಕಲಿಯುಗ ಧನ್ಯ!

ಇದರ ಒಂದು ಹಿಂದೀ ಭಾಷಾಂತರ ಹೀಗಿದೆ;

ಋಜುದೃಷ್ಟಿವಾಲೇ ತೀನ್ ಯುಗ್ ಬೀತ್ ಗಏ! ಅಬ್ ತೋ
ಕಲಿಕಾಲ್ ಕೀ ಜರೂರತ್ ಹೈ! ಧನ್ಯ, ಕಲಿಯುಗ ಧನ್ಯ!

(ಋಜುದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮೂರು ಯುಗಗಳು ಕಳೆದುಹೋದುವು
ಈಗಲಾದರೋ ಕಲಿಕಾಲದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಧನ್ಯ, ಕಲಿಯುಗ ಧನ್ಯ!)

ಕವಿಯ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಾಗಲೀ, ಕಲ್ಪನೆಯ ಉದಾತ್ತತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅರಿಯಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದ ಅನುವಾದಕ ಮಾಡಿರುವ ಅಧ್ವಾನ ಇದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಊರ್ಧ್ವಾನುವಾದದ ಈ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿ:

ಮಿಥಿಲಾ ಮೇರಾ ಮೂಲ್ ಹೈ ಅಯೋಧ್ಯಾ ವಿಕಸನ್ ಕೂಲ್ ।
ಚಿತ್ರಕೂಟ್ ಕೋ ಕ್ಯಾ ಕಹೂಂ ರಹ್ ಜಾತೀ ಹೂಂ ಭೂಲ್ ॥

('ಸಾಕೇತ್': ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ)

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ:

ಮಿಥಿಲೆ ಎನಗಹುದು ಮೂಲ, ಅಯೋಧ್ಯೆ ವಿಕಸನ ಕೂಲ ।
ಚಿತ್ರಕೂಟವನೇನಲಿ, ಮರತೆನಲಾ ಮನದ ಶೂಲ !

ಶೈಲಿ: ಮೂಲ ಲೇಖಕನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯೇ. ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನ ಮತ್ತು ಧಾರಣಶಕ್ತಿ (genius and carrying capacity) ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದು ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕ ಬಿನ್ಯನ್ ಲಾರೆನ್ಸ್‌ನ 'ಅಕ್ಬರ್' ಕೃತಿಯ ಆರಂಭಿಕ ವಾಕ್ಯ:

Contemplating the favourites of Fame (whose laurel is bestowed, like Fortune's smile, not always according to desert), mankind is willingly credulous. Magnified by time and distance, these far seen personages gather round them an air of fable. Sometimes conscious of their power to hallucinate, they have conspired with the world's credulity to create their own legend. In vain are the efforts of the rational, when once a man possesses the imagination of the world. All the exposed littleness and falsifications of a Napolean fail to prevent him from towering over his time.

ಇದರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಶೈಲಿಯ ರಮ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಮೂಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಓದಿದರೂ, ಅದರ ಶೈಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೀಗ ನೋಡಿ:

ಯಶೋಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಗ್ಯದೇವತೆಯ ಮಂದಹಾಸದಂತೆ ಯಶೋಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವೂ ಚಪಲವಾದುದು. ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲದೇಶಗಳ ದೂರಾಂತರದಿಂದ ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಕಾಣುವ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸುತ್ತ ಪೌರಾಣಿಕತೆಯ ತೆಳು ಹೊದಿಕೆಯೊಂದು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವಿಭ್ರಮಕಾರಿಯಾದ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಅವರು ಆತ್ಮಸಂಬಂಧವಾದ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯೊಡನೆ ಸಂಚುಹೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಜನಮನದ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗನಕ್ಕೊಳಗಾದರೆ ವಿಚಾರಮತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ಕ್ಷುದ್ರ ವರ್ತನೆ ಕಪಟ ಕೃತ್ಯಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದರೂ, ತನ್ನ ಕಾಲವನ್ನು ಮೆಟ್ಟನಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವು ಅವನನ್ನು ತಡೆಯಲಾರವು.

ಲಕ್ಷ್ಯ: ಯಾರಿಗಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೂ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯೇ. ಇದನ್ನು ಮರೆತರೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಉದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿ. ಮಕ್ಕಳು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತ ಹಾಡಿ ನಲಿಯುವ, ಆನಂದೋಲ್ಲಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಆ ಶಿಶುಗೀತೆ ಇಂತಿದೆ:

Little drops of water, little grains of sand,
Make the mighty ocean and the pleasant land;
That 'unity is strength', men will uderstand.

ಇದರ ಅನುವಾದ:

ತುಂತುರ್ವನಿಯಿಂ ಬಲ
ವಂತಾಬುಧಿಯಕ್ಕುಮಲ್ಪ ಸೈಕತ ಕಣದಿಂ ।
ಸಂತಸದಿಳೆಯಕ್ಕುಂ; ಜನ
ಮಿಂತಿಹುದೇ ಸಂಘಶಕ್ತಿ; ಕಲಿಯುಗಕಕ್ಕುಂ ॥

ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಬೇರೊಂದೆಡೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, "ಇದು ಮಗುವಿನ ಸೊಂಟದ ಉಡಿದಾರಕ್ಕೆ ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದಂತೆ ಇದೆ". ಹೆಚ್ಚಿನ ಟೀಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಕಾವ್ಯಾನುವಾದದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

'ಕಾವ್ಯಾನುವಾದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ'ವೆಂದು (Poetry, Sir, cannot simply be translated.) ಎಂದು ಜಾನ್ಸನ್ ಹೇಳಿದರೆ, 'ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದೇ ಕಾವ್ಯ' ("Poetry is what gets lost in translation.") ಎಂದು ಫ್ರಾಸ್ಟ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ; ಕಾವ್ಯಾನುವಾದ, ನಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೂಲಕ ಚುಂಬಿಸಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೀಬ್ರೂ ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿಯಾದವನೇ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಬೇಕು; ಕವಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಅನುವಾದಕ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕವಿ; ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕು; ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು–ಹೀಗೆ, ಪರ–ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕೇಳಿಬಂದಿವೆಯಾದರೂ, ಸತತವಾಗಿ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

ಕಾವ್ಯಾನುವಾದ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದ, ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ನುಣಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾವಸಂಪತ್ತು; ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ, ಪೂರಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಲಯ, ಪ್ರಾಸ, ಅಲಂಕಾರಾದಿಗಳು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮನ್ನು ಎದೆಗೆಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಾತೋಲೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, "ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವೀ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ." ಪದ್ಯಾನುವಾದವಾಗಲೀ, ಗದ್ಯಾನುವಾದವಾಗಲೀ, ಅನುವಾದಕರು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಸಹೃದಯರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂಥ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಎರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು, ಲೀಲಾಶುಕನ 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣಾಮೃತ'ದ ಒಂದು ವೃತ್ತಕ್ಕೆ 13ನೆಯ ಶತಮಾನದ ರುದ್ರಭಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದ ಹಾಗೂ 20ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ನೀಡಿರುವ ಗದ್ಯಾನುವಾದ:

ರಾಮೋ ನಾಮ ಬಭೂವ ಹುಂ ತದಬಲಾ ಸೀತೇತಿ ಹುಂ ತೌ ಪಿತುಃ ।
ವಾಚಾ ಪಂಚವಟೀ ವನೇ ವಿಹರತಸ್ತಾಮಾಹರದ್ರಾವಣಃ ।
ನಿದ್ರಾರ್ಥಂ ಜನನೀ ಕಥಾಮಿತಿ ಹರೇರ್ಹುಂಕಾರತಃ ಶೃಣ್ವತಃ ।
ಸೌಮಿತ್ರೇ ಕ್ವ ಧನುರ್ಧನುರಿತಿ ವ್ಯಗ್ರಾಗಿರಃ ಪಾತು ನಃ ॥

ರುದ್ರಭಟ್ಟನ ಅನುವಾದ:

ಕತೆಯಂ ಕೇಳೆಲೆ ಕಂದ ಹುಂ ರಘುಜನೆಂಬಂ ಹುಂ ಸಕಾಂತಂ ವನ-
ಸ್ಥಿತನಾದಂ ಗುರು ಪೇಳೆ ಹುಂ ದಶಶಿರಂ ಕೊಂಡುಯ್ದನಾ ರಾಮನಾ ।
ಸತಿಯ ತಾನೆನೆ ಪೂರ್ವಮಂ ನೆನೆಯುತುಂ ಹುಂಕೊಳ್ಳದುತ್ಕೋಪ ಹುಂ-
ಕೃತಿಯಂ ಮಾಡುತುಮೌಂಡುಗರ್ಚಿ ಕಿಸುಗಣ್ಬಿಟ್ಟಚ್ಯುತಂ ರಂಜಿಕುಂ ।

ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಗದ್ಯಾನುವಾದ:

ರಾಮ ಎಂಬಾತ ಇದ್ದನು", "ಹುಂ", "ಸೀತೆ ಎಂಬಾಕೆ ಅವನ ಸತಿ", "ಹುಂ" ತಂದೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಅವರು ಪಂಚವಟೀ ವನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು". "ಆಕೆಯನ್ನು ರಾವಣ ಅಪಹರಿಸಿದನು", ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಲು ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕತೆಯನ್ನು ಹುಂ ಹುಂ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿಯು "ಸೌಮಿತ್ರಿ ಬಿಲ್ಲೆಲ್ಲಿ?" ಎಂದ ವ್ಯಗ್ರವಾದ ನುಡಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿರುವ ನ್ಯೂಮನ್ನನ 'Lead Kindly Light' ಕವಿತೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದ ಅನುವಾದ:

Lead Kindly Light, amid the encircling gloom
Lead thou me on!
The night is dark and I am far from home

Lead thou me on!

Keep thou my feet; I do not ask to see

The distant scene one step enough for me.

ಅನುವಾದ:

ಕರುಣಾಳು, ಬಾ ಬೆಳಕೆ, ಮುಸುಕಿದೀ ಮಬ್ಬಿನಲಿ

ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು.

ಹೇಳಿ ನನ್ನಡಿಯಿಡಿಸು; ಬಲು ದೂರ ನೋಟವನು

ಕೇಳೆನೊಡೆಯನೆ–ಸಾಕು ನನಗೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ.

ಇವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇತ್ತ ಮೂಲವನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡವಿರುವ ಎರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಕಲ್ಕಿ' ಕವನದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳ ಅನುವಾದ:

ಇವನೆಯೆ ಕಲ್ಕಿ? ಬಡವರ ಬಾಳು!

ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಿಹ ಬಡವರ ಗೋಳು!

ಅನುವಾದ:

ಕ್ಯಾ ಯಹೀ ದೀನಬಂಧು ಕಲ್ಕಿ ಹೈ! ದರಿದ್ರೋಂ ಕಾ, ಕಂಗಾಲೋಂ ಕಾ

ಪ್ರಾಣ್ ಕ್ಯಾ ಯಹೀ ಹೈ? ಕ್ಯಾ ಯಹೀ ದೀನ–ದಲಿತೋಂ ಕಾ

ತಥಾ ನಗ್ನ–ಭಗ್ನ ಮಾನವೋಂ ಕಾ ಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಹೈ!

ಇನ್ನೊಂದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಕೆಲವು ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅನುವಾದ. ಕೈಕೆಯ ಬಾಳಿನ ಸಂಕಷ್ಟ–ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಇವು:

ನಿನಗಲ್ಲದಿನ್ನಾರ್ಗೆ ಪೇಳ್

ಸಂಮಥಿತ ದಶರಥ ತನೂಜ ಜೀವಿತಕಥಾ–

ಸಾಗರೋತ್ಥಿತ ಘೋರಗರಳಮಂ ಧರಿಸುವ

ಶಿವಾಶಿವಶ್ರೀಕಂಠಶಕ್ತಿ?

ಅನುವಾದ:

ರಾಮಕಥಾರೂಪೀ ಮಹಾಸಾಗರ್ ಮೇಂ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೋನೇವಾಲೇ

ಘೋರ್‌ಗರಲ್ ಕೋ ಧಾರಣ್‌ಕರ್‌ನೇವಾಲೀ ಶಿವಾ ಕೀ ಕಂಠಶಕ್ತಿ ತುಮ್ ಹೋ"!

ಇಲ್ಲಿ, ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೆಸಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾನೇ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದ ಶಿವನಂತೆ, ತನಗೆ ಕೆಡುಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಳಿತನ್ನೆಸಗಿದ ಶಿವನ ಆ ಶ್ರೀಕಂಠಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕ ನೀನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಪಾರ್ವತಿಯ ಕಂಠಶಕ್ತಿಯನ್ನು (ಸಾಕ್ರಟೀಸನ ಪತ್ನಿ ಜಾಂತಿಪ್ಪೆಯಂಥವಳ ಕಂಠಕ್ಕೆ) ಹೋಲಿಸಿ(ಹೊಗಳಿ)ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರ:

ಪ್ರಶಸ್ತಿ–ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಲಭ್ಯವಾದಾಗ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಹರಿದುಬರುವುದುಂಟು. ನೊಬೆಲ್ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆತ ಬಳಿಕ ರವೀಂದ್ರರ 'ಗೀತಾಂಜಲಿ' ಮತ್ತು ಇತರ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದ ಆಗಿದ್ದನ್ನಿಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ರಾಜಕೀಯ–ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ದೊರೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಬೋರಿಸ್ ಪ್ಯಾಸ್ಟರ್‌ನಾಕನ 'ಆಡಿ. Zhivago' ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಲ್ಜೆನಿಟ್ಜಿನ್‌ನ 'Gulag Archipelago' ಹಾಗೂ ತಸ್ಲೀಮಾ ನಸರೀನ್ ಅವರ 'ಲಜ್ಜಾ' ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳ 'ಆದಾನ್–ಪ್ರದಾನ್'(ಕೊಳು–ಕೊಡೆ)ನಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಲವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದ ಲಭಿಸಿದ್ದರೂ, ಅನುವಾದಕರ ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶಕರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಒಲವು–ನಿಲವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಅನುವಾದಗಳೂ ಬಂದಿರುವುದುಂಟು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅನುವಾದ ಮಿಶನ್ (National Translation Mission), ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಹೊರಬಂದಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ ಡಾ. ಪಿ. ವಿ. ಕಾಣೆ ಅವರ 'ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಇತಿಹಾಸ' ಮತ್ತು 'ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಆವೃತ್ತಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ'ದ ಕೆಲವು ಸಂಪುಟಗಳು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗದಿರುವ ರಾಬರ್ಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಇತರರ 'ಸೆಲ್ ಬಯಾಲಜಿ' ಹಾಗೂ ಫೆಯ್ನ್‌ಮನ್ ಅವರ 'ಫೆಯ್ನ್‌ಮನ್ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು' ಹಾಗೂ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹೊರತಂದಿರುವ ವಿಲ್ ಡ್ಯುರಾಂಟ್ ಅವರ 'Story of Civilisation' ('ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಥೆ') ಮತ್ತು ಜೆ. ಡಿ. ಬರ್ನಾಲ್ ಅವರ 'Science in History' ('ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ') ಸಂಪುಟಗಳು ಕನ್ನಡ ವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಷೆಯಾಗಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿವೆ. ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನದವರು ಹೊರತಂದಿರುವ 'ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿವರಣ ಕೋಶ' ಕನ್ನಡದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಸಂಪದ್ಯುಕ್ತತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಾವಲೀ ಆಯೋಗ (CSTT) ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪದಕೋಶಗಳೂ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು 'The Scientific Word' ಎಂಬ ಕಿರುಕೃತಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭಾಷಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Linguistic ability) ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ (Conceptual clarity) ಇದ್ದರೆ, ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಧಾನ (Prefixal method) ಪರಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಧಾನ (Suffixal method), ಸಮಾಸ

ವಿಧಾನ (Compounding), ಸಾದೃಶ್ಯ ವಿಧಾನ (Analogy) ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ (Imagination) ಎಂಬ ಐದು ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಲೇಖಕನಾದ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇ. ಫ್ಲಡ್ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ದುಭಾಷಿತ್ವ (Interpretation):

ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತಮ ಅಂತರ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕ, ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದುಭಾಷಿತ್ವ ನೆರವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದುಭಾಷಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆಯೇ ಹೋಗುವ ಅನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳು ಈ ನಡುವಣ ಅನಾಮಿಕರಿಗೆ (Ananymous men) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಕರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿದ್ದನ್ನೂ, ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಇರುವುದು ಅವರ ವೃತ್ತಿಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಅರಿವಿನ ಜೊತೆಗೆ, ಉಭಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ದುಭಾಷಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯ ಆಶು-ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತುಕತೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುವಂತೆಯೇ, ಅವು ಮುರಿದುಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವರು ಕಾರಣರಾಗಬಹುದು.

ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಪೂರ್ಣ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವ ('Nous demandons') ಎಂಬುದನ್ನು ದುಭಾಷಿಯೊಬ್ಬ ('We demand') ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಬಿಗುವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಇದನ್ನು (We request) ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದತ್ತಚಿತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಅನುದ್ವಿಗ್ನತೆ ದುಭಾಷಿಯ ಇತರ ಅರ್ಹತೆಗಳು. ಟೆಹರಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಾತುಕತೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಕನೊಬ್ಬ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮಿನ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಹಾಕಿದಾಗಲೂ, ದುಭಾಷಿ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಶ್ವಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಭೀಕರ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ ದುಭಾಷಿ, ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಸ್ತಂಭೀಭೂತನಾಗಿದ್ದನಂತೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕನೊಬ್ಬ ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ನರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಎದುರು ಬಂದು

ನಿಂತಾಗ, ಅಮೆರಿಕೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರದಿದ್ದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ "ಇದು ಅವರ ಯಾವ ದೇವರ ಪ್ರತಿಮೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನಂತೆ. ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ "ನಾನು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ನನ ಪ್ರಶಂಸಕನಾಗಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ದುಭಾಷಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದನಂತೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. 'ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?' ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೇಳಿದಾಗ, "ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಚಿರಾಯುವಾಗಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಆ ಪ್ರಸಂಗದ ಅಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ದುಭಾಷಿ ನಿವಾರಿಸಿದನಂತೆ.

ವೃತ್ತಿಪರ ದುಭಾಷಿ ಸಿಗದೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಪೀಠದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದಾಗ, ಆತ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಅನುವಾದಿಸುತ್ತ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಂದಾಗ ("Something is rotten in the state of Denmark.") ಎಂದನಂತೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅರಿತಿದ್ದ ಆ ರಾಜಕಾರಣಿ ತತ್‌ಕ್ಷಣವೇ ("There is nothing rotten in Denmark.") ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಇಬ್ಬರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಸಂದೇಹ-ಅನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಎಡೆದೊರೆಯದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಈ ಅನಾಮಿಕನನ್ನು ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ರಾಯಭಾರಿ (Diplomat in disguise) ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಸಮ್ಮೇಳನ ಭಾಷಾಂತರ (Conference Translation):

ಅಂತರ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಜರಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇವು 'ಅಧಿಕೃತ ಅನುವಾದಗಳಲ್ಲ' ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುವಾದವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ, ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಪ್ರತಿಭೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಎಡೆದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ.

ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ (UNO), ಸ್ಟ್ರಾಸ್‌ಬರ್ಗ್ (Council of Europe), ರೋಮ್ (Food & Agriculture Organisation), ಬ್ರಸೆಲ್ಸ್ (European Economic Conference), ಪ್ಯಾರಿಸ್ (UNESCO), ಜಿನೀವ (World Health Organisation) ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳು ಕಾಣದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಭಾಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಇವರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸವ್ಯಸಾಚಿಗಳೂ, ಬಹುಮುಖೀ ವಿಷಯಪರಿಣತರೂ ಆಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ (Commercial Translation):

ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವರೂಪ-ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲವಾದರೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇದನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕಾರವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಆಮದು-ರಫ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗಳು, ಹಡಗು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂಥ ವಾಣಿಜ್ಯ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವರು ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ವಾಣಿಜ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು, ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕ ನಿರ್ಬಂಧ, ಹಣಕಾಸು ವಿಚಾರಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ವಿಭಿನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಇತಿಹಾಸಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಶಬ್ದ, ಯಾವ ಬಣ್ಣ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಕೆಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಯಶಸ್ಸು ಆಂಶಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಇವರನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರ (Translation of Film-script):

'ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರ'ಗಳ ಯುಗ ಮುಗಿದು, 'ಟಾಕಿ ಚಿತ್ರ'ಗಳ ಯುಗ ಕಾಲಿಟ್ಟುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಚಿತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷಾಂತರದ ಹೊಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಜನ್ಮತಳೆದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಎರಡು: (i) ಉಪ-ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು (sub-titling); (ii) ಇಡೀ ಚಿತ್ರದ ಧ್ವನಿಪಥವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು (dubbing).

ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಓದಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮತ್ತು ಸಾರಭೂತ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ತಂತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ (ಈಗ ತಂತಿಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆಯಲ್ಲ!) ಮೂಲ ಧ್ವನಿಪಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಲ್ಲ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ಆಮೋದಕಾರಕವೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರದವನಿಗೆ ಕೋಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದೂ ಆಗಬಹುದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಈ ಮಾಧ್ಯಮ ವಿಧಿಸುವ ನಿರ್ಬಂಧ. ಹೀಗಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರನ ಜಾಣ್ಮೆ-ಕೌಶಲಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಧ್ವನಿಪಥ ಬದಲಾವಣೆ (Dubbing):

'ಡಬ್ಬಿಂಗ್' ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ. ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಪಂಚ ಕೃತಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾದರೂ ಸರಿ, ಅಸಹಜತೆಗೆ ಎಡೆ ದೊರೆತರೆ, ತಿಳಿಯದವರೂ ರೋಸಿಹೋಗಬಹುದು. ಸಮಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಉಚ್ಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಟರ ಮುಖಭಾವ ಮತ್ತು ತುಟಿಯ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಕಾರ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯ ರಚನೆಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು 'ಧ್ವನಿ-ಚಿತ್ರ ಸಮಾಯೋಜನೆ' (Audio-visual synchronism) ಎಂದಿರುವಂತೆಯೇ, 'ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಪಶುಗಳ ನಡುವಣ ಮದುವೆ' (Marriage between Beauty and Beast) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ, ಚಿತ್ರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕರಣ ಭಾಷಾಂತರ (Para-dubbing):

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನೂ ಭಾಷಾಂತರಿಸದೆ, ಇಡೀ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದ ಸಾರಭೂತ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ದು, ಪ್ರಕರಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ತೆಗೆದ 'ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ' ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದುವರೆಗೆ ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಅಂಶಗಳ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ನೋಟದ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರಸಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಂಶಿಕವಾಗಿ ಅನುವಾದದ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಕಿರುತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಒಂದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಧಾರಾವಾಹಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್-ನಿರ್ಮಿತಿ (Re-make) ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಬದಲಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಹೊರಾಂಗಣ (Location) ಬದಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯತೆಯ ಸೊಗಡು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಭಾಷಾಂತರಕಾರನಿಗೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣದೊರೆಯುವ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತುಟಿಗಳ ಚಲನೆಯ ಕೃತಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಖಂಡಾಂತರ ಪ್ರೌಢಪತ್ರಿಕೆಗಳು (Continental Journals):

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಯವಾಗಲಿರುವ ಕಾಲ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ,

ಪುನರಾವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿ–ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದೇ ಈ ಖಂಡಾಂತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಇದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳ ತೆರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ತಜ್ಞ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಸೇವೆ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುದ್ದಿ ಮನೆ:

ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಕ್ರೀಡೆ, ಆರ್ಥಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೇ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವ ತುಂಬ ಹಿರಿದು. ತಾವು ಕೊಡುವ ಸುದ್ದಿ ಹಳಸಲಿನದಾಗಿರಬಾರದೆಂಬ ತವಕ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಸರದ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ನಲುಗುವವರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರೇ; ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲೀ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗಲೀ, ತಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನಮತಿಯಿಂದ ಅವರುಗಳು ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಟಂಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಉಂಟು; ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿರುವುದೂ ಉಂಟು; ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ, ನಗೆಪಾಟಲಿಗೆ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಈಗ 'ಕನ್ನಡಪ್ರಭ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮತ್ತು 'ಸುವರ್ಣ ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿ'ಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು 'ಸುದ್ದಿ ಮನೆ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದದ ಅವಿವೇಕದ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಇವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತಜ್ಞ ಸಲಹೆ–ಸಂಪರ್ಕ–ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ!)

(1) All the sleepers were washed away.

ಅನು: ಮಲಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಚ್ಚಿಹೋದರು.

ಇಲ್ಲಿ sleeper ಎಂಬುದು ರೈಲು ಹಳಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ಪದ ಎಂಬುದು ಆ ಉಪಸಂಪಾದಕನಿಗೆ ಹೊಳೆದಿಲ್ಲ.

(2) Lalu Prasad has said that special arrangements have to be made for providing berth for the ladies.

ಅನು: ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲಾಲೂ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'birth' ಮತ್ತು 'berth' ಗಳ ನಡುವಣ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಮಾದ ಇದು.

ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಯೊಂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾದ. "An Amendment has been made in the Constitution"– ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಹಿಂದೀ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ 'ಸಂವಿಧಾನ್ ಮೇಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಕಿಯಾ ಗಯಾ ಹೈ" ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದಕನೂ 'ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ" ಎಂದು ವರದಿಮಾಡಿದ. ಒಂದೇ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾರ್ಥವಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಮಾದ ಇದು.

ಯಂತ್ರಾನುವಾದ (Machine Translation):

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇತರ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ, ಅನುವಾದದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೂ, ತಂತ್ರಜ್ಞರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಸ್ಸಾಚುಸೆಟ್ಸ್ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (MIT), ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (IIS), ಹಲವಾರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಕೆನಡಾದಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿದವರು ಎ. ಡಿ. ಬೂತ್ ಎಂಬ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾರೆನ್ ವೀವರ್ ಇಂಥದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನಾರ್ಬರ್ಟ್ ವೈನರ್ ಅವರಂಥ ಪ್ರಗತಿವಾದಿಗಳು ಕೂಡ ಅಪಸ್ವರವನ್ನೆತ್ತಿದರು. MITಯ ಬಾರ್‌ಹಿಲೇಲ್ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು. 1953ರಲ್ಲಿ ರಾಕಿಫೆಲರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು 'ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ'ವನ್ನೇ ನಡೆಸಿತು. ಮುಂದೆ ಐ.ಬಿ.ಎಂ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್, ಜಾರ್ಜ್‌ಟೌನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಲಂಡನ್ನಿನ ಬಿರ್‌ಬೆಕ್ ಕಾಲೇಜ್, ನಫೀಲ್ಡ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಯಂತ್ರಾನುವಾದವನ್ನು ಕುರಿತ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದೂ MITಯಿಂದಲೇ 'M.T' (Machine Translation) ಎಂಬ ನಿಯತಕಾಲಿಕವೂ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಕೆನಡಾದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನಗಳೂ, ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಪ್ರಗತಿ ತುಂಬ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಭಾಷಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಕೋಶಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾನವ ಮತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆದಿವೆಯೇ ಹೊರತು. ಯಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ

ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಸ್ಮರಣಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೋಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿವಾದ ಬಳಿಕ 'ಕಾಂಡ–ವಿಧಾನ' ('Stem-ending Procedure') ಮತ್ತು 'ವ್ಯಾಕರಣ ಅನುಬಂಧ' (Grammatical Tag)ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾನವಮತಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಯಂತ್ರವೂ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಶೋಧನ ತಂತ್ರವಾಗಿ 'ಆವರಣ ವಿಧಾನ' (Bracketing Method), ವ್ಯವಕಲನ ಕ್ರಮ (Subtraction) ಮೊದಲಾದವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚನಾ ಕೋಶದ (Dictionary of structures) ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಶಬ್ದಕೋಶಗಳನ್ನು (Micro-glossaries) ಅಳವಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲ ತುಂಬ ತಾಂತ್ರಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ರೈಫ್ಲರ್ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇದೊಂದು 'ಕಾಡುಕೋಳಿಯ ಬೇಟೆ' (wild-goose chase) ಅಥವಾ 'ಬಿಸಿಲ್ಗುದುರೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ ಸಾಹಸ'ವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪೂರ್ವ–ಸಂಪಾದಕ (Pre-editor) ಮತ್ತು ಕರಡು ಅನುವಾದದ ಓರೆ–ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ, ಉತ್ತರ–ಸಂಪಾದಕ (post-editor) ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ವಸ್ತುಬದ್ಧ ಮಾಹಿತಿಯ (matter of fact) ಅನುವಾದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು; ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಯಂತ್ರಾನುವಾದ ದೂರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ; ಹಾಗಿರುವುದೇ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಬೂತ್, ಬಾರ್‌ಹಿಲೇಲ್ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಡುವ ದಿನಗಳು ಇನ್ನೂ ದೂರವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಯಂತ್ರಾನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಅನುವಾದಗಳು ರಂಜನೀಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಸಮಸ್ಯಾಸೂಚಕವಾಗಿಯೂ ಇವೆ:

(i) ಮೂಲ: The spirit is willing; but the flesh is weak.

ಯಂತ್ರಾನುವಾದ: The whisky is agreeable; but the meat has gone bad.

(ii) ಮೂಲ: Out of sight, out of mind.

ಯಂತ್ರಾನುವಾದ: Invisible, imbecile.

ಭಾಷಾಂತರವೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಸ್ವತಃ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಇಂಥ ಸಾಹಸಗಳು ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಗಳು ರೋಚಕತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿಸಬಲ್ಲಂಥವಾಗಿವೆ. 'ಮೃತ ಸಮುದ್ರದ ಸುರುಳಿ ಗ್ರಂಥಗಳ ಶೋಧನೆ' ('Discovery of the Dead Sea Scrolls'), 'ರೊಸೆಟ್ಟಾ ಶಿಲಾಶಾಸನದ

ವಾಚನ' ('Decipherment of Rosetta Inscription') ಹಾಗೂ 'ಲೀನಿಯರ್-ಬಿ ಲಿಪಿಯ ವಾಚನ' ('Decipherment of Linear-B') ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು. ಇವು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿದ್ದಿಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಘಟನೆಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮರೆಯಲಾಗದಂಥ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ.

1947ರ ಬೇಸಿಗೆಯ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಅರಬ್ಬೀ ಕುರುಬನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮೃತ ಸಮುದ್ರದ ಬಳಿಯ ಗುಹೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಏಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಸುರುಳಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆತವು. ಇವು ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಹೂದಿ ಸಮುದಾಯದ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಆಗಿದ್ದುವು. ಈ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಯೆಹೂದ್ಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಥದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಇವು ಒದಗಿಸಿದವು. ಈ ಹೀಬ್ರೂ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ, ಎಸಗಿದ ಸಾಹಸ ಮೈನವಿರೇಳಿಸುವಂತಿದೆ.

1799ರಲ್ಲಿ ಬೋಸ್ಸಾರ್ಡ್ ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಜೂಲಿಯೆನ್ ಕೋಟೆಯ ಬಳಿ ದೊರೆತ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಇಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಓದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರಾಕ್ತನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಜೋನ್ ಫ್ರಾಂಕೋಯಿಸ್ ಚಾಂಪೊಲಿಯನ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಈಜಿಪ್ಷಿಯನ್ ಲಿಪಿಯ ಸರಳೀಕೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಪವಿತ್ರ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದ್ದ ಆ ಶಿಲಾಶಾಸನವನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಸ್ಮರಣೀಯವೂ, ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾಂತರಕಾರ, ಪ್ರಾಕ್ತನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬುದ್ಧಿ-ಕುಶಲತೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ, ಓದಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಲಿಪಿ 'ಲೀನಿಯರ್-ಬಿ'; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ ಮೈಕೇಲ್ ವೆಂಟ್ರಿಸ್ ಗುರುತಿಸಿದ ಈ ಲಿಪಿ ಗ್ರೀಕ್‌ಭಾಷೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಲಿಪಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಕ್ತನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಹಾ ಸಾಹಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಟನ್ ಪೂರ್ವೇತಿಹಾಸದ ಬಗೆಗಿನ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡಿತು. ಹೋಮರನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇದು ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ತಂದಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಭಾಷಾಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರು ನೀಡಿದ ನೆರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ.

ಆ

ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ದೊರೆಯದಿದ್ದಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾದವು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಂತೆ,

ಒಪ್ಪೊತ್ತಿನ ರೂಪದಲ್ಲೋ, ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ರೂಪದಲ್ಲೋ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ. ಜ್ಞಾನ–ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮಹತ್ವದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಚುರ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಂಥ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರೌಢ–ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೂರವಾಣಿ ನಿರ್ದೇಶಿಕೆಗಳಿಗೆ (Telephone Directory) ಲಗತ್ತಿಸಿದಂತೆ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ವರ್ಗೀಕೃತ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'Who is Who in Translating', 'An International Directory of Translators and Interpreters' ಮತ್ತು 'Directory of Scientific Translators and Services. ಇದೇ ರೀತಿ 'National Lending Library Translations Bulletin', 'NLL List of Books received from USSR and Translated Books' (ಮಾಸಿಕ), 'Commonwealth Index of Un-published Translations', 'World Index of Unpublished Translations' ಇಂದು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. UNESCO ಕೂಡ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅದು 'Index Translationum' ಅನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಅದರ ಒಂದು ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳಿಯ 'ಗಣದೇವತಾ' ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯ 'ಗೋದಾನ್' ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗಳು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿಗಳು, ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕಗಳಲ್ಲೂ ಅನುವಾದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕಾಶನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೂ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಏಳುತ್ತದೆ. 'Times Literary Supplement'ನ ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ: "Many countries must translate a lot; because there would be hardly anything for them to read, if they did not."

ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುವುದು, ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕಾಣಿಸದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಅವಜ್ಞೆ–ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆದು, ಇಂದು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಲಭಿಸತೊಡಗಿವೆ. ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವನೆಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ–ಪುರಸ್ಕಾರಗಳೂ ಲಭಿಸುತ್ತಿವೆ (ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಹಿಂದೀ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಗೋಯೆಂಕಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಚುಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ).

೮

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಬರ್ಟ್ ಐಷರ್‌ವುಡ್, ಎಡ್ಗರ್ ಆಲನ್ ಪೋ, ಪರ್ಲ್ ಎಸ್. ಬಕ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಎ. ಮಿಶಿನರ್, ಲೂಯಿ ವ್ಯಾಲೆನ್, ಥಾರ್ನ್‌ಟನ್ ವೈಲ್ಡರ್, ಲಾರಾ ಇಂಗಲ್ಸ್ ವೈಲ್ಡರ್, ಜಾನ್ ಎ. ಸ್ಟೀನ್‌ಬೆಕ್, ಅರ್ಥರ್ ಇ.ಹರ್ಸ್ಲರ್. ನಥೇನಿಯಲ್ ಹಾಥಾರ್ನ್, ಅರ್ನೆಸ್ಟ್ ಹೆಮಿಂಗ್ವೇ, ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಪುಲ್ಬನ್ ಆಸ್ಲರ್, ಲಂಡನ್ ಜಾಕ್, ಓ ಹೆನ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಪರ್ಲ್ ಎಸ್. ಬಕ್ ಅವರ 'ಗುಡ್ ಅರ್ತ್'ನ ಇನ್ನೊಂದು ಅನುವಾದವೂ ಈಚೆಗಷ್ಟೇ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರತರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಪು.ತಿ.ನ. ಅವರನ್ನು ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವಂತೆ, ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಯೂ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರನಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಮಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಜೀವಂತ ಪರಿಚಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಗೆಯ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ, ಈ ಲೇಖಕರು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ ಆದ ನೀವುಗಳು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಜೊತೆಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಕ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇತೋಪ್ಯತಿಶಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದೊಂದಿಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಸುಹೃದ್‌ಬಾಂಧವ್ಯ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಆಶಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಗಣಕ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹರಿಹರೇಶ್ವರ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇದರ ಬೆರಳಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಮಂಜುಳ ಆರಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಗಲು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಭಾಗ 2 : ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳಿದ್ದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಹಿತ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಾಗ ಐತಾಳರು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಣುಕು ನೋಟವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಮೃದ್ಧ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲು ಇರುವ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನ 'ದೇಶ-ಕಾಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅನುವಾದ ಅಥವಾ ಭಾಷಾಂತರ ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಲ್ಲ. ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಕೃತಿಕಾರನ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೇಕು. ಒಂದು ಕವನದ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ – ಒಂದು ಇಣುಕು ನೋಟ

ಆಹಿತಾನಲ (ನಾಗ ಐತಾಳ)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಜನ್ನ ಮೊದಲಾದವರು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಎದೆಯುಬ್ಬುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. "ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಹಾಡಿದನೆಂದರೆ, ಕಲಿಯುಗ ದ್ವಾಪರವಾಗುವುದು..." ಎಂದು ಹಾಡಿದ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾತು ಎಷ್ಟೊಂದು ನಿಜ! ಮುದ್ದಣ ಹೇಳಿದ "ಕನ್ನಡಂ ಕತ್ತುರಿಯಲ್ತೆ?" ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕನ್ನಡಿಗರ 'ಎದೆ ಕುಣಿದಾಡುವುದು; ಕಿವಿ ನಿಮಿರುವುದು.' ಮುಂದೆ ಬಿಎಂಶ್ರೀ, ಮಾಸ್ತಿ, ಕುವೆಂಪು, ಕಾರಂತ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಪು.ತಿ.ನ., ರಾಜರತ್ನಂ ಇವರೇ ಮುಂತಾದವರು ಕನ್ನಡದ ಆ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಂಪನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪಸರಿಸಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವಸೂರಿಗಳಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಕೃತಜ್ಞರು!!

ಪಂಪ, ರನ್ನರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಹರಿದ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ರ ಕವಿತೆಗಳು ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಿದ್ದೂ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯದಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದಾದರೂ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕದಿರುವುದೂ ಒಂದು ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಸಂಗತಿಯೇ!! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗದೇ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ), ಅದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯದಿರುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

"...ಇವಳ ಸೊಬಗನವಳು ತೊಟ್ಟು ನೋಡ ಬಯಸಿದೆ
ಅವಳ ತೊಡಿಗೆ ಇವಳಿಗಿಟ್ಟು ಹಾಡ ಬಯಸಿದೆ......"

'ನವೋದಯ' ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೇತಾರ ಬಿಎಂಶ್ರೀಯವರು 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಮೇಲಿನ ಸಾಲು ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದುವು. ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೊಬಗನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯ, 'ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ, ಮುಸುಕಿದೀ ಮಬ್ಬಿನಲಿ, ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು....' ಎಂಬ ಹಾಡು, ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ನ್ಯೂಮನ್‌ರ `Lead Kindly Light, amidst th'encircling gloom, Lead Thou me on ....' ಎಂಬ ಕವನದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ. ಮುಂದೆ ಹಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬಿಎಂಶ್ರೀಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪುರವರ 'ಹೊಲದ ಹುಡುಗಿ' ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ಈ ಕವಿತೆ, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ 'Solitary Reaper' ಕವನದ ಅನುವಾದ. ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಬರೆದ ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ, ಕುವೆಂಪು ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ **Solitary Reaper:**

"Behold her, single in the field
Yon solitary Highland Lass!
Reaping and singing herself;
Stop here, or gently pass!
Alone she cuts and binds the grain,
And sings a melancholy strain;
O listen! for the value profound
Is overflowing with the sound.

ಕುವೆಂಪುರವರ ಅನುವಾದ, **"ಹೊಲದ ಹುಡುಗಿ"**:

"ಹೊಲದೊಳಗೊಬ್ಬಳೆ ಹಳದಿಯ ಪೈರನು
ಕೊಯ್ಯುವ ಬಾಲೆಯ ನೋಡಲ್ಲಿ.
ತನ್ನೊಳು ತಾನೆ ಹಾಡುತ ನಲಿವಳು
ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿಡು, ಬಾ, ನಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬಳೆ ಕೊಯ್ವಳು ಹೊರೆಯನು ಮಾಡಿ
ಎದೆಯನು ಸೆಳೆಯುವ ಹಾಡನು ಹಾಡಿ
ಆಲಿಸು! ಸದ್ದಿಲಿ ಕಣಿವೆಯ ಪೆಂಪು
ಹೆಚ್ಚಲು ಹರಿವುದು ಗಾನದ ಕಂಪು"

ಕುವೆಂಪುರವರ ಈ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನದಲ್ಲಿನ ಭಾವ ಮತ್ತು ಲಯಗಳು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಇದೊಂದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದು, ಗೇಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ!

ಅಂತೆಯೇ ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ಅವರ 'ಬೆಟ್ಟದ ಗೌರಿ', 'ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಗೆ', 'ಕಂಬನಿ' ಮತ್ತು 'ನಿನ್ನ ಹೆಸರು' ಎಂಬ **"ಮೈಸೂರ ಮಲ್ಲಿಗೆ"** ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕವಿತೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರ್ನ್ಸ್ ಕವಿಯ To "Highland Mary", ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್‌ನ "To a Butterfly", ಬೈರನ್‌ನ "When We Two Parted", ಮತ್ತು W. S. ಲ್ಯಾಂಡೊರ್‌ನ "Well I Remember" ಕವನಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಗಳು. (ಇಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡೊರ್ ಬರೆದ, **"ನಿನ್ನ ಹೆಸರು"** ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಹೊತ್ತ ಇನ್ನೊಂದು ಕವನ, **"ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ"** ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸಿ. ಅಶ್ವಥ್ ಸ್ವರಸಂಯೋಜಿಸಿ ಹಾಡಿದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವನವೂ, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕವನವೂ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಹಾಡು ಕೆ.ಎಸ್.ನ.ರ **"ಇರುವಂತಿಗೆ"** ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದ ಹಾಡು.) ಲ್ಯಾಂಡೊರ್‌ನ ಮೂಲ ಕವನ, ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಹೀಗಿದೆ:

ಲ್ಯಾಂಡೊರ್‌ನ **"Well I Remember"**:

Well I remember how you smiled
To see me write your name upon
The soft sea-sand . . . "O! what a child!
You think you're writing upon stone!"
I have since written what no tide
Shall ever wash away, what men
Unborn shall read o'er ocean wide
And find Ianthe's name again.

ಕೆ. ಎಸ್. ನ. ರ **'ನಿನ್ನ ಹೆಸರು'**:

ಕಡಲ ತೀರದಲಂದು ನಿನ್ನ ಚೆನ್ನದ ಹೆಸರ
ನುಣ್ಣಾದ ಮರಳಿನಲಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲವೇ? ನಕ್ಕು
"ಬಾಲಲೀಲೆಯದೇನು? 'ಕಲ್ಲಿನಲಿ ಕೊರೆದಿಹೆನು'
ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ನೀನು?
ಅಂದಿನಿಂದಲು ಕೊರೆದಿಹೆನೀ ಶಿಲಾಶಾಸನವ.
ನೀಲಿಯಲೆಗಳು ತೊಳೆದರೆದ್ದು ನಿಲುವುದು ಸಾಲು
ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಂದಿಯೋದಿಕೊಳ್ಳುವರಿದನು
ಇಂದಿರೆಯ ಅಂಕಿತವು ಚಿರಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವುದು

ಇಲ್ಲಿ 'ಇಂದಿರೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರೊಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಮೂಲ ಚರಣದ ಪೂರ್ಣ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಭಾವಾನುವಾದವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ ಬೈರನ್‌ನ "When We Two Parted": ಕವನವನ್ನು ಕೆ. ಎಸ್. ನ. ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಪರಿ ನೋಡಿ. (ಇಲ್ಲಿ ಬೈರನ್ ಕವಿಯ ಕೊನೆಯ ಚರಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.):

ಲಾರ್ಡ್ ಬೈರನ್‌ರ **"When We Two Parted"** : (ಕೊನೆಯ ಚರಣ)

In secret we met ?
In silence I grieve,
That thy heart could forget,
Thy spirit deceive
If I should meet thee
After long years,
How should greet thee?
With silence and tears

ಕೆ. ಎಸ್. ನ. ರ **"ಕಂಬನಿ"** : (ಕೊನೆಯ ಚರಣ)
ಗುಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು
ಮೌನದೊಳಗೆ ಕೊರಗುತಿಹೆನು.
ಅರಿತೆ ವಿಷವ ಕೊಂಡು ಕುಡಿದು
ಒಲುಮೆಗನಸ ದೂರುತಿಹೆನು.
ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೊ
ಎಲ್ಲೊ ನಿನ್ನ ನೋಡಿದಾಗ
ಎಂತು ನುಡಿಸಲೆಂಥ ಮನಸೊ!
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹನಿ ಬರುವುದಾಗ

ಇಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಸ್.ನ.ರ ಭಾವಾನುವಾದ ಚಮತ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ, ಹಲವು ಕವಿಗಳು ಬಿಎಂಶ್ರೀಯವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಹಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೊಂದು 'ರಮ್ಯತೆ'ಯ ಹೊಸ ಮೆರಗು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ 'ನವ್ಯ'ದ ರೂಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ ಹಲವು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು, ಲಂಕೇಶ್, ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ಮುಂತಾದವರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಳಗೆ

ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ "He Wishes For The Clothes Of Heaven" ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ :

ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯ **"He Wishes for the Clothes of Heaven":**

Had I heavens` embroidered clothes
Enwrought with golden and silver light
The blue and the dim and the dark clothes
Of night and light and the half light
I would spread the cloths under your feet
But I, being poor, have only my dreams
I have spread my dreams under your feet
Tread softly because you tread on my dreams

ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರ ಅನುವಾದ, **"ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿಡು ಒಲವೆ":**

ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣೆದ
ಸ್ವರ್ಗದ ಕಸೂತಿ ವಸ್ತ್ರ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ
ನಡುಹಗಲು ಕಾರಿರುಳು ಸಂಜೆ ಬೆಳಕುಗಳ
ಬಿಳಿ ನೀಲಿ ಮಬ್ಬು ಪತ್ತಲಗಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ,
ಹಾಸಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ ನಿನ್ನಡಿಗೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ;
ನಾ ಬಡವ, ಬರಿ ಕನಸು ಬಳಿಯಲಿರುವುದೆಲ್ಲ;
ಕನಸುಗಳನೇ ಹಾಸಿಬಿಡುವೆ ಕಾಲಡಿಗೆ.
ಮೆಲ್ಲಗಡಿಯಿಡು ನೀನು ನಡೆವಾಗ ಒಲವೆ,
ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯುತಿರುವೆ

ಯೇಟ್ಸ್ ಕವಿಯಲ್ಲದೆ, ಬ್ರೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಿಲ್ಕೆಯ ಕವನಗಳನ್ನೂ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಓ. ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣ, ಮತ್ತಿತರರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕವನಗಳಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರಾದ ತೋನ್ಸೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜು ಅವರು 'ಸಾವಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳು' ಎಂಬ ಜಪಾನೀ ಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಹುಲಿಕಲ್ ಅವರು 'ಆತ ಮಂಗಳ ಲೋಕದಿಂದ, ಈಕೆ ಶುಕ್ರ ಲೋಕದಿಂದ', ಮತ್ತಿತರ ಅನುವಾದಿತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ ಅವರು ವಿವಿಧ ಕವಿಗಳ ಕವನಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ("ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ"). ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರಗೆಣ್ಣೂರು

ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಾನು ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ವಿಲಿಯಂ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ ಕವನವೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರಂತೆ, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಒಬ್ಬ ನಿಸರ್ಗ ಕವಿಯೆಂದೇ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕವನವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು: 'ಕವನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವಾಗ, ಅವುಗಳಿಂದ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ' ಎಂದು. ಆ ಮಾತು ಒಂದೇ ಕೃತಿಯ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಲಿಯಂ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ ಕವನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ, "I wandered Lonely as a Cloud" ಎಂದು. ಈ ಕವನವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ ಅವರಿಂದ ನಾನು ಪಡೆದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಳಗೆ, ಮೊದಲಿಗೆ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲಕೃತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

I wandered Lonely as a Cloud: William Wordsworth

I wandered Lonely as a Cloud
That floats on high o'er vales and hills,
When all at once I saw a crowd,
A host, of golden daffodils;
Beside the lake, beneath the trees,
Fluttering and dancing in the breeze
Continuous as the star that shine
And twinkle in the Milky Way
That stretched in never-ending line,
Along the margin of a bay:
Ten thousand saw I at a glance,
Tossing their heads in sprightly dance.
The waves beside them danced, but they
Out-did the sparkling waves in glee,

A poet could not but be gay
In such a jocund company:
I gazed ? and gazed ? but little thought
What wealth the show to me had brought:
For oft, when on my couch I lie
In vacant or in pensive mood,
The flash upon that inward eye
Which is the bliss of solitude;
And then my heart with pleasure fills,
And dances with the daffodils.

ಈಗ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ:

ಮುಗಿಲ ಜೊತೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ತೇಲುತಿದ್ದೆ: ವಿಲಿಯಮ್ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್

ಮುಗಿಲ ಜೊತೆ ಅಲೆಯುತಿದ್ದೆ ನಾನು
ಗುಡ್ಡ-ಕಣಿವೆ ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಒಂಟಿ ಮೋಡದಂತೆ
ಗೊತ್ತು-ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತಿದ್ದೆ ಅಂದು ನಾನು.
ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೊಳದ ಬದಿಯ ಮರಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ
ಬೀಸುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಹೊನ್ನಿನಂಥ ಮೈ ಒಡ್ಡಿ
ನೆಲನೈದಿಲೆಗಳು ಬಳುಕಿ-ಬಳುಕಿ ಕುಣಿಯುತಿದ್ದುವು,
ಹೊಳೆವ ತಾರಾ-ಸಮೂಹ ಕ್ಷೀರಪಥದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ
ಕೊನೆಯಲಿದ್ದ ರೇಖೆಯಂತೆ ಕೊಳದ ಬದಿಯ ಸುತ್ತಲು.
ಎಣಿಕೆ ಮೀರಿ ಬಾಗಿ ಬಳುಕಿ ಕುಣಿಯುತಿರುವ ಹೂಗೊಂಚಲು
ಕೋರೈಸುವ ಹೊನ್ನ ಮೈಯ ಪುಷ್ಪರಾಶಿ ಎತ್ತಲು.
ತೂಗಿ ಬಾಗಿ ನರ್ತಿಸಿದುವು ಕೊಳದ ಸುತ್ತ ಅಲೆಗಳು;
ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈಯ ತೋರಿದುವು ಹೂಗಳು.
ಕವಿಯ ಮನದ ಭಾವದಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲು-ತೇಲುತ
ಸುಂದರ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿ ನಿಂತೆನು.
ಚಿಂತೆ ತೊರೆದ ಮನಸು ಒರಗಿ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಲಿ
ನೋಟ ತಂದ ದಿವ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯುತಲೆ ಕಳೆದೆನು.
ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಒರಗಿ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ
ಏಕಾಂತದ ಪರಮಾನಂದ ಸವಿವ ರಿಕ್ತ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ,
ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುವಂಥ ಮಧುರ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ

ಎದೆಯು ತುಂಬಿ ಬರುವುದು; ಸುಖದ ಒಲವು ಹರಿವುದು
ಹಳದಿ ಹೂವ ಹಾಸಿಗೆಯ ಓಲಾಟದ ನೆನಪಿನೊಡನೆ
ನನ್ನ ಹೃದಯ ಓಲಾಡಿ, ಕುಣಿದು ನಲಿದಾಡುವುದು,

ಹಿಂದೆ, ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳು – ಅವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿದೆ – ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನುವಾದಗಳು, ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿವೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳು ಯಾಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ? – ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ! ನಾವು 'ಕೂಪ ಮಂಡೂಕ'ದಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ವೈಭವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಸಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಜನ್ನ, ರಾಘವಾಂಕ, ಮುಂತಾದವರ ಕೃತಿಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೇನು ಕಡಿಮೆಯಾದುವೇ? ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ! ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ಅನುವಾದ'ವಾಗಬೇಕಿದೆ ಎಂದರೆ, ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ! ಆದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ? ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕಾಲೇಜು ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಎರಡು ಕೃತಿ – ಜನ್ನನ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಮತ್ತು ಕೋಲ್ರಿಜ್‌ನ 'The Rime of the Ancient Mariner' (ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ನಮಗೆ ಪಠ್ಯವಾಗಿದ್ದುವು) – ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೋಲ್ರಿಜ್‌ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲ್ಬಟ್ರಾಸ್ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಂದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ Mariner ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಗಡಿಗರು ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜನ್ನನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಹಿಟ್ಟಿನ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಲಿಮಾಡಿದ ಕಾರಣ, ಜನ್ಮ-ಜನ್ಮಾಂತರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಜನ್ನನ ಕೃತಿ ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತಿ ಕೋಲ್ರಿಜ್‌ನ ಕೃತಿಯೊಡನೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೂ, ಅದರ ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದವಿಲ್ಲದೆ, ಅಂಥ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಲಾರದಿದ್ದುದು ಒಂದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೇ! ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಅದೇನೂ ಮಾಡಲಾಗದ ಕಾರ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ, ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ, ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಾರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಹಾಗಾಗದೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಾರದೆ ನಿಂತಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಕುವೆಂಪುರವರ 'ರಾಮಾಯಣದರ್ಶನಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 'ರಾಮಾಯಣದರ್ಶನಂ' ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧುನಿಕವಾಗಿದ್ದು (ಹಳೆಗನ್ನಡದ

ಪ್ರಯೋಗಗಳಿದ್ದರೂ), ಅದರ ಸಮರ್ಥ ಅನುವಾದವಾದಲ್ಲಿ, ಅದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣದ ಹಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥವಾದುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಮ್ಮೆ ತಂದಿರುವ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಹಿತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಂಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಳವಳ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನಾವೀಗ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಪಕ್ವವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹೊತ್ತವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ.

ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದ:

ನಾನಿಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ನಡೆದ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೈರಪ್ಪನವರ, ಕಾರಂತರ, ಮತ್ತಿನ್ನಿತರರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಲೇಖನಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೆದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಹುಲಿಕಲ್ ಅವರು ಇತರ ಅಮೇರಿಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಅನುವಾದಕರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಯವರ "ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ ಕಷಾಯ"ವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ, ಮೈಸೂರು ನಟರಾಜ ಅವರು, ಕುಸುಮಾಕರ ದೇವಗೆಣ್ಣೂರ (ಡಾ. ವಸಂತ ಅನಂತ ದಿವಾಣಜಿ) ಅವರ, "ಬಯಲು ಬಸಿರು" ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ("The Void and Womb") ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ``Beyond Words'' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕವನಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ 'ಸೂರ್ಯನ ಕುದುರೆ ಮತ್ತಿತರ ಕತೆ'ಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಇತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಅವರು ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ "ಭಾರತಿಪುರ" ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕವನಗಳನ್ನೂ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ ಅವರೂ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕಾಗೋ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ

ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ರಾಮಾನುಜನ್ ಅವರ ಅನುವಾದಗಳು - ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ "ಸಂಸ್ಕಾರ" ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು - ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವ ವಿಷಯ! ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲದೆ, ಟೆಕ್ಸಸ್‌ನ ಜುಡಿತ್ ಕ್ರೋಲ್ ಎಂಬವರು ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ "ಭವ" ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಲಂಬಿಯ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಶೆಲ್ಡನ್ ಪೋಲಾಕ್ ಅವರು "ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ"ದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ.

ನನ್ನದೊಂದು ಕಿರಿ ಪ್ರಯತ್ನ:

ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪ್ರೇಮ ಗೀತೆಗಳ ಕರ್ತೃ ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು. ಅವರು, ಬರ್ನ್ಸ್, ಬೈರನ್, ಕೀಟ್ಸ್, ಲ್ಯಾಂಡೋರ್, ಮೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕವಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು. ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕವನಗಳು ಭಾರತೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ನಡುವಿನ ಪ್ರೇಮ ರಸವನ್ನು, ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ "ಪಗಡೆಯಾಟ" ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರು ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಪಗಡೆಯಾಡುವಾಗ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ ಘಟನೆ, ಭಾರತೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ! ಆ ಪ್ರೇಮಿಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದ ಪಗಡೆಯಾಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಗೆಲವು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಆಟದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರು ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರೇಮಿಗಳೇ! ಇದು ಈ ಗೆಳಗಿನ ಕವನದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ:

ಪಗಡೆಯಾಟ:

ಕೆಂಪು ಗೆದ್ದರೆ ಏನು?
ಹಸುರ ಕೊಲೆ ಏಕೆ?
ತಾರದಿರು ಕೆನ್ನೆಯನು
ಹತ್ತಿರಕೆ ಜೋಕೆ!
ನಿನ್ನ ತುಟಿಗಳಿರಲು
ತಾಂಬೂಲ ರಾಗ -
ನನ್ನ ತುಟಿ ಕೆಂಪಾದು -
ದೇಕಿನಿಯ ಬೇಗ?

ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ, ನಾನು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕಿಂತ ಭಾವಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಕವನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು:

Darling, it's only a game of dice
Between us ther's no malice
Why is your face near mine?
It sure is a inviting sign
I've won the game all right
But you're the winner in spite
Your tempting smile on red lips
I'll catch quickly before it slips

ನನಗೆ, ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ರ "ನಿನ್ನ ಹೆಸರು" ಎಂಬ ಕವನ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವಾದುದು. ಒಬ್ಬ ಪ್ರೇಮಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಲ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲೂ ಕಾಣುವ ಈ ಕವನ ಯಾವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕವನಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೇ ನಾನು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕವನವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಅಗೋಚರ "ದೇವರ"ನ್ನು ಸುತ್ತಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಗು–ಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ, ಈ ಕವನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕವನ, ಅವರ "ಇರುವಂತಿಗೆ" ಕವನಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದೇ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಬಳಸಿ, ಅವರು ಲ್ಯಾಂಡೋರ್ ಕವಿಯ "Well I remember" ಕವನವನ್ನು "ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ" ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದು, ಅವೆರಡೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕವನಗಳೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

"ನಿನ್ನ ಹೆಸರು" ("ಇರುವಂತಿಗೆ" ಕವನ ಸಂಕಲನ) – ಕೆ. ಎಸ್. ನ. :
ಸಿರಿಗೆರೆಯ ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿರಿದ ತಾವರೆಯಲ್ಲಿ
ಕೆಂಪಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು.
ಗುಡಿಯ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಮೆರೆವ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆಳಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ಜೋಯಿಸರ ಹೊಲದೊಳಗೆ ಕುಣಿವ ಕೆಂಗರುವಿನ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು

ತಾಯ ಮೊಲೆಯಲಿ ಕರುವು ತುಟಿಯಿಟ್ಟು ಚೆಲ್ಲಿಸಿದ
ಹಾಲಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ಹೂಬನದ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸುವ ನವಿಲಿನ
ದನಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ಹೊಂಬಾಳೆ ಹೂವಿನಲಿ ಹೊರಟ ಪರಿಮಳದಲ್ಲಿ
ಉಯ್ಯಾಲೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ಮರೆತಾಗ ತುಟಿಗೆ ಬಾರದೆ ಮೋಡ ಮರೆಯೊಳಗೆ
ಬೆಳ್ದಿಂಗಳೋ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ನೆನೆದಾಗ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆಲ್ಲ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯೊಳಗೆ
ಹೂಬಾಣ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು
ನೀನೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಿನ್ನಲ್ಲೆ
ಕರಗುವ ಬಲು ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು
ನೀನಿಲ್ಲದಾಗ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಮನದಲ್ಲೆ
ಹೊಳೆಗಾಳಿಯಂತಲೆವ ಹೆಸರು.

ಈಗ, ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದ ಪ್ರಯತ್ನ:

The Sweet Little Name Lakshmi:

In the village pond
the red lotus blossoms
And in my heart
your pretty name blooms
The briliance of the light
from temple tower
Radiates the name Lakshmi
so dazzling in color
The bouncing little calf
in the meadow nearby
Youth and vigor pour out
from her twinkling eye
The mother feeding the calf
with love and tender caring

Your name flows with love
from the milk dripping
Flowers in the garden
many color glittering
The fragrance between me
and the flower swaying
As peacocks dance and sing
spreading out feather
My heart sings your name
with passion forever
Clouds may hide awhile
the bright moon behind
Your name shall never
lose lustre in my mind
Remembering your cute name
swishes away all my sorrow
Like love aroused by
Cupid's soft flowery arrow
When you are before me,
my love tends to melt
Into your pretty name
very sweet and so short
When you are away,
as cool breeze from the river
The name Lakshmi provides
comfort as though you're near

ನಾನಂತೂ, ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ಅವರ ಪ್ರೇಮ ಗೀತೆಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕವಿಗಳ ಕವನಗಳಿಗೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ, ಮೈ. ಶ್ರೀ ನಟರಾಜ, (ದಿ) ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಮತ್ತಿತರರು ಕೆ.ಎಸ್.ನ.ರ ಹಲವು ಕವನಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಅವರ ಕೆಲವು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ "ನಿನ್ನ ಹೆಸರು" ಒಂದು ಸ್ಯಾಂಪಲ್.

ಲೇಖನ ಮುಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತ, ಅಂಥ ಕೃತಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನಡಿಗರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

"ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ
ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಬಾಳ್ಗೆ"

ಆಹಿತಾನಲ(ನಾಗಾ ಐತಾಳ)ರ ಹುಟ್ಟೂರು, ಕರಾವಳಿಯ ಕೋಟ. ಶಿಕಾಗೋ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ 27 ವರ್ಷ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, 2001ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ದಕ್ಷಿಣ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದ, ಆರ್ಕೇಡಿಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ತಮ್ಮ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬರಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೆಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಪ್ರಕಟಣೆ, 'ತಲೆಮಾರ ಸೆಲೆ' ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ. ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರು. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: nagaaithal@gmail.com

ಭಾಷಾಂತರದ ಅನುಭವ: ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್

ಸೂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ
ಮೈಕೆಲ್ ರಯನ್

ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಅವಳು ಅವನನ್ನು
ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸದವನು ಎಂದಾಗಿಸಬೇಕು.
ಕೈಕೈ ಹಿಡಿದು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ,
ಬಾಳಿನಲಿ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿ ಈ ಪ್ರೇಮ ದೊರೆತದ್ದು
ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯವೆನಿಸಿ, ಅವನ ಕೈ
ಇವಳೊಡನೆ ಕೂಡಿಸಿದ ದೇವರ ವರದಹಸ್ತವೆನಿಸಿದ್ದು
ವಂಚನೆ ಎಂದು ತಿದ್ದಿಬರೆಯಬೇಕು.
ಅವು ಸುಳ್ಳುಗಳೇ ಇರಬೇಕು:
ಒಂದೊಂದೂ ಮನಮುಟ್ಟುವ ಮಾತು, ಎಲ್ಲ ಕಾಳಜಿಗಳು
ಅವಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವುದರಲ್ಲವನು ತೋರಿಸಿದ ಆನಂದ
ಮೊದಲು ನಗೆಬರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ರೋಸಿಸಿದ ರಮಣೀಯ ಕಾಮಕೇಳಿಯ ಮಾತು

(ಅವನ ಹಸಿಬಿಸಿಯುಸಿರು ಅವಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ)
ಈ ಮುಂಚೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಯಾರೂ ಚಲಿಸದಿದ್ದಂತೆ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು
ಅವನು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದೆಂಬಂತೆ ಕಲಿತದ್ದು,
ಇಂಥ ನೆನಪುಗಳನ್ನವಳು ಹೇಗೆ ಬದಲಿಸಿಯಾಳು?
ಅವನು ಸುಳ್ಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು
ಏಕೆಂದರೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ
ಸೂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಾರ.
ಆದರವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಅವನು ಹಾಗಲ್ಲೆಂದು. ಮತ್ತು, ಅದು
ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವಳು ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾಳೆ.
ಯಾರೂ ನೆರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ.
ಅವರು ಕೂಡಿ ಮಾಡಿದ, ಅವಳೀಗ ಬೆಂಕಿಯ ಮಾಲೆಯಂತೆ ಧರಿಸಿರುವ
ಪವಿತ್ರ ವರ್ತುಲದೊಳಗೆ ಯಾರೂ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.
ಅವನು ಅವನೇ. ಅದನ್ನವಳು ಹೇಗೆ ತೊಡೆದಾಳು?
ಈಗೇನು ಮಾಡಬೇಕವಳು? ಬದುಕಬೇಕಲ್ಲ.

(ನೋ ವಾರ್ನಿಂಗ್ ನೋ ರೀಸನ್)
ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್

ನಾನು ಮೊದಲು ಮೈಕೆಲ್ ರಯನ್‌ನ ಕವನ 'ನೋ ವಾರ್ನಿಂಗ್ ನೋ ರೀಸನ್' ಓದಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 28, 2005ರ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕರ್ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ. ಅದು ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮುಟ್ಟಿತು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆಗಾಗ ಯಾವುದೋ ಕಾಗದ ಹುಡುಕುವಾಗ ಇದು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಕವನ ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀನಿ ಅಂತ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಓದಿದಷ್ಟೂ ಕೌತುಕಮಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಈ ಕವನದ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ರಹಸ್ಯ ಏನು ಅಂತ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೊಂದು ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಸಂವೇದನೆಯ –ಆದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ– ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಹೊಯ್ದಾಟವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಕವನದ ಪರಿಣಾಮದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಆಯಾಮವೆನ್ನಿಸಿತು. ಇಂತಹ ಕವಿತೆಯೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ ಹೇಗಿರತ್ತೆ ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಒಂದು ಕೈನೋಡೋಣ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಶುರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಒಂದೊಂದೂ ಪದ, ಪದಪುಂಜ, ವಾಕ್ಯ, ಸಾಲುಗಳ ವಿಭಜನೆ, ಕಡೆಗೆ ಪಂಕ್ಚುಯೇಶನ್ ಮಾರ್ಕ್‌ನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಗಿಲುಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದುವು. ಹಳೇ ಕಾಲ

ಪೇಟೆಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ಹೋಗುವ ಜನರನ್ನು 'ಬನ್ನಿ ಸಾರ್, ತಗೊಳ್ಳಿ ಅಮ್ಮ' ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳು ನಾ ಮುಂದು ತಾಮುಂದು ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. (ಪತಂಜಲಿಯೋ, ಭರ್ತೃಹರಿಯೋ ಯಾರೋ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೇ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಓದಿದ ಜ್ಞಾಪಕ.) ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ. ಕವನದ ಭಾಷಾಂತರ ನನ್ನ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ, ಕಾವ್ಯಸಂವೇದನೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಸವಾಲಂತೆ ಇತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನನಗೆ ಆಪ್ತವಾದ, ಆದರೆ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ, ಕೊಬ್ಬಿಸಿ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿಸಿ ಚುರುಕಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ರೋಮಾಂಚಕ ಸಾಹಸವಾಗತೊಡಗಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದ– ಆದರೆ ಹತಾಶೆ ಹುಟ್ಟಿಸದ– ಸಾಹಸವಾಗಿತ್ತು. ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ನೂರಾರು ಬಾರಿ ತಿದ್ದಿ, ಬದಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಲ್ ವ್ಯಲೆರೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾತು (ಎ ಪೊಯೆಮ್ ಈಸ್ ನೆವರ್ ಫಿನಿಷ್ಡ್, ಇಟ್ ಈಸ್ ಮಿಯರ್‌ಲಿ ಅಬಂಡನ್ಡ್) ಅನುವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನಿಸಿತು.

ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗನ್ನಿಸುವುದು, ಅನುವಾದ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಓದುಗರಿಗೂ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೂ ಒಂದು ಕೊಡು–ಕೊಳುವ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು; ಹಲವಾರು ಜನರ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಕಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಅದು ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರನ ಅಹಂ ಇರದಿದ್ದಷ್ಟೂ ಫಲ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆದೀತು. ಅದಿರಲಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕವನಕ್ಕೆ ವಾಪಸಾಗೋಣ.

ಠ

ಮೈಕೆಲ್ ರಯನ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1946ರಲ್ಲಿ. ಅಯೋವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಮಾಡಿ ಅಯೋವಾ. ಪ್ರಿನ್ಸ್‌ಟನ್, ವರ್ಜಿನೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರಹ ಕಲಿಸಿ, ಈಗ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅರ್ವೈನ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರಹದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕವನವನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ನ್ಯೂ ಅಂಡ್ ಸೆಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಪೊಯಮ್ಸ್(2004)' ಸೇರಿದಂತೆ ಐದು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ, 'ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಲೈಫ್' ಎಂಬ ಆತ್ಮಕತೆಯನ್ನೂ, 'ಎ ಡಿಫಿಕಲ್ಟ್ ಗ್ರೇಸ್' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ಬರಹದ ಬಗ್ಗೆಯ ಲೇಖನ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಯನ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ರಯನ್ ಅವರು ಇಂದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಮೆರಿಕನ್ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ರಯನ್ ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಹಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು 'ಸೂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ' ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಒಬ್ಬರಿನ್ನೊಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಆತ್ಮೀಯ ಆಯಾಮಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ, ಖಾಸಗಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಲವು ಗುಮಾನಿ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ತೂಗಿನೋಡುವ ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕ ಸಂವೇದನೆ, ಭಾವನೆ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಸ್ಪಂದನ, ಘರ್ಷಣ, ಸಮ್ಮಿಲನ, ಅವಕರ್ಷಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಮೂರ್ತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಹರಹು, ತೀರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸುವ ಚಮತ್ಕಾರ, ಓದುಗರೊಡನೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಖಾಸಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವ ರೀತಿಯ ಸಂಭಾಷಣಾ ಶೈಲಿ, ಭಾವನೆ-ಆಲೋಚನೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಒಂದೊಂದೂ ತಿರುವು ತಿರುಗುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹೋಗಗೊಡದೇ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಕ್ಯಬಂಧ, ಪಳಗಿದ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ, ಭಾವನೆಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಮೀರಿ ಹರಿಯದಂತೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವ ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್ ಹತೋಟಿ, ಬಿಗು, ಹಿಡಿತ -ಇವು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಗುಣಗಳು. ಇವು ರಯನ್‌ರ ಇತರ ಕವನಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆಯ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅನುವಾದ ಮಾಡಲು ಈ ಕವನವನ್ನು ಏಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ? ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕವನ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ತುಂಬಾ ಸಹಜವಾದ ಒಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಾಗ ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನೂ ತಿರುಗಿಸಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಸಹಜ ತಾನೇ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಎಡವಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ಏಮಾರಿದೆ ಹೇಗೆ ಮೋಸಹೋದೆ, ಯಾವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ ಹೋದೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಪರಿತಪಿಸುವುದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಗಂಡಿನ ಜೊತೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನೆನೆದು ಆ ಅನುಭವಗಳಿಗೂ ಅದು ಪರ್ಯವಸಾನವಾದ ರೀತಿಗೂ ಇರುವ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ರಿಕನ್ಸೈಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಾನು ನಿಜವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ತೋರಿಕೆ, ಮೋಸ, ಸುಳ್ಳು ವಂಚನೆ ಎಂದು ತಿದ್ದಿಬರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಿಂದೆ ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ತೋರಿಕೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವನ್ನೇ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು impasseಗೆ ಬಂದುಬಿಡುವುದು

ಎಷ್ಟು ಸಹಜ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕವನ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೆ–ಸತ್ಯಗಳ ದ್ವಂದ್ವ, ನಿಜ ಯಾವುದು ಮೋಸ ಯಾವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿನ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಸತ್ಯ ಕಟುವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬುದ್ಧಿ ನಡೆಸುವ ಕಸರತ್ತುಗಳು ಕಡೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ ಆ ಗೊಂದಲದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆದು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ– ಎಲ್ಲವನ್ನು ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅ

ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ ತೋರುವ ಈ ಕವನವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಮಾನಸಿಕ ಒಳತೋಟಿ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ soliloquyಗಳಲ್ಲೊಂದಿದ್ದಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸ್ವಗತವಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮೂರ್ತಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವ ವಿವರಣೆ. ಕವನದ ಪೂವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಬಂಧದ ನೆನಪುಗಳು ಅಲೆಗಳಂತೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದೂ ಸವಿ ನೆನಪೇ. ಆದರೆ ಕವನದ ಮೊದಲಲ್ಲೇ ಬರುವ rescripting ಎಂಬ ಪದ (ಇಲ್ಲಿ 'ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದೆ) ಇಡೀ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀಲಿಕೈಯಾಗಿದೆ. ಭೂತದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂವೇದನಾಶೀಲಳಾಗಿರುವಷ್ಟೇ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳೂ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಈ ತಿದ್ದುವಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೋಸವೆಂದು ಸಾಬೀತುಮಾಡಲು ಅವಳು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಅವಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೂಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸಂಬಂಧ 'ಪವಿತ್ರವರ್ತುಲ'ವಾಗಿ ಅವಳ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಮಾಲೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಕವನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು ಕವನದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಕ್ಯಬಂಧ (syntax). ಆಲೋಚನೆಯ ಸಂಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ವಾಕ್ಯಬಂಧದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಂಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೊಂದೂ ಅನುಭವವು ಒಂದು ಅಧೀನವಾಕ್ಯವಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅಧೀನವಾಕ್ಯದೊಳಗೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಾಮಪದದ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ಕೃದಂತ ಪದಪುಂಜವಾಗಿ, ತಮ್ಮದೇ ಅಧೀನವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಘಟನೆಗಳ ನೆನಪುಗಳು ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಭವವನ್ನೂ ನಾಡಿಗಳೊಳಗೆ ಧ್ವನಿಸುವಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಾಗ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೂ ವಾಕ್ಯಬಂಧದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಅಧೀನವಾಕ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯಪದದ ಬಲಗಡೆ ಅಂದರೆ ನಂತರ ಬರುತ್ತಾ ವಿಸ್ತರಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೈಟ್ ಬ್ರಾಂಚಿಂಗ್ ರಚನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧೀನವಾಕ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಪದದ ಎಡಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ರಾಂಚಿಂಗ್ ಆಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಕಾರಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಇರುವ ನಾಟಕೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬದಲಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥಗಳ ಸ್ವೀಕ್ವೆನ್ಸ್ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಎಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇವೆರೆಡರ ಮಧ್ಯದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಮೇರಿಕನ್ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನೊಡನೆ ಇರತೊಡಗಿದ ಸುದ್ದಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ಬಳಗವನ್ನೂ ದಂಗುಪಡಿಸಿತು. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತಿದ್ದ ಗಂಡ, ಬುದ್ಧಿವಂತ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಹೆಂಡತಿ, ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ದಾಂಪತ್ಯ, ಮೂರು ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಕಾದವರು ಸ್ನೇಹಪರರು ಆತಿಥ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳು. ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರು ಅವರನ್ನು ಆದರ್ಶದಂಪತಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದನಂತೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಹೆಂಡತಿ ತತ್ತರಿಸಿಹೋದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಕ್ಕಿ ಹೆಕ್ಕಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ನಾನೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ನನ್ನಲ್ಲೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು? ನನಗೆ ಯಾಕವನು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ' ಎಂದೆಲ್ಲ. ಅವನಾದರೋ ನಾವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೇಳಿದರೆ, ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ನಡುವೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಈ ಘಟನೆಗೂ ನಾನು ಉಳಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದ ಕವನಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ಭಾಷಾಂತರದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನೂ ಬರೆಯಿರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಈ ಕವನ ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು? ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಎದುರಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳೇನು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಎಂದು ವಿವೇಕ್ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ಕವನದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈಗ ಈ ಕವನವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕವನದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದ ಅನುಭವವೂ

ಒಳಗೊಳಗೇ ಸುಪ್ತಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ನನಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೈಕೆಲ್ ರಯನ್: ಇನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆ

ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕತೆ

ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕತೆಗೆ ವಿವರಗಳು ಪ್ರತಿಸಲ
ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಬೇಕಿರುವಂತೆ
ವಾಕ್ಯಬಂಧ ಅದರುದ್ದಕ್ಕೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಬಾಲಗಳಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ

ಈಗ ಬೇಕಿರುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಕಾಲ ಪ್ರೇಮಿ
ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಿಗಿ ಉಬ್ಬಿನಂತೆ
ಮಾಟ ಮಾಡುವುದು ಅವಳ ವಾಕ್ಯಬಂಧ; ಮುಟ್ಟುತ್ತ
ಮುಟ್ಟುತ್ತ ಮೊಳಕಾಲು ತಪ್ಪದೆ ತೊಡೆಗೆ ಸರಿದಂತೆ, ಮೊಲೆಗಳ
ಘನ ಜ್ಯಾಮಿತಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ನಿಸೀತು
ಅವಳ ಮೃಗಾಂಗಗಳು ಅವಳಿಂದಾಚೆಯೇ ಚಲಿಸುವಂತೆ.

ರಾಣಿಯಂತೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ಅವಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ
ಬಂದಾಗ, ಅವಳಿಗೆ ನಾನೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ
ಅರಿತರೆ, ನೆನಪಿಡು ನೀನವಳಿಗಿನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರೇಮಿಯಷ್ಟೇ,
ಪ್ರೇಮವೂ ಕಾಲ ಅಗತ್ಯಗಳ ನಿಯಮಕನುಗುಣವಾಗಿ
ಮಾಮೂಲಿ ಅಲೆಯಂತೆ ತನ್ನೆತ್ತರಕ್ಕೆ
ಏಳುತ್ತದೆ, ಮುರಿಯುತ್ತದೆ, ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

(an old story)

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್

ಶ್ರೀಧರ್ ಎಸ್.ಎನ್. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸ್ಟೇಟ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭಾರತೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಸ್ಟೋನಿಬ್ರೂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನಪೀಠಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: s.sridhar@stonybrook.edu

ಭಾಗ 3: ಕಥೆಗಳು

ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಸಂವಹನದ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ. ಆದರೆ ಭಾಷೆ ಅದನ್ನಾಡುವ ಜನರ ನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಗೆ ಒದಗಿಬರುವ ಸಾಧನವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನಾಡುವ ಭಾಷಿಕರ ಅಂದರೆ ಆ ಸಮೂಹದ ಆತ್ಮ ಕೂಡ. ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನಾಡುವ ಜನರ ಅಥವಾ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಟ್ಟು ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಮೂಹವೊಂದರ ಸಂವೇದನೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಅಪರಿಚಿತವೆನ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ನಮ್ಮದೂ ಹೌದು ಎನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹರಿದು ಬಂದ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತೀರ ಭಿನ್ನ ಎನ್ನಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಗೋಳದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲದರ ಸಂತಸ, ದುಃಖ, ಸಂಕಟ, ಸಂವೇದನೆಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗ ಅರಿವಾಗುವುದುಂಟು. 'ಅನ್ಯ' ಎನಿಸುವ 'ಪರಕೀಯ' ಎನಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಯುವ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೊಂದು ಅನುವಾದಕ್ಕಿರುವಂತೆಯೇ ಹಾಗೆ ಭಿನ್ನ ಲೋಕವೊಂದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಿತಿಯು ಕೂಡ ಇದೆ. ಅತಿ ಸಾಧಾರಣ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ 'ನೀರು' ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದವೊಂದು 'ಜಲ', 'ತೀರ್ಥ', 'ಉದಕ' ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವೂ ತೂಕವೂ ಒದಗಿಬರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವದನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ. 'ತೀರ್ಥ' ಎನ್ನುವ ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು 'ತೀರ್ಥ'ದ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಾಗ ಆ ಶಬ್ದದ ಘನತೆಯ ಅರಿವೂ ಅನುವಾದಿಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಮಿತಿಯೂ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೇ ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಕೂಡ ಅನುವಾದಕರು ಈ ರೀತಿಯ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದುಂಟು.

ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಥಾಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಹದಿನೆಂಟು ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದಕರೂ ಈ ತಲ್ಲಣದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸಂಭ್ರಮದ ಜೊತೆಗೇ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಅದು ಕೃತಕವೆನ್ನಿಸದೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಹದಿನೆಂಟು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕಥೆಗಳಿವೆ. 'ಫೇರಿ ಟೇಲ್' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಬರೆದ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದ ಮಾನವೀಯ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಕೆಲವಿರುವಂತೆಯೇ ಸತ್ಯ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡ ಹಲವು ಕಥಾನಕಗಳಿವೆ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಹೊರತಾದವು ಉಳಿದ ಕಥೆಗಳು. ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾದ ಕತೆಗಾರರ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಕಥೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಬರೆದಿರುವವರ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಭಾಗದ ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರರು– ಅಮೆರಿಕಾ, ಯೂರೋಪು, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ಹೊರನಾಡುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೇ ಬೆಂಗಾಲಿ, ಹಿಂದಿಯಂಥ ಭಾರತದ್ದೇ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಥೆಗಳು ಹೊಳೆಯಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅನುಭವಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ಹತ್ತಿರ ತರುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಬುಲ್ ಬುಲ್

ಮೂಲ: ಹಾನ್ಸ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಂಡರ್ಸನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಎಚ್.ವೈ.

ನಾನೀಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಿರುವ ಕತೆ ಚೀನಾದ ಒಬ್ಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಚೀನೀ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕತೆ. ಈ ಕತೆ ನಡೆದದ್ದು ತುಂಬಾ ಹಿಂದೆ. ಈಗ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಜನ ಅದನ್ನು ಮರತೇಬಿಡಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆ ಚೀನಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅರಮನೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ನಾಜೂಕಾದ ಪಿಂಗಾಣಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಮನೆ ಅದು. ಅಲ್ಲಿದ್ದುದೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ, ಎಷ್ಟು ನವಿರಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅರಮನೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ತೋಟವೋ! ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಹೂಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುಂದರವಾದವುಗಳಿಗೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಳಿಗೆ ಅವು ಅಲುಗಾಡಿ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ಪಳವಾದಾಗ ಆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಜನ ಅವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿ ಎಂದು. ಹೌದು, ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ತೋಟ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೆಂದರೆ, ಅದರ ಮಾಲಿಗೇ ಅದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹಬ್ಬಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ನಡೆಯುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಮರಗಳೂ, ಆಳವಾದ ಸರೋವರಗಳೂ ಇರುವ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯವಾದ ವನಪ್ರದೇಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವನ ಒಂದು ಆಳವಾದ ನೀಲ

ಸಮುದ್ರದ ಅಂಚಿನವರೆಗೆ ಚಾಚಿತ್ತು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗುಗಳು ಆ ವನದ ಅಂಚಿನವರೆಗೂ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಲಂಗರು ಹಾಕಿ ತಂಗುತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಹಾಡುಹಕ್ಕಿ, ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ಬಡ ಬೆಸ್ತರು – ದಿನವಿಡೀ ದುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂಥವರು – ಕೂಡ ರಾತ್ರಿ ತಮ್ಮ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ ಅದರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲೇ ಮೈಮರೆಯುವರು. "ಓ! ಎಂಥ ಮಧುರವಾದ ಗಾನ ಇದು!" ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೇನು, ಕೈಮೇಲೆ ಕೆಲಸವಿದೆ, ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಹೋಗುವರು, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಾಡ ಬಿಟ್ಟು. ಮತ್ತೆ ಮಾರನೆ ದಿನವೂ ಸಂಜೆ ಬಲೆ ಎತ್ತುವ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡು ಕೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಹಾಗೇ "ಓ! ಎಂಥ ಮಧುರ ಗಾನ ಇದು" ಎಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೈಮರೆಯುವರು, ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವರು. ಅದರ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೂ ಹಾಗೇ!

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ, ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೋ ಜನ ಈ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂದು ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನೂ ಅವನ ಅರಮನೆ ತೋಟಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬೆರಗುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕಡೆಗೆ ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನ ಕೇಳಿದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು, "ಓ, ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಿನ ಮುಂದೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ಏನೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ!" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮರಳಿದಾಗ ಈ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಇಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಚತುರರಾದವರು ಈ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಹಾನಗರ, ಅವನ ಅರಮನೆ, ಅವನ ಉದ್ಯಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರೂ ಕೂಡ ಈ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಅನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಮನ್ನಣೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕವಿಗಳು ಕಡಲತೀರದ ವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ರಮ್ಯವಾದ ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು!

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಿ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕೈಗೂ ಬಿದ್ದವು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತನ್ನ ಚಿನ್ನದ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿದ್ದೇ ಓದಿದ್ದು! ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಮೆಲ್ಲನೆ ತಲೆತೂಗಿ ತನ್ನ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುವನು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ, ತನ್ನ ಅರಮನೆ, ತನ್ನ ಉದ್ಯಾನ ಇವುಗಳ ಅದ್ಭುತ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅವನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ಅಂದು ಓದುತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತ್ತು: "ಏನೇ ಆದರೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾದದ್ದು ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನ."

ಚಕ್ರವರ್ತಿ "ಇದೇನಿದು, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ!" ಎಂದು ಸೋಜಿಗಪಟ್ಟ. ಅವನಿಗೆ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. "ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿ, ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ

ಇದೆಯೆ? ಯಾಕೆ ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕೆ?" ಎಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡ. ಕೂಡಲೆ ತನ್ನ ಆಪ್ತ ಸಚಿವನನ್ನು ಬರಹೇಳಿದ. ಈ ಸಚಿವ ಎಂಥ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ತನಗಿಂತ ಕೆಳ ಅಂತಸ್ತಿನವರು ಯಾರು ಅವನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೂ ಅಥವ ಏನು ಕೇಳಿದರೂ, ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಕೃಷ್ಟ ಭಾವದಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ 'ಛೆ' ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!

ಸಚಿವ ಬಂದಾಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹೇಳಿದ: "ನೋಡು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿ ಇದೆಯಂತೆ. ಅದನ್ನು ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಗಟ್ಟುವಂಥದ್ದು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆ ಯಾರೂ ನನಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ?"

ಸಚಿವ ಹೇಳಿದ: "ಪ್ರಭುಗಳೆ, ಈ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಈ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ."

ಕೂಡಲೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ: "ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕರೆತನ್ನಿ, ನಾನು ಅದರ ಗಾಯನ ಕೇಳಬೇಕು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತು ನನ್ನ ಬಳಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು, ಆದರೆ ನನಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!" ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡಿದ್ದ.

ಸಚಿವ ಮತ್ತೆ "ಪ್ರಭೂ, ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಇದುವರೆಗೆ ನನಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರವೇ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ, ಅದೆಲ್ಲಿದೆಯೋ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಆಯಿತು, ಆದರೆ ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು, ಸಚಿವನಿಗೆ ಪೇಚಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ಅರಮನೆಯ ಮಹಡಿ ಹತ್ತಿಹೋದ, ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೆ ಹೋದ, ಅರಮನೆಯ ಕೋಣೆಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಗಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಒಳ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಈ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ ಸಚಿವ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ "ಪ್ರಭೂ, ನೀವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬಬಾರದು. ಇದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಕಟ್ಟು ಕತೆ. ಎಲ್ಲ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವವರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು. ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಮಾಟ ಅಷ್ಟೆ!" ಎಂದ.

ಆಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಂದ: "ಆದರೆ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕ ನನಗೆ ಕಳಿಸಿದವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ ನಿನಗೆ? ಜಪಾನಿನ ಅತಿಪ್ರಬಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ! ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಇದು ಸುಳ್ಳಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳಬೇಕು. ಆ ಹಕ್ಕಿ ಈ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಆಸ್ಥಾನದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದೇನಾದರೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಆಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಈ ರಾತ್ರಿ ಊಟವಾದ ಕೂಡಲೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಗುಡುಗಿದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಚಿವ ಓಡಿದ. ಅರಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ ಓಡಿದ; ಕೋಣೆಗಳು, ಅವಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೊಗಸಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಓಡಿದ. ಆಸ್ಥಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಂದಿ ಇವನೊಡನೆಯೆ ಓಡಿದರು. ಓಡಿದರು ಅಷ್ಟೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಯಾಕೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೇನೂ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಗುದ್ದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದರು, "ಎಲ್ಲಿಯದು ಈ ಹಕ್ಕಿ, ಹೊರಗಿನವರೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಆಸ್ಥಾನದ ನಮಗೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ!" ಎಂದು.

ಕಡೆಗೆ, ಅರಮನೆಯ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬಡಹುಡುಗಿ ಹೇಳಿದಳು: "ಓ, ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯೇ? ಅದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅಬ್ಬ! ಅದು ಎಂಥ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತದೆ! ದಿನವೂ ರಾತ್ರಿ, ರಾಜನ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಚೂರುಪಾರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ. ಅವಳಿರುವುದು ಕಡಲತೀರದ ವನದಲ್ಲಿ. ಅವಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ವನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ... ನನ್ನ ಅಮ್ಮನೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಮುತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೇನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ..."

ಸಚಿವ ಹೇಳಿದ: "ಏ ಹುಡುಗಿ, ನೀನು ಈ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಬಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದೆಯಾದರೆ, ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಭುಗಳು ಊಟಮಾಡುವಾಗ ನೀನೇ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಾರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಭುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ."

ಸರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯಿದ್ದ ವನದತ್ತ ತೆರಳಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಸ್ಥಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಂದಿಯಾದರೂ ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕರೆತರಲು ಜೊತೆಗೂಡಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಸು 'ಅಂಬಾ' ಎಂದಿತು. ಆಸ್ಥಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು "ಅದೇ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೂಗು" ಎಂದರು. "ಅಬ್ಬ! ಏನು ಅದ್ಭುತ ಶಾರೀರ! ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ದನಿ ! ನಿಜ, ಆದರೂ ಇದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲ ಸಲವೇನಲ್ಲ" ಎಂದರು.

ಆದರೆ ಪಾಕಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ, "ಅಯ್ಯೋ, ಅದಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದು ಹಸುವಿನ ದನಿ. ನಾವಿನ್ನೂ ತುಂಬಾ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದಳು.

ಹುಡುಗಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಪ್ಪೆಗಳು ಗುಟುರುವುದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆಗ ಆ ಆಸ್ಥಾನಿಕರು, "ಓ, ಈ ಗಾನ ಎಷ್ಟು ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿದೆ! ಕಡೆಗೂ ಕೇಳಿಸಿತಲ್ಲ, ಪುಟ್ಟ ದೇವಾಲಯದ ಗಂಟೆಗಳ ಕಿಂಕಿಣಿ ನಾದದಂಥ ಗಾಯನ!" ಎಂದರು.

ಆದರೆ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ ಮಾತ್ರ "ಅಲ್ಲ, ಅದು ಕಪ್ಪೆಗಳು ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು. ನಾವು ಇನ್ನೇನು ಆ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿ ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೇನು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅದರ ಗಾಯನ ಕೇಳಬೇಕು" ಎಂದಳು.

ಹುಡುಗಿ ಹಾಗೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. "ಅದೋ ನೋಡಿ" ಎಂದಳು ಅವಳು. "ಕೇಳಿ, ಅದರ ಗಾಯನ ಕೇಳಿ. ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿದೆ ಹಕ್ಕಿ, ಅಲ್ಲೇ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ" ಎಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಂದು ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೈತೋರಿದಳು.

ಆಗ ಸಚಿವ ಉದ್ಗರಿಸಿದ: "ಏನಿದು, ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ! ಈ ಹಕ್ಕಿ ತೀರ ಇಷ್ಟು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕಳಪೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಹಕ್ಕಿ! ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಅದರ ಮುಖದ ಬಣ್ಣವೇ ಇಳಿದುಹೋಯಿತೋ ಏನೋ!"

ಆದರೆ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ ತುಂಬಾ ನೆಚ್ಚಿಕೆಯಿಂದ ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದಳು: "ಬುಲ್‌ಬುಲ್, ನಮ್ಮ ಘನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ನಿನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಡುವೆಯಾ?"

"ಓ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ ಹಕ್ಕಿ ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲೇ ಎಂದಿಗಿಂತ ಮಧುರವಾಗಿ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

"ಸಣ್ಣ ಗಾಜಿನ ಗಂಟೆಗಳ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತದೆ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ದನಿ" ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನುಡಿದ ಸಚಿವ. "ಅದು ಕೂಗುವಾಗ ಅದರ ಗಂಟಲು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ! ನಾವು ಯಾಕೆ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿನವೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿ ದೊಡ್ಡ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ!" ಎಂದ ಸಚಿವ.

"ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹಾಡಲೆ?" ಎಂದು ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಹಕ್ಕಿ ಕೇಳಿತು. ಅದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆಂದು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆಗ ಸಚಿವ "ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯೇ, ಈ ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಿನ್ನ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯ ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಗಾಯನದಿಂದ ನೀನು ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹರ್ಷವುಂಟುಮಾಡು."

"ನನ್ನ ಹಾಡು ಇಂಥಾ ತೆರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹಕ್ಕಿ ಸಚಿವನಿಗೆ ಹೇಳಿತಾದರೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮನದಿಷ್ಟವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟಿತು.

ಇತ್ತ, ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಕ್ಕಿ ಥಳಥಳಗುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಇದ್ದ ಬಂಗಾರದ ದೀಪಸ್ತಂಭಗಳಿಂದ ಹೊರಟ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ

ಗೋಡೆ ನೆಲಗಳೆಲ್ಲ ಮಿರುಗುಟ್ಟಿದವು. ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಣ್ಣ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಸಮೇತ ತೂಗುಹಾಕಿತ್ತು. ಅತ್ತಲಿಂದ ಇತ್ತ, ಇತ್ತಲಿಂದ ಅತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನಗಳ ರಭಸಕ್ಕೆ ಎದ್ದ ಗಾಳಿಗೆ ಆ ಹೂಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದ ಕಿರುಗಂಟೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಾದಗೈದವೆಂದರೆ ಜನ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳೇ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೂಡುವ ಆ ಮಹಾಸಭಾಭವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಕೂರಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಕೊಂಬೆ ನೆಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಪಾಕಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒಂದು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಲ್ಲುವ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು – ಯಾಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅವಳಿಗೆ ಅರಮನೆಯ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯಾಗಿ ಉನ್ನತ ಪದವಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಡುಪು ತೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಇನ್ನು ಹಾಡು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತನ್ನ ತಲೆ ತೂಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ.

ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಾಡಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟಿತು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಹಾಡಿತೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತು. ಆ ಕಣ್ಣೀರು ಅವನ ಕಪೋಲಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾಡಿತು. ಅದರ ಹಾಡು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಬಂಗಾರದ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಕೊರಳಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ. ಆದರೆ ಹಕ್ಕಿ ತನಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಬಹುಮಾನವೇ ಯಥೇಚ್ಛವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. "ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಾಡಿದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ನನಗೆ ಸಲ್ಲಬಹುದಾದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನ ಅದೇ! ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಕಣ್ಣೀರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಕಣ್ಣೀರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ." ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಾಡಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟಿತು.

"ಇಂಥ ಹಾಡು, ಇಂಥ ಸೊಗಸು, ಯಾರಾದರೂ ಎಂದಾದರೂ ಕಂಡಿದ್ದರೆ!" ಎಂದು ಅರಮನೆಯ ಶ್ರೀಮಂತ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಬುಲ್ಬುಲ್ ಹಾಡುವಾಗ ಕೇಳುವ ಒಂದು ತೆರದ ಗುಳುಗುಳು ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಲು ಮೊದಲುಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಆ ಹಕ್ಕಿಯಷ್ಟೇ ಮಧುರವಾಗಿ ಸ್ವರ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದಿತ್ತು! ಅರಮನೆಯ ಸೇವಕರು, ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಕೂಡ ಅದರ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷವೇ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಂಥವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು.

ಈಗ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಅರಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅದರದೇ ಒಂದು ಪಂಜರ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಲ, ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಸಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸುತ್ತ ಯಾವಾಗಲೂ ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಸೇವಕರು! ಬುಲ್ಬುಲ್ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಆ ಸೇವಕರು ಅದರ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ರೇಶ್ಮೆ ದಾರಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬುಲ್‌ಬುಲ್‌ಗೆ ನಡೆಯಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಈಗ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಾದರೂ ಇಬ್ಬರು ಮಾತಿಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನಿ. ಒಬ್ಬ ಬುಲ್ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬುಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಹೆಸರು ಪೂರೈಸುವನು! ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಮಾಧಾನದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುವರು. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹನ್ನೊಂದು ದಿನಸಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವರವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ!

ಒಂದು ದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಂತು. ಅದರ ಮೇಲೆ "ಬುಲ್‌ಬುಲ್" ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. "ಬಹುಶಃ ಇದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಹೊಸಬರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಇರಬೇಕು" ಅಂದುಕೊಂಡ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಆದರೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಪುಸ್ತಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರ ಮೈ ತುಂಬ ವಜ್ರಗಳು, ರತ್ನಗಳು, ನೀಲಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೀಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಾಲ ತನ್ನ ಮೈಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಹೊಳಪು ಝುಗಝುಗಿಸುವಂತೆ ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು: "ಚೈನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಬಳಿಯಿರುವ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಮುಂದೆ ಜಪಾನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಈ ಹಕ್ಕಿ ತೀರ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು."

"ಎಂಥ ಸಂತಸ!" ಎಂದು ಹಿಗ್ಗಿದರು ಎಲ್ಲ. ಈ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ತಂದ ಸೇವಕನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರ್ಯಾದೆ, ಬಹುಮಾನಗಳೂ ದೊರೆತವು.

"ಈಗ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಡಲಿ! ಅವುಗಳ ದ್ವಂದ್ವಗಾನ ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿದ್ದೀತು!" ಎಂದರು ಯಾರೋ. ಸರಿ, ಕೂಡಲೆ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಜನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ನೈಜ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿತು. ಆದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ಗಡಿಯಾರ ನಡೆದಂತೆ ಕ್ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹಾಡಿತು! ಆದರೆ ಅರಮನೆಯ ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಮಾತ್ರ ಪಾಪ, ಅದರದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಪರವಾಗಿಯೇ ಮಾತಾಡಿದ. "ಅದರ ತಾಳ ಒಂದು ಚೂರೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ಒಂದೇ ಹಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗ ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯಷ್ಟೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ನಿಜವಾದ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು – ಅದೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಭರಣಗಳ ಗುಚ್ಛವೇ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ.

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡಿತ್ತು – ತನಗೆ ತಿಳಿದ ಒಂದೇ ಹಾಡನ್ನು. ಮೂವತ್ತ–ಮೂರು ಸಲ ಅದು ಹಾಡಿತು, ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಡುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ. ಅರಮನೆಯ ಜನ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಸಲ ಕೇಳಲು ತಯಾರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಇದು ಸಾಕು, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನ ಕೇಳೋಣ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿ? ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಎಲ್ಲಿ? ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಭಿಕರೆಲ್ಲ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಜದ ಹಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲೇ ತೆರೆದಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯೊಂದರ ಮೂಲಕ ಹಾರಿ ತನ್ನ ಹಸಿರು ವನದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

"ಅಯ್ಯೋ! ಎಂಥ ಪ್ರಮಾದವಾಯಿತು! ಏನಿದರ ಅರ್ಥ?" ಎಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಹ್ವಲಗೊಂಡ. ಆಸ್ಥಾನಿಕರಿಗಂತೂ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಪವೆ ಬಂತು. "ಎಂಥ ಕೃತಘ್ನ ಪ್ರಾಣಿ ಅದು!" ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಹಳಿದರು. ಆದರೇನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಕ್ಕಿ ತಮಗೆ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅದರ ಕೈಲಿ ಹಾಡಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮೂವತ್ತ–ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲ ಅವರು ಈ ಹಾಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಾಡಿನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹಾಡು ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಗಳಿದ. ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿಗಿಂತ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನವೇ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ. ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿರುವ ವಜ್ರ ವೈಢೂರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಒಳರಚನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು.

"ಆಸ್ಥಾನದ ಗಣ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರೆ ಮತ್ತು ಮಹನೀಯರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹೋನ್ನತ ಪ್ರಭು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೆ, ನೀವು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಸ್ವರ ಏನು ಹೊರಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಕರಾರುವಾಕ್ಕು! ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಈ ಸ್ವರ ಆದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಸ್ವರ ಇದೇ ಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತಾವುದೂ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಒಳಭಾಗ ತೆಗೆದು ನೋಡಬಹುದು – ಅದರೊಳಗಿನ ಉರುಳೆಗಳು ಹೇಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ, ಹೇಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ, ಹೇಗೆ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಎಲ್ಲ ನೋಡಬಹುದು."

ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆದೂಗಿದರು. ಬರುವ ಭಾನುವಾರ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಲು ಅವನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ. "ಹೌದು, ಅದು ಹಾಡುವುದನ್ನು ಜನ ಕೇಳಬೇಕು" ಎಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು – ಚಹಾ ಕುಡಿದು ಮತ್ತರಾಗುವ ಚೀಣೀಯರ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ. ಎಲ್ಲರೂ "ಓ" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಸೂಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಬೆಸ್ತರವನು ಮಾತ್ರ "ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದೇನು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದ.

ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಈಗ ಗಡೀಪಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕಾಲಿಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹಾಸಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಷ್ಮೆಯ ಲೋಡುದಿಂಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅದರ ಸುತ್ತ ಹರಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾಪ್ರಭು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಆಪ್ತ ಗಾಯಕಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದರು. ಮಾನವನ ಹೃದಯ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯದೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ದೇಹದ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಆ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಂದಿತ್ತು. ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದ ಕಷ್ಟವಾದ ಚೈನೀ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಂಪುಟಗಳ ಒಂದು ಮಹಾಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ. ಆಸ್ಥಾನಿಕರು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಓದಿರದಿದ್ದರೂ ಓಹೋ ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲ ಓದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತಾವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ದಡ್ಡರು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ತಮಗೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಗುದ್ದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ!

ಹೀಗೆ ಒಂದು ಇಡೀ ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಅವನ ಆಸ್ಥಾನಿಕರು, ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವರವೂ ಈಗ ಕಂಠಪಾಠವಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಜನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗಿದ್ದರು. ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಜೊತೆ ತಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಾಡುವರು. ಬೀದಿ ಅಲೆಯುವ ಹುಡುಗರು "ಜೀ, ಜೀ, ಜೀ, ಕ್ಲು, ಕ್ಲು, ಕ್ಲು" ಎಂದು ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಡಿದಂತೆಯೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೂ ಹಾಡುವನು. ಆ ಸಂತೋಷ ಹೇಳತೀರದು!

ಒಂದು ದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತನ್ನ ಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಏನೋ ಮುರಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಕೂಡಲೆ ಆ ಯಂತ್ರದ ಒಳಗಿದ್ದ ಚಕ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಗಿರಗಿರನೆ ಸುತ್ತಿ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಬಂದು ನಿಂತುಹೋದವು. ಸಂಗೀತ ನಿಂತಿತು.

ಕೂಡಲೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟೆದ್ದು ತನ್ನ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಬರಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಆ ವೈದ್ಯ ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಈ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಗೆ! ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಗಡಿಯಾರದ ಯಂತ್ರಾಗಾರನನ್ನು ಕರೆಸಿದ. ಅವನು ತುಂಬಾ ಅದೂ ಇದೂ ಹೇಳಿದ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ, ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿದ, ಅಲ್ಲಿ ತಿವಿದ – ಕಡೆಗೆ ಅದು ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಆ ತಜ್ಞ ಈ ಯಂತ್ರ ತಿರುಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆಧಾರಗಳೆಲ್ಲ ಸವೆದುಹೋಗಿವೆ, ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಜೋಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದುಬಿಟ್ಟ. ಅವನು ಹಾಗೆಂದದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿರಾಸೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಸರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಕೈಲಿ ಹಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಡುವುದೂ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸುಲಭವೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪದಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಯ ಗಾಯನ ಇಂದಿಗೂ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ. ಸರಿ, ಅವನು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನು, ಅದು ನಿಜವೇ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೆ?

ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಹೀಗೆ ಕಳೆದವು. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ಈಗೊಂದು ದುಃಖ ತುಂಬಿತ್ತು. ಅವರ ಪ್ರಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಇನ್ನು ಬಹುಶಃ ಅವನು ಉಳಿಯಲಾರ ಎಂದೇ ಜನ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ನಂತರ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಏರುವವನನ್ನು ಆಗಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜನ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಪ್ತ ಸಚಿವನನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿನಂತೆ "ಛೆ!" ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತನ್ನ ಅಗಾಧವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ. ಅವನ ಮುಖ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಾಖವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಥಾನಿಕರೆಲ್ಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸತ್ತನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಕೂಡಲೆ ಹೊಸ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಮ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಧಾವಿಸಿದರು. ಸೇವಕರು ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಜನರೊಡನೆ ಗುಜುಗುಜು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಿತ್ತಿಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಹಾ–ಕೂಟ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಮೊಗಸಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಜನ ನಡೆದಾಡುವ ಸಪ್ಪಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಕೇಳದಿರಲಿ ಎಂದು ದಪ್ಪ ಜಮಖಾನೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಕವಿದಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಸತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ಅವನು ತನ್ನ ಭವ್ಯವಾದ ಮಹಾಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಲುಗಾಡದೆ, ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದ. ಅವನ ಮಂಚಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಜರತಾರಿಯ ಕುಚ್ಚುಗಳಿದ್ದವು. ಪಕ್ಕದ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕು ಬಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮೇಲೂ, ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೂ ಚೆಲ್ಲಿತ್ತು.

ಪಾಪ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಕುಳಿತು ಅವನನ್ನು ಹಿಸುಕುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ: ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯೇ ತನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಿಸಿತು ಅವನಿಗೆ. ತನ್ನ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಅವನು ಧರಿಸಿದ್ದ; ತನ್ನ ಚಿನ್ನದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಅವನು ಒಂದು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೈಭವಯುತವಾದ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ... ಹಾಸಿಗೆಯ ಸುತ್ತ ತನ್ನ ಮಂಚದ ಪರದೆಗಳ ಮಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮುಖಗಳು ಕಂಡವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದವು, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಅವೆಲ್ಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಾಗ ಇವುಗಳೂ ಎಲ್ಲವೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು.

"ನೀನು ಒಂದು ಸಲ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ?" ಎಂದು ಅವು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದವು. "ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೆ?"ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದವು. ಅವೆಲ್ಲ ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದವೆಂದರೆ ಅವನ ಮುಖವೆಲ್ಲ ಬೆವತು ನೀರಾಯಿತು.

"ನನಗೆ ಹೀಗಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. "ಸಂಗೀತ! ಸಂಗೀತ! ಚೈನಾದ ಆ ದೊಡ್ಡ ಡೋಲನ್ನು ಬಾರಿಸಿ, ನನಗೆ ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳದಂತೆ" ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡ.

ಆದರೆ ಆ ಮುಖಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಮಾತಿಗೂ ತನ್ನ ತಲೆ ತೂಗುತ್ತ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಚೀಣೀಯರು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ. "ಸಂಗೀತ, ಸಂಗೀತ!" ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡ. "ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅದ್ಭುತವಾದ ಹಕ್ಕಿ? ಅದು ಈಗಲೇ ಹಾಡಲಿ! ಓ, ಹಕ್ಕಿ, ನಿನಗಾಗಿ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬಂಗಾರ, ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ ಮುತ್ತುರತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುರಿದಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಬಂಗಾರದ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೊರಳಮಾಲೆಗೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಡು, ದಯವಿಟ್ಟು ಹಾಡು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಗೋಗರೆದ.

ಆದರೆ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಸುಮ್ಮನಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೀಲು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಯಂತ್ರ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೀಲು ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಅದು ಹಾಡುವುದೆಂತು? ಆದರೆ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕುಳಿಬಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಮೌನ, ಭಯಾನಕ ಮೌನ.

ಆದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕೊಠಡಿಯ ಕಿಟಕಿಯ ಮಗ್ಗುಲಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾದ ಸಂಗೀತ ಆ ಮೌನವನ್ನು ಒಡೆಯಿತು. ಅದು ಆ ನಿಜವಾದ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಯ ಮರವೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ, ಅತೀವ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ

ಆ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿ ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಅವನಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ತುಂಬಲು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ಹಾಡಿದಂತೆಲ್ಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಸುತ್ತ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಲಕ್ಷಣ ಮುಖಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗುತ್ತ ಬಂದವು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟಿತು. ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಕೂಡ "ಪುಟ್ಟ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯೆ, ಹಾಡು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾಡು" ಎಂದ.

"ಹಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ನೀನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆ ಚಿನ್ನದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ... ಅವನ ವೈಭವದ ಲಾಂಛನವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ... ಅವನ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ..." ಎಂದಿತು ಹಕ್ಕಿ.

ಮೃತ್ಯುದೇವತೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದು ಒಂದೊಂದು ಹಾಡು ಹಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೊಟ್ಟ. ಆದರೂ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅದರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯಿತ್ತು. ಆ ಹಾಡು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಳಿಯ ರೋಜಾ ಹೂಗಳು, ಸುಗಂಧ ಬೀರುವ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳು, ಗತಿಸಿದವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟವರ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತೊಯ್ದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು – ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಕಡೆಗೆ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನೆಲೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಕಾವಳದ ಕುಪ್ಪೆಯಂತೆ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಟುಹೋದ.

"ನಿನಗೆ ಧನ್ಯನು ನಾನು, ಧನ್ಯ ನಾನು, ಓ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯೆ" ಎಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. "ಸ್ವರ್ಗದಿಂದಲೇ ಬಂದ ಹಕ್ಕಿ ನೀನು, ಈಗ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿಯಿತು. ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೇ ಓಡಿಸಿದ್ದೆ, ಅಷ್ಟಾದರೂ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹಾಡಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಪಕ್ಕ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಓಡಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನನ್ನನ್ನು ಸಾಯುವಂತೆ ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಋಣ ನಾನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿ?" ಎಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ.

"ಆ ಋಣ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರಿದೆ" ಎಂದಿತು ಹಕ್ಕಿ. "ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿ ನಿನ್ನೆದುರಿಗೆ ಹಾಡಿದಾಗ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ಹಾಡುವವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಂತೋಷ ತರುವ ಬಹುಮಾನ ಅಂದರೆ ಅದೇ... ಆದರೆ ಅದಿರಲಿ, ಈಗ ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಲಗಬೇಕು. ಮಲಗಿ ಬೇಗ ಗುಣಹೊಂದು. ನಿನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡಿಸಿಕೋ. ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ."

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಮತ್ತೆ ಹಾಡತೊಡಗಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಖವಾಗಿ, ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಕಳೆದ ಚೈತನ್ಯವೆಲ್ಲ ಮರಳಿ ಬರುವಂತೆ ನಿದ್ರಿಸಿದ. ಅವನು ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತಾಗ ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅವನ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಿದ್ದವು. ಅವನ ಸೇವಕರು ಯಾರೂ ಇನ್ನೂ ಹಿಂತಿರುಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದೇ ಅವರೆಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಮಾತ್ರ ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

"ಬುಲ್‌ಬುಲ್, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಡ" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. "ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹಾಡು... ಆ ಯಂತ್ರದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಾವಿರ ಚೂರುಗಳಾಗಿ ಮುರಿದು ಎಸೆಯುತ್ತೇನೆ"

"ಬೇಡ, ಬೇಡ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಅದು ತನ್ನ ಕೈಲಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಕಳಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿದಾಗೆಲ್ಲ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ಕಿಟಕಿಯ ಪಕ್ಕದ ಗಿಡದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸಂಜೆಯೆಲ್ಲ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹಾಡು ಕೇಳುತ್ತ ನೀನು ಹರ್ಷಗೊಳ್ಳುವೆ, ಹಾಗೂ ಚಿಂತೆಗೊಳ್ಳುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ನಗುನಗುತ್ತ ಸಂತಸದಿಂದಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ; ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೇ ಅಡಗಿರುವ ಶುಭಾಶುಭಗಳು, ಒಳಿತು–ಕೇಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಹಾಡುಹಕ್ಕಿ ದೂರದೂರದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು – ಬಡ ಬೆಸ್ತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ದೀನ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಮನೆಗಳಿಗೆ; ನಿನ್ನಿಂದ, ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಅತಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಮನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕು... ನಿನ್ನ ಕಿರೀಟಕ್ಕಿಂತ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ... ಅಷ್ಟಾದರೂ ಕಿರೀಟಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಬಂದು ನಿನಗಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ನನಗೊಂದು ಮಾತು ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂದಿತು ಹಕ್ಕಿ.

"ನೀನು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು" ಎಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಅವನೀಗ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವೇಷಭೂಷಣ ಧರಿಸಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಭಾರವಾದ ಚಿನ್ನದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎದೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ.

"ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಒಂದೇ ಮಾತು. ಇಲ್ಲೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿ ಇದೆ, ಅದು ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಿರಲಿ. ಅದು ಹಾಗಿರುವುದೇ ಸರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬುಲ್‌ಬುಲ್ ಹಾರಿಹೋಯಿತು.

ಸೇವಕರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸತ್ತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಬಂದು ನಿಂತಾಗ, ಹೌದು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ "ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಪ್ರಭಾತ!" ಎಂದ.

ಮೂಲ ಕತೆಗಾರ ಹ್ಯಾನ್ಸ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಂಡರ್ಸನ್ (1805–1875) ಸೃಜನಶೀಲ ಡೇನಿಶ್ ಲೇಖಕ. ಹಲವಾರು ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ತನ್ನ 'ಫೇರಿ ಟೇಲ್ಸ್'ಗಳಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯನಾದವರು. ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಮಾನವೀಯ ವಸ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಇವರ ಡೇನಿಶ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಫೇರಿ ಟೇಲ್-ಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯಿಂದಾಚೆಗೂ ಬೆಳೆದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಜಗತ್ತಿನ 125ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ

ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. "The Little Mermaid", "The Snow Queen", "The Ugly Duckling", "The Nightingale", "The Emperor's New Clothes" ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಥೆಗಳು. ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಹಲವಾರು ನಾಟಕ, ಬ್ಯಾಲೆ ಮತ್ತು ಅನಿಮೇಟೆಡ್ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿವೆ.

ಇದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಎಚ್.ವೈ. 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲೇ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಬಂದವರು. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪಕರೂ, ಕಾರ್ಯಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾದ ಅಮೆರಿಕದ ಏಕೈಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ'ದ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವಾರು ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿವೆ. ಅವರು ಸಹಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಹೊರತಂದ ಕೃತಿ 'ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ!' ಅನೇಕ ಓದುಗರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದೆ. ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 2007ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್, ಮತ್ತು ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ B.E.,M.E., Ph.D. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು Raytheon Engineers & Constructors ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ Consulting Engineer ಆಗಿಯೂ, ವಿಲನೋವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ Adjunct Professor ಆಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕಿ, ಜಾನಪದ ಗಾಯಕಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವ ಪತ್ನಿ ವಿಮಲಾ ರಾಜಗೋಪಾಲರೊಂದಿಗೆ ಮೀಡಿಯಾ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: hyrajagopal@gmail.com

ಮುದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ

ಮೂಲ: ಪ್ರೇಮಚಂದ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ತ್ರಿವೇಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್

ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವು ಬಾಲ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಇದ್ದಂತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುದುಕಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ಚಪಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಆಸೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು, ಕೈ, ಕಾಲುಗಳೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದವು. ಆಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯವರು ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ, ಊಟದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಂತೆ ಬಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಳಲು ಶುರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸಾಧಾರಣ ರೋದನವಲ್ಲ, ಗಂಟಲು ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಂತೆ, ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರ ಪತಿ ಸತ್ತು ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಸೋದರಳಿಯನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವನು ಆಸ್ತಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಉದ್ದುದ್ದ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ನಂತರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದ್ದ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯವೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮುದುಕಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಸಿಗುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರ ಅಳಿಯ ಬುದ್ಧಿರಾಮ ಕಾರಣನೋ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರೂಪಾಳೇ ಕಾರಣವೋ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿರಾಮ ಸ್ವಭಾವತಃ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ, ಆದರೆ ಬಹಳ ಜಿಪುಣ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರೂಪಾಳಿಗೆ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ

ಅವಳು ದೈವಭೀರುವಾಗಿದ್ದಳು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಸೋದರಳಿಯನ ಬೂಟಾಟಿಕೆಗಿಂತ ರೂಪಾಳ ಸಿಡುಕಿನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಎಷ್ಟೋ ವಾಸಿಯೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬುದ್ಧಿರಾಮನಿಗೂ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪೆನ್ನಿಸಿ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದಲೇ ತಾನಿಂದು ಈ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ ಕಂಜೂಸುತನವು ಅವನಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆಯತನವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗೋಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಬೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಮುದುಕರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಳೆವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಅಪಹಾಸ್ಯ. ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಆ ಮುದಿಜೀವವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗೋಳು ಹೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಅವರನ್ನು ಚಿವುಟಿ ಓಡಿ ಹೋದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನೀರು ಎರಚಿ ಅವರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಗೆಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮುದುಕಿ ಕೇವಲ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾಳೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ತನಾದವನ್ನು ಯಾರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುದುಕಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೈಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಗಲಾಟೆ ಕೇಳಿ ರೂಪಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಆ ಭಯವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗೀಗ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ಶಕ್ತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮುದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬುದು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬುದ್ಧಿರಾಮನ ಕಿರಿಮಗಳು 'ಪುಟ್ಟಿ'ಗೆ ಮಾತ್ರ. ಪುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣಂದಿರ ಭಯದಿಂದ ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಜ್ಜಿಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಕುಳಿತು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಜ್ಜಿಗೆ ಆಗೀಗ ತನ್ನ ತಿಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಲು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತಾದರೂ, ಅಣ್ಣಂದಿರು ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಿಂತ ಅವಳಿಗೆ ಇದೇ ಮೇಲೆನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ–ಮೊಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಸಮಾನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಸಿತ್ತು.

– 2–

ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬುದ್ಧಿರಾಮನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗತೊಡಗಿದವು. ಊರಿನ ಮಕ್ಕಳು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗುಂಪು ಸೇರಿ ಆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆರಾಮಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಅತಿಥಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹರಟುತ್ತಾ, ನಗುತ್ತಾ, ಸಂಗೀತವನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ರಸಿಕರು 'ವಾಹ್... ವಾಹ್...' ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲೇಜು ಕಲಿತ ಕೆಲವು ನವಯುವಕರು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ

ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವುದು ತಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಂದು ಬುದ್ಧಿರಾಮನ ದೊಡ್ಡ ಮಗನ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯಲಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧಿರಾಮನ ಮಡದಿ ರೂಪಾ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆಂದು ವಿಶೇಷ ಭೋಜನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕಡಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕಡೆ, ಗರಿಗರಿಯಾದ ಪೂರಿ, ಕಚೋರಿಗಳನ್ನು ಕರಿಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಕ್ವಾನ್ನ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಡಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಸಾಲೆ ಬೆರೆಸಿದ ತರಕಾರಿ ಬೇಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಸಿವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತಿದ್ದ ಮಸಾಲೆಯ ಪರಿಮಳ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸಿತ್ತು.

ಮುದುಕಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಡುಗೆಮನೆಯಿಂದ ಘಮ್ಮೆಂದು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಖಾದ್ಯಗಳ ಪರಿಮಳ ಅವರ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಲಕಿದಂತಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯ-ಭೋಜ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮಗೆ ಅಂದಿನ ವಿಶೇಷ ತಿನಿಸುಗಳು ತಿನ್ನಲು ಸಿಗುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅದರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪೂರಿ ತಮಗೆ ಕೊಡುವರೊ ಇಲ್ಲವೊ ಎಂಬುದು ಅವರ ಆತಂಕವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಯಾರೂ ಊಟ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟ ಮುಗಿದು, ಮಾಡಿದ್ದ ಅಡುಗೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿ, ತಮಗೇನೂ ಉಳಿದಿರಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಅಳು ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೇಳಿಸಿ ಶುಭಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪಶಕುನವೆಂದೆನಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಳು ಹೊರಗೆ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆದುಕೊಂಡರು.

'ಆಹಾ! ಎಂಥಾ ಸುಗಂಧ! ಹೊರಗಿನ ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ? ತಿನ್ನಲು ರೊಟ್ಟಿ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವಾದ ಪೂರಿ ಸಿಗುವುದೆಲ್ಲಿ ಬಂತು?' ಹೀಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರ ದುಃಖ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ಉಮ್ಮಳಿಸಿದಂತಾಗಿ ಜೋರಾಗಿ ಅಳಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ರೂಪಾಳ ಭಯದಿಂದ ಅಳುವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತೆ ಮೌನದ ಮೊರೆಹೋದರು.

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನತನಕ ಇದೇ ಯೋಚನೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದರು. ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳು, ಮಸಾಲೆಭರಿತ ಖಾದ್ಯಗಳು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತ್ತಲೇ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಅವರ ಬಾಯಿ ನೀರೂರುತ್ತಿತ್ತು. ಪೂರಿಯ ರುಚಿಯಂತೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುಳಕವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. 'ಈಗ ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಿ? ಈ ದಿನ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಪುಟ್ಟಿ ಕೂಡ ಈ ಕಡೆ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಸದಾ ತನ್ನ ಹಣೆಗೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಗೋಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಅಣ್ಣಂದಿರೂ ಇಂದು ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಒಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹಳಹಳಿಸಿದರು.

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಪೂರಿಗಳು ಕುಣಿಯತೊಡಗಿದವು. ಕೆಂಪಾಗಿ, ಉಬ್ಬಿದ, ಹೂವಿನಂತೆ ಮೆತ್ತಗಿರುವ ಪೂರಿಗಳವು. ರೂಪಾ ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತವಳು. ಕಚೋರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಅಜವಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆರೆಸಿರಬಹುದೇ? ಪೂರಿ ಹೇಗಾಗಿರಬಹುದು? ಒಂದು ಪೂರಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡಲೇ? ತಾನೇಕೆ ಹೋಗಿ ಪೂರಿ ಕರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಣಲಿಯ ಎದುರು ಹೋಗಿ ಕೂಡಬಾರದು? ಬಾಣಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ತಯಾರಾಗುವ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಚಂದ. ಬಾಣಲೆಯಿಂದ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರುವ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪರಾತದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದರ ನೋಟವೂ ಸೊಗಸಿನದೇ. ಹೂವುಗಳ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಆಘ್ರಾಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಆ ಸುಖವೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಹೀಗನ್ನಿಸಿದ್ದೇ ತಡ ಎದ್ದು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟರು.

ಕುಕ್ಕುರುಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೈಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆವಳುತ್ತಾ ಹೊಸ್ತಿಲನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ದಾಟಿಕೊಂಡು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಹಸಿದು ಕಂಗಾಲಾದ ನಾಯಿಗೆ ಉಣ್ಣುವವರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ಕೂಡಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯವಿರುತ್ತದೊ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೂ ಈಗ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿತ್ತು.

ರೂಪಾ ಕೆಲಸದ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗುವಳು. ಮತ್ತೇನೋ ನೆನಪಾಗಿ ಆ ಕೋಣೆಗೆ ಓಡುವಳು. ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಕಡಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಳು. ಮತ್ತೇನೋ ವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉಗ್ರಾಣದತ್ತ ನಡೆಯುವಳು. ಯಾರೋ ಬಂದು, 'ಅಮ್ಮಾ, ಅತಿಥಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಣ್ಣಗಿನ ಪಾನಕ ಬೇಕಂತೆ...' ಎನ್ನಲು ಮಾಡಿಕೊಡುವಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಂದು, 'ಕೆಲಸದವನು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ; ಅವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವನಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, 'ಅಡುಗೆಯಾಗುವುದು ಇನ್ನೂ ತಡವೇ? ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ...' ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಗಸು ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದಣಿದಿದ್ದಳು. ಕೆಲಸ ಹೇಗಾದೀತೋ ಎಂಬ ಆತಂಕವೂ ಇತ್ತು. ಕೋಪವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಏನೆಂದಾರೆಂಬ ಆತಂಕ. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಅವಳ ಗಂಟಲು ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೆಖೆ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು, ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವಳಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ತಪ್ಪಿದರೂ ಮನೆಯ ವಸ್ತುಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ತನ್ನದೇ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ರೂಪಾ ಮುದುಕಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬಾಣಲೆಯ ಬಳಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಉರಿದುಹೋದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಕೋಪ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಂದ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಏನೆಂದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಕಪ್ಪೆ ತನ್ನ ಆಹಾರವಾದ ಎರೆಹುಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಬಕ್ಕನೆ ಹಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದೋ ಹಾಗೆ ಅವಳು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಬಳಿ ಹಾರಿ ಬಂದು ಅವರ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎಳೆದು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿದಳು– 'ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳಲಿ! ಹೊಟ್ಟೆಯೋ ಅದು ಕಟ್ಟೆಯೋ? ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉಸಿರುಕಟ್ಟುವುದೇನು? ಇನ್ನೂ ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಂದ ಜನಗಳ ಊಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾಯವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದೀರಲ್ಲ? ಸುಡಲಿ! ನಿಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆ! ದಿನವಿಡೀ ಮುಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಹಂಡೆಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಿರೊ? ಬಂದ ಜನಗಳು ನೋಡಿದರೆ, 'ಪಾಪ। ಮುದುಕಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೇನೊ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಬರಗೆಟ್ಟಂತೆ ಆಡುತ್ತದೆ.' ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮಾಟಗಾತಿ ಮುದುಕಿ! ಅತ್ತ ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಇತ್ತ ಬದುಕಿದಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹಾಳುಮಾಡಲೆಂದೇ ಇದ್ದೀಯ. ಅಷ್ಟೊಂದು ತಿಂದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಕಾಣೆ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ– ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಕೋಣೆ ಸೇರಿಕೊ. ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ನಿನಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನೀನೇನೂ ಮಹಾ ದೇವತೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಹನಿ ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು!'

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದರು. ಆದರೆ ಅಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೊಂದೂ ಮಾತಾಡದೆ, ತೆವಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆ ಮಾತುಗಳು ಅದೆಷ್ಟು ಕಠೋರವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಅವರ ಮೆದುಳು, ಹೃದಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವು ಎಳೆದುಹಾಕಿದಂತಿತ್ತು. ನದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಒಡ್ಡು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಾಗ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಲರಾಶಿ ಕಲಕುವಂತೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ತತ್ತರಿಸಿತು.

–3–

ಭೂರಿಭೋಜನ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಗುಂಪು ಹಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅತಿಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಆಳು–ಕಾಳುಗಳಿಗೂ ಅದೇ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಭೋಜನ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರ ಭೋಜನ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಏಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಯುವಕರು ಊಟ ಮುಗಿಸದೆ, ತಿನ್ನುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಬೀಗರ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಏಳಲಾಗದೆ–ಕೂಡಲಾಗದೆ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭೋಜನದ ಈ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಕಂದಾಚಾರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರದು.

ಮುದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ರೂಪಾಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪವಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಆತುರಗೇಡಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅತಿಥಿಗಳ

ಭೋಜನವಾಗುವವರೆಗೆ ಮನೆಮಂದಿ ಉಣ್ಣುವಂತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದೇ? ತಾನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸಹನೆಯಿಂದ ಕಾದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಅವಮಾನ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಸರಿ, ಈ ಸಲ ಊಟಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಕರೆ ಬರುವ ತನಕ ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಏನೋ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಊಟದ ಕರೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು. ಆದರೂ ತೇಲಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ತುಪ್ಪದ ಘಮ ಅವರ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ಷಣವೊಂದು ಯುಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವ. ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಬಡಿಸಿದ್ದು ಮುಗಿದಿರಬಹುದು? ಅತಿಥಿಗಳು ಈಗ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿರಬಹುದು? ಹೆಂಗಸರ ಗುಂಪು ಹಾಡಲು ತೊಡಗಿರಬಹುದು? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮಲಗಿದರು. ಸಣ್ಣ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಹಾಡನ್ನು ಗುನುಗತೊಡಗಿದರು. ಅರೆ! ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ತುಂಬಾ ಸಮಯವಾದಂತಿದೆ. ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟ ಮುಗಿಯಲು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದೇನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಖಂಡಿತ ಜನರೆಲ್ಲ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿರಬೇಕು. ಯಾಕೋ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಲು ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ರೂಪಾಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಕರೆಯಲು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅಥವಾ, ನಾನೇ ಬರಬಹುದೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದೇ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಕರೆಯಲಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇನು ಹೊರಗಿನವಳೇ? ಹೀಗಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹೊರಡಲು ಅಣಿಯಾದರು.

ಇನ್ನೇನು ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಪೂರಿಗಳು, ತರಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಾಗು ತುಂಬಿದ ತಟ್ಟೆ ತಮ್ಮೆದುರು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದು ಅವರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು. ಸುಂದರ ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇಲಿದರು. ಮೊದಲು ಪೂರಿಯನ್ನು ಖಾರದ ಸಾಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೊಸರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಕಚೋರಿಗಳು ರಾಯತದೊಂದಿಗೆ ತಿಂದರೆ ಸೊಗಸಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾರು ಏನಾದರೂ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನನಗೇನಂತೆ? ನಾನಂತೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿದವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಕುಹಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ತಾನೇ? ಮಾಡಲಿ. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇಂಥಾ ರಸದೌತಣ ಸವಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಏಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕುಕ್ಕುರುಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಯ್ಯೋ! ದುರದೃಷ್ಟವೇ! ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ತಿಳಿಯದೆ ಮೋಸವಾಗಿತ್ತು. ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟವಿನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಊಟದ ನಡುವೆ ಬೆರಳು ನೆಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಉಳಿದವರದು ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಓರೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಎಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಜಿಗಿದ ಪೂರಿಯನ್ನು ಎಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮೊಸರನ್ನ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕೆನ್ನಿಸಿ, ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಕೇಳಲು ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆವಳುತ್ತಾ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಧುತ್ತೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಬೆಚ್ಚಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಕೆಲವರು ಕಿರುಚಿದರು ? 'ಅಯ್ಯಯ್ಯೊ! ಈ ಮುದುಕಿ ಯಾರು? ಇವಳೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಳು? ನೋಡಿ, ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಾಳು!'

ಪಂಡಿತ ಬುದ್ಧಿರಾಮ, ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೆಂಕಿಯಾದ. ಅವನು ಪೂರಿ ತುಂಬಿದ ತಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಬಡಿಸಲು ನಿಂತಿದ್ದ. ಆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿ ಇವರತ್ತ ಬಂದನು. ಕ್ರೂರಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ತನ್ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಹಿಂದಿರುಗಿಸದೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃತಘ್ನ ಸಾಲಗಾರನನ್ನು ಒರಟಾಗಿ ತಳ್ಳುವಂತೆ, ಅವರತ್ತ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ಮುದುಕಿಯ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದರದರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಕತ್ತಲು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನೂಕಿದನು. ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಸುಮಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಉದುರಿಬಿದ್ದವು.

ಅತಿಥಿಗಳ ಭೋಜನವಾಯಿತು. ಮನೆಯವರದ್ದೂ ಮುಗಿಯಿತು. ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸಲು ಬಂದವರು, ಸುತ್ತುಗೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ಜನರು, ಅವರೂ ಇವರೂ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟ ಬಡಿಸಲಾಯಿತು. ಬಡಪಾಯಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನನ್ನು ಯಾರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸೋದರಳಿಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರೂಪಾ ಇಬ್ಬರೂ ಮುದುಕಿಯ ಅಶಿಸ್ತಿನ ವರ್ತನೆಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮುದಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಗೆಗಾಗಲೀ, ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರುವ ಅವರ ದೈನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಬಗೆಗಾಗಲೀ, ಯಾರಿಗೂ ಅನುಕಂಪ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೊಮ್ಮಗಳು ಪುಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಅಜ್ಜಿಯ ದುರವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅವಳಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಪಾರ ಮಮತೆ. ಹಿರಿಯರ ಕುಟಿಲತೆ ಅರಿಯದ ಮುಗ್ಧೆ ಅವಳು. ಪುಟ್ಟವಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತು. ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರು ಮುದುಕಿ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಎಳೆದೂ ನೂಕಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಮನ ನೊಂದಿತ್ತು. ಅಜ್ಜಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಪೂರಿಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು? ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ಅವರೇ ತಿಂದು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಜ್ಜಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ತಿಂದಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಏನು ಮಹಾ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಅವಳಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಆದರೆ ತಾಯಿಯ ಭಯ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ತನ್ನ ಗೊಂಬೆ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಳು. ಈ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಜ್ಜಿ ತನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪೂರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ

ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು? ಅಜ್ಜಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಮುದ್ದಿಸಬಹುದು? ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಗಳು ಅವಳ ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದವು.

–4–

ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಯಾಯಿತು. ರೂಪಾ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಪುಟ್ಟಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿಗೆ ಪೂರಿ ತಿನ್ನಿಸಲೆಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪೂರಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ತನ್ನ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ತಾಯಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಕೂತಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಕತ್ತಲೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಸೌದೆ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣಗಿನ ಕೆಂಡ ಮಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯೊಂದು ಮಲಗಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟಿ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಬೇವಿನಮರವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹನುಮಂತ ಕುಳಿತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಹನುಮನ ಬಾಲ, ಅವನ ಗದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಯದಿಂದ ಅವಳು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಯಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಿತು. ಪುಟ್ಟಿಗೀಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀವ ಬಂದಿತು. ಮಲಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವ ನಾಯಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಗೊಂಬೆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಕೋಣೆಯತ್ತ ಹೊರಟಳು.

–5–

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ನೆನಪಿದ್ದುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾರೋ ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ದರದರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ... ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಅನುಭವ... ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎಳೆದ ರಭಸಕ್ಕೆ ತರಚು ಗಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ಯಾರೋ ಅವರನ್ನು ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನೋವಿನಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದಂತೆ... ಮಸುಕಾಗಿರುವ ನೆನಪುಗಳು.

ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಯಾವ ಸದ್ದುಗದ್ದಲಗಳೂ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಊಟ–ಉಪಚಾರಗಳು ಮುಗಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವೂ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿತು. ಅಯ್ಯೋ! ದೇವರೇ! ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡೇನು ಈಗ? ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿವು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾರಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಭಾರಿ ಸಂಪತ್ತು ಬರುವುದೇ? ಈ ಜನರಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲ. ಹಸಿವಿಗೆ ಮುದುಕಿಯ ಜೀವ ಹೋದೀತೆಂಬ ಪರಿವೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಮುರುಕು ರೊಟ್ಟಿಯ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಿಯೇನು? ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯೋ ಕಣ್ಣು

ಕಾಣದು, ಕಿವಿ ಕೇಳದು. ಕೈಕಾಲು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಮಾದವಾಯಿತು? ಬುದ್ಧಿರಾಮ ಹೇಳಿರಬಹುದಿತ್ತು– 'ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅತಿಥಿಗಳ ಭೋಜನವಿನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ಬನ್ನಿ.' ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ. ಆ ಪೂರಿಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರೆದುರಿಗೆ ರೂಪಾಳ ಹೀನಾಯ ಬೈಗುಳವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಪೂರಿಗಳ ಆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದರೂ ಅವರ ಕಲ್ಲೆದೆ ಕರಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಊಟವಾದರೂ ನನ್ನ ಚಿಂತೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಹೂಂ... ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಊಟ ತಂದು ಕೊಡದವರು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಇದೇ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹತಾಶೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದರು. ಅಳು ಉಕ್ಕಿ ಬಂದರೂ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸೀತೆಂದು ನುಂಗಿಕೊಂಡರು. ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆಯ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿಸಿತು– 'ಅಜ್ಜಿ, ಏಳು, ಪೂರಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.' ಅದು ಮೊಮ್ಮಗಳ ನವಿರಾದ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಥಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತರು. ಅವಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ತಮ್ಮ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಳು.

'ಪುಟ್ಟಿ, ಪೂರಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು? ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟಳೇ?'

'ಇಲ್ಲ, ಇದು ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ಪೂರಿ, ನನಗೆ ತಿನ್ನಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.' ಪುಟ್ಟಿಯು ಮುಗ್ಧ ದನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದಳು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಪೂರಿಗಳನ್ನು ಗಬಕ್ಕನೆ ತಿಂದರು. ಐದೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪುಟ್ಟ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂರಿ ಖಾಲಿಯಾಯಿತು.

ಪುಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದಳು– 'ಅಜ್ಜಿ, ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿತಾ?'

ಕಾದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಸುವಂತೆ ಅವಳು ಕೊಟ್ಟ ಚೂರು ತಿಂಡಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಹಸಿವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು.

'ಇಲ್ಲ ಮಗು, ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ' ಎಂದರು.

'ಅಮ್ಮ ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆ. ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹೋದರೆ ನನಗೆ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ.'

ಮುದಿ ಅಜ್ಜಿ ಅವಳ ಗೊಂಬೆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಡಕಾಡಿದರು. ಉದುರಿದ್ದ ಪೂರಿಯ ಚೂರುಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಅದನ್ನೇ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದರು.

ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ತುಂಬಾ ಒಂದೇ ಯೋಚನೆ– 'ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಪೂರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲೇಬೇಕು.' ಆದರೆ ಹೇಗೆ? ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸೆಯು ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಮೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮುದುಕಿಯ ಸಂಯಮ ಆ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಔಚಿತ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಪೂರ್ತಿ ನಶಿಸಿಹೋಯಿತು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿ ಸೋತರು.

ಕೊನೆಗೆ ಮೊಮ್ಮಗಳ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು–

'ಪುಟ್ಟಿ, ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ, ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು.'

ಹುಡುಗಿಗೆ ಅವರ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೇನೊ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಅಜ್ಜಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುತ್ತಾ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದ, ಈಗ ಎಂಜಲು ಎಲೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದಳು. ದೀನರಾಗಿ, ಹಸಿದು ಕಂಗಾಲಾಗಿ, ಅರೆಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಮುದುಕಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಎಂಜಲು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದರು. 'ಆಹಾ ಮೊಸರನ್ನ! ಎಂಥಾ ರುಚಿಯಾಗಿದೆ! ಕಚೋರಿ, ಪೂರಿಗಳು ಅದೆಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿವೆ!' ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಹಸಿವಿನಿಂದಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಂಕು ಕವಿದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಾನೇನೋ ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಅರಿವಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಉಂಡ ಎಂಜಲೆಲೆಯನ್ನು ನೆಕ್ಕುವುದು ಎಂಥಾ ಹೀನಾಯವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಪ್ಪು, ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಜರ್ಝರಿತವಾಗಿದ್ದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಸಿವು ಇಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಗೆ ಯಾಕೋ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಮಲಗಿದ್ದ ಜಾಗ ಖಾಲಿಯಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಧಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದಳು. ಮಂಚದಿಂದ ಕೆಳಗೇನಾದರೂ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಬೆಚ್ಚಿ ಎರಡೂ ಬದಿ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲೂ ಕಾಣದಿರಲು, ಹೊರಗೇನಾದರೂ ಬಂದಿರಬಹುದೇ ನೋಡಲು ಎದ್ದು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಗರಬಡಿದವಳಂತೆ ನಿಂತಳು. ಎಂಜಲೆಲೆಗಳ ರಾಶಿಯ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ ಮೌನವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಎಂಜಲೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಆಹಾರವನ್ನು ಮುದುಕಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬಳಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ರೂಪಾಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಅಮಾಯಕ ಗೋವಿನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಚೂರಿಯಿಂದ ಸೀಳುವುದನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಅವಳೆದೆ ಸಂಕಟದಿಂದ ತುಂಬಿತು. ಗೌರವದಿಂದ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಊರವರೆಲ್ಲ ಉಂಡೆಸೆದ ಎಂಜಲೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ ಇನ್ನೊಂದಿರಲಾರದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಹಿಡಿ ಕೂಳಿಗಾಗಿ, ವಾವೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅತ್ತೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾದ ಮುದಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಎಂಥ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಾರೆ! ಆ ನೋಟ ನೋಡಿದವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತಿದೆ. ಭೂಮಿಯೇ ನಿಂತುಹೋದಂತೆ, ಆಕಾಶವೇ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತೆ, ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಯಾವುದೋ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಇದು ಮುನ್ಸೂಚನೆಯೆನ್ನಿಸಿ ಅವಳ ಹೃದಯ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಪಿಸಿತು.

ರೂಪಾಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಇನಿತೂ ಕೋಪ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖ ತುಂಬಿರುವಾಗ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೆಲ್ಲಿ? ಕರುಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಭಯವೂ ಸೇರಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿ ಹರಿಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಪಾಪಕೃತ್ಯದ ಹೊಣೆ ಯಾರದು? ಅವಳು ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶ ಹೃದಯದಿಂದ ಆಕಾಶದತ್ತ ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು– 'ಪರಮಾತ್ಮ, ನಾನು ಮಾಡಿದ

ತಪ್ಪಿಗೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಡ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡಿಸದೆ, ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶಕೊಡು. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂತಹ ಅಧರ್ಮವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಸರ್ವನಾಶವೇ ಕಾದಿದೆ. ಕ್ಷಮೆ ನೀಡು ತಂದೆ!' ಎಂದು ಮೇಲಿರುವ ದೈವಕ್ಕೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು.

ರೂಪಾಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥ, ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಈವರೆಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನೊಂದಿಗಿನ ತನ್ನ ಈವರೆಗಿನ ನಿಷ್ಠುರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಳು. 'ಅಯ್ಯೋ! ನನಗಿಂತ ನಿರ್ದಯಿಗಳು ಎಲ್ಲೂ ಇರಲಾರರು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೀಡಿರುವ ಆಸ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಕೈತುಂಬಾ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಸುಖವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡ ಆ ಹಣದಿಂದಲೇ. ನಮ್ಮನ್ನು ಪೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿ ಸಮಾನಳಾದವಳಿಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಒದಗಿರುವ ದುರ್ಗತಿಯಾದರೂ ಎಂತಹದು? 'ದೇವರೇ, ನನ್ನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮನ್ನಿಸು!' ಈದಿನ ನನ್ನ ಮಗನ ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಶುಭಕಾರ್ಯವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಉಂಡುಹೋದರು. ನಾನು ಅವರೆಲ್ಲರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಾಳಿನಂತೆ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಅವರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆಸಲು ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಯಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಯಾರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಹಣವನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದೆವೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಊಟ ಕೂಡ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೃದ್ಧೆ ಅಸಹಾಯಕಳೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದಾಸೀನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ರೂಪಾ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಓಡಿಸುವಂತೆ ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಿದಳು. ಅಡುಗೆಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಭಕ್ಷಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಬಳಿ ಬಂದಳು. ಅದಾಗಲೇ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಗಗನದಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರೂಪಾ ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ತಂದ ಬಗೆಬಗೆ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗಾದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರೂಪಾ ನೋವು ತುಂಬಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು–

'ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಏಳಿ, ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಊಟ ಮಾಡಿ. ನನ್ನಿಂದ ಮಹಾಪರಾಧವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಹರಸಿರಿ.'

ಸಿಹಿತಿಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ತನಗೆ ಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟನ್ನೂ ಮರೆತುಬಿಡುವ ಹಸುಗೂಸಿನಂತೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ಆನಂದದಿಂದ ತಿನ್ನತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ, ಸದ್ಭಾವನೆಗಳೇ ತುಂಬಿದಂತಿದ್ದವು. ಈ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರೂಪಾ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಳು.

ಮೂಲ ಕತೆಗಾರ ಮುಂಶೀ ಪ್ರೇಮಚಂದರರದು (1880–1936) ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. 'ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಮ್ರಾಟ' ಎಂದು

ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. 'ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ' ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಲಮಹಿ' ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದೂರು. ತಂದೆ ಅಜಾಯಬ್ ಲಾಲ್, ತಾಯಿ ಆನಂದಿ ದೇವಿ. ಪ್ರೇಮಚಂದರ ಹುಟ್ಟು ಹೆಸರು ಧನಪತ್ ರಾಯ್. 'ನವಾಬ್ ರಾಯ್' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ, ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಲು ಆದನ್ನು 'ಪ್ರೇಮ್‌ಚಂದ್' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರೇಮಚಂದರು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವರ 'ಗೋದಾನ್', 'ಸೇವಾಸದನ್', 'ರಂಗಭೂಮಿ', 'ಗಬನ್', 'ನಿರ್ಮಲಾ', 'ಶತರಂಜ್ ಕೇ ಖಿಲಾಡಿ', 'ಈದ್ಗಾ', 'ಸಾಜೆ ವತನ್' 'ಬಡೇ ಘರ್ ಕೀ ಬೇಟಿ' ಮುಂತಾದ ಕಥೆ – ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾದಂತಹವು. ಪ್ರೇಮಚಂದರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳೇ ಮೂಲಸೆಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಬದುಕಿನಂತೆಯೇ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸರಳ, ಸುಂದರ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳು, ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರ ಮನ ಸೂರೆಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ತ್ರಿವೇಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು. ಇಲಿನಾಯ್‌ನ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ 'ಸಂಗಮ' ಸಂಪಾದಕಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗ 2011 ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಮಥಿಸಿದಷ್ಟೂ ಮಾತು' ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು 2013ರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಬೇರು–ಸೂರು' ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ', 'ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ', 'ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ... ಹೀಗೆ ಹಲವು' ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು: ತುಳಸಿವನ (ಅಂಕಣ ಬರಹ ಸಂಕಲನ) ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಪೆನ್ನು (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ). ಪ್ರಸ್ತುತ, ಪತಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸುರಭಿ, ಸುವ್ರತ್ ಇವರೊಡನೆ ಅಮೆರಿಕದ ಇಲಿನಾಯ್ ರಾಜ್ಯದ 'ಹ್ಯಾನೋವರ್ ಪಾರ್ಕ್' ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: sritri@gmail.com Blog : http://www.tulasivana.com

ಪ್ರೇತಗಳು

ಮೂಲ: ಚಿಮಮಾಂಡ ನಾಗೋಝಿ ಅಡಿಚಿ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಸುಧೀಂದ್ರ ಬುಧ್ಯ

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತೀರಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಇಕೆನಾ ಒಕಾರೊವನ್ನು ಇಂದು ನೋಡಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾನು ಆ ಕೂಡಲೇ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಮುಷ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಮಣ್ಣು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಆತನತ್ತ ತೂರಬೇಕಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರೇತವೋ ಮನುಷ್ಯನೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೆಯೇ. ಆದರೆ ನಾನು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದ, ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದು ವರ್ಷದ ಗಣಿತದ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರೊಫೆಸರ್. ವಿಜ್ಞಾನದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವನು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೆವಲಿನಿಂದಲೇ, ಅವಕಾಶವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಜನರ ಈ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ತೂರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮಣ್ಣು ತೂರಬೇಕೆನಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎದುರಾದದ್ದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವೇತನ ವಿಭಾಗದ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ನೆಲದ ಮೇಲೆ.

ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದು ನನ್ನ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು. 'ಶುಭದಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್' ಎಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಶುಷ್ಕ ಮುಖದ ಗುಮಾಸ್ತ 'ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಹಣ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ, ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆತೆ. ಆತ ಶೇಂಗಾ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ 'ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಪ್ರೊಫೆಸರ್' ಎಂದ. ಇದು ಹೊಸದೇನಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ನನ್ನಂತೆಯೇ ಇದು ಅವರಿಗೂ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಪು ಹೂವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ನಿಂತ ಅನೇಕ ವೃದ್ಧರಿಗೂ ಇದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಸರಿ, ಆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪಿನತ್ತ ನಡೆದೆ. 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನುಂಗಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. 'ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಈ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುವ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನೆಂದ. ಎಲ್ಲರೂ 'ಉಪಕುಲಪತಿ ವಾಂತಿ ಭೇದಿ ಬಂದು ಸಾಯಲಿ', 'ಅವನ ವಂಶ ನಿರ್ವಂಶವಾಗಲಿ' ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಶಾಪ ಹಾಕಿದರು.

ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡವರೇ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಲೆಂಬಂತೆ ಪೇಚುಮೋರೆಯೊಂದಿಗೆ ಗೋಣಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು. ಅದು ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಡ್ರೈವರ್, ಗುಮಾಸ್ತರ ಸ್ತರದ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಒಬ್ಬರ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾತ 'ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದ. ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು. ನಾನು ವಿನ್ಸೆಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತಿಗೆ ನಿಂತೆ. ಆತ ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಭಾಗ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದಾಗ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ವಾಹನ ಚಾಲಕನಾಗಿದ್ದ. 'ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಏನೋ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜನ ಇಹಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸುವುದು' ಎಂದು ಪೇಚಾಡಿದ.

'ಅಂದಹಾಗೆ ನಿರು ಹೇಗಿದ್ದಾಳೆ? ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ. ಆತ ಹಾಗೆಯೇ, ನನ್ನ ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಪತ್ನಿ ಎಬೆರ್‌ಳನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಎಬೆರ್ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ತನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಲು ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ತನ್ನನ್ನು ಎಬೆರ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಗಳ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನಕಲಕುವ, ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದ.

'ನಿರು ಸೌಖ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಳೆ' ಎಂದೆ. 'ಅವಳು ಕರೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿ' ಎಂದ. ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚಹೊತ್ತು ವಿನ್ಸೆಂಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ನನ್ನ ಗಮನ ಅವನ ಉಬ್ಬಿದ ಗಂಟಲಿನತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಆತನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರುವಂತಿತ್ತು. ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ನನಗಿಂತ ಕಿರಿಯನೇ. ಆತ ತನ್ನ ಅರವತ್ತರಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ತಲೆ ಬಕ್ಕವಾಗಿತ್ತು. ಆತ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವ ಹುಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪಾಯಿತು.

'ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಬಾಳೇಹಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.' ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ಹರಟುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೇಳಿದ. ಆತನ ಮುಖ ಪರಿಚಯದ್ದೇ. ಆತ ನನ್ನ ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್. ಆತನ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಲೆಯಿದ್ದರೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಚಿಪ್ಪು ಬಾಳೇಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾವನ್ನು ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಂಡೆ. ಅದು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಒಣಹವೆ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಧೂಳು ತುಂಬಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರ ಮುಖ ಕೈಗಳು ಒಡೆದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಿರುವುದು ವ್ಯಾಸಲಿನ್ ಎನಿಸಿತು. ನನ್ನ ತುಟಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಸಲಿನ್

ಸವರಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನಾದರೂ ಮುಖ ಮತ್ತು ಕೈಗಳು ಒಣಗಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಎಬೆರ್ ನನ್ನನ್ನು ರೇಗಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸ್ನಾನವಾದ ಬಳಿಕ ಆಕೆಯೇ ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆ, ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿಗೆ 'ನಿವಿಯಾ' ಕ್ರೀಮ್ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕೆಲಕಾಲ ಆ ಗುಂಪಿನವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತೆ. ನಾನಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಸಭ್ಯಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನಿಸಿತು. ಮರಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ಸಾಲ ನೀಡಿದವರು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳು ಬಂದರೂ ಅವರು ನಗುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ನಾನೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ? ಫೆಡರಲ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ? ನಿರು ಬೇಡವೆಂದರೂ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಆಗಾಗ ಕಳುಹಿಸುವ ಡಾಲರ್ ಹಣ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ? ಆತ್ಮಗೌರವ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಆಮೆಯ ರೀತಿ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಏನೋ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ 'ಗುಡ್ ಬೈ' ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಕಾರಿನತ್ತ ಹೊರಟೆ. ಆಗಲೇ ನಾನು ಇಕೆನಾ ಒಕಾರೊವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು. ಆತನೇ ಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ. 'ಜೇಮ್ಸ್? ಜೇಮ್ಸ್ ನೋಯ್? ನೀನೇ ತಾನೇ?' ಆತ ಆಶ್ಚರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತ. ಆತನ ಎಲ್ಲ ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಹಲ್ಲೊಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉದುರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಹಲ್ಲು. ಆದರೂ ಇಕೆನಾ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚೆನಿಸಿತು.

'ಇಕೆನಾ? ಇಕೆನಾ ಒಕಾರೊ?' ನಾನೂ ಬೆರಗಿನಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದೆ. ಮೂವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡವನು ಪುನಃ ಜೀವತಳೆದು ನಿಂತದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. 'ಹೌದು ಹೌದು' ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಆತ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೈ ಕುಲುಕಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡ. ಇಕೆನಾ ನನಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಅಲ್ಲ. ಆತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಮ್ಮೆ ನೈಜೀರಿಯಾ ಮೂಲದ ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಬಂದ ಉಪಕುಲಪತಿಯೊಬ್ಬರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೆಲ್ಲರೂ ತರಗತಿಗೆ ಟೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಈತ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ದಿನವೂ ಉದ್ದದ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಲೇಜಿನ ಬೋಧನೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಭೆ ಕರೆದು ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟಲು ಸೋಲುವವರೆಗೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದ. ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು, 'ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದವರಿಗೆ ತಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ರಾಶಿ ರಾಶಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ' ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈತನೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಹಂಕಾರಿ ಎನಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಆತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಆತನ ವಿಚಾರಯುಕ್ತ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚಾಣಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಕೆನಾ ಕುಬ್ಜ ದೇಹದ, ಕಪ್ಪೆಯಂತಹ ಕಣ್ಣುಗಳ, ಹೊಳಪು ಚರ್ಮದ ಮನುಷ್ಯ. ಈಗ ಚರ್ಮ ಕೊಂಚ ಮಸುಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಕೆನಾ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ಕೇವಲ ಕೇಳಿದ್ದವರು, ಈತ ಎದುರಾದಾಗ ನಿರಾಶೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ರತಿಮ ಮಾತುಗಾರನಿಗೆ ದೈಹಿಕ ವರ್ಚಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 'Famous animal does not always fill the hunter's basket' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಲ್ಲವೇ ಹಾಗೇ.

'ನೀನಿನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದೀಯಾ?' ನಾನು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಇಕೆನಾನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಆತ ತೀರಿಕೊಂಡ ದಿನ. ಅದು ಜುಲೈ 6, 1967. ನಾವು ನುಸುಕಾದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ದಿನ. ನಾವುಗಳು 'ಕಿರಾತಕರು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಫೆಡೆರಲ್ ಸೈನಿಕರು ನುಸುಕಾದತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂರ್ಯ ದಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಶೆಲ್ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಪೌರಸೈನ್ಯದವನೊಬ್ಬ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿನ ಗೇಟಿನ ಒಳಗಿನಿಂದ ಕೈ ಬೀಸುತ್ತಾ, 'ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕಿರಾತಕರನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಪುನಃ ಮರಳಬಹುದು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಹಳ್ಳಿಗರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಡಬ್ಬಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸರು ಸರಸರನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲೇ ಓಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಂಡಸರು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ, ನನ್ನ ಮಗಳು ಜಿಕ್, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಬಂದ ಗೊಂಬೆಯೊಂದಕ್ಕಾಗಿ ಚಂಡಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳು. ಎಬೆರ್ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಇಕೆನಾ ತನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ಕಾರಿನ ಹಾರ್ನ್‌ಮಾಡಿ 'ನೀನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದೆ. ಆತ ಕೈಬೀಸಿ 'ನನ್ನ ಕೆಲವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.' ಅಥವಾ 'ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ' ಎಂದೇನೋ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೋದ. ಶೆಲ್ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವನು ಮೂರ್ಖನೇ ಸರಿ ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ನಾವು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಮರುದಿನವೇ ನುಸುಕಾ ಕಿರಾತಕ ಸೈನಿಕರ ವಶವಾಯಿತು. ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಕೂಡ ಅವರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಅವರು ಕೊಂದರು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಕಿರಾತಕ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದನಂತೆ. ನಂತರ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತಂತೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಾಗ ಅದು ಇಕೆನಾ ಎಂದು ನಮಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಇಕೆನಾ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟ. 'ಬದುಕಿದ್ದೀನಿ, ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದೀನಿ' ಎಂದು ನಗತೊಡಗಿದ. ಆತನ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ನಗುವಿನಲ್ಲಿ ಬೋಳೆತನ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಂಪಸ್

ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ತನ್ನ ವಾದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದವರನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಗಳಗಂಟ ಧ್ವನಿ ಅದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಾ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ದಿನ? ಎಲ್ಲರೂ ನೀನು ಪುನಃ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಬರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು' ಎಂದಾಗ 'ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಹೊರಬಂದೆ. ನಂತರದ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿಯಾಫ್ರಾವನ್ನೇ ತೊರೆದೆ' ಎಂದ. ನನಗೆ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೆನಪು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಓಡಿತು. ನಾವು ಅಂತಹ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹ್ಯಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರನ್ನು ವಂಚಿಸಿ, ಅಸಲಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಮರೆತು, ಹೊಸದಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದ ಎಳಸು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದು, ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬದುಕಿಗೆ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಪರಾರಿಯಾಗುವವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

'ಹಾಗಲ್ಲ, ಹಾಗಲ್ಲ, ನೀನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಲ್ಲ' ನನ್ನ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಗೆ ಇಕೆನಾ ತಡೆಯೊಡ್ಡಿದ. ಆತನ ಭುಜದ ಬಳಿ ಅಂಗಿ ಹರಿದಿತ್ತು. 'ನಾನು ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟೆ. ಸ್ವೀಡನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದೆ' ಎಂದ. ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಕೆನಾ ಮೊದಲಿನಂತಿಲ್ಲ ಎನಿಸಿತು. ಬಿಯಾಫ್ರಾ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಂಡಾಗ ಈತ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ. ಫ್ರೀಡಮ್ ಸ್ಕ್ವೇರಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿ ಇತ್ತು. ಇಕೆನಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ. ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರಗಳಾದವು. ಎಲ್ಲರೂ 'ಹ್ಯಾಪಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆನ್ಸ್' ಎಂದು ಶುಭಾಶಯ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

'ಸ್ವೀಡನ್‌ಗೆ ಹೋದೆಯಾ?' ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಹೌದು ಎಂದ. ಬೇರೇನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಕೆನಾ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೊರಬಂದ? ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಡನ್ ತಲುಪಿದ? ಈ ಯಾವ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಅವನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನಿಸಿತು. ಕೆಲಕಾಲ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತು. ನಾನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. 'ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸ್ವೀಡನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೆಯಾ?' 'ಹೌದು, ಕಿರಾತಕರು ಬಾಂಬ್ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಆಲುವ್‌ನಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮರಳಿ ಬರಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿರಲಿಲ್ಲ' ದೊಡ್ಡದೊಂದು ನಗುವಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ. 'ಡಾ॥ ಅನ್ಯಾ ಅವರ ಜೊತೆ ಕೆಲಕಾಲ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅವರಿಂದಲೇ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ನೀನು ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದೆ ಎಂದರು. ಹೌದಾ?' ಎಂದು ಇಕೆನಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

ಎಬೆರ್ ಮತ್ತು ನಾನು 1970ರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದಾಗ ಪುನಃ ನುಸುಕಾಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳು ಹೊರಗಿನ ಗಾರ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಗಣಿತದ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ಸಂಡಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕ ಒರೆಸಿ ಬಿಸಾಕಲು ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಎಬೆರ್‌ನ ಪಿಯಾನೋಗಳು ಕಳುವಾಗಿದ್ದವು. ಮನೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಪದವಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ಗೌನನ್ನು ಏನನ್ನೋ ಒರೆಸಲು ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಇರುವೆಗಳು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಫೋಟೋಗಳು ಹರಿದಿದ್ದವು. ಗಾಜುಗಳು ಒಡೆದಿದ್ದವು.

ಇದೆಲ್ಲದನ್ನೂ ನೋಡಿ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಪುನಃ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದೆವು. ನಂತರ ಬಂದದ್ದು 1976ರಲ್ಲಿ.

ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ರಸ್ತೆಯ ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದೆವು. ಹಳೇ ಮನೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾಲ ನಾವು ಕಾಲಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ನೋಡುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಯಾರೋ ಹೊಸ ಮಾಲೀಕರು ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಇಕೆನಾ ಬಳಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬರ್ಕ್ಲಿ ದಿನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಕೆನಾ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು. 'ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಜಿಕ್ ಹೇಗಿದ್ದಾಳೆ? ಈಗ ಆಕೆ ಬೆಳೆದ ಹೆಂಗಸಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲ' ಎಂದ.

ಜಿಕ್‌ಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇಕೆನಾಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ನಾವು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹೆಸರನ್ನೇ ಆಕೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಇಕೆನಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿದ್ದ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಅವನಿಗೆ ಜಿಕ್ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಕಾಲೇಜಿನ 'ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಡೇ'ಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಇಕೆನಾ ಫಾಂಟಾ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಯಾಕೋ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಾಗ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ಜಿಕ್‌ಳ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂದು ಇಗ್ಬೋನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇಕೆನಾ ನಿಡುಸುಯ್ದು. ಸಾರಿ ಎಂದವನೇ ಮತ್ತೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ, ಹೇಗೆ? ಏನು? ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳದಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೂ ನಿರಾಳ ಎನಿಸಿತು. ಆ ಸುದ್ದಿ ಅವನಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯನ್ನೇನೂ ಮೂಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ಎಂದರೆ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿತ್ತು.

ನಾನೇ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಿ 'ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು' ಎಂದೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿ ಆವೇಶದಿಂದ 'ನಾನೇನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಹೇಡಿಗಳು. ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ವಿಮಾನವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ಸರಿದುಬಿಟ್ಟರು. ಗೋವನ್‌ನಿಗೂ ಅದೇ ಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಚರ್ಚಸ್ ULI ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ನಾನಾಗ ಉಪ್ಸಾಲದಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಎರಡನೇ ವಿಶ್ವಯುದ್ಧದ ನಂತರ ನಡೆಸಿದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅದು. ನಾನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದೆ. ಯುರೋಪಿನ ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಯಾಫ್ರಾದ ಜನರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ನನ್ನ ಕೈಲಾಗುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆ.'

ಇಕೆನಾ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಉರುಹೊಡೆದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ಅವನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು ಜನರ ಮುಂದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೋ ಎನಿಸಿತು. ಕೆಂಪು ಹೂವಿನ ಮರದ ಬಳಿ ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಂಪಿನವರು ಇನ್ನೂ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಳೆಹಣ್ಣು

ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾ ಖಾಲಿಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಮತ್ತಿನ್ನೇನೋ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಜಾರುವ ಮೊದಲು ಇಕೆನಾ 'ಕ್ರಿಸ್ ಒಕಿಗ್ಬೋ ತೀರಿಕೊಂಡರಾ? ಇದ್ದಾರಾ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಮತ್ತೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಾದರೂ ಕಾದಿದೆಯಾ? ಒಕಿಗ್ಬೋ ಪ್ರೇತವೂ ಜೀವತಳೆದು ಎದುರು ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸಿತು. ಒಕಿಗ್ಬೋ ಸತ್ತಿದ್ದರು. ಆತ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕವಿ. ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ತಾರೆಯಾಗಿದ್ದ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದ್ಯಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಕಿಗ್ಬೋ ಕವಿತೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕದಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಹೌದು, ಯುದ್ಧ ಅವರನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು' ಎಂದೆ.

'ಛೇ! ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವು' ಎಂದ.

'ಹೌದು, ಆದರೆ ತನ್ನ ಕೊನೆಯುಸಿರವರೆಗೂ ಹೋರಾಡಿ ಪ್ರಾಣತೆತ್ತ ಧೀರ ಆತ' ಎಂದೆ. ಕೂಡಲೇ ತುಟಿಕಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತು ಎನಿಸಿತು. ಇಕೆನಾ ಏನಂದುಕೊಂಡನೋ? ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಕಿಗ್ಬೋರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುವ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಸ್ ಒಕಿಗ್ಬೋ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಮನುಷ್ಯ. ನುಸುಕುವಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪಿಸ್ತೂಲು ಹಿಡಿದು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದ. ಹೋರಾಟದಲ್ಲೇ ಸತ್ತ.

ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿದ ಪರಿಣಾಮ ಧೂಳೆದ್ದಿತು. ಮರದ ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳು ಉದುರುತ್ತಿದ್ದವು. ಯುದ್ಧಾ ನಂತರ ನಾನು ಎಬೆರ್ ನುಸುಕುವಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಇಕೆನಾಗೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಮನೆಗಳ ಛಾವಣಿಗಳು ಕುಸಿದಿದ್ದವು. ಗೋಡೆಗಳು ತೂತು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ನಾವು ಅಗುಲೆರಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಿಯಾಫ್ರದ ಸೈನಿಕರು ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿ, ಓರ್ವ ಗಾಯಗೊಂಡ ಸೈನಿಕನನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರಿನ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಆತನ ರಕ್ತ ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನ ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಸೀಟಿನ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಪರಿಚಿತ ಸೈನಿಕನ ರಕ್ತ ಸೀಟಿನ ಆಳಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರಕ್ತದ ವಾಸನೆ ಗಾಢವಾಗಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಾಕೆ ಇಕೆನಾಗೆ ಹೇಳಲು ಹೊರಟೆ ನನಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಕೆನಾ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ 'ಹೌದು, ನಾನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂತಹ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದ.

'ಸ್ವೀಡನ್ ಬದುಕು ಹೇಗಿತ್ತು? ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ.

'ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ? ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ನೆನ್ನಾ ಅಲ್ಲವಾ?'

'ಎಬೆರ್. ಆಕೆ ಈಗಿಲ್ಲ, ಮೂರುವರ್ಷ ಆಯಿತು'

'ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಗಸು' ಎನ್ನುವಾಗ ಇಕೆನಾ ಕಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಇವನೊಬ್ಬ ತಿಕ್ಕಲ ಎನಿಸಿತು. ಇಕೆನಾ ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ಮರೆತಿದ್ದ, ಆದರೂ ಆಕೆಯ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಕಂಬನಿ ಮಿಡಿದ. ಆತನ ಕಂಬನಿ ಎಬೆರ್ ಸಾವಿಗೋ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. 'ವೆರಿ ಸಾರಿ, ವೆರಿ ಸಾರಿ' ಎಂದ.

'ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಆಗಾಗ ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ' ಎಂದೆ.

'ಏನು? ಏನೆಂದೆ?' ಇಕೆನಾ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ.

'ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ' ಎಂದೆ.

'ಹೌದಾ?' ಆತನ ಮುಖಭಾವ ತಾನೊಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನಾ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ನಾನು ತಡಮಾಡದೇ, ಮಾತು ಬದಲಿಸಿ 'ನನ್ನ ಮಗಳು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯೆ. ಆಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಎಬೆರ್ ಆಗಾಗ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಾಗಿ...' ಎಂದು ಮತ್ತಿನ್ನೇನೋ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಕೊಂಚ ನಿರಾಳನಾದ.

ನಾವು ವಿದ್ಯಾವಂತರು! ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮದ ಪರಿಧಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಅದು ವಾಸ್ತವದ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ, ಮೂರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಎಬೆರ್ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವ ತನಕ ನಾನೂ ಹಾಗೇ ಇದ್ದೆ. ಮಗಳು, ಮೊಮ್ಮಗ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ವಾಪಾಸಾಗಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇದ್ದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೇ ಮನೆಯ ಮುಂಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, 'ದಢ್ ದಢ್' ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡತೊಡಗಿದಾಗ ಎಲ್ಲೋ ಗಾಳಿಯ ರಭಸಕ್ಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗೆ ಯಾವ ಸದ್ದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಡ್ ರೂಮಿನ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿದರೆ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಬಿರುಗಾಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಂಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದ ಸದ್ದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದಲೇ ಹೆದರಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವದವನು ನಾನು. ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಆದರೆ ಯಾರೋ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿದ ಶಬ್ದ ಬರತೊಡಗಿತು. ಅರೆ, ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಗೊಮ್ಮೆ ಊರಿ ನಡೆಯುವ ಎಬೆರ್ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳ. ಕ್ಷಣಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಯಾರೋ ಚಾದರವನ್ನು ಎಳೆದಂತಾಯಿತು. ಭುಜ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾರದ್ದೂ ಕೈ ಹರಿದ ಭಾವ. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕ್ರೀಮ್ ಹಚ್ಚಿದಂತಾಯಿತು. ನಾನು ನಿದ್ದೆಗೆ ಜಾರಿದೆ. ಎದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಫುಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು. 'ನಿವಿಯಾ'ದ ಸುವಾಸನೆ ಮೈತುಂಬಾ ಹರಡಿತ್ತು.

ಇದನ್ನು ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಯಾಕೆ? 'ನಿನ್ನಮ್ಮ ದಿನವೂ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ, ನನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲದಿನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ನಿರೂಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಊರು ಬಿಡಿಸಿ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಕಾರಣವೊಂದು ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕ ಎಂದರೆ ನನಗೇಕೋ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಗೊಡ್ಡು ದೇಶ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ 1967ರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದರೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು? ಬಹುಶಃ ನಾವುಗಳು ಅವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರದೇಶದತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಗ್ಬೋ ಕಲಿಯದ ಮೊಮ್ಮಗನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಯುದ್ಧ ಗೆದ್ದಿದ್ದರೂ ಈಗಿನದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ.

'ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಅಮೆರಿಕ ಒಗ್ಗಿದೆಯಾ?' ಇಕೆನಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

'ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ.'

'ಅವಳು ವೈದ್ಯೆ ಅಂದೆಯಲ್ಲವಾ?'

'ಹೌದು, ಕನೆಕ್ಟಿಕಟ್‌ನ ಸಣ್ಣ ಊರೊಂದರಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೈದ್ಯರು ಬೇಕೆಂದು ಜಾಹಿರಾತು ನೀಡಿತ್ತು. ಈಕೆ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಇವಳು ನೈಜಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದವಳೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾವು ವಿದೇಶಿಗರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರಂತೆ. ಆದರೆ ಇವಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲೇ. ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ನಾನು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಕೆ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು.' ಇಕೆನಾ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕುತೂಹಲ ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಇಕೆನಾ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯವಿತ್ತು.

'ಹೌದಾ, ಆದರೆ ಈಗ ಮೊದಲಿನಂತಿಲ್ಲ ಬಿಡು. ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯಾ ಐವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲಿಯುವಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು?' ಎಂದ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಮಾನ ಅಂಶವೆಂದರೆ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು ಎಂಬುದು. ಇಕೆನಾ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ. ನಾನು ಯುನೈಟೆಡ್ ನಿಗ್ರೋ ಕಾಲೇಜ್ ಫಂಡ್ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಓದಲು ಅವಕಾಶ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಷ್ಟೇ.

ಜೊಸಫಟ್ ಉಡಿಯನಾ ಬಗ್ಗೆ ಇಕೆನಾ ಮಾತು ತೆಗೆದ. ನನ್ನ ನೆನಪು ಕೊಂಚ ಹಿಂದೆ ಹೋಯಿತು. 'ಜೊಸೆಫಟ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಲ್‌ರೂಮ್ ಡ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅಲ್ಲವಾ?' ಎಂದ. ಹೌದೌದು ಎನ್ನುವಾಗ ಇಕೆನಾ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಖರವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎನಿಸಿತು. 'ಜೊಸೆಫಟ್ ಆರು ವರ್ಷ ಉಪಕುಲಪತಿಯಾಗಿದ್ದ. ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಕೋಳಿಫಾರ್ಮ್ ನಡೆಸಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿದ. ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಖಜಾನೆ ಖಾಲಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರು, ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಹೆಸರು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಆತನೇ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂದರೆ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಎಂಬಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ. ಈಗಿನ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳೂ ಆತ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಾಗಿನಿಂದ ನನಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾ?' ಎಂದೆ.

'ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾಕೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ?' ಎಂದು ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಕೆನಾ ಕೇಳುವಾಗ ಆತನ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ಬಿಗಿದ ಮುಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಇಕೆನಾ ಕಂಡ. 'ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮದಿನಾಂಕವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ನಿವೃತ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದೇಶದ ಹಲವೆಡೆ ಇದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎನ್ನುವಾಗ ನನ್ನ ಭಂಗಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು.

'ಹೌದು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದೆ' ಎಂದು ಇಕೆನಾ ಹೇಳುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ನಕಲಿ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ತೆಗೆದ ಎನಿಸಿತು. ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ಈ ದೇಶಕ್ಕಂಟಿದ ಹೊಸ ರೋಗ. ಬಹುಶಃ ಎಬೆರ್ ಸಾವು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಹರಟೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಂತೆ ಎನಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಕೆನಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಿಂತ. ಎಬೆರ್ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದರೂ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸೊರಗಿಹೋಗಿದ್ದು. ವೈದ್ಯರು ಔಷಧ ನೀಡಿದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ನಾನು ಏನೂ ತೋಚದೆ ಕುಳಿತದ್ದು. ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಔಷಧ ಸತ್ವರಹಿತವಾದ್ದು, ಅವಧಿ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂಬುದು ತಡವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ. ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲ ತೋರಿದ. ಬೇರೇನೂ ಹೇಳಲು ತೋಚದೆ 'ನಕಲಿ ಔಷಧಗಳು ಘೋರ' ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿದೆ. ಆ ಮಾತಲ್ಲಿ ವಿಷಣ್ಣ ಭಾವ ಇತ್ತು. ಇಕೆನಾ ಮಾತು ಬೆಳೆಸದೇ ದೂರದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತ ಗುಂಪಿನತ್ತ ನೋಡಿದ.

'ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ?' ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಈ ಸೊರಗಿದ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಬಾರದ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಾ, ಅದೂ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ನಸುನಗುತ್ತಾ 'ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದೆ. ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಅದೇ ತಾನೇ? ಇಗ್ಬೋನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು 'ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ವಿಶ್ರಾಂತ ಜೀವನ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುವುದು.

ಅಫ್‌ಕೋರ್ಸ್, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ. ಫ್ರೀಡಮ್ ಸ್ಕ್ವೇರಿನಲ್ಲಿ ದಣಿವಾಗುವ ತನಕ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಊಟವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಬಿರಿಯುವಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಯ ಕೆಲಸದ ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ವಾರದ ಐದು ದಿನಗಳು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮಾಡುವ ಸೂಪ್ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ್ದು. ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಗಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫೋನ್ ಡೆಡ್ ಆದರೆ ದೂರವಾಣಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಧೂಳು ಹಿಡಿದ ಹಳೆಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡವುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೇವಿನಮರದ ಗಾಳಿಯ ದೀರ್ಘಶ್ವಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೂರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಂತೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚರ್ಚ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಬೆರ್ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ಈಗ ಯಾವುದೂ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿನ ನಂತರದ ನಂಬಿಕೆ, ಭಯಗಳೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಧರ್ಮದತ್ತ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾನುವಾರದಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೊರಕೊಠಡಿಯ ಮಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ರಣಹದ್ದಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುತ್ತೇನೆ. ಅವು ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡು ನನ್ನತ್ತ ನೋಡುವಂತೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

'ಈ ಬದುಕು ಹಿತವೆನಿಸುತ್ತಾ ಅಪ್ಪಾ?' ಮಗಳು ನಿರು, ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕ್ಷೀಣದನಿಯಲ್ಲಿ, ಅಮೆರಿಕ ಆಕ್ಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಹಿತವೂ ಅಲ್ಲ, ಅಹಿತವೂ ಅಲ್ಲ ಇದು ನನ್ನ ಬದುಕು ಅಷ್ಟೇ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲವೇ?

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಾಳಿ ರಭಸವಾಗಿ ಬೀಸಿ ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸಿತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಧೂಳು ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೆವು. ಸರಿ ಮನೆಗೆ ನಡಿ ಕೂತು ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದೆ. ಇಕೆನಾ ಇಲ್ಲ ನಾನೀಗ ಬೇರೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಾ ಎಂದು ಕರೆದೆ. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೈ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ. ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅವನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ನಡೆದು ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತೆ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ನೆನಪುಗಳು ಒತ್ತರಿಸಿ ಬಂದವು. ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬದುಕು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು! ಆ ದಿನಗಳೇ ಇರಬೇಕಿತ್ತು ಎನಿಸಿತು. ಸ್ಟಾಫ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರ ನೆನಪಾಯಿತು. ಮೊದಲಿಗಿಂತ ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ಲಿನವರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಚಲಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಕಳೆದವಾರ ಕಾರನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯುವಾಗ ನನ್ನ ಮರ್ಸಿಡೀಸ್ ಕಾರು ಸಣ್ಣಗೆ ತರಚಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರನ್ನು ಗ್ಯಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ಮೂರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ತ್ರಾಸಕೊಡದೇ ಓಡುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಕಾರು ಕೊಂಡದ್ದು. ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಿರು ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ್ದಳು. ಆಗ ಇದು ಹೊಸ ಮಾಡೆಲ್ ಕಾರಂತೆ. ನಿರುವಿನ ಹದಿಹರೆಯದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿ, ಅದರ ಮೈದಡವಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಈಗ ಬಿಡಿ, ಎಲ್ಲರ ಬಳಿಯೂ ಮರ್ಸಿಡೀಸ್ ಕಾರು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಹಳೆಯ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಡ್‌ಲೈಟ್ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಬೆರ್ ಇಂತಹವರನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ನಮ್ಮ ಕಾರು ಹಳೆಯದಿರಬಹುದು ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ' ಎಂದು ನಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗಲೂ ಅವಳದು ಅದೇ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಾಗ ವೃಷಣದ ಸುತ್ತ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಾಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಔಷಧ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಸ್ತೇಜಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡಿ ನಗಲೆಂದೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ವೇಳೆ ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗ 'ಸದಾ ನಗುತ್ತಿರಿ, ಅಜ್ಜಿ' ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಓದಿದ್ದ. ಪದ್ಯದ ಆ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಪದ್ಯದ ಬಾಲೋಚಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಿರುವೇ ಬರೆದಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಅನುಮಾನ.

ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅಂಗಳದತ್ತ ನೋಡಿದೆ. ಹ್ಯಾರಿಸನ್ ಪುಟ್ಟ ಹೂದೋಟ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಗುಲಾಬಿ ಗಿಡಗಳು ಸೊರಗಿ ಎಲೆಗಳು ಉದುರಿದ್ದವು. ಚೆರ್ರಿ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಟಿ.ವಿಯನ್ನು ಚಾಲೂ ಮಾಡಿದೆ. ಟಿ.ವಿ. ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ಒಟಗ್ಬೋ ಅವರ ಮಗ ಕಳೆದವಾರವಷ್ಟೇ ಬಂದು ಸರಿಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದ. ಆದರೂ ಅದು ಸರಿಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದಬಾರಿಯ ಗುಡುಗು ಮಳೆಯ ಅಬ್ಬರದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಅದರ ರಿಪೇರಿಗೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆತಂದಿಲ್ಲ. ಬಿಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಎನ್‌ಎನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ವಾರ ಬದುಕಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಎನ್‌ಟಿಎ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇವೆ.

ಎನ್‌ಟಿಎ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಟೈಫಾಯಿಡ್ ಜ್ವರದ ನಕಲಿ ಔಷಧ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನ ಸಂದರ್ಶನ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿತ್ತು. 'ನನ್ನ ಔಷಧಗಳು ಜನರನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ' ಎಂದು ಕ್ಯಾಮೆರಾಕ್ಕೆ ಮುಖಕೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದ. ನಾನು ಟಿವಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿದೆ. ಆತನ ಕೊಬ್ಬಿದ ತುಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸಹ್ಯವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಕೋಪ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಬೆರ್ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನೇನೋ. ಈ ಮನುಷ್ಯ ಚೀನಾ, ಭಾರತ ಅಥವಾ ಮತ್ತಿನ್ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲದ ಆದರೆ ಖಾಯಿಲೆಯೇ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಈ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಾರದಷ್ಟೇ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಅದಿರಲಿ, ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಕೆನಾ ಒಕಾರೊ ಸತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎನಿಸಿತು. ನಿಜ, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಜನ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು ತಿಂಗಳು, ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದರು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕರು ಮರಳಿ ಬಂದ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಮರಳು ತೂರಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

ನಿಜ, ಯುದ್ಧಾನಂತರ ನಾವು ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಕಡಿಮೆ. ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ನಿಷ್ಕಾರುಣ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಲ್ಲೇ. ವಾಯುದಾಳಿಯಾಗುವಾಗ ನಾವು ಬಂಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮುದುರಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತದ್ದು, ಚರ್ಮ ಸೀದುಹೋಗಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಮಣ್ಣುಮಾಡಿದ್ದು, ಮರಗೆಣಸಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ದಿನದೂಡಿದ್ದು, ಅಪೌಷ್ಠಿಕತೆಯಿಂದ ಬಾತುಕೊಂಡ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದು, ಇದಾವುದೂ ಮುಖ್ಯವಾಗದೇ ನಾವು ಬದುಕುಳಿದ ಸಂಗತಿಯಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬದುಕುಳಿದವರ ಪಾಲಿಗೆ ಇದೊಂದು ಮೌನ ಕರಾರಾಗಿತ್ತು. ಎಬೆರ್

ಮತ್ತು ನಾನು ಮೊದಲ ಮಗುವಿಗೆ ಜಿಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವ ಮೊದಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಿರುವಿನ ಹೆಸರು ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು: ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗಿರುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು.

ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಸ್ಟಡೀ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ನಾನು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಮಗಳಿಗೆ ಗಣಿತದ ಹೋಂವರ್ಕ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. ತೋಳುಕುರ್ಚಿಯ ತೊಗಲು ಈಗ ಸವೆದಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕಪಾಟಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಸುಲಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿರುವ ದಪ್ಪದ ದೂರವಾಣಿ ಕೈಪಿಡಿಯ ಮೇಲೆ ದೂರವಾಣಿಯಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಇನ್ನೇನು ರಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಮೊಮ್ಮಗನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆತನ ಶಾಲೆಯ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಶಿಕ್ಷಕರು ತುಂಬಾ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವವರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ A ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡುವವರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನಗು ಅರಳುತ್ತದೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ದೂರವಾಣಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತೇನೆ. ಕತ್ತಲೆಯ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಹೊರಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವ ಮುಚ್ಚುವ 'ದಢ್ ದಢ್' ಶಬ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರುನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂಲ ಲೇಖಕಿ ಚಿಮಮಾಂಡ ನಾಗೋಝಿ ಅಡಿಚಿ ನೈಜೆರಿಯಾ ಮೂಲದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತಿ. ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. 'Purple Hibiscus', `Half of a Yellow Sun' ಇವರ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಬಿಬಿಸಿ, ಒ ಹೆನ್ರಿ, ಆರೆಂಜ್ ಬೂಕರ್ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತಿವೆ.

ಅನುವಾದಕ ಸುಧೀಂದ್ರ ಬುಧ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ. ಬೇರುಗಳಿರುವುದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ. ಸದ್ಯ ವಾಸ ಅಮೆರಿಕದ ಸಿನ್ಸಿನಾಟಿ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್. ಆಸಕ್ತಿ: ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ. 'ಪರದೇಶಿ ಪರಪಂಚ', 'ನಾಸ್ತಿಕ ರಾಜ, ಎಡವಟ್ಟರ ತುತ್ತೂರಿ' ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು.

ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342

ಮೂಲ: ಆರ್ಥರ್ ಎಂ. ಜೆನ್ಸೆನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಶ್ರೀನಾಥ್ ಭಲ್ಲೆ

ಸಾವಿರದ ಎಂಟನೂರ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತರ (1889) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ **'Great Exhibition'**ವೊಂದು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವವಾದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ವಿಸ್ಮಯಕಾರೀ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕ ಆರ್ಥರ್ ಎಂ. ಜೆನ್ಸೆನ್ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಅನುವಾದಗೊಂಡ ಬರಹಗಳು, ಒಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಗೊಂಡ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಂತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಉರುಳುವ ಹಿಮದ ಚೆಂಡಿನಂತೆ ವೃದ್ಧಿಸಲೂಬಹುದು. ನನ್ನ ಈ ಅನುವಾದ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸೇರಬಹುದು.

ಌ

ಭಾರತದ ಬಾಂಬೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಡೇ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ (ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ) ಮತ್ತು ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷದ ಮಗಳಾದ 'ಜೋ ಆನ್'ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಇಹಲೋಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಗಿಸಿದ್ದ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಕೊನೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳೋ ಕಾಲ ಬಂದ ಹಾಗಿದೆ ಮಗಳೇ. ಜನರಲ್‌ನ ಹೊಸ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನೂ, ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಹೊರಟುಬಿಡಬಹುದು.

ಜೋ ಆನ್: ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೇ ಸುದ್ದಿ ಅಮ್ಮ. ಮನೆಯನ್ನೇನೋ ಮಾರಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವೇ ವಸ್ತುಗಳು ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ನೆನಪಿನಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತೀರ ಎಂಬ ಭಯವೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿತ್ತು. ಅಪ್ಪನ ಮೇಜನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕೂತಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡೇ ನನಗೆ ಅಳುಕಾಗಿತ್ತು. ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು!

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ನನಗೂ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೂ ಇದ್ದ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿದೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಕೂತು ಪುಸ್ತಕ ಓದುವ ಸಮಯದ ಮೇಜು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂತು ಚಹಾ ಹೀರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಫಿ ಟೇಬಲ್... ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಅಷ್ಟೇ!

ಜೋ ಆನ್: ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ ಅಮ್ಮ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿ ಹೊಸ ಜೀವನ ಆರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ಅಪ್ಪನ ನೆನಪಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜೀವನ ಆರಂಭ ಮಾಡೋಣ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ಆಗಲಾರದು ಮಗಳೇ. ನಾವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೊದಲು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿ, ರೀತಿರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೇ ಹೊಸ ಜೀವನದ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಇದೆ. ನಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ಗೆ ಹೊರಟು, ಅಲ್ಲಿಳಿದು ಟ್ರೈನ್ ಹತ್ತಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ತಲುಪೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಏನಂತೀರಾ?

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಒಳ್ಳೇ ಸಲಹೆ ಮಗಳೇ. ಅದ್ಭುತ ! ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ಗೆ ಹೊರಡುವ ಬೋಟ್‌'ನ ಸಮಯ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿದರೆ ಸಾಕು.

ಹಲವು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ನಲ್ಲಿ .....

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಹೋಟಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೇ ನನಗೇಕೋ ಆತಂಕ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಮಗಳೇ! ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬರೀ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನವರೇ ಏನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಟಲ್ ಇರಲಿ, ನಡೆದಾಡಲು ಜಾಗ ಇರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೆಲಸಗಳೂ ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ

ನೆನಪಿರುವಂತೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈಗಲೇ ನಾವು ಒಂದು ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕಳಿಸಿ ಡಬಲ್ ರೂಮ್ ಬುಕ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲೇ ತಂಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಬಹುದು ಅನ್ನೋ ಆಸೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಟಾಗಲಿಂದ ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲೇನೋ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಅದೆಲ್ಲ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಮ್ಮ ! ಅಪ್ಪನ ನೆನಪಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಕಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿ. ಬೇಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣ. ನಿಮ್ಮ ತವರೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ನನ್ನ ನಂಬುಗೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮ ಊರನ್ನು ನಾನೂ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಹಂಬಲ ನನಗೆ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗಳ ನಂತರ ....

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಟೇಷನ್ 'ಗಾರೆ ಡೇ ಲಿಯಾನ್ಸ್'ಗೆ ತಲುಪುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನವರು ನಮಗಾಗಿ ರೂಮ್ ರಿಸರ್ವ್ ಮಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋದೇ ದೊಡ್ಡ ನಂಬಿಕೆ. ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಈ ರೀತಿ ಆಯಾಸ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜೋ ಆನ್: ಹೌದು ಅಮ್ಮ ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಆಗ್ತಿದೆ. ತುಂಬಾ ಆಯಾಸದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನವರು ರೂಮ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹುಡುಕಿದರೆ ಆಯ್ತು. ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಹೋಟಲ್‌ಗಳ ಊರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸ್ಟೇಷನ್ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬನ್ನಿ. ಓ! ಅಮ್ಮಾ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ... ನಾವು ಬೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯ ಹ್ಯಾಟ್ ಧರಿಸಿರೋ ಒಬ್ಬಾತ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಸಹಾಯ ಕೇಳೋಣ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಓ! ಹೌದು ... ಸರಿ ಸರಿ ನಡಿ ...

ಜೋ ಆನ್: ಹಲೋ ... ಹಲೋ ... ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿದ್ದಾತ: ಓ! ಅಗತ್ಯವಾಗಿ. ಏನಾಗಬೇಕು?

ಜೋ ಆನ್: ನಾನೂ, ನನ್ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮದೇ ಬೋಟ್ ಕಂಪನಿಯ ಬೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ಗೆ ಬಂದು ಈಗ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪಯಣ. ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನವರಿಗೆ ನಾವೊಂದು ತಂತಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಲುಪಿದ್ರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ರೂಮ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ರೂಮ್ ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರೂಮ್ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡ್ತೀರಾ?

ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿದ್ದಾತ: ಖಂಡಿತ. ಮೊದಲಿಗೆ ನಾವು ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ರೂಮ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಬೇರೆ ಹಲವಾರು ಹೋಟಲ್‌ಗಳು ಗೊತ್ತು. ಒಂದು ರೂಮ್ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಖಂಡಿತ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಚಿಂತೆ ಮಾಡದಿರಿ. ಬನ್ನಿ.

ಜೋ ಆನ್: ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು.

ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿದ್ದಾತ: ನಿಮ್ಮ ಲಗ್ಗೇಜ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ತೋರಿಸಿ. ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಬ್ ಬಳಿ ಹೋಗೋಣ.

ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿದ್ದಾತನ ಜೊತೆ ಕ್ಯಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ತಲುಪಿದ ಬಳಿಕ.....

ಜೋ ಆನ್: ಹಲೋ! ನಾನು ಮಿಸ್ ಡೇ. ಇವರು ನನ್ನಮ್ಮ ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ.... ಡಬಲ್ ರೂಮ್ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ತಂತಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು. ತಲುಪಿತೇ?

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ಖಂಡಿತ ತಲುಪಿದೆ. ನೀವು ಬಹಳ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಂತಿ ಕಳಿಸಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ ರೂಮ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಡಬಲ್-ರೂಮ್ ಅಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ರೂಮ್ ಮಾತ್ರ. ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಬೆಡ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಶಾಲವಾಗಿರೋದ್ರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಅನ್ನಿಸದು.

ಜೋ ಆನ್: ನಮಗಾಗಿ ಒಂದು ರೂಮು ಖಾಲಿಯಾದಂತೆ ಆಗಿದ್ದು ಅದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ..! ಸಿಂಗಲ್ ರೂಮು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಯಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದು ನೋಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಯ್ತು. ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು. ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮತ್ತೇ, ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ಏನು?

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ತೊಗೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿದೆ ಕೀ. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342 !!! ಕೂಲಿಯವನು ಲಗ್ಗೇಜನ್ನು ರೂಮಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ !

ಹೋಟಲ್ ರೂಮಿನ ಒಳಗೆ....

ಜೋ ಆನ್: ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದಾಯ್ತು. ಎಲ್ಲ ಆತಂಕಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇದೇ ಆಯ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಿಗುವ ಮೊದಲ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪಿಬಿಟ್ಟರೆ ನೆಮ್ಮದಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಪುಟ್ಟ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡೋ ದಿನಗಳು ದೂರವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವೇ? ಬನ್ನಿ ಮೊದಲು ಫ್ರೆಶ್ ಆಗಿ ನಂತರ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬರೋಣ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಸಾರಿ ಮಗಳೇ ! ನಿನ್ನಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹೋಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಾ. ನನಗೆ ಮಲಗಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ತುಂಬಾ ಆಯಾಸವಾಗಿದೆ ನನಗೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಆಯ್ತು. ನಾನು ಫ್ರೆಶ್ ಆಗಿ, ಊಟ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ....

ಜೋ ಆನ್: ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್! ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಆಯ್ತೇ? ಆಯಾಸ ಕಡಿಮೆ ಆಯ್ತಾ? ಏನಾದ್ರೂ ತಿನ್ನುತ್ತೀರಾ?

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಇಲ್ಲ ಮಗಳೇ! ವಿಪರೀತ ಆಯಾಸವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಜೋ ಆನ್: ಅಯ್ಯೋ ಅಮ್ಮಾ! ಸಾರಿ !! ನಾನು ಈಗಲೇ ಬೆಲ್ ಹೊಡೆದು ಟೀ ಮತ್ತು ಬ್ರೇಕ್-ಫಾಸ್ಟ್ ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಟೀ ಕುಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೈತನ್ಯ ಬರುತ್ತೇನೋ ನೋಡೋಣ.

ಜೋ ಆನ್ ಬೆಲ್ ಒತ್ತಿದ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೇಡ್ ಟ್ರೇ ಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ...

ಜೋ ಆನ್: ತೊಗೊಳ್ಳಿ ಅಮ್ಮ! ಇಲ್ಲಿನ ಚಹಾ ಇಂಡಿಯಾದ ಟೀಯಂತೆ ಗಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಇರಲಿ ಬಿಡು ಮಗಳೇ! (ಒಂದು ಸಿಪ್ ಕುಡಿದು) ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಂತಿದೆ !

ಜೋ ಆನ್: ಟೀ ಕುಡಿದ ನಂತರ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಇಲ್ಲ ಮಗಳೇ ! ನನಗೆ ಎದ್ದೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಟೀ ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೇ ಮಲಗುತ್ತೇನೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಥವಾ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳುವೆಯಾ ನೋಡು. ನಾಳೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕೊನೆ ಭಾಗದ ಪಯಣ ನಾಳೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಡೋಣ !

ಜೋ ಆನ್: ಆಯ್ತು ಅಮ್ಮ. ನಾನು ಆತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೋಟಲ್‌ನ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಿಗುತ್ತಾರೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಬಾಗಿಲ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಗೆ ಬಡಿತ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ ...

ಜೋ ಆನ್: ಅದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಇರಬೇಕು ... ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್: ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್.... ನಾನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಡುಪಾನ್! ಮೇನೇಜರ್ ಹೇಳಿದರು ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ. ಹೌದೇ?

ಜೋ ಆನ್: ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಡಾ! ಡುಪಾನ್ ... ಹೌದು ಆಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಂದಿದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನೋಡಿ, ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನಮ್ಮ.

ಡಾಕ್ಟರ್: ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಮೇಡಮ್... ಮೊದಲಿಗೆ ಟೆಂಪರೇಚರ್ ಮತ್ತು ನಾಡಿ ಬಡಿತ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಅಂದ ಹಾಗೆ... ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಂಗ್ಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ತಪಾಸಣೆಯ ನಂತರ ....

ಡಾಕ್ಟರ್: ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇ?

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ನನ್ನ ಪತಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾದ ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಮಾರ್ಸಿಲ್ಲೆಸ್‌ಗೆ ಬಂದು ನಂತರ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲು ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎನಿಸಿದೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್: ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ವಿಪರೀತ ಆಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೇನೂ ಬೇಡ ಅನ್ನಿಸಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ?

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಹೌದು ಡಾಕ್ಟರ್. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಬೇಡ ಎನಿಸಿದೆ. ತಿನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿಹೋಗಿದೆ ದೇಹ.

ಡಾಕ್ಟರ್: ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗ್ತಿದೆ. ಅತೀ ಆಯಾಸವಾದರೂ ನಿದ್ರೆ-ಆಹಾರ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ತಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಲಗಿ. ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ. (ಜೋ ಆನ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ನೀವು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವಿರಾ?

ಮೆಟ್ಟಿಲು ಇಳಿದು ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ....

ಡಾಕ್ಟರ್: ಸಾರಿ ಹುಡುಗಿ. ನಿನ್ನಮ್ಮನ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆಕೆಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಬಿಡಿ. ನಾನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಚೀಟಿ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಕೆ ಆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದೇ ಬೇಸರದ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಮನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನೀವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾರದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಜೋ ಆನ್: ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಡಾಕ್ಟರ್? ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಅಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ಫಾರ್ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ದೊರಕದೇ? ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗಬೇಕೇ?

ಮಿಸೆಸ್ ಡೇ: ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದಿರಿ. ಆ ಔಷಧಿ ನನ್ನದೇ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲ. ಬೇರೆಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗುವ ವೆಚ್ಚ ಹೋಟಲ್ ಭರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಚೀಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಕೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇ ಕ್ಯಾಬ್ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಜೋ ಆನ್‌ಗೆ ಯಾಕೋ ಎಲ್ಲವೂ ಗೋಜಲು ಗೋಜಲು ಅನ್ನಿಸಿತು... ತಾಯಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಲೂ ತಯಾರಿದ್ದಳು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ ನೀಡಿದ. ಜೋ ಆನ್ ಆ ಚೀಟಿ ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೂ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಆಂಗ್ಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಕ್ಯಾಬ್ ಕರೆದು ಅವನೊಡನೆ ಹಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿ ಜೋ ಆನ್‌ಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹುಡುಗಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧಾವಂತ ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ನಿಧಾನಸ್ಥನಾಗಿದ್ದ ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್. ಹೋಗಲೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಆಮೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಯಾಬ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ, ಬಂದದ್ದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸುತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಿಸಿತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ. ಕೊನೆಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಯಾವುದೋ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತು ಗಾಡಿ.

ಗಾಡಿ ನಿಂತೊಡನೆ ಚಂಗನೆ ಇಳಿದು ಓಡಿ ಆ ಮನೆಯ ಕರೆ ಘಂಟೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಾರಿಸಿದಳು... ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ... ಮಗದೊಮ್ಮೆ.... ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಹೀಗೇ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದರಾಕೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್... ನಾನು ಮಿಸ್ ಡೇ! ಡಾಕ್ಟರ್ ಡುಪಾನ್ ನಿಮಗೆ ಈ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಆಕೆ: ಓ! ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್... ನಾನು ಮಿಸೆಸ್ ಡುಪಾನ್. ಬನ್ನಿ ಒಳಗೆ. ಮೊದಲು ಚೀಟಿ ಓದುತ್ತೇನೆ (ಚೀಟಿ ಓದಿ ಜೋ ಆನ್‌ಳನು ಒಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನೋಡಿ) ಆಯ್ತು ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ಕೂತಿರಿ, ನಾನು ಔಷಧಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನಡೆಯಲೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಿಸೆಸ್ ಡುಪಾನ್‌ರನ್ನು ಕಂಡು ಸಹನೆ ಮೀರತೊಡಗಿತು ಜೋ ಆನ್‌ಳಿಗೆ. ಆಕೆ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಜೋ ಆನ್ ಕಾದಿದ್ದೇ ಕಾದಿದ್ದು. ಯಾರ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲ. ನೂರು ಬಾರಿ ಎದ್ದು, ಒಳಗೆ ಇಣುಕಿ, ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಕೂತು ಏನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರೂ ಹೊರಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ರಿಂಗ್ ಆದ ಸದ್ದು ಬಂತು. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಆಯ್ತು ಎಂಬ ಅನುಮಾನದ ಹುಳ ತಲೆಹೊಕ್ಕಿತು. ಯಾಕೋ ಏನೋ ಯಾವುದೂ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು ಅವಳಿಗೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತೆ ಗೋಜಲು ಗೋಜಲು. ಕಾದು ಕಾದು ಅಳು ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಓಡಿ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿದರೂ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೇ ಕಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತೇನು ಎಂದು ಕಾದೇ ಕಾದಳು. ಕೊನೆಗೂ ಮಿಸೆಸ್ ಡುಪಾನ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಔಷಧಿಯೊಡನೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು, ನಿಧಾನವಾಗಿ. ಔಷಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಕಸಿದುಕೊಂಡೇ ಕ್ಯಾಬಿನೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದಳು ಜೋ ಆನ್.

ಆದರೇನು, ಆ ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ ಬಂದ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೂ ನಗರದ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಟಲ್ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ

ಜೋ ಆನ್‌ಗೆ ಅರಿವಾಯ್ತು ಅದು ತಾನಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೋಟಲ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು. ಅನುಮಾನದ ವಾಸನೆ ದಟ್ಟವಾಗತೊಡಗಿತು. ಹಾಗೇ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ದಿರಿಸು ಧರಿಸಿದ್ದ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಕಂಡ. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದವಳೇ ಅವನತ್ತ ಓಡಿದಳು. ಆಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕ್ಯಾಬ್ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು.

ಜೋ ಆನ್ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ದಿಗ್ಮೂಢಳಾದಳು. ಅವಳೆದೆ ನಗಾರಿಯಂತೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹತ್ತಿತು. ತಾನು ಯಾವುದೋ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಲು ತೊಡಗಿತು. ಸೀದ ಆ ಯುವಕನೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ 'ನೀನು ಆಂಗ್ಲನೇ' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಯುವಕ: ಹಲೋ! ಹೌದು ನಾನು ಆಂಗ್ಲನೇ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನೋ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇದೆ, ನನ್ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಬೇಕಿತ್ತೇ?

ಜೋ ಆನ್: ಓ! ಸದ್ಯ ದೇವರ ದಯೆ... ಥ್ಯಾಂಕ್ಯೂ... ನಾನು ಮಿಸ್ ಡೇ! ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಮೈ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಹೋಟಲ್‌ನ ಡಾಕ್ಟರ್ ನನ್ನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೇಳಿದ. ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ ಅತೀ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಸಾಗಿದ್ದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಸಾಗಿದ. ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಪತ್ನಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಔಷಧಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದಳು. ಡಾಕ್ಟರ್ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ರಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ವಾಪಸ್ ಬರುವಾಗ ಆ ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುತ್ತ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನನಗೆ ಈ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಾ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೋಟಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ.

ಯುವಕನು ಯಾರು ಏನು ಎಂದೇ ಅರಿಯದೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ಬಡಬಡಿಸಿದ್ದಳು....

ಯುವಕ: (ನಸು ನಕ್ಕು) ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಿ. ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಜಾನ್ ಬೇಟ್ಸ್. ಇಲ್ಲಿನ ಎಂಬೆಸಿಯ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಾನು. ಈವರೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆ ಕೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಲಾನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ನಡಿಯಿರಿ.

ಜಾನ್, ನಡಿಯಿರಿ ಎಂದರೂ ಆತನೇ ಆಕೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿದ್ದು... ಇಬ್ಬರೂ ಕ್ರಿಲಾನ್ ತಲುಪಿ, ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿತ್ತು. ಜೋ ಆನ್ ಆತಂಕಗೊಂಡಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಬಳಿ ಬಂದರು.

ಜೋ ಆನ್: ಹಲೋ... ನನಗೆ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ರ ಕೀ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ಅವಶ್ಯವಾಗಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಯಾರು? ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು?

ಜೋ ಆನ್: ನಾನು ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದೆ. ನನ್ನ ರೂಮಿನ ಕೀ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಕೊಡುವಿರಾ?

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ನೆನ್ನೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಹೋಟಲ್ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ !

ಜೋ ಆನ್: ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಿಸ್! ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀವು ತಪ್ಪಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಿದೆ. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342 ನಮ್ಮ ಹೋಟಲ್‌ಗೆ ಖಾಯಮ್ಮಾಗಿ ಬರುವ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಆಗಿ ಹೋಗಿರುವ 'ಮಾನ್ಸಿಯೋರ್ ಲೇ' ತಂಗಿರುವ ರೂಮು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬುಕ್ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಜೋ ಆನ್: ಅಸಂಭವ ! ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು, ನನ್ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರಾರೋ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನನ್ನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342 'ಲೇ' ಅವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನೀವೇ ನೋಡಿ ...

ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ನೀಡಿದ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ ಜೋ ಆನ್ ಮತ್ತಷ್ಟು ಆತಂಕಗೊಂಡಳು. ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದು 'ಡೇ' ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ 'ಲೇ' ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು !!!!

ಜೋ ಆನ್: ನೋ, ಏನೋ ಆಗ್ತಿದೆ... ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಕೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು. ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಬೆರಳಲ್ಲಿನ ಕೆಂಪು ಹರಳಿನ ಉಂಗುರ ಕೂಡ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ಹೀಗಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?... ಇಲ್ಲ ... ನಾ ನಂಬಲಾರೆ ... ಏನೋ ಆಗ್ತಿದೆ

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ... ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದೇ ಮೊದಲು. ಇಂದು ಬಿಸಿಲು ಜಾಸ್ತಿ. ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಮೇಡಂ !

ಜೋ ಆನ್: ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ... ನನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ ಮೈಸರಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದು ಮೇನೇಜರ್ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮೇನೇಜರ್ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ನಾನು ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ನೀನು ಈ ಕೂಡಲೇ ನಿನ್ನ ಮೇನೇಜರ್‌ನ ಕರಿ ... ಈಗಲೇ.

ಹೋಟಲ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್: (ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದವನಂತೆ) ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ ನಾನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಹೋಗಿ ಮೇನೇಜರ್‌ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮೇನೇಜರ್‌ನ ಮುಖ ಭಾವದಲ್ಲೇ ಬೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು, ಆತನೂ ಜೋ ಆನ್‌ಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು !!

ಬೇಟ್ಸ್: (ಜೋ ಆನ್ ಕಡೆ ನೋಡಿ) ಮಿಸ್ ಡೇ, ಮೇನೇಜರ್ ನಿನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. (ಮೇನೇಜರ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ). ಹಲೋ, ನಾನು ಜಾನ್ ಬೇಟ್ಸ್. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಎಂಬೆಸಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೀರಾ?

ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಯುವಿಕೆಯ ನಂತರ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ....

ಡಾಕ್ಟರ್: ಹಲೋ... ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿಯಿತು. ನನ್ನಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕು?

ಜೋ ಆನ್: ಸದ್ಯ ಬೇರಾವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬರದೇ ನೀವೇ ಬಂದಿರಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಔಷಧಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿ? ಆಕೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ? ಔಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೊರಡಬಹುದು? ಇಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ರಲ್ಲಿನ ನನ್ನಮ್ಮ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ಡಾಕ್ಟರ್... ಹೇಳಿ (ಎಂದು ಆವೇಶ, ದುಗುಡ, ಗೊಂದಲದ ಅಳುವಿನ ದನಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದಳು)

ಡಾಕ್ಟರ್: (ಸಾವಧಾನವಾಗಿ) ಹೊರಗೆ ಬಿಸಿಲು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ... ನೀವು ಬಹಳ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ... ಭಯಭೀತರಾಗಿದ್ದೀರಾ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏನಾದರೂ ಕುಡಿಯಲು ತರಿಸಲೇ?

ಜೋ ಆನ್: ಅದೆಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರ್, ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್. ನನ್ನಮ್ಮ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ !!

ಡಾಕ್ಟರ್: ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ನೀವು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಾನು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ, ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ. ಅಂದ ಹಾಗೆ, ನೀವು ಯಾರು?

ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುವಂತಾಯ್ತು ಜೋ ಆನ್‌ಳಿಗೆ ... ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಗೊಂದಲ ... ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಈಗ ತಾನು ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ! ಊರಾಚೆಗಿನ ಈತನ ಮನೆಗೆ ತಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇ ಸುಳ್ಳೇ?

ಜೋ ಆನ್: (ಬೇಟ್ಸ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಮಿ. ಬೇಟ್ಸ್, ದಯವಿಟ್ಟು ... ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ... ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರಂತೆ. ಈ ನಗರವೇ ಮಾಯಾನಗರಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದವರು ಈಗ ನಾನ್ಯಾರು ಅಂತಲೇ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ... ನಡೆಯಿರಿ ...

ಜೋ ಆನ್‌ಳಿಗೆ ಈಗ ಇದ್ದ ಆಸರೆ ಅಂದರೆ ಬೇಟ್ಸ್. ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಆತ ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ನಿಜ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ. ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಎಡವಟ್ಟಾಗಿದೆ... ಎಲ್ಲರೂ ಏನೋ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೇ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಕ್ಲಾರ್ಕ್, ಮೇನೇಜರ್, ಡಾಕ್ಟರ್ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಕೂಡ ಆತನಿಗೆ ಜೋ ಆನ್ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂದೇಕೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವನಿಗೇ ಅರಿಯದು.

ಜೋ ಆನ್‌ಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋದ. ಬಲವಂತದಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಜೋ ಆನ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ

ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದಿನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಯನ್ನೂ ಬೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ವಿವರಿಸಿದಳು.

ಬೇಟ್ಸ್: ಮಿಸ್.ಡೇ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ನಾನೊಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಾತ್ರ. ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂಬಸಿ ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಭವ ನನಗೂ ಇದೇ ಮೊದಲು. ಮೊದಲು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಹೋಟಲ್ ರೂಮ್ ಬುಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಆ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಭಾರತದಿಂದ ಮಾರ್ಸೀಲ್‌ಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಿರೆಂದು ಪುರಾವೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ನಂತರ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವನಿಂದ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಕರೆದುತಂದ ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದಿಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಮೇತ ಎಂಬೆಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯೋಣ.

ಜೋ ಆನ್: (ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ) ಮಿ. ಬೇಟ್ಸ್, ನಿನಗೆ ನಾನೆಷ್ಟು ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಬೇಕೋ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲ ಆಡಿದ ಪರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೇ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ನೀವೊಬ್ಬರಾದರೂ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿದಿರಲ್ಲ, ಅದೇ ನನಗಿರೋ ಆಸರೆ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಾನು ಆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಪರ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಬಿಡಿಗಾಸೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂದೂ ಹೀಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೂ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬೇಟ್ಸ್: ಮಿಸ್. ಡೇ, ಹೋಟಲ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಚಿಂತೆ ಬೇಡ. ಎಂಬೆಸಿಯವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಊಟ ತಿಂಡಿ ವಿಚಾರ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಪೇಪರ್ಸ್ ಹೊತ್ತ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಏನೂ ಆತಂಕ ಬೇಡ.

ಜೋ ಆನ್: ಮಿ. ಬೇಟ್ಸ್, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು... ನಿನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಋಣವನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕೋ ಅರಿಯದು.

ಬೇಟ್ಸ್: ನನ್ನಿಂದ ಏನೋ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದೇ ಸಂತೋಷ. ಇವೆಲ್ಲ ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗುವ ತನಕ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ದಿನ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ "ಮಿ. ಬೇಟ್ಸ್ ಬದಲಿಗೆ ಜಾನ್ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಸಾಕು. ಆಗಬಹುದೇ?

ಜೋ ಆನ್: (ನಕ್ಕು) ಆಗಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮಿಸ್. ಡೇ ಅಲ್ಲ... ಜೋ ಆನ್....

ಮುಂದೆ, ಇಡೀ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಬೇಟ್ಸ್ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ನಂತರ ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿದ್ದ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಬ್

ಡ್ರೈವರ್ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ. ತಾನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರೂ ಜೋ ಆನ್, ಹೇಳಿದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದೇ ನುಡಿದರು. ಅದಿಷ್ಟೂ ಮಾಹಿತಿ ಹೊತ್ತು ಎಂಬೆಸಿಗೆ ನೀಡಿದ.

ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಹೋಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ....

ಬೇಟ್ಸ್: ಜೋ ಆನ್, ಈಗ ನೀನು ಯಾವುದೇ ಆತಂಕಪಡದೆ, ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342'ರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಂಡಿದ್ದಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೋ. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಕರ್ಟನ್‌ಗಳು, ವಾಲ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಹೀಗೆ. ಪ್ರತಿ ಸಣ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ನೆನಪಿಸಿಕೋ.

ಜೋ ಆನ್: ಖಂಡಿತ ನೆನಪಿದೆ... ಕರ್ಟನ್‌ಗಳು ಕ್ರೀಮ್ ಬಣ್ಣದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಆ ಚೇರುಗಳು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದು. ಯಾವ ರೀತಿಯದ್ದು ಎಂದು ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಆ ವಾಲ್ ಪೇಪರುಗಳು ಕೂಡ ಕ್ರೀಮ್ ಬಣ್ಣದ್ದು. ಅದು ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೋಜಾ ಹೂವಿನ ಚಿತ್ರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆ ಮಂಚ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಮರದ್ದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದು, ಅಂಥಾ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ವಿಶೇಷವೇನಿಲ್ಲದ್ದು. ಇದಿಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ಯಾವುದೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬೇಟ್ಸ್: ಇದಿಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಹೆಚ್ಚೇ ಆಯಿತು.

ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತನ್ನ ಹೋಟಲ್‌ನ ದ್ವಾರದಲ್ಲೇ ಬೇಟ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದಳು ಜೋ ಆನ್. ಆತ ಬರುವುದು ಕೊಂಚ ತಡವೇ ಆಯಿತು. ಅವನು ಬರುವುದು ತಡವಾದಷ್ಟೂ ಜೋ ಆನ್‌ಳ ಆತಂಕ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಅಮ್ಮನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಯೋಚನೆ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ಅರಿವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೂ ಬೇಟ್ಸ್ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ....

ಜೋ ಆನ್: ಓ! ಜಾನ್ !! ಸದ್ಯ ಬಂದೆಯಲ್ಲ. ಏನಾಯ್ತು. ಫ್ರೆಂಚ್ ಪೊಲೀಸ್ ಜೊತೆ ಮಾತಾಯ್ತಾ? ಏನಂದ್ರು?

ಭೇಟ್ಸ್: ಹೌದು ಜೋ ಆನ್, ಮಾತಾಯ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ನಿಂತು ಎಲ್ಲ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ವಿಚಿತ್ರ ಎನಿಸಿತು. ನೀನು ಹೇಳಿದ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ತಾಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಕರ್ಟನ್‌ಗಳು ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿ. ಚೇರುಗಳು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ್ದು. ವಾಲ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ್ದು ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೂವಿನದ್ದು. ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾದ್ದು. ಆ ಬಿಳೀಬಣ್ಣದ ವಾಲ್ ಪೇಪರುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಸಿಹಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಅವನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದರ್ಥ. ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹಸಿ ಇತ್ತು.

ಜೋ ಆನ್: ಆ! ಅಂದರೆ? ನಾವಿದ್ದಿದ್ದು ಅದೇ ರೂಮು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಬದಲಾಗಿವೆ. ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಕೂಡ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನನ್ನಮ್ಮನ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೋ? ಯಾಕೋ ಏನೋ ನನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮ ಇನ್ನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲಾರೆ ಎಂದೇ ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ.. ಅಮ್ಮಾ...

ಬೇಟ್ಸ್: ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿಕೋ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಲಾಗದು. ಆಳವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕು. ಹಸೀ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಕಂಡಾಗ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ಕ್ಕೆ ಆ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಹಚ್ಚಿದವನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಂತ. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ಮಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಬೇಗ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಏನಾದರೂ ವಿಷಯ ಸಿಗಬಹುದು.

ಅದೇ ದಿನದ ಸಂಜೆಯ ಸಮಯ ... ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಹಾಕುವವನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ

ಆತ: (ಬೇಟ್ಸ್‌ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ) ನಿಮಗೆ ನಾನು ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನ ರೂಮ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಹಚ್ಚಿದೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೇಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಅಂತ ಕೇಳಬಹುದೇ?

ಬೇಟ್ಸ್: ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನೆನ್ನೆ ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಅದು ಹಸಿ ಇತ್ತು. ನಿನ್ನಿಂದ ನಮಗೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವುದೋ ಎಂದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ನೀನು ಕೊಡುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ನಾನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಫ್ರಾಂಕ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಆತ: ಸರಿ... ಈ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿಗಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಯ....

ಬೇಟ್ಸ್: ಅಂದರೆ ನೀನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಫ್ರಾಂಕ್ಸ್‌ಗೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧ ಅಂತಾಯ್ತು. ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮಗೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಹಣ ನಿನ್ನದು.

ಆತ: ಸರಿ. ನೆನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನವರು ತಕ್ಷಣ ಬರುವಂತೆ ಸುದ್ದಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ರೂಮ್ ನಂಬರ್ 342ಕ್ಕೆ ಹೊಸ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಅನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಆ ರೂಮಿನ ಎಲ್ಲ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರೂ ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಿ? ಹಣ ಕೊಡಿ!

ಬೇಟ್ಸ್: ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು. ಇದಿಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗೆ ತೊಗೋ ನಿನ್ನ ಹಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಆತ: ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ...

ಇನ್ನೇನೂ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗಲಾರದು ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ಬೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜೋ ಆನ್ ಎದ್ದು ಹೊರಬಂದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ನಂತರ.....

ಬೇಟ್ಸ್: ಜೋ ಆನ್ ... ಇಷ್ಟು ದಿನದವರೆಗೆ ಕ್ರಿಲ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಬದ್ದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆಯ್ತು. ಒಬ್ಬರೂ ಹೊಲೆದ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಹೌದು ಬೇಟ್ಸ್. ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯೇ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ನಿನಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನಗೆ.

ಬೇಟ್ಸ್: ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಇಷ್ಟು ದಿನ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮರೆಯಲಾಗದ ದಿನಗಳು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ನಾಡು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೀಯಾ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೇ ನನಗೆ ಭರಿಸಲಾಗದ ದುಃಖ ತರುತ್ತದೆ. ನಿನಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದಷ್ಟು ದಿನ ಇರು. ಎಂಬೆಸಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರ ಪರಿಚಯವಿದೆಯಂತೆ. ಈತ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಡೆದಿದ್ದೇನು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇರುವೆಯಾ ಜೋ ಆನ್?

ಜೋ ಆನ್: ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇಟ್ಸ್. ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾ ಕಾಣಲಾರೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ನನಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಆಕೆಗೆ ಏನಾಯ್ತು ಎಂಬುದಾದರೂ ನಾನು ಅರಿತೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಮನೆಯವರ ಮುಂದೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ವಿಷಯ ಅರಿಯದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ ಎನ್ನಲೇ? ಅಥವಾ ಹುಡುಕುವ ಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಸೋತೆ ಎಂದೆನ್ನಲೇ? ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ವಿಷಯ ಅರಿತೇ ನಾನು ಹೊರಡುವುದು.

ಬೇಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯ್ತು.... ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ....

ಜೋ ಆನ್‌ಳ ಬಳಿ ಬಂದ ಬೇಟ್ಸ್ ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರನಾಗಿದ್ದ.... ಏನಾಯ್ತು ಎಂಬಂತೆ ಜೋ ಆನ್ ನೋಡಿದಳು...

ಬೇಟ್ಸ್: ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದರು...

ಜೋ ಆನ್: ಓ! ಜಾನ್ !! ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸುದ್ದಿ ಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿದ್ದೀನಿ. ವಿಷಯ ಏನಾಯ್ತು ಅಂತ ಹೇಳು. ಪೂರ್ತಿ ವಿಷಯ ಹೇಳು

ಕುತೂಹಲ, ದುಃಖ, ಗೊಂದಲ ಎಂಬೆಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳೂ ಜೋ ಆನ್'ಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದವು...

ಬೇಟ್ಸ್: ಜೋ ಆನ್, ನೀನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಧೈರ್ಯಸ್ಥೆ ಅಂತ ನಾ ಬಲ್ಲೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಪರಿಚಿತನಾದ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಇದ್ದು ಸತ್ಯ ಹುಡುಕಲು ಹೇಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ?... ವಿಷಯ ಏನೂ ಅಂದರೆ... ಅದು.. ಅದು..

ಜೋ ಆನ್: ಜಾನ್... ನಾನು ಧೈರ್ಯಸ್ಥೆ ಎಂದು ನೀನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀಯ. ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ? ಬೇಗ ವಿಷಯ ಹೇಳು (ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು).

ಬೇಟ್ಸ್: ಆಯ್ತು ... ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು ... ನೀನು ಮೇನೇಜರ್ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿದೆ. ಆ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮನನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತನಿಗೆ ಅರಿವಾಯ್ತು, ನಿನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ "ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪ್ಲೇಗ್" ಬಂದಿದೆ ಎಂದು. ಆತ ತಕ್ಷಣ ನಿನ್ನಮ್ಮನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಳಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಿದ. ಹಾಗಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯತ್ತ ಕಳುಹಿಸಿದ. ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓಡಿಸಿದ್ದೂ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಪತ್ನಿ ನಿಧಾನಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಈತನ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ. ನಿನ್ನಮ್ಮನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ, ಆಕೆ ಅದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೀರಿಕೊಂಡರು.

(ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಜೋ ಆನ್)

ಬೇಟ್ಸ್: ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೋ ಜೋ ಆನ್... ವ್ಯಾವಹಾರಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರೀ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಈ 'ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನ' ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳೂ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪ್ಲೇಗ್‌ನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳು ಹೌಹಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವನೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ನಡೆದ ಪ್ರತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದಲೂ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ.

ಜೋ ಆನ್: ಛೇ! ಪಾಪ, ನನ್ನಮ್ಮ... ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನರಳಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಗಿದರು ... ಆದರೆ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಈಗ ಸಿಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನ. ನನ್ನಿಂದ ವಿಷಯ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟರು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಜಾಲ ಹರಡಿದರು ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಇಚ್ಛೆಯಾಗಲೀ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಮ್ಮನೊಡನೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಈಗ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ತಲುಪಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲೇ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಗಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಬೇಟ್ಸ್: (ನೋವಿನಿಂದ) ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ತೊರೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ !

ಜೋ ಆನ್: ಎಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲ... ಇಷ್ಟೂ ದಿನಗಳು ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಬೇಟ್ಸ್: ಹಾ! ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ... ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ನಾನು ರಜೆ ಹಾಕಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಬರುವವನಿದ್ದೇನೆ...

ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿ ನಸುನಕ್ಕರು... ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ನವ ವಸಂತದ ಗಾಳಿಯೂ ಸಣ್ಣಗೆ ಬೀಸಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು!

The Mystery of Room **342 ಕಥೆ ಕೇವಲ ಕಥೆಯಾಗದೆ ಒಂದು ನೈಜಘಟನೆ. ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪೊಲೀಸರ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾಗಿರುವ ಈ ನೈಜ ಘಟನೆ, ಹಲವಾರು ಬರಹಗಾರರ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ತರ್ಜುಮೆಯು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ರೂಪ.**

ಇದರ ಅನುವಾದಕರು ಶ್ರೀನಾಥ್ ಭಲ್ಲೆ: ಮಾರ್ಚ್ 2000ದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಆಗಮನ. ವರ್ಜೀನಿಯಾ ರಾಜ್ಯದ ರಿಚ್ಮಂಡ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್. ಹವ್ಯಾಸಿ ಬರಹಗಾರ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ನಗೆಹನಿ, ಚುಟುಕು, ಹಾಸ್ಯ ಕವನ, ಗಂಭೀರ ಕವನ, ಪತ್ತೆದಾರಿ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ನಾಟಕ, ಪದರಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ. ಓದುಗರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಹಾಸ್ಯ ರಸಾಯನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನಗೆ ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಮುಂದುವರೆಸಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಾಗೂ ನಟನೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ನಾನಿರುವ ನಗರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಕನ್ನಡ ಕೂಟವಾದ "ರಿಚ್ಮಂಡ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ" ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇಂದಿಗೂ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ನಡೆದಿದೆ. ಪತ್ನಿ ಸ್ನೇಹ ಹಾಗೂ ಪುತ್ರ ಶ್ರೇಯಸ್ ಜೊತೆಗಿನ ಸುಖ ಜೀವನ.

ಬಾಳೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ..

ಮೂಲ: ಓಯೆಟ್ ಸಿಸ್ಟೋ ಒಸೆನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಕರುಣಾ ಬಿ.ಎಸ್.

ಅಂದು ನಾನು ತಿಂದ ಕ್ಯಾಂಡಿಯ ಸಿಹಿಯನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಈಗಲೂ ಚಪ್ಪರಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನ ಬಾಳೆಗಿಡದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕ್ಯಾಂಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮಗಂದು 'ಸೆನೆನೆ' ಮಿಡತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಡಗರ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೆನೆನೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನೋಡಿ. ನಾವು ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಾಳೆ ಎಲೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ, ಮಿಡತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದೆವು.

ನಮ್ಮ ಆಂಟಿ ಕಂಪಾಲದಿಂದ ಇದೇ ಕ್ಯಾಂಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಾನದರ ರುಚಿ ನೋಡಿದ್ದು. "ನಕಾಟೋ, ಕೇಟೋ...ಬನ್ನಿ ಕ್ಯಾಂಡಿ ತಗೊಳ್ಳಿ.." ಆಂಟಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದವು. ನಾನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಳಿಯ ವ್ಯವೆರಾ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಕವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಿಹಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಬಾಯೆಲ್ಲಾ ಅಂಟುಅಂಟಾದ ಜೇನುತುಪ್ಪದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿತ್ತು.

ನಾವು ಜೋನ ಮನೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಟುಂಬಾ ಮನೆಯತ್ತ ಓಡತೊಡಗಿದೆವು. ಪಾಪ ಕೇಟೋ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ. ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಕಟುಂಬಾಗೆ ನಮ್ಮ ಆಂಟಿ ಕ್ಯಾಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ ನಾವು ಕಟುಂಬಾ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ನಡವಳಿಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅಮ್ಮನ ಅನಿಸಿಕೆ.

"ಕಟುಂಬಾ ನಮ್ಮ ಆಂಟಿ ಕಂಪಾಲಾದಿಂದ ಬಂದಿದಾರೆ ಗೊತ್ತಾ?" ಕೇಟೋ ಏದುಸಿರಿನೊಂದಿಗೆ ಬಡಬಡಿಸಿದನು. ಗಾಳಿಯು ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೋ

ಏನೋ, ಬಾಳೆಗಿಡಗಳು ಅಲುಗಾಡುತ್ತಾ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. "ಆಂಟಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಯಾಂಡಿ ತಂದಿದಾರೆ.." ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕಟುಂಬಾ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಯು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿ ಶಬ್ದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಕೇಟೋ ಪುಟ್ಟ ಕಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಯಾಂಡಿಯನ್ನು ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಇಬ್ಭಾಗಿಸಿ, ಒಂದು ಚೂರನ್ನು ಕಟುಂಬಾನಿಗೆ "ತಿನ್ನು" ಎಂದು ಕೊಟ್ಟನು.

ಕಟುಂಬಾ ಅಮ್ಮನ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಕಟುಂಬಾ ಕೇಟೋ ಕೊಟ್ಟ ಚೂರನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡನು. ಕಟುಂಬಾ ಬಾಯಿ ತೆರೆದಾಗ, ಕೆಳಸಾಲಿನ ಮರೆಯಾದ ಹಲ್ಲುಗಳ ಸಂದಿಯಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸಿ ನಮಗೆ ನಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

"ಅಯ್ಯೋ ಇದು ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ತರಾನೇ ಇದೆ!" ಕಟುಂಬಾ ನಗುತ್ತಾ ಉಸುರಿದನು.

"ಹೂಂ ಜಾನೆಟ್ ಆಂಟಿ ಹೇಳಿದ್ರು.. ಇದನ್ನ ತಿಂದ್ರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಬೇಗ ಬೆಳೆಯತ್ತಂತೆ!" ಕೇಟೊ ಉತ್ತರಿಸಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಕಟುಂಬಾ ಉಳಿದ ಚೂರೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಗುಲಾಬಿ ವಸಡಿಗೆ ಉಜ್ಜುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ನಗತೊಡಗಿದೆವು.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಕಟುಂಬಾ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಉದ್ದನೆಯ ತೋಟದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಓಡತೊಡಗಿದೆವು. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಈ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದ ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜ. ಅವನು ತೋಟದ ತುದಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಪಾಪಾ (ಬಾಳೆಹಣ್ಣು) ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಲು, ನಾವು ಮುಕಾಸಾನ ತೋಟದಿಂದ ಕದಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದು ನಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಿಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಚಟ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಆಂಟಿ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಈಗ ಅವರು ಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ, ಈಗ ಅಂಕಲ್ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೆಂದರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂದು ಆಂಟಿ ತಾವು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ಕಿವಿಯ ರಿಂಗನ್ನು ನನಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಟೋಗೆ ಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆಭರಣವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ಕೇಟೋವಿನ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚಲು ಸುತರಾಂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಮ್ಮ ಮತ್ತು ಆಂಟಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕಿವಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದರು. ನನಗೋ ವಿಪರೀತ ನೋವು. ಆದರೆ ಆಂಟಿ

ಹೊಸತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದೂ, ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಾನು ಹೊಳೆಯುವ ಉದ್ದನೆಯ ಜುಮಕಿ ಧರಿಸಿದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ಭುಜಕ್ಕೆ ತಾಕಿದಾಗ ನಾನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದರು.

ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮುಕಾಸಾನ ತೋಟದಿಂದ ಕೆಲವು ಪಾಪಾ ಕಿತ್ತು ತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಪಾಪಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು, ಯಾರೂ ನೋಡದಿರಲಿ ಎಂದು ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿನತ್ತ ಓಡಿದೆವು. ತೋಟದ ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆಂಟಿ ಕಂಪಾಲದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಮಕ್ಕಳು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಕುಳಿತು "ಕಲ್ಲನ್ನು ಯಾರು ಅತಿ ದೂರ ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ?" ಎಂದು ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೂರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಗಿ, ಪುನಃ ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ದೊಡ್ಡವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗುವ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೇಟೋಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗುವ ಆಸೆ; ಜೋಗೆ ಡ್ರೈವರ್ ಆಗುವ ಕನಸು; ಕಟುಂಬಾಗೆ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕನಾಗುವ ಆಸೆ; ನನಗೋ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಆಸೆ. ನನಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಟೀಚರ್ ಆಗಿ ಮಿಸ್ ಜಾನ್‌ರಂತೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ತವಕ!

ಅಂದು ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೈಬೀಸಿ, ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಅವರ ಕಾರಿನತ್ತ ಓಡಿದೆವು. ನಮಗೆ ಅವರು ಏನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಅದಾಗಲೇ ಊಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಕಾರಿನ ಬಳಿ ಹೋದೊಡನೆ ಅಂಕಲ್ ತಮ್ಮ ಚೀಲದಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಿಠಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೈಗಿತ್ತರು. ನಮಗೋ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಸಿಹಿಯನ್ನು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದೆವು. ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಹೊರಟರು. ನಾವು ಅವರ ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡತೊಡಗಿದೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇಸ್ಪಿಟು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಅಂಕಲ್ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆ ಗುಂಪು 'ಮುಕುಲು ಮುಕುಲು – ಎಂಥಾ ಧಾರಾಳಿ..ಎಂಥಾ ಧಾರಾಳಿ' ಎಂದು ಗುಣಗಾನ ಮಾಡತೊಡಗಿತು. ನಾವು ಕಾರು ಮರೆಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರೆಗೂ ಕಾರಿನ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕಾರು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಧೂಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಕಟುಂಬಾಗೆ ಕಾರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದಾಗ ಹೊರಬಂದ ವಾಸನೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಗಿ, ಅದನ್ನು ತಾನು ಬ್ರೆಡ್ಡಿನೊಂದಿಗೆ ತಿನ್ನುವಂತಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚಂದ ಎಂದು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿದ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾವು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಅವರ ಕಾರಿನ ಚಕ್ರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದ ಗುರುತನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದೆವು. ನಾನು ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲೂ, ಜೋ ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂದು ಕೇಟೋ ಹುಷಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ ಅವನನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು,

ತಾವು ತೋಟದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರು. ಅಂದು ಕೇಟೋ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಿಲ್ಲದ್ದು ಒಂದು ರೀತಿ ನಮಗೆ ಪಿಚ್ಚೆನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಉತ್ಸಾಹ ಕುಂದದೇ ನಾವು ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಹಿತ್ತಲಿನತ್ತ ಹೋದೆವು. ಕಟುಂಬಾ ಮರಳು ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ.

"ಅಯ್ಯೋ ಇದು ರಕ್ತ..." ಕಟುಂಬಾ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ.

"ಇಲ್ಲ ಕಣೋ.. ಅದು ಮುಕಾಸ ತೋಟದ ಪಾಪಾ.." ಜೋನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ನಗತೊಡಗಿದೆವು.

"ಈವತ್ತು ನಮ್ಮಮ್ಮ ಚಿಕನ್ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದ್ರೂ.." ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ತೂರಿಸಿದೆ.

ನಾವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಜನರ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪೇ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸಿತು. ಅಂಗಳದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಗುಲದಷ್ಟು ಜಾಗವೂ ಖಾಲಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜನರು! ಗಂಡಸರು ಮೌನವಾಗಿ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಹೆಂಗಸರು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯ ಒಳಗಿನಿಂದ ಪರಿಚಿತ ದನಿಯೊಂದು ಹೊರಬಂದಿತು. ನಾನು ಹೇಗಾದರೂ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ತೂರಿಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲವರೆಗೂ ಬಂದು ನಿಂತೆ. ಏಕಿಷ್ಟು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ನನಗೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಂಟಿ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಂಗಳದ ಕೊನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅವರೂ ಸಹ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ತೀರಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್‌ಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಕೇಟೋವನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಿರಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವಿಬ್ಬರೇ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಕೊಂಚ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮುಕಾಸ ಅಜ್ಜ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆತನ ಮುಖದ ಭಾವನೆಗಳು ಅಜ್ಜ ಅಳುತ್ತಿರುವನೋ, ನಗುತ್ತಿರುವನೋ ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ವಿಫಲವಾದಂತಿತ್ತು. ಸೊಂಟದ ಮೇಲೊಂದು ಕೈ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾಗಿಕೊಂಡು ಈ ಅಜ್ಜ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕೇಟೋ ಆಗಾಗ ನಮ್ಮ ಆಟದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

"ಕೇಟೋ" ಆಂಟಿ ಅಳುವಿನ ಮಧ್ಯೆ ಉಸುರಿದರು. ನಾನು ಕೇಟೋಗೆ ಏನಾಯಿತೆಂದು ಆಂಟಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೇನೋ ಎಂದು ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆಂಟಿ ದುಃಖದಿಂದ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿದರು. ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಕಣ್ಣೀರು ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ತೋಯಿಸಿತು.

"ಕೇಟೋ ಎಲ್ಲಿ?" ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ.

"ಅವನ ತಲೆ ಹೋಯಿತು."

ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ ತಲೆ.. ಅವನ ತಲೆಗೇನಾಯಿತು? ಅವನ ತಲೆ ಹೋದಾಗ ಅವನೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು? ಆಂಟಿ ಹೇಳೋದನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದೇ? 'ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ಹೋಯಿತು' ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಆಂಟಿ ಬಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಉತ್ತರಿಸಿದರು "ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.." ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ನಾನೇಕೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ನನಗೇ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಂಟಿ ಹೇಳಿದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ಹೋದರೇನಂತೆ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.. ಅಥವಾ ತಲೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೀತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜನ ತೋಟದಿಂದ ಪಾಪಾ ಕದಿಯಬಹುದು, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಪಾಪಾ ಹಣ್ಣನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ತಂದು ತಿನ್ನಬಹುದು.

ನಾನು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಹನಿಗಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ಸವರಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬದಿಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ನಿಂತಿರುವುದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವರು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಂಟಿ ಪುನಃ ಬಿಕ್ಕತೊಡಗಿದರು.

"ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ರು.. ನಂಗೆ ಗೊತ್ತು... ಅವರು ಕೇಟೋ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು."

ಆಂಟಿ ಕಂಪಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಬಲಿಕೊಡುವ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಪೋಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನನಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಆಂಟಿ ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೂ ಆಂಟಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೇಟೋನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದರು. ಕ್ಷಣಕಾಲ ನನಗೆ ಏನೂ ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಜನರು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಮಂಜಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿದರು. ಆಂಟಿಯ ಸೊಂಟದಿಂದ ನಾನು ಕೆಳಗಿಳಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವುಚಿಕೊಂಡರು.

ಮುಂದಿನ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ಮತ್ತು ಅಮ್ಮ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಆಡಲಾರದೇ ಹೋದೆವು. ಯಾವುದೋ ಪ್ರವಾಹ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತಿದ್ದ ಮೌನವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ನಾನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಕಂಪಾಲದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಾರಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಅವರು ಕ್ಯಾಂಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಗೆ ಅವರ ಕಾರಿನ ಟೈರಿನ (ಚಕ್ರದ) ಗುರುತನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೆವು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ನಾನೆಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಮೌನವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಮ್ಮನತ್ತ ನೋಡಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಅಮ್ಮ ಕೋಳಿಯ ಕತ್ತನ್ನು ಕುಯ್ಯುವಾಗ ಅದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತೂರಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಕೇಟೋ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕಿದ್ದ. ಇಂದು ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಅದೇ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಕೇಟೋವಿನ ಕತ್ತು ಕುಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು.. ನಾನು ಮುಂದೆ ಯೋಚಿಸಲಾರದೇ ಹೋದೆ. ಯಾರೋ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಸುಕುವಂತೆ, ಗಂಟಲುಬ್ಬಿ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದ ಅನುಭವ. ಇನ್ನು ನನಗೆ ತಡೆಯಲಾರದಾಯಿತು. ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳಿಂದ ಧುಮುಕಿದ ಕಣ್ಣೀರು ನನ್ನ ಗಲ್ಲಗಳನ್ನು ತೋಯಿಸಿತು. ನಾನು ಅಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಮ್ಮ ಮತಿಭ್ರಮಣೆಯಾದವರಂತೆ ಚೀರತೊಡಗಿದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಕಟುಂಬಾ ಮತ್ತು ಜೋ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಬಂದರು. ಕೇಟೋವಿನ ಶಿರಚ್ಛೇದವಾದ ಬಳಿಕ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನಾವು ಸೇರಿದ್ದೆವು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಲೆತು ಆಟವಾಡಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಬಹುತೇಕ ಸಮಯ ನಾನು ಅಮ್ಮನೊಡನೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಕೆ ಮೌನವಾಗಿ ರೋದಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಆಂಟಿ ಇದ್ದಾಗಲಷ್ಟೇ ಮೆಲ್ಲನೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಆಕೆಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

"ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ರು.. ಅದನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂಕಲ್‌ಟಾಮ್ ಅಂತೆ" ಜೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

"ಹೌದಾ... ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ."

"ಆತ ಕೇಟೋ ತಲೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.." ಕಟುಂಬಾ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

"ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದಾರೆ– ಹಿಂದೇನೂ ಆಂಕಲ್ ಹೀಗೇನೆ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕ್ಕೊಂಡಿದ್ರಂತೆ. ಆದ್ರೆ ಪ್ರತಿ ಸರ್ತೀನೂ ಹೇಗೋ ಆತ ತಪ್ಪಿಸ್ಕೋತಾರಂತೆ. ಇನ್ಮೇಲೆ ಯಾರೇ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದಲೇ ಇರೋವ್ರು ಕರದ್ರೆ ಹೋಗ್ಬೇಡಿ ಅಂತ ಅಪ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ರು" ಜೋ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಣೆಯನ್ನಿತ್ತ.

"ಆದ್ರೆ ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ನಮಗೆ ಪರಿಚಯದವರು... "

"ಹೌದು ಅವ್ರು ನಮ್ಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದಾರೆ. ಆದ್ರೆ ಈಗ ಅವ್ರು ಈ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಇರಲ್ಲ. ಅವ್ರು ನಮ್ಮಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಪುಸಲಾಯಿಸಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು."

"ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರಾ?"

"ಹೌದು ...ಹೌದು...ಅವ್ರು ಮಕ್ಕಳ ತಲೇನ ಮಾರ್ತಾರಂತೆ.."

ನಾನು ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವೇ ಸುಳ್ಳೇ ಎಂದು ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು. ನಾನು ಕೇಟೋ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ, ಮಟೋಕೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಅದರ ಒಂದು ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕೀಳಲು ಒಂದು ಗಂಟೆಯನ್ನೇ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮನ ಮುಖವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

"ಅವರು ಪುನಃ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಕೊಡೋಕ್ಕೆ ಬಂದ್ರೆ ತಗೋಬೇಕಾ ..ಬೇಡವಾ?"

"ಹಾ...ಹಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರೋ ನಿನ್ನ ದೊಡ್ಡ ತಲೆ ಹೋಗತ್ತೆ ..ಆಮೇಲೆ ಇನ್ಯಾರೋ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ.." ಕಟುಂಬಾ ನಗುತ್ತಾ ಜೋಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅಸಹನೀಯವೆನಿಸಿತು. ಆರು ವರ್ಷದ ಕಟುಂಬಾಗೆ ತಾನು ಏನನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದವು. ನಾನು ಬಾಳೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಬಾಳೆಗಿಡಗಳ ಸಮೀಪ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತೆ. ನಾವು ಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಕೇಟೋನೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಿದ್ದೆವು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಏಕೆ ಬಾಳೆಗಿಡಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ? ಬೀಜಗಳಿಂದ ಏಕೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ? ಏಕೆ ಬಾಳೆಗಿಡವು ಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ? ಎಂದೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ನಾನು ಪುನಃ ಕೇಟೋನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಧ್ವನಿಯು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೆಂದೂ ಕೇಳಿರದ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಹಾಡತೊಡಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ದನಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರದೇ, ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಮರೆಯಾದ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸಹೋದರನನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಹಾಡಾಗಿತ್ತು.. ಪುನಃ ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

"ನಕಾಟೋ ನೀನು ಅಳಬೇಡ. ಈವತ್ತು ಅಪ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಠಾಯಿ ತರ್ತಾರೆ. ನಿಂಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡ್ತೀನಿ" ಜೋ ನನ್ನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

"ಇನ್ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಿಠಾಯಿ ತಿನ್ನೋಲ್ಲಾ..ಜೋ.."

"ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್‌ನ ಹಿಡಿದು ಸಾಯಿಸ್ತಾರೆ," ಕಟುಂಬಾ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

"ಅಯ್ಯೋ ಏನಾದ್ರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ...ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಕೇಟೋ ವಾಪಸ್ಸು ಬರೋಲ್ವೇ!"

ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಮೌನವಹಿಸಿದರು. ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಯು ನಿಲ್ಲಲು ಎಡೆಬಿಡದೇ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಳೆಮರದ ಎಲೆಗಳು ತಟಸ್ಥವಾದವು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಎದೆ ನಗಾರಿಯಂತೆ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಿಡತೆಗಳ ತಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಂತೆ, ಅಮ್ಮ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ದಿನದಂದು ಕೋಳಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಂತೆ, ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಯಾವ ಪಾಡು ಅನುಭವಿಸಿತೋ? ಅಥವಾ ಕೇಟೋ ಏನಾದರೂ ಈಗ ಕೋಳಿಯಾಗಿರಬಹುದೇ, ಮಿಡತೆಯಾಗಿರಬಹುದೇ? ನನಗೆ ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು.

"ಆದರೆ ಯಾಕೆ ಅಂಕಲ್‌ನ ಯಾರೂ ತಡೆಯೋದೇ ಇಲ್ಲ?" ಜೋ ಕೇಳಿದ.

ಕಟುಂಬಾ ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರಿಸಿದ, "ಹಾ ಹಾ..ಯಾವತ್ತು ಅವ್ರನ್ನ ಹಿಡೀತಾರೋ ಆವತ್ತು ಅವ್ರನ್ನ ತಡೀಬೋದು."

"ಆ ದಿನ ಯಾವತ್ತು ಬರತ್ತೆ, ನಾಳೆನಾ?" ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರದೇ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

"ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.. ಅದರೆ ಒಂದಿನ ಬಂದೇ ಬರತ್ತೆ."

ದಿನವಿಡೀ ಕೊರಗುತ್ತಾ, ಅಳುತ್ತಾ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮನದೇ ನನಗೆ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಈ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಕೇಟೋನನ್ನು ಅಪ್ಪ ಈಗಲೂ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಬಹುದೇ? ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ತಂದು ಅವನ ಕತ್ತಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ, ಕೇಟೋ ಎದ್ದು ಬರುವಂತಾದರೆ.. ನನಗದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿಯೇ! ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಕೂಡ ಸಂತಸಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ಪಿಸುದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಆಸೆಗಳು ಕಮರಿಹೋದವು. ಅಮ್ಮ ಬಿಕ್ಕುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾನು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಅವರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತದ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅವು ಸರಿಯಾದ ಪುರಾವೆಗಳಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೇನೂ ತೋಚದೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮುದುರಿಕೊಂಡೆ. ಕೇಟೋವಿನ ಸಾವು ನನ್ನ ದೇಹದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನೇ ಹೊತ್ತೊಯ್ದಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಮ್ಮನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿ-ಜವಳಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದೆವು. ಇಂದು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳವು ಒಮ್ಮೆಗೇ ಬಲು ವಿಶಾಲವೆನಿಸಿತ್ತು, ಈ ಹೊಸ ಜಾಗವು ನನಗೆ ಅಸಹನೀಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಎಂದರೂ, ಅಪ್ಪ ತಾನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವುದಾಗಿ ಹಠವನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಪುನಃ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಕೇಟೋವಿನ ಕೇಸಿನ ಫೈಲನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್‌ನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೈಲಿಗೆ ತಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅಪ್ಪನ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಅಂಕಲ್ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ತೆರಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ನಾನು ಆ ಸರಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ತೆರೆದು ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಕುರುಡಾಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಗಾಢವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯು ಹತ್ತದೇ ಹರಿಯದೇ, ಗಂಟೆಗಳು ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯುವಂತೆ ತೋಚುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಎಚ್ಚರದಿಂದಲೇ ಇದ್ದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಬೆಳಗಾಗಲು, ಅಮ್ಮನ ಮುಖ ಧುಮುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಜೊತೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಹೊರಟೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಾತುಗಳು ಅಸಹನೀಯವೆನ್ನಿಸಿದರೂ, ನನಗೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜೋ ಕಟುಂಬಾಗಿಂತಲೂ ಕೇವಲ ಎರಡು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನು. ಆದರೆ ಅವನ ಮಾತುಗಳು ಕಟುಂಬಾಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಾನು ಜೋ ಮತ್ತು ಕಟುಂಬಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಟುಂಬಾ ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜನ ತೋಟದಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪಾಪಾ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬರೋಣವೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನಿತ್ತ. ನಾವು ಇಣುಕಿ ನೋಡಲು, ಮುಕಾಸಾ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಒಳಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ. ಕಟುಂಬಾ ಒಂದು ಕಳಿತ ಬಾಳೆಹಣ್ಣನ್ನು ಕಿತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡ. ನಾವು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸೋಕಲು ಬಿಡದಂತೆ ದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕತ್ತಲಿದ್ದರೂ, ನಮಗೊಂದು ರೀತಿಯ ಖುಷಿ! ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ಬಾಳೆಎಲೆಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿ, ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತೆವು. ಕಟುಂಬಾ ಬಾಳೆಹಣ್ಣನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಲು, ಆನಂದದಿಂದ ತಿನ್ನತೊಡಗಿದೆವು. ಆಗ ಏನಕ್ಕೋ ಎದ್ದು ನಿಂತ ಜೋನ ಕಾಲುಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋದಂತಾಯಿತು. ಕಾಲನ್ನು ಹೊರತೆರೆದ ಜೋ, ತಡಬಡಿಸುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಲು ಸೂಚಿಸಿ, ಓಡತೊಡಗಿದ. ನನಗೆ ಏಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಜೋನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನು ಓಡತೊಡಗಿದ್ದೆ. ಕಟುಂಬಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ.

"ಯಾಕೆ ಹಂಗೆ ಓಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ?" ಕಟುಂಬಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

ನಾನೊಂದು ಕ್ಷಣ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದೆ "ತುಂಬಾ ಕತ್ಲಾಗ್ತಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿರೋದು ಬೇಡ. ಹೋಗೋಣ ..ಬಾ."

ಜೋ ಏನೊಂದೂ ಉತ್ತರಿಸದೇ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಟುಂಬಾ ಜೋನ ಕಾಲು ಹುದುಗಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, "ಇಲ್ಲಿ ಕಳಿತಿರೋ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಇರ್ಬೋದು" ಎಂದಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಗೆದು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೋಗದೇ ಕಟುಂಬಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತೆ. ಜೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಟುಂಬಾ ಮೂಟೆಯೊಂದು ಕಾಣುವವರೆಗೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಅವನ ಅನಿಸಿಕೆ ನಿಜವಾಗಿತ್ತು. ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹುದುಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಮೂಟೆಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದ ಕಟುಂಬಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ್ದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಜಾಡಿಸಿದ. ಮೂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಟುಂಬಾ ಅದನ್ನು ಬಿಚ್ಚತೊಡಗಿದ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಏನೋ ಕಚ್ಚಿತೆಂಬಂತೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ನಿಂತ. ಕಟುಂಬಾ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ಅಗಲವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜೋ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಟುಂಬಾ ಏನು ನೋಡಿದನು ಎಂದು ಇಣುಕಿದೆವು. ಬೇರೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೇ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡತೊಡಗಿದೆವು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏದುಸಿರು ಬಂದಂತಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಕಟುಂಬಾ ಏದುಸಿರಿನ ನಡುವೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ "ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ಬದುಕಿದೆ.. ನಾನು ನೋಡಿದೆ."

"ನನಗೆ ...ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಜೋ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

"ಹೌದು ಜೋ...ನಾನು ಚೀಲ ಬಿಚ್ಚಿದಾಗ, ಅವನು ನನ್ನ ಕಡೇನೇ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದ ಗೊತ್ತಾ.."

"ಹೋಗೋ.. ನೀನು ಅವನನ್ನ ಕರಿ.. ಅವನು ಬಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ." ಜೋ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಟುಂಬಾ ಜೋ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇದೊಂದು ಭಯಾನಕವಾದ, ಘೋರವಾದ ಅನುಭವ. ನಾನು ಏನೇ ಆದರೂ ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೌದು, ಕೇಟೊ ಬದುಕಿದ್ದ. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೆರೆದಿದ್ದವು. ಅವನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಾತನಾಡಕ್ಕೆ ಆಗ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಧ್ವನಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಸೋಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ನೋಡ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜನ ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ನಮಗೆ ಆ ಕ್ಷಣ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಿತ್ತು.

ಚೀಲದಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಶಿಲುಬೆಯೊಂದು ಉರುಳಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೆವು. "ಪಾಪ ಕೇಟೋನ ಸಾಯಿಸ್ಬೇಕಾದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ಅತ್ತಿದ್ನೋ ಅವನು" ಜೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

"ಇರ್ಬೋದು.."

"ಯಾರಿಗಾದ್ರೂ ಅವನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿದ್ರೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತಿದ್ರೇನೋ."

"ಕೇಟೋ ಧ್ವನಿ ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕದು.. ಕೀರಲು. ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳ್ಸಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕತ್ತಲೆ ಇದೆ. ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಆದ್ರೂ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ."

ಕಟುಂಬಾ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಾ ಮುಕಾಸಾ ಅಜ್ಜನ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ನಾವು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸೇರುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಕಟುಂಬಾ ಹೊರಬಂದಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ರಕ್ತದ ಬಾಟಲ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದೆನೆಂದು ಕಟುಂಬಾ ಹೇಳಿ, ಪುನಃ ಓಡತೊಡಗಿದ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗೂ ಅವನನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆವು.

ನಾನು ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ, ಅಪ್ಪ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆನೋ, ಕೇಳಿದೆನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು "ನಾನು ಹೋಗಿ ತರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತಷ್ಟೇ! ಆದರೆ ಅದು ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆಯೋ ಅಥವಾ ರಕ್ತದ ಬಾಟಲ್ಲೊ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆದರೂ ಅಪ್ಪ ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆನ್ನಿಸಿತು.

ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಕೊಂಡೆ. ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಾರದಿರಲೆಂದು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಮುಕಾಸಾ ಮತ್ತು

ಅಂಕಲ್ ಟಾಮ್ ಇಬ್ಬರೂ ಕೇಟೋವಿನ ತಲೆ ಹಿಸುಕುತ್ತಾ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು, ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಕಚ್ಚತೊಡಗಿದೆ. ಆ ಕ್ಷಣ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಧುಮುಕಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಅಪ್ಪ ಏನು ತರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ಪಿಸುಗುಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಪ್ಪ ಕೇಟೋ ತಲೆ ಜೋಡಿಸ್ತಾರೆ. ನಾವಿಬ್ರೂ ಮತ್ತೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರ್ತೀವಿ, ಆಟ ಆಡ್ತೀವಿ.

ಮೂಲ ಕಥೆ ``In the Plantation'ದ ಲೇಖಕ Oyet Sisto Ocen ಓಯೆಟ್ ಉತ್ತರ ಉಗಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಈಗ ಲಾಮ್ವೋನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Clinical medicine and Community healthನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡೆದಿರುವ ಓಯೆಟ್, ದಕ್ಷಿಣ ಸೂಡಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಗಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಏಡ್ಸ್ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಯುವಜನರಿಗಾಗಿ ಇರುವ Lamwo Rock Foundation for Children and Youth ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಕರುಣಾ ಬಿ. ಎಸ್. – ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೈಸ್ಕೂಲುವರೆಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. IT ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೆಲವೊಂದು ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಜುಲೈ 2014ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ "ಗಾಳಿ ಪಳಗಿಸಿದ ಬಾಲಕ" ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಛಂದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಲಲಿತಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕರುಣಾ ಅವರು Ashburn - VAನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರಂಕುಶ ಹಂಸಗಳು

ಮೂಲ: ಎಲಿಸ್ ಮನ್ರೋ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಹುಲಿಕಲ್

ಫ್ಲೋ ಬಿಳಿಯ, ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಳಾಗಿರಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವರುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು: ನೀವು ಬಸ್ಸು ಅಥವಾ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಅಥವಾ ಅಜ್ಜಿಯ ತರಹ ಇರುವಂತಹ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಮಹಿಳೆ ಬಂದು, ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ಆಕೆಯು ಔಷಧಿಯುಕ್ತ ಚಾಕೊಲೇಟನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ, ನಿಮಗೆ ಮಂಪರು ಆವರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ಆಗ ಆಕೆ, "ನನ್ನ ಮಗಳು (ಅಥವಾ ಮೊಮ್ಮಗಳು) ಹುಷಾರು ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿ. ಹೊರಗಿನ ತಾಜಾ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಬೇಗ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಸಂಭಾವಿತ ಮೇಲೆದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ನಿಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಸ್ಸು ಅಥವಾ ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಗ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡಿರುತ್ತದೆ! ನಂತರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಖೈದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬಿಳಿಯ ಜೀತದಾಳುಗಳ ತಾಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಿರಿ ಎಂಬುದು ಸಹ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡುಕರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀರಿ ಹಿಪ್ಪೇಕಾಯಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಗುಹ್ಯ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡುವುತ್ತವೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಗಳು ಉದುರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀವು ಸುಮಾರು

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಲುಪಿರುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸೂ ಕೂಡಾ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೋಗಬೇಕೆನಿಸಿದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಕೂಡಾ ಮರೆತುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲೋ ಹತ್ತು ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹತ್ತಿಯ ಚೀಲದೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ರೋಸ್‌ಳ ಒಳವಸ್ತ್ರದೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಹೊಲಿದಳು. ರೋಸ್‌ಳ ಪರ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಅಪಹರಣವಾದರೆ, ಇದು ಅವಳಿಗೆ ಆಪದ್ಧನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳ ತರಹದ ವೇಷಧಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀಚರು. ಬಿಳಿಯ ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸುವವರು. ಇಂತಹವರು ಹೀಗೆ ವೇಷ ಧರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಮಾರುವೇಷಧಾರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ರೋಸ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ಫ್ಲೋ ಒಮ್ಮೆ ಟೊರಾಂಟೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿನ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಕೆಫೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗಲೇ ಅವಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದು. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ರಜಾ ದಿನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳು ಬೇರೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದಳು: ಒಬ್ಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಶರ್ಟನ್ನು ಕಳಚಿ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ, ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುಯ್ದುಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ; ಆ ಹತಭಾಗ್ಯನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಟೊರಾಂಟೋದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಹತ್ಯೆ ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇಬ್ಬರು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಗಸರು (ಫ್ಲೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸೂಳೆಯರು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ) ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಗಂಡಸರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರಿಬ್ಬರ ಜಗಳ ತಾರಕಕ್ಕೇರಿತ್ತು; ಒಬ್ಬರ ಮುಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೈಯೊಳಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಫ್ಲೋ ಒಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆಯೇ ಮೂರ್ಛೆರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ; ಆಗ ಅದರ ಮುಖ ಕಪ್ಪಿಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತು.

"ನಾನೇನೂ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರಲ್ಲ" ಎಂದು ರೋಸ್ ಛೇಡಿಸುವವಳಂತೆ ಹೇಳಿದಳು.

"ಓ, ಅವರಾ?! ನಿನಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮೊದಲಿಗರು!"

ಫ್ಲೋ ಕಾಮದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಏನನ್ನೂ ರೋಸ್ ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶವಸಂಸ್ಕಾರದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ ಬೊಕ್ಕ ತಲೆಯ ಕುಳ್ಳ ಫ್ಲೋ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ; ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಸಂತೈಸುವ ಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ.

"ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಯಾಂಡೀ ಬ್ಯಾಗ್ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಂದು ಗಮ್. ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಚಾಕೊಲೇಟ್ ಬಾರುಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ನನಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಗಿಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವೆಯಾ?"

ಫ್ಲೋ ತನ್ನ ಸೋಗಿನ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥ ದನಿಯಲ್ಲಿ, ತಾನು ಅವಶ್ಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅದನ್ನು ದಪ್ಪ ಬಿಳಿಯ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುವ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ, ವ್ಯರ್ಥ ಕಾಲಹರಣಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಫ್ಲೋ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ರೋಸ್ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವಳನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

"ನೀನು ಸುಸ್ತಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೀಯ. ನಿಮ್ಮಂತಹ ತರುಣಿಯರಿಗೆ ತಾಜಾ ಹವಾಮಾನ ಬೇಕು." ಫ್ಲೋಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: "ನೀನು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೀಯ. ನಿನ್ನ ಜೀವನವಿಡೀ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀಯ."

"ದುರುಳರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲ." ಫ್ಲೋ ಅವನ ಜೊತೆ ದನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅವನು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ, ಅವಳು ಕಿಟಕಿಯೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ ಪರದೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಶವವಾಹನ ಕಾಣಿಸಿತು.

"ಅವನು ಇವತ್ತು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾನೆ!" ಆ ಶವವಾಹನ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಫ್ಲೋ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕುಳ್ಳವ್ಯಕ್ತಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಾಗಿದ್ದ, ಈಗ ಅವನು ನಿವೃತ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಶವವಾಹನ ಕೂಡಾ ನಿವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಅವನ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊಸದೊಂದು ಶವವಾಹನವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕುಳ್ಳವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಆ ವಾಹನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಹೆಂಗಳೆಯರನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದ್ದಾನೆ – ಹೀಗೆ ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದಳು. ರೋಸಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಮತ್ತು ಚಾಕೊಲೇಟ್ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದಾಗ, ರೋಸ್ ಅವನನ್ನು ತಾನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಜನರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದಳು. ಅನುಕೂಲಕರ ಹವಾಮಾನವಿದ್ದಾಗ ಅವನು, ತನ್ನ ವಾಹನದ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು, ಸ್ವಗತವಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಿಯೋ, ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ವಾಹನಚಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ:

ಅವಳ ಹುಬ್ಬು ಹಿಮರಾಶಿಯಂತೆ
ಅವಳ ಕೊರಳು ಹಂಸದಂತೆ...

ಫ್ಲೋ ಅವನು ಹಾಡಿದಂತೆಯೇ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಾ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಬದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಚಾಕೊಲೇಟ್, ಸೌಜನ್ಯ, ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ನೀಡುವ ಪ್ರಲೋಭನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯಾವ ಮಹಿಳೆಯೂ ಅವನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೂ ಸಹ ಯಾರನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಿಸದೇ, ನಯವಿನಯದಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ; ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಗಂಡ ಇದ್ದರೂ, ಅವನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೂತು ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಬರೀ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯರು ಹೇಳಿದರೂ, ಫ್ಲೋ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ನಂಬಲು ಸಿದ್ಧಳಿರಲಿಲ್ಲ.

"ಎಷ್ಟೊ ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ", ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದಳು. ಅವನು ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅವಳು ಊಹಾಪೋಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೆತ್ತನೆಯ ವಸ್ತುಗಳು. ನೆಲ, ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ? ಎಲ್ಲಾ ಮೆತ್ತಗೆ. ಕಡು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ, ಮೃದುವಾದ ಕಿಟಕಿಯ ಪರದೆಗಳು.

ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು ಎಂದು ರೋಸ್ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಆ ಮನುಷ್ಯ, ಅವನ ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ? ಯಾರು ತಾನೇ ಇದನ್ನು ನಂಬಿಯಾರು?

ರೋಸ್ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಟೊರಾಂಟೋಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಅವಳು ಫ್ಲೋ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಡ್ವಿಚ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಾಲನ್ನು ರೈಲಿನಲ್ಲೇ ಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಅದು ಹುಳಿಯಾದ ಚಾಕೊಲೇಟ್ ಹಾಲಾಗಿತ್ತು. ರೋಸ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವೇ ಹೀರುತ್ತಿದ್ದಳು; ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟ ಹಾಲು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಒಪ್ಪಲು ಅವಳು ಸಿದ್ಧಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಫ್ಲೋ ಅದನ್ನು ಮೂಸಿನೋಡಿದಳು, ನಂತರ ಅವಳು ರೈಲಿನ ಉದ್ದ ಅಗಲಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಹುಡುಕಾಡಿ, ಕೆಂಪು ಜಾಕೆಟ್ ಧರಿಸಿದ, ಬೊಕ್ಕಬಾಯಿಯ ವೃದ್ಧನಾದ, ಈ ಹಾಲು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಕರೆತಂದಳು. ಅವನಿಗೆ ಆ ಚಾಕೊಲೇಟ್ ಹಾಲನ್ನು ರುಚಿನೋಡಲು ಹೇಳಿದಳು. ಅಲ್ಲೇ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮೂಸಿನೋಡಲು ಹೇಳಿದಳು. ಆಗ ಅವನು ಅವಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಿಂಜರ್ ಏಲ್ ಅನ್ನು ಮುಫ್ತತ್ತಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಿತ್ತು.

ಅವನು ಹೋದ ನಂತರ, ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದಳು, "ನಾನವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ನೀವೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು."

ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳು, ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಕಿಟಕಿಯಿಂದಾಚೆ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ರೋಸ್ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಜಿಂಜರ್ ಏಲ್ ಅನ್ನು ಕುಡಿದಳು. ಅದರಿಂದ,

ಅಥವಾ ಆ ಮಾರುವಾತನ ಜೊತೆಯ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ, ಅಥವಾ ಫ್ಲೋ ಮತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯ ನಡುವಣ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ (ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು, ಅವರು ಏಕೆ ಟೊರಾಂಟೋಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ರೋಸ್ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಅಜೀರ್ಣದಿಂದಾಗಿ ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿರುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ), ಅಥವಾ ಆ ಚಾಕೊಲೇಟ್ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ, ರೋಸ್ ಪಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಂತಿಮಾಡಿದಳು. ಜನರೆಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೋಟಿನ ವಾಂತಿಯ ವಾಸನೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಬಗೆಯ ಭೀತಿಯಿಂದ ಅವಳು ದಿನವಿಡೀ ಖಿನ್ನಳಾದಳು.

ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಫ್ಲೋ ರೈಲಿನ ಕಂಡಕ್ಟರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು: "ಇವಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಿ. ಇವಳು ಇದುವರೆಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದದ್ದೇ ಇಲ್ಲ!" ಆದರೆ ಅವಳು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ತಾನು ತಮಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ, ಅವಳು ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದಳು. ಆದರೆ ಆ ಕಂಡಕ್ಟರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತಿನ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಗಮನವಿಡುವ ಇರಾದೆ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಟಿಕೇಟ್ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ರೋಸ್ ಜೊತೆ ಅವನು ಮಾತನಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ರೋಸಳಿಗೆ ಕಿಟಕಿಯ ಪಕ್ಕದ ಸೀಟ್ ದೊರಕಿದ್ದುದರಿಂದ ಅತೀವ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಫ್ಲೋ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಹೆನ್ರಟ್ಟಿ ನಿಲ್ದಾಣ ತನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನಿಸಿತು, ಅಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಬಳಲಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಳು. ಮಲಗುವ ದಿರಿಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ, ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಗಮನಿಸಿದರೋ ಎಂಬುದರ ಪರಿವೆ ಅವಳಿಗೆ ಇದ್ದಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪಯಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಅಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಭೂಭಾಗವಿರಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ಕೋಮಲವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ವಾತಾವರಣ ನೂತನ ವಸಂತಋತುವಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಪೀಚ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ತಾನು ಟೊರಾಂಟೋನಲ್ಲಿ ಏನೇನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಪಟ್ಟಿಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಮೊದಲಿಗೆ ಫ್ಲೋನ ಪದಾರ್ಥಗಳು. ತನ್ನ ಉಬ್ಬಿರುವ ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಲುಚೀಲಗಳು. ಮಡಕೆಯ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಅಂಟಿಸಬಹುದಾದ ವಿಶೇಷ ಸಿಮೆಂಟ್. ಒಂದು ಡಾಮಿನೋ ಆಟ.

ತೋಳುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಹೇರ್ ರಿಮೂವರ್' ಅನ್ನು ತನಗಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು; ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತನ್ನ ನಿತಂಬ ಮತ್ತು ತೊಡೆಗಳ ಅಳತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಹುದಾದ ಗಾಳಿತುಂಬುವ ಮೆತ್ತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಹೆನ್ರಾಟ್ಟಿಯ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೇ ಬಹುಶಃ 'ಹೇರ್ ರಿಮೂವರ್' ದೊರೆಯಬಹುದು; ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ

ಕೆಲಸಮಾಡುವವಳು ಫ್ಲೋನ ಗೆಳತಿ; ಅವಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಫ್ಲೋಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ರೋಸ್ ಯೋಚಿಸಿದಳು; ಅವಳಾಗಲೇ ಫ್ಲೋಗೆ ಕೂದಲಿನ ಬಣ್ಣ, ತೆಳ್ಳಗಾಗುವ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು 'ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೇಫ್'ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಖರೀದಿಸಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಮೆತ್ತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನೇನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಫ್ಲೋಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೂ ಗೆಳತಿಯರಿದ್ದರು. ಅವಳು ಕೆಲವು ಬಳೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಖರೀದಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದಳು. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಅಂಗೋರ ಸ್ವೆಟರ್. ಅವಳಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗೋರ ಸ್ವೆಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು. ಅವುಗಳು ಅವಳನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಬಹುದು ? ಅವಳನ್ನು ಸಪೂರಕಾಯದವಳಾಗಿ, ಶಾಂತಳಾಗಿ, ಅವಳ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲನ್ನು ನೇರಪಡಿಸಿ, ಅವಳ ಕಂಕುಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಅವಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಮುತ್ತಿನ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಳು.

ಅವಳ ಈ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಅವಳು ಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತುಗಳ ಖರ್ಚು– ರೋಸ್ ಬರೆದಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ("ನಾಳಿನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ") ದೊರಕಿದ ಬಹುಮಾನದ ಹಣದಿಂದ ದೊರಕಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ಫ್ಲೋ ತಾನು ಆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಓದಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಓದುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ರೋಸ್ ಇಡೀ ನಿಘಂಟನ್ನು ಅರೆದು ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೇ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಕೊನೆಗೆ ನಾಚುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು, "ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ."

ಅವಳು ಆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸೆಲಾ ಮೆಕಿನ್ನಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕಿತ್ತು; ಸೆಲಾ ಅವಳ ಅಪ್ಪನ ಸೋದರಿ. ಆಕೆ ಒಬ್ಬ ಹೊಟೇಲ್ ನಿರ್ವಾಹಕನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು. ಆತ ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನೇ, ಊಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, "ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಈ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ!" ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದ. ಅಂತಹ ವಿಶೇಷವಾದುದೇನೂ ಘಟಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವನು ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ. ಅವನು ಸಾಯುವವರೆಗೆ, ಆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ! ಅದು ಸೆಲಾಳನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪುಕ್ಕಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೇ ಮುಚ್ಚಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅವಳು ತುಂಬಾ ಕಂಜೂಸಿಯಾದಳು. ರಾತ್ರಿಯೂಟ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಓಟ್ ಧಾನ್ಯದ ಅಂಬಲಿ. ಅವಳ ಮನೆ ಕಿರಿದಾಗಿಯೂ, ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿಯೂ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಂತೆ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಲೂ ಇತ್ತು.

ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ತುಂಬಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬ್ರೆಂಟ್‌ಫೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅವಳ ಪಕ್ಕದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಹೊರಗಡೆ ನೀನು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಛಳಿ ಇದೆ", ಅವನು ಹೇಳಿದ.

ಅವನು ತನ್ನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಾಗವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದ, ಅವಳು "ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇಡ" ಎಂದಳು.

ಅವನೆಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಒರಟಳು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವನೋ ಎಂಬ ಆತಂಕದಿಂದ, "ಹೌದು, ಈಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಥಂಡಿಯಾಗಿದೆ" ಎಂದಳು.

ನಂತರ ಕಿಟಕಿಯಿಂದಾಚೆ, ವಸಂತಋತುವಿನ ಬೆಳಗಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಹಿಮ ಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಮರಗಳ ಮತ್ತು ಪೊದೆಗಳ ತೊಗಟೆ ತನ್ನ ಊರಿನವುಗಳಿಗಿಂತ ಬಿಳುಪೇರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಕೂಡಾ ತನ್ನ ಊರಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಕಣಿವೆಗಳಷ್ಟು ಈ ಭಾಗ ತನ್ನ ಊರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

"ಈ ಕಿಟಕಿಗಳೆಷ್ಟು ಹೊಲಸಾಗಿವೆ. ರೈಲ್ವೆಯವರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ", ಎಂದ ಅವನು.

"ನೀನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀಯೇನು?"

ಅವಳು ಇಲ್ಲವೆಂದಳು. ಅಲ್ಲಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿತ್ತು. ಅವನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ವರ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿದೆ ಎಂದ.

"ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಮಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ."

ಕಾವ್ಯಮಯವಾದ "ಹಿಮಗಳು" ಪದಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅವಳು ಗಮನಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಅದನ್ನು "ಹಿಮ" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

"ಆ ದಿನ ನನಗೆ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ನಾನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಚಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಪಾದ್ರಿ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಯೊಬ್ಬರು ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು..."

ಅವಳು ಕೂಡಲೇ ಅವನತ್ತ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಅವನು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶರ್ಟ್, ಟೈ ಮತ್ತು ಕಡು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಸೂಟ್ ಅನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು.

"ಓ, ಹೌದು." ಅವನೆಂದ. "ನಾನು ಯುನೈಟೆಡ್ ಚರ್ಚಿನ ಪಾದ್ರಿ. ಆದರೆ, ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವೆನೋ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನನಗೆ ರಜಾ.

"ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾ ಬಾತುಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಹಂಸಗಳನ್ನೂ ಕಂಡೆ. ಅದು ಒಂದು ಹಂಸಗಳ ಸಮೂಹ. ಅದೊಂದು ಮಹಾ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ವಸಂತಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ವಲಸೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಅತಿ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನಂತರ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ." ಅಂತಹ ನಿರಂಕುಶ ಹಂಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೋಸ್ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ

ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾರದವಳಾದಳು ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ದೇವರೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಅವಳಿಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟನು.

"ಅದು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಕ ದೃಶ್ಯ. ನೀನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ."

ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಐವತ್ತರಿಂದ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಇರಬಹುದು, ಎಂದು ರೋಸ್ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಅವನು ಕುಬ್ಜ ಆಕೃತಿಯ, ಉತ್ಸಾಹಿಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ, ಚೌಕಾಕಾರದ ಗುಲಾಬಿ ರಂಗಿನ ಮುಖದ ವ್ಯಕ್ತಿ; ಬಿಳಿಯ ಕೂದಲನ್ನು ಹಣೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಬಾಚಿದ್ದ. ಅವನು ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ, ತನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು.

"ಆ ಹಂಸಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು."

"ಅದೊಂದು ಸಹಜ ಕೊಳವಲ್ಲ, ಹೊಲದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾದ ನೀರಿನ ಹಳ್ಳ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಂಸಗಳು ಬಂದವು, ನಾನೂ ಸಹ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಹನವನ್ನು ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ? ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ. ಪಂಚ ಮಹಾಸರೋವರಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಈರೀಯ ಪೂರ್ವದೆಡೆಯಿಂದ ಅವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನೋಡುವ ಅದೃಷ್ಟ ನನಗೆ ಒಲಿದುಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ."

ಆಗ ಅವಳು ಕಿಟಕಿಯೆಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಕುಳಿತಳು, ಅವನು ತನ್ನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಅವಳು ಮಂದಸ್ಮಿತಳಾಗಿ ಕುಳಿತಳು; ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಒರಟಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಛಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೋಟನ್ನು ಒಂದು ಕೊಂಡಿಗೆ ನೇತುಹಾಕಿದ್ದಳು; ಆಗ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು, ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಳು. ಆ ಪಾದ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡಲು ತನ್ನ 'ವ್ಯಾನಿಟಿ ಬ್ಯಾಗ್' ಅನ್ನು ಕೆಳಗಡೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವನು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ, ಮರ್ಮರ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡ. ಅವನು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಗತ್ತಿನಿಂದ – ಪಾದ್ರಿಯ ಗತ್ತಿನಿಂದ – ಮಾಡುವಂತಹವನು ಎಂದು ರೋಸ್‌ಳಿಗೆ ಆಗಲೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ತನಗೆ ಬೇಡದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲೆಯೊಂದು ಅವಳ ಕಾಲಿಗೆ ತಗುಲಿತು, ಅವಳು ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೋಟಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ.

ಅದು ಪತ್ರಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಅವಳು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು: ಅದೇನಾದರೂ ಅವನ ಕೈ ಆಗಿದ್ದರೆ? ಅಂತಹುದನ್ನು

ಅವಳು ಊಹಿಸಲು ಶಕ್ಯಳಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಂಡಸರ ಕೈಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಮುಂದೋಳಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಧೂಳು, ತದೇಕಚಿತ್ತದ ಮುಖಚರ್ಯೆ. ಅವರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವಳು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದೇ ರೀತಿ, ಮೂರ್ಖರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಫ್ಲೋನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬ್ರೆಡ್ಡನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಚಾಲಕ-ಮಾರುವವ. ಅವನ ನಡವಳಿಕೆಯ ಪಕ್ವತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ತನ್ನ ಲಾರಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಪರಿ. ಬೆಲ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಡೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆ ಅವಳಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಶಾಲೆಯ ಫ್ರೆಂಚ್ ಮಾಸ್ಟರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವನೇನೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವನ ಹೆಸರು ಮೆಕ್ಲಾರೆನ್ ಅಂತ ಇತ್ತು. ಅವನು ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ರೋಸಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಫ್ರೆಂಚ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವನು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದ, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದವನಾಗಿದ್ದ; ಅವನ ಭುಜಗಳು ಚೂಪಾಗಿದ್ದವು; ಅವನ ಮೂಗು ಕೊಕ್ಕೆಯಾಕಾರದಂತಿತ್ತು; ಕಣ್ಣುಗಳು ವಿಷಣ್ಣವಾಗಿದ್ದವು. ಜೀವನದ ಸುಖದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಕಲೆಗಾರಿಕೆ ಅವನಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಬೇರೆಯವರ ಭೋಗವಸ್ತುವಾಗಬೇಕೆಂಬ ತುಡಿತ ಅವಳಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅವಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ, ಜಜ್ಜಿ, ಆಸ್ವಾದಿಸಿ, ಸುಸ್ತುಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅದು ಕೈ ಆಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೈಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ? ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕೊಸರಾಡಿ, ಕಿಟಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಷ್ಟು ಸರಿದಳು. ಅವಳ ಕಲ್ಪನೆ ಈ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವಳು ಈ ಬಗೆಯ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವಳಿಗೆ ಭಯಾನಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಆ ಕಾಲ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಳ ಗಮನವೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು, ಕಾಲುಚೀಲ ಆವರಿಸಿದ ಆ ಚರ್ಮದ ಭಾಗ. ಅದರೆಡೆಗೆ ನೋಡಲು ಅವಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒತ್ತಡವಿತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅದು ಅವಳ ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಮಿಸುಕಾಡಿದಳು. ಅವಳ ಕಾಲುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಹೌದು. ಅದು ಕೈ. ಅದು ಆ ಕೈನ ಒತ್ತಡ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಡ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವಳು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಮಾಡಿದಳು, ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಲಿದಳು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವಳ ತುಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು? ಅದು ನಾಚಿಕೆಯೆ, ಜನಗಳು ಕೇಳಿಬಿಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯವೆ? ಜನರು ಅವಳನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲ ಆಸನಗಳೂ ಭರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಅದು ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವಳು ಅವನೆಡೆಗೆ ನೋಡಲು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿದಳು; ಕತ್ತನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತದೆ, ಹುಷಾರಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಅವನ ಕಡು ನೀಲಿ ಸೂಟಿನ ತೋಳು, ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯ

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಹರಡಿದ್ದ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆ ರೋಸಳ ಕೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಆವೃತವಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಕೈ ಅದರ ಕೆಳಗೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಂಡಂತೆ ಇತ್ತು.

ಆಗ ರೋಸ್ ಆ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿ, ತನ್ನ ಕೋಟ್‌ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆಯಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಉಲಿದು, ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಅವನ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಇಡಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ಪರಿಹಾರ – ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ– ಅವಳಿಗೆ ಆಗ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅವಳು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆ ಪಾದ್ರಿಯ ಕೈಯನ್ನ ಅವಳು ಆಗ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಸ್ವಾಗತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವಳನ್ನು ಮುಜುಗರ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಸಿಟ್ಟು, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ಬಳಲಿಕೆ– ಇಂತಹ ಮಿಶ್ರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿತ್ತು. ಅವನ ಕೈ ಅಲ್ಲಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೂಡಾ ಅವಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಅವನು ಅದು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ನಿರುಪದ್ರವಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವಾಗ, ಸಂತೋಷಭರಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ, ತಾನು ಅವನನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ? ತನ್ನ ತಂದೆ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯನೆನ್ನಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮರ್ಯಾದಸ್ಥ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆರಾಧಕ ಮತ್ತು ನಿರಂಕುಶ ಹಂಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಅವನಾಗಿದ್ದ. ಅವಳೇನಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಡ ಎಂದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಅವಳನ್ನು – ಅವಳ ಉದ್ಧಟತನ ಅಥವಾ ತಿಳಿಗೇಡಿತನವನ್ನು – ಖಂಡಿತ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳೇನಾದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಅದು ತನಗೆ ಕೇಳಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ವಿಷಯ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುತೂಹಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾಮಾಸಕ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ, ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಶ್ಚಲತ್ವ. ಕಾಮ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಯುತ್ತದೆ, ತುಂಬಾ ಕಾಯುತ್ತದೆ, ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪಣಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ– ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರಿಯಲು. ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಲು.

ಆ ಕೈ ತನ್ನ ಪಯಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು – ಮುಂದಿನ ಹಲವು ಮೈಲುಗಳವರೆಗೆ, ಅತ್ಯಂತ ನಾಜೂಕಿನ, ಅತ್ಯಂತ ಪುಕ್ಕಲುತನದ, ಒತ್ತಡದ ಮತ್ತು ಶೋಧನಕಾರಿ ಪಯಣ. ನಿದ್ದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅವನಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅವನ ಕೈಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಹೇಸಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ದುರ್ಬಲವಾದ ಮತ್ತು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳಸಿಬಂದಂತಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದಿತು: ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆ, ಗುಲಾಬಿರಂಗಿನ ಸೊಂಡಿಲು, ದಪ್ಪ ನಾಲಿಗೆ, ಒರಟು ಕೈಬೆರಳುಗಳು –

ಇವೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಾಲೋಟಮಾಡುತ್ತಾ, ಹರಿದಾಡುತ್ತಾ, ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಜೋಲುಬಿಡುತ್ತ, ಉಜ್ಜುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸುಖಾನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಗೋಡೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಉಜ್ಜುತ್ತಾ, ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದ ತಮ್ಮ ತಗಾದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಈ ಬಗೆಯ ತುರಿಕೆ, ದೂಡುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಹಿಸುಕುವಿಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿ (ತಿರಸ್ಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿ) ಮತ್ತು ಬಾಲಿಶವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಸ್ಪಂಜಿನಂತಿರುವ ಅಂಗಾಂಶಗಳು, ಊತಗೊಂಡ ಪೊರೆಗಳು, ನೋವಿನ ನರತಂತುಗಳು, ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾದ ವಾಸನೆ; ತೇಜೋಭಂಗ.

ಅವೆಲ್ಲಾ ಆಗ ತಾನೇ ಶುರುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಕೈ – ಅದನ್ನು ಅವಳು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಡಿಯಲು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅವಳು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಸುಕಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ– ಅಂತಹ ಅವನ ಮೊಂಡ, ಸಹನಶೀಲ ಕೈ, ರೆಕ್ಕೆಯಂತಹ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಮರ್ಮರ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ, ತೊರೆಗಳನ್ನು ಹರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಕಪಟ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ ಕೈ ಆಗಿತ್ತು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ, ಅವಳು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕು, ಎಂದು ಅವಳು ಕಿಟಕಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು, ಎಂದು ಕಿಟಕಿಯಾಚೆಯ ಮರದ ಕೊರಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಣಜಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಕೈ ಅವಳ ಕಾಲಿನ ಮೇಲಿನ ಕಾಲುಚೀಲವನ್ನೂ ದಾಟಿ ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ, ನಗ್ನ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹೋಯಿತು; ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ, ಅವಳ ಒಳ ವಸ್ತ್ರದ ತನಕ ಹೋಗಿ, ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಅವಳ ಕಾಲುಗಳು ಆಗ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಇದ್ದವು. ಅವಳಿನ್ನೂ ಮುಗ್ಧಳಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತಿದ್ದಳು; ಅವಳು ಇನ್ನೂ ಏನನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವಳು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಳು. ಇನ್ನೇನೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಹಾಗಾಯಿತು. ರೈಲು ಡುನ್ಡಾಸ್ ಮೇಲೆ ನಯಾಗರ ಎಸ್ಕಾರ್ಪ್ಮೆಂಟ್ ದಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಕಣಿವೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದರು. ಚಿಕ್ಕ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಮರದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ನಂತರ ಆಂಟೇರಿಯೋ ಸರೋವರದತ್ತ ರೈಲು ಧಾವಿಸಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನ ಮುಖಚರ್ಯೆ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನ ಕೈಬೆರಳುಗಳು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನಯುಕ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತ. ಆ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಉಜ್ವಲ ಕಿರಣಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ; ಬರ್ಲಿಂಗ್ಟನ್ ಊರಿನ ಸುತ್ತ ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ಬರಿದಾದ ತೋಟಗಳು.

ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು, ಮಾನಹಾನಿ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷಾಯಾಚನೆ. ಇಂತಹ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ: ಇದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆ, ಇದು ಕೆಡುಕಾದಷ್ಟೂ

ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅತಿಯಾಸೆಯ ಶೀತಲ ಅಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲೇರಿದಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಬ್ಬ ಅಪರಿಚಿತನ ಕೈ, ಅಥವಾ ಗೆಡ್ಡೆಗೆಂಟೆಗಳು, ಅಥವಾ ನಾವು ನಗೆಯಾಡುವ ನಿರಹಂಕಾರಿ ಅಡಿಗೆಮನೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು; ನಿರುಪದ್ರವಿ ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಜೀವಿಗಳು ಜಾರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ; ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಧಃಪತನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವಳು ಹುಷಾರಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಪರಾಧಿಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ರೈಲು, ಜಾಮ್ ತಯಾರಿಸುವ ಗ್ಲಾಸ್ಕೋ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಫುರಿಸುವ, ಉದ್ದವಾದ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ ತೈಲ ಶುದ್ಧೀಕರಣವನ್ನು ದಾಟಿ ದೌಡಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನಗರದ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತಿತ್ತು; ದೇಹದ ನಿಕಟ ಸ್ರವಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಒರೆಸಲು ಬಳಸುವ ಟವಲ್ ಮತ್ತು ಬೆಡ್‌ಶೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಣಹಾಕಿರುವುದು, ಶಾಲಾಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು, ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೇ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡ ಚಾಲಕರು ಹರ್ಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ನುಗ್ಗಿಸುತ್ತ ಅಂತಹುದನ್ನೇ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಇಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಮಹಾದ್ವಾರ, ಅದರ ಗೋಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಂಭಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಮೂಹ, ಹಂಸಗಳು– ಇವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು.

ಅವಳು ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾದುಹೋದನು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ರೈಲಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲು.

ಆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ್ನ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಚರ್ಚಿನ ಪಾದ್ರಿ ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಲ್ಲಸಿತನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟ, ಹರಡಿದ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ, ನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಕೋಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ. ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಲೋಲುಪತೆ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿ, ನಿವೃತ್ತಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಬೇಡ ಎಂದು ರೋಸ್ ದುಃಖದಾಯಕ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನುಡಿದಳು. ಆಗ ಅವನು ಅವಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ, ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿಯಲು ದೌಡಾಯಿಸಿದನು. ರೋಸ್ ಸಹ ರೈಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದಳು, ಆದರೆ ಅವನು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ತುರ್ತು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಂದಿರ ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯಿಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರೆಸಿದವರು ಯಾರು? ಇದು ಅವಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಸರಳತೆ, ಅವನ ಅಹಂಕಾರ, ಸುಂದರನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಅವನ ವಿಕೃತಿ, ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷತ್ವ? ಅವನು ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ, ಅವನು ಅವಳ ಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ಕುಬ್ಜನಾಗಿದ್ದ, ಅವನ ಮುಖ ಗುಲಾಬಿ ರಂಗಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಒರಟುತನ, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೊಂಡುತನ, ಬಾಲಿಶತನ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಪಾದ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದನೆ? ಪಾದ್ರಿಗಳಲ್ಲದವರೂ ಹಾಗೆ ವೇಷ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ನಿಜವಾದ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಸಾಮಾನ್ಯರ ತರಹ ವೇಷಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ಪಾದ್ರಿಗಳಲ್ಲದ ಗಂಡಸರು, ಆದರೆ ತಾವು ಪಾದ್ರಿಗಳು ಎಂದು ನಟಿಸುತ್ತಿರುವವರು, ಸಾಮಾನ್ಯರ ತರಹ ವೇಷ ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳು ಯಾವ ಅನಿಷ್ಟ ಘಟಿಸಬಹುದಿತ್ತೋ, ಅದರ ತೀರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ರೋಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಮುಖಾಂತರ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು; ಅವಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ 10 ಡಾಲರ್ ಇದ್ದ ಚೀಲ ಅವಳಿಗೆ ಉಜ್ಜುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅವಳನ್ನು ಆ ದಿನವಿಡೀ ಉಜ್ಜುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು – ತನ್ಮೂಲಕ ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ಉಜ್ಜುವಿಕೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಫ್ಲೋನ ಸಂದೇಶಗಳು ಅವಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವಳು ಆಗ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿತು: ಫ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಫೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಾವಿಸ್ ಎಂಬುವವಳು ಅಲ್ಲಿನ 'ಗಿಫ್ಟ್' ಶಾಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಾವಿಸಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೆ ನರೋಲಿ (ನರವಲಿ) ಇತ್ತು, ಅದು ಕಣ್ಣಿನ ಕುರುವಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಫ್ಲೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು (ಅದಿಲ್ಲದೆ) ತುಂಬಾ ಸುಂದರಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು; ಅವಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ ತರಹವೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ ಹೆಸರನ್ನು ರೋಸ್ ಕೇಳಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾವಿಸ್ ಹೋಗಿ ತನಗಾಗಿ ಜರತಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಉಡುಪು ಮತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹ್ಯಾಟ್‌ಅನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಳು; ಅದು ಅವಳ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಅವಳು ಜಾರ್ಜಿಯನ್ ಬೇನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನಗಾಗಿ ಒಂದು ವಸತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ರಜಾದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಯಾರೂ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಾರದೆಂದು ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಜನರಿಗೆ ಸಿನಿಮಾತಾರೆ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅವಳ ಬಳಿ, ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಕಪ್ಪು ಸಿಗರೇಟ್ ಚೀಲವಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಫ್ಲೋ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಭಂಡ ಧೈರ್ಯ.

ರೋಸ್ ಅಲ್ಲಿನ ಗಿಫ್ಟ್ ಶಾಪಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮಾವಿಸ್ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾಳಾ ತಿಳಿಯುವುದು, ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅವಳನ್ನು ಗುರುತಿಲು ಸಾಧ್ಯವಾ ಎಂದುಕೊಂಡಳು.

ಆ ರೀತಿಯ ರೂಪಾಂತರ ನಿಜಕ್ಕೂ ರೋಚಕವಾದದ್ದು ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸುವುದು, ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಆದರೆ ಹೊಸ ಚರ್ಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಪರೀತ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಮೂಲ ಕಥೆ 'ವೈಲ್ಡ್ ಸ್ವಾನ್ಸ್' ಅನ್ನು ಬರೆದವರು ಅಲೀಸ್ ಮನ್ರೋ. 1978ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವರ 'ಹು ಡು ಯು ಥಿಂಕ್ ಯು ಆರ್' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 1931ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಆಲೀಸ್ ಮನ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆನಡಾದ ಕ್ಲಿಂಟನ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈವರೆಗೆ 13 ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2013ರ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮನ್ ಬುಕರ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2009) ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು 13 ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. Lives of Girls and Women ಇವರ ಕಾದಂಬರಿ.

ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದವರು ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಹುಲಿಕಲ್. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದಿಂದ ಬಿ.ಇ. ಪದವಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಖರಗಪುರದ ಭಾರತೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಎಂ.ಟೆಕ್. ಪದವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಇವರು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಾರರು, ಅನುವಾದಕರು, ವಿಮರ್ಶಕರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಟಕರು ಹಾಗೂ ಭಾಷಣಕಾರರು. ಇದುವರೆಗೆ ಏಳು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ: 'ಸೌರಭ', 'ಹೃದಯ' ಮತ್ತು 'ಗೃಹಪ್ರವೇಶ' (ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನಗಳು), 'ಮಂಥನ' (ಬರ್ಟ್ರಂಡ್ ರಸಲ್‌ರ ಲೇಖನಗಳ ಅನುವಾದ), 'ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕನ್ನರು' (ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಜಾನ್ ಸ್ಟೈನ್ಬೆಕ್ ಅವರ ಚಿಂತನಶೀಲ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಕೃತಿಯ ಅನುವಾದ), 'ಆತ ಮಂಗಳ ಲೋಕದಿಂದ, ಈಕೆ ಶುಕ್ರ ಲೋಕದಿಂದ' (ಜಾನ್ ಗ್ರೇ ಅವರ ಪುಸ್ತಕದ ಅನುವಾದ) ಮತ್ತು 'ನಾಗರೀಕತೆಯ ಕಥೆ – ಸಂಪುಟ 3' (ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರೆಂಟ್ ಅವರ ಬೃಹದ್ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದ –ಇತರ ಅನುವಾದಕರ ಜೊತೆಗೂಡಿ); ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ: 'ವಿಷು' (ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಂಚಿಕೆ) ಮತ್ತು 'Dots and Lines'. ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಚಲನಚಿತ್ರ 'ಅಮೇರಿಕ ಅಮೇರಿಕ'ಕ್ಕೆ ಕಥೆ ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಉತ್ತರ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದಲ್ಲಿ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು ಇವರು.

ಕಡುಗೆಂಪು ಐಬಿಸ್

ಮೂಲ: ಜೇಮ್ಸ್ ಹರ್ಸ್ಟ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ನಳಿನಿ ಮೈಯ

ಅದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪರ್ವ ಕಾಲ – ಆಗಲೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಮಾಗಿಯ ನಡುವಣ ಸಂಧಿ ಕಾಲ. ಹೂದೋಟದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯ ಮ್ಯಾಗ್ನೋಲಿಯ ಹೂ ಪಕಳೆಗಳು, ನೇರಿಳೆ ಬಣ್ಣದ ಫ್ಲಾಕ್ಸ್ ನಡುವೆಯೇ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಕಳೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದವು. ಎಲ್ಮ್ ಮರದ ಮೇಲೆ ಓರಿಯೋಲ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಗೂಡು ಈಗ ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಾಳಿಗೆ ಜೋಕಾಲಿಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಸಣದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಹೂಗಳ ಸುಗಂಧ ಹಗುರಾಗಿ ತೇಲಿ ಬಂದು ಅಗಲಿ ಹೋದ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಿಸು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಲಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಈಗಲೂ ನೆನಪಿದೆಯಲ್ಲ! ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಬೇಸಿಗೆ ಮುಗಿದು ಯಾವ ಕಾಲವಾಯಿತು! ಅಂದು ಬ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಟ್ರೀ ನಿಂತಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಂದ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿ, ಈಗ ಒಂದು ರುಬ್ಬುವ ಕಲ್ಲು ನಿಂತಿದೆ. ಎಲ್ಮ್ ಮರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಓರಿಯೋಲ್ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡಿದರೂ ಅದರ ಕೊರಳಿನ ದನಿ ಎಲೆಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಸತ್ತು ಬೂದಿಯಾಯಿತೇನೋ ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾದ, ತಂಪಾದ ಹೊರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ರುಬ್ಬುವ ಕಲ್ಲಿನ ರುಬ್ಬುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಅದು ತಂದ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗಿ ಡೂಡ್ಲ್ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾನೆ (ಈಗ ಆದಂತೆ) . ಡೂಡ್ಲ್ ನಂಥ ಹುಚ್ಚು ತಮ್ಮ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರ. ಹುಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಅದೊಂಥರಾ ಹುಚ್ಚು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳಲ್ಲ ಮಿಸ್ ಲೀಡೀ. ಆ ಥರದ ಹುಚ್ಚಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂಥ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾದ ಹುಚ್ಚು.

ನಾನು ಆರು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ಹುಟ್ಟಿದನು ಡೂಡ್ಲ್. ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ನಿರಾಸೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದವನು. ದೊಡ್ಡ ತಲೆ, ಪುಟ್ಟ ದೇಹದ ಅವನ ಮೈ ಎಲ್ಲ ಕೆಂಪಗೆ ಸುಕ್ಕುಸುಕ್ಕಾಗಿತ್ತು ಮುದುಕನಂತೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆಂದೇ ಎಣಿಸಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪನಂತೂ ಒಬ್ಬ ಬಡಗಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಮಹಾಗನಿ ಮರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಫಿನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವನು ಸಾಯದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿದ್ದಾಗ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ವಿಲಿಯಮ್ ಆರ್ಮ್‌ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಅಂತ. ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಗಾಳಿಪಟಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗಿತ್ತು ಆ ಹೆಸರು. ಏನಿದ್ದರೂ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಹೆಸರು– ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಲ್ಲ.

ನಾನು ಮಹಾ ಪ್ರಚಂಡನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. ನನಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಓಡುವುದು, ಜಿಗಿಯುವುದು, ಮರ ಹತ್ತುವುದು ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್ ಮಾಡುವಂಥ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಪೈನ್ ಮರದ ತುದಿಯ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ಹೊಲಗಳಿಂದಾಚೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿ ಸಮುದ್ರದವರೆಗೂ ನೋಡುವಂಥ ತಮ್ಮ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ಬದುಕಿ ಉಳಿದರೂ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾಡಲಾರ ಅಂತ ಅಮ್ಮ ಅಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು. ಅವನ 'ತಲೆ ನೆಟ್ಟಗಿರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಿಕ್ಕಿದಳು.

ರೋಗಿಷ್ಠನಾದ ತಮ್ಮನನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇ ದುರ್ಭರವಾದ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ಅವನ "ತಲೆ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲದ್ದು" ಇನ್ನೂ ಸಹಿಸಲಾರದಂಥ ನೋವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ದಿಂಬನ್ನು ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಮಲಗಿದ್ದ ಕ್ರಿಬ್ ಕಂಬಿಯ ನಡುವೆ ತಲೆ ತೂರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ನಕ್ಕ! ನಾನು ಖುಷಿಯಿಂದ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಾ "ಅಮ್ಮ, ಅವನ ತಲೆ ಸರಿ ಇದೆ, ಅವನ ತಲೆ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ ಅಮ್ಮಾ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕ." ಎಂದಿದ್ದು ಕೋಣೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು! ಅವನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಅವನನ್ನು "ವಿಲಿಯಮ್ ಆರ್ಮ್‌ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್" ಅಂತ ಕರೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ಯಾರೋ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವನು ತೆವಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಗತಿ ಕಾಣಿಸಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು.

ನಾನೇ ಅವನಿಗೆ ಹೊಸ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವನು ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ–ರಿವರ್ಸ್ ಗೇರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅವನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆದರೆ ನಮಗೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವನು ಥೇಟ್ ಡೂಡ್ಲ್ ಬಗ್ ಥರ

ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಡೂಡ್ಲ್ ಅಂತ ಕರೆಯೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲರೂ, 'ವಿಲಿಯಮ್ ಆರ್ಮ್‌ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್' ಅನ್ನೋಕಿಂತ ಇದೇ ವಾಸಿ ಅಂದುಕೊಂಡು, ಅವನನ್ನು ಡೂಡ್ಲ್ ಅಂತಲೇ ಕರೆಯೋಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟರು. ಡೂಡ್ಲ್ ಬಗ್ ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು? ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಡೂಡ್ಲ್‌ನಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೋಮಾರಿ ಏನಲ್ಲ. ದಿನವಿಡೀ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಎಷ್ಟಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಅವನು ಏನು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಕೇಳೋದೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆವು.

ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಗಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನನಗೆ ಅವನನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಎಳೆಯುವುದೇ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ನಾನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ತಲೆಗೆ ಕ್ಯಾಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ತಾನೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಅಳೋನು. ಆಮೇಲೆ ಅಮ್ಮ "ಡೂಡ್ಲ್ ಬರ್ತಾನಂತೆ. ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗು." ಅನ್ನೋರು. ಒಂದೊಂದು ಸಲವಂತೂ 'ಇವನೊಬ್ಬ ಹೊರೆ' ಅನ್ನಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು ನಂಗೆ. ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರು ಅವನು ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು, ತುಂಬ ಸೆಖೆ ಆಗಬಾರದು, ಚಳಿ ಆಗಬಾರದು, ಸುಸ್ತಾಗಬಾರದು...ಅಂತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ 'ಬಾರದು'ಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಲ ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನ ಚರ್ಮ ಅಷ್ಟೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗೆಲ್ಲ ಅವನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹ್ಯಾಟ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಸುತ್ತಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಣಿವಾದಾಗ ಆ ಹ್ಯಾಟ್ ಅವನ ಕಿವಿಯವರೆಗೂ ಇಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನು ಒಳ್ಳೆ ತಮಾಷಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸ್ತಿದ್ದ. ಇವನು ನನ್ನ ತಮ್ಮ, ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಇರ್ತಾನೆ. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಇವನಿಂದ ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಕೊನೆಗೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸರಿ ಮತ್ತೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚೆಲುವಿನ ತಾಣವನ್ನು ಅವನಿಗೂ ತೋರಿಸೋಣ, ಸಮುದ್ರ ತೀರದ 'ಮುದುಕಿಯ ಜೌಗು' ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಹತ್ತಿ ಹೊಲಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಮೇಲೆ ಅಳೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ.

"ಈಗೇನಪ್ಪ ನಿನ್ನ ರಾಮಾಯಣ! ಯಾಕೆ ಅಳ್ತಾ ಇದ್ದೀ?" ಅಂತ ಗುರುಗುಟ್ಟಿದೆ.

"ಎಷ್ಟು ಚಂದ ಅಲ್ವಾ? ಇದು ಎಷ್ಟು ಚಂದ, ಅಷ್ಟು ಚಂದ!" ಅನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಆವತ್ತಿನಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತು ಡೂಡ್ಲ್ ಆಗಾಗ ಮುದುಕಿಯ ಜೌಗಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊನಲಿನ ಜೊತೆಗೇ ಕ್ರೌರ್ಯದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಎಳೆಯೂ ಇದೆ. (ಬೇರೆಯವರಲ್ಲೂ ಅದು ಇರುವುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ.) ಒಂದು ದಿನ ಅವನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಕಾಫಿನ್ ತೋರಿಸಿ 'ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೀನು ಸಾಯುತ್ತೀ ಎಂದೇ ಎಣಿಸಿದ್ದೆವು' ಎಂದು

ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗ್ರೀನ್ ಎಂಬ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಷದ ಪೌಡರಿನಿಂದ ಬಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಒಳಗೆ ಕೆಲವು ಗೂಬೆಗಳು ಗೂಡು ಮಾಡಿದ್ದವು.

ಡೂಡ್ಲ್ ಆ ಶವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಹೊತ್ತು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಆಮೇಲೆ "ಇದು ನನ್ನದಲ್ಲ" ಅಂತ ಹೇಳಿದ.

"ನಿನ್ನದೇ. ಈ ಅಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀನು ಅದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು" ಅಂದೆ.

ಗಂಟುಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು "ನಾನು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟೋದಿಲ್ಲ" ಅಂದ.

"ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ್ತೀನಿ" ಅಂತ ಬೆದರಿಸಿ ಅಟ್ಟ ಇಳಿಯುವವರಂತೆ ನಟಿಸಿದೆ. ಡೂಡ್ಲ್ ಅಣ್ಣ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟ.

"ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ, ಅಣ್ಣ" ಅಂತ ಅಳುತ್ತಾ ಕಾಫಿನ್ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿ ನಡುಗುವ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಜೋರಾಗಿ ಚೀರಿದ. ಗೂಬೆಯೊಂದು ಒಳಗಿಂದ ಹಾರಿ ಬಂದು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮುಖಕ್ಕೂ ಬಡಿದು ಹೆದರಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಮೈ ಎಲ್ಲ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗ್ರೀನ್ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಡೂಡ್ಲ್ ಅಂತೂ ಅಲ್ಲಾಡಲೂ ಆಗದಂತೆ ಸ್ತಂಭೀಭೂತನಾಗಿದ್ದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಏಣಿಯಿಂದ ಅಟ್ಟ ಇಳಿದು ಬಂದೆ. ಹೊರಗೆ ಹಿತವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಡೂಡ್ಲ್ ನನಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ 'ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ, ಅಣ್ಣ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ" ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಳ್ತಾನೇ ಇದ್ದ.

ಡೂಡ್ಲ್ ಐದು ವರ್ಷದವನಿದ್ದಾಗ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಏನೋ ಮುಜುಗರ, ನಾಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಅವನಿಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನಾವು ಅಂದು ಮುದುಕಿಯ ಜೌಗಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವಸಂತ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಹೂಗಳ ಗಂಧ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಶೋಕಪೂರಿತ ಗೀತೆಯಂತೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು.

"ನಾನು ನಿಂಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಹೇಳಿಕೊಡ್ತೀನಿ, ಡೂಡ್ಲ್" ಅಂದೆ.

"ಅಣ್ಣ ನಂಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಆಗಲ್ಲ" ಅಂತ ಹೇಳಿದ ಅವನು.

"ಯಾರು ಹಾಗಂತ ಹೇಳಿದ್ದು?" ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

"ಅಮ್ಮ, ಡಾಕ್ಟರು,.. ಎಲ್ಲರೂ" ಅಂದ.

"ನಿಂಗೆ ಆಗುತ್ತೆ ಕಣೊ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವನ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅವನು ಅರ್ಧ ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಮೂಟೆ ಹಾಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿದ. ಅವನ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಳೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. "ನಾನು ನಿಂಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಸ್ತೀನಿ" ಅಂದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ತುಂಬ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ಕಲಿಕೆ. ನಾನು ಏನೇ ಆದರೂ ಛಲ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅದೊಂದು ಪವಾಡವೇ. ಆದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಾಳಬೇಕು ಅಂತ ಆಸೆ

ಇರುತ್ತಲ್ವಾ? ಹಾಗೇ ನನಗೆ ಡೂಡ್ಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಾಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ನನಗೆ ಆಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಕೊಡುತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ದುಃಖವನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲುದು. ಒಂದೇ ಬೀಜದಿಂದ ಎರಡು ಬಳ್ಳಿಗಳು ಮೊಳೆತ ಹಾಗೆ– ಒಂದು ಬದುಕಿನ ಸಂಜೀವಿನಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾವಿನ ನಂಜು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಮುದುಕಿಯ ಜೌಗಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ತೊರೆಯ ಪಕ್ಕದ ಪೈನ್ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ನೂರು ಬಾರಿಯಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿ ನನಗೆ ತೀರಾ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗೆಲ್ಲ ನಾನು "ಡೂಡ್ಲ್ ನಿಂಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಯೋದು ಇಷ್ಟ ಇಲ್ವಾ?" ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು 'ಇದೆ' ಎಂಬಂತೆ ತಲೆ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. "ನೀನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ತಾನೇ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ರೆ ನಿಂಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಆಗೋದೆ ಇಲ್ಲ" ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮುದುಕರಾಗಿ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು, ಉದ್ದದ ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡ ಬಂದಿರುವಾಗಲೂ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದರೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ ಅಂತ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಇರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಹಲವು ವಾರಗಳ ಪ್ರಯತ್ನದ ನಂತರ ಡೂಡ್ಲ್ ಕೆಲವು ಸೆಕಂಡುಗಳ ಕಾಲ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ! ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಬಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅವನ ಸುತ್ತ ನನ್ನ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಲವಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದ ನಗು ಘಂಟಾನಾದದಂತೆ ಮೊಳಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಭರವಸೆ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೊ ದೊಡ್ಡ ಪೊದೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲು ಎತ್ತರದ ಲೇಸಿ ಟೂತ್ ಬ್ರಷ್ ಮರದ ಮೇಲೆ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಕುಳಿತ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ಆಗಿತ್ತು. "ಯೆಸ್, ಯೆಸ್" ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ನಾನು ಅಳತೊಡಗಿದೆ. ಅವನೂ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಡಿಯ ಹುಲ್ಲು ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು. ಗಂಧ ಹಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಮುಂಚೆಯೇ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಆಂಟ್ ನೈಸಿ ಬ್ರೇಕ್‌ಫಾಸ್ಟ್‌ಗೆಂದು ಸೇರಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಎಂದಿನಂತೆ ಡೂಡ್ ಅನ್ನು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲಿನವರೆಗೂ ಬಂದೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದೆ. 'ತಿರುಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ' ಅಂತ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಣೆ, ಭಾಷೆ ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಈಗ ಡೂಡ್ಲ್ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ "ಎಲ್ಲರೂ ತಿರುಗಿ ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿ." ಅಂದೆ. ಡೂಡ್ಲ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಟೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣು, ಬಿಟ್ಟ ಬಾಯಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಕಮಕ್ ಕಿಮಕ್ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅಮ್ಮ ಅಳೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಡೂಡ್ಲ್‌ಅನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಿದಳು. ಅಪ್ಪನೂ ಅವನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು.

ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಆಂಟ್ ನೈಸಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋದೆ. ಅವರು ದೇವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಾಲ್ಟ್ಸ್ ನೃತ್ಯ ಮಾಡೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆಂಟ್ ನೈಸಿ ನನ್ನ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟನ್ನು ತುಳಿದುಬಿಟ್ಟರು. ಎಷ್ಟೊಂದು ನೋವಾಯಿತಪ್ಪ ಅಂದರೆ ನಾನು ಇಡೀ ಜನ್ಮ ಹೆಳವನಾಗೇ ಇರುತ್ತೀನಿ ಅನ್ನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಡೂಡ್ಲ್ ತನಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಸಿದ್ದು ನಾನು ಅಂತ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಅಳೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ.

ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂತ ಅವರಿಗ್ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ದನಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ನನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ದನಿ ಕಿವಿ ಗಡಚಿಕ್ಕುವಂತೆ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಡೂಡ್ಲ್ ಈ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಬಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಂಗವಿಕಲ ತಮ್ಮ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೀನಾಯವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಕಾರಣ. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಡೂಡ್ಲ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿತ. ಅವನ ಗಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಹಾಗನಿ ಕಾಫಿನ್ ಪಕ್ಕದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. (ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ.)

ಡೂಡ್ಲ್‌ಗೆ ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಹಸ ಫಲಪ್ರದವಾದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಾನು ಸರ್ವಶಕ್ತ ಅನ್ನಿಸೋಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೇ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಾನು ಡೂಡ್ಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡೆ. ಅವನಿಗೆ ಓಡುವುದು, ಈಜುವುದು, ಮರ ಹತ್ತುವುದು, ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಡೂಡ್ಲ್ ಸಹ ನಾನು ಸರ್ವಶಕ್ತನೆಂದು ನಂಬಿದ್ದ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ, ಅಂದರೆ ಡೂಡ್ಲ್ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡೋದರ ಒಳಗೆ, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಒಂದು ಗಡುವು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆವು. ಸೆಖೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಡೂಡ್ಲ್‌ಗೆ ಈಜುವುದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ದೋಣಿ ಒಚ್ಚುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮುದುಕಿಯ ಜೌಗಿನ ಹಸಿರುಮಯ ತಂಪು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮರ ಹತ್ತುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಥವಾ ಅವನು ನಡೆಯೋಕೆ ಕಲಿತ ಅದೇ ಪೈನ್ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಕುಸ್ತಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೊಸ ಭರವಸೆ ಎಂಬುದು ಸುತ್ತ ತುಂಬಿದ ಹಸಿರೆಲೆಗಳ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಫರ್ನ್ ಗರಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು, ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಆ ಸಂಧಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು. ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಗಲು ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಡೂಡ್ಲ್ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದಿದ್ದ. ಮರ ಹತ್ತುವಾಗ ಕಾಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತುಸು ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಈಜುವುದರಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರಗತಿ ಏನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆವು. ಈಜುವಾಗ ಅವನು ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಣ್ಣು ನಿಸ್ತೇಜವಾಗುವವರೆಗೂ

ಅವನನ್ನು ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನು 'ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ' ಅಂತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಅಳೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ.

"ಕಮ್ ಆನ್ ಡೂಡ್ಲ್. ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಶಾಲೆ ಶುರುವಾದಾಗ ನೀನು ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಥರ ಇರಬೇಕಾ?" ಅಂದೆ.

"ಬೇರೆ ಥರ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ?" ಅಂದ.

"ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗುತ್ತೆ, ಕಮ್ ಆನ್ ನೌ" ಅಂತ ನಾನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದೆ. ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆ ಡೂಡ್ಲ್ ಜ್ವರ ಬಂದೋರ ಥರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಮ್ಮ ಅವನ ಹಣೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ "ಹುಶಾರಾಗಿದ್ದೀಯಾ, ಡೂಡ್ಲ್? ಏನಾಯ್ತು ನಿಂಗೆ?" ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದು ಏಳುತ್ತಿದ್ದ, ಅಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಅಲುಗಾಡಿಸಿ "ಏಳು ಡೂಡ್ಲ್, ಎದ್ದೇಳು" ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದು ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ. ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಗಲು ಕೆಲವೇ ದಿನ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ನಾನು ಸೋಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಒಣ ಹೆಮ್ಮೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ ಎಲ್ಲ ಇಳಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಬಿಡದೆ ಸುಸ್ತಾದ ಮೇಲೂ ಗಾಣ ಎಳೆಯುವ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೆವು. ಹೊಸ ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಆಸೆಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿರುಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಡೂಡ್ಲ್ ಮತ್ತು ನಾನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ತುಂಬ ಸೆಖೆ ಆವತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ತೆರೆದಿದ್ದೆವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಗಾಳಿ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು ಅಂತ. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಟ್ ನೈಸಿ ಏನೋ ಹಾಡನ್ನು ಮೆತ್ತಗೆ ಗುಣುಗುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೊರಗಿಂದ ವಿಚಿತ್ರ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬಂತು ಏನೋ ಕೊರಳೊತ್ತಿ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡಂತೆ. ಬಾಯಿಯವರೆಗೂ ಬ್ರೆಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಡೂಡ್ಲ್ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಅವನ ನೀಲಿ ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡೆಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತವು.

"ಏನದು?" ಎಂದು ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ ಅವನು. ನಾನು ಜಿಗಿದು ನಿಂತು, ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಬೀಳಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಓಡುವವನಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ "ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಎತ್ತಿಟ್ಟು, ಕುಳಿತುಕೊಂಡು 'ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸ್ ಮಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ಏಳು" ಅಂದಳು. ನಾನು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಡೂಡ್ಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸ್ ಕೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಬ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಟ್ರೀ ತುದಿಯನ್ನು ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. "ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ಹಕ್ಕಿ" ಅಂದ. ಆ ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಿರುಚಿತು. ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೂ ಬಂದರು. ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಚುಚ್ಚದಂತೆ ಕೈಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಎಲೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆವು. ಎತ್ತರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಳಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಹಕ್ಕಿ ಕೂತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ರೆಕ್ಕೆ, ಪುಕ್ಕ, ಉದ್ದ ಕಾಲು ಇತ್ತು. ರೆಕ್ಕೆ ಮಡಿಸಿ ಕೂತಿದ್ದ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಒಂದು ಕೆಂಪು ಪುಕ್ಕ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ

ಹಾಗೆ ಹಗುರಾಗಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಂತು. ಡೂಡ್ಲ್ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನು ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಂತಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

"ಅದೇನದು?" ಅಂದ. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಜೋರಾಗಿ ನಡುಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಬಡಿಯೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿತು. ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕೆಂಪು ಪುಕ್ಕಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹಾರಿದವು. ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಿತು. "ಧಡ್" ಅಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದರ ಉದ್ದವಾದ ಚೆಲುವಾದ ಕೊರಳು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಬಾಗಿ ಬಳುಕಿ ಕಡೆಗೆ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟಗಾಯಿತು. ಅದು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತವಾಯಿತು. ಕಣ್ಣ ಗುಡ್ಡೆಗಳು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬಿಳಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಯಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿತು. ಕಾಲುಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಸ್ ಆಗಿದ್ದವು. ಪಾದದ ಬಳಿ ತುಸುವೇ ಬಾಗಿತ್ತು. ಸಾವಿನಲ್ಲೂ ಆ ಹಕ್ಕಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಚೂರೂ ಮಾಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂಪು ಹೂಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಒಂದು ಹೂದಾನಿ ಒಡೆದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ದಿವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದೆವು.

"ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪುಸ್ತಕ ತಗೊಂಡು ಬಾ" ಅಂದರು ಅಪ್ಪ. ನಾನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಪುಸ್ತಕ ತಂದೆ. ಅಪ್ಪ ಅದರ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತೆವು. "ಇದು ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಐಬಿಸ್" ಅಂತ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿದರು ಅಪ್ಪ. "ಇದು ಫ್ಲೋರಿಡಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದಂತಹ ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಕ್ಕಿ. ಯಾವುದೋ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬೇಕು." ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಷಾದದಿಂದ ಆ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಐಬಿಸ್! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ, ಈ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೀಗೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿತೋ ಏನೋ!

"ಹಕ್ಕಿ ಸತ್ತರೆ ಅಪಶಕುನ! ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಂಪು ಹಕ್ಕಿ!" ಅಂದರು ಆಂಟ್ ನೈಸಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿ.

ಊಟ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾನು ಮತ್ತು ಡೂಡ್ಲ್ ಕುದುರೆ ಮುಖ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆ ಶುರುವಾಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರ ಒಳಗೆ ನಮ್ಮ ಡೂಡ್ಲ್ ಬೇರೆ ಹುಡುಗರ ಸರಿಸಮನಾಗುವಂತೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು ಪ್ರಖರವಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಹಸಿರು ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ತಂಪಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಕುದುರೆ ಮುಖದ ತೊರೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಡೂಡ್ಲ್ ತನಗೆ ಈಜಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ ಅಂದ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೊರೆಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಾ ಸುಮಾರು ದೂರ ಹೋದೆವು. ಡೂಡ್ಲ್ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಖವನ್ನು ಆಚೆ ತಿರುಗಿಸಿದ್ದ. ಅವನ ಒಂದು ಕೈ ನೀರಲ್ಲಿ ಇಳಿಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಬಹಳಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾನು ದೋಣಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಡೂಡ್ಲ್‌ಗೆ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ದೋಣಿ ಒಚ್ಚುವಂತೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕರಿ ಮೋಡಗಳು ದಟ್ಟೈಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಡೂಡ್ಲ್ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬೇಗ ಬೇಗ

ದೋಣಿ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನಾವು ಕುದುರೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ವಾಪಸಾದಾಗ ಮಿಂಚು, ಗುಡುಗುಗಳ ಆರ್ಭಟ ಎಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೊರೆತವೂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯ ಮರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿತು. ಡೂಡ್ಲ್‌ಗೆ ದಣಿವು, ಭಯ ಎರಡೂ ಆಗಿತ್ತು. ದೋಣಿಯಿಂದ ಆಚೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಡೂಡ್ಲ್ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಏಡಿಗಳು ಹೆದರಿ ಓಡಿದವು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೈಗೆ ಅಂಟಿದ್ದ ಮಣ್ಣು ಕೊಡವಿದೆ. ಅವಮಾನವಾದಂತಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಶುಷ್ಕ ನಗೆ ನಕ್ಕ. ಇದು ಅವನ ಸೋಲು ಅಂತ ನಮಗಿಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಮನೆ ಸೇರಬೇಕಿತ್ತು. ಬೇಗ ಬೇಗ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದೆವು.

ಈಗಂತೂ ಮಿಂಚು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು. ಡೂಡ್ಲ್ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಂದರೆ ಅವನ ಕಾಲು ಹಲವು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಹಿಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ತುಳಿಯಿತು. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವನೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೇಗ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಓಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಮಳೆಯ ಹೊಡೆತ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಗಮ್ ಟ್ರೀ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಚೂರುಚೂರಾಯಿತು. ಕರ್ಣ ಕಠೋರವಾದ ಸಿಡಿಲಿನ ಆರ್ಭಟ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಡೂಡ್ಲ್ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. "ಅಣ್ಣ, ಅಣ್ಣ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ ಅಣ್ಣ."

ಡೂಡ್ಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಟ್ಟಿದ ಕನಸೆಲ್ಲ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ ಮಣ್ಣು ಕಚ್ಚಿತ್ತು ಎಂಬ ಕಹಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ನನ್ನೊಳಗೆ ಅಡಗಿದ್ದ ಕ್ರೌರ್ಯ ಹೆಡೆ ಎತ್ತಿತು. ನಾನು ಡೂಡ್ಲ್ ಅನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಓಡಿದೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಮಳೆ ಗೋಡೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಓಡುತ್ತಲೇ ನನಗೆ ದಣಿವಾಯಿತು, ನನ್ನ ಹುಡುಗಾಟದ ಕ್ರೌರ್ಯ ಆವಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಡೂಡ್ಲ್‌ಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಳೆ ತಾಂಡವವಾಡುತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಳೆ ಮೇಲಿಂದ ಸೀದಾ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಹಗ್ಗ ನೇತು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ.

ನಾನು ಮಳೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿ ಡೂಡ್ಲ್ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನೇ ವಾಪಸು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಅವನು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಂಪು ನೈಟ್ ಶೇಡ್ ಪೊದೆಯ ಅಡಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಮಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಖ ಊರಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅವನ ಕೈಗಳು ಮಂಡಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದವು. "ಬಾ ಡೂಡ್ಲ್, ಹೋಗೋಣ" ಅಂದೆ.

ಅವನು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟು ಮುಖವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿದೆ. ಅವನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ! ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಕತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂಗಿಯ ಮುಂಭಾಗವೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗಿತ್ತು. "ಡೂಡ್ಲ್, ಡೂಡ್ಲ್!" ನಾನು

ಅವನನ್ನು ಕುಲುಕುತ್ತಾ ಕಿರುಚಿದೆ. ಮಳೆಯ ಶಬ್ದ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ತಲೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿದ್ದ. ಕತ್ತು ಕೆಂಪಗೆ ನೀಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಪುಟ್ಟ ಕಾಲುಗಳು ಮಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಪೂರ್ತಿ ಬಾಗಿದ್ದವು. ಅವು ನಾಜೂಕಾಗಿ, ಅತಿ ಸಪುರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣಿಂದ ಮಂಜು ಮಂಜಾಗಿ ಕಂಡ ಆ ಕೆಂಪು ರಾಶಿಯನ್ನು ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲೋ ಕಂಡಂತಿತ್ತು.

'ಡೂಡ್ಲ್!' ಮಳೆ, ಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ನಾನು ಅವನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ, ಎಂದೆಂದೂ ಮುಗಿಯದವರೆಗೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಐಬಿಸನ್ನು ಮಳೆಯ ಧೂರ್ತತನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲೆಂಬಂತೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಅಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ.

ಮೂಲ ಲೇಖಕ ಜೇಮ್ಸ್ ಹರ್ಸ್ಟ್ 1922ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾರ್ತ್ ಕ್ಯಾರೊಲಿನಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಎರಡನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ವಾಪಸಾದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಥೆ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಕಥೆ "ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಐಬಿಸ್" 1960ರಲ್ಲಿ 'ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಂತ್ಲಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷ 'ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಫರ್ಸ್ಟ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಸ್ಕಾರ್ಲೆಟ್ ಐಬಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು "ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಥೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೇಳಬೇಕು" ಎಂದರಂತೆ. ಆಮೇಲೆ "ಮನುಷ್ಯನ ಛಲ ಬಿಡದ, ಭವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಚಿತ್ರಣ ಅದು" ಎಂದರು.

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ ನಳಿನಿ ಮೈಯ ಅಮೆರಿಕಾದ ಇಲಿನಾಯ್ ರಾಜ್ಯದ ಡೇರಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪತಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಮೈಯ ಅವರ ಜೊತೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಮರೀಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು' ಕಥಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಸಹ ಸಂಪಾದಕಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು

ಮೂಲ ಜಪಾನಿಯಿಂದ(ಜನಪದ) ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ: ಗ್ರೇಸ್ ಜೇಮ್ಸ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಮೀರಾ ಪಿ.ಆರ್.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕ್ಯೋಟೋ ನಗರದಿಂದ ಒಂದು ದಿನದ ಪ್ರಯಾಣದಷ್ಟು ದೂರದ ಸಣ್ಣ ಊರೊಂದರಲ್ಲಿ ರೈತನೊಬ್ಬ ಇದ್ದ. ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನೂ ಸರಳ ಜೀವಿಯೂ ಮುಗ್ಧನೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನಿತ್ತು. ಪಾಪ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ (ಅವಳ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಇರಲಿ) ಅವನು ತನ್ನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಹಾಯಾಗಿ, ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆಂಗಸರಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಅಪ್ಪ–ಮಗ ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ, ಹೆಂಗಸರ ನಾನಾ ವರಸೆಗಳಾಗಲೀ ಅದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅನಂದ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಗಳ ಅರಿವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಆರಾಮವಾಗಿ, ಆನಂದವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು ಇದ್ದವರೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಗಂಡಾಳುಗಳೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಉದ್ದ ರವಿಕೆಯಾಗಲಿ, ನಡುವಿಗೆ ಓಬಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿಯಾಗಲೀ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಆಗಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವಸಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಚೆರ್ರಿ ಹೂಗಳನ್ನು, ಪ್ಲಮ್‌ಗಳನ್ನು ಅದರ ನಂತರ, ಐರಿಸ್, ಪಿಯೋನಿ ಅಥವಾ ಲೋಟಸ್ ಹೂಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಾಕಿ ಹೆಂಡವನ್ನೂ ಕೊಂಚ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ತೆನೆಗ್ವಿ ಅಂಗವಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ತಲೆಗೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮಿಷ್ಟ ಬಂದಹಾಗೆ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು, ಬೇಡ ಎಂದು

ಹೇಳಲು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ? ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಪೂರ್ತಿ ಕತ್ತಲಾದ ನಂತರವೇ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಲಾಂದ್ರ ಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದು. ತೊಟ್ಟೂ ತೊಟ್ಟೂ ಹಳೆಯದಾದ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿದೂ ಹೋಗಿರುವ ಮಾಸಲು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಅವರು ಧರಿಸುತಿದ್ದುದು. ಅವರ ಊಟ ತಿಂಡಿಗೆ ಕೂಡ ಇಂತದೇ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೆ, ಮನಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಎಂಬುದು ತೀರಾ ಕ್ಷಣಿಕವಾದ್ದು ಅಲ್ಲವೆ? ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ರೈತನಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ತನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನಿಸಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಹೀಗೇ ಹೊಗೆ ಸೇದುತ್ತಾ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ಅಂಗೈ ಹಿಡಿದು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಆತ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ, 'ನಿನಗೀಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಮಗಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

'ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ!' ಎಂದ ಕೂಗಿಕೊಂಡ ಮಗ, 'ಅಪ್ಪ, ಇಂಥಾ ಭಯಂಕರ ಯೋಚನೆ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಬಂತು? ಅಥವಾ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳ್ತಿದೀಯೇನು?' ಎಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ.

'ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವುದೇನಿದೆ? ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗೇ ಹೇಳ್ತಿರೋದು, ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನಿನಗೂ ಬೇಗ ಅರ್ಥವಾಗತ್ತೆ'.

'ಆದರೆ ನನಗೆ ಹೆಂಗಸರೆಂದರೆ ಹೆದರಿ ಸಾಯುವಷ್ಟು ಭಯ ಅಪ್ಪಾ?'

'ನನಗೇನು ಕಮ್ಮಿ ಭಯವೆ ಮಗೂ? ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಪಾಪ ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ'

'ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಾನು ಮದುವೆ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿಕೋಬೇಕು?' ಮಗನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ, 'ಯಾಕಂದ್ರೆ, ಕಾಲಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಾನು ಸತ್ತುಹೋಗ್ತೀನಿ. ಆಮೇಲೆ ನಿನ್ನನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಸಲುವಾಗಿ ನಿನಗೊಬ್ಬಳು ಹೆಂಡತಿ ಇರಬೇಕಲ್ವೆ?'

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಮೃದು ಹೃದಯಿ ಮಗನ ಕಣ್ಣ ತುಂಬಾ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡೇ ಅವನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ,

'ನನ್ನನ್ನ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಅಪ್ಪ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಆಗ ಅವನ ಅಪ್ಪ ನಕ್ಕು,

'ಅದೊಂದು ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಮಾಡಲಾಗದು ನೋಡು' ಎಂದು ಮಗನಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಈ ಮಾತುಕತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆದ ನಂತರ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರವಾದ ಹುಡುಗಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆ ಆಯಿತು. ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನ ಆ ಹುಡುಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ತುಂಬಾ ಚೆಲುವೆ. ಅವಳ ಹೆಸರು ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ಅಥವಾ ಅವಳ ಕಡೆಯವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದರೆ ಫ್ಯೂಸಾ ಎಂದೇನೋ ಇತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಮದುವೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗಾತ್ರದ ಸಾಕಜೂಕಿ ಬಟ್ಟಲಿನಿಂದ ವಧು ವರರಿಬ್ಬರೂ ಮೂರು ಮೂರು ಬಾರಿ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಒಂಭತ್ತು

ಬಾರಿ ಸಾಕಿಯನ್ನು ಗುಟುಕು ಗುಟುಕಾಗಿ ಕುಡಿದು ಗಂಡ-ಹೆಂಡಿರಾಗಿ, ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರೇ ಎದುರು ಬದುರು ನಿಂತ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಆ ಯುವಕ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಈ ಎಳೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಎವೆ ಇಕ್ಕದೆ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತ. ಅವಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಂತೂ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಅವಳ ಉದ್ದ ನಿಲುವಂಗಿಯ ಭುಜದ ಅಂಚನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಮ್ಮೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸವರಿದ. ಇದಾದ ಮೇಲೂ ಅವಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಪೆಕರನ ಹಾಗೆ ನಿಂತ. ಮೊದಲು ಕೆಂಪಾದ ಹುಡುಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

'ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ಅವರೆ, ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಹಾಗೆ ಅಳಬೇಡಿ' ಎಂದು ಆ ಯುವಕ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

'ನಾನು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ, ನಾನು ಚೆಂದವಾಗಿದ್ದೀನಿ ಅಂತ ನಿನಗೆ ಅನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ' ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಲೇ ಹೇಳಿದಳು.

'ನನ್ನ ಮುದ್ದೂ...' ಈಗ ಆ ಹುಡುಗ ಹೇಳತೊಡಗಿದ, 'ಹುರುಳಿಕಾಯಿ ಹೊಲದೊಳಗಿನ ಹೂವಿಗಿಂತಲೂ ನೀನು ಚೆಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬ್ಯಾಂಟಮ್ ಕೋಳಿಗಿಂತಲೂ ಚೆಂದ, ಕೊಳದೊಳಗಿನ ರೋಸ್ ಕಾರ್ಪ್ ಮೀನಿಗಿಂತಲೂ ಚೆಂದ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಜೊತೆ ನೀನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇರೋದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಆಸೆ.'

ಅವನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ನಕ್ಕು ತನ್ನ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು 'ನೀನು ಮೊದಲು ಇನ್ನೊಂದು ಜೊತೆ ಹಕಾಮ ಪೈಜಾಮ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಕೋ. ಈಗ ನೀನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರೋದ್ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ತೂತಿದೆ! ಮೊದಲು ನನಗದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಡು, ನಾನು ಹೊಲಿದು ಸರಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಮದುವೆ ಪೂರ್ತಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಕಾಮಾದ ಆ ತೂತನ್ನೇ ಗಮನಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಗೊತ್ತಾ?' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಶುರುವಾದ ಅವರ ಸಂಸಾರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಸಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಆ ಅಪ್ಪ ಮಗ ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದು, ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯ ತನಕ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಓಬಿ ಸುತ್ತಿದ ಹೆಂಗಸರ ಉದ್ದ ನಿಲುವಂಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದೇ ಇದ್ದ ತೀರ ನಿರಾಳದ ದಿನಗಳಂತೆ ಈ ದಿನಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಬಹುದು. ನಂತರ ಹೀಗೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಾದ ಆ ಮುದಿ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡ. ಹಾಗೆ ಅವನು ಕಾಲವಶನಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದ. ಈಗ ಆ ಮಗ ಆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಕುಳ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆಯನಾದ. ಆದರೆ ಇದು ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪನ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿ ಭರಿಸಲಾರದಷ್ಟು ದುಃಖ

ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ದಿನವೂ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಗೋರಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ದೆ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸೊರಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಇವನನ್ನು ಖುಷಿಪಡಿಸಲೆಂದೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿನೋದಗಳಿರಲಿ, ರುಚಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಿನಿಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅವನ ಗಮನ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವನು ಹೀಗೆ ಸೊರಗಿ ಸಣ್ಣಗಾಗಿ, ಬಣ್ಣ ತೆಗೆದುಹೋದಂತೆ ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇವನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಆ ವಿನೋದಮಯಿ ಹುಡುಗಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಇವನನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವ ಬಗೆಯೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು, 'ಚಿನ್ನ, ನೀನ್ಯಾಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕ್ಯೋಟೋ ನಗರದ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರಬಾರ್ದು?'

'ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಾನು ಮಾಡೋದೇನಿದೆ?' ಇವನು ಕೇಳಿದ.

'ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೇ ಚೂರು ಖುಶಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಅವಳ ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ,

'ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಲ್ಲವೆ? ಎಲ್ರೂ ಹೇಳ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ನಾಡು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕ್ಯೋಟೋಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೀನಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ನಗರದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ, ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನನಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲಾ? ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಅಲಂಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ಹಳೆ ಕಾಲದ ತರಹ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತ ಆಸೆ' ಅಂದಳು.

'ನನಗಂತೂ ಕ್ಯೋಟೋಗೆ ಹೋಗೋದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲೀಗ ನಾಟಿ ಸಮಯ ಬೇರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಸಮಯ ಇದೆ?' ಎಂದು ಇವನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತುಕತೆ ಆದ ಎರಡೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಕಾಮ ಪೈಜಾಮ ಮತ್ತು ಹಓರಿ ಜಾಕೆಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವಂತೆಯೂ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಜೊತೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಅನ್ನ, ಮೀನು, ತರಕಾರಿ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಎಲ್ಲ ಇರುವ ಬೆಂಟೋ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿ,

'ನಾನು ಕ್ಯೋಟೋಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ ಬಂದುಬಿಡೋದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

'ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ! ನಿನ್ನ ತಲೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಅಂತ!' ಎಂದು ಅವಳು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಗಂಡ, 'ಇದೊಂದು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

'ಅಲ್ಲವೆ ಮತ್ತೆ?' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯೂ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ, ಜಾಣೆಯಾದ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಾದಳು.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕ್ಯೋಟೋಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯನ್ನು ಶುಚಿ ಗಿಚಿ ಮಾಡುವ ದಿನ ದಿನದ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಬೊಗಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಆ ಯುವಕ ದಾರಿ ಸವೆದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಚೂರು ಚೂರೇ ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಉಲ್ಲಸಿತನಾಗುತ್ತಾ ಬಲು ಬೇಗಲೇ ಕ್ಯೋಟೋ ತಲುಪಿದ. ಅಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೇ ತನಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಎನಿಸಿದ ಏನೇನನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ! ಅಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ಸುಂದರ ತಾಣಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಬಂದ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲುಗಳನ್ನೂ ಸುಂದರ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪೇಟೆ ಬೀದಿಗಳ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಸುತ್ತಿದ. ಅತ್ಯಂತ ಭೋಳೆ ಸ್ವಭಾವದ ಇವನು ಹಾಗೆ ಪೇಟೆ ಸುತ್ತುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಗಡಿ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಧ ವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಬಾಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚದೆ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಅರಳಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದ.

ಹಾಗೊಂದು ದಿನ ಎಂದಿನ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂಗಡಿ ಸಾಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಇವನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದ. ಆ ಅಂಗಡಿಯ ತುಂಬಾ ಲೋಹವನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಉಜ್ಜಿ ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡಿಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

'ಓ, ಎಷ್ಟು ಚೆಂದದ ಬೆಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಗಳು!' ಎಂದು ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈ ಭೋಳೆ ಯುವಕ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯೊಂದನ್ನು ಕಡೆಗೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ. ಹಾಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದ್ದೇ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡು, ನಿಲ್ಲಲೂ ಆಗದೆ ಅಲ್ಲೇ ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಹಾಗೇ ಕುಳಿತಾಗಲೂ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಅವನು ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದ, 'ಅಪ್ಪಾ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂದೆ ನೀನು? ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಸತ್ತಿಲ್ಲ! ಆ ದೇವರೆಷ್ಟು ದಯಾಮಯಿ! ನೀನು ಸತ್ತೇ ಹೋಗಿರುವೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆನಲ್ಲ! ಸಧ್ಯ ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದೀಯ! ಯಾಕೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣ್ತಿದೀಯ ಅಷ್ಟೆ, ಆದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕವನ ಹಾಗೆ ಕಾಣ್ತಿದೀಯ? ತುಟಿಗಳನ್ನ ಅಲುಗಿಸ್ತಾ ನನಗೆ ಅದೇನೋ ಹೇಳ್ತಿದೀಯ, ಆದರೆ ಅದು ಏನಂತ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಪ್ಪ, ನೀನೀಗ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಹೊರಟು ಬಿಡು. ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೇ ಇರುವಂತೆ!...ಆಹಾ.. ಆಹಾ! ನಿನ್ನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂಡುತ್ತಿರೋ ನಗು ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ!...!.'

'ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನ ಆರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ!' ಇವನತ್ತ ಬಂದ ಆ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀಕ ಹಾಗೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದ, 'ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು

ಮಾಡೋಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನೋಡಿ? ಮತ್ತೆ ನೀವೀಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರೋದಂತೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆ. ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವರಾದರೂ ತುಂಬಾ ತಿಳಿದವರ ಹಾಗೆ ಕಾಣ್ತೀರಿ!'

ಈ ಭೋಳೆ ಯುವಕನಾದರೋ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವುಚಿ ಹಿಡಿದು ಆ ಅಂಗಡಿಯವನನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ. ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಗೆ ನಡುಗುತ್ತಾ 'ಇದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಬೆಲೆ?' ಎಂದ. ಜೊತೆಗೇ 'ಇದು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇದೆ ತಾನೆ?' ಎಂದು ಮೆತ್ತಗೆ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ. ಹಾಗೆ ಕೇಳುವಾಗಲೂ ತನ್ನಪ್ಪನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡುವರೇನೋ ಎಂಬ ಭಯವೇ ಅವನೊಳಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

'ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆಂದೇ ಇದನ್ನಿಲ್ಲಿಟ್ಟುರುವುದು, ಇದರ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚೇನಿಲ್ಲ, ತುಂಬಾನೇ ಕಮ್ಮಿ.... ಕೇವಲ ಎರಡು ಬೂ ಅಷ್ಟೇ. ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಅಂದ್ರೆ ನೋಡಿ ಆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡೋದು ಅಂದ್ರೆ ಪೂರ್ತಿ ಉಚಿತವಾಗೇ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಲ್ವೆ?' ಎಂದು ಅಂಗಡಿಯವನು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ 'ಎರಡು ಬೂ!!... ಬರೀ ಎರಡೇ ಬೂ!! ಆ ದೇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಕರುಣಾಮಯಿ!' ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಆ ಯುವಕ ಕಿರಿಚಿಕೊಂಡ. ಹಾಗೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಯವರೆಗೂ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯೊಳಗಿಂದ ಹಣದ ಚೀಲವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಆ ಚೀಲದೊಳಗಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆರೆದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಅಂಗಡಿಯವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ.

ಕನ್ನಡಿಯ ಬೆಲೆ ಮೂರು ಬೂ ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ ಐದು ಬೂ ಎಂದು ಇವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಆ ಅಂಗಡಿಯವನು ತನಗಾದ ಬೇಜಾರನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಅಂದವಾದ ಪುಟ್ಟ ಬಿಳಿಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟ.

ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಯುವಕ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, 'ಅಪ್ಪಾ, ನಾವೀಗ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸಾಗುವ ಮುನ್ನ ನನ್ನ ಚೆಂದದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪುಟ್ಟದಾದ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಭರಣವನ್ನ ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಗೊತ್ತಲ್ಲ?' ಎಂದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಅದ್ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಏನೋ ಅವನು ಶ್ರೀಮತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್‌ಗೆ, ಹೀಗೆ ಕ್ಯೋಟೊ ಅಂಗಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡವಟ್ಟಾಗಿದ್ದು.

ಅವಳಂತೂ ಕ್ಯೋಟೋಯಿಂದ ತನ್ನ ಗಂಡ ತನಗೆಂದು ತಂದ, ಕೂದಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವ ಹವಳದ ಪಿನ್ನುಗಳನ್ನು, ಚೆಂದದ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಓಬಿಯನ್ನೂ ಕಂಡು ತುಂಬಾ ಖುಷಿಪಟ್ಟಳು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಳ ಗಂಡ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. 'ಆದರೂ ಇವನ ದುಃಖವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತಾನೆ ಮಾಯವಾಯಿತು!' ಎಂದು

ಅಚ್ಚರಿಪಡುತ್ತಲೇ 'ಏನೋ ಈ ಗಂಡಸರಂತೂ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತೋ ಏನೋ' ಅಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದಳು.

ಇವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಇವಳ ಗಂಡ ಇವಳದ್ದೇ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಡುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹಸಿರು ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಅಪರೂಪದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡಲೆಂದೇ ಮೀಸಲಾದ ಟೊಕೊನೋಮಾದ ಒಂದು ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಕನ್ನಡಿಯಿದ್ದ ಬಿಳಿಮರದ ಪುಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟ. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಆ ಟೊಕೊನೊಮಾದ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅವನ ಅಪ್ಪನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಪ್ಪನ ಜೊತೆಗೆ ಹೀಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಖುಷಿಯಾಗುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಸೀದಾ ಸಾದಾ ಯುವಕ ಈಗ ಆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗದಷ್ಟು ಸಂತೋಷದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟ. ಆದರೆ ಗಂಡನಲ್ಲಾದ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್‌ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿತ್ತು.

'ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆ ಟೋಕೋನೋಮಾಗೆ ಯಾಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾನಿವನು? ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದೇನಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ? ನಾನು ಅದನ್ನ ತಿಳಿಯಲೇ ಬೇಕು' ಅಂತ ಅವಳು ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಹಾಗಂದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತಾಡದೆ ಉಳಿದು, ಕೊರಗಿ ಸೊರಗುವ ಪೈಕಿ ಅಲ್ಲದ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು. ತನಗೆ ತಿಳಿದ ನಿಜವನ್ನೇ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಆ ಹುಡುಗ, ಹಾಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತನ್ನಪ್ಪ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ತಾನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಖುಷಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ.

'ಹ್ಮ್...' ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗ, 'ಎರಡೇ ಬೂ ಅಂದ್ರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಅಲ್ವೇನು, ಜೊತೆಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದೇ ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ಅಲ್ವಾ?' ಎಂದೂ ಕೇಳಿದನು.

'ಬೆಲೆ ಕಮ್ಮಿಯೇನೋ ಹೌದು, ಆದರೆ ನೀನ್ಯಾಕೆ ಈ ಕುರಿತು ನನಗೇನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಉಳಿದದ್ದು?' ಹೆಂಡತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಹುಡುಗ ಕೆಂಪಗಾಗಿ,

'ಹೌದು, ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತು? ಆದರೂ ಯಾಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನೋಡು, ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ... ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡು' ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳಿದವನೆ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ.

ಹಾಗೆ ಅವನು ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಠಣ್ಣಂತ ಜಿಗಿದು ಮೇಲೆದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್, ಟೋಕೋನೋಮಾಗೆ ಓಡಿ ಕಪಾಟಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸಪ್ಪಳವಾಗುವಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ತೆಗೆದದ್ದೇ ತಡ ಮೊದಲಿಗೆ, 'ನನ್ನ ಹಸಿರು ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ! ನನ್ನ ರವಿಕೆ ತೋಳಿನ ಒಳಗಿಟ್ಟು ಹೊಲಿಯಲೆಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಇಲ್ಯಾಕೆ ಬಂತು!' ಎಂದು ಕಿರುಚಿದಳು. ನಂತರ, 'ಇವನ ಅಪ್ಪ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರಿಲ್ಲಿ? ಬರೀ ಈ ಬಿಳಿ ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲ...ಇದರೊಳಗೆ

ಏನು ತಾನೆ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದಿವನು?' ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳ ತೆಗೆದಳು.

ಹಾಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದವಳೇ 'ಇದೆಂಥಾ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತು, ಹೀಗೆ ಹೊಳೀತಿದೆಯಲ್ಲಾ!' ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದಳು.

ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಬರೀ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಷ್ಟೇ... ಅವಳ ಸುಂದರವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ತುಂಬಾ ಕೋಪ, ಮತ್ಸರಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಇಡೀ ಮುಖ ಹಣೆಯಿಂದ ಗಲ್ಲದವರೆಗೂ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಂಪಾಗಿಹೋಯ್ತು.

'ಹೆಂಗಸು!' ಎಂದು ಚೀರಿದವಳೇ 'ಅಯ್ಯೋ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಯಾರೋ ಹೆಂಗಸನ್ನ ಈ ಕಪಾಟಿನೊಳಗೆ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದಾನಲ್ಲ! ಒಳ್ಳೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದ ಚೆಂದುಳ್ಳಿ ಚೆಲುವೆ ಬೇರೆ? ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ನೋಡೋಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ ತಾನೇನೋ ಮಹಾ ಚೆಂದವಾಗಿದೀನಿ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡವಳ ಹಾಗೆ ಕಾಣ್ತಾಳೆ ಅಷ್ಟೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇವಳ್ಯಾರೋ ಕ್ಯೋಟೋದ ಕುಣಿಯುವ ಹೆಣ್ಣೇ ಇರಬೇಕು' ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಹನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಮುಖವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. 'ಇವನು ಹೀಗೆ ಅಂತ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು? ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ. ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಅಂತ ಅದೆಷ್ಟು ಬಾರಿ ಮೂಲಂಗಿಯ ಅಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವನ ಹರುಕಲು ಹಕಾಮು ಪೈಜಾಮವನ್ನ ಬೇರೆ ನೂರಾರು ಸಲ ಹೊಲಿದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನಲ್ಲ, ಅಯ್ಯೋ! ಅಯ್ಯೋ! ಅಯ್ಯೋ!' ಎಂದೆಲ್ಲ ವಿಲಪಿಸುತ್ತಾ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆ ಪುಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಬಿಸಾಡಿದ್ದೇ ಕಪಾಟಿನ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ರಪ್ಪೆಂದು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಲ್ಲೇ ನೆಲದ ಮೇಲಿದ್ದ ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದು ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳು ಹಾಗೆ ಹೃದಯ ಬಿರಿಯುವಂತೆ ಅಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗಲೇ ಅವಳ ಗಂಡ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿದ್ದು.

'ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಕಿತ್ತುಹೋಯ್ತು ನೋಡು' ಅನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಆತ 'ಅಯ್ಯೋ ಏನಾಯ್ತು!?' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದು ಬಗ್ಗಿ ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕುಳಿತು, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತೊಡಗಿದ.

'ಏನಾಯ್ತು ನನ್ನ ಚಿನ್ನ, ಹೇಳು ಏನಾಯ್ತು?'

'ನಿನ್ನ ಚಿನ್ನ!' ಎಂದು ಕಿರುಚಿದ ಅವಳು ಬಿಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಲೇ ಕೋಪದಿಂದ 'ನಾನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗ್ತೀನಿ' ಎಂದಳು.

'ಆದ್ರೆ ನೀನೀಗ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲ ಮುದ್ದೂ, ನಿನ್ನವನ ಜೊತೆಗೆ, ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಜೊತೆಗೆ' ಅವನಂದ.

'ಹೌದು ಹೌದು, ಭಾಳ ಒಳ್ಳೆ ಗಂಡ! ಕಪಾಟಿನೊಳಗೆ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳನ್ನ ಇಟ್ಕೊಂಡಿರೋ ಗಂಡ! ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳೋ ತಾನೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಚೆಲುವೆ

ಅಂದುಕೊಂಡಿರೋ ಕೆಟ್ಟ ಉರಿ ಮುಖದ ಹೆಂಗಸು! ಅಂಥವಳಿಗೆ ನನ್ನ ರವಿಕೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಹೊಲಿಯೋ ಹಸಿರು ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೂರಿಸಿದೀಯಲ್ಲ!'

'ಅದ್ಯಾವ ಹೆಂಗಸು? ಯಾವ ಹಸಿರು ಬಟ್ಟೆ?... ಪಾಪ, ನನ್ನ ಮುದಿ ಅಪ್ಪನ ಹಾಸಿಗೆಯಾಗಿರಲಿ ಅಂತ ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಸಿರು ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಪ ಬರಲಿಕ್ಕಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಬಂದರೂ ಏನಾಯ್ತೀಗ? ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಥದೇ ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಂಡರೆ ಆಯ್ತಲ್ಲ?' ಎಂದ ಅವಳ ಗಂಡ.

ಅವನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇ, ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಮುಖವಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅವಳು, ಎದ್ದು ನಿಂತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೋಪದಿಂದ ಎಗರಾಡತೊಡಗಿ, 'ಮುದಿ ಅಪ್ಪಾ, ಮುದಿ ಅಪ್ಪಾ!... ನಾನೇನು ಏನೂ ಅರಿಯದ ಪುಟ್ಟ ಮಗು ಅಂದುಕೊಂಡಿದೀಯೇನು? ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನ ನಾನೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೀನಿ' ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿದಳು. ಆ ಪಾಪದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತಿನ ತಲೆಬುಡವೇ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯ್ತು. 'ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹಾಗಾದ್ರೆ ಹೊರಟುಹೋದನೇನು?' ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾನೇ ಹೋಗಿ ಆ ಟೊಕೊನೋಮಾದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದನು.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದವ, 'ಸದ್ಯ ಎರಡು ಬೂ ಕೊಟ್ಟು ತಂದ ನನ್ನ ಅಪ್ಪನಂತೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದಾನಲ್ಲ' ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ 'ನೀನ್ಯಾಕಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಬೇಜಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೀಯ, ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಗು ನೋಡೋಣ? ಹ್ಞಾ...ಹಾಗೇ ನನ್ನ ಹಾಗೆ...ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಖ ಸರಿಹೋಯ್ತು ನೋಡು' ಎಂದನು. ಇವನು ಹಾಗನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಹಾಗೆ ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ಈಗವನ ಕೈಯಿಂದ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನ ಗಬಕ್ಕೆಂದು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖದ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದವಳೇ ಅದನ್ನು ಆ ಕೋಣೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಗೆ ಬೀಸಿ ಒಗೆದುಬಿಟ್ಟಳು. ಹಾಗೆ ಬೀಸಿ ಒಗೆದ ಆ ಕನ್ನಡಿ ಗೋಡೆಗೆ ಹೊಡೆದು ಆದ ದೊಡ್ಡ ಸದ್ದು ಕೇಳಿದ ಆಳು-ಕಾಳುಗಳು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯರು ಎಲ್ಲ 'ಇದೇನಾಯ್ತು?' ಅಂದುಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬಂದರು.

'ಅಲ್ಲಿರೋದು ನನ್ನ ಅಪ್ಪ. ನಾನೇ ಎರಡು ಬೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವನನ್ನ ಕ್ಯೋಟೋಯಿಂದ ಕೊಂಡು ತಂದಿದೀನಿ' ಎಂದು ಆ ಯುವಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, 'ಇವನು ಕಪಾಟಿನೊಳಗೆ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳನ್ನ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನ ರವಿಕೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ' ಎಂದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸರಿ, ಈಗಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತು. ಕೆಲವರು ಗಂಡನ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೆಂಡತಿಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಗೌಜು ಗದ್ದಲ ತುಂಬಿಹೋಯ್ತೇ ವಿನಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೂ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕನ್ನಡಿ ಯಾವುದೋ ಮಾಟ ಮಂತ್ರದ ವಸ್ತು ಇರಬಹುದು ಎಂದು

ಅಂದುಕೊಂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಅವರೆಲ್ಲ ಕಾಲದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ವಾದ ವಿವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ? ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ 'ನಾವ್ಯಾಕೆ ಆ ವಯಸ್ಸಾದ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಾರದು? ಅವಳಿಗಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರತ್ತೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಾಡಿರಬೇಕಾದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಲಾದರು ಮಾಡಲು ಹೊರಟರು.

ಆ ವೃದ್ಧೆ, ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರೇ ಇದ್ದ ಅಲ್ಲಿನ ಬೌದ್ಧ ಮಠವೊಂದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆ. ಬಹಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವದವಳು. ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಧ್ಯಾನ, ಜಪ–ತಪಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ ಪಾಪ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಜೊತೆಗೇ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದ ಅನುದಿನದ ಜಂಜಾಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಕೂಡ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಒಯ್ದು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವಳು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಅದೆಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಅದನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಕಡೆಗೆ ಮೌನ ಮುರಿದು ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು,

'ಪಾಪದ ಹೆಂಗಸು....' ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸವರಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು, 'ಇದರೊಳಗೆ ಇರುವುದು ಹೆಂಗಸೇ ಅಂತ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯತ್ತೆ. ಪಾಪ, ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಎಂಥಾ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನಲ್ಲಾ! ಅಂದುಕೊಂಡು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು, ಆ ಪಾಪ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನವಳನ್ನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಧ್ಯಾನ ಇಂಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಿಸಿಕೊಡ್ತೀನಿ. ನೀವೀಗ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿ, ಆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹಾಗೆ ಆನಂದವಾಗಿ ಇರಿ.'

ಅವಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಜನರೆಲ್ಲಾ 'ಆಹಾ, ಈ ವೃದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ ಎಂಥಾ ಜ್ಞಾನಿ!' ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸನ್ಯಾಸಿನಿ ಆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಈಗ ತನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಂಡ ಪರಸ್ಪರ ಕೈ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟರು.

'ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗೇ ಇತ್ತು ತಾನೆ?' ಎಂದು ಟ್ಯಾಸೆಲ್ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಾದಾ ಸೀದಾ ಯುವಕ, 'ಹೌದು ಚಿನ್ನ, ಖಂಡಿತ ಹೌದು' ಎಂದವನೇ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಿದ, 'ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ನೋಡು! ನನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ನಂಬಿಕೆ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಹೋಗಿ ಮಠ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ!?'

ಮೂಲ ಜಪಾನೀ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ತಂದ ಗ್ರೇಸ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಲೇಖಕಿ, ಜಾನಪದ ತಜ್ಞೆ, ಜಪಾನಿನ ಜಾನಪದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಲೇಖಕಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ, ಫೇರಿ ಟೇಲ್ ಮಾದರಿಯ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ತಂದರು. Japanese Fairy Tales (1910) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಂದ ಜಪಾನೀ ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನ ನಂತರದಲ್ಲಿ Green Willow and Other Japanese Fairy Tales ಮತ್ತು The Moon Maiden and Other Japanese Fairy Tales ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರ ಬಂದಿತು. The Three Dwarf Trees ಎಂಬ ಇವರ ಕೃತಿ ಜಪಾನೀ ನಾಟಕವೊಂದನ್ನು ಆಧರಿಸಿತ್ತು. 1936ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡ ಇವರ Japan: Recollections and Impressions ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ನೆನಪುಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ಮನರಂಜನೆ ಅಥವಾ ನೀತಿಪಾಠಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಜೀವನದ ಕುರಿತ ಕಾಣ್ಕೆ, ವಿನೋದ, ಅರಿವು, ಮುಗ್ಧತೆ, ಬೆರಗು ತುಂಬಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಾಚೆಗೂ ಸಲ್ಲುವಂಥದ್ದಾಯಿತು.

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಮೀರಾ ಪಿ.ಆರ್. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಘೋಷಕಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಹಲವು ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಮೆರಿಕಾದ ಹಲವು ಕನ್ನಡ ಕೂಟಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗದ ಹಲವು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ದಟ್ಸ್ ಕನ್ನಡ, ಕೆಂಡಸಂಪಿಗೆ, ಚುಕ್ಕುಬುಕ್ಕು ಮೊದಲಾದ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಹಲವು ಕಥೆ, ಕವಿತೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿ. 'ಅಕ್ಕ 2010'ರ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ 'ಗುಬ್ಬಿಗೂಡು' ಪುಸ್ತಕದ ರೂವಾರಿ. ಅಮೆರಿಕೆಯ 'ಅಕ್ಕ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ನ್ಯೂಸ್ ಲೆಟರ್ 'ಜಗಲಿ'ಯ ಸಂಪಾದಕ ಮಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದವರು. ಮೀರಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಲಘು ಸಂಗೀತದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಿನಿಮಾ, ವೆಬ್ ಡಿಸೈನಿಂಗ್ ಎಲ್ಲವೂ ಇವರ ಹತ್ತು ಹಲವು ಆಸಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ವರ್ಷ 2000ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ 'ಬಂದ ಇವರು, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯ 'ಎಡಿಸನ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತಿ ಹಾಗೂ ಮಗುವಿನ ಜೊತೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮ

ಮೂಲ: ಜಾನ್ ಗ್ರಿಷಮ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಡಾ. ಎಚ್. ಕೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಉತ್ತರ ಮಿಸಿಸಿಪ್ಪಿಯ ಕ್ಲಾಂಟನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕವಲೊಡೆದ ಹಾದಿ ದಟ್ಟವಾದ ಮರಗಳು ತುಂಬಿದ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತ ಬಂದು ತಲುಪುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮ ನಿಂತಿದೆ. ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುವ ಕಾರು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಈ ಧಾಮ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಸತಿಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗುವುದು ಉಂಟು. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಇದೇ ಕಂಪನಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ವಾಟ್ಸನ್ ಎಂಬ ನಿವಾಸಿ ಒಬ್ಬನೇ ಹೊರಗೆ ನಡೆದು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಬಳಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಟ್ರಕ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತುಬಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ತೊಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅವನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಕಂಪನಿಯ ಮೇಲೆ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಗುದ್ದಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಧಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಲೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ರೋಗಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಅಸಾಮಾನ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಈ ಕತೆಯ ಪ್ರಶಾಂತಧಾಮ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ ಚಪ್ಪಟೆ ತಾರಸಿಯ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ. ಮೂರು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚಾಚಿದ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಣೆಗಳು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆದು ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಸೆರೆಮನೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವಕ್ಕೆ ಬಡತಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಶಾಂತಿಧಾಮಗಳು, ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮಗಳು, ನಿವೃತ್ತರ ಸುಖವಸತಿಗಳು – ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ತಾತ ಈಗ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮದಲ್ಲಿದಾರೆ' ಎನ್ನುವುದು 'ಅವರನ್ನು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಾಸಿ. ಹೇಗೆ ಕರೆದರೂ ಈ ವಸತಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಂಕು ಹಿಡಿಸುವ ಸೆರೆಮನೆಗಳೇ...

ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ತನ್ನ ಪುರಾತನ ವೋಕ್ಸ್‌ವ್ಯಾಗನ್ ಕಾರನ್ನು ಮುಂದಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಬಯಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಒಳಗೆ ನಡೆದ. ದಪ್ಪ ಗಂಟು ಹಾಕಿ ಟೈ ಬಿಗಿದು ಮೇಲೆ ಕೋಟು ಹಾಕದೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಕಟ್ಟಿನ ಕನ್ನಡಕ ಏರಿಸಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ತಗಡಿನ ತಾರಸಿ ಹಾಕಿದ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಮಂದಿ ವೃದ್ಧರು ಬೆತ್ತದ ತೂಗುಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶೂನ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ಕೂತಿದ್ದರು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಹಲೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಣ್ಣಗೆ ನಕ್ಕ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿದರು. ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯುವ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ದ್ರಾವಕಗಳ ದುರ್ನಾತ.... ಎದುರಿಗೆ ಮರದ ಹಲಗೆಯ ಮುಂಗಟ್ಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತ ಧಡೂತಿ ರಿಸೆಪ್ಷನಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವಳು ನರ್ಸ್ ಉಡುಪಿನ ಅಂಗಿಯೊಂದನ್ನು ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಭಾರೀ ಎಡಸ್ತನದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಹೆಸರು ಒಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೂಡಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಮುಂಗಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿನ ಪೇಪರ್ ರಾಶಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಳು.

'ಮಿಸ್ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಒಂದಿಗೆ ನನಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಭೇಟಿ ಇದೆ' ಎಂದು ಭಕ್ತಿಗೌರವ ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿದಳು. ನೋಡಿ ಇಷ್ಟವಾಗದೆ ಮುಖ ಬಿಗಿಮಾಡಿದಳು. 'ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು?'

'ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಗ್ರಿಫ್ಫಿನ್...ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ' ಎಂದ.

ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಕಡೆ ಕೈತೋರಿಸಿ 'ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದಳು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಯು ಹೇಳಿ ಅಂಜುತ್ತ ಕೂತ. ತನ್ನ ವೇಷಭೂಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಕಾಲಿಗೆ ಮಾಸಲಾದ ಬಿಳಿ ಷೂ. ಕರಿ ಕಾಲುಚೀಲ. ಹಾಕಿದ ಪ್ಯಾಂಟು ಹಳತಾದ ದಪ್ಪಹತ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು- ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜಾಳು, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದದ ತೊಗಲುಪಟ್ಟಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಯುವಕ.

ಟ್ರೂಡಿ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಕಾಗದದ ರಾಶಿಯನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಆಗಾಗ ಫೋನ್ ಸದ್ದುಮಾಡಿದಾಗ ಕರೆದವರಿಗೆ ನಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಕಟ್ಟಡದ ಬಲಪಕ್ಕದ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದಳು. ಅವಳೂ ಬಿಳಿ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿ ಕಾಲಿಗೆ ದಪ್ಪ ಬಿಳಿ ಕಾಲುಚೀಲ, ಬಿಳಿ ಷೂ ಹಾಕಿದ್ದಳು. ನೋಡಲು ಟ್ರೂಡಿಗಿಂತ ದಪ್ಪಗಿನ ಹೆಂಗಸು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕೂಡಲೆ ಬೆದರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು 'ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಗ್ರಿಫ್ಫಿನ್' ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡ.

'ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಕೈ ನೀಡಿ, ಕೈ ಕುಲುಕಿ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನಡೆದಳು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಹೆದರಿದ ನಾಯಿಮರಿಯಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ಮೂಲೆ ತಿರುಗಿ ಒಂದು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಅಗ್ಗದ ತಗಡಿನ ಮೇಜಿನ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರ ಇಳಿಸಿದಳು. ಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಗೆ ಸರಕಾರಿ ಬೂದುಬಣ್ಣ ಬಳಿದಿತ್ತು. ಮೇಜಿನ

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ತಗ್ಗುಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಧಡೂತಿ ಮಕ್ಕಳು, ಕಂಗೆಟ್ಟ ಗಂಡ ಅವರ ಚಿತ್ರ.... ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಮುಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಶಿಥಿಲವಾದ ಕುಳ್ಳು ಕುರ್ಚಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತ. ತಲೆಯೆತ್ತಿ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಅವಳೂ ಕೆಳಗೆ ಕೂತಿದ್ದ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿ 'ನೀನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದೀ' ಎನ್ನುತ್ತ ಅವನು ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಕಳಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಪತ್ರ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಳು.

'ಇಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಪರಿಚಾರಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದ್ದೀ. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಭವನಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದೀ'

'ಅದು ಸರಿ' ಅರ್ಜಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಮೂರು ಧಾಮಗಳ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದ. ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು ಕಳ್ಳರೋ, ಶಿಶುಘಾತಕರೋ ಇಲ್ಲವೆ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರೆ ಇದ್ದವರೋ– ಯಾರನ್ನೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವೇ.

'ನಮಗೆ ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತರಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳರವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರ ಬೇಕು. ವಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಸಾಕು. ಮೂರೂ ಮೊಗಸಾಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಅಷ್ಟೆ'

'ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಏನು ಅಂತ ಗೊತ್ತು' ಅಂದ. ಜತೆಗೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನೀರುಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು, ಅವರು ಕೊಳಕು ಮಾಡಿದ ನೆಲವನ್ನು ಉಜ್ಜುವುದು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು, ಕತೆ ಓದುವುದು, ಅವರ ಜೀವನಕಥೆ ಕೇಳುವುದು, ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು, ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ದಿನದ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಲಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು... ಈ ಎಲ್ಲ ದಿನಚರಿ ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

'ನಿನಗೆ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟವೇ?' ..ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಪೆದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವವರೇ. ರೋಗಿಗಳು ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಜತೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದಲೆ ಕಷ್ಟ ಬರುವಂಥದ್ದು.

'ಓ, ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಸುಖವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.'

'ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸು?'

'34'. ಮತ್ತೆ ಯಾಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ? ಅರ್ಜಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು ನಮೂದಿಸಿದ್ದ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವಳು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದದ್ದು – ಯಾಕಾದರೂ ಇಂಥ ಹೀನವೃತ್ತಿಗೆ ನಿನ್ನಂಥ ತರುಣ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ ಆಕೆಗೆ.

'ನಾವು ಗಂಟೆಗೆ ಆರು ಡಾಲರು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.'

ಈ ಸುದ್ದಿಯೂ ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಈಗಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಸರಕಾರೀ ವೇತನ ಗಂಟೆಗೆ 5.15. ಈ ಪ್ರಶಾಂತ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮಗಳ ಒಡೆಯರ ಕಂಪನಿ ಎಚ್‌ವಿಕ್ಯುಎಚ್

ಗ್ರೂಪ್ ಎಂಬ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹೆಸರಿನ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಫ್ಲಾರಿಡಾದಲ್ಲಿ ತಳವೂರಿರುವ ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ಸಮಾಜಘಾತಕರ ಗುಂಪು. ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಧಾಮಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಂದಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ದುರುಪಯೋಗಗಳು, ಹೊಲಸು ಆರೈಕೆ, ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಕಂದಾಯ ಮುಚ್ಚಿಡುವುದು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೂ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ದೋಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ 'ಸರಿ, ಆರು ಡಾಲರು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ' ಎಂದ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಧಾಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಮಾಲೀಕರು ಅವರು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಡ್‌ಪ್ಯಾನ್ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಅರ್ಜಿಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ 'ಓ, ನೀನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಓದಿದ್ದೀಯೆ! ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ?' ಎಂದಳು.

'ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಓದುವುದು ಆಗಲಿಲ್ಲ.'

'ಪಾಪ.. ಏನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.... ನಾನೇನೋ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿಯುತ್ತ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕಾಲೇಜು ಮುಗಿಸಿ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಲಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಇಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ.

'ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ–ಸೆರೆವಾಸ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ತಾನೇ?'

'ಇಲ್ಲ.. ಕಾರು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಿ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದದ್ದೂ ಇಲ್ಲ.'

'ದಾವಾ ಹಾಕಿರೋದೋ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿರೋದೋ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ತಾನೇ?'

'ಇಲ್ಲ'

'ಕ್ಲಾಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಿಂದ ಇದೀಯೆ?'

'ಎರಡು ವಾರದಿಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಹುಡುಗಿ ತೊಂದರೆ ಆಗಿ ಊರು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು.'

'ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರೋಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೆ ನಿನಗೆ?'

'ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ'

'ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?'

'ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ.'

ಮುಂದಿನ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷ ಟ್ರೂಡಿ ಜತೆ ಕುಳಿತು ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ.

ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾರು ನಡೆಸುತ್ತ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡ. ಎಲ್ಲೂ ಅವನು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಕ್ಲಾಂಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಎರಡು ಕೋಣೆಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಿಡಿದ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಂಚ, ಊಟ ಮಾಡಲು ಸಣ್ಣ ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿ, ಒಂದು ಸೋಫಾ.

ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಫ್ರಿಜ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೊವ್. ಒಡತಿ ಮಿಸ್ ರೂಬಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಡಾಲರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಎಲ್ಲ ನಗದು ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಕೂಡದು ಎಂದು ವಿಧಿಸಿದಳು. ಅರುವತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದ ಮಿಸ್ ರೂಬಿಯ ಮುಖ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿ ಸೇದಿ ಸುಟ್ಟ ಕಳೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸದಾ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅಗ್ಗದ ಸೆಂಟು ಸುರಿದುಕೊಂಡು ಬಣ್ಣ ತೀಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ವ್ಹಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿಯುವ ಚಟ.

ಡ

ನರ್ಸ್ ನ್ಯಾನ್ಸಿ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಲು ತೊಡಗಿದಳು. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಮೂರು ವಿಂಗ್‌ಗಳು. ಒಂದು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ, ಒಂದು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗ ಬಡಿದ ವಿಂಗ್. ಎಲ್ಲ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲೂ ರೋಗಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಒಂದೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು. ಕೆಲವೆಡೆ ಒಬ್ಬರೇ. ನಗುತ್ತ ಇರುವವರು ಹೊಸಬನನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗುವರು. ದುಃಖಿಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಬೇಡ. ತುಂಬ ಕಹಿಜೀವನ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಇದೂ ಕಳೆಯಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದವರು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾದವರು. ಹಿಂದಿನ ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ನರ್ಸ್ ನಾಲ್ಕಾರು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಳು. ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಕಷ್ಟದ ಮಂದಿ. ಆಲ್‌ಜೈಮರ್ ಕೆಲವರು.. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಾಧೀನವಿಲ್ಲ. ಮಲಮೂತ್ರದ ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲದವರು. ಈ ವಿಂಗ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಬ್ಬರು ನರ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ.... ನಂತರದಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಅಡಿಗೆಮನೆ, ಊಟದ ಜಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದಳು.

ಈ ಧಾಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಕ್ಲಾಂಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ್ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ.

ಮುಂದಿನ ಮುಂಗಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ನ್ಯಾನ್ಸಿ ರೋಗಿಗಳ ಭೇಟಿ ಸಮಯದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಇಲ್ಲಿ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಉತ್ತರದ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿ ಮುಂಗಟ್ಟೆಯ ಮೇಜಿನ ಕಡೆ ಹಾರಿಕೊಂಡಳು. ಉತ್ತರದ ವಿಂಗ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ವೃದ್ಧ ದೂರ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ವೇಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವನು ಕೊಳೆ ಪಾಯಿಜಾಮ ಧರಿಸಿದ್ದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅರವತ್ತರ ನಿವಾಸಿ. 'ನಿಲ್ಲಿಸು ವಾಲ್ಟರ್' ಎಂದು ನರ್ಸ್ ಕೂಗಿದಳು. ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವವ ಯಾರು ಎಂದು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕೇಳಿದ. 'ಅವನ ಹೆಸರು ಡಾನಿ..... ಇಬ್ಬರೂ ದಿನಾ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಈ ಹಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಓಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ!' 'ಏಕೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?' 'ಇಲ್ಲ ವಾಲ್ಟರ್ ಮೊಮ್ಮಗ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಗುಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.'

ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಸಂಜೆ ಐದಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬಿಳಿ ಜಾಕೆಟ್ ಧರಿಸಿ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್‌ಗೆ ಹಲೋ ಹೇಳಿ ಅಡಿಗೆಮನೆಗೆ ನಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಊಟ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಕಪ್ಪು ಹೆಂಗಸರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡ. ಅಡಿಗೆಮನೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಶುಚಿಯಾಗಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು

ಗಮನಿಸಿದ. ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಊಟದ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬರಲು ಮೊದಲುಮಾಡಿದರು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದಲ್ಲಿ ಈಗ ಐವತ್ತೆರಡು ನಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ಪಾದ್ರಿ ಬಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಚಾಕು, ಫೋರ್ಕ್‌ಗಳ ಲಟಲಟ ಸದ್ದು.... ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂಥ ಗಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಟ್ರೇಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಬಡಿಸಿ ತಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಕನ್, ಬೇಯಿಸಿದ ಹುರುಳೀಕಾಯಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ – ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ಜೆಲ್ಲೋ ಕುಡಿಕೆಗಳು. ರಾತ್ರಿಯ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಕೌಟ್ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಫೈರ್ ಹಾಡುಗಳು... ಏಳೂವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ತೂರಾಡುತ್ತ ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಮಾತ್ರೆ ಹಂಚುವ ಸಮಯ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ತಮ್ಮ ಬೇನೆಗಳ ವಿಷಯ ಗೋಗರೆಯುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಬೇಕಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ನಿದ್ದೆಯ ಮಾತ್ರೆ. ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ದೀಪ ಆರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಉತ್ತರ ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ, ದಕ್ಷಿಣ ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್, ಹಿಂಬದಿಯ ದುಃಖಿಗಳ ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಇಬ್ಬರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಮುಂಗಟ್ಟೆಗೆ ನಡೆದು ಎಲ್ಲ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು, ಕಡತಗಳನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ. ಇಂಥ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಗವೂ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಚಾತುರ್ಯ ಇವನಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳನಂತರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಸದಾ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಬೀಗ ಹಾಕಿರದ ಔಷಧದ ಗೂಡುಗಳು, ಕೊಳಕಾಗಿ ಸುರಿದಿದ್ದ ಹಾಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಭಾರೀ ಖಾತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳೇ ನಮೂದಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳು, ಉಪಯೋಗದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಔಷಧಿಗಳು ಇಂಥದ್ದು ಕಂಡಾಗ ಪುಸ್ತಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಫೋಟೊಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಹಗಲಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಇರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕ್ಲಾಂಟನ್ ಕೋರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡದೊಳಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾನೂನುಪತ್ರಗಳು, ವಿಕ್ರಯಪತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಲಾಯರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಓದಿದ್ದ ಈತನಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಕೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಾರರೊಡನೆ ಗೊಡ್ಡುಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುತ್ತ ಒಳವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದಲ್ಲೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಅಡಿಗೆಯ ಹೆಂಗಸು ರೋಛೆಲ್ ಜತೆ ಹರಟಿ ಸ್ಥಳದ ರಾಜಕೀಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಪೆದ್ದಿ ಎನ್ನುವುದು ರೋಛೆಲ್‌ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದರೆ ಆ ಜಾಗ ತುಂಬುವವರು ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ? ಭದ್ರವಾಗಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಕೂತಿದಾಳೆ... ನ್ಯಾನ್ಸಿ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ... ಟ್ರೂಡಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ನಿವಾಸಿಗಳ ವಿಷಯ ಕೂಡ ರೋಛೆಲ್‌ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. 'ಆ ಲೈಲ್ ಇದಾನಲ್ಲ, ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ನರ್ಸ್‌ಗಳು, ಕೆಲಸ

ಕಲಿಯಲು ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಕಡೆಗೆ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲು ಬರುವ ಹೆಂಗಸರು– ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವಿಂಗ್‌ನ ಒಂದು ಕೊನೆಗೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಕೋಣೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅವನು ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ... ಈಗ ಮುದುಕ ಆಗಿದಾನೆ.'

ಲೈಲ್ ವಿಷಯ ರೋಜ಼ೆಲ್‌ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವನ ಮೂರನೆ ಮದುವೆ ಮುರಿದುಹೋದಾಗ ಆ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದ ಆರುನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಲೈಲ್‌ಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಚದರಿಹೋಗಿರುವ ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಇದನ್ನು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಖಚಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.

ಆರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಅವನು ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದ. ನೂರಾರು ಕ್ಲಾಂಟನ್ ಕೌಂಟಿಯ ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಯಾರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದ ವಿರುದ್ಧ ದಾವಾ ಹಾಕಿದ್ದುದು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಧಾಮದ ಇಬ್ಬರು ನಿವಾಸಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದವರು. ಒಬ್ಬ ಜೆಸ್ಸಿ ಎಂಬವ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ವಾರಸುದಾರನಾಗಿದ್ದ. ಅವನೂ ಈಗ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಸ್ತಿವಂತ ಎಂದರೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಲೈಲ್. ಈ ಅಸಹಾಯಕ ವೃದ್ಧರ ಆಸ್ತಿ ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡೊಡನೆ ಕಂಪನಿ ಲಪಟಾಯಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಮೇಲಾಗಿ ಮೆಡಿಕೇಡ್ ಮೆಡಿಕೇರ್, ಖಾಸಗಿ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಗಳು– ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿ ನರ್ಸಿಂಗ್–ಹೋಮ್ ಮಾಲೀಕರು ಕೊಬ್ಬುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಗುಸುಗುಸು ಸುದ್ದಿ ಎಂದರೆ ಇವನಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ರೂಬಿ. ಈಗ ಆಕೆಗೆ ವಯಸ್ಸು ಅರವತ್ತೆಂಟು. ಆಗಲೇ ಮೂರೋ ನಾಲ್ಕೋ ಮದುವೆಗಳಾಗಿ ಮುರಿದಿವೆ. ಈಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ವೇಶ್ಯಾಗೃಹವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಹುಡುಗಿಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಜಂಬದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಪೊಲೀಸರು, ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರು ಎಲ್ಲ ಗಿರಾಕಿಗಳಾಗಿದ್ದವರೇ. ಮಿಸ್ ರೂಬಿ ಈಗ ವೃದ್ಧೆ. ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ನಡೆಸಲು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೆಣ್ಣು ವಾರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರೂಬಿಯ ಸಂಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಗಂಡ ಟ್ರಕ್ ಡ್ರೈವರ್, ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತರೆ ಹೆಂಡತಿ ವೇಶ್ಯಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನಸುಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಲಗಿರುವಾಗ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಮುಂಗಟ್ಟೆಯ ಮೇಜಿನ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಏನನ್ನೋ ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎಂಭತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಿನ ನಿವಾಸಿ ಜೆನ್ನಿ ಹಿಂದಿನ ವಿಂಗ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಬೇಗ ಬಾ ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಎನ್ನುತ್ತ ಹಿಂದಿನ ವಿಂಗ್ ಕಡೆ ಓಡಿದಳು. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಹಿಂದಿನ ವಿಂಗ್‌ನ ಭಾರೀ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕೆಲವು ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ತೆಗೆದು ಒಳನಡೆದು ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಸುತ್ತ ವಾಂತಿ ಮಲಮೂತ್ರದ ಅವಾಂತರ. ದುರ್ನಾತ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತೆಗೆದು ನಾಲ್ಕು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಜೇಬಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಕರೆಯಲು ಓಡಿದ. ಜೆನ್ನಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರದ ವಿಂಗ್‌ನ ಗ್ಯಾರಿಯನ್ನು ಜತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೈಗೆ ಗ್ಲೋವ್ ಏರಿಸಿ, ರಬ್ಬರ್ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್‌ನ ಎತ್ತಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿದರು. ಅವಳು ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಗ್ಯಾರಿ ಅವಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಸ್ಪಂಜಿನಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿ ಒರೆಸಿ ಶುಚಿಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ನೆಲ ತೊಳೆದು ಉಜ್ಜಿ ಶುಚಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಕರೆದ. ಈ ಗಲಿಬಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಜನ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬುದಾರಿ ಇದ್ದ ರೀಟಾ ಮತ್ತು ಏಂಜೆಲ್ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಫೀಸ್ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕಡತ ನೋಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಹದಿನೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್‌ಗೆ ಏನೂ ತಿನ್ನಲೂ ಕುಡಿಯಲೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಡತದಲ್ಲಿದ್ದ ದಾಖಲೆಗಳ ಫೋಟೋಕಾಪಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ. ಮುಂದೆ ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನಂತರ ಅವನು ಎಣಿಸಿದಂತೆ ನರ್ಸ್ ಡ್ರೆಲ್ ಮತ್ತು ಅವಳ ಸಂಗಾತಿ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಒಬ್ಬ ಸೂಟುಧಾರಿ ಕಂಪನಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ತಾನು ಆಗಲೇ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಆರೈಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅವಳಿಗೆ ಕ್ಲುಪ್ತಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರೀಟಾಗೆ ಮೈ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಕಂಪನಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ನರ್ಸ್‌ಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಸೂಟುಧಾರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದಾವಾಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಉಳಿಸಿದ್ದ.

ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ತನಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಲಾಯರ್ ಒಬ್ಬನ ಬಳಿ ನಡೆದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಫೋಟೋಗಳು, ದಾಖಲೆಗಳ ಫೋಟೋ ಪ್ರತಿಗಳು – ಎಲ್ಲ ಲಾಯರ್ ಮುಂದಿಟ್ಟ. ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ

ಲಾಯರು ಕಂಪನಿಗೆ ಈ ವಿವರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಪರವಾಗಿ ದಾವಾ ಹಾಕುವುದಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟ. ಕಂಪನಿಯ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಶೀಲತೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಂಪನಿ ಗಂಟೆಯ ಬಟವಾಡೆ ಆರರಿಂದ ಏಳು ಡಾಲರಿಗೆ ಏರಿಸಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಳು.

ಙ

ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದ ಸಂಭ್ರಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ವೃದ್ಧರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಯಾರೂ ಬಂದೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಫೆಟೇರಿಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಡಲುಗಳು, ಐಸ್ ಕ್ರೀಂ, ಫೋಟೊ ತೆಗೆಯುವ ಸಡಗರ ಎಲ್ಲ ಧಾಮದ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏಕೆ ಎಂದರೆ ಮರುವರುಷ ಈ ನಿವಾಸಿ ಬದುಕಿರುವ ಭರವಸೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಈ ದಿನ ಲೈಲ್ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ. ಎಲ್ಲ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು. ಅವನ ಬಾಯಿಬಡುಕಿ ಮಗಳು ತನ್ನ ನಾಲ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಈ ದಿನ ಬಂದು ಧಾಮದಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುತ್ತ ಲೈಲ್ ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೂಗಾಡಿದಳು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಲೈಲ್ ಇದ್ದರೆ ಬಂದಾಳು.

ಲೈಲ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್‌ನ ಲಾಯರ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ನಡೆದ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಪನಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲಾಯರ್ ತಿಳಿಸಿದ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಂಪನಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದ ಒಳವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡತಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿರುವುದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಕಂಪನಿ ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ದಿಗಿಲುಪಡಿಸಿದ್ದ, ಕಂಪನಿಗಾದರೋ ಈ ದಾವೆಗೆ ಸಿಗಲಿರುವ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದಲ್ಲಿ 'ಲಾಯರುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!' ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಸಂಸಾರಿಗರು ಭಾರೀ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಧಾಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಸಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಶುಚಿಯಾದ ಕೋಣೆ, ಸದಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರುವ ನರ್ಸ್‌ಗಳು, ಊಟ ಔಷಧ ಎಲ್ಲ ಕ್ಲುಪ್ತವಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಲಾಯರು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಪ್ಯಾರಾಲೀಗಲ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಘನವಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೂಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛಗಳು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು– ಎಲ್ಲ ಕಂಪನಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ. ಲಾಯರು ತನ್ನ ತಂಡದ ಜತೆ ಬಂದ ಅಧಿಕೃತ ಕಾರಣ ಈ ನಿವಾಸವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಜಾಗ ಮತ್ತು

ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಇರುವ ದೂರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಳತೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಈ ಕಾರುಭಾರೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ. ಲಾಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು– ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬೇಗನೆ ಬಹು ಉದಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆಫೀಸಿನ ಭಾರೀ ಲಾಯರುಗಳಿಬ್ಬರು ತನ್ನನ್ನು ಈ ಕೇಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲಾಯರು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಲಾಯರು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ತೆಗೆದಿದ್ದ ಮೊದಲ ಫೋಟೋಗಳು– ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ತನ್ನ ದೇಹದ್ರವಗಳ ಮೇಲೆ ನಗ್ನಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು– ದೊಡ್ಡದಾಗಿಸಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ನರ್ಸ್‌ಗಳು ಖೋಟಾದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರ ಫೋಟೋಕಾಪಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಘಟನೆಯ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಧಾಮದ ಅನಾಚಾರವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದವನೆಂದು ಸಾಬೀತಾಗುವುದು ಖಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಲಾಯರ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದ್ದ. ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಆದರೋ ಈ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ವಿಲ್ಮ ಡ್ರೆಲ್ ಮತ್ತಿತರ ನರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹೋಗುವುದು ಪೂರ್ವನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಲಾಯರು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ನನ್ನು ಕರೆದು ಕಂಪನಿಯ ಲಾಯರುಗಳು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಾನ್ನೂರು ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಈಗ ಒಪ್ಪಿರುವ ಹಣವೇನೂ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನತಪ್ಪಿ ಸಾವನ್ನು ಎದುರುನೋಡುತ್ತಿರುವ ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ ಜೀವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು?... ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ಗೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದವನ ಸಂಭಾವನೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹತ್ತು ಎಂದರೆ ನಲುವತ್ತು ಸಾವಿರ ಡಾಲರು...

ಅಂತೂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ವೃತ್ತಿ ಮುಗಿಸಿ ಕ್ಲಾಂಟನ್ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಲು ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್ ಸಿದ್ಧವಾದ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪೂರಾ ಶ್ರಮವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೋ ಎರಡೋ ದಿನ ಮೆಂಫಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು (ಅದು ಅವನ ಸ್ವಂತ ಊರು) ನಂತರ ಮಯಾಮಿಗೆ ಹಾರಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಮರಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಮೈಬಣ್ಣ ಕಂದುಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ.

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರು ಜಾನ್ ಗ್ರಿಷಮ್. 1955ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಗ್ರಿಷಮ್ ಅವರದು ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಯರ್ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಅದರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ

ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಕುರಿತಾದ ರೋಚಕ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ವಿಶ್ವದ 42 ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಕಥೆಗಳು ಹಾಲಿವುಡ್ ಸಿನೆಮಾಗಳಾಗಿ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿವೆ.

ಅನುವಾದಕರು ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. ಮೈಸೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪದವೀಧರರಾಗಿ, ನಂತರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಗಳಿಸಿ, ಕಳೆದ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಪತ್ನಿ ಡಾ. ಶ್ರೀದೇವಿಯವರೊಡನೆ ನೆಲೆಸಿರುವ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ENT ತಜ್ಞರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1982ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಯರ್ ಅವರ ಜನಾಂಗ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ವಿವಿಧ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. 'ಭಾರತದ ಬೃಹತ್ ಬೇಲಿ' ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಂಥ ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: hkcssd@gmail.com

ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ ಕುಟುಂಬ

ಮೂಲ: ಸ್ಕಿಪ್ ಹಾಲೆಂಡ್ಸ್‌ವರ್ಥ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ರಾಜಶೇಖರ್ ತ.ನಂ.

ಓರೆಗನ್ ರಾಜ್ಯದ ಪೋರ್ಟ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ನಗರದ ನೈರುತ್ಯ ಭಾಗದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ ಮ್ಯಕ್ಮಿನ್ವಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕತೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ. ಕ್ಯಾಟ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಸ್ಕಾಟ್ (ಕ್ಯಾಟ್) ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನು. ಇವನ ತಂದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಫಸ್ಟ್ ಫೆಡೆರಲ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಾಲ ವಹಿವಾಟಿನ ಅಧಿಕಾರಿ. ಕ್ಯಾಟ್ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಮೆರಿಕದ ಫುಟ್–ಬಾಲ್ (ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಕಾಲ್ಚೆಂಡಿನ ಆಟವಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮೈಕೈಗಳಿಂದ ಗುದ್ದಾಡುವ, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ ಸ್ಪೋರ್ಟ್!) ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಈಜು ತಂಡದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಆಟಗಾರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೆತ್ ವೊರಲ್‌ಳೊಂದಿಗಿನ ಗೆಳೆತನ ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ಹಾದಿಯಾಯಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾದರು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಈ 'ಕನಸಿನ ಮನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು, 1995ರಲ್ಲಿ ಬೆತ್‌ಗೆ ಸ್ತನ–ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಎಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ದಿನೇ ದಿನೇ ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ವಿಧಿವಶಳಾದಳು. ಆಗ ಹೇಡನ್‌ಗೆ ಐದು ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಆಬಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಟ್ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಂತಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು, ಏಕಾಂಗಿತನವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಮದ್ಯ ವ್ಯಸನಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಾಂಪತ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಬಾಳದೆ, ಮತ್ತೆ ಒಂಟಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ಕಸುಬಿಲ್ಲದೆ, ಮನೆಯ ಸಾಲವನ್ನು

ತೀರಿಸಲಾಗದೆ, ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿಯ ಜೊತೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮನೆಗೆ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವೊಂದು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇದ್ದ ಕಾರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

2000–2002ರ ನಡುವೆ, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖಿನ್ನನಾಗಿ, ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಹಿಂದೆ ಫೆಡೆರಲ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದರೋಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ತಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅದರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನು ತಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, "ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ವಿಮೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೌಕರರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದರೋಡೆಕಾರರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸದಂತೆ ನೌಕರರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಅವನ ತಂದೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿ ಇವನ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿಯನ್ನು ಅವರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ಯಾಟ್ ಅವನ ತಂದೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಖೆಯ ಬಳಿ ಕಾರನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣ ಕಪ್ಪು ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ, ಟೋಪಿ, ಮುಖವಾಡ, ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕ ಧರಿಸಿ, ಒಂದು ಕಸದ ಚೀಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಕಿಂಡಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿದ್ದ ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಅವಳ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣವನ್ನು ತನ್ನ ಕಸದ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಸದ್ದು ಗದ್ದಲವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಆಕೆ ಇವನ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಸುಮಾರು 2500 ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ಯಾಟ್ ಯಾವ ಅಚಾತುರ್ಯವೂ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಹೊರಗಡೆ ತನ್ನ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಕೂತು, ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಸಮೀಪದಲ್ಲೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕೊಂಚ ಸಮಯ ಸುತ್ತಾಡಿ, ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆ ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಕಾರನ ಕಪ್ಪು–ಬಿಳುಪಿನ ಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಈ ದರೋಡೆ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ತಾಯಿ ಆ ಚಿತ್ರ ಕ್ಯಾಟ್‌ನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ಯಾಟ್ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ತೋರದೆ ಮೌನವಾಗಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ದರೋಡೆಯ ಸುದ್ದಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದಾದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ, ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತೆ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 1500 ಡಾಲರುಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ 25 ಡಾಲರು ವೇತನದ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅವನು

ಸರಾಸರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಪ್ರತಿ ದರೋಡೆಯಲ್ಲೂ 5000 ದಿಂದ 10000 ಡಾಲರುಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. (ಒಂದು ಮೂಲದ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಓರೆಗಾನ್ ರಾಜ್ಯದ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಾದರೂ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು.) "ನಾನೇನೂ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಲು ಸಂಚು ಹೂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಕದ್ದ ಹಣಕ್ಕೆ ವಿಮೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಅವರು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಭರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾರಿಗೂ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲದ, ನೋವಿಲ್ಲದ ವ್ಯವಹಾರ ಇದು" ಎಂಬುದು ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ವಾದ!

ಕ್ಯಾಟ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಉಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಈಜುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ಪ್ರತಿದಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಈಜು ಕೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ರಹಸ್ಯ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಸಂಶಯ ಸಹ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಗ ಹೇಡನ್ ತಿಳಿಸುವಂತೆ, "ಮುಂಜಾನೆ 5 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಧಿಕ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸದಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಸಾಕಲು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ತಂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ." ಆಬಿಯು "ನನ್ನ ತಂದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಮುಂಜಾನೆ ನನಗೆ ಉನ್ನತ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಈಜು ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಉಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಯಶಸ್ವೀ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಭರವಸೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಹೇಡನ್ ಸಣ್ಣವನಿದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಈಜು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಕಾಲೇಜು ಸೇರಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಲಭಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅವನು 17 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕುಡಿಯುವ ದುಶ್ಚಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು, ಈಜು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಆಬಿಯು 15 ರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಈಜುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಮೋಜಿನ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ಚಟದ ಸಂಗಾತಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು, ಪರ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ಹೇಡನ್ ಹೋಟೆಲೊಂದರಲ್ಲಿ 'ಬೆಲ್-ಬಾಯ್' ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ವಾರದ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ-ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅವನ ಕುಡಿಯುವ ಚಟವೂ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. 2010 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ, ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅವನ ಗಮನವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆ ಕಡೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೂ ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಗಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕ್ಯಾಟ್ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಾಗಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವವರು ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ಮಾತ್ರ! ಬಹುಶಃ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಈ ದರೋಡೆಗೆ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸೇರುವಂತೆ ಪ್ರಭಾವಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ, ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಗಳಿಸಿ ಸುಖವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ತನ್ನ ತರ್ಕವನ್ನು ತಾನೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗೂ ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತಾಶರಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ, ದರೋಡೆಯಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ, ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಹಗಲುಗನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ಹೇಡನ್ ನಂತರ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಊಟದ ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ಕ್ಯಾಟ್ ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಡನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ತಾನು ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಕೋರನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ಮುಖಚಹರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಗಂಭೀರತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಲಘುವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ತಮಾಷೆಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಡನ್‌ಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತಂತೆ! ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯ ಸಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಟ್ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಜನರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೇಡನ್ ಚೀಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರ ಜನಸಂದಣಿ ಹೆಚ್ಚುವ ಮೊದಲೇ ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, 40000 ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಗಳಿಸಬಹುದು, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಕ್ಯಾಟ್ ಹೇಡನ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಲೋಭಿಸುತ್ತಾನೆ.

ದರೋಡೆಗೆ ನಿಗದಿತ ದಿನ, ಹೇಡನ್ ಹೆದರಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕ್ಯಾಟ್ ಒಬ್ಬನೇ ಅಂದಿನ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ 1000 ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಳಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ವೇಳೆಗೆ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕ್ಯಾಟ್‌ನನ್ನು ಕಂಡು, ಹೇಡನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಕೈಚಳಕ, ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿ,

ಮುಂದೆ ತಾನೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಯಾಗಿ ಹಣವಂತನಾಗಬಹುದೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಸೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ಯಾಟ್ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜನವರಿ 2012 ರ ವೇಳೆಗೆ ಟೆಕ್ಸಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆತು ತನ್ನ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಬಿ ಓರೆಗನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಹೇಡನ್ ಹವಾಯಿಯ ಒಂದು ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಜೀವನದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಟ್‌ಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಭಾವನೆಯ ಕೆಲಸ ದೊರೆತಿದ್ದರಿಂದ, ತನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಟೆಕ್ಸಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು, ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಸುಪ್ತಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಮಾರ್ಚ್ 2012 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕ್ಯಾಟ್ ಆಬಿಯನ್ನು ಟೆಕ್ಸಾಸ್‌ಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಜೊತೆ ಇರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದ. ಅವಳು ಟೆಕ್ಸಾಸ್‌ನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ'ಸ್ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಮಳಿಗೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಗಳಿಸಿ ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೆ ಉಳಿದಳು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲೇ ಹೇಡನ್ ಸಹ ಹವಾಯಿಯಿಂದ ಟೆಕ್ಸಾಸ್‌ಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದನು. ಹೀಗೆ ಮೂವರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಮತ್ತೆ ನೆಲಸಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಡನ್ ತಂದೆಯ ಜೊತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ. ಅವನಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಲು ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು.

ಕ್ಯಾಟ್ ಸಮೀಪದ ಕೋಮೆರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪರಿಸರ, ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಜನನಿಬಿಡ ಸಮಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಹತ್ತಿದನು. ಹೇಡನ್‌ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಳಗಿನ ಆಯಕಟ್ಟು, ಹೋಗಿ ಬರುವ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಹೊರ ದ್ವಾರಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಅಂದಾಜು ಸಂಖ್ಯೆ, ಭದ್ರತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವರ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಂಬಿಕಸ್ಥ ವಾಹನ ಚಾಲಕನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡ ಸೂಕ್ತ ನಂಬಿಕಸ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಬಿ ಒಬ್ಬಳೇ!

ಒಂದು ದಿನ ಹೇಡನ್ ಆಬಿಯ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, "ನಾನು ನಿನಗೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಕಾರ. ನಾನೂ ಅವನ ಜೊತೆ ಸೇರಲಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಆಶಯ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾರನೆ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ "ನಿನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಿ ಕರೆದೊಯ್ದು, ನಾವು ಹಿಂದಿರುಗುವವರೆಗೂ ಕಾದು, ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯ ಬರದಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಕರೆತರುವುದು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಪಾಲಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ" ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಬಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನೂ ತೋರದೆ ಈ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಲು ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅವಳ ನಂತರದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, "ಇದು ನನ್ನ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದರನನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸ. ಅವರು ಸುರಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ನಾನು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸದ್ರೋಹ ಮಾಡಲಾರದಾದೆ."

ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಯ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅವರವರ ಭಾಗಗಳ ತಾಲೀಮು ನಡೆಸಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ, ದರೋಡೆಯ ದಿನಾಂಕವನ್ನು, ಆಬಿಗೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ'ಸ್ ಸೀಕ್ರೆಟ್‌ನ ಕೆಲಸದ ರಜೆ ಇದ್ದ ದಿನವಾದ ಆಗಸ್ಟ್ 9, 2012ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆ ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ತಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಾರಿನ ಸಂಖ್ಯಾತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ತಂದು ಆಬಿಯ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಗದಿತ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಕ್ಯಾಟ್ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ, ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿ ತಯಾರಾಗಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಏನು ಮಕ್ಕಳಿರಾ, ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ ಇಂದಿನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ' ಎಂಬ ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ತಲೆದೂಗಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಮೂವರೂ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಆಬಿಯ 1999ರ ಫೋಕ್ಸ್-ವಾಗನ್ ಜೆಟ್ಟ ಕಾರಿನ ಬಳಿ ನಡೆದರು. 6 ಅಡಿ 4 ಇಂಚು, 240 ಪೌಂಡಿನ ಧಡೂತಿ ಕ್ಯಾಟ್ ಕಾರಿನ ಮುಂಭಾಗದ ಚಾಲಕನ ಪಕ್ಕದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನುಸುಳಿಕೊಂಡು ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗಿಂತ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದ 6 ಅಡಿ 2 ಇಂಚು, 200 ಪೌಂಡಿನ ಹೇಡನ್ ಕಾರಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಆಬಿ ಚಾಲಕಳಾಗಿ, ಕಾರನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತ, ಸುಮಾರು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ ಅಂಗಡಿ ಮಳಿಗೆಗಳ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಅಂಗಳದ ಬಳಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು 150 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಕ್ಯಾಟ್ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಚೀಲದಿಂದ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವವರು ಧರಿಸುವಂಥ ತುಂಬು ನಿಲುವಂಗಿ, ಮುಖವಾಡ, ಆಟಿಕೆಯ ಪಿಸ್ತೂಲ್, ಲೇಟೆಕ್ಸ್ ಕೈಚೀಲ, ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕ, ಟೋಪಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು, ಒಂದು ಸೆಟ್ ಅನ್ನು ಹೇಡನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಬಿಯ ಕೈಗೆ ಒಂದು ವಾಕಿ-ಟಾಕಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಉಡುಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸುಮಾರು 30 ನಿಮಿಷ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತ ಹಾಗೆಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗಂಟೆ 10 ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ಯಾಟ್ ಆಬಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಬಿಯು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಮೀಪ ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್‌ರನ್ನು ಇಳಿಸಿ, ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಗಲ್ಲಿಯ ಕಡೆ ಕಾರನ್ನು ಚಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ವಾಕೀ-ಟಾಕೀ ಮೂಲಕ "ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಆಬಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ಮೊದಲೇ ಯೋಜಿಸಿದ್ದಂತೆ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಚೀಲಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇನೇಜರ್‌ಗೆ ಹಿಂಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಬಿಯು ಇವರಿಗಾಗಿ

ಹಿಂಭಾಗದ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ! ಆಬಿಯು ಕೊಂಚ ದೂರ ಕಾರನ್ನು ಚಲಿಸಿ ಹತ್ತಿರದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ವಾಹನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ತಮ್ಮ ವೇಷದ ಪೋಷಾಕು, ಕೈಚೀಲ, ಪಿಸ್ತೂಲ್, ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆ ಕದ್ದಿದ್ದ ಕಾರಿನ ಸಂಖ್ಯಾಪಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸನಿಹದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಕಸದ ಡಬ್ಬಕ್ಕೆಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಸೇರಿ ಅವರ ಲೂಟಿಯ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು 70000 ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಂಬದವರಾಗಿ ಬೆರಗುಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯ, ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಆನಂದದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ!

ಹೊರಗಡೆ ಏನಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕುತೂಹಲದಿಂದ, ಮೂವರೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಬಿ ಇನ್ನೂ ಭಯಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿ, ಯಾವ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಬಂದಾರೋ ಎಂದು, ಹೊರಬಾಗಿಲಿನತ್ತ ಕಣ್ಣಾಡಿಸುತ್ತ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಹೇಡನ್ ಅಂತೂ ದರೋಡೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಪುಳಕಗೊಂಡು, ತಾನೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಉಲ್ಲಾಸದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಯಶಸ್ಸು ನನ್ನ ಜೀವನದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಲೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಕ್ಯಾಟ್ ತನ್ನ ಉಳಿದಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಟಾರ್-ಬೈಕ್ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೇಡನ್ 17000 ಡಾಲರಿನ 'ಟಾಹೋ' ಟ್ರಕ್ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಬಿ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರು ಆಗಾಗ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 13000 ಡಾಲರಿನ ಹೊಸ ಫೋರ್ಡ್-ಫೋಕಸ್ ಕಾರನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಮೂವರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಇದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಾರಿ 'ಫಸ್ಟ್ ಫೆಡೆರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯೂನಿಯನ್' ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಗುರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪೋಷಾಕಿನ ಶೈಲಿಯ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ರಕ್ಷಣಾ ಕೋಟನ್ನು ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಸಲಹೆಯಂತೆ 'ಹೋಮ್-ಡಿಪೊ'ನಲ್ಲಿ ಆಬಿ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಡನ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಕಲಿ ಮೀಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ರಂದು, ಆಬಿಯು ತನ್ನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ'ಸ್ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ರಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ರನ್ನು 'ಕ್ರೆಡಿಟ್-ಯೂನಿಯನ್' ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾಳೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು 1:50 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ವೇಷ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬೃಹದಾಕಾರ ಮತ್ತು ವೇಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೌಕರರು ಯಾರೂ ಇವರನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಾರದಾದರು. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಲೂಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಬಿಯ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಇವರಿಗೆದುರಾಗಿ ಅನೇಕ ಪೊಲೀಸು ಕಾರುಗಳು ಸೈರನ್ ಶಬ್ದದ ಸಮೇತ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಭೀತಿಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಯಾವ

ಪೊಲೀಸಧಿಕಾರಿಯೂ ಇವರತ್ತ ಸಂಶಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು, ನಿರಾಳವಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿದರು. ಈ ಬಾರಿಯ ಅವರ ಲೂಟಿ ಸುಮಾರು 30000ಡಾಲರುಗಳು! ಇದಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಬಿಗೆ ಈ ದರೋಡೆಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಚ್ಛಿಸದೆ, ತನ್ನ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಹೇಡನ್-ಕ್ಯಾಟ್ ರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ಯಾಟ್ ಅವಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಕೊಡಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮೊಂದಿಗಿನ ಸಹಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸೆಂದು ಪುಸಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೇಡನ್ ಅಂತೂ ಈ ಸುಲಭದ ಹಣಗಳಿಸುವ ದಾರಿಯಿಂದ ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡು, ಇದನ್ನೇ ಸ್ಥಿರವಾದ ಕಸುಬಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ನವೆಂಬರ್ 8 ರಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಲೂಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ದಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಂದಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪೊಲೀಸರ ದಳವು ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ!

ಹಿಂದೆ ನಡೆದ 'ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯೂನಿಯನ್' ದರೋಡೆಯ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜೆಫ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಎಂಬ ಅನುಭವಸ್ಥ ಪತ್ತೇದಾರ, ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ಧರಿಸಿದ್ದ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ರಕ್ಷಣಾ ಕೋಟುಗಳು ಏನೇನೂ ಸವೆಯದೆ, ಬಣ್ಣ ಮಾಸದೆ, ಮಡಿಕೆಗಳೂ ಗರಿಗರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಹೊಚ್ಚಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಹತ್ತಿರದ 'ಹೋಮ್-ಡಿಪೊ'ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಉಡುಪನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ, ಈಚಿನ ದಿನಗಳ 'ಹೋಮ್-ಡಿಪೊ' ವ್ಯವಹಾರದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ದರೋಡೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಎರಡು ಕೋಟುಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಟ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಕ್ರೆಡಿಟ್-ಕಾರ್ಡ್' ಮೂಲಕ ಖರೀದಿಸಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. 'ಹೋಮ್-ಡಿಪೊ'ದ ಕ್ಯಾಮೆರಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿ ಮತ್ತು ಧಡೂತಿ ಯುವಕ ಈ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರೆಡಿಟ್-ಕಾರ್ಡ್‌ನ ತನಿಖೆಯಿಂದ, ಕ್ಯಾಟ್ ಗೆ ಆಬಿ ಮತ್ತು ಹೇಡನ್ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿರುವುದನ್ನು ಜೆಫ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮುಖಚಿತ್ರ 'ಹೋಮ್-ಡಿಪೊ'ದ ಕ್ಯಾಮೆರದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ! ಆಬಿ ಈ ದರೋಡೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಭಾಂಗಣದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 'ಕ್ರೆಡಿಟ್-ಕಾರ್ಡ್' ಒಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಬಂದಿರುವ ದಾಖಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಜೆಫ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಳೆ ನೋಡಿ, ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಕ್ಕಳೇ ಅಪರಾಧಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಕ್ಯಾಟ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಬಹುಶಃ ಈ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ತಪ್ಪಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದೀರೆಂದು ಕ್ಯಾಟ್ ವಾದ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಮಾರ್ಟಿನ್ ಊಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಯಾವ ಬಗೆಯ ವಿರೋಧವನ್ನೂ ತೋರದೆ, ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಓರೆಗನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಯಾವ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೇಡನ್ ಮತ್ತು ಆಬಿಯರೂ ಸಹ ಯಾವ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನೂ ತೋರದೆ, ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಮಾರ್ಟಿನ್ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆ ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇದು ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಅಪರಾಧ. "ಕಾನೂನು ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಅನುಭವವಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಕಾರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಖಂಡಿತ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಫೋರ್ಡ್-ಬೆಂಡ್ ಕೌಂಟಿ ಷರೀಫ್ ಟ್ರಾಯ್ ನೇಲ್ಸ್. "ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ತಂದೆ-ಮಕ್ಕಳು ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಕಾರರಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ." ಕ್ಯಾಟ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ದರೋಡೆಕಾರರಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದೂ ಸಹ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಭನೀಯ ಸಾಧ್ಯತೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಬಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ'ಸ್-ಸೀಕ್ರೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ಸಹಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಹೇಡನ್ ಹೋಟೆಲ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವರ ನೆರೆ-ಹೊರೆಯವರು ಇವರನ್ನು ಸಾಧಾರಣ, ಸಂಶಯಪಡಲಾಗದ ಜನರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸ ದಿಟ್ಟ, ಸಾಹಸಮಯ, ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಕರವಾದದ್ದು. ಅವರು ಯಾವ ಅಪಾಯಕ್ಕೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಪಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರ ಅದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ನೇಲ್ಸ್.

ಟೆಕ್ಸಾಸ್ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ದರೋಡೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕಾರನ್ನು ಚಾಲಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ದರೋಡೆಕೋರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಬಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೋರಿದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ, ಅವಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. (ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿದೆ!) ಹೇಡನ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಟ್‌ಗೆ 24-ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಜೈಲು ಸೇರಿರುವ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ವರದಿಗಾರರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಈಚಿನವರೆಗೂ ಸಫಲವಾಗದಿದ್ದರೂ, 2013ರಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲ ಕರ್ತೃವಾದ ಸ್ಕಿಪ್ ಹಾಲಂಡ್ಸ್-ವರ್ತ್ (ಸ್ಕಿಪ್)ನನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕ್ಯಾಟ್, ಹೇಡನ್, ಆಬಿ ಮೂವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಮೊದಲಿಗೆ ಆಬಿಯ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಲು, ಜೈಲಿನ ಸಂದರ್ಶನ-ಕೋಣೆಗೆ ಅಂಗರಕ್ಷಕರು ಆಬಿಯನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ, ಮೌನವಾಗಿ ಕೆಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಳೆದನಂತರ, "ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಮುಜುಗರವಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಈ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಹೇಡನ್‌ನ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ, "ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಛಾವಣಿಯತ್ತ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ, ನಮ್ಮ ತಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ತುಂಬಿತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಲು, ವರ್ತಿಸಲು!" ಎಂದು ಹಲಬುತ್ತಾನೆ.

ನಂತರ ಕ್ಯಾಟ್‌ನ ಸರದಿ. ಸ್ಕಿಪ್ ಹೇಳುವಂತೆ, ಕ್ಯಾಟ್ ಬಂದವನೇ ದೃಢವಾಗಿ ಕೈಕುಲುಕಿ, ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಿ, ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಉದ್ದಮಾಡಿ ತುದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. "ನಿನಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಆಣೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ!" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸ್ಕಿಪ್ ಮಾತನಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ, ಕ್ಯಾಟ್ ಅವನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆಳೆದು ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಸಂಕಟದಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತು ಪೌಂಡ್ ತೂಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. "ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲ 'ವೆಲ್-ಫೇರ್' ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದು, ನಾನು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಿರಬಹುದಿತ್ತು" ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ ಕ್ಯಾಟ್.

"ನನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬದಲಿಗೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವಂತಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ 'ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರು, ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನದು ತಪ್ಪಾಯಿತು' ಎಂದಾಗ, ನನಗೆ ದುಃಖ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟಾದರು ಅವನು ನನ್ನ ತಂದೆ" ಎಂದು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಾಳೆ ಆಬಿ. ಆಬಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ನಂತರ ದಾದಿಯ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಹೇಡನ್ ಜಾಹಿರಾತು, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಅಥವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರನಾಗುವ ಆಶೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಕ್ಯಾಟ್ ಮಕ್ಕಳು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ, ತನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬರುವರು ತಾನೆ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ 62 ವರ್ಷ

ವಯಸ್ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. "ನನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಾಗ ಆ ಸಂಜೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕೂತು ಹಳೆಯ ದಿನಗಳ, ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನಗಳ, ನಾವೆಲ್ಲ ನಿಜವಾದ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ದಿನಗಳ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು" ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೂಲ ಕಥೆ "The Family that Robbed Banks" **ಅನ್ನು ಬರೆದವರು** Skip Hollandsworth. **ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ಓರೆಗನ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ಸಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯ ಕತೆ. ನವೆಂಬರ್ 2014ರ ರೀಡರ್ಸ್ ಡೈಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.**

ಅನುವಾದಕರು ರಾಜಶೇಖರ್ ತ.ನಂ. ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮೀಪದ ಆನೇಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ. ಆನೇಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮತ್ತು ತಿರುವನಂತಪುರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದಿಂದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಗಳಿಸಿದರು. ಹಾಸನ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಸುರಿನಾಮಿನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಈಗ ಸುಮಾರು 29 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ತ್ರಿವೇಣಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಖಜಾಂಚಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2006ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ 'ಹೇಮವಾಹಿನಿ'ಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. 2004ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅಮೆರಿಕದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ಸ್ಥಾಪಕ ಖಜಾಂಚಿಯಾಗಿದ್ದರು. ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ. ಇವರ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಇವರ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಶಂಕರಿ ಅವರ ಸಹಕಾರ, ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ! ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: rajashankari@gmail.com

ಮಕಮಲ್ ಮೊಲದ ಮರಿ

ಮೂಲ: ಮಾರ್ಜರಿ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ , ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಸುಪ್ತದೀಪ್ತಿ (ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್)

ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಮೊಲದ ಮರಿಯಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ಸುಂದರ ಮೊಲ. ಗುಂಡುಗುಂಡು ಪುಟ್ಟ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಮಚ್ಚೆಗಳಿರುವ ಚಂದದ ಬಿಳಿಬಿಳೀ ತುಪ್ಪುಳದ ಮೈ. ತಾರೆಗಳ ಹಾಗೇ ಹೊಳೆಯುವ ಗಾಜಿನ ಮಣಿಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಕಿವಿಗಳೋ ಉದ್ದುದ್ದ ಮೆತ್ತನೆಯ ರೇಶಿಮೆ ರಾಶಿ. ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಸೆಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮೋಡಿ. ಅಂಥ ಸುಂದರ ಮೊಲದ ಮರಿ ಆ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೂ ಚಂದ.

ಆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಆ ಬಾಲಕನ ಉಡುಗೊರೆ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಕೂತ ಮೊಲದ ಮರಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕಾತರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಉಡುಗೊರೆ ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಆಟಿಕೆಗಳು, ಚಾಕೊಲೇಟುಗಳು, ಗೋಡಂಬಿ ಕೊಬ್ರಿ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅವನಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿ ಭರಿತ ಹಾರೈಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಡ್ ಇದ್ದವು. ಈ ಮೊಲದ ಮರಿ ಮಾತ್ರ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಾಲಕನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ–ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ–ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ಅತ್ತೆ–ಮಾವ ಅಜ್ಜ–ಅಜ್ಜಿ – ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಮೋಹಕವಾಗಿತ್ತು. ಪೊಟ್ಟಣ ಬಿಚ್ಚಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಕುಣಿದಾಡಿದ ಆ ಬಾಲಕ ಆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಮೊಲದ ಜೊತೆಗೇ ಆಡುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಸಂಜೆ ಕಳೆದು ರಾತ್ರೆಯಾಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮಲಗಿದ. ಅಂದು ಮೊಲದ ಮರಿಯ ದಿನವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಮತ್ತೆ, ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ, ಈ ಮೊಲದಮರಿ ಬಾಲಕನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕವಾಟಿನಲ್ಲಿಯೋ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೋ ಆಟಿಕೆ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿಯೋ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೊಂದಿಷ್ಟು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆಟಿಕೆಗಳು ಈ ಮುದ್ದು ಮರಿಯನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು ಎನ್ನುವ ಭಾವವಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಕೀ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನೆಲದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಓಡಾಡುವ ಇಲಿಮರಿಯೊಂದು, ಬ್ಯಾಟರಿ ಸೆಲ್ ಹಾಕಿ ಸ್ವಿಚ್ ನೂಕಿದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ನರ್ತಿಸುವ ನರ್ತಕಿಯೊಬ್ಬಳು, ಹಾಗೇ ಬ್ಯಾಟರಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬ, ಕೀಯನ್ನು ಎರಡು ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಉಲ್ಟಾಪಲ್ಟಾ ಲಾಗ ಹಾಕಿ ಮೋಜು ಮಾಡುವ ಮಂಗ, ಒಮ್ಮೆ ಮೀಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ–ಹಿಂದೆ ಬಾಗುತ್ತಾ ಜೋಕಾಲಿಯಂತೆಯೇ ಓಲಾಡುವ ಕುದುರೆ, ಕೂತಲ್ಲೇ ಕೂತರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಅದುಮಿದರೆ ಕಿಲಕಿಲನೆ ಸ್ವರ ಹೊಮ್ಮಿಸಿ ಕಚಗುಳಿಯಿಡುವ ಹಕ್ಕಿ... ಹೀಗೇ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಆಟಿಕೆಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಮೈಯ ಮುದ್ದುಮರಿ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುದುಡಿ ಕೂತು ಉದಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೋಟರ್ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದ ದೋಣಿಯೊಂದು ಸದಾ ತಾನು ಎರಡು ತಲೆಮಾರು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೆಸರೆತ್ತಿ ಓಡಾಡಿ ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳೀ ಹೇಳೀ ಬೀಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನುಣುಪಾಗಿ ಪಾಲಿಶ್ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಮರದ ಕೀಲುಗೊಂಬೆ ಸಿಂಹವಂತೂ ತಾನು ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪಾಂಗರಾದ ಸೈನಿಕರಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನೇ ಹೆಳೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾನು ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವನೆಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ಪಾಪದ ಮೊಲದ ಮರಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೌನಿಯಾಗಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ? ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಂತೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಚಂದದ ಮಕಮಲ್ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಒಳಗೆಲ್ಲ ಮರದ ಹೊಟ್ಟು ತುಂಬಿಸಿ, ಮೃದುವಾಗಿಸಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಹೊಲಿದು, ಗಾಜಿನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಅಂದವಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ತಾನು ತನ್ನಂತೆಯೇ ಇರುವ ನಿಜವಾದ ಮೊಲಗಳ ಪ್ರತಿರೂಪವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕರಿವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅದು ತನಗ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬೇಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಒಂದು ಮಾಸಲು ಬಣ್ಣದ ತೊಗಲುಗುದುರೆ ಮಾತ್ರ.

ಆ ಕುದುರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಅದರ ಮೈದೊಗಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಗಳೆದು ಒಳಗಿನ ಹೊಲಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಚಂದದ ಉದ್ದದ ಬಾಲದ ಬಹಳ ಕೂದಲುಗಳು ಹುಡುಗಿಯರ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಪೋಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದವು. ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಆಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಮೊದಲೇ ಅದಲ್ಲಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಆಟಿಕೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಗುಂದಿ ಕೀ ಮುರಿದುಕೊಂಡು, ಬ್ಯಾಟರಿ ಕೊಂಡಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿ, ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟು, ಕೈಕಾಲು

ಬಿಟ್ಟು, ಜರ್ಝರಿತವಾಗಿ ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗುವುದನ್ನು ಅದು ಕಂಡಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ ಅದಕ್ಕಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಾಗುವ ವಿಸ್ಮಯ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ಬೊಗಳೆಗೊಂಬೆಗಳು ಅಲ್ಪಕಾಲದವು ಎಂದೂ ಆ ತೊಗಲುಗುದುರೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೊಂದು ದಿನ, ಬಾಲಕನ ಕೋಣೆಯ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೊಗಲುಗುದುರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮೊಲದಮರಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಆ ಮಾಸಲು ಕುದುರೆಯತ್ತ ನೋಡಿ ಕೇಳಿತು: "ನಿಜವಾಗುವುದು ಅಂದ್ರೇನು?" ಮತ್ತೊಂದು ನೀಳ ಉಸಿರಿನ ನಂತರ, "ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಏನೇನೋ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಹೊರಗೊಂದು ಕೀಲಿಕೈ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗ್ತೇವಾ?"

ತೊಗಲುಗುದುರೆ ಹೇಳಿತು, "ನಿಜವಾಗುವುದು ಅಂದ್ರೆ ಹೇಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಿನಗೇನಾಗ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದು. ಒಂದು ಮಗು ನಿನ್ನನ್ನು ಆಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಮನಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ, ಆಗ ನೀನು ನಿಜವಾಗ್ತಿ."

"ನೋವಾಗ್ತದಾ ಆಗ?" ಮೊಲದಮರಿಗೆ ಗಾಬರಿ.

"ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ!" ಸತ್ಯವಾದಿ ಕುದುರೆ ಹೇಳಿತು, "ನೀನು ನಿಜವಾದಾಗ ಈ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನು ಲೆಕ್ಕವಿಡುವುದಿಲ್ಲ."

"ಕೀಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ನಿಜವಾಗಿಬಿಡ್ತೇನಾ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ್ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಗ್ತೇನಾ?"

"ಅದೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆಗುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ನಿಧ-ನಿಧಾನವಾಗಿ ನೀನು ನಿಜವಾಗ್ತಾ ಹೋಗ್ತಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗ್ತದೆ. ಹಾಗಂತ್ಲೇ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಆಟಿಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಡ್ಡೊಡ್ಡು ಒರಟೊರಟು ಮೈಯವು, ಕೀ-ಬ್ಯಾಟರಿ ಇರುವವು, ಜೋಪಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಾಜೂಕಿನವು... ಎಲ್ಲ ನಿಜವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀನು ನೀನಾಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೂಪ ಹೇಗೆಹೇಗೋ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡಾಟ ಕಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೈಕಾಲುಗಳೆಲ್ಲ ಸಡಿಲಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಕಣ್ಣುಗಳೋ ಜೋಲುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಿಸದಷ್ಟು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನೀನು ನಿಜವಾದೆ ಅಂತಾದ್ರೆ ನೀನು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಾ?"

"ನೀನು ನಿಜವಿರಬೇಕಲ್ಲ?" ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮರಿಗೆ ಕೇಳಬಾರದಿತ್ತು ಅಂತನಿಸಿತು. ತೊಗಲುಗುದುರೆಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭಾವ ಇರಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಆ ಜ್ಞಾನಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಮುಗುಳ್ನಕ್ಕಿತು. "ಈ ಬಾಲಕನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ನನ್ನನ್ನು ನಿಜಮಾಡಿದ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಆದ್ರೆ, ಒಮ್ಮೆ ನೀನು ನಿಜವಾದ್ರೆ ಮತ್ತೆ ನೀನು ಸುಳ್ಳಾಟಿಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತಿಗೂ ನೀನು ನಿಜವೇ!" ಎಂದಿತು.

ಮೊಲದ ಮರಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು ಯೋಚಿಸಿತು, ತಾನು ನಿಜ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾದೀತು. ತಾನು ನಿಜ ಆಗಲೇಬೇಕು, ನಿಜವಾಗುವುದು ಅಂದ್ರೇನು, ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ, ಕಣ್ಣು-ಮೀಸೆ ಕಿತ್ತುಬರುವ, ಕೈಕಾಲು ಜೋತಾಡುವ ಅಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕದೆಯೇ ನಿಜವಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಬಯಸಿತು ಪುಟ್ಟಮರಿ.

ಖ

ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಆಯಾ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರಡಿದ್ದ ಆಟಿಕೆಗಳತ್ತ ಯಾವುದೇ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾನೊಂದು ಸುಂಟರಗಾಳಿಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಬಾಚಿ ಗುಡಿಸಿ ಕಪಾಟಿನೊಳಗೆ ತಳ್ಳಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ರೀತಿ ಓರಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಯಾವ ಗೊಂಬೆಗಳೂ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲೂ ಟಿನ್ ಗೊಂಬೆಗಳು, ಮೈ ನುಗ್ಗಾಗುವುದನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮೊಲದ ಮರಿಗೆ ಅದರ ಗೊಡವೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೇ ಎಸೆದರೂ ಅರಳೆಯಂತೆ ಹದವಾಗಿ ಕೆಳಬೀಳುವುದು ಅದರ ಸ್ವಭಾವ.

ಒಂದಿರುಳು ಆ ಬಾಲಕ ಮಲಗಲು ಹೊರಟಾಗ, ಆತನ ಎಂದಿನ ಪಿಂಗಾಣಿ ನಾಯಿ ಕೈಗೆಟುಕಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗೊಂಬೆಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಜೂಕಿನ ಪಿಂಗಾಣಿ ನಾಯಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆವ ತಾಳ್ಮೆ ಆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಪಾಟಿನೆಡೆ ಕಣ್ಣೆಸೆದಾಗ ಕಂಡದ್ದು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದ ಮೊಲದ ಮರಿ. ಅದನ್ನೇ ಎತ್ತಿಕೊಟ್ಟು, 'ಇಂದಿಗೆ ಇದನ್ನಿಟ್ಟುಕೋ, ಸಾಕು!' ಎನ್ನುತ್ತ ಮರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲೆತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಆ ರಾತ್ರಿ, ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಹಲವು ರಾತ್ರಿ, ಮರಿಮೊಲ ಹುಡುಗನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೊತೆಗೇ ಮಲಗಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಬಾಲಕನ ಮುದ್ದು, ಬಿಗಿ ಅಪ್ಪುಗೆ, ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ಹೊರಳಾಟ ತಳ್ಳಾಟ ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಹನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆತ ಮರಿಯನ್ನು ದೂಡಿ ದೂಡಿ ದಿಂಬಿನಡಿಗೆ ದಬ್ಬಿದಾಗ ಅಸಾಧ್ಯ ಹಿಂಸೆಯೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಉಸಿರಾಟ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೇ, ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಿಟಕಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನು, ತಾರೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮನೆಯ ನೀರವ ಮೌನದೊಳಗೆ ತೊಗಲುಗುದುರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನೂ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಗೆ ಹುಡುಗನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಇಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿತು. ಹುಡುಗನೂ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಮರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಗುಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆಯಾ ಇವನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ, ಪುಟ್ಟದೊಂದು ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಿಟ್ಟು, ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಹೊದಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲೇ ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ಮೊಲದ ಮರಿಗೆ ಮಲಗಲೆಂದು ತನ್ನದೇ ಹೊದಿಕೆಗಳಿಂದ ಕಾಡಿನ ಮೊಲಗಳು ಮಲಗುವಂಥ ಪೊದರು ಗೂಡಿನಂತೆ ಗೂಡು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಪುಟಾಣಿ

ಹುಡುಗ ಮಲಗಿದಾಗ, ಮರಿ ಆತನ ಗಲ್ಲದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಬೆಚ್ಚನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಅವನ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಳ ಅಪ್ಪುಗೆಯೊಳಗೆ ಕನಸುಗಣ್ಣಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೇ ದಿನಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇಷ್ಟು ಮುದ್ದುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದ ಮೊಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೈಯ ಬಿಳಿಬಣ್ಣ ಬೂದುಗಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ, ತನ್ನ ಮೆತ್ತನೆಯ ಮಕಮಲ್ ದೊರಗಾಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಲಿ, ತನ್ನ ಮುದ್ದುಗೆಂಪು ಮೂಗಿನ ತುದಿ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟಿರುವುದಾಗಲಿ ಅರಿವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಡುಗನ ಪ್ರೀತಿಯ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಈ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

೩೦

ವಸಂತ ಕಾಲ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಹುಡುಗನೂ ಮೊಲವೂ ಉದ್ದುದ್ದವಾಗುತ್ತಿರುವ ದಿನಗಳ ಸಂಜೆಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಮೊಲದ ಮರಿ ಅಲ್ಲಿರಲೇಬೇಕು. ತ್ರಿಚಕ್ರ ಸವಾರಿಯಾಗಲಿ, ಉದ್ಯಾನದ ಹುಲ್ಲುಹಾಸಾಗಲಿ, ಹೊಂಗೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸಿದ ಗಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೋಜಿನ ಚಹಾಕೂಟವಾಗಲಿ... ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಇಳಿಸಂಜೆ, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟಾಗ ಧಡಕ್ಕನೆದ್ದು ಹೋದ ಬಾಲಕ, ಮೊಲವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ನಂತರ, ಆ ರಾತ್ರೆ, ಆಯಾ ಮಿಣುಕುದೀಪ ಹಿಡಿದು, ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೊದರಿನ ಅಡಿಯಿಂದ ಅದನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾಲಕನ ಕೈಗಿತ್ತಳು; ಮರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆತ ಮಲಗಲು ಹಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಷ್ಟೇ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬನಿಯಲ್ಲಿ ತೋಯ್ದು ಮಣ್ಣು ಮೆತ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸೆರಗಿನ ತುದಿಯಿಂದ ಒರಸುತ್ತಾ, 'ತಗೋ ನಿನ್ನ ಗೊಂಬೆ. ಒಂದು ಆಟಿಕೆಗಾಗಿ ಅದೆಷ್ಟು ರಂಪ!' ಎಂದಳು. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಗು ಧಿಗ್ಗನೆದ್ದು ಕೂತು, 'ಕೊಡು ನನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು. ಅದು ಗೊಂಬೆಯಲ್ಲ, ಆಟಿಕೆಯಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜಾ ಮೊಲ' ಎಂದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೊಲದಮರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ತೊಗಲುಗುದುರೆ ಹೇಳಿದ ವಿಸ್ಮಯ ಜಾದೂ ಕೊನೆಗೂ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತಾನಿನ್ನು ಗೊಂಬೆಯಲ್ಲ, ಆಟಿಕೆಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೊಲದ ಮರಿಯೇ. ಹುಡುಗನೇ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ! ಆ ರಾತ್ರಿ ಅತಿಸಂತಸದಲ್ಲಿ ಮರಿಯ ಹೊಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಹೃದಯ ಖುಷಿಯಿಂದ ಬಿರಿಯುವಂತಿತ್ತು. ಆ ಖುಷಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿ ಎಂದೋ ಹೊಳಪು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಗಾಜುಗಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿತು. ಅದೇನೋ ಅಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನಾನಂದದ ಹಿರಿನೋಟ ಆ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಸಿತು. ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬಂದ ಆಯಾ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಈ ಮೊಲದ ಮರಿಗೆ ಇಂದೇನೋ ವಿಶೇಷ ನೋಟವಿದೆ' ಅಂದಳವಳು.

ಆ ಬೇಸಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು.

೩೦

ಆ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತೋಪು. ಬೇಸಿಗೆಯ ಉದ್ದುದ್ದ ದಿನಗಳ ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಹಾ ಸೇವನೆಯ ಬಳಿಕ, ಆ ಹುಡುಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು

ತಪ್ಪದೇ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಸಂಗಾತಿ ಮಕಮಲ್ ಮೊಲವನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಾಡುವಾಗ, ಹೂಗಳನ್ನು ಆಯುವಾಗ, ಇತರ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆ ತೋಪಿನ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಕಳ್ಳ-ಪೊಲೀಸ್ ಆಡುವಾಗ ತನ್ನ ಮರಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಕೂತಿರಲೆಂಬ ಆರ್ದ್ರ ಆಶಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಎತ್ತರೆತ್ತರದ ಝುರಿಗಿಡಗಳ ಪೊದರಿನೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಮೆತ್ತೆ ಹಾಸಿ ಮೊಲವನ್ನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗೇ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂಜೆ, ಮೆತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಉದಾಸಭಾವದಿಂದ ತನ್ನ ಪಾದಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಓಡಾಡುವ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಮೊಲ ಧ್ಯಾನಸ್ಥವಾಗಿದ್ದಾಗ ಝುರಿಪೊದರಿನೆಡೆಯಿಂದ ಎರಡು ವಿಚಿತ್ರ ಜೀವಿಗಳು ಹೊರಬಂದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು.

ಅವೂ ಇದರಂತೆ ಮೊಲದ ಮರಿಗಳೇ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೊಚ್ಚಹೊಸದಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೈ ಹೊಳಪಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದಂತಿದ್ದವು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಲಿಗೆಯ ಗೆರೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆಗೆದಾಡುವಾಗಲಂತೂ ಅವು ಇನ್ನೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಮುದ್ದುಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀಳವಾಗಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವೆರಡೂ ಚಂಗಚಂಗನೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಾ ಮೂಗನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿ ತುಯ್ಯುತ್ತಾ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಹೊಯ್ದಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದರತ್ತ ಬಂದವು. ಅಷ್ಟೂ ಹೊತ್ತು ಮೊಲದ ಮರಿ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತಿತ್ತು, ಅವುಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವ ಕೀಲಿಕೈ ಯಾವ ಕಡೆಗಿದೆಯೆಂದು ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕರಿವಿರುವಂತೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಡುವವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾದರೊಂದು ಕಡೆ ಪುಟ್ಟ ಕೀಲಿಕೈ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಅಂಥದ್ದು ಕಾಣದೆ, ಇವು ಬೇರೇ ತರಹದ ಮೊಲಗಳೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಅವೆರಡೂ ಈ ಮರಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿದವು, ಮತ್ತು ಇದೂ ಅವುಗಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿತು. ಅವುಗಳ ಮೂಗು ತುಯ್ದಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

'ನೀನ್ಯಾಕೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಆಡಬಾರದು?' ಒಂದು ಹೊಸಮರಿ ಕೇಳಿತು.

'ನನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ' ಬಿಂಕದ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ಮರಿ; ತನಗೆ ನೆಗೆದಾಡಲು ಅನುವಾಗುವ ಕೀಲಿಕೈ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಿಲ್ಲ.

'ಹೋ!' ಹೊಸಮರಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿತು, 'ಅದಂತೂ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹಿಂಗಾಲೂರಿ ಚಂಗನೆ ನೆಗೆದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು; 'ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ನೆಗೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯ' ಎಂದಿತು.

'ನನಗೂ ಸಾಧ್ಯ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಬಲ್ಲೆ', ತನ್ನ ಹುಡುಗ ತನ್ನನ್ನೆಸೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಜಂಬಮಾಡಿತು ಮುದ್ದುಮೊಲ.

'ನಮ್ಮ ಹಾಗೇ ನೀನೂ ಜಿಗಿಯಬಲ್ಲೆಯಾ?' ಹೊಸಮರಿಯ ಕುತೂಹಲ.

ಓಹ್, ಅದೆಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆ! ಮಕಮಲ್ ಮೊಲಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಜಿಗಿಯಲು.

ಕೂತಿರುವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹಿಂಭಾಗವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮುದ್ದೆಯಂತೆ ಹೊಲಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇವೆರಡೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಾರದೆಂದು ಉದಾಸೀನ ನಟಿಸುತ್ತಾ, 'ನಾನು ಜಿಗಿಯೋದಿಲ್ಲ' ಎಂದಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಂಬದಲ್ಲಿ.

ಕಾಡುಮೊಲದ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದಿಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ಅದು ಕತ್ತು ನೀಳಮಾಡಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿ, 'ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿ, 'ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿಲ್ಲದ ಮೊಲವೆಂಥಾದ್ದು' ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಕ್ಕಿತು.

'ನಂಗಿವೆ' ಅಬ್ಬರಿಸಿತು ಪುಟ್ಟಮರಿ. 'ನನಗೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿವೆ. ನಾನು ಅವುಗಳ ಮೇಲೇ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ.'

'ಹಾಗಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಚಾಚಿ ತೋರಿಸು, ನೋಡೋಣ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ತನ್ನ ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಚಂಗಚಂಗನೆ ಗಿರಕಿಸುತ್ತು ಹೊಡೆಯಿತು. ಪುಟ್ಟಮರಿಗೆ ತಲೆಸುತ್ತು ಬಂತು.

'ನನಗೆ ನರ್ತನ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ' ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿತು ಮರಿ, 'ನಾನು ಹೀಗೇ ಕೂತಿರುತ್ತೇನೆ'. ಆದರೆ, ಒಳಗೊಳಗೇ ನರ್ತನದ ತುಡಿತ ಅದರೊಳಗೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಜಿಗಿದು ನಲಿಯಲು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಯೇನು ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮರಿಗೆ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊಸಮರಿ ಜಿಗಿತ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಕಮಲ್ ಮೊಲದ ಸಮೀಪ ಬಂದಿತು. ಅದೆಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಅದರ ಮೀಸೆಗೂದಲು ಪುಟ್ಟಮರಿಯ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಕಚಗುಳಿಯಿಟ್ಟವು. ಆಗಲೇ ಆ ಮರಿ ಕಿವಿ ತೊನೆದು, ಮೂಗು ಮುರಿದು, ಚಂಗನೆ ಹಿನ್ನೆಗೆದು, 'ಇದರ ವಾಸನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ', ಉದ್ಗರಿಸಿತು, 'ಇದು ಮೊಲವೇ ಅಲ್ಲ; ಇದು ನಿಜ ಮೊಲವಲ್ಲ'.

'ನಾನು ನಿಜವೇ!' ಮೊಲದಮರಿ ಘೋಷಿಸಿತು, 'ನಾನು ನಿಜ ಮೊಲವೇ! ನನ್ನ ಹುಡುಗನೇ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ'. ದುಃಖವೇ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ತೂಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದೇ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅತ್ತಲಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳವಾಯ್ತು. ಆ ಹುಡುಗ ಅವರನ್ನು ದಾಟಿ ಧಾವಿಸಿದ. ಆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹೊಸ ಮೊಲಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ನೆಗೆತಕ್ಕೆ ಬಿಳೀ ಬಾಲಗಳ ಮಿಂಚಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದುದ್ದ ಝುರಿಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಮರೆಯಾದವು.

'ಬನ್ನಿ, ಮರಳಿ ಬನ್ನಿ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಆಡಬನ್ನಿ. ನಾನು ನಿಜವಾದ ಮೊಲವೇ. ನೀವು ಬನ್ನಿ...'

ಆದರೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮೌನ ತಬ್ಬಿತ್ತು. ಸಣ್ಣಿರುವೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೊಸ ಮೊಲಗಳು ನೆಗೆದು ಮರೆಯಾದಲ್ಲಿ ಝುರಿಗಿಡಗಳು ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲ ನೀರವವಾಗಿತ್ತು. ಮಕಮಲ್ ಮೊಲ ಒಂಟಿಯಾಗಿತ್ತು.

'ಓ ದೇವರೆ', ಮೊಲದ ಮರಿ ಯೋಚಿಸಿತು. 'ಅವು ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ? ಯಾಕೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಆಡಲಿಲ್ಲ? ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಓಡಿ ಹೋದವು?'

ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಿನತನಕ ಹಾಗೇ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕೂತ ಪುಟ್ಟಮರಿ ಆ

ಮೊಲಗಳು ನೆಗೆದು ಮಾಯವಾದ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಅವು ಬಂದಾವೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅವು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕತ್ತಲಾವರಿಸಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟಿತು. ಬಿಳಿ ಬಿಳಿ ಪತಂಗಗಳು ಹಾರಾಡಲು ತೊಡಗಿದವು. ಆಟ ಮುಗಿಸಿದ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

ವಾರಗಳು ಉರುಳಿದವು. ಮಕಮಲ್ ಮೊಲ ಆಟೋಟ ಮುದ್ದುಗಳಿಂದ ನುಗ್ಗಾಯಿತು. ಹುಡುಗ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಮರಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದರೆ, ಅವನ ಮುದ್ದಾಟಗಳಿಗೆ ಮೊಲದ ಮೀಸೆಗೂದಲು ಕಿತ್ತುಬಂದಿದ್ದವು. ನಾಜೂಕು ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಕಿವಿಗಳು ಬೂದು ತಿರುಗಿ ಜೋಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಂದು ಮಚ್ಚೆಗಳು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಮರಳಿದಂತೆ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಮೊಲದ ಮರಿ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ದೇಹದ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅದು ಮೊಲದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹುಡುಗನ ಹೊರತಾಗಿ. ಅವನೋ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಸುಂದರ ಮೊಲವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಮೊಲದ ಮರಿಗೆ ಅದಷ್ಟೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯ ವಿಸ್ಮಯ ಜಾದೂ ಮೊಲದ ಮರಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗೆ ಬೇರೆಲ್ಲವೂ ಅಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ತನ್ನ ವಿರೂಪವೂ ಕೂಡ.

೩

ಹಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಅವನ ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಡರಿತು. ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲೂ ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಪುಟ್ಟ ದೇಹ ಬಿಸಿಯೇರಿ ಮೊಲದ ಮರಿಗೆ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಲಕನ ಆ ಕೋಣೆಗೆ ಯಾರುಯಾರೋ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಣ್ಣದೊಂದು ಮಿಣುಕುದೀಪ ರಾತ್ರೆಯೆಲ್ಲ ಬೆಳಕೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿಭರಿತ ಮಕಮಲ್ ಮೊಲ ಹುಡುಗನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದಿಕೆ–ದಿಂಬುಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಕೂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನೇನಾದರೂ ಸದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಾರು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಮತ್ತು ಹುಡುಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರ ಅದಕ್ಕಿತ್ತು.

ಅನಾರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗನ ಜೊತೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಬಹಳ ಮಂಕು ಸಮಯ. ಬಾಲಕ ಆಡಲಾರದಷ್ಟು ನಿತ್ರಾಣನಿದ್ದ. ಮರಿಗೆ ಬೇಸರವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಹುಡುಗನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೂತು ಆತ ಬೇಗ ಹುಶಾರಾಗುವುದನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಾ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಹಿತ್ತಲ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಡುವುದನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಏನೇನು ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಬಹುದೆಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅರೆನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೃದುವಾಗಿ ಉಸುರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಒಂದು ದಿನ, ಹುಡುಗನ ಜ್ವರ ಇಳಿದು, ಆತ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕೂತು ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು

ನೋಡುವಷ್ಟು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡ. ಮೊಲ ಅವನಿಗೆ ಆತುಕೊಂಡು ಕೂತಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಆತನನ್ನು ಮಂಚದಿಂದ ಇಳಿಸಿ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ಉಡುಪು ತೊಡಿಸಿದರು.

ಅವರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಚಂದದ ಉಣ್ಣೆಯ ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊದಿಸಿ ಬಿಸಿಲುಮಚ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮೊಲ ಮಾತ್ರ ಹೊದಿಕೆ-ದಿಂಬುಗಳ ಮಡಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ತಲೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಹೊರಹಾಕಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೂತಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ಆ ಹುಡುಗ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವನಿದ್ದ. ಎಲ್ಲವೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ವೈದ್ಯರ ಆಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದೊಂದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಿಂಬಿನ ಮರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಲದ ಮರಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇಡೀ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಬಳಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಸೋಂಕಿನ ಕೀಟಾಣುಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಹುಡುಗ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಗುಡ್ಡೆಹಾಕಿ ಸುಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

'ಹುರ್ರೇ!' ಮೊಲ ಖುಷಿಪಟ್ಟಿತು. 'ನಾಳೆ ನಾವು ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿದ್ದೇವೆ!' ಬಾಲಕ ಆಗಾಗ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದಿತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳನ್ನೂ, ಸರಸರ ಓಡಾಡುವ ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟ ಏಡಿಗಳನ್ನೂ, ಮರಳು ದಿಣ್ಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿಮನೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಕನಸುಗಣ್ಣಾಗಿ ಕೂತಿತು, ಮೊಲ.

ಆಗಲೇ ಆಯಾ ಮೊಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೇಳಿದಳು, 'ಈ ಮೊಲವನ್ನೇನು ಮಾಡೋಣ?'

'ಅದಾ?' ವೈದ್ಯರು ತಿರುಗಿದರು. 'ಯಾಕೆ! ಅದಂತೂ ಕೆಟ್ಟಜ್ವರದ ಕೀಟಾಣುಗಳ ಖಜಾನೆ. ಕೂಡಲೇ ಸುಡಬೇಕದನ್ನು. ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ಅವನಿಗೆ ಹೊಸ ಗೊಂಬೆ ಕೊಡಿಸಿ. ಇದನ್ನವನು ಇನ್ನು ಮುಟ್ಟಕೂಡದು.'

ಹೀಗಾಗಿ ಮೊಲದ ಮರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಗೋಣಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು, ಜೊತೆಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಹಳೇ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಸಗಳು. ಆ ಗೋಣಿಯನ್ನು ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿರುವ ಕೋಳಿಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ಮೂಲೆಗೆ ಒಯ್ದು ಇಟ್ಟು ಬಂದರು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಡ್ಡೆಹಾಕಿ ಬೆಂಕಿ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು, ಆದರೆ ತೋಟದ ಮಾಲಿಗೆ ಅಂದು ಬಟಾಣಿ ಆರಿಸುವ ಕೆಲಸವಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ಬೇಗನೇ ಬಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಹುಡುಗ ಬೇರೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಚ್ಚಹೊಸ ಗೊಂಬೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಲಗಿದ. ಈ ಹೊಸ ಮೊಲದ ಗೊಂಬೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಎತ್ತರದ ನಿಲುವಿನ ಬಿಳಿಮೈ ಚೆಲುವಿನ ಹೊಳೆವ ಗಾಜುಗಣ್ಣುಗಳ ದೊಡ್ಡ ಮೊಲ. ಆದರೆ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ಬಾಲಕ. ಮರುದಿನ ಹೋಗಲಿರುವ ಸಮುದ್ರತೀರದ ವಿಚಾರ ಅವನನ್ನು ಉತ್ಸುಕನನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು. ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ನೀರಸವಾಗಿದ್ದವು.

ನಾಳೆಯ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಹುಡುಗ ಮಲಗಿದ್ದರೆ, ತೋಟದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಣಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಮೊಲದ ಮರಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಗೋಣಿಯನ್ನು

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಲ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಸುಕಾಡಿ ಚೀಲದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ತೂರಿಸಿ ಸುತ್ತ ನೋಡಿತು. ಇರುಳ ಛಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡುಗಿತು. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಅದರ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಮೃದು ತುಪ್ಪುಳ ಪ್ರೀತಿ ಮುದ್ದಾಟದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಿತ್ತುಹೋಗಿತ್ತು. ತೋಟದ ಆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಬಾಳೆಗಿಡಗಳ ಗುಂಪು. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಬೆಳಗುಗಳನ್ನು ಮೊಲ ಆ ಹುಡುಗನ ಜೊತೆ ಆ ತಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದದ್ದಿತ್ತು. ಏನೇನೋ ಆಟವಾಡಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಖುಷಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಎಂತಹ ಸಂತೋಷವಿತ್ತು ಆಗ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೀರಸ ಒಂಟಿತನ ಕಾಡಿತು.

ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಗಳು ಮರಿಯ ಮುಂದೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟವು. ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಟೀ ಹೀರಿದ ಹಿತ ಮುಸ್ಸಂಜೆಗಳು, ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೂಟಾಟ, ಅಲ್ಲೇ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಕಿನ್ನರಿಯ ಪುಟ್ಟಗೂಡು, ಝುರಿಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆಪ್ತ ನಿರಾಳ ನಿಮಿಷಗಳು, ತನ್ನ ಮೃದುಪಾದಗಳ ನಡುವೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪುಟಾಣಿ ಇರುವೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯ ಜ್ಞಾನಿ ತೊಗಲುಗುದುರೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಕ್ತ ಮಾತುಕತೆ, ಆ ಕುದುರೆ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ತಾನು ಹುಡುಗನ ಪಾಲಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಮೊಲವಾದ ಕ್ಷಣ... ಎಲ್ಲ ರಸನಿಮಿಷಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ನಡುವೆ ದಟ್ಟ ವಿಷಾದವೊಂದು ಮರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿತು: ಆ ಸಂಭ್ರಮ, ಸಂತೋಷ, ನಿಜವಾದಾಗಿನ ಹಿತ ಉತ್ಸಾಹ, ಎಲ್ಲವೂ ಹೀಗೆ ಗೋಣಿಚೀಲದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕಿತ್ತು ನಿಜವಾಗುವುದು? ಕಣ್ಣ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹನಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದುಮೊಲದ ಮಕಮಲ್ ಮೂಗಿನ ದಾರದ ಮೇಲೇ ಜಾರಿ ಪುಳಕ್ಕನೆ ನೆಲಕ್ಕಿಳಿಯಿತು.

ಅದೇ ಘಳಿಗೆ, ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಹೂವೊಂದು ಮೂಡಿಬಂತು. ಅತಿಂಥ ಹೂವಲ್ಲ. ನೀಳವಾದ ಅಚ್ಚಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಎಲೆಗಳು ಮರಕತದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದೆಷ್ಟು ಚಂದವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಮೊಲದ ಮರಿ ತನ್ನ ಅಳು ಮರೆತು ಅದನ್ನೇ ನೋಡಹತ್ತಿತು. ಆ ಎಲೆಗಳ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಬಟ್ಟಲಿನಂತಹ ಹೂವೊಂದು ಅರಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಮೋಹಕ ಕಿನ್ನರಿಯೊಬ್ಬಳು ಎದ್ದು ಬಂದಳು.

ಅವಳದೆಷ್ಟು ಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದಳೆಂದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅಂಥವಳು ಇನ್ನಾರೂ ಇರಲಾರರು. ಅವಳ ಉಡುಗೆ ಮುತ್ತು ರತ್ನ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬನಿ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸೊಗಸಾದ ಹೂಹಾರಗಳಿದ್ದವು. ಅವಳ ಮುಖವೋ, ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹೂವಿನಂತಿತ್ತು. ಮೃದುನೋಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಬಾಗಿ ಮರಿಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಆ ಕಿನ್ನರಿ ಮೊಲದ ಒದ್ದೆಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಮುತ್ತಿಟ್ಟಳು.

'ಮುದ್ದುಮರಿ, ನಾನ್ಯಾರೂಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವಾ?' ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

ಮೊಲ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡಿತು. ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದಂತಿರುವ ಆಪ್ತ ಮುಖ, ಎಲ್ಲೆಂದು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

‘ನಾನು ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆಯ ಮಾಯಾಕಿನ್ನರಿ,’ ಅವಳೆಂದಳು. ‘ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುವ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವಳು ನಾನು. ಆಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಳೆಯದಾಗಿ ಜಾಳುಜಾಳಾದಾಗ ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಜ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.’

‘ಅಂದರೆ, ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ನಿಜವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ?’ ಮೊಲ ಅಚ್ಚರಿ-ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿತು.

‘ನೀನು ಈ ಮೊದಲು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾಗಿದ್ದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಆತ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೀಗ ನೀನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜವಾಗುತ್ತೀ.’

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಮೊಲವನ್ನು ತನ್ನೆದೆಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಹಿಂದಿದ್ದ ತೋಪಿನ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದಳು ಕಿನ್ನರಿ.

ತೋಪಿನೊಳಗೆಲ್ಲ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿದ್ದು ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಂದಬೆಳಕು ಹರಡಿತ್ತು. ತೋಪು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಝರಿಗಿಡಗಳ ಉದ್ದನೆಯ ಎಲೆಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯಲುಗಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಕಾಂಡಗಳ ನಡುವಿನ ತೆರೆದಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಮರಿಗಳು, ಮೊಲಗಳು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ತಮ್ಮ ನೆರಳಿನ ಜೊತೆಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಿನ್ನರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದೊಡನೆಯೇ, ಎಲ್ಲ ಮೊಲಗಳೂ ಆಟ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಿನ್ನರಿಯತ್ತ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ, ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವು.

‘ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದಳವಳು. ‘ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈತನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಡಿನ ಮೊಲಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಈತನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈತ ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೇ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುತ್ತಾನೆ’ ಎಂದಳು.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟಮರಿಯನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ, ತಲೆ ನೇವರಿಸಿ, ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದಳು. ‘ಓಡಾಡು ಮೊಲದಮರಿ’ ಎಂದಳು.

ಆದರೆ, ಮೊಲದ ಮರಿ ಅಲ್ಲಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಮೊಲಗಳು ಜಿಗಿದು ನೆಗೆದು ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ತನಗೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅವಮಾನವಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಕೂತೇ ಇತ್ತು. ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಕಿನ್ನರಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟಾಗ, ಆಕೆಯ ಮಾಯಾಜಾದೂ ತನ್ನ ಹಿಂಗಾಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿರುವುದರ ಅರಿವೇ ಅದಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಅದೆಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೂತೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಿಡತೆ ಇದರ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕೂತಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಮೊಲ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಿಂಗಾಲೆತ್ತಿ ಮೂಗನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಆಹ್! ತನಗೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ಇವೆಯೆನ್ನುವುದು ಅದಕ್ಕರಿವಾಯ್ತು. ಸಾಧಾರಣ ಮಕಮಲ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೈಯ ಬದಲು ಮೃದು ತುಪ್ಪುಳದ ಬಿಳಿ ಮೈಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದು ಮಚ್ಚೆಗಳ ಛಾಯೆಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಉದ್ದನೆಯ

ಕಿವಿಗಳು ತಂತಾವೇ ತುಯ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಉದ್ದನೆಯ ಮೀಸೆಗೂದಲುಗಳು ನೆಲದ ಹಸುರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸವರುತ್ತಿದ್ದವು. ಖುಷಿಯಿಂದ ಒಂದು ಜಿಗಿದು ಹಿಂಗಾಲುಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಆ ಹುಲ್ಲುಹಾಸಿನ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಜಿಗಿದು ನೆಗೆದು ಕುಣಿದಾಡಿತು. ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ, ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ, ಪಕ್ಕಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಎಗರೆಗರಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಕಿನ್ನರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿತು. ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಮೊಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಜಮೊಲವಾಗಿ ಬೇರೆ ಮೊಲಗಳ ಜೊತೆ ತನ್ನ ನಿಜದ ಮನೆಯಾದ ತೋಪಿನೊಳಗಿತ್ತು.

೮೦

ಋತುಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತು ಬಂದವು. ಹೊಸ ವಸಂತದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗುವಾಗ, ಆ ಹುಡುಗ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹಿಂದಿನ ತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಲು ಬಂದ. ಅಲ್ಲವನು ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಝರಿಗಿಡಗಳ ಪೊದರಿನಿಂದ ಎರಡು ಮೊಲಗಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೊರಗಿಣುಕಿದವು. ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಂದುಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದರ ಬಿಳಿತುಪ್ಪುಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೋ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಕಂದುಮಚ್ಚೆಗಳ ಛಾಯೆಯಂತೆ ಗುರುತುಗಳಿದ್ದವು. ಮೃದು ಮಕಮಲ್ ಮೂಗಿನ ತುದಿ ಮುದ್ದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಸುಕಾದಂತಿತ್ತು. ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವವಿತ್ತು.

ಹುಡುಗ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅಂದುಕೊಂಡ, 'ಈ ಮೊಲವಂತೂ ನನಗಂದು ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ ಕಳೆದುಹೋದ ನನ್ನ ಹಳೇ ಮೊಲದ ಹಾಗೇ ಇದೆಯಲ್ಲ!'

ಆದರೆ, ತನ್ನನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಿಜ ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ತನ್ನದೇ ಮೊಲದ ಮರಿ ಇದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ಅಮೆರಿಕನ್ ಲೇಖಕಿ ಮಾರ್ಜರಿ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್, (1881 – 1944) ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಿದವರು. ತಮ್ಮ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಬರೆಯಲು ಮೊದಲಿಟ್ಟ ಇವರು ತಮ್ಮ ನಲವತ್ತೊಂದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದ The Velveteen Rabbit–**ನಿಂದಾಗಿ ಮನೆಮಾತಾದರು. ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಮರುಮುದ್ರಣಗೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಗೆ** IRA/CBC Children's Choice award **ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಅವರ ದಿ ವೆಲ್ವೆಟೀನ್ ರಾಬಿಟ್ (ಹೌ ಟಾಯ್ಸ್ ಬಿಕಮ್ ರಿಯಲ್) ಎಂಬ ಕತೆ.**

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದವರು ಸುಪ್ತದೀಪ್ತಿ (ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್). ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿದ, 'ಸುಪ್ತದೀಪ್ತಿ' ಕಾವ್ಯನಾಮದ ಜ್ಯೋತಿ ಮಹಾದೇವ್, ಬೆಂಗಳೂರು– ಸನ್ನಿವೇಲ್– ಕುಪರ್ಟಿನೊ– (ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ, ಅಮೆರಿಕಾ) ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ, ಈಗ ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿ.ವಿ.ಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದವರು. ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು

(ಭಾವಲಹರಿ, ಭಾವಗಾನ, ಭಾವಬಿಂಬ, ಭಾವಲೋಕ), ಒಂದು ಕಥೆ–ಹರಟೆ ಸಂಕಲನ (ಭಾವಯಾನ). ತಮ್ಮ ಕವನಗಳ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ– ಹೇಳು ಮನಸೇ– ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರ್ಣಸೇತು, ಸಂಗಮ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಾರ್ಷಿಕ– ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ–ಕವನ–ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ 'ಇನ್ನರ್ಲೈಟ್ ವೆಲ್ನೆಸ್ ಸೆಂಟರ್' ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಹಿಪ್ನೋಥೆರಪಿಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಪರ್ಸನಲ್ ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಟ್ರೈನರ್ ಆಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ jyothimahadev@gmail.com Blogs: http://suptadeepti.blogspot.com and http://harivalahari.blogspot.com

ಖಾಸಗೀ ಉತ್ಖನನ

ಮೂಲ: ಜಾನ್ ಅಪ್ ಡೈಕ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ವೈಶಾಲಿ ಹೆಗಡೆ

ತನ್ನ ಉದ್ದವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಒಂಟಿತನದ ಏಕತಾನತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಲ್ಫಿನ ಮುದುಕ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲ ಸತ್ತೋ ಸಾಯುತ್ತಲೋ, ಬಿಸಿನೆಸ್ಸಿನ ಹಳೆಯ ನಂಟುಗಳೆಲ್ಲ ಒಣಗುತ್ತ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾಗವೂ ಈಗಿಲ್ಲದೇ, ಹೆಂಡತಿಯೋ ಗೆಳತಿಯರ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಮುದುಕಿಯರ ಸಭೆ ಕೂಟ ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಮಕ್ಕಳು ತಾನಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲವೇ ತನ್ನ ನಡುವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ, ಅಂತದ್ದೇ ತಮ್ಮದೇ ಸಂಸಾರ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಕಿ ಹೊಡಿಯುತ್ತ ಇರುವಾಗ– ಕ್ರೆಗ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ತನ್ನ ಬಾಗಾಯತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವಾರಸುದಾರರೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಕುರುಹುಗಳ ಅಳಿದುಳಿದ ಅವಶೇಷಗಳ ಕೆದಕುವುದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮುಂಚೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ತಾಸು ದುಡಿಯುತ್ತ ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಕೂಟ ಕುಣಿತ ಕುಡಿತಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಈ ಜಾಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡದೆಯೇ ವರುಷಗಳೇ ಉರುಳಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳ ಜಾಗ ನೆರೆಯವರ್‍ಯಾರೂ ಮನೆಯನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತಾನು ಸತ್ತರೆ ಮಡದಿ ಗ್ರೇಸ್ ಈ ಜಾಗೆಯನ್ನು ಸೈಟುಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಮಾರಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದೆಂಬ ದೂರಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಜಾಗೆಯಿದು. ಗ್ರೇಸ್ ಕ್ರೆಗ್‌ನಿಗಿಂತ ಆರು ವರುಷಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕವಳು.

ಈ ಜಾಗೆ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ದಕ್ಕಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 1900ರವರೆಗೂ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಹಿಂದಿನ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಕಾಲು ಗಟ್ಟಿಯಿದ್ದವನೊಬ್ಬ ತಡವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಚೆಲುವೆ ಹೆಂಡತಿಗೆಂದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೊಂದು ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯ ಹರವಿನ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಮಹಲೊಂದು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ. ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ಸೆಳಕೊಂದು ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಕುರುಹಿದ್ದವು. ಅಗಾಧ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲುಗಳ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಆಳ ಕಂದರದಂಥ ಚೂಪನೆಯ ತಿರುವುಗಳ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಯಾವ ಮೋಟಾರುಗಾಡಿಗಳೂ ಓಡಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಹೇರ್ಪಿನ್ ಸುತ್ತುರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಮರಗಳ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಕುದುರೆಗಳು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗಳು ಕಿರುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಆತನತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಾಡಿ ಚಕ್ರದ ಸಣ್ಣಕಡ್ಡಿಗಳು ಎಳೆಯಲಾಗದೆ ಮುಲುಕುತ್ತ ಈಗ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು ಮುಚ್ಚಿಹೋದ ಹಳೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ಮಸ್ಲಿನ್ ಸ್ಕಾರ್ಫ್ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರಿಸುತ್ತ ಇಷ್ಟಗಲದ ಬಾನೆಟ್ ಹ್ಯಾಟನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕುಳಿತ ಯುವತಿಯರನ್ನೂ, ಅವರ ಬಿಳಿಯ ಬಾತುಕೋಳಿಗಳನ್ನೂ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಲ್ಲುಹ್ಯಾಟಿನ ಯುವಕರನ್ನೂ ಈ ಎತ್ತರದ ವಿಹಾರದ ಜಾಗೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ಬಾಗಾಯತದ ಈ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಗುಡ್ಡದ ಕೋಡೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕ್ರೆಗ್ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮೆಸಚುಸೆಟ್ಸ್ ರಾಜ್ಯ ಶತಕದ ಹಿಂದೆಯೇ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಹಸು, ಕುರಿಗಳು ಮೇದುಂಡ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಡು ಕಡಿದು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿಸಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳೇ? ಈ ಹಾವಿನಂಥ ಗುಡ್ಡದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗೇಟು ಆತುಕೊಂಡಿದ್ದವೆಂಬಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ಬಂಡೆಯ ತೂತುಗಳು, ಗ್ರಾನೈಟ್ ಚೂಪು ಶಿಖರಗಳು ಊಹೆ ಸುಳ್ಳಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಸಮುದ್ರನೋಟದ ವೆರಾಂಡಾ ಕೊಳೆತು ಹಳತಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಉರುಟು ಡ್ರೈವ್ ವೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಮಲಗಿರುವ ಪುರಾತನ ಕಂಬಗಳ ಪೋರ್ಚನ್ನು ಕ್ರೆಗ್ ತಾನೇ ಬದಲಿಸಿದ್ದನು.

ಸುತ್ತಲ ಕಾಡಲೆಲ್ಲ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಬಂಡೆಗಳ ಬಳಸಿ ಬೆಳೆದ ಬಳ್ಳಿಗಳು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಬ್ಲಾಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಚೂರುಗಳು. ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಪೇರಿಸುತ್ತ, ಅಗಾಧ ಗೋಡೆಗಳ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತ, ಬೀಳಿಸುತ್ತ ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಶತಮಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾವಡಿ, ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೂತೋಟದ ಒಂದು ಬದಿಯ ಗೋಡೆಯ ಅವಶೇಷವೂ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಚೆಲ್ಲಿದ್ದು ಬರೀ ಮಣ್ಣು, ಹೂವಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಕುಲುಮೆಯ ಬೂದಿ, ಪುರಾತನ ಜಾಡಿ, ತಗಡಿನ ಡಬ್ಬಿಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದವು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಗಾರ್ಡನ್ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿದ್ದಿರಬಹುದು? ಬಹುಶಃ ತಾನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಪುರಾತನವಲ್ಲವೇನೋ! ಗಾಜು, ಕಾಂಕ್ರೀಟು ಎಲ್ಲ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕಾಲಮಾನ!

ಕ್ರೆಗ್ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಗಾಯತ, ಮನೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಮಾನದ ಲೆಕ್ಕ ತನ್ನದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಮೊದಲನೆಯ ಮಜಲು ಇಂಥದೊಂದು ಮಹಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಅತಿ ಜತನದಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ ನವವಿವಾಹಿತ ಉತ್ಸಾಹೀ ಸಿರಿವಂತ ಬದುಕಿದ್ದ ಕಾಲ. ಎಂಥ ಚಂದವಿದ್ದಿರಬಹುದು! ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲ್ದಾರಿಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಚಾವಣಿಯ ನೀರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲೂ

ಕಸಕಟ್ಟದೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಒಂದಿನ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ, ಆತನ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದ ವಿಧವೆ ಕಾಡಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಏನು ಮಾಡಿಯಾಳು? ಬಾಸ್ಟನ್ನಿನ ಭರದ ಜೀವನ ಅರಸಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಒಂಟಿಮನೆಯ ಸಾಂಗತ್ಯ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿಯಾಳು. ಆಗಲೇ ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾನವವಾಸದ ಗೈರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ಊಟದ ಕೋಣೆಯ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ತಾರದ ಫ್ರೆಂಚ್ ವಾಲ್ ಪೇಪರ್ ಚಳಿಗಾಲದ ಹಿಮ ಲೀಕ್ ಆಗಿ ಉಳುಚಿ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಆ ಭೂತಾಕಾರದ ವೆರಾಂಡಗಳು ವಾತಾವರಣದ ಓತಪ್ರೋತಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಹಿಮಪಾತಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಯೂರಿರಬೇಕು. ಈಕೆಯೂ ಗತಿಸಿದ ನಂತರ ಗವ್ವೆಂದು ಬರಿದು ನಿಂತ ಬಂಗಲೆ. ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಏನೋ ಅತಿಯಾದ ಅಸಡ್ಡೆಗೂ, ಹೊಡೆತಕ್ಕೂ ಸಿಲುಕಿದ ಕಾಲ. ಈ ಮಧ್ಯಂತರದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಯುಗ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯವಿರಬೇಕು. ಆಗ ಯುವ ತುಂಬು ಕುಟುಂಬವೊಂದು ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿತೇನೋ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೀಟಿಂಗ್ ಅಳವಡಿಸಿದರು. ಎದುರಿನ ವಿಶಾಲ ಹಜಾರವನ್ನು ಭಾಗವಾಗಿಸಿ ಓದುಕೋಣೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಚಿಮಣಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಸೋರುವ ಚಾವಣಿಗಳನ್ನು ತೇಪೆ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಬಿಸಿ ಎದ್ದು ಬಂಗಲೆಯ ಕೆಲಸ ತಣ್ಣಗಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನೇಮಕನಾಗಿ ನಾವೆ ತೇಲುತ್ತ ಹೋದದ್ದು ಈ ಕಿಟಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತೇನೊ, ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಕಾಗದ ಬಡಿಯುವ ತನಕ.

ಯುದ್ಧವೀರ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಎಂಬತ್ತರ ಮುದುಕನಾಗಿ ತನ್ನೈದೂ ಮಕ್ಕಳು ತಂತಮ್ಮ ಮನೆ ಸಂಸಾರ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗುವ ತನಕ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ. ಕ್ರೆಗ್ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದು ಈ ಕಾಲ– ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಜಾಡಿ, ಗಾಜು ಹೂದಾನಿ, ಕೋವಿ ತುಪಾಕಿ ಬಿಡಿಭಾಗ, ರಬ್ಬರ್ ಟೈರಿನ ತುಣುಕುಗಳು, ಬಂಡೆ, ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಳಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಟ್ರೀಹೌಸ್. ಮಣ್ಣು ಎಲೆಗಳ ರಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೆದ್ದು ತೋರುವ ಈ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು, ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಹೋದ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೈಪಿನ ತುಂಡು, ತಂತಿ ಮೊಳೆಗಳು ಎಂದೋ ನಡೆದಿದ್ದ ಬೇಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕತೆ ಹೇಳುತಿದ್ದವು. ಪಿಂಗಾಣಿ ಇನ್ಸುಲೇಟರ್ಗಳು, ತಾಮ್ರದ ತಂತಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಭೂತವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಪ್ಪಗೆ ದಪ್ಪಗಾದ ಗ್ರೀಸಿನ ದುಪಟಿ ಹೊದ್ದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ಲಿನ ಭಾಗವೊಂದು ಈ ಕಡಿದಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯುವ ಯಜಮಾನನ ರೇಸಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಕರೆಗಳ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ; ಬದುಕುಳಿದ ಮರಗಳ ನಡುವಲ್ಲಿ ಪೇರಿಸಿಟ್ಟ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಡು ಹಾವಸೆಯ ಹೊದ್ದು ಅಣಬೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕ್ರೆಗ್‌ನ ಬೂಟುಗಳು ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಎದುರಾದ ಹಳೆಯ ಬೂದಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೆಮ್ಮತೊಡಗಿದವು. ಪುರಾತನ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆಯ ಅವಶೇಷ. ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಹಾಕಲೆಂದು ಭೂಮಿ ತೋಡಿದಂಥ ಛಾಯೆ. ಪಕ್ಕದ ಧರೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೇ ಎತ್ತರದ ದಿಬ್ಬ. ಆಚೆ ರೈಲುಹಳಿಗಳ ಹಾದಿಯ ಗುಂಟ ದಾರಿಹೋಕರೆಲ್ಲ ನುಗ್ಗಿ ಹೋದಂತ ಕುರುಹು. ಒಮ್ಮೆ

ಸೆಟೆದು ನಿಂತ ಚಚ್ಚೌಕ ತಡೆಗೋಡೆ ಇಂದು ನೀರ ಕೊರೆತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಅಪಾಯಕಾರೀ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ವಾಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ಕ್ರೆಗ್ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಬಿಯರಿನ ಕ್ಯಾನ್ಗಳನ್ನೂ, ಗಾಜಿನ ಬಾಟಲಿಗಳ ಚೂರನ್ನೂ, ಮರಣವೇ ಇಲ್ಲದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನೂ ಹೆಕ್ಕಿಕೊಂಡ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಗಲದ ಬಳಸುದಾರಿಯೊಂದು ಆಗಂತುಕ ದಾರಿಹೋಕರನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಹಿಮಪಾತವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ಕು ಕಸ. ಸ್ಟೈರೋಫೋಮ್ ಲೋಟಗಳು, ಸ್ಟ್ರಾ, ಹಾಲಿನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟುಗಳು, ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಈ ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪೊಂದು ಬಹುಮಾನದಂತೆ ರೂಟ್‌ಬೀಯರಿನ ಹಳೆಯ ದಪ್ಪ ಬಾಟಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕುತಿತ್ತು.

ದಾರಿಹೋಕರು, ವಾರಸುದಾರರು, ಅವರ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಬಹಳೇ ಮೆಟ್ಟಾಡಿದ್ದರು. ಒರಟು ಭೂಮಿ ಈಗ. ಮೆಟ್ಟಿದಷ್ಟೇ, ಒತ್ತಿ ಕೆತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಮಾಲೀಕರ ಬಂಗಲೆಯಷ್ಟೇ ಪುರಾತನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ್ದ ಕಥೆ. ಒಂದು ಮಂಜಿನ ರಾತ್ರಿ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿದದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ತಲೆ ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅತಿಥಿಯೊಬ್ಬ ಕಾರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೂತು ಈ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರು ಉರುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಕಥೆ. ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿನ ಹಾದಿಯ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಿನ ಬಂಪರ್, ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯೊಂದನ್ನು ಹಲ್ಲು ಮುರಿದಂತೆ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ದವಡಿಹಲ್ಲಿನಂತಹ ಆ ಹೆಬ್ಬಂಡೆ ಈಗ ಡಜನ್ ಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ, ಅಗಾಧವಾಗಿ, ಅಚಲವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಮೂಲಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಕಾಯುತ್ತ ಕೂತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲೆಂದು ಕ್ರೆಗ್ ಹಲವರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಆ ಬಂಡೆ ಸಾಗಿಸಲು ಯಂತ್ರಗಳೇನಾದರೂ ಡ್ರೈವ್ ವೇಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಡ್ರೈವ್ ವೇ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದೀತು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಯಾರೂ ಬರದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಘನದ ಇಳಿಜಾರಿನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರಡು ಹೆಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೆಗ್ ಅರೆಸುಟ್ಟ ಕೈಗವುಸೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ಸತ್ತ ಇಣಚಿಯಂತೆ ಕಟುಕಲಾಗಿದ್ದ "ಸಾರ್ಜ್" ಎಂದು ಹಿಂಬದಿಗೆ ಮಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಗವುಸು. ಈ ಬಗೆಯ ಮಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ನುಗಳು 1960ರವರೆಗೂ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿದ್ದಿರಬಹುದು ಈ ಸಾರ್ಜ್? ಕೆಲಸದಾಳೆ? ಕ್ರೆಗ್ ಕಲ್ಪನಾಲಹರಿ ಮತ್ತೆ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಈ ಗುಡ್ಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಬೆಂಕಿ ನಂದಿಸುವಾತ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಗವುಸೆ? ಅಥವಾ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವವ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಬೆಂಕಿ ನೋಡಿ ನೋವು, ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೈ ಬೀಸಿದ ಹೊಡೆತಕೆ ಹಾರಿಬಿದ್ದು ಅರೆಬೆಂದಿರಬಹುದೇ? ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೂವು ಎಲೆಗಳ ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾಚುವಾಗ ಮಣ್ಣ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಪಿಂಗಾಣಿಯಂತಥದ್ದೇನೋ ಹೊಳೆದಂತಾಯ್ತು. ಕೆದಕಿ ತಡಕಿದ. ಚಹದ ಕಪ್ಪಿನ ಹಿಡಿಕೆ. ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ತಡವಿ ಆರೆಂಟು ಪಿಂಗಾಣಿ ಚೂರುಗಳ ಹೊರತೆಗೆದ. ಅಂದದ ನಾಜೂಕಿನ ಕಪ್ಪಿನ ಚೂರುಗಳು. ಕೈತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದದ್ದೇ? ತಾನಾಗೆ ಒಡೆದದ್ದೇ? ಮಗುವೊಂದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬೀಳಿಸಿತ್ತೇನೋ?

ಭಯದಿಂದ ಕುರುಹನ್ನೆಲ್ಲ ಹೂಗಿಡಗಳ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಗಿದಿಟ್ಟಿತ್ತೇನೋ. ಆ ಕಪ್ಪಿನ ಚೂರುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವಂತೂ ಆ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಕಾಲಮಾನವೆಂಬಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಲ್ಪನಿಕವೋ ಎಂಬಂತಹ ಪುರಾತನ ಕಾಲ. ಪಿಂಗಾಣಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಲೋಹಗಳಂತಲ್ಲ. ಕಾಲನ ಕುಣಿಕೆಗೂ, ತೇವದ ತಾವಿಗೂ ಸಿಲುಕಿದರೆ ನಲುಗುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭೂಮಿ ಛಳಿಯ ಜಡಕ್ಕೂ, ಬಿಸಿಲ ಝಳಕ್ಕೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ತನ್ನ ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಅದುಮಿಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಹೊರಹಾಕುವುದು. ಕಳ್ಳನು ಹುಗಿದಿಟ್ಟ ಸುಳ್ಳೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ.

ಕ್ರೆಗ್‌ನನ್ನು ಸದಾ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕನಸೊಂದು ನಿದ್ದೆಯಿಂದೆದ್ದರೂ ನೆನಪಿರುವಂತೆ ಬೆಂಬಿಡದೆ ನಾಯಿ ತನ್ನ ಹುಗಿದಿಟ್ಟ ಮೂಳೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಅವನ ಜೀವನದ್ದೆ ಗತಕಾಲದ ಭಾಗ. ತನ್ನ ಮೋಸದ ಹಾದರದ ದಿನಗಳ ಸಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡಿದ ಕಾಲ. ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಪಿಂಗಾಣಿಯ ನುಣುಪಿನಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಎರಡನೆಯ ಇನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗಲಿರುವಾಕೆಯ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ ಕನಸಿನ ಪರದೆಯ ಹಲವು ಮೂಲೆಗಳನ್ನ ಆವರಿಸಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಒಗಟಿನ ಎಲ್ಲ ಮಾನುಷ ತುಣುಕುಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪರದಾಡಿ ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದ. ಕುತೂಹಲದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡನೆಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕ್ರೆಗ್ ಸದಾ ಕಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆಕೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ರೆಗ್ ವಿಚಿತ್ರ ಆಘಾತದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಗ್ರೇಸ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಳೆಂದು, ತನ್ನ ಮೊದಲ ಪತ್ನಿ ಗ್ಲೋರಿಯಾ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಬಾರಿಯೂ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗೊಂದಲವೆಲ್ಲ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಸಿಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿದ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಮತ್ತೆ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನ ಮಕ್ಕಳೋ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕರು ಆಗಾಗ ಕನಸಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನಸಿನ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೂಲಭಾವ ಸಂಭ್ರಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ನೋವು. ಮುಖಕಟ್ಟುವಷ್ಟು ರಾಚುವಂಥ ಭಾವಗಳ ಮಿಶ್ರಣ. ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು, ಮುಗಿಯದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು, ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಗಳು, ವಿರಳ ಅಸಹಜ ಕುತೂಹಲಗಳು. ಕ್ರೆಗ್ ತನ್ನ ಎಂದೋ ಮುಗಿದುಹೋದ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮುದುಕನೊಬ್ಬ ತಾ ಉಳಿದ ದಿನಗಳ ಯಾರಿಗೂ ಕಿರಿಕಿರಿ ನೀಡದೆ ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರು ಉಳಿಸಿ ಹೋದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಳಿದ ಗೊಬ್ಬರದ ಹಾಸಿನ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳ ಬಾಗಾಯತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹಾಕುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನಗಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನನ್ನಂತೂ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಾ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಚೇಷ್ಟೆಗಳ ವಾಹಕಗಳು. ತಲೆಸುತ್ತು ಬರಿಸುವ ಗದ್ದಲದ ವಾರಾಂತ್ಯಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕುಣಿಕೆಯಾಗಿ ತಾನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲ ಲಲ್ಲೆ ಹೊಡೆಯುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಯೌವನದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನ ದಿನಗಳ ಸುಂದರವೂ ಅದ್ಭುತವೂ ಆದೊಂದು ಏನಾದರೂ ಘಟಿಸುವ ಸಂಭವನೀಯತೆಯ ಆಶಾದಾಯಕ ತಾಣ. ಆ ಕೂಟಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ

ನಿಜಕ್ಕೂ ಎರಡು ಕೂಟಗಳು. ಹೊರನೋಟದ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಪದರ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಏನೋ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ದೊಡ್ಡವರೆಂದು ತೋರುವವರೆಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ, ಬಹುತೇಕ ನಿಕ್ಸನ್ ರಂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಹೊಸಕಾರು, ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಮನೆಯ ಹೊಸ ರಿಪೇರಿಗಳು, ಎಂದೆಲ್ಲ ಹರಟುವ ಪದರ. ಇನ್ನು ಒಳನೋಟದ ಕಳ್ಳ ಪದರ. ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಕಣ್ಣೋಟದಲ್ಲಿ, ಪಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಹಿಂಡಿಬಿಡುವ ಹಸ್ತಲಾಘವದಲ್ಲಿ, ಹುಚ್ಚುನಗೆಯ ಕೇಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಿಸುವ ಪದರ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ಒಳಪದರ ಹೊರಪದರವನ್ನೂ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಮೇಲೆದ್ದಾಗ ಹರಿದದ್ದು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಪದರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಂಬಗಳೂ ಸಹ.

ಮಧುಪಾನದ ಪಾರ್ಟಿಗಳಂತೂ ಕ್ರೂರ ರಣರಂಗ. ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಗುಣುಗುಣು ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಭೇಟಿಯೊಂದನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುವದು, ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ. ಕ್ರೆಗ್ ಬಿಟ್ಟಗಣ್ಣಲಿ ಮೆದುಳ ಪದರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ನಡೆದಂತೆ. ಮಹಡಿ ಮೇಲಿನ ಹೊರಗಿನ ಬಾತ್ರೂಮಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಯುವತಿ, ನುಣುಪು ಮುಖದ, ಮೆತ್ತನೆಯ ತೋಳಿನ ಹುಡುಗಿ ತನಗಾಗಿ ಮುತ್ತೊಂದನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೋ ಎಂಬಂತೆ ತುಟಿಯನ್ನು ಕಿರಿದುಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾನು ಹಿಂದೆ ಸರಿದಾಗ "ಹೇಡಿ" ಎಂದು ಮೆತ್ತಗೆ ನುಡಿದು ಹೋದಳು. ಆದರೆ ನೆನಪಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಳಿಗೆಗೂ ಮರೆತುಹೋದ ನೂರು ಗಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೀಳುವ ಈ ಸಂತೋಷಕೂಟದ ಕನಸುಗಳ ಗೋಜಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂದಿಗೂ ಕನಸಿನಲಿ ಕೂಡ ಅಂದಿನದೆ ಅಳುಕು ತನಗೆ. ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ನಿಲುವಿಗೆ ನಿಲುಕದಷ್ಟು ಅಪಾರವಾದೊಂದು ಪಾತ್ರ ನಿಭಾಯಿಸುವಾಗಿನ ಸಭಾಕಂಪ.

ಕ್ರೆಗ್ ಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ, ಕ್ಷೋಭೆಯೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಿರಾಳವಾಯ್ತು. ಗ್ರೇಸ್ ಆಗಲೇ ಎದ್ದು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆತ ಗ್ರೇಸ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಲ್ಲ ಬೇರೆಯದೇ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಮುದಿವಯಸ್ಸಲಿ ಆತ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿಯೂ ಗೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅತಿಥಿ ಕೋಣೆಗೆ ಗಡೀಪಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗೆಲ್ಲ ಎದುರಿಗೊಂದು ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯಾದಲ್ಲಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೇಂಟಿಂಗ್. ಅವರಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಆ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಕೂಡ ದಾಟಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಕರುಣಾಜನಕವೂ, ಅಮೂಲ್ಯವೂ ಆದ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಕ್ರೆಗ್‌ನಿಗೆ ನೆನಪಿರುವಂತೆ ತನ್ನ ಅಮ್ಮ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಹಾಕುವ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮೂವತ್ತೈದು ಡಾಲರುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದು ಮೆಸಚುಸೆಟ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಚಿತ್ರ. ಕೇಪ್ಕಾಡಿನ ತುದಿಯ ಊರು ಪ್ರಾವಿನ್ಸ್ ಟೌನಿನ ಕೆಲವು ಮರಳುದಿಬ್ಬಗಳ ನಡುವೆ ಆಳವಿಲ್ಲದ ನೀರಹರಿವು, ದೂರದೆರಡು ಮರಳ ಇಳಿಜಾರಿನ

ನಡುವೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಸಮುದ್ರದ ನೋಟ. ಈ ಚಿತ್ರವೇ ತನ್ನನ್ನು ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯಾದಿಂದ ಮೆಸಚುಸೆಟ್ಸಿಗೆ ಸೆಳೆದು ತಂದಿದ್ದು? ಈ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯ ಮನೆಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲು ಮೈಲಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರದ ನೋಟಕ್ಕೆ?

ಅವನ ಬಾಲ್ಯದ ಬಹಳಷ್ಟು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತು ಕೊಚ್ಚಿ ತಂದು ಹಾಕಿದೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಅಜ್ಜನ ಜರ್ಮನ್ ಶೈಲಿಯ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿ ಬರೆದ ಶೇವಿಂಗ್ ಮಗ್; ಮುಕ್ಕಾದ ತಾಮ್ರದ ಆಶ್ ಟ್ರೆ, ಪುಟ್ಟ ಕ್ರೆಗ್ ಸದಾ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನಪ್ಪ ಓಲ್ಡ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಸಿಗರೇಟಿನ ಅಂಡುಗಳನ್ನು ಅದುಮಿ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಟ್ರೆ; ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಎರಡು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳ ಹಿಡಿಕೆಗಳು. ಅಮ್ಮ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯ ಬೀಗರು ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಊಟದ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಡಿಕೆಗಳು. ಈ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ರೆಗ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲನ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬದುಕಿದ್ದವು. ಕ್ರೆಗ್‌ಗಿಂತಲೂ ಬಹಳೇ ಕಡಿಮೆ ಬದಲಾಗಿದ್ದವು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೇನರ್ಥ? ಏನಾದರೊಂದು ಅರ್ಥ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ಈ ಘನ ವಜನಸ್ಥ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಅಸ್ಥಿರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ?

"ಅಬ್ಬ ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇರಲು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ" ಗ್ರೇಸ್ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ಘಾಸಿಗೊಂಡಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕ್ರೆಗ್‌ಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಆಕೆ ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಗೊರಕೆಯ ಸೇಡನ್ನು ಹಗಲಿಗೂ ಒಯ್ಯುತ್ತಾಳೆಂದು. ಅವನೋ ತನ್ನ ಕನಸನ್ನಾಗಲೀ ಗೊರಕೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥ. "ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು." ಗ್ರೇಸ್ ಕೊಂಕುತ್ತಿದ್ದಳು.

"ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ?" ಕನಸಿನ ಆ ಹುಡುಗಿ "ಹೇಡಿ" ಎಂದದ್ದು ಮತ್ತೆ ನೆನಪಾಯ್ತು. "ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನಂತೂ ಬಹಳ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಇಷ್ಟು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಜತೆಗಿರುವಿ."

"ಥ್ಯಾಂಕ್ಯೂ ಡಿಯರ್, ಆದರೆ ನೀ ಮಾಡಿದ್ದು ಆವತ್ತು ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲವೇ? ಆವತ್ತು ರಾಸ್ ದಂಪತಿಗಳ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ, ನೀ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ತೋಳನಂತೆ ಎರಗಿದ್ದಿ. ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದ್ದಿ. ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣು, ಬೆಳಕು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಲ್ಲುಗಳು, ಅಬ್ಬಾ!"

ಕ್ರೆಗ್ ಆ ಬಗೆಯ ತನ್ನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದಾದ. ಅವನಿಗಿದ್ದಿದ್ದ ಮಾಸಿದ ಕಲೆಯಾದ ಹಲ್ಲುಗಳು ಅದ್ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯಬಲ್ಲವು? ಆ ಹೊಳಪು ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಅವ ಗುರುತಿಸಿದ್ದು. ಅವಳ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರುವ ಹಳೆಯ ಅಪೂರ್ವ ಬೆಳಕು. ಬಾಳನೌಕೆಗೆ ಗುರಿತೋರುವ ತಾರೆಯ ಬೆಳಕು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಸ್ ತನ್ನ ಕೆಂಪಾದ ಕೆನ್ನೆಯೊಡನೆ ಕಣ್ಣು ಕೆಳಗಿಳಿಸುತ್ತ ಎಂದಳು "ನಾನಿದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬಾರದು, ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನಿಸುತ್ತೆ."

"ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ" ಈಗಲೂ ಅಪ್ಪಟ ನಿಜ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಳು ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ

ಸುಳ್ಳೇನೋ ಎನುವಂತೆ ಇರುವಳು. ಆದರೆ ಗ್ರೇಸ್ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಜಂಜಡದ ಎಲ್ಲ ಓರೆಕೋರೆ, ನಟನೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಹೀಗೊಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಮೂಡಿತು. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವೆವೋ, ದ್ವೇಷಿಸುವುದೂ ಸಹಜವೇ, ಸ್ವಂತ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನಾವೂ ಸಹ.

ಒಂದು ದಿನ ಶಾಲೆ ಮುಗಿದಾಗ ಕಿರಿಯ ಮಗ ಗ್ರೇಸ್‌ಳ ಮಗನೊಡನೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಂಚ್ಕೊಂಡಿದ್ದ. ಇಂತಹ ಸುದ್ದಿ ಹೀಗೆ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಕ್ರೆಗ್ನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಸಿವಿಸಿ ತಂದಿತ್ತು. ಈ ಸುದ್ದಿಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿನ್ನು ಆ ಹುಡುಗನೂ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವವನಿದ್ದದ್ದು ಅವನಿಗಿನ್ನೂ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂಬುಗೆಯ ಹುಡುಗ ಹಿರಿದಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಕಂದಕದ ಅಂಚಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ, ಅವನಪ್ಪನೆ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಕಂಪ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಂದಕ.

ಆಗೆಲ್ಲ ಕ್ರೆಗ್‌ಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಸಭಾಕಂಪವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಎಲ್ಲ ರಂಪ, ವಿರೋಧ, ನೋವು ದುಃಖದ ನಡುವೆಯೂ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಚಿತ್ರವೆನ್ನುವಂಥ ಶಾಂತತೆ ಈಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅಸಂಗತವೆನಿಸುತ್ತೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸರಿ ಎಂದು ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮನೋವೈದ್ಯ. ಮೊದಮೊದಲು ಅಸಹನೆ, ಕೋಪ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮನೂ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸದಾ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ನಿನ ಟಾಕ್ ಶೋಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಳು. ಮಕ್ಕಳೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ಮುಂದೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಅಸಹಾಯಕರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಾಗ ಎಳೆದು ಬಿಗಿದಿಟ್ಟ ಕಾಲವೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವುದು. ಕ್ರೆಗ್ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಪರಿಚಿತ ಹಾಸಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಳಗುಗಳು, ವಕೀಲರ ಕಚೇರಿಯ ಭೇಟಿಗಳು, ಮನೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯದೋ ಹೋಟೆಲಿನ ವಾಸ್ತವ್ಯಗಳು. ನಟನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಹಾಕಿದ ಸಾಲುಗಳೆಂಬಂತೆ ಉಸುರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವಾಕ್ಯಗಳು. ಯಾರಿಗೂ ಕರುಣೆಯಿರದ ತನ್ನ ಹೊಸ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಣತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದ. ವಿಮರ್ಶಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರೇನು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗೇಕೆ ಈ ಹೊಸ ಹೆದರಿಕೆ? ಸಭಾಕಂಪ? ಅದೂ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ! ಅದೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಸುಪ್ತವಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ. ಈಗ ತನ್ನೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ, ಎದುರು ನಿಂತ ಮರಣದಂತೆ!

ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಹಳೆಯ ಎಮ್ಮೆ ಗಾತ್ರದ ಗಾಲ್ಫ್ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದವನನ್ನು ಕ್ರೆಗ್ ಭೇಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದ. ಆಲ್ ಬಾಯಿ ಮೂಗುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಳಿಕೆ ತೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದ. ಎದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮೇಲೇರಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಮಾನಿಟರ್ ಮೇಲಿನ ಹಸಿರು ಗೆರೆಗಳು ಜಿಗಿಯುತ್ತ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು; ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೆಸರು: “ಆಲ್‌ನ ಕೊನೆಯ ತಾಸುಗಳು”.

ಕಥಾವಸ್ತು ಜಾಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕಥೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಿಡಿತವಿತ್ತು, ಆ ಶರ್ಬತ್ತಿನಂತಹ ಹೊಳೆವ ಹಸಿರು ಗೆರೆಗಳು ಜಿಗಿಜಿಗಿದು ಹೇಳುವ ಕಥೆ. ಕ್ರೆಗ್ ಅಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಯ ತುದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೂಗುವವನಂತೆ ಏರಿಸಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದಾಗ ಆಲ್‌ನ ಪೇಲವ ತುಂಬುಗೂದಲಿನ ರೆಪ್ಪೆಗಳು ಪಟಪಟನೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡವು. "ನೀ ಕೊಟ್ಟ ಆ ಎಲ್ಲ ನಗುವಿನ ಘಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಆಲ್. ನೀನೀಗ ಬರೀ ಈ ನರ್ಸು ಡಾಕ್ಟರ್ಗಳು ಏನನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡು ಸಾಕು ಎಲ್ಲ ಆರಾಮಾಗುತ್ತೆ." ಗಾಳಿಯೂದಿದ ರಬ್ಬರ್ ಗ್ಲೌಸಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದ ಆಲ್‌ನ ಹಸ್ತ ಆ ಬಿಳಿ ಚಾದರಿನ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಗೆ ಅದುರಿತು. ಕ್ರೆಗ್ ಆ ಹಸ್ತವನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದ್ದ ನಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲೂ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗದಂತೆ ಹುಷಾರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಅದು ಬೆಚ್ಚಗಿತ್ತು. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಾಲ್ಫ್ ಕ್ಲಬ್ ತಿರುಗಿಸದೇ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳ ಹಸ್ತದಂತೆ ರೇಶಿಮೆಯಷ್ಟು ನುಣುಪಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಚೇತನ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಿದರೂ. ಕ್ರೆಗ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ– ನಮ್ಮ ದೇಹ ಈ ಆತ್ಮ ಉಳಿಸಿಹೋಗುವ ಭಾರೀ ಶೇಷವಷ್ಟೇ.

ಅವನ ಬಾಲ್ಯದ ಮನೆಗಳಲ್ಲೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆ, ಒಂದಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಪುಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪರಾಹ್ನ ಒಂಟಿ ಅಲೆಯುವಾಗೊಮ್ಮೆ ಹಳೆಯದೊಂದು ಕಸ ಎಸೆಯುವ ಗುಡ್ಡೆಯಂತಹ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ. ಗಾಜಿನ ಬಾಟಲಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ರಾಶಿ. ಆ ಬಾಟಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗೋರಿಯ ಫಲಕಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಸರು ಕೆತ್ತಿಟ್ಟಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಉಬ್ಬಿ ನಿಂತ ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದವು, ಆಧುನಿಕ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿಸ್ಮಯಕಾರೀ ದಪ್ಪ ಎನಿಸುವಂತಹ ಬಾಟಲಿಗಳು. ಬಹಳಷ್ಟು ಚೂರಾಗಿದ್ದವು. ಆ ಚೂರಾಗಿದ್ದ ತುದಿಗಳು ಬಾಟಲಿಯ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ನಡುವಿನ ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆಯ ಮೈಯಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಂದು, ನೀಲಿ, ಹಸಿರು, ಕೇಸರಿ, ದಟ್ಟ ಮಾಸಲುಬಿಳಿಯ ಗಾಜಿನ ಚೂರುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್ ಬಾಟ್ಲಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು. ಅವು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದ ದ್ರವಗಳೆಲ್ಲ ಆವಿಯಾಗಿದ್ದವು ಇಲ್ಲ ಕುಡಿದು ಮುಗಿದಿದ್ದವು. ಈ ಪಾನೀಯಗಳು, ಔಷಧಗಳು ಪೂರೈಸಿದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರುಹೇನೂ ಹಳೆಯ ಟಾಯರಿನ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುಟ್ಟ ಕ್ರೆಗ್ ಆ ರಾಶಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿಹೋಗಿದ್ದ. ಗತಕಾಲದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಲೆಯ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ, ಎಲುವುಗಳ ರಾಶಿಯಂತೆ ಯಾರೂ ಚಲಿಸದ ಕಾಡಿನ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ, ಹಳೆಯ ಸಂತಸದ ಹೊಳೆವ ಪುರಾವೆ.

ಈಗ ತನ್ನದೇ ಬಾಗಾಯತದಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಗಾರ್ಬೇಜ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಿಡಿದು ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೆಗ್‌ನಿಗೆ ಆ ಹಾದಿತಪ್ಪಿದ ಬಂಡೆಯ ಆಚೆನ ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ, ಆ ಅರೆಸುಟ್ಟ ಗವುಸು ಸಿಕ್ಕ ಜಾಗಕ್ಕಿಂತ ಆಚೆ, ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಹೂತುಹೋದ ಒಂದಷ್ಟು ಗಾಲ್ಫ್ ಚೆಂಡುಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಅಡಿಭಾಗವೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತ ಕಾರಣ ಹೊರಕವಚ

ಕೊರೆದುಹೋಗಿ ಕೊಳೆತಂತಾಗಿದ್ದವು. ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಮೊದಲು ಈ ಬಂಗಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಗಾಲ್ಫ್ ಗೇಮಿನ ಮೇಲೆ ಬಹು ಆಶಾವಾದಿಯಾಗಿದ್ದವ ಹೇಗೆ ಲಾನಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಮೂರೇ ಮೂರು ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಬೀಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಕಾಡಿನತ್ತ ಹೊಡಿಯುತ್ತಿದ್ದದು. ಅವು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತ ಕೊನೆಗೆ ಮರಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು. ಅವು ಮತ್ತೆಂದೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವವೆಂದು ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರೆಗ್ ಅಂದುಕೊಂಡ, ಹಿಂದಿನ ವಾರಸುದಾರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಅವನ "ಕಾಲಮಾನ" ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು.

ಮೂಲ ಲೇಖಕ ಜಾನ್ ಅಪ್‌ಡೈಕ್ (ಮಾರ್ಚ್ 18, 1932–ಜನವರಿ 27, 2009) ಅಮೆರಿಕೆಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರ, ಕವಿ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಕ. ಇವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ "ರಾಬಿಟ್" ಸರಣಿಯ 5 ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡು ಬಾರಿ ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಗೆದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಕೇವಲ ಮೂವರು ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಒಬ್ಬರು. ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಹನ್ನೆರಡು ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೊನೆಯ ಕಥಾಸಂಕಲನ "ಮೈ ಫಾದರ್ಸ್ ಟಿಯರ್ಸ್' ಪುಸ್ತಕದಿಂದ "ಪರ್ಸನಲ್ ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿ" ಕಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಅಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕೆಯ ಪುಟ್ಟದೊಂದು ಊರಿನ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ವೈಶಾಲಿ ಹೆಗಡೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾದವರು. ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಪುಸ್ತಕ 'ಒದ್ದೆ ಹಿಮ...ಉಪ್ಪುಗಾಳಿ' ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 2012ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬೇಂದ್ರೆ ಗ್ರಂಥ ಬಹುಮಾನ, ಕಟ್ಟೀಮನಿ ಯುವ ಬರಹಗಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿವೆ. ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ದೀಪಾವಳಿ ಕಥಾಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ. ಹಲವಾರು ಕತೆ, ಕವನ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮುದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಬಿ.ವಿ.ಬಿ. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಲಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಇ. ಪದವಿ. ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಮ್ಯಸ್ಸಚುಸೆಟ್ಸ್‌ನಿಂದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪದವಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೆರಿಕೆಯ ಬಾಸ್ಟನ್ ಸಮೀಪದ ವೆಸ್ಟ್‌ಫೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೆರಿಕೆಯ ಹವ್ಯಾಸಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಂಡ 'ಯಕ್ಷಲೋಕ'ದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಬರವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ, ರಂಗಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಸ್ಟನ್ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ನಾವಿಕ ಎರಡನೆಯ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಖಲೀಲ ಗಿಬ್ರಾನರ ಎಂಟು ಕಥೆಗಳು

ಮೂಲ: ಖಲೀಲ ಗಿಬ್ರಾನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಕಾವ್ಯಾ ಸಂತೋಷ ನಾಗರಕಟ್ಟೆ

1. ಬೆರ್ಚಪ್ಪ

ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬೆರ್ಚಪ್ಪನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, "ಹೀಗೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಂತು ನಿನಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲ ಮಾರಾಯಾ."

ಅದಕ್ಕವನು "ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೆದರಿಸೋ ಮಜಾನೇ ಮಜಾ ಕಣಯ್ಯಾ. ನನ್ನನ್ನ ಕಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ಹಾರ್ತವೆ ನೋಡು, ಆವಾಗ ನಂಗೆ ಎಷ್ಟು ಖುಷಿ ಸಿಗ್ತದೆ ಗೊತ್ತೇನು? ಆ ಖುಷಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮುಗಿಯಾದೇ ಇಲ್ಲಾ! ನಂಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಸುಸ್ತಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬಿಡು."

ಅರೆಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿ ನಾನೂ ಅವನಿಗೆ "ಅದೂ ನಿಜ ಅನ್ನು. ಆ ಮಜ ನಂಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಅದಕ್ಕವನು ಮುಖ ವಾರೆ ಮಾಡಿ, "ಅಯ್ಯಾ ಅದೆಲ್ಲ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೈಯ್ಯವರಿಗಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವಾಗೋಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಬಿಡು" ಎಂದ.

ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ತೆಗಳುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದೇ ನಾನಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿದೆ.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆಯಿತು. ಆ ಬೆರ್ಚಪ್ಪ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಾ ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಆ ದಿನ ನಾನವನ ಮುಂದೆ ಸುಳಿದು ಹೋಗುವಾಗ ಅವನ ಟೊಪ್ಪಿಯ ಕೆಳಗೆ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ.

2. ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು

ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಖಯಾಲಿಯಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮೌನವಿರುವ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಆ ತಾಯಿ–ಮಗಳು ಮಂಜಿನ ಮುಸುಕು ತುಂಬಿದ ಅವರ ಹಿತ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದರು.

ಮೊದಲಿಗೆ ತಾಯಿ ನುಡಿದಳು "ಓಹ್ ಕೊನೆಗೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಾ? ನನ್ನ ಶತ್ರು ನೀನು. ನನ್ನ ಯೌವನ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ ಪಿಶಾಚಿ. ನನ್ನ ಜೀವನದ ಉದುರಿದ ಪಕಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಬಿಕನಾಸಿ ನೀನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ನಾನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಿದ್ದರೆ!"

ಮಗಳು ಹೇಳಿದಳು "ಛೀ, ದ್ವೇಷವನ್ನೇ ಕಾರುವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮುದಿ ಹೆಂಗಸೇ, ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಡುವೆ ಬೇಲಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ನನ್ನನ್ನ ಸತಾಯಿಸಬೇಕಂತ ಮಾಡಿರುವಿ? ಈ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಮಾಸಿಹೋದ ನಿನ್ನ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯೇ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಹಿಂಸೆ ಭುಗಿಲೇಳುತ್ತೆ. ಅದ್ಯಾಕಾದರೂ ಇನ್ನೂ ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದೀಯೋ ಕಾಣೆ."

ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಹರಿದು ಹುಂಜ ಕೂಗಿತು. ಆ ಸದ್ದಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹೆಂಗಸರು ಎಚ್ಚರಾದರು. ತಾಯಿ ಅತಿ ಮೃದುವಾದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ನುಡಿದಳು "ಮಗಳೇ, ಇಲ್ಲಿರುವುದು ನೀನೇ ಏನು?"

ಅತ್ತಲಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಮೃದು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬಂತು "ಹೌದು, ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಅಮ್ಮ."

3. ಯುದ್ಧ

ಆ ರಾತ್ರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂತೋಷಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ರಾಜಕುಮಾರನ ಮುಂದೆ ಎರಗಿಬಿದ್ದ. ಸಂತೋಷಕೂಟಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತದೇಕಚಿತ್ತರಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಪೂರ್ತಿ ಹೊರಬಂದಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಿರಬೇಕಾದ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಧಾರೆಧಾರೆಯಾಗಿ ಜಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು.

ರಾಜಕುಮಾರ ಆತನಿಗೆ "ಇದೇನಯ್ಯಾ ದುರಂತ ನಿನ್ನದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಆ ಮನುಷ್ಯ ಮುಸು–ಮುಸು ಅಳುತ್ತ, "ದೊರೆ, ನಾನು ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕಳ್ಳ. ಇವತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯವಹಾರದವನ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡುವಾ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಕತ್ತಲು ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯವಹಾರದವನ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗುವ ಬದಲು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ನೇಕಾರನ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿಬಿಟ್ಟೆ. ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಒಳಗೆ ಹಾರಿದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ನೇಕಾರನ ಮಗ್ಗದ ಒಳಗೇ ನನ್ನ ಮುಖವಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ!

ಆ ಮಗ್ಗದ ಸೂಜಿ ಚುಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಹೇಗೆ ಕಿತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನೀವೇ ನನಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ" ಎಂದ.

ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಕೋಪ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೂಡಲೇ ನೇಕಾರನಿಗೆ ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿದ. ಕಳ್ಳನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಆ ಕ್ಷಣವೇ ನೇಕಾರನ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಕೀಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಿತ್ತ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಆ ನೇಕಾರ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ದೊರೆಯ ಮುಂದೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದ. "ದೊರೆ, ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವೇನೋ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೇ ಸ್ವಾಮಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನಿಗಾದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ನನ್ನ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಕೀಳಿಸಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನನಗೊದಗಿದ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ! ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಗ್ಗದ ಎರಡೂ ಅಂಚುಗಳುದ್ದಕ್ಕೂ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಹೀಗಾಗಿ ನನಗೆ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಅವಶ್ಯ ನನ್ನ ದೊರೆ."

ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಎದ್ದು ನೇಕಾರ ಮುಂದುವರೆದ– "ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಲು ನಾನೊಂದು ಉಪಾಯ ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲೆ ಸ್ವಾಮಿ. ನನ್ನ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುವ ಚಮ್ಮಾರನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೇನೋ ಇವೆ, ಆದರೆ ಅವನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಂತೂ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ದೇವರೇ" ಅಂತ ದೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿದ.

ಆಗ ದೊರೆಯು ಚಮ್ಮಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಚಮ್ಮಾರ ಅರಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವನ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಯ– ಸಮ್ಮತವಾಯಿತು.

4. ಆ ಲೋಕದ ಭಾಷೆ

ನಾನು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಡೆದಿದ್ದಿದು. ಆ ದಿನ ರೇಷ್ಮೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾನು ಈ ಇಡೀ ಹೊಸ ಜಗತ್ತು ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬೆರಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಮೊಲೆಕೊಡುವ ದಾದಿಗೆ ಕೇಳಿದಳು "ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ ನನ್ನ ಮಗ?"

ಅದಕ್ಕೆ ದಾದಿ, "ಅದೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾನೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ತಾಯಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನವನಿಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಹಾಲುಣಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀವೇನೇ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಗನಷ್ಟು ಮುದ್ದಾದ ಮಗುವನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಮುದ್ದುಗರೆದಳು.

ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ ಕಿರುಚತೊಡಗಿದೆ. "ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ ಅಮ್ಮ, ನನ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲ ಹಾಸಿಗೆ ಬಿರುಸಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೀರಿದ ಹಾಲು ಹುಳಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮೊಲೆಗಳ ದುರ್ನಾತ ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೇ ಬಡಿದು ಹೇಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನಂತೂ ತುಂಬಾ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಅಮ್ಮಾ."

ಆಗ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗೂ, ದಾದಿಗೂ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ನಾನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆ ನಾನು ಬಂದ ಆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಗತ್ತಿನದಾಗಿತ್ತು.

ನಂತರ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ದಿನ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಾಮಕರಣವಾಯಿತು. ಆಗ ಪಾದ್ರಿ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿ "ನಿಜಕ್ಕೂ ನೀವು ಪುಣ್ಯವಂತರು ತಾಯಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಮುಖಲಕ್ಷಣ ನೋಡಿ. ಇವನು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್."

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನಾನೂ ಆ ಪಾದ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ "ಓಹ್ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತುಂಬಾ ದುಃಖವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ?"

ಆ ಪಾದ್ರಿಗೂ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಏಳು ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿ ಹೇಳಿದ "ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಮುಖ ನೋಡಿ ತಾಯಿ, ಇವನು ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಣಿಯೂ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕನೂ ಆಗುವ."

ಆಗ ನಾನು ಅತ್ತು ಕಿರುಚಿದೆ "ಇದು ತಪ್ಪು ಭವಿಷ್ಯ. ನಾನು ಮುಂದೆ ಸಂಗೀತಗಾರನಾಗುವವನು. ಸಂಗೀತದ ಹೊರತಾಗಿ ನನಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ರುಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ."

ಆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬೆರಗಾಗಿತ್ತು.

ಅದಾದ ಮೂರು- ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ನನ್ನ ತಾಯಿ, ದಾದಿ, ಪಾದ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಲೋಕದ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಆ ದೇವರ ನೆರಳು ಅವರ ಆತ್ಮಗಳ ಮೇಲಿರಲಿ.) ಆದರೆ ಆ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನೆ ಅವನನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಭೇಟಿಯಾದೆ. ಅವನು ಮಾತನಾಡುತ್ತ "ನೀನು ಸಂಗೀತಗಾರನೇ ಆಗುತ್ತೀಯೆಂದು ನನಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ನೋಡು. ನೀನು ಶಿಶುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಹಾಗಂತ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದೆ" ಎಂದ.

ಈಗ ನಾನೂ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಆದರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾನೀಗಾಗಲೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

5. ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಬೀಜವಾಗಿದ್ದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಬೀಜ ಮಾತನಾಡುವುದ ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ಹೇಳಿತು- "ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗುವೆ. ಆಗ ಗಾಳಿಯು ನನ್ನ ರೆಂಬೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗೀತ ನುಡಿಯುವುದು, ಸೂರ್ಯ ನನ್ನ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ. ಎಲ್ಲ ಋತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವೆ."

ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ಬೀಜ ನುಡಿಯಿತು. "ನಾನೂ ಚಿಕ್ಕವನಿರುವಾಗ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಳೆದು ತೂಗಿ ನೋಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಶ್ವಾಸ ತಿರುಳಿಲ್ಲದ್ದು ಅಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ."

ಆಗ ಮೂರನೆಯ ಬೀಜ ನುಡಿಯಿತು "ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡಿ, ನಮಗ್ಯಾರಿಗೂ ಭರವಸೆಯ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಲ್ಲೆ."

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬೀಜ "ಛೇ, ಇದೆಂಥ ಬದುಕಿನ ವ್ಯಂಗ್ಯ ನಮ್ಮದು, ಭವಿಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ್ದು!"

ಐದನೆಯದು "ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡಿ, ಈಗ ನಾವೇನಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಾಗ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವ್ಯಾಕೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು?"

ಆರನೆಯದು "ಈಗಲೇ ನಾವೇನಿದ್ದೇವೋ ಮುಂದೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸೋಣ."

ಏಳನೆಯ ಬೀಜ "ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದರೆ ನನಗದನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ."

ನಂತರ ಎಂಟನೆಯದು ಮಾತನಾಡಿತು– ನಂತರ ಒಂಭತ್ತನೆಯದು– ನಂತರ ಹತ್ತನೆಯದು ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಹಲವು– ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾತನಾಡಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವೂ ನನಗೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ ಅಂದು ನಾನು ಬೀಜಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಶಾಂತವಾಗಿರುವ ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ಹೃದಯಭಾಗದೆಡೆಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸರಿದುಹೋದೆ.

6. ಕಣ್ಣು

ಒಂದು ದಿನ ಕಣ್ಣು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ನುಡಿಯಿತು "ಆ ಕಣಿವೆಯ ಆಚೆಗೆ ಮಂಜಿನ ನೀಲಿ ಸೆರಗು ಹೊದ್ದಂತಿರುವ ಒಂದು ಪರ್ವತ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ, ಅದು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?"

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕಿವಿ ತುಂಬ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಹೇಳಿದ ದಿಕ್ಕಿನೆಡೆಗೆ ಚಾಚಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. "ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ, ಅದೇನು ಪರ್ವತ–ಗಿರ್ವತ ಅಂತೀಯಾ? ನನಗಂತೂ ಯಾವ ಸದ್ದೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಿಡು" ಅಂದಿತು.

ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಾತುಕತೆ ಕೇಳಿ ಕೈ ತಾನೂ ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಚಾಚಿ ನುಡಿಯಿತು– "ಹೌದು, ಆ ಪರ್ವತವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ನಾನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗಂತೂ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ."

ಆಗ ಅವರ ಗುಂಪಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸದಸ್ಯ ಮೂಗು ತಾನೂ ನಡುವೆ ಮೂಗು ತೂರಿಸಿತು. "ಹೌದು, ನನಗೂ ಯಾವುದೂ ಗಂಧ ಬಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪರ್ವತವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣ್ತದೆ ಬಿಡು."

ಕಣ್ಣು ಇವರ್‍ಯಾರ ಮಾತಿಗೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೇ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿತು.

ಅದು ಆಚೆಗೆ ತಿರುಗಿದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಇನ್ನುಳಿದ ಮೂವರೂ ಕಣ್ಣಿನ ವಿಚಿತ್ರ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. "ಈ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಕ್ರೂ ಲೂಸಾಗಿರಬೇಕು!"

ಆ

7. ಇಬ್ಬರು ಜ್ಞಾನಿಗಳು

ಅಫ್ಕರ ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜ್ಞಾನಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತ ಪರಸ್ಪರರ ಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಜರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಆಸ್ತಿಕ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಾಸ್ತಿಕ.

ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಊರ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದರು. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮುಂದೆ ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತು ಜೋರುಜೋರಾಗಿ ವಾಗ್ವಾದ ನಡೆಸತೊಡಗಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಗಂಟೆಗಳ ಹೆಣಗಾಟ- ವಾದ- ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿ ಬೇರೆಯಾದರು.

ಆ ಸಂಜೆ ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಿದ್ದವನು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಉದ್ಧಟತನಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸಿದ.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ತನಕ ಆಸ್ತಿಕನಾಗಿ ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದವನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಾಗಲೇ ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಆ

8. ಪ್ರಿಯ ಗೆಳೆಯನೇ..

ಪ್ರಿಯ ಗೆಳೆಯ, ನೀನೀಗ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾದ ನನ್ನನ್ನಲ್ಲ. ಈ 'ಕಾಣುವುದು' ಎಂಬುದು ನಾನು ತೊಟ್ಟ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ. ಅತೀ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಹೊಲಿದ ಈ ಬಟ್ಟೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನೂ, ನನ್ನ ಉಡಾಫೆಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಂತಲೇ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಆ ನನ್ನೊಳಗಿನ ನಾನು ಎಂಬುದು ನೀರವ ಮೌನದ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗದಂತೆ, ಎಟುಕಲಾರದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ.

ನೀನು ನಾನಾಡುವ ಯಾವ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬೇಕಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಯಾವ ನಡೆಯನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳು ನಿನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಯೋಚನೆಗಳ ದನಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿನ್ನದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಎರಕ.

ನೀನು "ಗಾಳಿ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ" ಎಂದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ "ಹೌದಲ್ಲವೇ, ಅದು ಪೂರ್ವಕ್ಕೇ ಬೀಸುವುದು" ಎನ್ನುವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಲ್ಲ, ಕಡಲ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ ಎಂಬ ಗುಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರೆ.

ನೀನು ಸಮುದ್ರದಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ನನ್ನ ನಿರಂತರ ಏಕಾಂತವ ತಿಳಿಯಲಾರೆ, ನಾನೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಗೊಡಲಾರೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಮುದ್ರವೇ ಆಗಿರುವೆ.

ನಿನಗೆ ಹಗಲಾಗಿರುವಾಗ ಗೆಳೆಯನೇ ನನಗೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ಅಪರಾಹ್ನ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕುಣಿವ ಹೊಂಬಿಸಿಲ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಕಣಿವೆಗಳ ಗುಂಟ ದಾರಿಗಡ್ಡವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಜಾಂಬಳಿ ನೆರಳಿನ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮನಸಾರೆ ಹರಟುವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕತ್ತಲ ಹಾಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿನಗೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿಲುಕಲಾರವು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಡಿವ ನನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳೂ ನಿನಗೆ ಕಾಣಲಾರವು. ನಾನು ಸಂತಸದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನಿಂದ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಾಗೇ ಇರುವೆ.

ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೇರಿದಾಗ ಗೆಳೆಯನೇ ನಾನು ನನ್ನ ನರಕಕ್ಕಿಳಿವೆ. ಆಗ ನೀನು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವಿರುವ ಕಂದರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು "ನನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯೇ, ನನ್ನ ಜತೆಗಾರನೇ" ಅಂತ ಕರೆದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ "ಓಹ್ ನನ್ನ ಜತೆಗಾರನೇ, ನನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯೇ" ಅಂತ ನನ್ನ ನರಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಬೆಂಕಿಯ ಅಲೆಗಳು ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಬಲ್ಲವು, ಈ ಹೊಗೆ ನಿನ್ನ ಉಸಿರಗಟ್ಟಿಸಬಲ್ಲದು. ಅಲ್ಲದೇ ನೀನು ಕಾಣಬಾರದೆನ್ನುವಷ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ನರಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಆ ನರಕವೇ ನಾನಾಗಿರುವೆ.

ಸತ್ಯ– ಸೌಂದರ್ಯ– ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳ ನಿನಗೆ ಕಾಣಲು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸುವೆ. ಆದರೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಅನುಕಂಪದಿಂದ ನಗುವೆ. ಆ ನಗುವನ್ನೂ ಸಹ ನಿನ್ನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡುವವ ನಾನು. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಆ ನಗುವೇ ಆಗುವೆ.

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನೇ, ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯವನು, ವಿವೇಕಿ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವವ. ನೀನು ಪರಿಪೂರ್ಣ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡುವೆ. ಆದರೆ ನಿಜದಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಹುಚ್ಚ. ಜಾಣತನದ ಮುಖವಾಡ ತೊಟ್ಟವನು. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿಯೇ ಇರುವೆ.

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನೇ, ನೀನು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನೇ ಅಲ್ಲ. ನಿನಗಿದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸಲಿ? ನನ್ನ ದಾರಿ ನಿನ್ನದಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೇ ನಡೆಯುವವರು– ಕಿರುಬೆರಳ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು.

ಮೂಲ ಕಥೆ The Madman **ಅನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್ (ಜನವರಿ 6, 1883– ಏಪ್ರಿಲ್ 10, 1931). ಆಧುನಿಕ ಉತ್ತರ ಲೆಬನಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ವಲಸೆಬಂದ ಕವಿ ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರ ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್, ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಅರೇಬಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅರಬ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬಂಡಾಯಗಾರನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್‌ನ ರಮ್ಯ ಕಥನ ಶೈಲಿ,**

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಧುನಿಕ ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವಾಳ. ಲೆಬನಾನ್ನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಅವನನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೀರೋ ಅಂತಲೇ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. 1923ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ, ಕಾವ್ಯಮಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗದ್ಯ, ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಲೇಖನಗಳ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕ The Prophetಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ. ವಿಮರ್ಶಕರ ತಣ್ಣನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಮೊದಲು 1930ರಲ್ಲಿ, ನಂತರ 1960ರ ಬಂಡಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂತು.

ಅನುವಾದಿಸಿದ ಕಾವ್ಯಾ ಸಂತೋಷ ನಾಗರಕಟ್ಟೆ ಕವಿ. ಅವರ ಮೊದಲ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಧ್ಯಾನಕೆ ತಾರೀಖಿನ ಹಂಗಿಲ್ಲ' ಅಹರ್ನಿಶಿ ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪತಿಯೊಡನೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ. 1988ರಲ್ಲಿ ಜನನ. ಬಿಎಸ್ಸಿ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿವಿಯಿಂದ ಆರು ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಎಂ. ಎ. ಪದವಿ. ಯುವ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ನೀಡುವ 2012ರ ಟೋಟೋ ಪುರಸ್ಕಾರ. ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜ್ ಡಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ಸಂಚಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕಾವ್ಯ ಬಹುಮಾನ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ರಂಗತೋರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ರಂಗ ಬಹುಮಾನ. ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ಪ್ರೇಮಪತ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕೆಡೆಮಿಯ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಯಂಗ್ ರೈಟರ್ಸ್ ಮೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಇಶ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ನ್ಯೂ ಫಿಕ್ಷನ್' ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ. ವಿಜಯಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಚೆಂದಳಿರ್' ಅಂಕಣ ಬರಹ. 'ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ತಾರೀಖಿನ ಹಂಗಿಲ್ಲ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ 2014ರ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಯ ಯುವ ಪುರಸ್ಕಾರ.

ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಡ್ರೈವರ್

ಮೂಲ: ಕೆ. ಎಸ್. ದುಗ್ಗಲ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಮಾನಸ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ

"ಈ ಹಾಳು ದುಡ್ಡಿರುವ ಜನರೇ ಹೀಗೆ" ದಿತ್ತೂ ತಾತ್ಸಾರದಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಗಾಡಿಯನ್ನು ವಠಾರದ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾರಿನ ಹಿಂಬದಿಯ ಸೀಟಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಣದ ವಾಲೆಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ಒತ್ತಾಗಿ ತುರುಕಿದ ಕರೆನ್ಸಿ ನೋಟುಗಳಿಂದ ಉಬ್ಬಿದ ಆ ವಾಲೆಟ್ ಯಾರೋ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೊಬ್ಬರದ್ದು ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ. ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಿರಲಿ, ಮುಜುಗರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಜೆ ಕಳೆದು ಮಬ್ಬಾಗಿ ತಡವಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಊರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ಓಡಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವನ ಕೊನೆಯ ಗಿರಾಕಿ? ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಮಧ್ಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದ. ಈಗ ಈ ಪರ್ಸಿನ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು?

ಹೀಗೆ ಹಣ ಸಿಗುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಶಾಪವೇ ಸರಿ ಎಂದು ದಿತ್ತೂಗೆ ಯಾವತ್ತೋ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದ್ದಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದನು. ಯಾವಳೋ ಹರಾಮಿ ತನ್ನ ಬ್ರೀಫ್ಕೇಸನ್ನು ಮರೆತು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಳು. ಈ ದುಡ್ಡಿರುವ ಜನರ ತಲೆ ಅದೆಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ? ಬ್ರೀಫ್ಕೇಸಿನ ಪ್ರತಿ ಪದಾರ್ಥವೂ ಒಂದು ಪೀಡೆಯಂತಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತೊನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಹೀಗೇ ಸಿಕ್ಕಿದ ಯಾರದೋ ಸೀರೆ ಕುಪ್ಪಸಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದಲ್ಲವೆ ಅವಳು ಈ ಗುಣವಾಗದ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದು? ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದವಳು!

ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗಿನಿಂದ ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅವನು ಯಾರೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಅವನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಮೊದಲು ಅವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಗಿರಾಕಿಗಳು ಈ ಸರ್ದಾರ್ಜಿಯು

ತಲೆಕೆಟ್ಟವನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿತ್ತೂ ಅವರಿಗೆ, "ನಿಮ್ಮಂತಹ ಹಣವಂತರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜನಗಳು; ಒಂದು ವೇಳೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಆಗ ಬಡಪಾಯಿ ಡ್ರೈವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಅಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅವನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಈಚೆಗೆ ದಿತ್ತೂ ಈ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸ ಕೇಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ, ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಇವನ ಹತ್ತಿರ ವಾದಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಇಂದಿನ ಗಿರಾಕಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈ ಹಣದ ವಾಲೆಟ್ಟನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಬಿಳಿ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ, "ನನಗೂ ನನ್ನದಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಯಾರದೋ ಪರ್ಸು ಈ ಹೊತ್ತು ಇವನ ಕೈಲಿರುವಾಗ ದಿತ್ತೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ, ಅವನ ಊರಿನ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡ. ಆಗ ಅವನು ನಿರಾಶ್ರಿತ ದಿತ್ತೂವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳ ಮಗ, ಯುವಕ ಹರದಿತ್ಸಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದ. ಆಗ ತಾನೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿದ್ದನು. ಒಂದು ಸಂಜೆ ಅವನು ತನ್ನ ಬೈಸಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಝಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪಾರ್ಸಲ್ ಪೊಟ್ಟಣ ಒಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ. ಬೈಸಿಕಲ್‌ನಿಂದ ಇಳಿದು ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ. ಅದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಅವನು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಿದ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅಂಗಡಿಯವರ ಗಮನವೆಲ್ಲಾ ಗಿರಾಕಿಗಳ ಕಡೆಗಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚಿಸಲು ನಿಲ್ಲದೆ ದಿತ್ತೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಪೆಡಲ್ ಮೇಲಿಟ್ಟು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಪಾರ್ಸಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬಿದ್ದ. ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೊದಲ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂದಣಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಸಲ್ಲನ್ನು ಬಿಚ್ಚಲು ಶುರುಮಾಡಿದ. ಒಂದು ಕಾಗದದ ಪದರದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಪದರ, ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಪದರ; ಪದರದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪದರ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಹೋದ. ಯಾರೋ ತಮಾಷೆಗಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಂತಿತ್ತು; ಇಡೀ ಪಾರ್ಸಲ್, ಪದರಗಳೇ ಆಗಿ ಬೇರೇನೂ ಇದ್ದಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳೂ ಜನರ ಅವಕೃಪೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ಯಾವನೋ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನೊಬ್ಬನು ಈ ರೀತಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮಸಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡೆನೆಂದು

ದಿತ್ತೂಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಮರುಳುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಿಕದಂತಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಶರೀರವೇ ಕಳಚಿಹೋದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಯಾವನೋ ಅಂಗಡಿಯವನು ಇವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಳ್ಳೆಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಯಾರಾದರೂ ಅಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ತಾನು ಆ ಪಾರ್ಸಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ದಿತ್ತೂ ಪರಿತಪಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾತ ಈ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಂಗಡಿಯವನು ಅವನಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇವನು ಪಾರ್ಸಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಬಝಾರಿನಿಂದ ಸೈಕಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದನು.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ದೇಶ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮತ್ತೆಂದೂ ಆ ಬಝಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ .

ದಿತ್ತೂವಿಗೆ ಅಂತಹುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದು ಈ ಹಣದ ವಾಲೆಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಬಂದೊದಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಗಾಡಿಯ ಹಿಂಬದಿಯ ಸೀಟಿನಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ ಎಂದನಿಸಿತು. ಅವನ ಪುಟ್ಟ ಮಗ ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಕಾರನ್ನು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಲು ಅವನೊಡನೆ ಬರುವವನಿದ್ದ. ಅವನು ಏನೆಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ಅಲ್ಲದೆ ಇವನೇ ದಿನವಿಡೀ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅಪರಿಚಿತರ ಈ ವಾಲೆಟ್ಟನ್ನು ಯಾರದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು? ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ಏನೇನೊ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದ.

ಬಂತಿ ಅವನ ವಿಧೇಯಳಾದ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲವೆ? ಪ್ರತಿದಿನದಂತೆ ಈ ಸಂಜೆಯೂ ಅವನ ಹಾದಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣದ ಪರ್ಸನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವನತ್ತ ನೆಗೆದು ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವನಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಳು. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಿದ್ದ ದಿತ್ತೂವಿನ ಮುಖ-ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೇ ಅವಳು ಆ ಪರ್ಸನ್ನು ಯಾರೋ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅಂತಹ ಪರ್ಸಿನ ಅಗತ್ಯ ಅವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವಳ ಮುಂದೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

'ನಿನಗೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ಹಣವನ್ನು ಈ ಥರ ವಾಲೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲವೆಂದು? ಅದು ಕಳೆದುಹೋದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಣವೂ ಹೋದಂತೆಯೇ ಸರಿ.'

"ನಮ್ಮ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಯಾರು?" ಎಂದು ಬಂತಿ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

ದಿತ್ತೂಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನು ಆಗಲೇ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲವೆ?

ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ "ಬಂತಿ, ಬೇರೆಯವರ ಹಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ."

ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನೋವಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಅವಳು ಅವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವಳಲ್ಲ.

ಅವಳು ಗಮನಕೊಡದೆ ಹೇಳಿದಳು, "ಈ ಹಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ಈಗ? ನಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ."

"ಅಸಾಧ್ಯ ಹೆಂಗಸು" ದಿತ್ತೂ ತನ್ನೊಳಗೇ ಗೊಣಗಿಕೊಂಡನು.

"ಅದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪು?"

ಅವನು ಶಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅವಳು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

"ಈ ಇಲಿ ಬಿಲದಂತಿರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದೊಂದು ಕತ್ತಲಿನ ಕೂಪ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಾಂತ ಇಲ್ಲಿ ಸೊರಗುವುದು? ಹೆಚ್ಚಿನ ದಿನಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮಗನಿಗೂ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಯಸ್ಸು. ಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಳು, ಆದರೇನು? ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಾದ ದಿನದಿಂದಲೇ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ತಿಳಿಯಿತೆ? ಈಗ ನಾನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಮಾಡುವುದೇ ಔಷಧ ಎಂದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ."

ದಿತ್ತೂ ಹೇಳಿದ "ಒಪ್ಪಿದೆ, ಈಗ ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಹಣ ಮುಂದಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಾವು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು?"

"ಅದು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮದಲ್ಲವಾಗುತ್ತೆ? ಆ ಹಣ ನಮ್ಮದೆ. ನಾವ್ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಲೆ ಒಡೆದು ತಂದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಯಾರೋ ನಮ್ಮ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಕಿಬಿಡಬೇಕೆ?"

"ನಿಲ್ಲಿಸು ನಿನ್ನ ಹುಚ್ಚಾಟವನ್ನು" ಅವಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ದಿತ್ತೂ ಹೇಳಿದ.

"ಹುಚ್ಚಾಟ ಅಂದರೆ ಏನು? ಯಾರಾದರೂ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅದು ಅವರ ಗಳಿಕೆಯದೇ ಆಗಿದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ?"

"ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು?"

"ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಳಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ"

"ಶುದ್ಧ ಅವಿವೇಕ! ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ"

"ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೇನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿ?"

"ಅದನ್ನು ನಾನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ."

"ದೇವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೋಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ – ಪೂಜಾರಿಗಳು. ಅದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ."

"ಯಾರಾದರೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ."

"ನಮಗಿಂತ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇರೆ ಇನ್ಯಾರಿಗಿದೆ ಹೇಳು?"

"ಬಂತಿ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ದುಡ್ಡಿನ ಜೊತೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಬೇಡ."

"ನಾನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡೋ ಹಾಗಿದ್ದೀಯ ನೀನು?"

"ಜೀವಸಹಿತ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ." ದಿತ್ತೂ ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ, ಅವನೆಂದೂ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಒರಟಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ತಾಳ್ಮೆಗೆಟ್ಟು ಮತ್ತೇನನ್ನೋ ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದೆಂದು, ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿದ್ದೆಹೋದ.

ೞ

ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತೇನೂ ನಿದ್ರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸುಗಳು ಬೀಳತೊಡಗಿದವು. ಅವನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಯೊಬ್ಬ ಇವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇರದಿದ್ದರೂ ಇವನನ್ನು ತಡೆದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ದಿತ್ತೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಪೇದೆ ಇವನನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ದಿತ್ತೂ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರೆ ಪೇದೆ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಒದ್ದ... ದಿತ್ತೂ ಒದೆಸಿಕೊಂಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬಂದರೂ ಒಬ್ಬ ಗಿರಾಕಿಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕಾದೇ ಕಾದ. ಕಾದು ಸುಸ್ತಾದಾಗ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಡಿದ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎದುರಿನಿಂದ ರಭಸವಾಗಿ ಬಂದ ಒಂದು ಮಿಲ್ಕ್‌ವ್ಯಾನ್ ಅವನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಿತು. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ ಡ್ರೈವರ್ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮೃತನಾದ.

ೞ

ದಿತ್ತೂಗೆ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಧಿಗ್ಗನೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಅವನು ಮೈತುಂಬಾ ಬೆವರಿದ್ದ. ಬಂತಿ ಕೂಡ ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಲೆಟ್ಟನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎದೆಗೆ ಅವುಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಂದ ಅದನ್ನು ದಿತ್ತೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ವಾಲೆಟ್ಟನ್ನು ಬಿಡದೆ ಎಳೆದಾಡಿದಳು. ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ

ದಿತ್ತೂ ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಫಳೀರನೆ ಒಂದು ಏಟನ್ನು ಹಾಕಿದ. ಅವಳು ಜೋರಾಗಿ ಚೀರಿದಳು. ದಿತ್ತೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅವಳು ರಂಪ ಮಾಡಿದಳು. ಇಂತಹ ಹೊಡೆದಾಟ ಬಡಿದಾಟ ಆ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಚಾಲಕರು ಇಂತಹ ದೃಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ನೆರೆಹೊರೆಯವರ್ಯಾರೂ ಇವರ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಗಲಾಟೆಯಿಂದ ಮಗ ಗುಲ್ಲೂವಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಅವನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿದ. ಅವಳು ಅವನ ತಂದೆಯನ್ನು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬಯ್ಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಳು.

ದಿತ್ತೂವಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ತಾನು ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ಮರುಗಿದ. ಅವನು ಹಿಂದೆಂದೂ ಈ ರೀತಿ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ರಗ್ಗಿನೊಳಗೆ ಮುಖವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

"ಅಪ್ಪ ನಿನ್ನನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆದರಮ್ಮ?" ಎಂದು ಗುಲ್ಲೂ ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬಂತಿ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಮೌನವಾಗಿದ್ದಳು. ಕ್ಷಣಕಾಲದ ನಂತರ "ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಮಗು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಂಡಸರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ನಂತರ ಏನೂ ಆಗದವಳಂತೆ, ಮಗನನ್ನು ಅವನ ಕಂಕುಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಂದೀಲಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಮರಳಿದಳು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರದಲ್ಲೇ ಏನೋ ಯೋಚಿಸಿ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಕಂದೀಲನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ದಿತ್ತೂ ತಂದಿದ್ದ ವಾಲೆಟ್ಟಿನ ಹಣದ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಎಣಿಸಿದ ನಂತರ ನಿದ್ದೆಗೆ ಜಾರಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದಳು.

"ಮಗು ಗುಲ್ಲೂ, ಎಂದಾದರೂ ನೀನು ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀಯ?"

"ಇಲ್ಲ ಅಮ್ಮಾ"

"ಗುಲ್ಲೂ, ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀಯ?"

"ಇಲ್ಲ ಅಮ್ಮಾ"

"ಗುಲ್ಲೂ, ಎಂದಾದರೂ ನೀನು ಇಪ್ಪತ್ತರ ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೀಯಾ?"

"ಇಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮಾ"

"ಗುಲ್ಲೂ, ಎಂದಾದರೂ ನೀನು ..."

ಮಾತು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಗುಲ್ಲೂವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ರೂಮಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಳ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಡ್ರೈವರ್ ಗಂಡನಂತೆಯೇ ಗುಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿದ್ದೆಹೋಗಿದ್ದ.

ಮೂಲ ಕತೆ ಬರೆದ ಕೆ. ಎಸ್. ದುಗ್ಗಲ್ (1917–2012) – ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರು. ಹಿಂದಿ, ಪಂಜಾಬಿ, ಉರ್ದು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ದೇಶವಿಭಜನೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ದುಗ್ಗಲ್ ಅವರು, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಕವನ, ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವಿಮರ್ಶೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನೆಗೈದವರು. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಲಹಾಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು. ಪದ್ಮಭೂಷಣದೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸೋವಿಯತ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗಾಲಿಬ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಉನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗಿದ್ದರು.

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದವರು ಮಾನಸ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ. ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಬೇ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಮಾನಸ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು. ಅಣು ಜೀವವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್ ಪದವೀಧರೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಮರ್ಶೆ, ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರಂಗಭೂಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ಇವರ ಕೆಲವು ಬರಹಗಳು 'ಕಸ್ತೂರಿ' ಮತ್ತು 'ಹೊಸತು' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅನುವಾದಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 'ಅನಿಕೇತನ' ದಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು 2014ರ 'ಅಕ್ಕ' ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕುಮಾರಿ ಆಮಿಷೆ

ಮೂಲ: ಕರ್ಟ್ ವೊನೆಟ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಅನಿಲ ದೇಶಪಾಂಡೆ

ಸುಜನ್ ಒಳ್ಳೆಯ ನಟಿ. ಬೇಸಿಗೆಯ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಅವಳ ಆಗಮನ. ಊರಿನ ಪಡ್ಡೆ ಹುಡುಗರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಲವು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಅವಳ ಬರುವು ವಸಂತ ಬಂದಹಾಗೆ. ಏನೋ ಸಂಭ್ರಮ, ಬದುಕಿಗೊಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸಿಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಊರಿನ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಅವಳು ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಒಂದು ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡುವರೆ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅವಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು! ಅಂಥ ಮೋಹಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಅವಳದು. ಒಳ್ಳೆ ಮಹಾರಾಣಿಯ ವರ್ಚಸ್ಸು.

ಅವಳ ನೀಳವಾದ, ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಕೇಶರಾಶಿ, ಕಾಡುಗಪ್ಪಿನ ಬಟ್ಟಲ ಕಂಗಳು, ಕಾಳ ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವಂತಹವು. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂದಂಥ ಮೈಬಣ್ಣ, ರಕ್ತ ಕೆಂಪಿನ ರಸಭರಿತ ತುಟಿಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎತ್ತರದ ಗಂಭೀರವಾದ ನಿಲುವು, ನಡೆ, ಮಾನವನ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆಯೇ ಘನೀಭವಿಸಿ ಅಪ್ಸರೆಯಾಗಿ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವಳ ಆಗಮನ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ. ಅವಳು ತೊಡುವ ಬಂಗಾರದ ರಿಂಗುಗಳು ಶಂಖದ ಗುಲಾಬಿ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತು ಜೋತು ಬಿದ್ದಂತೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವವು. ನೀಳವಾದ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆವ ಸಣ್ಣನೆ ಸರ ಅವಳ

ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಕರಗಿದ ಅಪರಂಜಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವಳೋ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸುಂದರ ಕಮಲದ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಪಾದಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲೋ, ಅವಳು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವಳು. ಆ ಸುಂದರ ಪಾದ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಘಲಘಲಿಸುವ ಕಿರು ಗೆಜ್ಜೆಗಳು.

ನಾಟಕ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದವಳು ಎದ್ದೇಳುವುದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ನಂತರವೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ತಂದು ಆ ಊರಿನ ರಸಿಕರೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಮುಂದೆ, ಶಾಲೆ ಗಂಟೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರುವರು. ಅದು ಸುಜನ್ ತನ್ನ ಮಹಡಿಯ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬರುವ ಸಮಯ! ಅವಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆದ್ದು, ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದಿರುವ ತನ್ನ ಮಹಡಿಯ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವಳು, ಹೊರಬಂದವಳೆ ತನ್ನ ಎರಡು ನೀಳವಾದ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಆಲಸ್ಯವನ್ನು ದೂರ ತಳ್ಳುವಳು, ತನ್ನ ಮುದ್ದಾದ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಕೆಂದುಟಿಯಿಂದ ಚುಂಬಿಸುವಳು, ನೀಳವಾದ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮೈದಡವಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ನಂತರ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಕೈಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ತನ್ನ ಎಡಬದಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸುವಳು. ಎಷ್ಟು ಸವಿದರೂ ಮನದಣಿಯದ ದೃಶ್ಯವದು ಆ ರಸಿಕರಿಗೆ. ಅವಳಿಗೆ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಮುಂದೆ ನೆರೆದ ರಸಿಕರ ಬಗೆಗೆ ಅರಿವು ಇರಬಹುದೇನೊ? ನಂತರ ಅವಳು ಮೇಲಿಂದ ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ಬಳುಕುತ್ತ ಪಾವಟಿಗೆ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವವರ ಹೃದಯಬಡಿತ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿಯುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟವಳು ತನ್ನ ಕೋಣೆಯ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಬಾರನ್ನು ದಾಟಿ, ಇನ್ಸುರನ್ಸ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ದಾಟಿ, ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹ ದಾಟಿ, ಚರ್ಚ್ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರೆ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮ. ಇದು ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆ ರಸಿಕರಿಗೆ. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಅವಳು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದಲೋ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೆ, ಆಮಿಷ ಹುಟ್ಟಿಸುವಳು. ಅವಳು ಸ್ಟೋರ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಂತೆ ತೋರುವರು. ಸುಜನ್ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರುವುದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಬೇರ್ಸ್ ಹಿಂಕ್ಲಿ ಅವಳ ಬರುವಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವವನಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಮಡಿಚಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಅಂಚುಗಳನ್ನು ತೀಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿರುವ, ಅವಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬಾಗಿ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ, ಅದಕ್ಕವಳು "ಥ್ಯಾಂಕ್ ಯು ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿ, ನೀನೊಬ್ಬ ಏಂಜಲ್" ಎನ್ನುವಳು. ಅವಳು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇದೊಂದೆ, ಅದು ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳಿಗಾಗಿಯೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷದ ಹಿರಿಯ ಹಿಂಕ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನೇನೊ? ಅದೊಂದು ಮಳೆಬಿಲ್ಲಿನಂಥ ಮಧುರ ಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ! ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಅವಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಬಿಡಿಸಿ "ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ

ನೋಡುವ" ಎನ್ನುವಳು. ಮುಖದ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೊ ನೋಡಿ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರುವಳು. ದಿನವೂ ನಗುವಂಥದ್ದೇನು ಇರುವುದೊ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ?

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೊರಡುವಳು. ಬರುವಾಗ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವ ಮಜವೇ ಬೇರೆ, ತಿರುಗಿ ಹೊರಟಾಗಿನ ಚಂದವೇ ಬೇರೆ! ....ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸಕರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಮೋಜಿನ ದೈನಂದಿನ ಆಚರಣೆ. ಅವಳು ಕೋಣೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಕೈ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಕೈ ತೆಗೆಯುವಾಗ.... "ಆಹಾ ಎಂಥ ಪುಣ್ಯ ಆ ಕೀಲಿಯದು" ಎಂದು ತಮಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದವರೂ ಉಂಟು. ಕೋಣೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ ನಂತರ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಚುಂಬಿಸಿ, ಕೋಣೆ ಒಳಗೆ ಹೋದಳೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಜು ಮುಗಿದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದ ಮೋಜನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನ, ಮತ್ತೆ ನೀಳ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರು.

ಇದು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಭಂಗವಾಗಿದ್ದು ಇವತ್ತೇ. ಇವತ್ತು ಅವಳು ಮಿಸ್ಟರ್ ಹಿಂಕ್ಲಿಗೆ "ಥ್ಯಾಂಕ್ ಯು ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬ ಏಂಜಲ್" ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಜೋರಾದ ಕೀರಲು ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಹಳೆಯದಾದ ರಿವಾಲ್ವಿಂಗ್ ಸ್ಟೂಲ್‌ನಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿತ್ತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ನಾರ್ಮನ್ ಫುಲ್ಲರ್, ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಸುಜನ್ ಬಂದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ್ದ. ಆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ ಸುಜನ್, ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಧ್ವನಿ ಬಂದ ಕಡೆ ನೋಡಿದಳು. ಅದು ಮಾನವರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿರದೆ, ಸ್ಟೂಲ್ ತಿರುಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಈ ಕೀರಲು ಶಬ್ದ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಪಾಸನೆಯ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಜೀವ ಪಡೆದಂತಿತ್ತು. ಆ ಕೀರಲು ಧ್ವನಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಕ್ಷಣ ಸವಿಯುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಫುಲ್ಲರ್, ಹಿಂದಿನ ದಿನವಷ್ಟೆ ಕೊರಿಯನ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಅದೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ. ಅವನಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ಆ ಸ್ಟೂಲ್ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಅವಘಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಹಾಕಿಸುವುದೆಂದು! ತನ್ನಿಂದಾಗಿ ಹೊರಟ ಆ ಶಬ್ದದಿಂದ, ಗಾಬರಿ ಮತ್ತು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ ಫುಲ್ಲರ್ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆದಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಕಡೆಗೆ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದ್ದು, ತಾನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಆಗಿದ್ದು, ಅವನನ್ನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿಸಿತ್ತು. ಕಾಲ ನಿಂತುಹೋಯಿತೆ? ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಆ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಟದ್ದು "ಇದೇನು ನಿನ್ನ ಅವತಾರ?"

ಅದಕ್ಕೆ ಸುಜನ್ ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಕ್ಷಮಿಸಿ?" ಎಂದಳು.

ಅವಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಅಂದವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದ್ದರು. ಇಂದು ಅವಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಗಾಬರಿಯಾಗಿತ್ತು.

"ನೀನು, ನೀನು ನಿನ್ನ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಸ್ ಪರೇಡ್ ನೋಡಿದೆ, ಒಳ್ಳೆ ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ತಿ ನೀನು" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್.

"ಥ್ಯಾಂಕ್ಯು" ಎಂದಳು ತಾತ್ಸಾರದ ದನಿಯಲ್ಲಿ.

"ಆದರೆ ನಿಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ನಾಟಕ ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಟನೆ ಏನಿದ್ದರೂ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿ. ಇದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಇರುವ ಸ್ಥಳ, ಈ ನಡತೆ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಉಡುಗೆ, ತೊಡುಗೆ ಮತ್ತು ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತವಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಾದೀತು" ಎಂದ.

"ಹೋ, ಹೌದೆ? ಅಯ್ಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅವಳು ಹೀಯಾಳಿಸಿದಳು. "ಅಂದಹಾಗೆ, ಯಾವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ?"

ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದರ ಅರಿವಾಗಿ, ನಾರ್ಮನ್ ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗಿತ್ತು. "ನೀನು ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ, ಪಾದರಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಪಾದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಮುದ್ದಿಸೋದು, ಈ ಹಿರಿಯ ಹಿಂಕ್ಲೆಗೆ ಏಂಜಲ್ ಅಂತ ಕರೆಯೋದು, ಅಷ್ಟೆ ಏಕೆ, ಕುಪ್ಪಸದಿಂದ ನೀನು ಕೀಲಿಕೈ ತೆಗೆಯೋ ರೀತಿ, ನೋಡಿದವರು ತಾವೇ ಆ ಕೀಲಿ ಕೈ ಆಗಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ ಅನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯೆ ನಿನಗೆ? ನನ್ನಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುವಕನಿಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆ ನಿನ್ನದು?"

ಈಗ ಆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೌನ ತುಂಬಿತ್ತು. ಸುಜನ್‌ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಂದೆರಗಿದ ವಾಗ್ದಾಳಿಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನೆಲವೇ ಕುಸಿದಂತಹ ಅನುಭವ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆತ್ತಲಾದ ಭಾವನೆ.

"ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಚುಂಬಿಸಲು ಆಸೆಪಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಚಪಲವೇ ನಿನಗೆ? ನಾನೀಗ ಚುಂಬಿಸಿದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವೆ ಏನು? ದರಿದ್ರವಳೆ" ಎಂದವನೆ ಜೋರಾಗಿ ಬಾಗಿಲು ದೂಕಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದ! ಅವಳಿಗೆ ಏನೂ ತೋಚದಂತಾಗಿ, ತನ್ನ ಗೆಜ್ಜೆ ನಾದ ಮಾಡದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿದು ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯೆಡೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು!

ಅಂದು ಸಂಜೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮಗನಿಗೆ ನಾರ್ಮನ್ ಫುಲ್ಲರನ ತಾಯಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾಂಸದ ರುಚಿಯಾದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದಳು, ಸ್ಟ್ರಾಬೆರಿ ಕೇಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಸುವಾಸನೆಯುಕ್ತ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿದ್ದಳು. ಮಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದರ ಸಂಭ್ರಮ ಅವಳಿಗೆ. ಇದಾವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮನ್ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಕೈ ತೊಳೆದಿದ್ದ. ತಾಯಿಯು ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದ.

"ನಾರ್ಮನ್ ನೀನು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದದ್ದು ಸಂತೋಷ ಅಲ್ಲವೆ?"

"ಹೌದು" ಫುಲ್ಲರ್ ಉತ್ತರ.

"ಇಂದೇನು ಮಾಡಿದೆ?"

"ಸುಮ್ಮನೆ ಓಡಾಡಿದೆ"

"ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ?

"ಇಲ್ಲ"

"ಗೆಳೆಯರೇ ಇಲ್ಲವೇನು ನಿನಗೆ?"

"ಅಮ್ಮಾ, ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ."

"ಹ್ಹ! ಮದುವೆಯಾದರೇನು, ಅವರು ಬದುಕಿರುವುದಿಲ್ಲವೆ?" ಅವಳು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದಳು. ಅವನು ನಗಲಿಲ್ಲ. "ಅವರಿಗೆ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸಮಯ ಇರಲ್ಲ." ಮತ್ತೆ ಚುಟುಕು ಉತ್ತರ.

"ಡಗ್, ಇನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?"

"ಅವನು ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಯುದ್ಧದಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ."

"ಹೌದೆ?" ತಾಯಿ ನುಡಿದಳು. "ಬೇರೆ ಯಾರಾದರು ಇರಬಹುದಲ್ಲವೆ?"

"ಇಲ್ಲ ಅಮ್ಮ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನು ಕೂಡ ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಇತ್ತೇನೊ" ಬೇಜಾರದಿಂದ ನುಡಿದಿದ್ದ.

"ಓಹ್, ಯಾಕೆ ಬೇಜಾರು? ಬೇರೆ ಯಾರಾದರು ಮಿತ್ರರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ನಾಳೆ ನೋಡುವೆಯಂತೆ."

"ಇಲ್ಲ ನಾನು ಇಡಿ ಊರಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದೆ. ಆ ಹಿರಿಯ ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರು ಭೇಟಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.."

"ಸರಿ ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಬಂದಿದಿಯಾ, ನಾಳೆಯು ಹೋಗಿ ನೋಡುವೆಯಂತೆ, ಯಾರಾದರೂ ಮಿತ್ರರು ಸಿಗಬಹುದು." ತಾಯಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದಳು.

"ಅಮ್ಮ , ಕ್ಷಮಿಸು, ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಬರಲೆ?" ನಾರ್ಮನ್ ಹೊರಟು ನಿಂತ.

"ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ? ಯಾವುದಾದರು ಹುಡುಗಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹೇಳಿರುವೆ ಏನು?" ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನಗುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು, ಅವನ ತಾಯಿ.

ಫುಲ್ಲರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ನ್ಯಾಪ್‌ಕಿನ್ ಅನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಎಸೆದು, "ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯದೂ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಇದ್ದವರೆಲ್ಲ ಈಗ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದಲು ಹೊರಟಿರುವೆ."

"ಹೌದೇನೋ? ನೀನು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಬೇಜಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಮಗನೆ. ನಿನಗೂ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿ" ಅವನ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದಳು ಅವನ ತಾಯಿ.

“ನನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ ಅಮ್ಮ. ನಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವೆ.”

“ಏನೋ ಅದೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಾತು? ಬಿಡ್ತು ಅನ್ನು. ಯಾಕೆ ಅದೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ? ಯಾವಾಗ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ?”

“ಇಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಮ್ಮ.”

“ಅಂಥಾದ್ದೇನಾಯಿತು ಇಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಗನೆ?”

“ಏನಿಲ್ಲ ಬಿಡು” ಎಂದವನೆ ಮತ್ತೆ ಮೌನ ತಾಳಿದ. ಆದರೆ, ಅವನ ಮನಃ ಪಟಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸುಜನ್ ಜೊತೆಗಾದ ಘಟನೆ, ಸುಳಿದಾಡಿತು. ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ? ಯಾವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಅಥವಾ ನನಗೆ ಅವಳು ಆಮಿಷವಾಗಿ ತೋರಿದಳೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿದೆನೆ? ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರನಡೆದಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ಸಿಗರೇಟ್ ಹಚ್ಚಿ ಮತ್ತೆ ಬಜಾರ್ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟ್ ನಂದಿಹೋಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಡ್ಡಿಗಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎದುರುಗಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿ, ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಕೇಳಿದ “ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಟರ್ ಬೇಕೇನು?”

“ಬೇಡ ಬೇಡ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸೇದಿರುವೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಜ ಪಡೆದಿರುವೆ”.

“ಅದೇನು ಮಜವೋ, ನಿನಗೆ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುವದರಲ್ಲಿ” ಎಂದು ಹಿಂಕ್ಲಿ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ.

“ಅವರ ಅವರ ಅಭಿರುಚಿ.” ಫುಲ್ಲರ್ ಅಲ್ಲೆ ನಿಂತು ಹೇಳಿದ.

“ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಆಟ ಇಲಿಗೆ ಸಂಕಟ ಅಂದಹಾಗೆ” ಎಂದ ಹಿಂಕ್ಲಿ “ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಬಾಳ್ವೆ ಮುಖ್ಯ” ಮತ್ತೆ ಮಾತು ಸೇರಿಸಿದ್ದ ಹಿಂಕ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಡ್ಡ ಕೆರೆಯುತ್ತ. “ನನಗಂತೂ ಈಗ ಹಳೆಯ ನನ್ನ ಸುಖದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವುದೆ ಸುಖ ಕೊಡುತ್ತೆ ನೋಡು.”

ಇಬ್ಬರು ತಮಗರಿಯದಂತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಡೆದ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು ನಂತರ ಫುಲ್ಲರ್ ಹೇಳಿದ “ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ನಿನಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿ ಸರಿ ಅನ್ನಿಸಿಲ್ಲ ಅಂತ. ನೀನು ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಸೊಕ್ಕಿನ ಸುಂದರಿಯರು ನನಗೆ ಬೇಜಾರು ತರುತ್ತಾರೆ.”

“ಓಹೊ, ನಾನೇನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುದುಕನಲ್ಲ. ನನಗೆಲ್ಲ ನೆನಪಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಸುಂದರಿಯಿಂದಲೂ ನೋವಾಗಿಲ್ಲವಪ್ಪ” ಹಿಂಕ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ.

“ಈಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರೆಲ್ಲ ಬೇರೇನೆ, ತಾವು ಏನೊ ವಿಶೇಷ VIP ಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ.” ಫುಲ್ಲರ್ ರಾಗ ಎಳೆದ.

“ನಾನೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ.” ಹೇಳಿದ ಹಿಂಕ್ಲಿ.

"ಈಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣ, ಕಾರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೂಡ ನೋಡೋದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಣ ಸುರಿಯಬೇಕು." ಫುಲ್ಲರ್ ಹೇಳಿದ.

"ಅದ್ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ? ನಾನು ಸುಂದರಿಯಾದ ಹುಡುಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿನ್ನ ಭ್ರಮೆ ಇರಬೇಕು. ನೀನು ಒಬ್ಬ ಯೋಧ, ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಂದವ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಿತ್ತು" ಎಂದ ಹಿಂಕ್ಲಿ.

"ಆಹ್, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾರು ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ."

"ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ."

"ನನಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಬಿಡು." ಫುಲ್ಲರ್ ಹೇಳಿದ.

ಹಿರಿಯ ಹಿಂಕ್ಲಿ ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿ ಎರಡೂ ತುಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಾಗಿಸಿದ. "ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲಾ ಬಿಡು, ನಾನು ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ."

"ಅವಳಿಗೇನು ಬೇನೆ? ಇರಲಿ ಬಿಡು" ಫುಲ್ಲರ್ ತಾತ್ಸಾರದಂತೆ ನಟಿಸಿದ.

"ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸದು, ಅವಳು ಇವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟಂತೆ ಕಾಣೆ. ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಾಟಕ ಅವಳಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ." ಹಿಂಕ್ಲಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ.

"ಹೌದೆ?" ಫುಲ್ಲರ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ.

"ಹೌದು... ಅವಳನ್ನು ನೀನು ಬಯ್ದು ಕಳಿಸಿದಾಗಿಂದ, ಅವಳು ಹೊರಬಂದದ್ದು ಕಾಣೆ."

"ಗುಡ್ ನೈಟ್" ಹಿಂಕ್ಲಿ, ಫುಲ್ಲರ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ.

"ಗುಡ್ ನೈಟ್ ಸೊಲ್ಜರ ಬಾಯ್." ಹಿಂಕ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನೀಡಿದ.

ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದು ಒಂದು ಯುಗ ಕಳೆದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು ಆ ದಿನನಿತ್ಯದ ರಸಿಕರಿಗೆ. ಎಂದಿನಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. "ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಬಹುದೆ ಇಂದು?" ಅಥವಾ "ಆ ಫುಲ್ಲರನ ಕಟುವಾದ ನುಡಿ ಎಲ್ಲ ಹಾಳುಮಾಡಿತೆ?" ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಳವಳ. ತಾಳದ ಕುತೂಹಲ. ಅವನೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಕಡೆಗೆ ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ಪಾದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ. ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು, ನಡೆದ ಘಟನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದಿದ್ದ. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವಳ ತಪ್ಪಾದರೂ ಏನು? ಅಂಥ ಹುಡುಗಿಯರು ಯೋಚಿಸುವದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ? ಆದರೂ ನಾನೇಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ? ನನಗೊಂದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ನನ್ನನ್ನು ದಂಗುಬಡಿಸಿತೆ? ಇದೇ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಮಗ್ಗಲು ಬದಲಿಸಿದ್ದ.

ಈಗಾಗಲೆ ಅವನು ಜನರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದ. ಮತ್ತೆ ತಾನು ನಿನ್ನೆ ಕುಳಿತ ರಿವಾಲ್ವಿಂಗ್ ಸ್ಟೂಲನ್ನು ನೋಡಿದ, "ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದು" ಎನ್ನಿಸಿತು. ಮೆತ್ತಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಆ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆ ಅವನದು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಬದಲಿಸುವ ಬಯಕೆ ಅವನದು. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಮೌನದಿಂದಲೇ ಅವನೆಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ತಂದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಮೌನ ಮುರಿಯುವಂತೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಟ್ರಕ್ಕು ಜೋರಾಗಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಆ ಸುಂದರಿಯ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತು. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅದರೆಡೆಗೆ. ಅದರಿಂದ ಇಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಕೂಲಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸುಜನ್ ಇರುವ ಮಾಳಿಗೆ ಏರತೊಡಗಿದರು. ಅವಳ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿತ್ತು, ಒಳಗಿಂದ ಓಡಿಬಂದ ಬೆಕ್ಕು ಕೋಣೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಉದ್ದನೆ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ತನ್ನ ಆಲಸ್ಯ ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಲೆ ಜಾಡಿಸಿತು. ಕೋಣೆ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಕೂಲಿಗಳು ಎರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದರು. ಬಹುಶಃ ಅವಳು ಮನೆ ಖಾಲಿಮಾಡಿ ಹೊರಟಂತಿದೆ! ಫುಲ್ಲರ್ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿದ್ದವರನ್ನು ನೋಡಿದ. ಅಲ್ಲೇ ದಿನದಂತೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಡಚಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಹಿಂಕ್ಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ. ಆ ಹಿರಿಯ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ತಲೆ ಸುತ್ತು ಬಂದಂತಾಯಿತು.

"ಈಗ ಸಂತೋಷವಾಯಿತೆ ನಿನಗೆ?" ಹಿಂಕ್ಲಿ ಬೇಸರದಿಂದ ನುಡಿದ.

"ನಾ ಅವಳಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದೆನೆ?" ಫುಲ್ಲರ್ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

"ಅವಳಿಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿದೆಯೇ?" ಹಿಂಕ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

"ಅವಳೇಕೆ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಳು? ನಾನು ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವಳು ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್.

"ನೀನೇ ಯಾಕೆ, ನಮಗಾರಿಗೂ ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೃದು ಅನ್ನಿಸಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಬೇರೆಯವರ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಯುದ್ಧವು, ಜೀವನದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು" ಎಂದ ಹಿಂಕ್ಲಿ.

"ನಾನು ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವನಲ್ಲವಲ್ಲ." ಫುಲ್ಲರ್ ತಲೆಬಾಗಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ. ಅವನು ನೆಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. "ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳೇ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಅಲ್ಲವೆ? ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಖೇದವಿದೆ."

"ನೀನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಧೀರನಾಗುವುದೇ?" ನಗುತ್ತ ಕೇಳಿದ ಹಿಂಕ್ಲಿ. "ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವೆ ಅಂಥದಲ್ಲವೆ? ಆಮಿಷ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥಾದ್ದು." ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಿಂಕ್ಲಿಯ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮಂದಹಾಸ ಮೂಡಿತು. ಫುಲ್ಲರ್ ಕೂಡ

ನಗತೊಡಗಿದ. ಅವನಿಗೆ ಹಿಂಕ್ಲಿಯ ಅನುಭವಯುತ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು.

"ನಾನು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಿ ಅಧೀರನಾಗುವುದೆ? ನಾನು ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೆದರುವನಲ್ಲ. ಅವಳಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನೋ ಅನ್ನಿಸಿ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್ ಹಟ ಬಿಡದವನಂತೆ.

"ಸಹಜ, ಆ ವಿಷಯವೆ ಅಂಥದು. ಯಾರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಬರದು. ಕೆಲವರಷ್ಟೆ ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ." ಹಿಂಕ್ಲಿ ನಗೆಯಾಡಿದ. ಸುತ್ತಲಿದ್ದವರು ನಗತೊಡಗಿದರು.

"ನಾ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ, ನಾನು ಹೆದರುವನಲ್ಲ" ಮತ್ತೆ ಫುಲ್ಲರ್ ನುಡಿದ.

"ಸರಿಯಾಯ್ತು, ಅಂದರೆ ನೀನು ಇಂದಿನ ಈ ದೈನಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಒಯ್ದು ಕೊಟ್ಟು ಬರಲು ಹೆದರುವವನಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ? ನನಗಂತು ಹೆದರಿಕೆ ಆಗುತ್ತೆ" ಎಂದು ಹಿಂಕ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಫುಲ್ಲರ್ ಕೈಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ.

ಫುಲ್ಲರ್ ಏನೋ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆದನಾದರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇನೋ. ಆ ರೀತಿ ಫುಲ್ಲರನ ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿತ್ತು.

"ಈಗ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ನೀನು ಧೈರ್ಯದ ಯೋಧನೋ ಅಥವಾ ಪುಕ್ಕಲೋ ಅಂತ" ಹಿಂಕ್ಲಿ ನಗೆಯಾಡಿದ. "ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಪೇಪರ್ ಕೊಟ್ಟುಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಮೆಚ್ಚುವಂಥಾದ್ದು." ನುಡಿದ ಹಿಂಕ್ಲಿ.

ಪೇಪರನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಅವಳ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಡೆಗೆ ಫುಲ್ಲರ್ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ್ದ. ಓಣಿ ದಾಟಿ, ಸುಜನ್ ಇರುವ ಅಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಪಾವಟಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಅವಳ ಕೋಣೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಇರಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಹೆದರಿಕೆ, ಒಂದು ತರದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎದುರಿಸುವ ಅನುಭವ. ಸುಜನ್ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಅರ್ಧ ತೆರೆದಿತ್ತು. ಅವನು ಒಳಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನು ಊಹಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿರದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕೋಣೆಯಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಖಾಲಿ ಗೋಡೆಗಳು, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟ್ ಹ್ಯಾಂಗರ್‌ಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ice box, ಚಿಕ್ಕದಾದ ಕನ್ನಡಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸಿಂಕು, ಎಲ್ಲ ಒಂದೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಣುತಿತ್ತು. ಅವನ ಹೃದಯ ಪುಳಕಗೊಂಡದ್ದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ talcum powderನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಪಾದದ ಮುದ್ರೆ ನೋಡಿ. ಅವಳ ಕಾಲು ಬೆರಳಿನ ಗುರುತಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳ ಗಾತ್ರದ ಸಣ್ಣದಾದ ವೃತ್ತಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗೆ ಆ ಮುತ್ತುಗಳ ಆಕಾರ ಇದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಜನ್ ಇವನಡೆಗೆ ಬೆನ್ನುಹಾಕಿ ಬಾಗಿ ಸೂಟ್‌ಕೇಸನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅವಳ ಕೊನೆಯ ಬ್ಯಾಗಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಆಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಅವಳು ಪಾದ್ರಿಯ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಮೈಮುಚ್ಚುವ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ್ದಳು, ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದಂತೆ

ಕಂಡಿತು. ಫುಲ್ಲರ್ ಗಂಟಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು "paper" ಎಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. "ಮಿ. ಹಿಂಕ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದ್ದು" ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ. ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ಸುಜನ್, ಪಕ್ಕನೆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿಯಾದಂತೆ ತಿರುಗಿ, "ಓಹ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ ಯು" ಎಂದಳು. "ಹಿಂಕ್ಲಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸು" ಎಂದಳು ಮತ್ತೇನು ಮಾತು ಅವಳಿಂದ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮುಖ, ಮೂಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಂಪೇರಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ದಂಗುಬಡಿದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಫುಲ್ಲರ್ ಮತ್ತೆ "paper ಹಿಂಕ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದ್ದು" ಎಂದ. "ಆಗಲೇ ಕೇಳಿಸಿತು ನೀ ಈ ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿರುವೆ. ಹೇಳಿ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ ಮತ್ತೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಸುಜನ್. ಫುಲ್ಲರ್ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾತು ಹೊರತಂದಂತೆ "ನಾನು –ನಾನು – ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತೇನೊ? ನೀನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ. "ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು" ಮಾತು ಸೇರಿಸಿದ.

ಅಂದರೆ "ನಾನು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡವೆ?" ಸುಜನ್ ಕಣ್ಣಿಂದಲೆ ಅವನನ್ನು ಇರಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೇಳಿದಳು. "ನೀನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಗಯ್ಯಾಳಿ ಎಂದು ಕರೆದ ಮೇಲೂ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲೇನು?"

" ಹೇ ಹೆ ಹೆ ನಿಧಾನ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆ ಕರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಬೇಡ" ಎಂದು ಫುಲ್ಲರ್ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

"ನನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೀನು ಯೋಚಿಸಬಲ್ಲೆ ಏನು?" ತನ್ನ ಎದೆ ತಟ್ಟಿ "ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ ಉಂಟು ಅಲ್ಲವೇ?" ಎಂದಳು ಸುಜನ್.

"ಹೌದು ನನಗದರ ಅರಿವಿದೆ" ನಡುಗುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಫುಲ್ಲರ್ ಉತ್ತರಿಸಿದ. ಅವನ ಧ್ವನಿ ನಡುಗಲು ಆ ಕೋಣೆಯ ವಾತಾವರಣ ಕಾರಣವೇನೋ? ಆಗಲೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಪರಿಚಿತ ವಾತಾವರಣ ಎನ್ನಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ.

"ನಿನ್ನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತೆ?" ಸುಜನ್ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. "ನನ್ನಿಂದಾಗಿ?" ಫುಲ್ಲರ್ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು ಅವನಿಗೆ.

"ಮತ್ತೆ? ಇಡಿ ರಾತ್ರಿ ನೀ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ಚುಚ್ಚಿದವು"

"ಸಾರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಫುಲ್ಲರ್ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದ.

"ನಾನು ನೀ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇರಬೇಕಿಲ್ಲ, ನಾನೇನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪಾರ್ಕ್ ಅಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲು ಏನು ಹಕ್ಕು?" ಅವಳು ಈಗ ಜಗಳಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದಂತೆ ಕಂಡಿತು. "ನೀನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ, ನಿನಗೆ ಚುಂಬಿಸಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೆ? ಅದು ನನ್ನ ತಪ್ಪೆ?"

"ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ನಾ ಹೇಳಬಯಸಿದ್ದು, ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸಿದ್ದೆ" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪದವನ ಹಾಗೆ.

"ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ನನ್ನ ಉಡುಪು, ನಿನಗೆ ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿತೆ?" ಎಂದು ಎರಡು ಕೈ ಅಗಲ ಮಾಡಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದಳು ಸುಜನ್. "ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಯಿತೆ"?

"ಸರಿ ಇದೆ" ಗಂಟಲಿಂದ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡದವನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಫುಲ್ಲರ್. "ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿಬಿಡುವವ ಕ್ಷಮಿಸು" ಅಂದ.

"ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ, ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರು ನನ್ನನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುವಂತೆ ನೋಡುವರು, ಯಾರಾದರು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವರೆ? ಡಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಕರೆಯುವರೆ? ನನಗೂ, ಜೀವನ ಅನ್ನೋದು ಇದೆ ಅಲ್ಲವೆ? ನಾನೇನು ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತುವೆ? ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡಿದೆ ಅಲ್ಲವೆ?" ಸುಜನ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಳೆ ಸುರಿದಳು.

"ಛೆ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಡ." ಫುಲ್ಲರ್ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವವನಂತೆ ನುಡಿದ.

"ಅದು ಸರಿಯೇ, ನೀನು ಎಲ್ಲರಂತೆ ನನನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸದೆ, ನನಗೆ ಬಯ್ಯತೊಡಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೊದಲು ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೆಂದು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ! ಅದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ, ಆಗಲೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಯ್ಯುವುದು ಸರಿಯೇ?" ಅವಳ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೀರು ಮುತ್ತಾಗಿ ಉದುರತೊಡಗಿತು.

ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೊ ತೋಚದಾಯಿತು. "ನಿಜ ಹೇಳಲೆ, ನಿನ್ನಂತಹ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎದುರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಲು ತೋಚದೆ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿದೆ. ನನಗೂ ಅದರಿಂದ ಬೇಜಾರು ಆಗಿ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಛೆ ಎಂಥ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದೆ ಅಂತ ನೊಂದುಕೊಂಡೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟೆ. ಎಂಥ ಅವಕಾಶ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕೊರಗಿದೆ." ಏನೇನೊ ಬಡಬಡಾಯಿಸಿದ ಫುಲ್ಲರ್.

ಸುಜನ್ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಆ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಅವನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿದಳು. ಆ ನೀರು ಹೊರಬೀಳದೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲೆ ತೆಳುವಾದ ಪೊರೆಯಾಗಿ ಅವಳ ಬಟ್ಟಲು ಕಂಗಳು ಮಿಂಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. "ಅವಕಾಶ ಅಂದೆಯಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ಗೊತ್ತೇನು ನಿನಗೆ?" ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು.

ಮತ್ತೆ ಬಡಬಡಾಯಿಸಿದ ಫುಲ್ಲರ್ "chance ಅಂದ್ರೆ ಹೊಸ convertible ಗಾಡಿ, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸೂಟ್ ಪಡೆಯುವದು, ಆ ಥರದ್ದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಅವಳು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು "ಹುಚ್ಚಪ್ಪ chance ಅಂದ್ರೆ ಚೆಂದುಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿ ಜೊತೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶ! ಚಂದ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ನೋಡಿ ನಲಿಬೇಕು, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರಬೇಕು. ಅವಳೂ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ smile ಕೊಡಬಹುದು ಅಲ್ಲವೆ? ನಾನು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ, ನಾವಿರೋದು ಹಾಗೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಿ ಮೆಚ್ಚಲಿ, ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಲಿ ಅಂತ ಆಸೆ ಇರುತ್ತೆ. ಬೇಕರಿಯ ಗಾಜಿನ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಕೇಕ್ ನೋಡುವವರ ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತರೆ ಹೇಗೆ? ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ, ಮುಗುಳುನಗೆ ಬೀರಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಮುತ್ತನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ತಿಳಿಯಿತೆ?"

"ಹೌದು ತಿಳಿಯಿತು" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗನ ಹಾಗೆ. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋಚದೆ, "ಸರಿ ನಾನು ಬರುವೆ" ಎಂದು ಹೊರಡಲು ಅನುವಾದ.

"ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಡೆ" ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಅವನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದಳು. "ಏಕೆ ಅವಸರ? ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗಿಬಿಡುವೆ ಏನು?"

"ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಯ್ತು" ಎಂದ ಫುಲ್ಲರ್ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ. ಅವನು ಈಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಧೀರನಾಗಿದ್ದ. ಆಮಿಷ ಆಕ್ರಮಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು!

"ಪೆದ್ದು ನೀನು, ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲವೆ?" ಅವಳು ನಗೆಯಾಡುತ್ತ ಕೇಳಿದಳು ಅವಳೀಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಳು. ಅವನನ್ನೀಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೆದ್ದಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೆ?.

"ನನ್ನೊಡನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ನಡೆಯುವದು ನಿನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲವೇ?" ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನು ಕೆಣಕಿದಂತೆ ಕೇಳಿದಳು. "ಆ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮನುಷ್ಯರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು."

ಅವಳಿಗೆ ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಪಾಪ ಬಡಪಾಯಿ ಎನಿಸಿತ್ತು, ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದಳು. "ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಲ್ಲವೆ?" ಅವಳ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಫುಲ್ಲರ್ ಶರಣಾಗಿದ್ದ.

"ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲುವೆಯಾ, ನಾನು ಡ್ರೆಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರುವೆ" ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಿದಳು. ಅವನು ಹೊರಗೆ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಓಣಿಯ ಕಡೆ ನೋಡತೊಡಗಿದ. ಅಲ್ಲೆ ಇದ್ದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮೈ ಸವರಿ ಮುದ್ದಿಸತೊಡಗಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಂತಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬೆಕ್ಕು ಅವಳದೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಲ್ಲವೆ?

ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಸುಜನ್ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದು ಅವನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಬೆರೆತಾಗಿತ್ತು, ಅವಳು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ನಿನ್ನೆಯ ಥರಹದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ್ದಳು, ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕದ ಕಮಲದ ಎಲೆಯಂಥ ಗುಲಾಬಿ ಪಾದಗಳು, ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ, ಶಂಖದಾಕಾರದ ಕಿವಿಗೆ ಒಪ್ಪುವ ಬಂಗಾರದ ರಿಂಗುಗಳು, ಬಳುಕುವ ಸೊಂಟ..... ಅವನ ಕೈಹಿಡಿದು ಪಾವಟಿಗೆ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದಳು. ಕೆಳಗೆ ಬಂದಂತೆ, ಮತ್ತದೇ ಬಾರ್ ದಾಟಿ, ಇನ್ಸುರೆನ್ಸ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ದಾಟಿ, ಚರ್ಚ್ ದಾಟಿ ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಡೆದರು. ಸುಜನ್ ಫುಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದಳು "ಈಗಾದರೂ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಇರಲಿ ನಿನಗೆ, ನೀನು ನನ್ನಿಂದಾಗಿ ನಾಚಿಕೆ ಬಾರದವನಂತೆ ಇರು. ನಾನೀಗ ನಿನ್ನವಳು ಅಲ್ಲವೆ?"

ತಲೆ ಕೆರೆಯುತ್ತ ಫುಲ್ಲರ್ ಕೇಳಿದ, "ನಾನೊಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದಬಹುದೆ?"

"ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು" ಸುಜನ್ ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಕ್ಕಳು.

ಮೂಲ ಕಥೆ Miss Temptation ಅನ್ನು ಬರೆದವರು ಕರ್ಟ್ ವೊನೆಟ್.

ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಅನಿಲ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಈಗ ನೆಲೆಸಿರುವದು ಅಮೇರಿಕೆಯ ಚಿಕಾಗೊ ನಗರದಲ್ಲಿ. ಅವರು ಮೂಲತಃ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುದಗಲ್ ಗ್ರಾಮದವರು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದ PDA Engineering college ನಿಂದ Electronics and communcations ಹಾಗೂ Indian Institute of Scienceನಲ್ಲಿ Electronic Prdocuct Designನಲ್ಲಿ MTech ಪದವಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು Price Water House Cooper ಸಂಸ್ಥೆಯ Advisory ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕವನಗಳು, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ನಾಟಕಗಳು, ಅಶುಕವಿತೆಗಳು, ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳೇ. ಚಿಕಾಗೊದಲ್ಲಿ 2008ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ AKKA ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ನಂತರ 2011–12ರಲ್ಲಿ AKKAದ Board of Director ಆಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದಾಯ

ಮೂಲ: ನಿಶಿಕಾಂತ್ ಮೀರಜ್ಕರ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಪೂರ್ಣಿಮಾ ರಾಮಪ್ರಸಾದ್

"ಆ, ಅಂದಹಾಗೆ, ಈಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಸನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ರೂಬಿ ಅಂತ" ಎನ್ನುತ್ತ ಶಂಕರ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾದ ಶ್ರೀ. ರಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ರೂಬಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ "ಈತ ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಅಂತ, ನಿನ್ನ ಹೊಸ ಬಾಸ್" ಎಂದು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. "ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಣಾತರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹುಬ್ಬು ಏರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. "ಈತ ನಮ್ಮ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಸ್ತಿ" ಎಂದರು.

ರೂಬಿ ತುದಿಗಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮೋಹನ್ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಬೀರಿ ಮಾದಕವಾದ ಮುಗುಳುನಗೆ ಬೀರಿದಳು.

"ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನ್, ರೂಬಿ ನಮ್ಮ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಾರ್ತಿ. ಅವಳ ನಿಯತ್ತು, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾಳೆ" ಎಂದ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಮತ್ತೆ ಛೇಡಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ "ಅತ್ಯಂತ ರೂಪವತಿ ಸಹ" ಎನ್ನುತ್ತ ಹುಸಿಗೆಮ್ಮಿದರು. "ಆಕೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಎಂದೂ ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನ್" ಎಂದರು. "ನಿಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಸರ್" ಎಂದಳು ರೂಬಿ.

"ಸರಿ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನ್, ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ, ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುವೆ" ಎನ್ನುತ್ತ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು.

೧೫

"ರೂಬಿ?"

"ಸರ್?"

"ನೋಡಿ, ಇಂದು ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ."

"ಹೌದು ಸರ್."

"ಇವತ್ತೊಂದು ದಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲಸ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ?"

"ಆಂ? ಏನೆಂದಿರಿ ಸರ್?" ಎಂದಳು ರೂಬಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ.

"ಹಾಂ...ಕೆಲಸ ಬೇಡ... ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವ ಅಂದೆ."

"ಕೆಲಸ.. ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಸರ್. ಮಾತು? ಹಾಂ? ಆಡಬಹುದು ಸರ್! "

"ಹ್ಮ್... ನೀವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಾರ್ತಿ ರೂಬಿ" ಎಂದ ಮೋಹನ್ ಹುಬ್ಬೇರಿಸುತ್ತ

"ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಸರ್!"

"ಸರಿ ಹಾಗಿದ್ರೆ, ಈ ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಬಗೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ನನಗೆ ನಾಳೆ ಹೇಳಿ. ಈಗ ಬನ್ನಿ, ಹಾಗೆ ಒಂದು ನಾಕು ಮಾತಾಡೋಣ. ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?" ಎಂದ ಮೋಹನ್ ರೂಬಿಯನ್ನು ಹರಟೆಗೆ ಎಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ.

"ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೆ ಸರ್, ನಾನಂತು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ, ನನಗಿದು ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ದೇವಸ್ಥಾನ."

"ಹೌದಾ? ತುಂಬ ಸಂತೋಷ. ನೀವೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?"

"ಎರಡು ವರ್ಷ, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಹತ್ತೂವರೆ ದಿನಗಳು ಸರ್!" ಎಂದಳು ಮುಗುಳ್ನಗುತ್ತಾ.

"ಓಹೋ, ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ ಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲೆ ಇದೆ? ಅರ್ಧ ದಿನ ಸಹ!" ಎಂದ ಅವನೂ ನಗುತ್ತ.

"ಹೌದು ಸರ್! ಈಗ ನೋಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಯಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್ ಆಗಿದೆ? ಅಂದರೆ, ನನ್ನ ಊಟದ ಸಮಯ" ಎಂದು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಿದಳು ರೂಬಿ.

"ನಿಮಗೆ ಈ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತೆ? ಅಲ್ವೇ?" ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಕೇಳಿದ.

"ಆಸಕ್ತಿ ? ವಿಚಿತ್ರ ? ಅ? ಹ್..ಹೌದು ಸರ್!"

"ಇದಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಹಾಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು?" ಎಂದ ಮೋಹನ್.

"ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಸರ್!"

"ಓ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ? ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ?" ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸಿ ಕೇಳಿದ.

"ಹಾಂ ಹೌದು ಸರ್!" ಎಂದಳವಳು.

"ಸುಂದರ, ಅತಿ ಸುಂದರ" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದ ಮೋಹನ್.

"ಏನು ಸರ್?"

"ನೀವು! ಅಂದಹಾಗೆ ಕಾಫಿ ಅಥವಾ ಟೀ" ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

"ಬೇಡಿ ಸರ್, ನಾನು ಯಾವುದೂ ತೊಗೊಳೊಲ್ಲ."

ಕಾಫಿ ತರಿಸಲು ಮೋಹನ್ ಬಗ್ಗಿ ಕಾಲ್ ಬೆಲ್ಲನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿದ. ಅದು ಕರ್ಕಷವಾಗಿ ಕಿರ್ ರ್ ರ್ ರ್ ಎಂದು ಕೂಗಿತು.

ತನ್ನ ಕಿವಿಯನ್ನು ಕೈಯ್ಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ರೂಬಿ "ಬೇಡಿ ಸರ್, ಆ ಬೆಲ್ ಕೂಗಿಸಬೇಡಿ. ನನಗದು ಬಹಳ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾಡತ್ತೆ, ಅಯ್ಯೋ" ಎಂದಳು.

"ಹೌದೇ? ಐ ಅಮ್ ಸಾರಿ, ಬೆಲ್ ಶಬ್ದ ನಿಮಗಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ ಅಂದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ" ಎಂದ ಮೋಹನ್ "ಸರಿ ಬಿಡಿ, ನಾನದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಗೋ ನೋಡಿ, ಎತ್ತಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೇಜಿನ ಡ್ರಾ ಒಳಗಿಟ್ಟ. "ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಆ ಬೆಲ್ ಕಂಡರೆ ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ? ಎನಿ ಫಿಯರ್ ಸೈಕೋಸಿಸ್?" ಎಂದು ರೂಬಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದ ಮೋಹನ್.

"ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ಸರ್, ಆದರೆ ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೇಹವೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸುತ್ತೆ" ಎಂದಳು ರೂಬಿ.

"ಆದರೆ ಯಾಕೆ ? ಏನಾದರು ಹಳೆಯ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಾ ? ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಲೆ ಹಾಕ್ತೀನಿ ಅಂತ ತಪ್ಪು ತಿಳೀಬೇಡಿ" ಎಂದ ಮೋಹನ್.

"ನೆನಪು? ಯಾವ ನೆನಪು ಸರ್?" ಎಂದಳು ರೂಬಿ ಅಚ್ಚರಿಪಡುತ್ತ.

"ಓ ಅದೆಲ್ಲೋ ಓದಿದ್ದೆ, ಹೆಂಗಸರು ಯಾವುದಾದರು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂದರೆ, ಯಾರೋ ಬೆಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನೋಡದೆ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಆಗುವುದು ಸಹಜ ಅಂತ" ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೂಬಿ "ಅಯ್ಯೋ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಏನಿಲ್ಲ ಸರ್" ಎಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಿದಳು.

"ಸರಿ ಹಾಗಿದ್ದರೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಊಟದ ಸಮಯವಾಯಿತಲ್ಲ – ನೀವೇನು ನಿಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೆ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೀರ? ಮತ್ತೆ ಆ ನೋಡಬೇಕಾದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಿರಾ?" ಎಂದ.

"ಹಾ ಹೌದು ಸರ್, ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ."

"ರೂಬಿ, ನೀವು ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಕಾಫಿಯಾಗಲಿ, ಟೀಯಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಹರಟೆಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರು ಹವ್ಯಾಸ?" ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ "ಇಲ್ಲ ಸರ್, ಬರೀ ಕೆಲಸ" ಎಂದು ಮುಗುಳ್ನಕ್ಕಳು ರೂಬಿ.

“ಒಳ್ಳೆಯದು, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸದ ನಂತರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರ?”

“ಏನಿಲ್ಲ ಸರ್, ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ ಅಷ್ಟೆ” ಎಂದಳು.

“ಆಹಾ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಬರೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಬೋರು ಹೊಡೆಯಲ್ವಾ? ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಹಾಗಾಗಲ್ವಾ? ನಡೀರಿ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೂಬಿ “ನನಗೆ ಒತ್ತಡವೇನಿಲ್ಲ ಸರ್, ನನಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ತುಂಬ ಇಷ್ಟ” ಎಂದಳು.

“ಅರೆರೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಸರಿ ಮೇಡಮ್, ಆದರೂ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೆ ನೀವು ಫಿಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ನಿಮ್ಮ ಫಿಗರ್ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು” ಎಂದು ನಸುನಗುತ್ತ ಹುಸಿಕೆಮ್ಮಿದ.

“ಸೌಂದರ್ಯ?” ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದಳು “ಸರಿ, ಯಾವಾಗಲಾದರೊಮ್ಮೆ ವಾಕ್ ಹೋಗೋಣ.”

ೞ

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲಮ್ಮ ಗುರು, ಈ ಹೊಸ ಬಾಸ್ ಒಳ್ಳೆ ಹಕ್ಕೀನ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕ್ಕೊಳೋ ಬೇಟೆಗಾರ!”

“ಯಾಕಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ... ಏನಾಯ್ತು ?”

“ಏನಾಯ್ತಾ... ನೋಡೊಲೋ ಸೂರಿ, ಅವನು ಆಗ್ಲೇ ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಳು ಹಾಕ್ತಾ ಇದಾನೆ.. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಇನ್ನು...ಏನಂತ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೊತೀಯ ಇದನ್ನ ?”

“ಕಾಳು? ಯಾರಿಗೆ ಕಾಳು ಹಾಕ್ತಿದಾನಮ್ಮ ಗುರು?”

“ಅದೇ ಹಕ್ಕೀನಮ್ಮ? ನಮಗೆಲ್ಲ ರೆಕ್ಕೆ ತೋರಿಸದೆ ಇರೊ ಹಕ್ಕಿ? ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ರೂಬಿ.”

“ಓ ಆ ಮೋಹನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿನಾ?”

“ಹಾ? ‘ಆಪರೇಷನ್ ರೂಬಿ’ ಶುರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದಾನೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿನ ‘ಪರ್ಸನಲ್’ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಶೆಟ್ಟಿ ವಿಕಾರವಾಗಿ ನಕ್ಕ.

“ಒಳ್ಳೆ ಕಿಲಾಡಿ ನನ್ಮಗ ಕಣಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಈ ಮೋಹನ್. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕಡೇಲಿ ಬಂದು ಹಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತ್ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ” ಎಂದ ಸೂರಿ.

“ಅಲ್ಲ ಗುರು ಸೂರಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಹ ಪೆದ್ದು ಕಳೆ ಇದೆಯಾ? ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾಳು ಹಾಕ್ತಾ ಇದ್ರೂ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಸಹ ನೋಡಿಲ್ವಲ್ಲ ಆ ಹಕ್ಕಿ...ಥೆ?”

“ಹೇಳೋ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾಗಿ ಏನು ಕಥೆ ಅಂತ? ಏನು ನೋಡಿದೆ, ಏನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡೆ ಅಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳು.”

“ಅಯ್ಯೋ ಅಷ್ಟೆ ಗುರು ನೋಡಿದ್ದು. ಆ ಮೋಹನ್ ಹಕ್ಕಿ ಹತ್ತಿರ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ. ಏನು ತಿಂತೀಯ, ಏನು ಕುಡಿತೀಯ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗ್ತೀಯ, ಏನು ಮಾಡ್ತೀಯ ಅದು ಇದು ಕೇಳಿ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದ. ಆದರೆ, ಆ ಹಕ್ಕಿಗೆ ನಿಜವಾಗಲೂ ಕೊಡ್ಬೇಕಮ್ಮ.. ಯಾರ ಬಲೆಗೂ ಬೀಳಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ. ನಾವೂ

ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ನೋಡ್ತಾ ಇದೀವಿ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಂತೂ ಬಿಡಲ್ಲ."

"ಏ ಬಿಡಮ್ಮ ನಾವು ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡ್ತಾ ಇರೋಣ."

"ಅದು ಸರಿ, ಆ ಕಾರಿನ ಬಗೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತಾ?"

"ಇಲ್ವೋ ಶೆಟ್ಟಿ? ಪ್ರತೀ ದಿನ ಬರತ್ತೆ ಹೋಗತ್ತೆ ಅಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತು."

"ಅಲ್ಲ ಸೂರಿ, ಅದು ಹೇಗೆ ಅದು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತೆ? ಆ ರೂಬಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದು ಬಂದು ಅವಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಲ್ಲ, ಅದು ಯಾಕೆ ಅಂತ. ಅವಳು ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಸಹ ನಡೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅವಳು ನನಗೆ ಬಿಡುವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ, ಮಗನೇ, ಹೇಗಾದ್ರೂ ಅವಳ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಕಣೋ, ಲಿಫ್ಟ್ ಕೊಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಆ ಹಾಳಾದ ಕಾರು, ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ ಬರುತ್ತಲ್ಲ."

"ಹಮ್.. ಅವಳಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಕೊಡುವ ಜನರ ಸಾಲೇ ಇದೆ ಕಣೊ ಶೆಟ್ಟಿ. ನಾನೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೀನಿ."

"ರೂಬಿ ?"

"ಕರೆದಿರಾ ಸರ್?"

"ಮೋಹನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಾರದೇ ರೂಬಿ" ಎನ್ನುತ್ತ ಮೋಹನ್ ಕಿರುನಗೆ ಬೀರಿ, ತುದಿಗಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅವಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ.

"ಇಲ್ಲ ಸರ್, ಕೂಡದು."

"ನಾನು ಬಂದು ಆರು ತಿಂಗಳೇ ಉರುಳಿ ಹೋಗಿವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ನೀನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹನ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ರೂಬಿ, ರೂಬಿ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ, ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು."

"ಗೊತ್ತು ಸರ್, ಮತ್ತೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆಯುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ."

"ನಿಜ ರೂಬಿ, ನೀನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ, ಆದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರವೇ ಉಳಿದಿರುವೆ. ಯಾಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇ?"

"ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀನಲ್ಲ ಸರ್. ನೀವು ಕರೆದಿರೆಂದು ನಾನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದು."

"ರೂಬಿ, ಯಾಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ನೀನು ಬೇಕೆಂದೇ ನನ್ನ ಮನದ ಭಾವನೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿನಗಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ತೋಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಯಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ನೀನು...ನನ್ನ?"

"ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸರ್? ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೊಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ."

"ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ನೀನು...ನೀನು ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಕೈ ಸಹ ಹಿಡಿಯಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ."

"ಕೈಯ್ಯಿ? ಹಿಡಿಯಿರಿ ಸರ್" ಎನ್ನುತ್ತಾ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಾಚಿದಳು ರೂಬಿ.

ಮೋಹನ್ ಅವಳ ಕೈ ಸವರುತ್ತ "ನಿನ್ನ ಕೈ ಎಷ್ಟು ಕೋಮಲವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನಿಡೀ ದೇಹವೇ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿದ ಗೊಂಬೆಯ ಹಾಗಿದೆ. ಅದ್ಯಾವ ಶಿಲ್ಪಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ನಾನರಿಯೆ" ಎಂದು ಅವಳ ಸೆಳೆತದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಅವಳ ಕೈ, ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ "ರೂಬೀ" ಎಂದು ಪಿಸುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

"ಸರ್, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ... ಯಾಕೆ ನನ್ನ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೀರಿ?" ಎಂದಳು ಗಾಬರಿಯಿಂದ.

"ನನ್ನ ಕೈ ಸೋಕಿದಾಗ ನಿನಗೇನೆನಿಸುತ್ತಿದೆ ರೂಬಿ?" ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೂಬಿ ತಟ್ಟನೆ "ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ? ನೀವು ನನ್ನ ಕೈ ಕೆನ್ನೆ ಎಲ್ಲ ಸವರುತ್ತಿದ್ದೀರ, ತಪ್ಪು ಸರ್.... ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಡಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ದೂರವಿರಿ" ಎಂದಳು.

"ರೂಬಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾ??"

"ಪ್ರೀತಿ? ಸರ್, ನಾನೀಗ ಹೊರಡುವ ಸಮಯವಾಯಿತು ಸರ್. ಇನ್ನೇನು ಆರು ಘಂಟೆ."

"ಆದರೇನು? ಆಗಲಿ ಬಿಡು, ನೀನು ಇಂದು ನನ್ನೊಂದಿಗಿರು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ. ಪ್ಲೀಸ್, ರೂಬಿ...ಪ್ಲೀಸ್?" ಎಂದು ಮೋಹನ್ ಅವಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಂಗಲಾಚಿದ.

"ಸರ್...ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ ? ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಸರ್...ದಯವಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ, ಗುಡ್ ನೈಟ್" ಎನ್ನುತ್ತಾ, ಅವನ ಬಾಹು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದಳು.

ಅ

"ಲೋ ಸೂರಿ...ನೋಡಿದ್ಯ ಗುರು ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಪಾಪ ಬೇಟೆಗಾರ ಎಷ್ಟು ಕಾಳು ಹಾಕಿದ್ರೂ ಅದು ನಿಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲ."

"ದುಷ್ಟ ಹೆಣ್ಣು... ಕ್ರೂರಿ ಕಣೊ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವಳು" ನಾವಂತೂ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಸಮಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀವಿ, ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ? ಪಾಪ ಈ ನನ್ಮಗ ಮೋಹನ್ ಸಹ ಅನ್‌ಲಕಿ ಫೆಲೊ."

"ಬಾ ಬೇಗ ಅದೆಲ್ಲಿ ಹೋಗತ್ತೆ ಹಕ್ಕಿ ನೋಣ!"

"ಓ ನೋಡು ನೋಡು ಕಾರ್ ಬಂದಾಯಿತು, ಹಕ್ಕಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು!"

"ಅಬ್ಬಬ್ಬ?!"

೮

"ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್?" ಎಂದವರು ಅಯ್ಯಂಗಾರರು.

"ಹೇಳಿ ಸರ್!"

"ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದೇ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನ" ಎಂದರು.

"ಆದರೆ..ಯಾಕೆ ಸರ್? ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದಾ?"

ಅದಕ್ಕೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು "ರೂಬಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಮಿ. ಮೋಹನ್. ಅವಳೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ..." ಎಂದರು.

"ರೂಬಿ?" ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ ಮೋಹನ್.

"ಹೌದು, ರೂಬಿ. ಮೊದಮೊದಲು ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ, ಜಾಣತನ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಳು. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರ ತಂದಿದೆ.

"ಬೇಸರ? ಯಾಕೆ ಸರ್?"

"ನಮಗಲ್ಲ, ರೂಬಿಗೆ" ಎಂದರು ಅಯ್ಯಂಗಾರರು.

"ರೂಬಿಗೆ?"

"ಮಿ. ಮೋಹನ್, ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ನೀವು ನಿತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದು ರೂಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೀವು ಸದಾ ರೂಬಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ನಡೆದ ಇಂದಿನ ಘಟನೆ".

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೇಸರದಿಂದ ಮೋಹನ್ ರೂಬಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ "ಕ್ಷಮಿಸು ರೂಬಿ, ನನ್ನ ಇಂದಿನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ" ಎಂದ.

"ರೂಬಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮಿ. ಮೋಹನ್" ಎಂದರು ಅಯ್ಯಂಗಾರರು.

"ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಯಾಕೆ ಸರ್?"

"ಇಟ್ ಇಸ್ ಸಿಂಪಲ್ ಮಿ. ಮೋಹನ್. ಅವಳೊಳಗಿನ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅವಳು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಡಾಟಾ ನಾವು ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಂದ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ರೂಬಿ ರೊಬಾಟಿನ ಕಿವಿಯ ಹಿಂದಿನ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಿ, ಅವಳನ್ನು, ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು, ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದರು.

ಮೋಹನನಿಗೆ ರೂಬಿ ರೊಬಾಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲು ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ರೂಬಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಿಳಿಯ ಹೊಳಪು ಬಂದು ಅವಳ ಮುಂದಿನ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರತೊಡಗಿದವು.

ಅವಮಾನದಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಡದಂತಾದ ಮೋಹನ್, ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಸಂಬಾಳಿಸಿಕೊಂಡು "ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸರ್" ಎಂದು ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ.

ಅವನಿಗೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಮಾತು ಅದೆಲ್ಲೋ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದಂತಾಯಿತು. "ಹೌದು ಮಿ. ಮೋಹನ್. ರೂಬಿ ಒಬ್ಬ ರೊಬಾಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ನಿಯತ್ತಿನ ಕೆಲಸಗಾತಿ. ಅವಳು ಶೇಖರಿಸಿರುವ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲಸಗಾರ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೂ, ಅವನು ಮನಸಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವನ ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೂ ಅದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿದಾಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನೀವಿನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದು ಮಿ. ಮೋಹನ್."

ಮೂಲ ಕಥೆ ಪ್ರೊ. ನಿಶಿಕಾಂತ್ ಮೀರಜ್ಕರ್ ಅವರದ್ದು. ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರ ಮೇವಾರಿ ಅವರು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಯು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರೊ. ಜಯಂತ್ ನಾರಳೀಕರ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "It Happened Tomorrow" (National Book Trust ISBN 8123706197) **ಎಂಬ ಕಥಾಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.**

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್. ಬರವಣಿಗೆ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗ್ರಹಣ, ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ. ಹಲವು ಕಥಾಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿವೆ. 2011ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ "ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10" ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಕೆಕೆಎನ್ನಿಯ ಸ್ವರ್ಣಸೇತು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ತಕಿ.ಕಾಂ ಮತ್ತು ಒನ್‌ಇಂಡಿಯಾ.ಕಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗಂಗಾ ಘಾಟ್

ಮೂಲ: ರಾಜಾ ರಾವ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ರವಿ ಗೋಪಾಲರಾವ್

ಅಧ್ಯಾಯ 8

"ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ," ಎಂದು ಕೂಗುವವನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಹೊರುವವ, ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತ. "ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಯವರ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ. ದಾರಿ ಬಿಡಿ, ದಾರಿ ಬಿಡಿ, ಅಪರಿಚಿತರೆ ದಾರಿ ಬಿಡಿ," ಎಂದು ಕೂಗುವವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊತ್ತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ, ಅದೇ ಕೆಂಪು ರುಮಾಲು ಪೇಟ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಡಗ ತೊಟ್ಟ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಹಾಡುವನು,

ಗಿಣಿಗೆ ಹಲ್ಲಿಲ್ಲ
ಕೋಳಿಗೆ ಮುಕುಟವಿಲ್ಲ
ಅತ್ತಿ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೂವಿಲ್ಲ
ನದಿ ಹಿಂದಡಿಯಿಡುವುದಿಲ್ಲ.
ನದಿ ಹಿಂದಡಿಯಿಡುವುದಿಲ್ಲ, (ಕೂಗುವುದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗಾಯಕ ವೃಂದ).
ಶಿವ ಕುಡಿದ ವಿಷವು ಉಳಿಯಿತು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ
ಪಾರ್ವತಿ ಕುಳಿತಳು ತಪಸ್ಸಿನಲಿ ಶಿವ ಕಣ್ತೆರೆಯಲೆಂದು
ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ಅಪರಿಚಿತರೇ
ಬಂಜೆ ಕೂಡ ಹಡೆದಾಳು ಶಿಶುವ ಶಿವ ಮೆಚ್ಚಿದರ

ಬನಾರಸ್ಸಿನ ಜನಜಂಗುಳಿಯೆಲ್ಲ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರು, ನಂತರ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು ಅವಸರದಲಿ ಹೋಗುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು, ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಂಡದ್ದು ಹೊಟ್ಟಿನ ಬಣ್ಣದ ಮೈಯಿನ ಬಿಳಿಸೀರೆಯನುಟ್ಟ ಒಂದು ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ, ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ

ಅಷ್ಟೇನು ಒತ್ತಾಗಿರದ ಬಿಳಿ ಕೂದಲು, ಎವೆ ಮಿಟುಕಿಸಿ ನೋಡದ ದೃಷ್ಟಿ, ಜಪಮಣಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ, ಜಪದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನೆ. ತಾ ಕಂಡದ್ದನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದಳಾಕೆ -- ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದಿನದಿಂದಲೂ ಅವಳ ಪ್ರಪಂಚ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರುವಂತೆ, ಪ್ರಳಯದಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ತನಕ -- ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ ಪ್ರಳಯವಾಗಲು ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳೆ ಬೇಕಾದೀತು. ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಮನುಕುಲದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶಿವ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ, ಎಲ್ಲಿ ಎರಡು ತೊರೆಗಳು ವರುಣ ಮತ್ತು ಅಸಿ ಮಿಲನಗೊಳ್ಳುವುವೊ, ಎಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆಯೋ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯೆ. ಅವಳಿಗೆ ಅದು ಬರಿ ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲ, ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಎಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಹುಟ್ಟನಿಂದಲೂ ವಿಧವೆ. ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬ ಇದ್ದನೆನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ.

ಆದರೆ ಅದು ತುಂಬ ಹಿಂದಾದದ್ದು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೂ ಅವನು ಸದಾ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಂತಿದೆ. ಅವನು ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಸತ್ತವರ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯವಿದಷ್ಟೆ. ಅವರು ಸತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯದಿರುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಕ್ಕಿ ಮೂಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿತಂತೆ, ಪೊರಕೆ ಇಡುವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ, ಹುಣಿಸೆ ಮರದ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ, ಆಳುಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ, ಬೀಸಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವರು -- ಸತ್ತ ಮನುಷ್ಯ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತೂ ಊಟ ಮಾಡದಿರುವಂತೆ-- ಅವನು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸವರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನ ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯ ಶಬ್ದ ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾದರೂ ಅವನು ಬರಿದೆ ಹೊಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯಷ್ಟೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಅವೆಲ್ಲವೂ ತುಂಬ ಹಿಂದಾದದ್ದು ಎಂದನಿಸುವುದು ಈಗ. ಈಗಲೂ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ತನ್ನ ಯಜಮಾನ, ಬಂಕಿಪುರದ ರಾಜ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಮಜುಮ್ದಾರ್, ನೀವು ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಥವಾ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದು ಆದರೆ ಈಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತಲ್ಲ. ಇದೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು ಎವೆ ಮಿಟುಕಿಸದೆ ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಜಪದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದು ಸುಲಭವಾಯಿತು.

ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದೇವರನರಸುವವರೆ
ದಾರಿ ಬಿಡಿ, ಓಡಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ದೇವರ
ಜಿಂಕೆಗೆ ಕಿವಿಯುಂಟು
ಚಿರತೆಗೆ ಕಾಲುಂಟು
ದಿಟ್ಟತನವಿಲ್ಲ ಜಿಂಕೆಯಲಿ
ದೇವ ಅವನ ರೂಪಿಸಿದು ಅಂತೆಯೇ

ನೀವು ದೇವರನರಸಿ
ಅರಸಿ ಮಾತ್ರ ದೇವನ

ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಸದಾ ನೆನೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅದೊಂದು ದಿನ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಅಥವಾ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ -- ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಝನ್ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಆಮಂತ್ರಿತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮದ್ಯವನ್ನು ರಾಜ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ. ರುಮಾಲು ಪೇಟ ಮತ್ತು ಕೋಟು ಧರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ, ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ರುಮಾಲು ಪೇಟ ಕೋಟು ಇಲ್ಲದೆಯೆ. ಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್, ವಾಹನ ಚಾಲಕ ಸದಾ ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲೆ ಅವನನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದ. ರಾಜ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯವನು. ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ರಜದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋದವನು ಬಂದಾಗ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ತಂದಿದ್ದ. ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ರಾಜನಿಗೂ ಅವನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಅವನ ಷರ್ಟಿನ ತೋಳ ತುದಿಯ ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ರಾಜನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬಂಕಿಪುರದ ರಾಜ, ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ನೆನಪಿರುವಂತೆ, ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಕಲಿತಿದ್ದ. ಕಲ್ಕತ್ತ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ? ರಾಜ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಾರ್ಸಿ ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದ. ಎಲ್ಲ ಪಾರ್ಸಿ ನಾಟಕ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ "ಬಿಲ್ವ ಮಂಗಳ" ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣೀರು ಕೂಡ ಸುರಿಸಿದ್ದ. ಆತನ ತಂದೆ ಸರ್ ಅಪೂರ್ವ ಚಂದ್ರ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಮಜುಮ್ದಾರ್ ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಮೂರನೆ ಮಗನಾದ ಅವನನ್ನು ಅವನ ಮಾವ ಬಂಕಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದ. ಬಂಕಿಪುರವಿರುವುದು ಗಂಗಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲೆ. ನಾವೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಕಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಡಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡುವುದು, ದನ ಕರುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು, ಅಥವಾ ಏನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೊ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡುವುದು, ಅಥವಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಕರಗತವಾಯಿತು. ವೃದ್ಧ ರಾಜನಿಗೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದವು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದುದರಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯದ ಹಾಡುಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾರೂ ನಡುಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪಕ್ಕದ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೂಲಕ, ಸ್ತ್ರೀ ವಸತಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನವಿತ್ತೆ ವಿನಹಾ ನೈವೇದ್ಯವಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ಅಪರಿಚಿತರೇ
ಬಿಂದಿಗೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ
ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆ ಮಳೆಯಿರದೆ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ
ನವ ಮಾಸ ತುಂಬದೆ ಶಿಶು ಜನಿಸುವುದಿಲ್ಲ

ದೇವ ಬಾರನು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿವ ಮುನ್ನ
ಎಡ ಬಲ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ, ವಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ
ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ಅಪರಿಚಿತರೇ

ಆದರೆ ಪೂಜಾಕೋಣೆಯ ಬಳಿ ಸದಾ ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ದೇವರಿಗೆಂದೇ ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ನೈವೇದ್ಯ ತಯಾರಾದರೂ ಅವನೆಲ್ಲಿ ತಿಂದಾನು ಪಾಪ, ಆದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರ ಮನೆ ಯಜಮಾನಿಯನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ "ಖೀರು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿ ರಾಣಿ ಸಾಹೇಬ, ಗಡದ್ದಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೊಗಳಿ ಕಬಳಿಸುವರು.

ರಾಜಾ ಸಾಹೇಬ್ ಹುಕ್ಕ ಸೇದುತ್ತ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ -- ಅವನಿಗೆ ಪರಕೀಯರು ಕೂಡ ತನ್ನದೇ ಚುಂಗಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೇದುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಪುರುಷರ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ವಿಚಿತ್ರ. ಅವರು ಇರುವುದೇ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವುದು ನೀನೇ ಮಹಾ ತಾಯಿಯಂತಲೋ ಅಥವಾ ನೀ ದೇವಿ ಸಮಾನಳೆಂದೋ. ನಿನಗೆ ಮುತ್ತಿನೋಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವರು. ಆದರೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಶುರುವಾಗುವುದು ನೀ ತಾಯಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ. ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಾಳೆಗಿಡದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಗೊಂಚಲಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ದಗಾಕೋರ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ವರುಷದೊಳಗೆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡದ್ದು ಪಾಪ. ಹೌದು ಅದೊಂದು ಪಾಪ. ಅವಳು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಾಯಿತ. ಅವೂ ಕೂಡ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಸಾಧುಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗುವುದನು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಪವಿತ್ರ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೋಮವಾರ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ ಮಥುರ, ಪ್ರಯಾಗ, ಬನಾರಸ್ಸಿಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಜುಂದಾರ್ ದಂಪತಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಅವನು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾದ. ಅವನು ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಮೇಲಿಂದ ಬಿದ್ದು ಬಂಕಿಪುರದಲ್ಲೆ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬರಲು ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರೈಲು ಗಾಡಿಯಲಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗಳೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅವನ ಅಸ್ಥಿಯ ಬೂದಿಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಂದರು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅವಳು ಬನಾರಸ್ಸಿಗೆ ಹೋದವಳು ಮತ್ತೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಅರಿವಾದದ್ದು ಅವಳು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೆ ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ಆಗುವಳೆಂದು. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯ ಮಗು, ಮಗುವಲ್ಲ, ಕೆಲವರಂದರು. ತಂದೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವೇ ಗೊತ್ತಿರದ ಮಗು. ಆದರೆ ಮಾವ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜಿ, ಎಲ್ಲರಂತಲ್ಲ. ಅವನು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ. ಅವಳಿಗೆ ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಜಮೀನು, ಬಂಗಲೆ ಕೊಡಿಸಿದ.

ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ಅಪರಿಚಿತರೇ
ನೊಗವಿರುವುದು ಎತ್ತಿಗಾಗಿ

ಗರ್ಭಕೋಶವಿರುವುದು ಮಗುವಿಗಾಗಿ

ತಂತಿ ಇರುವುದು ತಂಬೂರಿಗಾಗಿ

ತಂತಿ ಇರುವುದು ತಂಬೂರಿಗಾಗಿ..

ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಸೇವಕರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಧಾರಕೊಟ್ಟು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು, ತಮ್ಮ ರುಮಾಲು ಪೇಟಗಳಿಂದಲೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು "ಹೇ ಶಂಭೋ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು.

ತಂತಿ ಇರುವುದು ತಂಬೂರಿಗಾಗಿ..

ಪುರುಷನಿರುವುದು ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ

ಹೇ ಶಂಭೋ ಶಂಕರ

ಜನಜಂಗುಳಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊರುವವರನ್ನು ಸೇರಿ ಕೂಗುವವರು: ಹೇ ಶಂಭೋ ಶಂಕರ.

ಹೌದು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. "ಏ ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುವ ಕೋತಿ" ಕೂಗಿದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊರುವವ, ದೊಡ್ಡ ಕೋತಿಯನ್ನು ಕಂಡು. ಚಾವಣಿ ಮೇಲಿಂದ ಆ ಕೋತಿ ರಾಣಿ ಮುಂದಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಕದಿಯಲು ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಗಳಿಗೆ ಹಿಮವತಿ ದೇವಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲು ಕಾರಣ ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶದ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ಸಿಗುವುದೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಅವಳು ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ, ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ರಾಜ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವ ಎಂತಲೇ ಆಗಿತ್ತು. ಭಾರತವನ್ನಾಳಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿ ಸತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಇನ್ನೂ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. "ಮನೆ ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ಹೇಗಿದೆ?" ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಿಂದ ಬಂದ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಂದಿಗೆ ಕೇಳುವಳು. ಅವಳನ್ನರಿತ ಅವರು ಚೊಕ್ಕದಾಗಿ "ದೊಡ್ಡ ರಾಜರು ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ರಾಜರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸುಖಿಸಿ ಹಲವಾರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇರುವರು" ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಎಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ಅಪರಿಚಿತರೆ

ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ನಿಜಾಂಶ ಏನಂದರೆ ತಾನು ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಸದಾ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದನ್ನು

ಎಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಅವಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೊಳಪಿಲ್ಲದ ಬಿಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ಕೈ ಕಾಲುಗಳು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವೆಂದರೆ ಅವಳು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಜಿಗಿದು ಮಂದಿರದ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯ ಮೇಲೆ ಓಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. "ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಶಿವಂತರು ಮಂದಿರದ ಮೆಟ್ಟಲು ಬಳಿ ಹೂವು ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ತರುವರು. ರಾಣಿ ತ್ವರಿತದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಲು ಹತ್ತಿ ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ನಿಶ್ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಶಿವನ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಜನನ ಮರಣವನ್ನು ಕೂಡ ಯಾರೂ ಯಾಮಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜನಜಂಗುಳಿ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ರಾಣಿ ಎಲ್ಲೋ ಕಳೆದು ಹೋದಂತೆ ಮಗ್ನಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಳು. ಪೂಜೆ ಕೂಡ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದು. ನಂತರ ಅವಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸೇವಕ ಶಂಕರ್ ದಿಯೋ ಮಂದಿರದ ಹಿಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯನ್ನು ಹಾಸಿದರೆ ನೀವು ನೋಡಬೇಕು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ರಾಣಿ ಹೇಗೆ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಳೆಂದು. ಆಲೋಚನೆಯೇ ಒಂದು, ಒಂದೇ ಆಲೋಚನೆ ಅವಳ ಧ್ಯಾನದ ವೈಖರಿ. ಚಿಂತನೆ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತನೆಯೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಂತನೆಯೇ ಇರದು. ಅವಳು ಶಿವನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವನು ಶಿವ, ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದ ಹಾರ, ಗಂಗೆಯ ಮುಕುಟ, ಭಸ್ಮಧಾರಿ, ಅನುಕಂಪದ ಮೂರನೆ ಕಣ್ಣು, ಎಲ್ಲ ಇರುವಂತೆಯೆ. ಶಿವ ಅವಳಿಗೆ ನಿಜಸ್ವರೂಪಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಂದಿರದ ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೈಕುಟ್ಟಿ ಶಿವ ಎಂದಿದ್ದರೂ ನಿಜಸ್ವರೂಪಿ ಶಿವನೆಂದೆ ಹೇಳುವಳು.

ಅವಳ ಬಂಗಾಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ -- ಅವಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಓದಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪಂಡಿತರಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದಾದರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಪುರಾಣ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯೂ ಅಲ್ಲ ದಡ್ಡಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಏನೂ ತಿಳಿಯದವಳೂ ಅಲ್ಲ, ಅವಳು ಅವಳೇ. ಅವಳು ಅದನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊರುವವರು ಗೊತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವಳು. ಸರಿ ಸರಿ, ಅವಳ ಮಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಮವತಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಾಗ ಹಿಮವತಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಬಿಜೋಯ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಎಂಬೆಸ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿತ್ತು -- ಮೊದಲು ಲಾರ್ಡ್ ಸಿನ್ಹ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ನಂತರ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ರಾಯಭಾರಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನೇನೂ ಕೆಟ್ಟ ಹುಡುಗನಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವನ ಮಡದಿ ಅವಳ ತಂದೆಯ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೂ ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಸಿಗರೆಟ್ ಸೇದುವ ಹವ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಪರಲೋಕ ಸೇರಿದ ತಂದೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಅವಸ್ಥೆ ಹಾಗೆಯೇ. ಅವರು ಇಲ್ಲದ ತಂದೆಯನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಾರೆ. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ

ಕಡೆ. ಬಂಗಾಲಿ ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾತಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪಸ್ಕರಿನ ಕೋತಿಯಷ್ಟೇ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಪೇಪರ್ ಓದಲು ಅಥವಾ ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜೊತೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲ, ಹಾ, ಹೂಂ ಅಂತ ಹೇಳಲು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಹೊಲಸು ನಾಲಿಗೆಯ ಆಕ್ರಮಣ ಒಂದು ದೈವದ್ರೋಹವೇ ಸರಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಜಪವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ? ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆ ಕಂಠ ಮತ್ತು ಅವಲಕ್ಷಣ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರ?

ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ
ಬನಾರಸ್ಸಿನ ರಸ್ತೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ
ಸತ್ಯದಂತ ಸದ್ಗುಣವಿಲ್ಲ
ಶಿವನ ಉಡುಗೊರೆಗಿಂತ ಅದ್ಭುತವಿಲ್ಲ
ಪರಿಶುದ್ಧತೆಗಿಂತ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲ
ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ
ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿ ಬಿಡಿ ದಾರಿಹೋಕರೆ

ಹಿಂದಿರುಗುವ ರಸ್ತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಾಗ, ದೇವರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊರುವವರಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಅವರು ಓಡುವರು ಯಾರನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗೆ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಅಡ್ಡಬಂದರೂ ಅಥವಾ ಟಾಂಗ ಗಾಡಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬಳಿ ಸರಿದರೇನಂತೆ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹೊರುವವ ಭೀಮನಂತೆ ಕೂಗುವನು. ಅವನ ಧ್ವನಿ ದೂರದವರೆಗೂ, ನಗರದ ಕೋಟೆಯವರಿಗೂ ಕೇಳಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ವಾಹನಗಳು ಕೂಡ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುವು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ನಗುತ್ತ "ಅವರು ಕಾಶಿಯ ರಾಣಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ರಸೋಮಣಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ಪ್ರಾಯಶಃ ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಹುದಲ್ಲವೇ? ಮದುವೆಯಾದದ್ದು ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಲ್ಲವೇ, ನೀವೆ ಹೇಳಿ. ಅವಳ ಶರೀರವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಣಕಾಸುಗಳು ದಾನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆಂದೆ ವಿತರಣೆ ಆಗಿವೆಯಲ್ಲವೆ? ಹಿಮವತಿಗೆ ಆಸ್ತಿವಂತ ಗಂಡನಿದ್ದಾನೆ. ಹರಿವ ನದಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕುಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತರುವರೆ? ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ಯಾವುದೂ ನಿಜವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಬನಾರಸ್. ಒಂದೆ ಒಂದು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವವೆಂದು ರಸೋಮಣಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಬನಾರಸ್ಸಿನ ಮಾ ಆನಂದಮಯಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಬನಾರಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದಮಯಿ ಬಂದಾಗ, ರಸೋಮಣಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆನಂದಮಯೀ ಸದಾ ಅವಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಚನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದೇ ರೀತಿ -- ಬೊಗಸೆಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೂವುಹಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು ಅವಳೊಡನೆ ಶುದ್ಧ ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಆನಂದಮಯಿ ಒಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಜೊತೆಗೆ ರಸೋಮಣಿಯ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ಎಂಬತ್ತೈದು ವರ್ಷವೆಂದು ಜನ ಹೇಳುವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೂರು ಎಂದರು. ಆದರೂ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಎಪ್ಪತಾರು ವರ್ಷಗಳೆಂದು. ಆದರೆ ಅವಳು ಒಬ್ಬಂಟಿ, ತಿನ್ನುವುದು ಕಡಿಮೆ (ತಾಜಾ ಹಣ್ಣು, ಅದೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ತಿನ್ನುವುದು) ಮತ್ತು ಜಪ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ನಾನ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂದುರುಗಿ ಮಹಾಭಾರತ ಕತೆಯನ್ನ ಕೇಳುವುದು, ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಈ ಕಳೆದ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಳಂತೂ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನವಿಲುಗಳು ಪಚ್ಚೆನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕರುಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ತೂಕಡಿಸುವಳು. ಈ ಪವಿತ್ರ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಕೊಠಡಿ ಇರುವುದು ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಎಡ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ. ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕತೆ ಕೇಳುವ ಹವ್ಯಾಸ. ಯಾರೂ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳೂ ಯಾರನ್ನೂ ನೋಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಾನಧರ್ಮದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರಣಿಕ ಮನ್ನಲಾಲ್ ಇದ್ದಾನೆ. ಜೀವನ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಇದ್ದ ನಗಾರಿ ಹೊಡೆಯುವರನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮನ್ನಲಾಲ್ ಮಾಡಿದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಸೋಮಣಿ ಗಮನಿಸಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಡಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಮನ್ನಲಾಲ್ ನಗಾರಿ ಹೊಡೆಯುವರನ್ನು ಮತ್ತು ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸದವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಗಾರಿ ಹೊಡೆಯುವರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಗಿಣಿಗಳು ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಹಾಗಾದರೆ ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿ ಏನು? ಅನಾಮಧೇಯ ವಿಶಿಷ್ಟವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಮ್ಮೆ ಇದ್ದವಳು, ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವವಳು ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವವಳು. ರಾಣಿ ರಸೋಮಣಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿರುವಂತೆ ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ರಾಜನಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಒಬ್ಬಾತನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೇ ತೊಡಕಾಗಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ಈ ನಡುವೆ ಅವಳಿಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುರಾಗ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಶ್ರೀಗಂಧದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಆಗಲೆ ನಗದು ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿದೆ -- ಅಪ್ಪಟ ಚಿನ್ನದಷ್ಟೇ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ತೂಕದ್ದು. ರಾಣಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಶ್ರೀಗಂಧದಲ್ಲಿ ಬೂದಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಡೀ ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳದ ಕಂಪು ಹರಡಲೆಂದು. ಅವಳು ಪರರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಡು ಬಯಸಳು. ಪರರ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಕರೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ. ಅವಳು ಸಾವಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹಸಿದ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿ ಕಾತುರವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟ್ಟೆಗಳನು ತಿನ್ನಲು ಬಯಸುವಂತೆ.

ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವರು: ಬಿಡಿ, ರಾಣಿ ನೂರು ವರುಷ ಬದುಕುವಳು. ಹೌದು, ಅವಳು ನೂರು ವರುಷ ಬದುಕುವಳು. ಅವಳನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ, ನಿಮಗೇ ಅನ್ನಿಸುವುದು. ನೂರು ವರುಷ ಬದುಕಲು ನೀವೊಬ್ಬ ವಿಧವೆ ಆಗಿರಬೇಕು, ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನು

ಉಡಬೇಕು, ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ, ಸರ್ಕಾರ ಏನೊಂದು ಗೊತ್ತಿರಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಾಯ 11

ಪುರುಷನ ಶಕ್ತಿ ಬಿತ್ತುವುದರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯದು ಫಲ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ. ಎತ್ತುಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಬಹುದು, ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಕೀಳಬಹುದು, ಪುರುಷನ ಕೂಗು ಅವಧಿಯ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೇರ ರೇಖೆಯಂತೆ ಕೇಳಬರಬಹುದು -- ಆನೆಗಳು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೇಯಬಹುದು, ಒಂಟೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂನ ಡುಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹೊರಬಹುದು-- ಆದರೆ ನದಿಯ ಹರಿವು ಒಂದು ಹೆಸರಿನಂತೆ -- ತನ್ನದೇ ದೃಢತ್ವ, ಹೊಳಪು ಪಡೆವುದು. ಹಡಗುಗಳು ನಿಶ್ಶಬ್ಧ ಕನಸಿನಂತೆ ತೇಲುವುವು, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಚಲನೆ ಒಂದಾದಂತೆ, ಆದರೆ ಅವಧಿಯ ಅರ್ಥ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಮಾನವ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ತಾನು ಆಡಿದ ಆಟದಂತೆ. ಮಾನವ ಒಂದು ದುಡಿವ ಮೃಗವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಾಡಿನಂತೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುವೆಯೊ ಅದೇ ಭೂಮಿ ದೇಗುಲ-ಉದ್ಯಾನವನದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇ ಜೀವ, ಜೀವದ ಉಸಿರು ಮತ್ತು ಸಾರ, ಅಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದವು ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೆಸರು, ಪ್ರತಿ ಹೆಸರು ಒಂದು ಸತ್ಯ ಧ್ವನಿ. ಕೇಳೋಣ ಬನ್ನಿ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ "ಅನಾಹತ," ಹೃದಯ ಧ್ವನಿ, ಅದು ಹರಿವುದು ನದಿಯಂತೆ.

ದೇವ, ನದಿ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಏನಾದೀತು? (ಒಂದು ಬಾರಿ ಆಕೆ ಮಾಡಿದಂತೆ, ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೇ, ಆಗ ನೀನೆ ಅವಳು ಗುಡುಗಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲಿಸಿದೆ, ನಗುವ ಚಂದಿರ ನಿನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲಂತೆ.) ಆಗ ವೇದಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮೀನುಗಳು, ಬೀಜಗಳು, ಧ್ವನಿಗಳು, ಆನೆಗಳು ಏನು ಮಾಡ್ಯಾವು? ಓ ದೇವ, ಜಲ ಹರಿಯಲು ಬಿಡು, ತನ್ನ ಸನ್ನೆಗೋಲಿನಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯದಂತೆ ಪೃಥ್ವಿ ತಿರುಗಲಿ, ಗಂಗೆ ಹರಿಯಲಿ, ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಆಕಾಶದಿಂದ ಧರೆಗೆ, ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹಿಮಾಲಯದ ಗಿರಿಗೆ. ವೃತ್ತಾಕಾರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೂ ಅಂತ್ಯದಂತೆ, ಗಂಗೆ ನೀರಿನಂತೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹರಿವುದು ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವುದೊ -- "ಅಪ್," ಜಲದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಗಂಗೆ, ಹರಿ.

ಸಾವಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕುಳಿತುಕೊ, ಆಲಿಸೋಣ ಬಾ. ನದಿಗೆ ಆಳವಿದೆ, ನೋಡು ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹಾರುವಿಕೆ ಇದೆ. ಹಡಗಿಗಿದೆ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಸೇತುವೆಗೆ ಇದೆ ಜಗಿತ. ಆದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಕತ್ತೆಗಳ ಕಿರುಚಾಟವನ್ನು ಕೇಳಲೆಬೇಕೇಕೊ? ಬನಾರಸ್ಸಿನ ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಧ ಎಲ್ಲಡೆ. ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಸಂಕೋಚ ಪಡುವರು ತಮ್ಮ ಸೀರೆಯ ಅಂಚಿನ ವಕ್ರರೇಖೆಯಂತೆ, ಆದರೂ ಪುರುಷನ ಉತ್ಸಾಹ

ತನ್ನ ಹಸಿದ ಕಣ್ಣಿಗಳ ಹೊಳಪಿನಂತೆ. ಚರಂಡಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವು, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮುರಿದ ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೇಲಿಸಿಕೊಂಡು. (ಮಾನವನಿಗೆ ಹಾಲು, ಚಹಾ, ಮತ್ತು ಮೊಸರಿನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ನಂತರ ತಮ್ಮದೇ ನಾಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವಂತೆ) -- ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುರಿದ ಕುಕ್ಕೆಗಳು, ದಾರ ಕಟ್ಟಿದ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳ ಪೊಟ್ಟಣ, ಇರುವೆ ತಿಂದ ಮಗುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳ್ಳಿ, ಹರಿದ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಶವಸಂಸ್ಕಾರದ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವಿಯಲು ಕುಳಿತ ಹೆಜ್ಜೇನು. ಚರಂಡಿಗಳು ದಾರಿಯನ್ನು ಜಿಗಿದು, ಮೂಲೆಯಲಿ ತಿರುಗಿ, ಕೊನೆಯಲಿ ಅರ್ಧಭರ್ತಿಯ ಕರಿ ಕೊಳಚೆಯನ್ನು ಗಂಗಾ ಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಮುನ್ನ ಅರಳಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಜಿಗಿಯುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪವಿತ್ರ. ಕೊಳಚೆಯೂ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತದಂತೆ ಧುಮುಕಿ ಅರಳಿ ಮರದ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಉಣಿಸಿದಂತೆ.

ಪುರುಷನ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳು ಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲಿದ್ದರೂ, ಅವನು ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಸಂಕೇತವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಪಡಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರ ಕೊಡಲೆತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಯಾತ್ರಿಕ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ನೀರಿನ ಬಿಂದಿಗೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಿಂದಿಗೆ. ಚಿಕ್ಕ ಬಿಂದಿಗೆ. ಹಿತ್ತಾಳೆ ಆನೆಯ ಸೊಂಡಲಿನಾಕಾರದ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಂಸತಲೆಯ ಬಿಂದಿಗೆ, ಎರಡು ಗೋಮುಖವಿರುವ ಬಿಂದಿಗೆ, ಅಥವಾ ಕಮಾನಿನ ಹಿಡಿಯಿರುವ ಬಿಂದಿಗೆ. ಬಿಂದಿಗೆ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಬಿಂದಿಗೆಯೆ. ಗಂಗೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಯಾತ್ರಾನಿವಾಸದ ಕೋಣೆಗೆ ತಂದು ಮೇಣದ ಮುಚ್ಚಳ ಮಾಡಿ, ನಿನ್ನೂರಿಗೆ-- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೋ, ಭುವನೇಶ್ವರವೋ ಅಥವಾ ರಾಮೇಶ್ವರವೋ-- ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಿತದಾಮದಲಿ, ಹೂವಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡುವೆ. ಅಂತ್ಯದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ, ಯಾವಾಗ ನೀನು ಭಾರವಾದ ಉಸಿರುಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು ಗೊಣಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಮರನಾಗಲು ಹಾತೊರೆಯುವೆಯೋ, ಆಗ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನೋ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನನ್ನೋ, ಅಜ್ಜನನ್ನೋ ಗಂಗಾಜಲ ಕೇಳುವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಅಮರನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಸತ್ತ ನಾಯಿ ಕೂಡ ನಿನಗಿಂತ ಅಮರ. ಅದರ ಇಡೀ ಬಾಹ್ಯ ಶರೀರವೇ ಗಂಗೆಯಲಿ ತೇಲುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಳುಗಿದ ಹಂದಿಗಳು ಕೂಡ. ನೀನು, ಕರಿ ಊದಿದ ಹಂದಿ, ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತು ನೀ ಅಮರನೆಂದು. ಜೀವನ ಒಂದು ಸ್ಮಶಾನದ ಆಟ, ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಅಮರತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನೀ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡುವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಹಣಗಳಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದೆ. ಮಂತ್ರವೇ ಹಣ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಘಂಟೆ ಇರುವುದೇ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ. ನಾಯಿ ಮರಿಯ ಕೂಗು ತನ್ನ ತಾಯಿಗಾಗಿ. ಮಾತೆ ಎಂದಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಮಗು ಗಂಗಾಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಜನ್ಮ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಯಿ ಮರಿ ಆ ಬೂದಿ ಮತ್ತು ಸಗಣಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅಳುವುದು. ಅದರ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಹುಣ್ಣಾಗಿದೆ. ನೊಣಗಳು ಅದನ್ನು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಸುಮ್ಮನೆ

ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಅದು ತನ್ನ ತಾಯಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಕತ್ತೆ, ಸೌತೆಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ ಜಗಿಯಲು ಸಿಗದೆ ತನ್ನ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೊಣಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ನಾಯಿಯ ಕಿವಿಗಳನ್ನೇ ನೆಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನೊಣಗಳು ಕತ್ತೆಯ ಅಗಲವಾದ ಕಿವಿಗಳನ್ನೇ ಮುತ್ತಲು ಬಯಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೆಲ್ಲೋ ಮುದುಡಿದ ಹೂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಗುವಿನ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಅವಿತಿದೆ. ಯಾರ ಮಗುವಾಗಿತ್ತೋ? ಅದರ ಮಾತೆ ಎಷ್ಟು ಮಮತೆಯಿಂದ ಮೊಲೆಗಳಿಗೆ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಳೋ. ಚಿಂದಿಬಟ್ಟೆ ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಗಹನವಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಸಂಕೇತ. ಸತ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವುದೇ ಒಂದು ಅಮಾನುಷ ಘಟನೆ.

ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವವರೆ ಅಮಾನುಷರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಿದಿರಿನ ಕಾಲು, ಕೋಲು, ರುಮಾಲಿನಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ನಡೆವರು -- ಬನಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪುರುಷರು ಮಾತನಾಡುವರು ಕೂಡ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಯಾವಾಗ ಬಂದಿತು? ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ನಡೆವ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಅರಮನೆಯಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಗಂಗೆಯ ಚೂರುಪಾರಿನ ವೇದಿಕೆಯಷ್ಟೆ -- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಗಿಡ ಜೀವದ ಶಾಶ್ವತತೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಗೊಳಿಸಲು ಆ ನಾಶದಲ್ಲೂ ತಲೆಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಆದರೆ ಮುಂಬರುವ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಆ ವೇದಿಕೆಯೂ ಪಾತಾಳ ಸೇರಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯಾರೂ ಆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಪಡೆಯರು. ಮಹಾರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರೆಂದು ನೀನೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊ. ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳೆ ಈ ರೀತಿ ಉರುಳಿದವು. ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಹಣೆಬರಹವೂ ಕ್ಷಯಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುದೆ. ಉಳಿವಿನ ಸಾರಾಂಶವಿಷ್ಟೆ: ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕೇಕೆ? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಃಖಪಡಬೇಕೇಕೆ? ಬನಾರಸ್ಸಿನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಶಿಖರಗಳು ಮತ್ತು ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಜೀವನವನ್ನು ಸದಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದರೂ, ಕೇವಲ ಮರಣವೇ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ.

ವತ್ಸ, ಸಾವಿಗೆ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ, ಸಾವು ಒಂದು ಶೂನ್ಯ ಘಟನೆ. ಕಾಗೆಯ ಕೂಗಿನಂತೆ, ಬಂಜೆಯ ಮಗನಂತೆ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾವುಂಟೇ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಗಂಗೆಯ ಉತ್ತರ: ಮನುಷ್ಯ, ನೀನು ಸಾಯುತ್ತೀ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿರುವೆ. ನಿನ್ನನ್ನೇ ನನ್ನ ದಡದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅರಿವಾದೀತು ಯಾವುದು ಹರಿವುದೋ ಅದು ಮತ್ತೆ ಹರಿಯದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾವು ಒಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ನೊಣಗಳು ಆ ಮಗುವಿನ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕಾಣದಂತೆ. ಕತ್ತೆಯ ಕೂಗು ಸಂಗೀತವೇ? ನೀನು, ಹೆಸರಿರುವವ, ಸಾಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಗಂಗೆ ಶುಷ್ಕವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನಿನಗೆ ಸಾವಿನ ಅರಿವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆದ್ದರಿಂದಲೆ, ಆಕೆ ಅನುಕಂಪದ ಮಹಾತಾಯಿ.

ಮಾನವ ಮರ್ತ್ಯ ಎಂಬುದು ಮಾನವನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸುಳ್ಳು. ಅವನು ಮೂರ್ಖನೇ ಸರಿ. ಯಾರು ಅಂಥ ಸುಳ್ಳನ್ನು ನಂಬುವವನು? ಯಾವಾಗ ಜ್ಞಾನ, ಗಂಗೆಯಂತೆ ಜ್ಞಾನ–

ಗಂಗೆ ಹರಿಯುವಳೊ, ಸಾವು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರಗುವುದು. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಕೆಯೆ ನಿಜ ಬೋಧರೂಪಿಣಿ, ಆಕೆಯೆ ನಿರ್ಮಲ ಜಾಗೃತಿ.

ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಏಕೆ ಬಂದೆನೋ ನನಗರಿವಿಲ್ಲ. ರಾಜ, ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ನನಗೆ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು, ನೀರಿಗೆ ಅಲೆ ಎಂದು ಕರೆದ ಹಾಗೆ, ನಿಶ್ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿದ ಹಾಗೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕಿರಬೇಕಿತ್ತು? ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಿ, ನಾನೆಲ್ಲಿ? ಒಂದು ಬಿಂದು ಆಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಂದುಗಳ ಸಾಲು ಅವಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗ್ರಹಿಸಿದ ಪಂಕ್ತಿ ವಸ್ತುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ವಸ್ತು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ದೇವ, ಅವಧಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ಚಲನೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ನಾನು ಗಂಗೆ, ಹರಿದರೂ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಯುವಿಕೆಗೆ ಅಂತ್ಯವೆಲ್ಲಿ? ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಆರಂಭ ಹೇಗಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ಯಾವುದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅಂತಹುದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಗೌಡಪಾದ ಆಚಾರ್ಯರು. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಆತ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಗುರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮೂರ್ಖ, ಗಂಗೆ ಎಂದೂ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊ.

ನಮ್ಮನ್ನೇ ನಾವು ಆಲಿಸಿದಾಗ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಸರಳ. ಆದರೆ ನಾವು ಗಂಗಾಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುವುದು ಕಾಗೆ ಕೂಗುವುದನ್ನು, ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಟಗುಟ್ಟುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಂತ್ರವನ್ನು, (ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ), ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾವು ಮತ್ತು ಸುಂಕದ ಮಾತಲ್ಲೆ ಹೆದರಿಸುವ ಕುದುರೆ ಸವಾರನನ್ನು, ಮತ್ತು ಸಾವಿಗಂಜದ ಸಾಧುಗಳನ್ನು. ಜೀವನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ತುಂಬ ಸರಳ. ಯಾರೂ ಗಂಗೆಗೆ ಹೋಗಲಾರರು. ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ "ನಾನು" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರರು. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮದಲ್ಲಿ ಆಳದಿಂದ ನೋಡಿ, ಗಂಗೆ ಹರಿಯದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗಂಗೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವಾದೀತು. ಜಲ ಜಲವಷ್ಟೆ, ಆದ್ದರಿಂದ, ಓ, ಗಂಗಾ ಮಾತೆ, ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ದಯೆ ತೋರು ಮತ್ತು ಸದಾ --- ಹರಿ.

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರು ರಾಜಾ ರಾವ್. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಾಹಿತಿ ರಾಜಾ ರಾವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದಿರುವ ಜನ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ. ತಮ್ಮ ನೆಲನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪರರಿಗೆ ತಮ್ಮದಲ್ಲದ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಕಷ್ಟಕರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ನಂಬಿಕೆ, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನದಟ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಬರೆಯುವುದು ರಾಜಾ ರಾವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಕನ್ನಡೀಕರಿಸಿದ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದ ಕಾದಂಬರಿ 'ಕಾಂತಾಪುರ'ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಲಯ ಮತ್ತು ಸೊಗಡನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ರಾಜಾ ರಾವರ ತವರೂರು. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಝಾಮ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದು ಮುಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಾಂಗಕ್ಕೆಂದು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದರು. ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಆಂಗ್ಲ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂತಾಪುರವೂ ಒಂದು. ಕಡಲಾಚೆ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಈ ಕಥೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವುದು ರಾಜಾ ರಾವರ ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಲ: "On the Ganga Ghat," by Raja Rao., First published in 1989 by Vision Books Private Limited, Incorporating Orient Paperbacks, New Delhi, India. Chapter 8, Pages 86-94 Chapter 11, Pages 124-127.

ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ರವಿ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮೂಲತಃ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು. ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಬಂದದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದು, ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಿಲಿಕಾನ್ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಐ. ಟಿ. ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿ ರವಿಯವರು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಕತೆ ಹಾಗೂ ಕವನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ 2004ರ ಸ್ವರ್ಣಸೇತುವಿನ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಅಳಿಲುಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆಬ್ರಾಸ್ಕ ಕನ್ನಡ ಕೂಟದ ಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ "ಕಥಾಸಂಭ್ರಮ"ದ ಸಹಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರವಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುವ ಹವ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ನಿ ಪ್ರತಿಭಾ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಯಾನ್ ಹೋಸೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಮೈಲ್: ravi.gopalarao@gmail.com

ಹಳದಿ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್

ಮೂಲ: ಷಾರ್ಲೆಟ್ ಪರ್ಕಿನ್ಸ್ ಗಿಲ್ಮನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಶಾಂತಲಾ ಭಂಡಿ

ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಾದ ನಾನು ಮತ್ತು ಜಾನ್ ಆ ಹಳೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ತುಂಬ ಅಪರೂಪವೇ. ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಈ ಬಂಗಲೆಗೆ ನಾನು ಭೂತಬಂಗಲೆ ಅಂತಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಕಲ ರೋಮಾಂಚಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕು ಬಿಡು.

ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ ಈ ಮನೆಯೊಳಗೇನೋ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಲಕ್ಷಣಗಳು ನನಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಬಂಗಲೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಯಾಕೆ ಸಿಕ್ಕೀತು! ಅಥವಾ ಈ ಮನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಾಡಿಗೆದಾರರೂ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದಾದರೂ ಯಾಕೆ, ಅಲ್ಲವೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ಜಾನ್ ನಗುತ್ತಾನೆ, ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇದು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಿಡು.

ಜಾನ್ ಸದಾ ಹೀಗೆಯೇ, ಅವನು ತುಂಬ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಮನುಷ್ಯ. ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೋ, ಅಥವಾ ಅತಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯ ಭೀತಿಯನ್ನೋ ಕೇಳುವ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಹನೆ ಅವನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಂಗಲೆಯ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದರ,

ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಜಾನ್ ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜಾನ್ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್. ಬಹುಶಃ ಜಾನ್ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿರುವುದೂ ಸಹ ನಾನು ಬೇಗ ಗುಣಮುಖಳಾಗದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ಅಂತ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹುಷಾರಾಗುವುದೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ಬಿಡು, ನೋಡು ಈ ಜಾನ್ ನನಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದು, ಹೋಗಲಿ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಗಂಡನಾಗಿ ಈ ಜಾನ್, 'ನರ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಚೂರು ಖಿನ್ನತೆ ಅವಳನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಇದೇನು ರೋಗವಲ್ಲ' ಅಂತ ಗೆಳೆಯರನ್ನೂ, ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೂ, ನೆಂಟರಿಷ್ಟರನ್ನೂ, ಬಂಧು-ಬಳಗವನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳು! ನನ್ನ ಅಣ್ಣನೂ ಡಾಕ್ಟರೇ. ಬರೀ ಡಾಕ್ಟರಲ್ಲ, ಅವನೂ ಸಹ ಜಾನ್'ನಂತೆ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರೇ. ಅವನೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದೇನೋ ಫಾಸ್ಫೇಟೋ, ಫಾಸ್ಫೈಟೋ ಅದೆಂಥದನ್ನೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಟಾನಿಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಗುಣಮುಖಳಾಗುವ ತನಕ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಕೆಲಸ' ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಜಾನ್ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಅವರ ಈ ಯೋಚನೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯೆನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ, ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದಲ್ಲದೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾದೀತು! ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ? ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿ ಮಾಡುವ ಈ ಕೆಲಸ ನನ್ನನ್ನು ಬಲುಬೇಗ ನಿತ್ರಾಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ವಿರೋಧವಿರುವಂತೆಯೂ, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಕ ಬದುಕು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ? ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜಾನ್ ಸದಾ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ನಾನು ಮಾಡಬಹುದಾದ ತುಂಬ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು. ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬ ಬೇಸರಪಡಿಸುವಂಥ ವಿಷಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಒಳಿತು. ಆದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಜಾಗ! ರಸ್ತೆಗಿಂತ ತುಂಬ ತುಂಬ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ, ತುಂಬ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ! ಊರಿನಾಚೆ, ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಈ ಜಾಗ ನೀನು ಓದಿರಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜಾಗಗಳು ಅಂದರೆ ಬೇಲಿ, ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಬೀಗ ಹಾಕಿದ ಗೇಟುಗಳನ್ನೂ, ಅನೇಕ ಗಾರ್ಡನರುಗಳ ಮತ್ತಿತರ ಜನರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ನನಗೆ ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸೊಗಸಾದ ಹೂದೋಟವಿದೆ. ನಾನಂತೂ ಯಾವತ್ತೂ ಇಂಥ ಹೂದೋಟವನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ. ತುಂಬ ವಿಶಾಲವಾದ

ಹೂದೋಟ, ವಿಚಿತ್ರ ನೆರಳುಗಳೇ ತುಂಬಿದ ಹೂದೋಟ. ಬಾಕ್ಸ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಇರುವಂತಹ ಹಾದಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಳ್ಳಿಯು ಹಬ್ಬಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸ್ ಇದ್ದಿರಬೇಕು, ಈಗ ಅದೆಲ್ಲ ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಇಲ್ಲೇನೋ ಲೀಗಲ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದಂತಿದೆ. ಹೈಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೋ ಹೈಯರ್ಸ್ ಮಧ್ಯೆ ಅದೇನೋ ತಕರಾರಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಅಂತೂ ಈ ಜಾಗ ತುಂಬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಒಂದು ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಾನ್ ಹತ್ತಿರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಮಣ್ಣು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚು ಅಂತಂದುಬಿಟ್ಟ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ವಿನಾಕಾರಣ ಜಾನ್'ನೊಂದಿಗೆ ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜಾನ್ ನನಗೆ ಹೀಗೆನ್ನಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋವು ನುಂಗುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಸ್ತಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನನಗೆ ನನ್ನ ಕೋಣೆ ಒಂಚೂರೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗೆ ಪಿಯಾಝಾದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿರುವ ಕಿಟಕಿಯ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಗುಲಾಬಿಗಳಿರುವ ಚೀಟಿಬಟ್ಟೆ ಹ್ಯಾಂಗಿಂಗ್ಸ್ ಇರುವಂಥದ್ದೊಂದು ನನಗೆ ಬೇಕಿತ್ತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ಜಾನ್ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. 'ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿಟಕಿ ಇದೆ, ಎರಡು ಬೆಡ್ ಹಾಕಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಅವನು ಇನ್ನೊಂದು ರೂಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಮೂ ಇಲ್ಲ' ಅಂತ ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಜಾನ್ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲದೇ ನನ್ನನ್ನು ತೊಳಲಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಟೆಗಂಟೆಗೂ ನನಗೆ ಮೆಡಿಸಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬೆಲೆತೆರಲಾಗದೇ ನನಗೆ ಇರಿಸುಮುರಿಸಾಗುತ್ತದೆ.

ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ ಸಿಗಲೆಂದು ನನಗೋಸ್ಕರವೇ ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ವ್ಯಾಯಾಮವು ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಊಟತಿಂಡಿ ನಿನ್ನ ಹಸಿವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ನೀನು ಸದಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ ಜಾನ್. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನರ್ಸರಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕೆಲ್ಲ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವಂಥ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಜಾರ. ಮೊದಲಿಗೆ ನರ್ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ನಂತರ ಆಟದ ಕೋಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆಯಾಗಿ

ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವಂಥದ್ದು. ಸುತ್ತ ಸರಳು ಹೆಣೆದಿರುವಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಳೆ ಮತ್ತಿತರ ಪುಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಗೋಡೆಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪೇಪರ್ ಮತ್ತು ಪೇಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೋ ಹುಡುಗರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತಿದೆ. ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಕೈಗೆ ಎಟುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೂರದತನಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೇಪೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿರುವ ಪೇಪರನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗಿನ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಹಬ್ಬಿದ ಸುರುಳಿ ಬಳ್ಳಿಯಾಕೃತಿಯು ಪಾಪದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ತೋಯ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೋದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂಜುಮಂಜಾಗುವ ಕಣ್ಣುಗಳು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತವೆ. ಕುಂಟುತ್ತ ತೆವಳುವ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಅಸಮರ್ಪಕ ಬಳ್ಳಿಯ ತಿರುವುಗಳು ಕೇಳರಿಯದಂಥ ವಿವಾದದ ಕ್ರೂರಕೂಪದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಮುಳುಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಶಾಖಕ್ಕೆ ತಾಗಿ ತಾಗಿ ನಿವಾಳಿಸುವಂಥ ಹೊಗೆಹಿಡಿದ ಗಬ್ಬು ಮಾಸಲು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವು ಇನ್ನೇನು ದಂಗೆಯೇಳುವಂತಿದೆ. ಮಂಕಾದರೂ ಭಯಂಕರ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿದ್ದು, ಉಳಿದೆಡೆ ರೋಗಿಷ್ಟ ಹಸಿರು ಛಾಯೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಓಹ್, ಅಲ್ಲಿ ಜಾನ್! ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ತುಂಬ ದಿನ ಇದೇ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜಾನ್ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ನಾನಿದನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಪದ ಬರೆಯುವುದನ್ನೂ ಜಾನ್ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ଔ

ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ವಾರಗಳಾಗಿವೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಿಂದ ನನಗೆ ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಈ ಕಡುಕ್ರೂರ ನರ್ಸರಿಯ ಮೇಲಿನ ಕಿಟಕಿಯ ಪಕ್ಕ ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆಷ್ಟು ಖುಷಿಯಾಗುವುದೋ ಅಷ್ಟು, ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಬರೆಯಲು ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜಾನ್ ದಿನವಿಡೀ ಹೊರಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಸೀರಿಯಸ್ ಕೇಸ್'ಗಳು ಇರುವಾಗ ಕೆಲ ರಾತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ. ಖುಷಿಯೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿಲ್ಲ! ಆದರೆ ಈ ನರದ ತೊಂದರೆ ಭೀಕರ ಖಿನ್ನತೆಯುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ನರಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಜಾನ್'ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನರಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಖಂಡಿತ ಇದು ಕೇವಲ ನರೋದ್ರೇಕ. ನನಗಿದೇ ಭಾರವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜಾನ್'ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಹಾಯಾಗಿರಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೊರೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಿದ್ಧಳಾಗುವುದಾಗಲಿ, ಮನೋರಂಜಿಸಲಾಗಲಿ,

ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಗಮನಕೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ನಾನು ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರರು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮೇರಿಯು ಮಗುವನ್ನು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದು ಮಗು ಅದು! ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವನ ಜೊತೆ ಇರಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂಥ ದೌರ್ಬಲ್ಯ!

ಜಾನ್ ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ದುರ್ಬಲನಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಗುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಜಾನ್ ಹೊಸ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್ ಹಚ್ಚುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ನಂತರ 'ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾನು ಸರಿಹೋಗಬೇಕು, ಒಬ್ಬ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗೆ ಇಂತಹ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ವಾಲ್'ಪೇಪರ್ ಬದಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಂಚವನ್ನೂ ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಸರಳುಗಳುಳ್ಳ ಆ ಕಿಟಕಿ, ಮೆಟ್ಟಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗೇಟು, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬದಲಿಸಬೇಕಾದೀತು ಅಂತ ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ! ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನ ಬಾಡಿಗೆಯ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಸಲು ನನಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ, ಈ ಜಾಗ ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಜಾನ್. 'ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗೋಣ, ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಚೆಂದದ ಕೋಣೆಗಳಿವೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಜಾನ್ ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾತ್ರ 'ನೀನು ಪುಟ್ಟ ಬಾತುಕೋಳಿ, ನೀನು ಬಯಸಿದರೆ ನಾನು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಚೌಕಾಸಿಮಾಡಿ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಸೋಣ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಜಾನ್. ಮಂಚ, ಕಿಟಕಿಗಳ, ಮತ್ತಿತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಹೇಳುವುದು ತುಂಬ ಸರಿಯೇ. ಇದು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇಷ್ಟಪಡಬಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿರುವ ಕೋಣೆ ನಿಜ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹುಚ್ಚಾಟಿಕೆಗೆ ನಾನು ಜಾನ್'ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರ ಮಾಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನವೇ.

ಈ ಭಯಹುಟ್ಟಿಸುವ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಹೊರತಾಗಿ ನನಗೂ ಸಹ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವೇ. ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಆಚೆ ನನಗೆ ಗಾರ್ಡನ್, ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿನಿಂತ ಲತಾಮಂಟಪ, ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಿರುವ ಹೂವುಗಳು, ಪೊದೆಗಳು, ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಬೆಳೆದ ಮರಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಿಟಕಿಯಾಚೆ ನನಗೆ ಕೊಲ್ಲಿಯು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಹಡಗು ನಿಲ್ದಾಣವೂ ಇದೆ. ಮಾಸಿದ ಸುಂದರ ಕಿರುದಾರಿಯೊಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಮುಂದೆಲ್ಲಿಗೋ ಹರಿದಿದೆ. ಈ ಹರಿದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಪುಟ್ಟ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ನಡೆದಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಹಾಗೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಭ್ರಮೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದಂತ ಜಾನ್ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನಂಥ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯವರಿಗೆ, ಅವರ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಥೆ ಬರೆಯುವ ಚಟಗಳೇ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನೊಳಗಿನ

ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೂಡ. ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅದುಮಿಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಬರೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಏಕಾಂತದ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು. ಜಾನ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗೆಲ್ಲ ನನಗೆ ತುಂಬ ಆಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ, ಸಹವಾಸಗಳಿಲ್ಲದೇ ನನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಗೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ನಾನು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಸಿನ್ ಹೆನ್ರಿ ಮತ್ತು ಜುಲಿಯಾ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಭೇಟಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸೋಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆರಳಿಸುವ ಇಂಥ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಇರುವುದೂ ಒಂದೇ, ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನನ್ನ ತಲೆದಿಂಬಿನಡಿ ಇಡುವುದೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಬೇಗನೆ ಗುಣಮುಖಳಾದರೆ ಸಾಕು ಅಂತ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲೇಬಾರದು. ತನ್ನಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲಾದ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವದ ಅರಿವು ತನಗಿರುವಂತೆ ಈ ವಾಲ್'ಪೇಪರ್ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಮರುಕಳಿಸುವ ಮುರಿದ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದ ಹಾಗಿನ ಜಾಗವಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ! ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಕೊನೆಯಿರದ ಅಸಂಬದ್ಧತೆಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲೆ-ಕೆಳಗೆ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಅವು ಹರಿದು, ಅಸಂಬದ್ಧ ಮಿಟುಕಾಡದ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇವೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಎರಡು ಅಸಮವಾಗಿ ಜೋಡಣೆಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಇವೆ, ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಳಗೆಲ್ಲೋ ಇರುವಂತೆ. ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತತೆಯನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವು ಎಷ್ಟು ಮಹಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನ ಹೊಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದೆ! ಹೆಚ್ಚು ಮನರಂಜನೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಆ ಖಾಲಿ ಗೋಡೆಯ ಮತ್ತು ಸೋಫಾಗಳ ಭಯದಿಂದ ಹೊರಬರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಿರುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ ಆ ಬರೆಯುವ ಮೇಜಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅಲುಗುವ ಗುಬುಟಾದ ಹಿಡಿಕೆಯಿತ್ತು ಎಂಬುದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಗೆಳತಿಯಂಥ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ಖುರ್ಚಿಯೊಂದಿತ್ತು ಅಂತ. ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಭಯತರುವಂಥದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತೆಂದರೆ ನಾನು ಆ ಖುರ್ಚಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಕೋಣೆಗೆ ಹೊಂದಲಾರದಷ್ಟೇನೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವಿವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತಿನಿಂದ ತಂದಿರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಆಟದ ಕೊಠಡಿಯಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೊರಗಿರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಖಂ ಆಗಿರುವಂಥದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್– ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆನಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿದಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಹೋದರರಂತೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ, ಖಂಡಿತ ಅವರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವಿದ್ದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವಿರತ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದು ನಡೆದಿರಬೇಕು! ನೆಲವು ಗೀರಾಗಿದೆ, ಸಿಬುರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೀಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಈ ದೊಡ್ಡ ಪಲ್ಲಂಗವು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದಂತಿದೆ. ನನಗೆ ಇದ್ಯಾವುದೂ ಏನೂ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, – ಆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಹೊರತಾಗಿ! ಜಾನ್'ನ ಅಕ್ಕ ಬರ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಅಲ್ಲಿ! ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವಳು ಅವಳು ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ! ಅವಳಿಗೆ ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಮನೆವಾರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳವಳು ಮತ್ತು ನುರಿತವಳು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಯಸುವವಳೂ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯೇ ನನ್ನ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಂತ ಅವಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆಂಬುದು ದಿಟಕ್ಕೂ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಅವಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಬರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ದೂರದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ!

ಅಲ್ಲೊಂದು ಸುಂದರವಾದ ಅಂಕುಡೊಂಕಿನ ರಸ್ತೆಯು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಿಂತಿರುವ ಎಲ್ಮ್ ಮತ್ತು ಮಕಮಲ್ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಸುಂದರ ತಾಣ.

ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಸಬ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ತುಂಬ ಕಿರುಕುಳ ವುಂಟುಮಾಡುವಂತೆ, ಹಗಲಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಳೆಗುಂದಿರದ ಕೆಲವೆಡೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಬ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಅದೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವಿಚಿತ್ರವಾದ, ಕೆರಳಿಸುವಂಥ, ವಿಕಾರವಾದ ಈ ಆಕೃತಿಯು ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಎದುರಿನ ಡಿಸೈನ್ ಹಿಂದೆ ಸದಾ ಅವಿತಿರುತ್ತದೆ. ಜಾನ್‌ನ ಅಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ! ಜುಲೈ 4 ಮುಗಿದದ್ದು ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು! ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಮರಳಿದ್ದಾಗಿದೆ, ನನಗಂತೂ ಸುಸ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಜಾನ್ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ವಾರದ ಸಮಯ ಅಮ್ಮ, ನೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಖಂಡಿತ ನಾನೇನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜೆನ್ನಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೂ ಇದೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನೂ ಸಮನಾಗಿ ಬಳಲಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಬೇಗನೇ ಗುಣಮುಖಳಾಗದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಜಾನ್ ಫಾಲ್ ಸೀಸನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವೇರ್ ಮಿಚಲ್ ಎಂಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸುತಾರಾಂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯೊಬ್ಬಳು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿದ್ದವಳು, ಅವನು ಜಾನ್ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಥರವೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕೈತಿರುಗಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಅಂತ ನನಗನ್ನಿಸಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಭಯಂಕರ ಯಾತನೆ ಮತ್ತು ಸಿಡುಕು. ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಅಳುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು

ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆ ಅಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಖಂಡಿತ ಜಾನ್ ಇರುವಾಗ ಅಳುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾಗ ಅಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವೆಲ್ಲ.

ಈಗಷ್ಟೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಗಂಭೀರ ಕೇಸುಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಜಾನ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಜೆನ್ನಿ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವಳು, ನನಗೆ ಬೇಕಿದ್ದಾಗ ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ಒಬ್ಬಳನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಕೆಳಗಿನ ಚೆಂದದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆದಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮನೆಯೆದುರು ಮುಖಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ ಹೂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ.

ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಹೊರತಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಈ ಕೋಣೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನಿಂದಾಗಿ, ಏಕೆಂದರೆ... ಅದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ನೆಲೆಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ನಾನು ಈ ಕದಲಿಸಲಾಗದ ಬೃಹತ್ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಿಲ್ಲಿ ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಡಿಸೈನನ್ನು ತಾಸುಗಟ್ಟಳೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು, ಇದು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಜಿಮ್ನಾಸ್ಟಿಕ್'ಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಶುರುಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂದುಕೋ, ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ... ಮತ್ತೂ ಕೆಳಗಡೆ... ಅಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಯೇ ಇಲ್ಲ ನೋಡು ಆ ಡಿಸೈನು. ನಾನು ಸಾವಿರ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈ ಡಿಸೈನಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ಈ ಡಿಸೈನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ.

ನನಗೆ ಈ ಡಿಸೈನಿನ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿಕಿರಣ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲ, ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲ, ಸಮರೂಪತೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ, ಖಂಡಿತ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತೀ ಜೋಡಣೆಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ, ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡ ತಿರುವುಗಳು, 'ಡೆಲಿರಿಯಮ್ ಟ್ರಿಮನ್ಸ್' ಜೊತೆ ಆಡಂಬರದ 'ಜಾನಪದ ರೊಮನೆಸ್ಕ್' ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೆಪ್ಪು ಕಂಬಗಳಾಗಿ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ತೂಗಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಅವು ಓರೆಯಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಹರಿದ ರೂಪುರೇಖೆಗಳು ತೀರ ಬಾಗಿದ ಕಣ್ಣಿನ ಭಯಾನಕ ಅಲೆಗಳೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಜೊಂಡು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿದಂತೆ ಓಡುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಮತಲವಾಗಿಯೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಕಡೇಪಕ್ಷ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಳಲಿರುವ ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅದು ಆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲೂಬಹುದು. 'ಫ್ರೀಜ್ ಆರ್ಟ್' ಅನ್ನು ಅವರು ಸಮತಲವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಇನ್ನೂ

ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡುತ್ತದೆ. ರೂಮಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮುಟ್ಟಲಾಗದಂಥ ಜಾಗವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಮಬ್ಬಾಗಿದ್ದಾಗ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಿರುವಾಗ ಅದು ಕೇವಲ ವಿಕಿರಣವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿಕೃತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಭ್ರಮಣೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನನ್ನು ಸುಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ...

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾನಿದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು ಅಂತ...

ನನಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ...

ನನಗೆ ಆಗತ್ತೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸೋಲ್ಲ...

ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಜಾನ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಸಂಬದ್ಧ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಏನೆಂದರೆ ನಾನೇನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಮತ್ತು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆಯೋ ಅದು ನನಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮಾಧಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದು. ಅರ್ಧಬಾರಿ ನಾನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಸೋಮಾರಿ ಮತ್ತು ತುಂಬ ಮಲಗಿಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಜಾನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ನಾನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಮತ್ತು ನನಗಾಗಿ ಕಡಲಮೀನೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಂಬ ನಮೂನೆಯ ಟಾನಿಕ್ಕುಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಹೇಳಲಾಗದಷ್ಟು ಏಲ್, ವೈನ್ ಮತ್ತು ಅಪರೂಪದ ಮಾಂಸ, ಇವೆಲ್ಲ ಇವೆ.

ಪ್ರೀತಿಯ ಜಾನ್, ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಹದತಪ್ಪುವುದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅಂದು ಜಾನ್'ನೊಂದಿಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕಸಿನ್ ಹೆನ್ರಿ ಮತ್ತು ಜುಲಿಯಾ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಬಿಡು ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಅವನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಬರಲಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಾನ್ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವಾಗ ನಾನು ಅಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ.

ನೇರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯಾಸವೇ ಆಗುತ್ತಲಿದೆ ನನಗೆ. ಕೇವಲ ಇದು ನರದೌರ್ಬಲ್ಯ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಜಾನ್ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಬರಸೆಳೆದುಕೊಂಡು, ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ ಮಹಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನನ್ನ ಮಿದುಳು ಸುಸ್ತಾಗುವತನಕ ಓದುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಅವನ ಪ್ರಿಯತಮೆ, ಅವನ ಸುಖ, ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಿಗೆ ನಾನೇ, ಅವನ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಜಾನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾನಲ್ಲದೇ ಮತ್ತ್ಯಾರಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಇದರಿಂದ ಹೊರತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾನು ನನ್ನೊಳಗಿನ ಭರವಸೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಭ್ರಮೆಯೆಲ್ಲ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವೆಂದರೆ ಮಗು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಖುಷಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಭಯಾನಕ ವಾಲ್'ಪೇಪರ್ ಇರುವ ಈ ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನಿದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸುಖವಾಗಿರುವ ಮಗು ಇಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಮೋಚನೆ! ಯಾಕೆ, ನನ್ನದೇ ಆದ ಮಗು ನನಗಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕೋಣೆಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪುಟ್ಟ ವಸ್ತು?! ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಜಾನ್ ಕಡೇಪಕ್ಷ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ನೋಡು. ಆ ಮುದ್ದುಮಗುವಿಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ-- ನಾನು ತುಂಬ ಜಾಣೆ, -- ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸದಾ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

ಆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆ, ಅದು ನನ್ನ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ತಿಳಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಬಿಡು. ಆ ಹೊರಗಿನ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಹಿಂದೆ ಮಂದ ಆಕೃತಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಲಿದೆ. ಯಾವತ್ತಿನ ಅದೇ ಆಕೃತಿ, ಆದರೆ ಹಲವಾರು. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಬಾಗಿಕೊಂಡು ಆ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ, ಜಾನ್ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕಿತ್ತು.

ಜಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನು ತುಂಬ ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನಲ್ಲ!

ಆದರೆ ಅವನು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಅದೊಂದು ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿ, ಚಂದ್ರ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾನು, ಈ ಬೆಳಕು ತುಂಬ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯೊಳಗಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾನ್ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ, ನಾನು ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅಲೆಯಾಕಾರದ ಆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನು ಬೇಸರ ಹುಟ್ಟುವತನಕ ನೋಡಿದೆ. ಆ ಜಡ ಆಕೃತಿಯು ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಅನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಅವಳು ಹೊರಬರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ವಾಲ್'ಪೇಪರ್ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದೆಯ ಅಂತ ನೋಡಲು ಹತ್ತಿರ ಹೋದೆ, ಮರಳಿದಾಗ ಜಾನ್ ಎದ್ದಿದ್ದ.

'ಏನಿದು, ಪುಟಾಣಿ ಹುಡುಗಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ಹಾಗೆಲ್ಲ ಎದ್ದು ಓಡಾಡಬೇಡ, ಶೀತವಾಗುತ್ತದೆ' ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಮಾತನಾಡಲು ಇದೇ ಸುಸಮಯ ಅಂದುಕೊಂಡೆ, 'ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು' ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. 'ಯಾಕೆ, ಚಿನ್ನ?' ಕೇಳಿದ, 'ನಮ್ಮ ಬಾಡಿಗೆ ಕರಾರು ಇನ್ನು ಮೂರು ವಾರಗಳಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಹೊರಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮನೆಯ

ರಿಪೇರಿ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ, ಈಗಂತೂ ನಗರ ಬಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀನಿಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀಯ, ನೀನಿದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀಯೋ ಇಲ್ಲವೋ. ನಾನೊಬ್ಬ ವೈದ್ಯ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಚಿನ್ನ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಳೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ನಿನ್ನ ಹಸಿವು ಕೂಡ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾಧಾನವಿದೆ' ಅಂತಲೂ ಹೇಳಿದ. 'ನನ್ನ ತೂಕವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ನೀನಿರುವಾಗ ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು ಹಸಿವೆಯೇನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ನೀನಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನನಗೆ ಹಸಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. 'ಈ ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯವನ್ನು ಹರಸು' ಅಂದವನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡ. 'ಇವಳಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಖುಷಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ! ಈಗ ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡದೇ ನಿದ್ರಿಸೋಣ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡೋಣ' ಅಂದುಬಿಟ್ಟ. 'ನೀನೆಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೆ' ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. 'ಯಾಕೆ, ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಚಿನ್ನ? ಕೇವಲ ಮೂರು ವಾರ, ನಂತರ ಜೆನ್ನಿಯು ಮನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವತನಕ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗೋಣ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದೀಯ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. 'ಬಹುಶಃ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿರಬಹುದು,' ಶುರುಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅವನು ಎದ್ದು ನೆಟ್ಟಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ನೋಡಿದ, ಎಂಥ ಖಂಡಿಸುವಿಕೆಯ ನೋಟವದು. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. 'ನನ್ನ ಚಿನ್ನ, ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,' ಜಾನ್ ಹೇಳಿದ, 'ನನಗೋಸ್ಕರ, ನಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೋಸ್ಕರ, ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಕೂಡ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಪತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಮನಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನಂಥವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಶೀಕರಣ, ಇದೊಂದು ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮೂರ್ಖ ಭ್ರಮೆ. ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಿನಗೆ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವ ಹಾಗಾದರೆ?' ಅದರ ಮೇಲಿನಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಹೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹೊತ್ತಾಗುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಮಲಗಿಕೊಂಡೆವು. ಅವನು ಮೊದಲು ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿದೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ, ಆದರೆ ನಾನು ನಿದ್ರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ತುಂಬ ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿದ್ದೆ, ಆ ಎದುರಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂಬದಿಯ ಡಿಸೈನುಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಚಲಿಸುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೋ? ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ತರಹದ ಪ್ಯಾಟರ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮದ ಕೊರತೆ, ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇದು ನಿರಂತರ ಉದ್ರೇಕ. ಆ ಬಣ್ಣ ತುಂಬ ಭೀಕರವಾದರೆ ಆ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ತುಂಬ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ. ನೀವೀಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಪುಣರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಸರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಅದು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಪಲ್ಟಿಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ.

ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ, ತುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕನಸಿನ ಹಾಗೆ.

ಆ ಹೊರಗಿನ ಅರಬ್ಬೀ ಪುಷ್ಪಾಲಂಕೃತ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ನನಗೆ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಶಿಲೀಂಧ್ರವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಕೊಡೆಯ ಕೀಲುಗಳನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿರಾದರೆ ನಾಯಿಕೊಡೆಯ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ನಾರು, ಮೊಗ್ಗು, ಮೊಳಕೆ, ಮುಗಿಯದ ಜಟಿಲತೆ, – ಯಾಕೆ, ಇದೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡು. ಅದೂ... ಕೆಲವು ಬಾರಿ!

ಅಲ್ಲೊಂದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಗುಣವಿದೆ ಈ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರೂ ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಬೆಳಕು ಬದಲಾದಂತೆ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಕೂಡ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಸೂರ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದಾಗ ನೇರ ಕಿರಣ ಅದು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಸದಾ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಇದು ಅದೇ ಪೇಪರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ, ಯಾವುದೇ ತೆರನಾದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಮೇಣದಬತ್ತಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಕಂದೀಲು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರನ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಹೆಂಗಸು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನನಗೆ ತುಂಬ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಂದ ಸಬ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್, ಈಗ ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಅದು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ದಡಗಿದಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಅವಳನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ನನಗೆ. ಅದು ತುಂಬ ಜಟಿಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿರಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜಾನ್ ಪ್ರತೀ ಊಟದ ನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ತಾಸು ಕಾಲ ಮಲಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಂತ ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ನೋಡಿ, ನಾನು ನಿದ್ರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಕಪಟತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ನಿದ್ರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಓಹ್... ಇಲ್ಲ!

ನಿಜವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಜಾನ್ ಎಂದರೆ ಭಯವಾಗಲು ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೀರ ಪರಕೀಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಜೆನ್ನಿಯ ನೋಟ ಕೂಡ ವಿವರಿಸಲಾಗದಂಥದ್ದು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದು ಒಂದು ಕಾಗದ ಎಂಬುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯ ಹಾಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ನಾನು ಜಾನ್'ನನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದರೆ, ತುಂಬ ಮುಗ್ಧ ಸಮರ್ಥನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನವನನ್ನು ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಜೆನ್ನಿಯನ್ನು ಕೂಡ. ಒಮ್ಮೆ ಜೆನ್ನಿಯ ಕೈ 'ವಾಲ್ ಪೇಪರ್'ನ ಮೇಲಿರುವಾಗಲೇ

ಹಿಡಿದುಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ಕೋಣೆಯಲಿದ್ದೇನೆಂಬುದು. 'ವಾಲ್ ಪೇಪರಿನೊಂದಿಗೆ ಅವಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು?' ಎಂದು ನಾನು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತುಂಬ ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅತೀ ಸಂಯಮವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವಳು ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವಳ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿ ತುಂಬ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಳು ಮತ್ತು 'ನಾನು ಯಾಕೆ ಅವಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೆದರಿಸಬೇಕು?' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಳು.

'ಆ ಪೇಪರ್ ತಾಗಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಮತ್ತು ಜಾನ್'ನ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಆ ಪೇಪರಿನ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವು ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಅವಳು ಕಂಡಿದ್ದಾಳೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತುಂಬ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ನಂತರ ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು.

ಜೀವನ ಈಗ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ತುಂಬ ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ, ನನಗೀಗ ಮುನ್ನಡೆಯಲು, ವೀಕ್ಷಿಸಲು ತುಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ, ನೋಡು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಂತಳಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಜಾನ್ ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಖುಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ! ಅವನು ಆ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ನಕ್ಕ ಮತ್ತು 'ನಾನು ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ನಾನು ಅದನ್ನು ನಗುವಿನೊಂದಿಗೇ ಮುಗಿಸಿದೆ, ವಾಲ್ ಪೇಪರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೂಡ ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೊಯ್ಯಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದನಿರಬೇಕು. ಈಗ ಅದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಹೊರತು ಹೋಗಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರ ಬಾಕಿಯಿದೆ, ಅಷ್ಟು ಸಮಯ ಸಾಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ! ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿದ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ; ಹಗಲುಹೊತ್ತು ನಾನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಗಲು ಬಳಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಂಗೆಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗಲೂ ನಾಯಿಕೊಡೆ ಚಿಗುರೊಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಳದಿಯ ಹೊಸ ಛಾಯೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನಾದರೂ ನಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ್ದು. ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರ್-ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹಳದಿ! ಇದು ನಾನು ನೋಡಿದ ಎಲ್ಲ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಬಟರ್'ಕಪ್ ಹೂವಿನಂಥ ಸುಂದರವಾಗಿರುವಂಥದ್ದನ್ನಲ್ಲ, ಹಳೇ ಹೊಲಸು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು, ಕೆಟ್ಟ ಹಳದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು!

ಆದರೆ ಈ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೇನೋ ಇದೆ, – ಅದೇ ವಾಸನೆ! ನಾನು ಈ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿರುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದೇನಿಲ್ಲ. ಈ ವಾಸನೆ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅದು ಡೈನಿಂಗ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು, ಪಾರ್ಲರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು, ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಅವಿತಿರುವುದನ್ನು, ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನೂ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಕೂದಲಿನ ಒಳಕ್ಕೂ ಹೊಕ್ಕುತ್ತದೆ ಕೂಡ. ನಾನು ರೈಡ್'ಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೂಡ ನಾನು ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ, ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವಾಸನೆ ಇರುತ್ತದೆ! ಎಂಥ ದುರ್ವಾಸನೆ ಕೂಡ. ನಾನು ತಾಸುಗಳ ಕಾಲ ಈ ವಾಸನೆ ಯಾವುದರಂತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇನು ಅಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿಲ್ಲ, ಮೊದಲಿಗೆ ತುಂಬ ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಆದರೆ ತುಂಬ ನವಿರಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿರುವಂಥ ವಾಸನೆಯಿದು. ಈ ಮಂಕು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಸನೆ ಭಯಂಕರವಾದದ್ದು. ರಾತ್ರಿ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಈ ವಾಸನೆ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಈ ವಾಸನೆ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಅಂತ ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೀಗ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾಲ್ ಪೇಪರಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಅಂತಷ್ಟೇ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ! ಹಳದಿ ವಾಸನೆ!

ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಮೋಜಿನ ಗುರುತು ಇದೆ, ಕೆಳಗಡೆ, ಮಾಪ್'ಬೋರ್ಡಿನ ಹತ್ತಿರ. ಕೋಣೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಗೆರೆಯಿದೆ. ಇದು ಹಾಸಿಗೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿ, ನೆಟ್ಟಗೆ, ಮುದ್ದಾಗಿ, ಪದೇ ಪದೇ ಗೀರಿದ ಹಾಗೆ ಹೋಗಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು, ಹೇಗೆ, ಯಾಕಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಾಗಿ–ಸುತ್ತು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಾಗಿ, ನನಗೆ ತಲೆತಿರುಗುತ್ತದೆ!

ಕೊನೆಗೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾನು ಏನನ್ನೋ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಇದು ಬದಲಾದ ಹಾಗೆ, ಕೊನೆಗೂ ನಾನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಎದುರಿಗಿನ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ! ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಆ ಹೆಂಗಸು ಅದನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ, ಅವಳು ವೇಗವಾಗಿ ತೆವಳುತ್ತಾಳೆ, ಅವಳ ಈ ತೆವಳುವಿಕೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ತುಂಬ ಬೆಳಕಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾಳೆ. ತುಂಬ ಮಬ್ಬಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಸರಳುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಸದಾ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮೇಲೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮೂಲಕ ಯಾರೂ ಹತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದು ಹಾಗೆ ಅದುಮುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಲೆಗಳಿವೆ. ಅವು ಒಳಹೊಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಅವುಗಳ ಕತ್ತುಹಿಸುಕಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಣ್ಣನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ತಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅವು ಹೀಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಂಗಸು ಹಗಲುಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು, ನಾನವಳನ್ನು

ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ! ನಾನವಳನ್ನು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿಟಕಿಗಳ ಹೊರಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಅದೇ ಹೆಂಗಸು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವಳು ಸದಾ ಗಾಬರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ತೆವಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನವಳನ್ನು ಆ ಮರದ ಕೆಳಗಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಜೊತೆಗೆ ತೆವಳುವುದನ್ನು ಸಹ. ಕ್ಯಾರಿಯೇಜ್ ಬಂದಾಗ ಅವಳು ಬ್ಲಾಕ್ಬೆರ್ರಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ನಾನವಳನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ದೂಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಗಲಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತೆವಳುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರೆ ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬ ಅವಮಾನಕರವಿರಬೇಕು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ತೆವಳುವಾಗ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾನ್ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಏನೋ ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಾನಾದ್ದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಜಾನ್ ಈಗೀಗ ತುಂಬ ಪರಕೀಯನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದಕ್ಕೇ ನಾನವನಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬೇರೆ ಕೋಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಂತ ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ! ಅಲ್ಲದೇ, ನನ್ನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಆ ಹೆಂಗಸು ರಾತ್ರಿ ಹೊರಬರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಬೇಡ. ನನಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ಎಲ್ಲ ಕಿಟಕಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ವೇಗವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದುಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಾನು ಯಾವಾಗ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅವಳು ನಾನು ತಿರುಗಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಅವಳು ತೆವಳಬಲ್ಲಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆ ಮೇಲಿನ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಕೆಳಗಿನದರಿಂದ ತೆಗೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂದರೆ ದೂರದ ಬಯಲು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆರಳಾಗಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಅವಳು ತೆವಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ!

ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮೋಜಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ನಾನದನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ! ಜನರನ್ನ ಹಾಗೆಲ್ಲ ತುಂಬ ನಂಬಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಈ ಪೇಪರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿನಗಳಿವೆ, ಜಾನ್ ಆಗಲೇ ನೋಟೀಸ್ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ನೋಟ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೆನ್ನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಅವನು ನನ್ನ ಕುರಿತಾಗಿ ಹಲವಾರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ವರದಿ ಮಾಡಲು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿಯಿತ್ತು. ನಾನು ಹಗಲಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಜಾನ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತು ನಾನು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ತಬ್ದಳಾಗಿರುತ್ತೇನಷ್ಟೆ, ಎಂಬುದು. ಅವನು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವನಂತೆ, ಪ್ರೀತಿಸುವವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ನನಗೇನು ಅವನು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ! ಆದರೂ ಅವನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಈ ಪೇಪರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿದರೆ ನನಗೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕುತೂಹಲ, ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಜೆನ್ನಿ ಅವರ ಮೇಲೂ ಈ ಪೇಪರ್ ಖಂಡಿತ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅಬ್ಬಾ! ಇದು ಕೊನೆಯ ದಿನ, ಸಾಕಪ್ಪ ಸಾಕು. ಜಾನ್ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಗರದಲ್ಲಿ ತಂಗುವವನಿದ್ದಾನೆ, ಸಂಜೆಯ ತನಕ

ಹೊರಗೆಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೆನ್ನಿ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಲಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಮೋಸ! ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ನಾನು ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜೆನ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಜಾಣ್ಮೆಯೆಂದರೆ ಅದು!, ನಿಜದಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದೇ ಇಲ್ಲ! ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆ ಪಾಪದ ವಸ್ತು ತೆವಳಲು ಶುರುವಿಟ್ಟಿತು, ಪ್ಯಾಟರ್ನನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿತು, ನಾನು ಎದ್ದು ಅವಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ನಾನು ಎಳೆದೆ–ಅವಳು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದಳು, ನಾನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದೆ–ಅವಳು ಎಳೆದಳು, ಬೆಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ನಾವು ಗಜಗಳಷ್ಟು ಪೇಪರನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಸಾಕಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ತಲೆತಾಗುವಷ್ಟು ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ನಾನು ಕಿತ್ತಿದ್ದೆ, ಅರ್ಧ ಕೋಣೆಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ. ಸೂರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಆ ಭೀಕರ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿತು, ನಾನು ಇವತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಘೋಷಿಸಿದೆ! ನಾವು ನಾಳೆ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ಕೋಣೆ ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಲು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೆನ್ನಿ ಬೆರಗಿನಿಂದ ಗೋಡೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದಳು, ನಾನವಳಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ಅವಳು ನಕ್ಕು 'ತಾನೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವಳಿಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸುಸ್ತಾಗಬಾರದು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳೇ ಅವಳನ್ನೆಷ್ಟು ವಂಚಿಸಿಕೊಂಡಳು ಆಗ! ಆದರೆ ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜೀವಂತವಾಗಿ! ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ರೂಮಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು– ಅದೂ ತುಂಬ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸುವಂತೆ! ಆದರೆ ನಾನು 'ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಶಾಂತವಾಗಿದೆ, ಖಾಲಿಯಿದೆ, ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆ, ನಾನೀಗ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ರಾತ್ರಿಯೂಟಕ್ಕೂ ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ಬೇಡ, ನಾನು ಎದ್ದಾಗ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳೀಗ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ, ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮೊಳೆಹೊಡೆದು ಜೋಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಆ ಮಂಚ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಕಾನ್ವಾಸ್ ಹಾಸಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳೂ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು, ನಾಳೆ ದೋಣಿಮನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ನಾನು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯನ್ನು ತುಂಬ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಆ ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಈ ಪಲ್ಲಂಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸವೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ! ಮತ್ತೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಶುರುವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಬಾಗಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಕೈಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಹೊರಹೋಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಜಾನ್ ಬರುವತನಕ ನನಗೆ ಒಳಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬರುವುದೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಾನವನನ್ನು ನಿಬ್ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಜೆನ್ನಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿರದ ಹಗ್ಗವೊಂದು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಹೆಂಗಸೇನಾದರೂ ಹೊರಹೋದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವಳನ್ನು ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಬಹುದು! ಆದರೆ ನಾನು ಮರೆತೆ,

ಏನೆಂದರೆ ಹತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಲು ನನಗೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆ ಹಗ್ಗ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ! ಈ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಸಲಾಗದು! ನಾನು ಎತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ, ನಾನು ಕುಂಟಾಗುವಷ್ಟು ನೂಕಿದೆ, ಕೊನೆಗೆ ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಅದರ ಒಂದು ಮೂಲೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿದೆ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ನೋವಾದವು. ನಂತರ ನಾನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಾಗ ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಟುಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪೇಪರನ್ನೂ ಹರಿದುಹಾಕಿದೆ. ಇದು ಭೀಕರವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಅದನ್ನು ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ! ಆ ಎಲ್ಲ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಸುಕಿದ ತಲೆಗಳು, ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳು, ತೂಗಾಡುವ ನಾಯಿಕೊಡೆ ಬೆಳೆಗಳು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಕೇಕೆಹಾಕುತ್ತಿವೆ.

ನನಗೆ ಹತಾಶಳಾಗಿ ಏನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋಪಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಜಿಗಿದುಬಿಡುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಳುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇನೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಆ ತರಹದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಾಗಿ. ನಾನು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ತೆವಳುವ ಹೆಂಗಸರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತುಂಬ ವೇಗವಾಗಿ ತೆವಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ನನ್ನ ಹಾಗೆ ವಾಲ್‌ಪೇಪರಿನಿಂದಾಚೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ! ಅಂತ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ರಾತ್ರಿಯಾದಾಗ ನಾನು ಆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ಯಾಟರ್ನಿಗೆ ಮರಳಬೇಕು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಆದರದು ಕಷ್ಟ! ಈ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಸುತ್ತಲೂ ನಾನು ಖುಷಿಯಾಗುವಷ್ಟು ತೆವಳಬಹುದು! ನನಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜೆನ್ನಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ. ಹೊರಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೆವಳಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹಳದಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಸಿರು. ಆದರೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೆವಳಬಹುದು, ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತ ತೆವಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಭುಜವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಜಾನ್ ಯಾಕೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ! ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಹುಡುಗಾ...ನೀನು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಅವನು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ! ಅವನೀಗ ಒಂದು ಕೊಡಲಿಗಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಚೆಂದದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು ಅವಮಾನಕರ! 'ಪ್ರೀತಿಯ ಜಾನ್' ನಾನು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, 'ಕೀಲಿಕೈ ಮುಂಭಾಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಾಳೆಯೆಲೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ! ಅದು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಅವನನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅವನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ 'ಬಾಗಿಲು ತೆಗಿ, ಚಿನ್ನಾ...'

'ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕೀಲಿಕೈ ಮುಂಭಾಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಾಳೆಯೆಲೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ' ಅನ್ನುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತೆ. ಮತ್ತೆ ಅವನು ತುಂಬ ಸಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಮೆತ್ತಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ಅನೇಕ ಬಾರಿ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕೀಲಿಕೈ ಖಂಡಿತ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅವನು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. 'ಏನು ವಿಷಯ?' ಅವನು ಅಳುತ್ತಾನೆ. 'ದೇವರೇ, ಇದೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯ?' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ತೆವಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ನನ್ನ ಭುಜದ ಹತ್ತಿರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. 'ಕೊನೆಗೂ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟಿತು' ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. 'ನೀನು ಮತ್ತು ಜೆನ್ನಿಯ ಹೊರತಾಗಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಪೇಪರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮರಳಿ ಪೇಪರಿನೊಳಗೆ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ!' ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾಕೆ ತಲೆಸುತ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ? ಆದರೆ ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದ ನನ್ನ ಹಾದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಅವನು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಪ್ರತೀ ಸಲವೂ ನಾನು ಅವನ ಮೇಲೆಯೇ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು!

The Yellow Wall Paper ಎಂಬ **ಹೆಸರಿನ ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಬರೆದವರು ಷಾರ್ಲೆಟ್ ಪರ್ಕಿನ್ಸ್ ಗಿಲ್ಮನ್. ಆತ ಜನಿಸಿದ್ದು ಜುಲೈ 3, 1860, ಹಾಟ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್, ಕನೆಕ್ಟಿಕಟ್‌ನಲ್ಲಿ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಣ್ಣಕಥಾ ಸಂಕಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಇವರ** 'The Yellow Wall Paper' 1892**ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇವರ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿ** 'Women and Economics(non fiction work) **1898ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಬರವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ** 'The Forerunner' **(1909–1916) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಘನತೆ ಇವರದು. ಆಗಸ್ಟ್ 17, 1935ರಂದು ಪಸಾಡೆನಾ, ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.**

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ ಶಾಂತಲಾ ಭಂಡಿಯವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಬೆಂಗಳೆ, ಶಿರಸಿ. ಊರು: (ಭಂಡಿಮನೆ), ಮೆಣ್ಸೆಕೇರಿ. ಶಿರಸಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಸ: ಕುಪರ್ಟಿನೋ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ (ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ). ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು: 'ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳು' (ಕವನ ಸಂಕಲನ), ಬೆಳದಿಂಗಳ ಬೇರು (ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು).

ಭಾಗ–4 : ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 5 ಉತ್ತಮ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಅನುವಾದ ಲೇಖನಗಳಿದ್ದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳ ಉಗ್ರಾಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಓದಲೇಬೇಕಾದುದು.

ಪುರಾತನಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು ಪುರಾತನ ಚಿಂತನೆಗಳ ಸತ್ವದ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪುನರುತ್ಥಾನ, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಧರ್ಮದ ಉದಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು. 'ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಹತ್ತು ಹಲವು ಮುಖಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಚಿಂತನಶೀಲ ಲೇಖನ.

'ಗಾಂಧಿಯ ನಾಡಿಗೆ ನನ್ನ ಪಯಣ' ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ಅಮೇರಿಕದ 'ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ' ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಮತ್ತು ನೇತಾರ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್ ಅವರು 1959ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಭಾರತ ಭೇಟಿಯ ಕೂಲಂಕಷ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಮಾನಿಯೂ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಗೌರವವಿದ್ದ ಕಿಂಗ್ ಅವರ ಆಗಿನ ಭಾರತದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಚಿತ್ರಣ ಅತ್ಯಂತ ನೈಜವೂ, ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಯುಕ್ತವೂ ಆಗಿದೆ.

'ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಪ್ರಬಲ ಅದುವೇ ಜೀವನ' ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಖನವಾಗಿದ್ದು ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

'ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕತೆ' ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕತೆ ಕುರಿತಾದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

"ಕಲಿಯಲು ಕಾಲ ಮೀರಿಲ್ಲ, ಕನಸು ಕಾಣಲೂ ಮೀರಿಲ್ಲ" ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಕೊನೆಯ ಏಕಾಂತದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಗೊಂದು ಸಹರೆಯಾಗಬಲ್ಲದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು 'ನೆನಪಿನ ತಂತಿ ಮಿಡಿದಾಗ' ಲೇಖನ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಮೂಲ: ಡಾ. ಆರ್. ಎನ್. ದಾಂಡೇಕರ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬಾಬು

1

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ನಾವು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹಲವು ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಐದು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

1. ವಿಚಾರಶೀಲತೆ
2. ವಿಜ್ಞಾನ
3. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
4. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ
5. ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ

1. ವಿಚಾರಶೀಲತೆ

ನಾವು ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಜ್ಞಾನವು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಗಳಿಕೆಯ ಮಾರ್ಗವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದ ಸಾಧುತ್ವವು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ತರ್ಕ ವಿಧಾನ ಮುಖ್ಯ. ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಮೂರು ತತ್ವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ, ಕಾರಣ, ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅಳತೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವು ಯಾವುದೇ ತತ್ವವನ್ನಾಗಲೀ, ಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಲೀ ಕೇವಲ ನಂಬಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕಾರಣ, ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಹೊರತು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವತಾವಾದಿಗಳು ಸತ್ಯದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶಾದಿತ್ವವನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಮತ್ತು ನಿರಂಕುಶಾದಿತ್ವವು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳು. ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಾಧೀನ ಮನಸ್ಸಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಯಮಾಧೀನ ಮನಸ್ಸು. ಪ್ರಯೋಗಾಧೀನ ಮನಸ್ಸು ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ನಿಯಮಾಧೀನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಯಾವುದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಮೊದಲು ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಂಶವಾದ 'ಯೋಗ'ವನ್ನು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ 'ಕ್ಷೇಮ'ದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸನಾತನ ಕಾಲದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದ ವಲಯವನ್ನು ಸದಾಕಾಲವೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ 'ಪರಿಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ' ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಧಿಯು ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದ ಸುತ್ತಲೂ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ವೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಶ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮತಾಂಧತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಢವಾಗಿ ನಂಬುವುದು ಮತಾಂಧತೆಯಾದರೆ, 'ಕಾರಣ'ವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ವಿಧಾನ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರಣ ಕೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ವಿಜ್ಞಾನ

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆನ್ನುವ ಒಂದು ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ – ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾನವ. ಇವನು ಸತ್ಯದ ಆರಾಧಕ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆನ್ರಿ ಹಕ್ಸ್ಲಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಜ್ಞಾನವು ಒಂದು 'ಸಂಘಟಿತ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನ' ಮತ್ತು ಅದು 'ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ'. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪದ ನಿಲುವು ಮತ್ತು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ. ಈ ಹಠ ಬಿಡಡೆ ಸಾಧಿಸುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಿಲುವು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

1. ಜಗತ್ತಿನ ಇರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದೆ

2. ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ

3. ಮನುಷ್ಯನ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ನಿಸರ್ಗದ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಜೆ. ಡಿ. ಬರ್ನಾಲ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಸಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

1. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು

2. ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆ

3. ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾನವನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಹೀಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಮನುಷ್ಯನ ಮನೋಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ವೇಗವರ್ಧಕದಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ರಕ್ಷಕರಾದರು. C.P. Snow ಅವರು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ "The Two Cultures and the Scientific Revolution"ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ವಿಜ್ಞಾನವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಯಾವ ತತ್ವದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ".

ವೇಗವಾಗಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯು ಪುರಾತನ ಧರ್ಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಗೆಳೆದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನವು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಾದಗಳನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸಿದೆ. ದೇವರು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚವು ತನ್ನದೇ

ಆದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ. ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳಿತು. ಈಗ 'ಅಲೌಕಿಕ' ಕ್ಕಿಂತಾ 'ನೈಸರ್ಗಿಕ' ಕ್ಕೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಬಲ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿರುವುದರಿಂದ, ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

3. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವೇಷನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನುಕುಲದ ಮೇಲೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹ ಮೈಲಿಗಲ್ಲೆನ್ನಬಹುದು. ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜೀವನದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು. ಸದ್ಯದ ಭಾರತೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ನಗರೀಕರಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪುರಾತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪತನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಧರ್ಮದ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಮೆರೆದಾಡಿ ಈಗಿನ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಧರ್ಮರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಬಾಹಿರವಾದ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಏರ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೂರ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸು ಮಾನದಂಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಗಳು ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯನ ಬಯಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೂ ಕೂಡ ವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವನಿಗೆ ಹಳೆಯ ಧರ್ಮವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ.

4. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮವು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ವಸ್ತುಗಳಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ

ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉದಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಊಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆ ಅನಿಯಮಿತ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಅನುಸರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೇರದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಠಿಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚರಣೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಘನತೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಮೂಹಿಕ ಗಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಜದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದೂ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಬಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ನೀತಿಸಂಹಿತೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿ–ಆಧಾರಿತವಾದದ್ದು. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಉತ್ತಮ ಗುರಿಗಳು ಅವನ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾತ್ಯತೀತವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ನೀತಿಸಂಹಿತೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಗುರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಮೌಲ್ಯವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದದ್ದೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೌಲ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಬದಲಾದಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಆಧುನಿಕ ನೀತಿಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಅತೀಂದ್ರಿಯ, ನಿರಾಕಾರ (impersonal) ಮೌಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು.

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷಣ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಮರು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ನವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾನವತಾವಾದವೆಂದರೆ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಪಾಡಲಾಗುವುದು ಎನ್ನುವುದೇ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ.

5. ಜಾತ್ಯತೀತತೆ

ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ'ಯನ್ನು ಜಾತ್ಯತೀತವೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು. ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯನ್ನು

ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯೆಂದರೆ ಧರ್ಮರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೆಂದು. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಆಭಾಸವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮಗಳ ಕಾಲ ಮುಗಿದಿದೆ. ಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಛಿದ್ರವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತೆ ಧರ್ಮವು ಸಮಾಜವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ. ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಹಾಕುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾ ಅಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಕೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತವು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಹಲವಾರು ದುರಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯು ಧರ್ಮದ ದುಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

2

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸಮಯದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಶಿಕ್ಷಿತವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಮಾನ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು.

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಕುರಿತಾದ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು. ಈ ವರ್ಗದ ಜನ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಅದರ ಧರ್ಮವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದೆಂದಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ಮೊದಲನೆಯದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಹೊಸದಾದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾದದ್ದು. ಅದು ಮಾನವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ವಿಶ್ವದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲೂ ಬಾರದು. ಇದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಕಾಲದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿಯ ಕುರುಹುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

1. ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿಗಳಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮ ಸಂಘ ಮತ್ತು ರಾಮರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್. ಇವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಲೋಪದೋಷಗಳೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು.

2. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘಗಳು ಸೇರಿದ್ದು ಅವರು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮೊದಲಿನ ಗುಂಪಿನವರಂತೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕಮತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಗಳಾದ ಇವರು ಹಿಂದೂಗಳ ಮತಾಂತರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಹಿಂದೂಗಳ ವಾಪಸಾತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಈ ಗುಂಪಿನವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳಾದ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದವರ ವಾದ "ವೇದ ಕಾಲ" ಕ್ಕೆ ಮರಳುವುದು. ಆರ್ಯ ಕುಲದ ಶುದ್ಧತೆ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವೇದೇತರ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡು ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ವೇದೇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಶುದ್ಧವಾದ ವೇದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ವೇದ ಆಧಾರಿತ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವೇದಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದವು.

ಮೂರನೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಯ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು. ಬಹುಶಃ ಸದ್ಯದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸಹಜ ಪ್ರಕೃತಿಯಾದ 'ಶಾಶ್ವತ' ಅಥವಾ 'ಸನಾತನ' ಮತ್ತು ಇದು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಧರ್ಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಲ್ಲದು. ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಅಂಶವೆಂದರೆ, "ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸವಾಲೆದುರಿಸಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ". ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ. ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪುನರುಕ್ತಿ, ಪುನರ್-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಳುವಳಿಗೆ ನಾನು 3 ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

1. ಬಹುಶಃ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾನವೀಯಗೊಳಿಸುವ, ಉದಾರಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಚಾರವಾದಿಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಂನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ, ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಗೀಳು, ಅಸ್ವಸ್ಥ ಪ್ರಾಣಿದಯೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಲಸಾದ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, 'ಏಕೀಶ್ವರವಾದ', ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾತ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವ ಕೇವಲ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ದೇಶದ ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದಂತೆ 'ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಾಜ'ವೂ ಸಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲಗಳಿಸಲು ವಿಫಲವಾದವು.

2. 'ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಶನ್ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೂಲಭೂತ ಬೋಧನೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ದೈವಿಕತೆ, ಅದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಐಕಮತ್ಯ, ಧರ್ಮದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಕೇವಲ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಗುಂಪು ಅಲ್ಲ, ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿತು.

3. ಮೂರನೆಯದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಪುನರುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಾದದ್ದು. ಬಹುಶಃ ಇದು ಆಧುನಿಕ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತಹುದು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ಇದು ಯಾವ ಒಂದು ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಂಥ ಚಿಂತನಕಾರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವೆನ್ನಬಹುದು. ಇತಿಹಾಸದ ಹಲವಾರು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ ವಿಚಾರಶೀಲ ಸತ್ವಯುತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧ, ವಿಚಾರವಂತ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಮೌಢ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ಪಕ್ವವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪುನರುಕ್ತಿಯೇ ಈ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಚೈತನ್ಯಶಾಲಿಯನ್ನಾಗಿಸುವ

ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧರ್ಮದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧರ್ಮದಷ್ಟೇ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೂ ಸಹ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ.

3

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂತರ್ಗತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ನನ್ನ ಈ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗದು. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಗಂಭೀರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದು ಧರ್ಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದೆ.

ಬ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಹಜ ಗುಣವಾದ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ವಿಚಾರಶೀಲ ತರ್ಕಾಧಾರಿತ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಜೀವನದ 'ಸವಿ' ಅಥವಾ 'ಸತ್ವ'ವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನವು 'ತರ್ಕ'ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು 'ನಂಬಿಕೆ' ಯ 'ಅರ್ಥ' ಮತ್ತು 'ಶಕ್ತಿ' ಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನೈತಿಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ಕಾರಣ'ವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಗೊಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಲಾನ್ ಶಾರ್ಡ್ ತನ್ನ 'Reason and Belief' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವ ಕಾರಣ ವನ್ನು ಹೇಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವೈಭವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ 'ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ' ಅತಾರ್ಕಿಕವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ತರ್ಕವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದು. ಮನುಷ್ಯವರ್ಗದ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ 'ನಂಬಿಕೆ' ಮತ್ತು 'ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ'ಗಳು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಬೇಡ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು 'ನಂಬಿಕೆ'. ಮತಾಂಧತೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲೆತ್ನಿಸುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಟಾಯ್ನಬೀ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಧುನಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಮತಾಂಧತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. 'ಕಾರಣ'ವು 'ನಂಬಿಕೆ'ಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಡಲು ಕೇಳುತ್ತದೆ?

ಎರಡು ವಿಶ್ವಯುದ್ಧಗಳಿಂದಾದ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ 'ಕಾರಣ'ವನ್ನು ಕೊಡಲು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣದ ಬುನಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗಳ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. 'ಸಂಪೂರ್ಣ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಮಾನವ' ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ ಹೆಚ್ಚು. ಏಕೆಂದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭಾವ ನೇರ, ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಕಾರಿ. ಇದರ ಕೆಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳು ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿರಹಿತ ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಬದಲು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಂತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿ ಅಪಮಾನುಷ ಗೊಳಿಸಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಜ್ಞರು ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನೇಜರುಗಳು ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ! ಅಧಿಕಾರ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಿರಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಯಂತ್ರಯುಗದ ಕಡೆಗೆ ಈ ಅವಸರದ ನಡೆ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಏಕಾಂತತೆ ಲುಪ್ತವಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಾಗದು. ಈಗ ಬಹುಶಃ ಅವುಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬದುಕಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಆಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಹಿಂದೂಧರ್ಮವೆನ್ನುವುದು "ಪುಸ್ತಕ"ವಿಲ್ಲದ, "ಪ್ರವಾದಿ"ಯಿಲ್ಲದ, "ದೇವಾಲಯ" ವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದುದಲ್ಲ, ವೇದಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ಣನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇವರಿಗೆ ಅಥವಾ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬಿಗಿತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರದೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಸನಾತನವಾದರೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಹಿಂದೂಧರ್ಮವು ಒಂದು ಜಂಗಮ, ಸ್ಥಾವರವಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರಂತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸ್ಥಿರ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ." ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದೊಳಗೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಸೇರಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಾವಯವ ಭಾಗವಾದರೆ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯೆಂದರೆ, ಇದು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಅನುಭವ ಮಿಶ್ರಣಗಳೂ ಇಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಗುಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಒಬ್ಬ ಅಂಧನು ಆನೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆವಿಗೆ ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದೊಂದು 'ಧರ್ಮ' ಹೌದು ಆದರೆ ಇದು 'ಒಂದು ಧರ್ಮ' ಅಲ್ಲ.

ಸಹನೆ ಎನ್ನುವುದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಹನೆ ಅಂದರೆ ದುರ್ಬಲತೆ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ವಿಧಾನ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ನಾನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಭ್ಯತೆಯ ಲಕ್ಷಣ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹನೆಯೆನ್ನುವುದು ಧರ್ಮದ ಬಹುರೂಪವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯೆನ್ನುವುದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಹಿಂದೂ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಆರು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದು ಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಹೌದು. ಮತ್ತೆ ವೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದರ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ವೇದದ ಬಂಧನ ಅಷ್ಟೇನು ತೀವ್ರತರವಾದದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ವಿಚಾರಣಾ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಇವೆ. ಚಾರ್ವಾಕ, ಕೌಟಿಲ್ಯ, ಮತ್ತನೇಕರು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಮನುಷ್ಯನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದು ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ತರ್ಕಾತೀತ ವಾದ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ 'ಯೋಗ'ವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ

ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು 'ಅನ್ವಯಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ'ವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ಜೀವನವನ್ನು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಗಿಂತ ನಡವಳಿಕೆಯು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. 'ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಏನಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ' ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದು ಧರ್ಮವು 'ಅತೀಂದ್ರಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಧರ್ಮ' ವೆಂದೆನಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರೋಧಿಯೆಂದೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಗಳ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳು ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ (mystic) ವಿಷಯಗಳು ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲೂ ಸಮವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲವು.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ನೈತಿಕತೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಲ್ಲ. ನೈತಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವು ವರ್ಣಧರ್ಮ, ಆಶ್ರಮಧರ್ಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡತೆಯು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳು ಸಮಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮೇಲು-ಕೀಳುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಆಚರಣೆಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಘನತೆ (individual dignity) ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮತ್ತು ಪರಮಸತ್ಯವೂ ಒಂದೇ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ದೈವಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿವುದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತ ದೈವತ್ವದ ವಾಸ್ತವೀಕರಣವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ನೈತಿಕತೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು 'ಪುರುಷಾರ್ಥ' ವೆಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಪರಿಪೂರ್ಣವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಹಿಂದೂಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವು ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ. ಕೇವಲ ಮಾನವ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದದ್ದಲ್ಲ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ ಎರಡೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಇದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಆತ್ಮ

ಅಥವಾ 'ಸ್ವಯಂ' (Essential Self) ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಬುದ್ಧಿ-ಮನಸ್ಸು-ದೇಹಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿ (Emperical Self). ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದು ಸಮಾಜದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರೆ, ಆತ್ಮವು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ 'ಅನಾಸಕ್ತಿ ಯೋಗ'ವು ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ 'ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ'ಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

4

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಸದ್ಯದ ಭಾರತ ವಿಶ್ವದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಆಸಕ್ತಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಟಾಯ್ನಬೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ಇಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಒಂದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅವನತಿಯ ಸಂಕೇತ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತದ ಹಿಂದೂಗಳು ಈಗ ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ವರ್ತನೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಘಾಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕಮತ್ಯದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಮಗೆ ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಹತಾಶ ಮತ್ತು ನಿರರ್ಥಕತೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಪುನಃ ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವತಃ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನು. ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಬಾಳಲಾರ. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಇದು ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸೀಮಿತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ 'ಅನಂತ' (Infinite)ದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ನಾಲ್ಪೇ ಸುಖಂ ಅಸ್ತಿ, ಯೋ ವೈ ಭೂಮ ತತ್ ಸುಖಮ್. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅಥವಾ ಉನ್ನತ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಹವಿದೆ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಸಂತಾಯನರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, 'ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದು' ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಧರ್ಮವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆವಶ್ಯಕ ಅನುಭವ. ಅದನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮತ್ಯಾಗ ಅಥವಾ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಅಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ಧರ್ಮರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು

ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತತೆಗೆ ಎರಡು ವಿಶೇಷಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಸಮಾನ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇರಲಾಗದು. ಭಾರತದಂತಹ ಬಹು ಧರ್ಮಗಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ– ಬೇರೇ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರು ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯೆಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಅಸಮಾನತೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೂ ಮಾನವತಾವಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸಹಯೋಗದೊಡನೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಮತಧರ್ಮಗಳ ಹಿಡಿತದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಅತೀಂದ್ರಿಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಧರ್ಮದ ಭವಿಷ್ಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯ ಜಾತೀಯತೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಏಕಾಂತತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಲೇಖಕ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣ ದಾಂಡೇಕರ (1909–2001) ಭಾರತದ ಹೆಸರಾಂತ ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ವೇದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಪುಣೆಯ ಭಂಡಾರಕರ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ 'ಪದ್ಮಭೂಷಣ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನ ಅವರ ಭಾಷಣಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕ "Some Aspects of The History of Hinduism"**ದಲ್ಲಿನ** "Hinduism and Modern Culture" **ಅಧ್ಯಾಯದ ಭಾವಾನುವಾದವಾಗಿದೆ.**

ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಬಾಬು ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ Citi Bank**ನಲ್ಲಿ** IT Manager **ಆಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ತಮ್ಮ ಹವ್ಯಾಸವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಉತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ:** svenkatesha@hotmail.com

ಗಾಂಧಿಯ ನಾಡಿಗೆ ನನ್ನ ಪಯಣ

ಮೂಲ: ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್ ಜೂನಿಯರ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಎಮ್. ಅಶ್ವತ್ಥ

ಜುಲೈ 1959

ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಆಸೆ ನನಗಿತ್ತು. ಸಣ್ಣ ಮಗುವಾದಾಗಲೂ ನನಗೆ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಬೆರಗು ? ಆನೆಗಳು, ಹುಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಾವಾಡಿಗರ ನಾಡು ಎಂದೇ ನಾನು ತಿಳಿದದ್ದು.

ಮಾಂಟ್ಗೊಮೆರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭಾರತದ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳೇ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದ್ದವು. ಗಾಂಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಸ್ ಚಳುವಳಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, "ನೀನೇಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರಬಾರದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

1956ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ ನೆಹರು ಅವರು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ನಾನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಮೆರಿಕದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಚೆಸ್ಟರ್ ಬೌಲ್ಸ್ ಕೂಡ ನನಗೆ ಇದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು.

ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ನಾನು ಹೊರಟಾಗಲೂ ಏನಾದರೊಂದು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಘಾನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದತ್ತ ನಡೆ" ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮಿಸೆಸ್ ಇಜೋಲಾ ವೇರ್ ಕರಿ ಅವರಿಂದ

ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಒಂದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಾರ್ಲೆಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಇರಿದರು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಣಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ಆಘಾತದಿಂದ ನಾನು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು, ವೈದ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಬಿಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು. ಮತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಧುಮುಕುವ ಮೊದಲೇ ಭಾರತದ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿತು.

ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಕೊರೆಟ್ಟಾ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಲಾರೆನ್ಸ್ ರೆಡಿಕ್ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿದೆ. ಕೊರೆಟ್ಟಾಗೆ ಭಾರತದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಡಾ. ರೆಡಿಕ್ ಅವರು ಆ ಮಹಾನ್ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರು. "ಹಿಂಸೆ ಇಲ್ಲದ ಹೋರಾಟಗಾರ" ಎಂಬ ನನ್ನ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿದ್ದ ಜನ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ಅದೇ ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದಂತೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿ ನೋಡಲು ಆರು ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಳಲು ಆರು ಕಿವಿಗಳ ಒಂದು ತಂಡದಂತೆ ಹೊರಟೆವು.

ಕ್ರಿಸ್ಟೊಫರ್ ರೇನಾಲ್ಡ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಮೆರಿಕನ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸದರ್ನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಲೀಡರ್ಶಿಪ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಂಟ್ಗೊಮೆರಿ ಸುಧಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವು. ಭಾರತದ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ನಮಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಫೆಬ್ರವರಿ 3, 1959 ರಂದು ನಾವು ನ್ಯೂ ಯಾರ್ಕ್ ನಿಂದ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ರೆಡಿಕ್‌ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರಿಚರ್ಡ್ ರೈಟ್ ಅವರ ಬಳಿ ಉಳಿದೆವು. ಅವರು ನಮಗೆ ಯೂರೋಪ್ ನಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಡಿಗೆಯ ಸೇವನೆಯೂ ಆಯಿತು.

ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿದ್ದ ವಿಮಾನ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹವಾಮಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಬಳಸು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಎರಡು ದಿನ ತಡವಾಗಿ ತಲುಪಿದೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಫೆಬ್ರವರಿ 10ರಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 10ರಂದು ದೆಹಲಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದಾಯ ಹೇಳುವ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು; ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುವಂಥದ್ದು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದದ್ದು ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಭವ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಗತ ದೊರೆಯಿತು. ಭಾರತದ ಜನ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಔದಾರ್ಯದ ಮಳೆಗರೆದರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು; ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು; ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು; ಲೇಖಕರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸಂತರು. ನಮ್ಮ ಫೋಟೋಗಳು ಸದಾ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೆಳಗಿನ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ; ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು: "ನೀವು ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್ ಅಲ್ಲವೇ?"

ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳೂ ನಮಗೆ ತೆರೆದಿದ್ದವು. ನೂರಾರು ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳು ಬಂದವು, ಆದರೆ ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹೋದರಭಾವದಿಂದ ಕಂಡರು. ನಮ್ಮ ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣವೇ ನಮಗೆ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ್ದು ಅಮೆರಿಕ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಮತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟ.

ಅನೇಕ ಚರ್ಚಾಕೂಟಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಭಾರತೀಯರ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದೆ. ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ದುಭಾಷಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗಳ ಸಭಿಕರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು.

ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನೀಗ್ರೋ ಜನರ ಹಾಡುಗಳೂ ಪ್ರಿಯವಾದವು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಷ್ಟೇ ಕೊರೆಟ್ಟಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದಳು. ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಪಡೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳ ನಂತರ, ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಪಡೆಯಲು ಜನ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪೈಲಟ್‌ಗಳು ಹೊರಬಂದು ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವಿವರವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದವು. ಮಾಂಟ್ಗೊಮೆರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆಸಿದ ಬಸ್ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಈಗಲೂ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು "ಬಸ್ ಚಳುವಳಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ?" ಎಂದು

ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಸ್ ಚಳುವಳಿ 1956ರಲ್ಲಿಯೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುದ್ದಿ ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವರದಿಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆವು. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ವರದಿಗಾರರು ಚುರುಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಖಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಅಗೌರವದಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುದ್ದಿಗಾರರಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭಾರತದ ಭೇಟಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು–ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ರಾಜಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೂಗುಚ್ಛವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ? ಎಲ್ಲವೂ ರೋಮಾಂಚಕರವಾಗಿದ್ದವು. ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕೆಳತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿಯೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಬಲವಾದ ಅಸ್ತ್ರ ಎಂಬ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಇನ್ನೂ ದೃಢವಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಲು ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಅತ್ಯದ್ಭುತ. ಯಾವುದೇ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಯ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಕಹಿ ಭಾವನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆಯ ಗೌರವವಿದೆ. ಬೇರೆಯವರ ದಮನವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಇಳಿದರೆ ಕಹಿತನ ಮತ್ತು ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಆತ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಾರೆ ? ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟುವವರು ಈಗ ಯಾರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಜನಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವು ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ"ನ ಹತ್ಯೆಯ ತಕ್ಷಣವೇ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿಗೆ 13 ಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಹಣ ಕೂಡಿತು. ಇದು ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಇರುವ ನಿಧಿಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಸಂದಾಯವಾದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ

ಕೊಡುಗೆ. ಈ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವಗಳ ಪ್ರಸಾರ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಅವರು ಬರೆದ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರುಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೆನಪಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಯಾವುದೇ ಅಳತೆಗೋಲಿನಿಂದಲೂ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇತಿಹಾಸದ ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.

ಗಾಂಧೀವಾದಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ತೆರೆದ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ನೀಡಿತು. ಮಾಂಟ್ಗೊಮೆರಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅವರು ಹೊಗಳಿದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾವಾದದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತದ ಗಾಂಧೀವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು, ಅಹಿಂಸಾವಾದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ವಾಲೋಚಿತವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿರಂಕುಶವಾದಿ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಫ್ರಿಕನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪರವಾದ ಒಲವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಬಹಳ ಜನರಂತೆ ಅವರು ಕೂಡ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಅವಿರೋಧಗಳ ನಡುವೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಇದು ಪೂರ್ತಿ ತಪ್ಪು. ನಿಜವಾದ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ವಿರೋಧ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೇಡನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗ, ಆದರೆ ಇದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಟುವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗ. ದಮನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸಮಾಜಗಳು ಹಿಂಸೆಗೆ ಇಳಿದಾಗ ಆ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಜನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವು ಗಾಂಧಿಯವರು ಅದೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇಶ; ಇಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳೂ ದೊಡ್ಡವೇ. ನಾವು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬೇಕಾದಾಗ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದೆವು, ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ, ಪೂರ್ವದಿಂದ

ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ. ಹತ್ತಿರದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ರೈಲುಗಳು ಮತ್ತು ದುರ್ಗಮವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆವು.

ಭಾರತ ಅಮರಿಕದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಮೂರರಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ನಾವು ಜನಸಾಗರವನ್ನು ಕಂಡೆವು – ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರಗಳ ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಅನೇಕರು ಬಡವರು; ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನರ ಸರಾಸರಿ ಆದಾಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 70 ಡಾಲರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಜನರ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಪೇಟಗಳು, ಗಂಡಸರ ಪಂಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರ ಸೀರೆಗಳು ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯರು ಭಾಗಶಃ ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಭಾಗಶಃ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಉಡುಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ; ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ದಿನವೂ ಹೊರಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಅವಿವಾಹಿತ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಗಂಡಸರು. ತಮ್ಮ ಹಾಸಿಗೆ ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೇ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಚ್ಚಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ – ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ, ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಿದ ಯಾವುದೋ ಅಂಗಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ.

ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಶೇ. 30 ಜನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. 1930ರ ದಶಕದ great depression ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಊಟ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಬದಲು ಮೂರನೆ ಎರಡು ಭಾಗ ಎಂದರೆ ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೋ, ಅರ್ಧೋದ್ಯೋಗ (under-employment) ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಭಾರತದ ಶೇ. 70 ಜನ ಕೃಷಿಕರು– ಇವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 200 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ– ಹವಾಮಾನದ ಮೇಲೆ ಇದು ಅವಲಂಬಿತ. ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದವರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಬಡತನ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪರಾಧ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಜನರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವದ ಪರಿಣಾಮ ಇದು. ಬಡತನವಿರಲಿ, ಇಕ್ಕಟ್ಟಿರಲಿ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹಿಂಸಿಸುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬೀದಿ ಜಗಳವನ್ನು ಕಂಡೆವು.

ಬಡವರಿರುವಂತೆಯೇ, ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ, ಆಡಂಬರದ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ, ತಿನ್ನಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಭಾರತೀತರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೂರ್ಶ್ವಾ

ಜನ – ಬಿಳಿ, ಕಪ್ಪು, ಕಂದು– ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಾರತಮ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ವರ್ಣ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ; ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥ ಒಂದೇ – ಕೆಲವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಕೀಳು ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬಂತೆ ಅವರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎರಡೂ ಆದವು. ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾರತಮ್ಯ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ (ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾನೂನು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ). ಆದರೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಭಾರತ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ದೇಶದ ಕಾನೂನಿನ ಹಿಂದೆ ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಬಲವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗ್ರಾಮಗಳ ಪಟೇಲರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತಪ್ಪೆಂದು. ಆದರೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕೆಲವರು segregation ವಿರುದ್ಧದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೂ, segregation ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಂಭವನ್ನೇ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಊಹೆಗೂ ಮೀರಿದ್ದು.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ವರ್ತಿಸುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಐಸನ್ ಹೋವರ್ ಅವರು ಒಬ್ಬ ನೀಗ್ರೋ ಹುಡುಗಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು.

ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ "ಹರಿಜನರು" ಎಂದು ಕರೆದರು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ– ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ.

ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ಅಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಭಾರತ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಬೇಕು; ವಿದೇಶಿ ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಬೇಕು; ಇದರಿಂದ ಬದುಕಿನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಆದರೆ ಇತರರು – ಬಹುಶಃ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು – ಹೇಳುವುದು ಭಾರತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕವಾದಕ್ಕೆ

ಬಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಡಾಲರ್‌ನ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನ ಮಟ್ಟ ಕೆಲ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಧಾರಿಸಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಸುಧಾರಿಸುವ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನೆಹರು ಅವರು ಪಂಡಿತರೂ ಹೌದು; ದೊಡ್ಡ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ನಾಯಕರೂ ಹೌದು. ಅವರು ಈ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳ ಮಧ್ಯದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಉದ್ಯಮೀಕರಣವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿ ಭಾರಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಿದ್ದು ಉದ್ಯಮೀಕರಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಭೂದಾನ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ಸುತ್ತ ಇದು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಇದು ಬಲಪ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಮೈತ್ರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಾಯಕರು ಸಂತ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಜಯ ಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣವಾದ ಗ್ರಾಮ ಅವರ ಆದರ್ಶ. ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕೆಲವೆಂದರೆ:

1. ಭಾರೀ ಜಮೀನುದಾರರು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತೆ ಒಲಿಸುವುದು.

2. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಮಂಡಲಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಲಿಸುವುದು.

3. ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ರೈತರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗರು ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೂತು ಹೊಲಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಜನರ ವಾದವೇನೆಂದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ತೊಂದರೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ; ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಅಥವಾ ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜೊತೆ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗರು ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಡವಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ಲಮ್‌ಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಚಳುವಳಿಯ ಜನರ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳ ವಾದ.

ಇಂಥ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ನಾವು ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಭಾರೀ ಜಮೀನುದಾರರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುದಾರರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಹಕಾರ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಬೇಕಾದ ವೇಗವನ್ನು ಈ ಚಳುವಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಚುರುಕನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಕರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಹ ಅವುಗಳ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಈಡೇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಟ್ಟು 25 ಮಿಲಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 6 ಮಿಲಿಯನ್ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ – ಹಾಗಾಗಿ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ 25 ಮಿಲಿಯನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ 90 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೂ, ನಿರುದ್ಯೋಗದ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅನಿಸಿದ್ದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಬೇಷರತ್ತಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಹಿತವೂ ಇದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದಲ್ಲ. ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಗೆ ಪೂರಕವೆಂದಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಸರಿ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ. ಹಾಗೆಯೇ, ಭಾರತವು ತನ್ನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಫಲ.

40 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಭಾರತ, ಎಡ ಅಥವಾ ಬಲಪಕ್ಷದ ನಿರಂಕುಶವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯದೆ ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ವರ. ದೇಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಪರವಾಗಿ ಭಾರತ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ. ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಇಂದಿಗೂ ಇರುವ ನಾಡು. ಭಾರತ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರು: ರೆವೆರಂಡ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್. ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಕಿಂಗ್ ಅಮೆರಿಕದ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟದ ನೇತಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿನ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಬಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೂಡ ದೊರಕಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದ್ದು ಭಾರತವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮಹದಾಸೆ ಇತ್ತು. ಅದು 1959ರಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು.

ಇದರ ಅನುವಾದಕರಾದ ಎಮ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ಮತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದವರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೆ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ಪದವಿ ಪಡೆದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಮೆರ್ಝಾನ್ ಕಂಪನಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಓದುವುದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ. ಪತ್ನಿ ಅಪರ್ಣಾ ಮತ್ತು ಎರಡು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ.

ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಪ್ರಬಲ ಅದುವೇ ಜೀವಜಲ

ಮೂಲ: ನಾಟಲಿ ಏನ್ಜೀಯರ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಡಾ. ಡಿ. ಎಮ್. ಸಾಗರ್

ಸರಿಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಲಚರಗಳು ನೀರಿನ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ದಾಪುಗಾಲಿಕ್ಕಿದವು. ಆದರೆ ಇಂದು, ಹಲವಾರು ಲಕ್ಷ ಮಾನವ ಅವತರಣಿಕೆಗಳು ಬೇಸಗೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನೀರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತವೆ!. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತು ಪ್ರತಿಶತ ಜನರು ತಮ್ಮ ರಜಾ ದಿನಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಗರವನ್ನೋ, ಸರೋವರವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮತ್ಯಾವುದೋ ನೀರ ಸನಿಹ ಇರುವ ವಿಹಾರ ಧಾಮಗಳಿಗೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಾರೆ.

ನಮಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿವೆ, ಕಿವಿರುಗಳಿಲ್ಲ. ಚತುರ ಈಜುಗಾರರಲ್ಲದ, ನಿಂತ ನೀರಿನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಳುಗಬಲ್ಲವರೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಕುರಿತ ನೆನಪಿನ ಸೆಳೆತದಲ್ಲೇ ಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಒದ್ದೆ ಒದ್ದೆ!. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ನೀರಿನೊಡಗಿನ ಸಂಬಂಧ ಮನುಷ್ಯನ ಭ್ರೂಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ!. ಭ್ರೂಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀರಿನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಈಜುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ! ಬೆಳೆದು ಪ್ರೌಢ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡುವ ನೀರಿನ ಚೀಲ! ಸುಮಾರು ಶೇ ಅರವತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರದ ತೂಕ ನೀರಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗೂ ನೀರು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಅಗತ್ಯ.

ಶರೀರದ ಕೋಶ–ಕೋಶಗಳ ಜೈವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ ನೀರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತ, ಕಾರಣ ನಾವು ನೀರಿನ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಉಸಿರಾಡಲಾರೆವು, ಬೆವರಲಾರೆವು, ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾರೆವು.

ಎಲ್ಲಾ ದೈನಂದಿನ ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಶಾರೀರಿಕ ಜೈವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ ನೀರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ದಾಹ ಎನ್ನುವುದು ಜೀವಿಗಳ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಲಕ್ಷಣ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂಟೆ, ಮರುಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಆಮೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿರಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಅವು ಕೂಡಾ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲೇ ಬೇಕಾದದ್ದು ವಾಸ್ತವ.

ಭುವಿಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಳನಳಿಸಿದ್ದೇ ವಾರಿಧಿಯಾಳದಲ್ಲಿ. ವಿಜ್ಞಾನದ ನಿಕಷಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ನೀರಿನ ಸ್ವಚ್ಛ-ಸ್ಫಟಿಕದ ಸೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಗಳ ಉಗಮವನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಓರೆಗಾನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಗೆರಾಲ್ಡೀನ್ ರಿಚ್ಮಂಡರ ಲಘು-ಧಾಟಿಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ- 'ವಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿಯಲು ಹೇಗೋ ನೀರು ಅದನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು!'

ಮಗದೊಂದು ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಸಾಟಿ ಇಲ್ಲದ, ಮದ್ಯ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗದ ನೀರಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಅದರ 'ಮೂರು ತಲೆ' ಇರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹೆಸರಿನ H2O ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ಧಾತುಗಳು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸತ್ಯ ಎಂದರೆ – ಎರಡು ಜಲಜನಕ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪರಮಾಣುಗಳು ಸೇರಿ ಜನಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವ ಶಕ್ತ-ದ್ರವ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅಣು-ಸಹಜವಾದ ಚುರುಕುತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. "ನೀರಿನ ಪರಮಾಣುಗಳು ಉಳಿದ ಪರಮಾಣುಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನಾವುದೇ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನಂತಹ ಗುಣ-ಲಕ್ಷಣಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅದು ನೀರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದೀತು" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವರ್ಜೀನಿಯಾದ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜಿಲ್ ಜೆನ್ಸೆರ್. ಅರ್ಥಾತ್, ನೀರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಟಿ ಇಲ್ಲ.

ನೀರಿನ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಪರಮಾಣು ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲಜನಕವು ಎರಡು ಜಲಜನಕದ ಋಣ ವಿದ್ಯುತ್ವಾಹಕಗಳಿಗೆ (Electrons) ಬಲವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಪರಮಾಣು ಗುಚ್ಚವು ಧ್ರುವೀಕರಣ(polarized)ಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಧ್ರುವೀಕರಣದಿಂದ ನೀರು ಇತರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಸಂವಹಿಸಲು, ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂತಹ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಜಲಜನಕ ಬಂಧ (hydrogen bond) ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಜಲಜನಕ ಬಂಧವೇ ನೀರನ್ನು ನೀರಿನೊಡನೆಯೂ ಹಾಲನ್ನು ನೀರಿನೊಡನೆಯೂ ಹಾಗೂ ಇತರ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮ. ನೀರಿನ ಹರಿವಿಗೂ ಇದೇ ಕಾರಣ.

ನೀರಿನ ಕಣಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಗುಣಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಜಲಜನಕ ಬಂಧ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀರ ಕಣಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು

ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬೊಗಸೆ ನೀರು ತೊರೆಯಾಗಿ, ತೊರೆ ನದಿಯಾಗಿ, ನದಿ ಸಾಗರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗಗನ ಗತಿಯ ವೃಕ್ಷಗಳ ತುದಿ ತಲುಪುವುದು ಕೂಡಾ ಜಲಜನಕ ಬಂಧದಿಂದ!.

ಜಲಜನಕ ಬಂಧದ ಸೆಳೆತದಿಂದ, ನೀರಿನ ಕಣಗಳು ಬಾಗಿ, ಬೀಗಿ ಹಾಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಗಿಕೊಂಡು, ಬಹುದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನೀರಿನಿಂದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ನೀರಾಗಿ, ನೀರು ಅನಿಲ ವಾಗುವ ಚಮತ್ಕಾರ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು ಕುದಿಯುವ ತಾಪಮಾನ ಹಾಗೂ ಘನೀಭವಿಸುವ ತಾಪಮಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇವೆರಡು ಬಿಂದುಗಳ ನಡುವೆ ಬಹಳ ಅಂತರವೂ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಮೂರು ಪರಮಾಣುಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾದ ನೀರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಣವಾಗಿದ್ದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಕಣ ಸುಮಾರು ಮೈನಸ್ 90 ಡಿಗ್ರಿ ಫ್ಯಾರನ್‌ಹೀಟ್‌ಗೆ ಆವಿಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ಕುದಿವ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಕೇವಲ ನಲವತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಕೆಳಗೆ ಘನೀಭವಿಸಬೆಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀರು ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ!

ಹಾಗಾಗುವುದು ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಸಲ್ಫೈಡ್. ನೀರಿನಷ್ಟೇ ಗಾತ್ರದ ಕಣ, ಎರಡು ಜಲಜನಕ (ಹೈಡ್ರೋಜನ್) ಗಳು ಆಮ್ಲಜನಕಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನೀರಾಗಿದೆಯೆಯೋ ಹಾಗೇ ಎರಡು ಜಲಜನಕಗಳು ಒಂದು ಸಲ್ಫರ್‌ಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಾವಿರುವ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಸಲ್ಫೈಡ್ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದರ ಕುದಿವ ಬಿಂದುವಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಈಗ ಕೇವಲ ದುರ್ನಾತ ಬೀರುವ ಒಂದು ಅನಿಲವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಾರ್ಬನ್ ಡಯಾಕ್ಸೈಡ್ ಕೂಡಾ ಹಾಗೆಯೇ! ಕುದಿವ ಉಷ್ಣತೆ ಹಾಗೂ ಘನೀಭವಿಸುವ ಉಷ್ಣತೆ – ಎರಡೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು "ಊಫ್" ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೆಲ ಬಿಟ್ಟು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ! ನೀರು ಹಾಗಲ್ಲ! ಅದರ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಲಜನಕ ಬಂಧದ ಕಾರಣ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುವುದು ಕೂಡ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು!! – ಎಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಡಿ!. ಘನೀಭವಿಸುವ ಉಷ್ಣತೆ 32 F^{0}, ಕುದಿವ ಉಷ್ಣತೆ 212 F^{0}, ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಉಷ್ಣತೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ 180 F^{0}! ಆ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಆವಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಿಸಿ ಚಹಾ ಕುಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ!?

ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀರಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅನಂತ ಜೀವ–ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ! ಭುವಿಗೆರಗುವ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಸೌರ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾದುಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು ನೀರು! ನಾವು ಬೆವರಿ ದೇಹದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಆ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧಿಸಲು ಕೂಡ ನೀರು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ನೀರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಲ್ಲಾ ದ್ರಾವಕಕ್ಕಿಂತ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಆಮ್ಲವಾಗಿಯೂ (acid), ಹಾಗೂ ಮೂಲ(base)ವಾಗಿಯೂ ಬದಲಾಗುವ ನೀರು, ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆ ಉಪ್ಪು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಜೀವಕೋಶದ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲದು! ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಿಸುವ, ಜಲಜನಕ ಬಂಧದ ಸ್ನಿಗ್ಧ ಗುಣ (viscosity), ಜೀವಕೋಶಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

"ನೀರು ಜೀವಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿನ ಜೈವಿಕ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಸೇತುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜೈವಿಕ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಕಾರಣ" ಎನ್ನುವುದು ಲಂಡನ್ ಸೌತ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಚಾಪ್ಲಿನ್ನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಣಗಳೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಮೂಹ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ನೀರಿನ ಈ ಗುಣ ಅದರ ಬಾಗು–ಬಳುಕಿಗೆ, ವಯ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಾವು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವ ನೀರು–ನೆಲ–ಗಗನ ಸೇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೃಶ್ಯ–ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ನೀರಿನ ಈ 'ಕೋನದ' ಪರಿಚಯ ಇರದ ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದೆ ಇರದು.

ನೀರಿನ ವಿಲಕ್ಷಣತೆಗೆ ಬಹುಶಃ ಕೊನೆ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥಗಳು ತಂಪಾದಾಗ ಅವುಗಳ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಭಾರವಾಗುತ್ತವೆ, ಹಾಗೂ ಅವು ಕರಗಿದಾಗ ಹಗುರಾಗುತ್ತವೆ. ನೀರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಘನವಾಗಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಾದಾಗ ನೀರಿಗಿಂತ ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿಮ ಘನೀಭವಿಸುವ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ತೇಲುವ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಪದರದ ಕೆಳಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ನೀರು ಲಭ್ಯ, ಹಾಗೂ ಕಡು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಹರಳುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಬೆ ಶರಬತ್ತಿನ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೆದ್ದು "ಬಾಟಮ್ಸ್ ಅಪ್"! ಎಂದು ಚೀರುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕಿ ನಾಟಲಿ ಏನ್ಜೀಯರ್ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಹಾಗೂ ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತೆ. ಜನಿಸಿದ್ದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ 16, 1958. ಮಿಚಿಗನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಒಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮಹದಾಸೆಯಿದ್ದ ನಾಟಲಿಗೆ ಅಯಾಚಿತವಾಗಿ ಎದುರಾಗಿದ್ದು ಟೈಮ್ಸ್ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ 'founding staff reporter' ಆಗಿ ಕೆಲಸ. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ.

'ಸೋಮಾರಿತನ'ದಿಂದ 'ವಿಕಾಸವಾದ'ದವರೆಗೆ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬರವಣಿಗೆ ಇವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಡಾ. ಡಿ ಎಮ್. ಸಾಗರ್ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯೂ ಒಂದು. ಜನಿಸಿದ್ದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಇವರು ಯೂರೋಪಿನ Groningen ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೊಲರಾಡೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ/ಮಟೇರಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು Nano letters, Phys.Rev.Lett. , Nature/Scientific Reports ಮುಂತಾದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: sagarquantum@gmail.com

ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕತೆ

ಮೂಲ: ಮಾಯಾ ಏಂಜೆಲೋ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಸುಮತಿ ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಪತಿ ಓರ್ವ ಪ್ರೌಢವಯಸ್ಕನಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಗನೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಗನಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಗಂಡನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಯೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ನಾನು ಎಣಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನನ್ನ ಮಗ, ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಹೌದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಅನುಮಾನ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ, 'ಶರತ್ತು ಕಟ್ಟೋಣ ಬೇಕಿದ್ರೆ, ನಿಂಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲ' ಎಂಬಂತಹ ನೋಟ, ಮತ್ತು ಈ ಬಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದೆಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಜಂಬ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

"ಎಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ, ಹಾಗಾದ್ರೆ" ಅವನು ಕೇಳಿದ.

ಇದು ಹಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅಥವಾ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಕ್ಷಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ, ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಷಣವಂತೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, "ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅಮ್ಮಂದಿರ ದೇಹದಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ."

ಅವನು ಮಂಕಾಗಿಬಿಟ್ಟ.

"ಎಷ್ಟು ಸಮಯದಿಂದ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಿಂಗೆ ಅದು?"

"ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ."

"ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾರೂ ಯಾಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ನಂಗೆ?"

"ಬಹುಶಃ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೀಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ನೀ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರಲಿಲ್ಲಾನ್ನಿಸುತ್ತೆ."

ಅವನ ಆಸಕ್ತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕರಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಹೀಗಿರುವಂತೆಯೇ, ಅವನ ಕೈಗೊಂದು ಲೋಟ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟೆನು. ಅವನು ಹಾಲು ಗುಟುಕರಿಸಲು ತೊಡಗಿದಂತೆಯೇ, ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡ ನಾನು ನಿರಾಳವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ಉಸಿರೆಳೆದೆನು.

ര

"ಮತ್ತೆ...ಮಗು ಹೇಗೆ ಅಮ್ಮನ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾ ನಿನಗೆ?" ಅವನು ಲೋಟವನ್ನು ಅಡುಗೆಮನೆಯ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿರಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ. ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನಾನು ಬಹಳ ಬೇಗ ನಿರಾಳವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆನು; ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಧಾಳಿಯಿನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿ ಅವನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕುತೂಹಲ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಗು. ಮತ್ತೆ ಸಮಯ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಗಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗ ಹತ್ತಿತು. ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಭಾವುಕಳಾಗಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಅವನ ಗುಪ್ತಾಂಗಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ.

ಅವನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ.

"ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಒಂದು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೋಡಿಗೆ ಮಗು ಪಡೆಯುವ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದರೆ, ಗಂಡಸು ತನ್ನ ವೀರ್ಯಾಣುವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ವೀರ್ಯಾಣು ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂಡಾಣುವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮಗು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ."

ಈ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದ ಹುಡುಗ ಹೇವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಮುರಿದನು.

"ಅಪ್ಪ ನಿನಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಾ? ಅಬ್ಬಾ! ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೆ ಮಗು ಪಡೆಯುವ ಆಸೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು."

"ನನಗೆ ನೀನು ಬೇಕಿತ್ತು ಕಂದ" ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

"ಸದ್ಯ! ನಿನಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯುವ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಥೂ!" ಅಸಹ್ಯದ ಭಾವನೆ ಅವನನ್ನು ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಿತು. ಹೋಗುತ್ತಾ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತಲಿದ್ದ.

ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರು ದೈಹಿಕ ಸುಖ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಕೂಡ, ಮಕ್ಕಳ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಈ ಅಸಹ್ಯಕರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ದುರ್ದೈವವಶಾತ್, ಇಲ್ಲಿನ ಅಸಾಧಾರಣ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಆ ಮಕ್ಕಳ ವಯಸ್ಸು ಮುವ್ವತ್ತು, ನಲವತ್ತು, ಮತ್ತು ಐವತ್ತರ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ര

ನನಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಒಬ್ಬ ಆಫ್ರಿಕನ್-ಅಮೇರಿಕನ್ ಸ್ತ್ರೀಯ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಆಕೆಯ ತಂದೆಗೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಯಾತನಾಮಯ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ

ತಾಯಿ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ, ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಆತನ ಉಪಚಾರಗೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ತಂದೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಇದಾದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ, ಈ ನನ್ನ ಪರಿಚಯಸ್ಥ ಗೆಳತಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧ ಹರಿದುಕೊಂಡಳು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಒಬ್ಬಂಟಿ ತಾಯಿ ಓರ್ವ ಸಂಭಾವಿತ ಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಈ ಮಗಳು, ಮುವ್ವತ್ತೈದು ವರ್ಷದವಳಾಗಿ, ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿಚ್ಛೇದನ ಹೊಂದಿದವಳಾಗಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದವಳಾಗಿದ್ದಳು, ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇವಳ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಮೇರೆ ಮೀರಿ ಹೋಗಿತ್ತು, ಈ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ನಾಜೂಕಿಲ್ಲದೇ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡವುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಪರಿಚಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪು, ಚರ್ಚ್ ಸಭೆಯ ನಂತರದ ಭಾನುವಾರದ ಉಟೋಪಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದು ಹೋಟೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಯ್ತು. ಈ ದುಃಖಿತ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಆ ಗೆಳೆತನದ ಬಗೆಗಿನ ತನ್ನ ದಿಗಿಲನ್ನು ಮಾತುಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರ ವಸ್ತುವಾಗಿಸಿದಳು.

"ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು? ಅವಳಿಗೆ ಅರವತ್ತರ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಅರವತ್ತೈದಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನ ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದೀತೇ? ಆ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಮೈ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಿಕ್ಕುವುದು?"

ಅವಳ ಮುಖ ಕುರೂಪದ ಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಉಬ್ಬಿದ ಕೆಳ ತುಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಬ್ಬಿಸಿ, ದುಃಖ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಮುದುಡಿ ಕೂತಳು. "ವಯಸ್ಸಾದವರು ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದರೇ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳಸುತ್ತದೆ."

ಆ ಮೇಜಿನ ಸುತ್ತ ಎಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಎಪ್ಪತ್ತೈದರ ವಯೋಮಾನದ ಕಪ್ಪು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂತಿದ್ದರು. ಆಕೆಯ ನಿಷ್ಠುರದ ಮಾತುಗಳ ಉದ್ಘೋಷ ಮುಗಿದ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೌನವಹಿಸಿ, ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಮಾತನಾಡಲು ತೊಡಗಿದರು.

ಡ

"ನಿನಗೆ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯಾ?"

"ನಿನಗೇನಾಗಿದೆ?"

"ವೃದ್ಧರು ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಿನಗೆ ಈ ತರಹದ ತಪ್ಪು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು?"

ಓರ್ವ ಮಹಿಳೆ ಈ ಕೋಲಾಹಲದ ಕೂಗುಗಳು ತಣ್ಣಗಾಗುವರೆಗೂ ಕಾದಿದ್ದು ನಂತರ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು, "ನಿನಗೇನನ್ನಿಸುತ್ತದೆ? ನಿಮ್ಮಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆ? ಅವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ? ಹೇಗೆ?"

ಆ ಸಿಡುಕಿನ ಹೆಣ್ಣು ಒರಲಿದಳು, "ನೀವು ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ." ಅವಳ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಬೊಬ್ಬೆಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿತು.

"ಹುಡುಗೀ, ನೀನು ರೋಗಿಷ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನವಳು."

"ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೋ."

ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅತೀ ವಯೋವೃದ್ಧೆ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಿದರು, "ಸುಸ್ತಾಗಿದೆಯೆಂದಾಕ್ಷಣ ಸೋಮಾರಿ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪ್ರತೀ ವಿದಾಯ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸಂಬಂಧದ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚುವಂಥದ್ದಲ್ಲ."

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಎಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ನೆನಪಾದವು. ಅವಳಾಗ ಆಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕನೇ ಮಲತಂದೆಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನು ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯ. ಅಂದಿನ ಅವಳ ದೂರವಾಣಿಯ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹತಾಶೆ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.

"ಮಗು, ಮಗು, ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ನಾನು ಆದಷ್ಟು ನಿಧಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಈ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ..."

ಅವಳ ಧ್ವನಿ ಎಷ್ಟು ಗಡುಸಾಗಿತ್ತೋ, ನಾನು ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಮೃದುಗೊಳಿಸಿದೆ. "ಅಮ್ಮ, ಏನು ವಿಷಯ? ತಿಳಿಸು. ನಾನದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ, ಸರಿಪಡಿಸುವೆ." ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೆರೋಲಿನಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಏರಲೈನ್‌ಗಳು, ದೂರವಾಣಿ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದವು.

"ಇದು ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನ ವಿಚಾರ. ಅವನ ಬಳಿ ನೀನಿದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಪೃಷ್ಠವನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರದೂಡಿ, ಅವನ ಅಂಡನ್ನು ಹಾದಿ-ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರಿಸುವೆ."

ಅಮ್ಮನ ಈ ಕೊನೆಯ ಗಂಡ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗ್ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ಸಂತಾನವಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನನಗೆ ತಂದೆಯ ಕಾಳಜಿ, ಸಲಹೆ, ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಹದಿವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಪ್ಪ-ಮಗಳಾಗಿದ್ದೆವು.

"ಅಪ್ಪ ಏನು ಮಾಡಿದರಮ್ಮ? ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?"

"ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ, ಅವನೊಂದು ಸುಡುಗಾಡು ಕೆಲಸಾನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ." ಆಕೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸಿದ ನಿರಾಶೆಯ ಅರಿವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, "ಆದರೆ, ಅಮ್ಮ, ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯಾಘಾತ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲ."

ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು, "ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ತನಗೆ

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಬಂದೀತೆಂದು ಆತ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವೈದ್ಯರು ಇದು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಅವ ಹಾಗೆ ಭಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಅಸಹನೆ ಬಂದಿತೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಸಾವಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾವಿಲ್ಲ ಎಂದುಬಿಟ್ಟೆ."

ಅಮ್ಮನ ಮಾತು ನಗು ಉಕ್ಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ.

"ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಅಮ್ಮ? ನಿಜವಾಗಲೂ, ನಾನೇನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ."

"ಹೌದು, ನೀನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ಅವನ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡು. ಅವನು ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳ್ತಾನೆ. ನೀನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವಾದರೆ, ನಾನವನನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕ್ತೀನಿ. ನಾನು ಹೆಣ್ಣು, ಹಾಳು ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಯಲ್ಲ."

ನನಗೆ ಅವಳ ಮಾತಿನ ಒಳಧ್ವನಿಯ ಅರಿವಾಯ್ತು. ಆಕೆ ಬೇಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು: ಏನೋ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗ್ತಾ ಇರುವುದರ ಇಂಗಿತ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸಿತು.

ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, " ಆಯ್ತು, ಅಮ್ಮ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಪ್ಪನ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡುವೆ."

"ಹಾಗಾದರೆ, ಆ ಕೆಲಸ ಮೊದಲು ಮಾಡು ನೀನು."

"ಅಮ್ಮ, ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡು ನೀನು. ನೀ ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವೆ. ಶಾಂತಳಾಗು, ಅಮ್ಮ. ನನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಮಾಡುವೆ."

"ಆಯ್ತು, ಮಗು, ಬೈ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಕರೆ ಮಾಡುವೆ." ಅವಳು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪ್ರಶಾಂತಗೊಂಡಿದ್ದಳು. ದಿನವಿಡೀ ಯೋಚಿಸಿ, ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮಾಡಿದೆ.

"ಹಾಯ್, ಅಪ್ಪ, ಹೇಗಿದ್ದೀರ?"

"ಹೇಯ್, ಮಗಳೇ ನೀನು ಹೇಗಿರುವೆ?" ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸಿತ್ತೆಂದು ಅವರ ಮಾತಿನ ಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

"ಚನ್ನಾಗಿದ್ದೀನಿ, ಅಪ್ಪ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆಯುವೆಯಾ?"

"ಓಹ್ ಮಗು, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಆಕೆ ಅವಳ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಳಲ್ಲ."

"ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅಪ್ಪ. ನಾನು ಆಕೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಹಸಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆಕೆ ಇವತ್ತು ಏನನ್ನೂ ತಿಂದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ಆಕೆ ಏಡಿಯ ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು, ಹಸಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶತಾವರಿಯನ್ನು ಉಂಡಳು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಂಡೆವು."

"ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಆಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಮದ್ಯವನ್ನೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೌದೇ?"

"ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಿಯರ್ ಕುಡಿದಳು, ಮತ್ತು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯ ಸ್ಕಾಚ್ ಡೇವರ್ ವೈಟ್ ಲೇಬಲನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೂತಿರುವಳೆಂದು ಶರತ್ತು ಕಟ್ಟುವೆ."

"ಆದರೆ, ಅಪ್ಪ. ಏನೋ ಅಪಶ್ರುತಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಸ್ಪೀಟು ಆಡಿಕೊಂಡು ಖುಷಿಯಾಗಿರುವಳೇ?"

"ಹೌದಮ್ಮ. ನೀ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂಗೀತಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಟೇಕ್ 6 ಆಲ್ಬಮ್ಮನ್ನು ದಿನವಿಡೀ ಕೇಳಿದೆವು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಕಸಿನ್ ಮೇರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಕೆ ಡಾಮಿನೋಸ್ ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ, ನೋಡು ಬೇಕಾದ್ರೆ."

"ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಪ್ಪ, ಆಕೆಯ ಹಸಿವು ಚನ್ನಾಗಿದೆ ಅಂತ ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ."

"ಓಹ್, ಖಂಡಿತಾ, ಮಗಳೇ. ನಿಮ್ಮಮ್ಮನ ಕ್ಷುದ್ಬಾಧೆ ಚನ್ನಾಗಿದೆ."

"ಅದು ನಿಜ, ಅಪ್ಪ." ನಾನು ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನಿಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದೆ. ಆಕೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಸಿವುಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇವೆ. ಅಪ್ಪ, ನನ್ನ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸು, ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನಲ್ಲದೇ ಮತ್ಯಾರೂ ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾರರು? ಆದರೆ, ಆಕೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಸಿವು ಕೂಡ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಆಕೆಯನ್ನು ಆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾಳವಳು." ಆತ ಮುಜುಗರದಿಂದ ಕೆಮ್ಮಿ ತನ್ನ ಗಂಟಲು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು.

"ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸು, ಅಪ್ಪ. ಯಾರೋ ನನ್ನ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಲೇ? ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸ್ತೀನಿ, ಅಪ್ಪ."

ಕ್ಷೀಣವಾದ "ಬೈ, ಮಗು" ಕೇಳಿ ಬಂತು.

ನನ್ನ ಮುಖ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಕೆಂಪಾಗಿ ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಪೇಯ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಆದದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದೀತೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಏಳು ಗಂಟೆ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಧ್ವನಿ ನನಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

"ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳೇ, ಅಮ್ಮನ ಕಂದ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನಷ್ಟು ಸಿಹಿಯಾದ ಹುಡುಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ ನಿನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾಳೆ." ಆಕೆ ಹಾಡುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ನಗೆಮಲ್ಲಿಗೆಯಾದಳು.

ಲೈಂಗಿಕಕ್ರಿಯೆ ಕೇವಲ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವ ಪಾಲಕರು ಗಂಭೀರವಾದ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ನೋವಿನೊಂದಿಗೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಅಮ್ಮ

ಈ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಕೆ ನನ್ನ ಆದರ್ಶ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಅರವತ್ತರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ನಾನು ಆಕೆಯ ಹಾಗೆ ಬದುಕಿರಲು ಆಸೆಪಡುವೆ. ಇದರ ನಂತರ ಎಪ್ಪತ್ತರ ವಯಸ್ಸು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಬದುಕುವ ಅದೃಷ್ಟವಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತ ಆಕೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಾಳುವೆ.

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರು ಮಾಯಾ ಏಂಜೆಲೋ ಓರ್ವ ಕವಯಿತ್ರಿ, ಲೇಖಕಿ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೌರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೇ, ನಟಿ, ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ, ನಿರ್ಮಾಪಕಿ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಗಾರ್ತಿ ಕೂಡ. ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ "ಐ ನೊ ವೈ ದ ಕೇಜ್ಡ್ ಬರ್ಡ್ ಸಿಂಗ್ಸ್" ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಇದನ್ನು ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತುಂಬು ಜೀವನ ನೆಡೆಸಿ, ತಮ್ಮ 86ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದರು (1928–2014). ಈ ಕಥೆಯನ್ನು "ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕೂಡಾ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾಣ್ತವೆ (ಈವನ್ ದ ಸ್ಟಾರ್ಸ್ ಲುಕ್ ಲೋನ್ಸಮ್)" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಮಾಯಾ ಏಂಜಲೋ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದ ಹಲವಾರು ಆತ್ಮೀಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ, ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಆಚೆ ನಿಂತು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಳತೆಯ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಈ ಕಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೆಣಕಿದರೂ, ಬರೆಯುವ ಶೈಲಿ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ.

ಇದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಸುಮತಿ ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರದೊಂದಿಗೆ ಒಹಾಯೋ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೆನಪಿನ ತಂತಿ ಮಿಡಿದಾಗ...

ಮೂಲ: ಜಾನ್ ಲಿಯೊಫ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ವಿಮಲಾ ರಾಜಗೋಪಾಲ್

(ಇಟಾಲಿಯನ್ ವಾದ್ಯಶಿಲ್ಪಿ ಸ್ಟ್ರಾಡಿವೇರಿ ತಯಾರಿಸಿದ ವಯೊಲಿನ್‌ಗಳು ಕಾಲ ಕಳೆದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ, ಹೆಚ್ಚು ಅಮೂಲ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿವೆ. ನೆನಪುಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲವೆ?)

"ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಆ ವಯೊಲಿನ್ ಯಾಕೆ ತಗಲುಹಾಕಿದ್ದೀರಿ?"

ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತರು ಕೇಳುವ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು.

ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಕೂತಿರುವ ಈ ವಾದ್ಯ ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿ!

"ಅದು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನದು" ಅನ್ನುತ್ತೇನೆ ನಾನು.

ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗನ ಕುರಿತೊಂದು ಕನಸು: ಮಗ ವಯೊಲಿನ್ ನುಡಿಸಲಿ ಅಂತ.

ಆದರೆ, ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಕಡೆ – ನನ್ನ ಅಜ್ಜ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ರಷ್ಯದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ಫಿಲಡೆಲ್ಫಿಯಾದ Old City ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತರ್ಕಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿ ಹೂಡಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಳ ಊರಿದಾಗ, ಅಪ್ಪನ ವಯಸ್ಸು ಕೇವಲ ಐದು.

ಮನೆಮಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ದಿನದ ಬಿಡುವಿನ ಪ್ರತಿ ಘಳಿಗೆಯನ್ನೂ ಕಳೆಯುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರಲೆಂದು ಅಜ್ಜನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

ಅಜ್ಜನ ಪ್ರಕಾರ: ದಿನವಿಡೀ ವಯೊಲಿನ್ ನುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯೋಕೆ ಪುರಸೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋಣ! ನಸುಕಲ್ಲೇ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಡಾಕ್ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂದಿನ ತರಕಾರಿ ವಗೈರೆ ತರಲು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರವೂ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಮಾಡಲು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಜ್ಜಿಯ ಕನಸೇ ಅಪ್ಪನ ಕನಸೂ ಆಗಿತ್ತು. ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲಾದರೂ ವಯೊಲಿನ್ ಕಲಿಯುವ ಆಸೆ ಅವನದು. ಅಜ್ಜಿ ಕೈಲಿ ಆಸೆ ತೋಡಿಕೊಂಡ. ಅಜ್ಜಿ "ಬಿಡು ಮಗು, ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ನಾ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡ್ತೀನಿ" ಎಂದಳು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ವಯೊಲಿನ್ ಕಲಿಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಳು. ತಂದೆ ವಂಚಿಸಿದ್ದ ವಯೊಲಿನ್ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅಜ್ಜಿ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಏಳನೆಯ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಅಜ್ಜನಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಮಿಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ತಂದು ಅಪ್ಪನ ವಯೊಲಿನ್ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದಳು.

ಅ

ಕಾಲಚಕ್ರ ಬೇಗಬೇಗ ತಿರುಗಿ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು... ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದಾಗ ಮೊದಲ ನೋಟದಲ್ಲೇ ಅಮ್ಮ ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ತೆತ್ತಳು. ಅವನ ವಯೊಲಿನ್ ವಾದನಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದಳು. ಲಾಯರಾಗಲಿದ್ದ ಈ ಸುಂದರ ಯುವಕ, ವಯೊಲಿನ್ ವಾದಕ – ಇವನೀಗ ನನಗೆ ತಕ್ಕವನು ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಅವಳು ಪಿಯಾನೋ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಪ್ಪ ವಯೊಲಿನ್ ನುಡಿಸಿದಾಗ ತಾನು ಪಿಯಾನೋ ನುಡಿಸುತ್ತ ಸುಖಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ಅವರ ಯುಗಳಗಾನ ತಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸೀತೆಂದು ಆಶಿಸಿದಳು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್...ಅವರ ಈ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ ಸುಖದಾಂಪತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿಲ್ಲ.

"ಇವರಿಗೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ದುಡಿಯುವ ಗೀಳು" ಎಂದು ಅಮ್ಮ ಗೋಳಾಡಿದಳು.

"ತನಗೇ ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಆಡ್ತಾಳೆ, ತಲೆಹರಟೆ!" ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಗೊಣಗಿದ, ದೂರಿದ.

ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಅವಳಿಂದ ದೂರದೂರ ಸರಿದ. ಆಗೀಗ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮ ತನ್ನ ಬೇಬಿ ಗ್ರಾಂಡ್ ಪಿಯಾನೋ ನುಡಿಸಿದಾಗ ಅಪ್ಪ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಯೊಲಿನ್ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ನೆನಪು.

'Waves of the Danube" ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಂಗೀತ ರಚನೆ.... Oh, how we danced on the night we were wed... (ಹೀಗೆಂದು ಮೊದಲಾಗುವ ಈ ಗೀತೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ The Anniversary Song ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.)

ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ, ಅವರು ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ದೂರದೂರ ಸರಿದಂತೆ, ಅವರ ಯುಗಳಗಾನ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಕರಗಿತು, ಕಂದಿತು. ಅಪ್ಪನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ ವಯೊಲಿನ್ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿತು.

ಅಪ್ಪ ತನ್ನ 89ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಸೇರಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ಇನ್ನೂ ಚುರುಕಾಗಿದ್ದವು ಆದರೆ ಅವನ ನಿತ್ಯಜೀವನ ಅವನಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿನ ಕಳೆಯುವುದೇ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಆ ಸವಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಜವಾಬು ಹುಡುಕುವ ಹುನ್ನಾರು ನಡೆಸಿದೆ. ಆಗ ಥಟ್ಟನೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು... ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ, "ಅಪ್ಪ, ನೀನು ಮತ್ತೆ ಏಕೆ ವಯೊಲಿನ್ ನುಡಿಸಬಾರದು?" ಎನ್ನುತ್ತ ಸಣ್ಣ ಸಲಹೆಯೊಂದನ್ನು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲೇ ಅಳುಕುತ್ತ ಅಳುಕುತ್ತಲೇ ಅವನ ಮುಂದಿರಿಸಿದೆ. ಅಪ್ಪನ ಹಳೆಯ ಮನೆಯ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿದ್ದ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ಅವನ ಕೈಗಿತ್ತೆ.

"ನಾನು ಅದನ್ನು ನುಡಿಸಿ ಯಾವ ಯುಗವಾಯಿತೋ! ಅದೀಗ ನುಡಿಸಲೂ ಕೂಡ ನಾಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತೆ."

ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟೆ. "ಈ ಮುದಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಮೊದಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲಿ! ಅಸಾಧ್ಯ!" ಅಂದುಬಿಟ್ಟ. ಅಪ್ಪನ ಈ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಸಾಕ್ರಟೀಸನ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಓದಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದವು. ಅವನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನೆದುರು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಲೈರ್ ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸಲು ಕಲಿತನಂತೆ.

"ಕಲಿಯಲು ಕಾಲ ಮೀರಿಲ್ಲ, ಕನಸು ಕಾಣಲೂ ಮೀರಿಲ್ಲ" ಎಂದೆ ನಾನು.

ಅಪ್ಪನ ಕೈಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಯೊಲಿನ್ ಇರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಹತ್ತು ಹಲವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವವರೊಬ್ಬರು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ರಿಪೇರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಖರ್ಚೇ ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು; ಆದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪನ ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸಂಪನ್ನಗೊಳಿಸಲಿತ್ತು, ಅಜ್ಜಿಯ ಕನಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಿತ್ತು ಎಂದು ನೆನದಾಗ ಈ ಖರ್ಚು ಏನೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು.

ರಿಪೇರಿ ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ಅಪ್ಪನ ಕೈಲಿಟ್ಟೆ. ಮರೆತೇ ಹೋಗಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಪಳಕೆಯ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯನೋ ಎಂಬಂತೆ ಅಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವನ ಕೆನ್ನೆಗಳು ರಂಗೇರಿದವು. ಬಳಲಿದ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಂತಿಯುತವಾದವು, ಮೃದುವಾದವು. "ಇಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಇಂದು ನನ್ನ ವಾದನ ಕಚೇರಿ!" ಎನ್ನುತ್ತ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ತನ್ನ ಗಲ್ಲಕ್ಕಾನಿಸಿ ಒಂದು ರಷ್ಯನ್ ಜಾನಪದ ಮಟ್ಟೊಂದನ್ನು ನುಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಮೀರಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ನುಡಿಸತೊಡಗಿದೊಡನೆ ದೊಗಲೆಯಾಗಿ ಸುಕ್ಕುಸುಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ತೊಟ್ಟ ಉಡಿಗೆ ಸುಕ್ಕು ಕಳೆದುಕೊಂಡವು. ಆಳವಾದ

ಮಮತೆಯಿಂದ ಅವನತ್ತ ನೋಡಿದೆ, ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ನೇವಿ ಬ್ಲೂ ಸೂಟನ್ನು ತೊಟ್ಟು, ತನ್ನ ದಟ್ಟ ಬಿಳಿಕೂದಲಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವನು ಕಚೇರಿ ಕೊಡಲು ಅಣಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಆದರೆ ಆ ಕಚೇರಿ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನವೇ, ಅದೇ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿದ. ಅವನ ವಯೊಲಿನ್ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂತು. ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಈ ವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದಿವಾನ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕುವವನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮರಳು ಬಣ್ಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಪಟಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಮರದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಆರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಟ್ಟುಹಾಕುವವ ಕೇಳಿದ: "ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆ ವಯೊಲಿನ್ ಅನ್ನು ನುಡಿಸಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ನುಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲೆ?"

"ಧಾರಾಳವಾಗಿ" ಎಂದೆ.

ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ 22 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪ ನುಡಿಸಿದ ಆ ರಷ್ಯನ್ ಜಾನಪದ ಮಟ್ಟು ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: "ನಾನು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರೋದು ಅಪ್ಪನ ಮನೆಯವರು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ. ಅದು ಅವನ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದ ಅಪೂರ್ವ ಆಸ್ತಿ. ಬಹುಶಃ ಮುಂದೆ ಎಂದೋ ಒಂದು ದಿನ, ನನ್ನ ಕಡೆಯ ನೆಂಟರ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಬ್ಬಳು ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ನುಡಿಸಿಯಾಳೇನೋ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಬಹುದೇನೋ!"

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನ Joan Leof **ಎನ್ನುವವರು** Philadelphia Inquirer **ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧದ ಅನುವಾದ.**

ಅನುವಾದಕಿ ವಿಮಲಾ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತಿತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಎಲ್.ಜಿ. ಸಹೋದರಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಮಗಳು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. (ಆನರ್ಸ್) ಪದವಿ. ಫಿಲಡೆಲ್ಫಿಯಾ ಬಳಿ ವಾಸ. ಅಮೆರಿಕದ Peace Corps**ನಲ್ಲಿಯೂ,** University of Pennsylvania**ದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ವಿನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ** Recreation/Music Therapist **ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖನಗಳು: 'ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು...' (ಮಾಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ) ಮತ್ತು 'ಮಾನವೀಯ ಮಾಯಾಲೋಕ ಮತ್ತು ಅಸಮಾನ ಬದುಕು'. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗಾಗಿ 2010 ಅಕ್ಕ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.**

ಭಾಗ – 5 : ಕವನಗಳು

ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವವಿದಿತ. ನೇರ ಓದಿಗೆ ದಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಹಲವು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಕಾವ್ಯ ಅನುವಾದಕರಿಗೊಂದು ಸವಾಲು. ಈ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಸವಾಲಿಗೆ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಆಯಾಮ ಬೇರೆ.

ನಮ್ಮ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆರು ಅನುವಾದಿತ ಕವನಗಳಿವೆ. ಎರಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ ಅವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ಕವಯಿತ್ರಿ ಮಾಯಾ ಎಂಜೆಲೋನ "Still I rise" ಮತ್ತು ವಿಲ್‌ಫ್ರೆಡ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಿಬ್ಸನ್ ಕವಿಯ The Stone ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹೊಸ ಕವಿತೆಗಳು. ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ಎಲಿಯಟ್‌ನ ಮಹತ್ವದ "The Waste Land" ಕವಿತೆಯನ್ನು 'ಬರಡುನಾಡು' ಎಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಎರಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳ ಆಯ್ದ ಪದ್ಯಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿವೆ. ಋತುಸಂಹಾರ ಕಿರುಕಾವ್ಯದಿಂದ ಹದಿನೈದು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರವಿ ರವಿಶಂಕರ್ ಅವರು ಮೇಘದೂತದ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀವತ್ಸ ಜೋಷಿಯವರು ಖ್ಯಾತ ಹಿಂದಿ ಕವಿ, ಹರಿವಂಶರಾಯ್ ಬಚ್ಚನ್‌ರ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿತೆ 'ಕೋಶಿಶ್ ಕರ್ನೇ ವಾಲೋಂಕೀ ಹಾರ್ ನಹೀ ಹೋತೀ'ಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದುವ ಅದೃಷ್ಟವೀಗ ನಿಮ್ಮದು.

ಋತು ಸಂಹಾರ

ಮೂಲ: ಕಾಳಿದಾಸ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: 'ಹಂಸಾನಂದಿ' (ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ.ವಿ.)

ಋತು ಸಂಹಾರ ಕಾಳಿದಾಸನ ಒಂದು ಕಿರು ಕಾವ್ಯ. ವರುಷ ವರುಷವೂ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಬರುವ ಗ್ರೀಷ್ಮ, ವರ್ಷ, ಶರತ್, ಹೇಮಂತ, ಶಿಶಿರ ಮತ್ತು ವಸಂತಗಳೆಂಬ ಆರು ಕಾಲಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಈ ಖಂಡಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೊದಲ ಕೃತಿಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ "ಸಂಹಾರ" ಎಂಬ ಪದವು ವಿವಿಧ ಕಾಲಗಳ ಒಟ್ಟುಗೂಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲ ಸರ್ಗವು ಬೇಸಿಗೆ ಗ್ರೀಷ್ಮ(ಬೇಸಿಗೆ)ದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಕೊನೆಯ ಆರನೇ ಸರ್ಗವು ವಸಂತ ಋತುವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿದ, ನನ್ನ ಅನುವಾದದ ಅಳವಿಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಒಟ್ಟು ಹದಿನೈದು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವೆ. ಅನುವಾದವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹು ಪರಿಚಿತವಾದ ಚೌಪದಿ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಅನುವಾದಿತ ಪದ್ಯಗಳಿಗೂ ಮೂಲದ ಸರ್ಗ ಹಾಗೂ ಪದ್ಯದ ಕ್ರಮಾಂಕವನ್ನು ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಹೊಮ್ಮಿರುವ ಮಾಂದಳಿರ ಮೊನಚು ಬಾಣಗಳನ್ನು
ಚಿಮ್ಮಿಸಲು ದುಂಬಿಸಾಲಿನ ಬಿಲ್ಲ ಹೆದೆಯ
ಹಮ್ಮುಗೊಳಿಸುತ ಯೋಧ ಬಂದಿಹ ವಸಂತನಿವ-
ನೊಮ್ಮೆಗೇ ಪ್ರಣಯಿಗಳ ಮನವ ಪೀಡಿಸಲು ॥
(ಋತುಸಂಹಾರ: ವಸಂತ:3)

ಕುಸುಮಿಸಿಹ ವೃಕ್ಷಗಳು ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಕಮಲಗಳು
ನಸುಗಂಪು ಗಾಳಿ; ಜೊತೆ ಬಯಸುವೆಣ್ಣುಗಳು
ಮಸುಕು ಸಂಜೆಯ ನಲಿವು ಹಾಯಾದ ಹಗಲುಗಳು
ಎಸೆದಾವು ಮಿಗೆ ಗೆಳತಿ ಹಿತ ವಸಂತದಲಿ!
(ಋತುಸಂಹಾರ; ವಸಂತ:2)

ಕೆಂಬಣ್ಣದಾ ಚಿಗುರ ಹೊತ್ತು ತಲೆಬಾಗಿರುವ
ಕೊಂಬೆಕೊಂಬೆಗೆ ಹೂತ ಮಾಮರಗಳೀಗ
ತಂಬೆಲರಿನಲಿ ತೂಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾವು ಬಲು
ಹಂಬಲವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮನದಿ ತವಕದಲಿ
(ಋತುಸಂಹಾರ; ವಸಂತ: 15)

ಅಚ್ಚ ಕೆಂಪಿನ ಗೋರಟೆಯ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದ
ಗೆಜ್ಜೆ ಧರಿಸಿದ ಪಾದಗಳಲಿ ಸೊಬಗಿಯರು
ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಾಕಿರಲು ಹಂಸಗಳ ಹೋಲುತ್ತ
ಹುಚ್ಚೆಬ್ಬಿಸಿರೆ ಮನವ ಬಯಕೆಯನು ತುಂಬಿ
(ಋತುಸಂಹಾರ: ಗ್ರೀಷ್ಮ:5)

ಪರಿಮಳದ ತುಂತುರಿನ ಬೀಸಣಿಗೆ ಗಾಳಿ ಜೊತೆ
ಪೆಣ್ಗಳೆದೆ ಮೇಲುಗಡೆಯಾಡುತಿಹ ಸರವು
ಇನಿದನಿಯ ವಲ್ಲಕೀ ವೀಣಾ ನಿನಾದಗಳು
ಮಲಗಿದ್ದ ಬಯಕೆಗಳ ತಾವೆಬ್ಬಿಸುತಿವೆ
(ಋತುಸಂಹಾರ ಗ್ರೀಷ್ಮ:8)

ನಲ್ಲನೂರಲ್ಲಿರದೆ ಖಿನ್ನ ಯುವತಿಯರು
ಬಿಟ್ಟು ನಿಂದಿಹರೊಡವೆ ಲೇಪಗಳನೆಲ್ಲ

ಕಣ್ಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಳಿಸಿ ತೋಯಿಸುತ
ಹಣ್ಣು ತೊಂಡೆಯ ಹೋಲ್ವ ಕೆಂದುಟಿಗಳನ್ನು
(ಋತುಸಂಹಾರ: ವರ್ಷ–12 * ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿ)

ಹೊಳೆವ ಬೆಳ್ದಾವರೆಗಳನು ಹೋಲ್ವ ಮೋಡಗಳು
ಮುತ್ತಿಡುತ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೆರೆಯುತಿರೆ ಸುತ್ತ
ಕುಣಿಯುತಿಹ ನವಿಲುಗಳು ಹರಿವ ಜಲಧಾರೆಗಳು
ಹಬ್ಬವನು ತಂದಿಹವು ದಿಟದಿ ಮನದೊಳಗೆ
(ಋತುಸಂಹಾರ:ವರ್ಷ–16)

ತಂಗಾಳಿಗಾಡುತಿಹ ಮರದ ತುದಿ ಕೊಂಬೆಗಳು
ಹೂ ತಳೆದು ಮೆರೆಯುತಿಹ ನವಿರು ಕುಡಿಗಳಿವು
ಕುಡಿದ ಮಕರಂದದಮಲೇರಿರುವ ದುಂಬಿಗಳು
ಯಾರ ಮನವನು ತಾನೆ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳವಿವು?
(ಋತುಸಂಹಾರ, ಶರತ್: 6)

ಹಬ್ಬವಿವು ಕಂಗಳಿಗೆ ಮನಕಸಿವ ಚಂದಿರನ
ಉಲ್ಲಾಸ ತಂದೀವ ಕಿರಣಗಳ ಮಾಲೆ
ನಲ್ಲನಗಲಿಕೆಯೆಂಬ ವಿಷಬಾಣಕೀಡಾದ
ಪೆಣ್ಗಳೊಡಲನು ಸುಟ್ಟು ಬಹಳ ಕಾಡಿಪುದೆ!
(ಋತುಸಂಹಾರ; ಶರತ್: 9)

ಹಂಸಗಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ನಡಿಗೆಯನು ಗಳಿಸಿಹವು
ಬಿರಿದ ತಾವರೆ ಮೊಗದ ಚಂದಿರನ ಹೊಳಪು
ಓರೆ ನೋಟಗಳನ್ನು ನೈದಿಲೆಯು ಹಿತವಾದ
ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಕೆಯನ್ನು ನೀರಲೆಗಳು
(ಋತುಸಂಹಾರ, ಶರತ್: 17)** ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿ

ಬತ್ತದಾ ಗದ್ದೆಯಲಿ ತೊನೆವ ತೆನೆ ಪಯಿರು
ಸುತ್ತ ಸುಳಿದಾಡುತಿಹ ಹರಿಣಗಳ ಹಿಂಡು
ಅತ್ತ ಮರುದನಿಸುತಿಹ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗು
ಮತ್ತೆ ತಂದೀವುದೈ ಮನಕೆ ಹೊಸ ಹುರುಪು (ಋತುಸಂಹಾರ; ಹೇಮಂತ:8)

ಅರಳಿರುವ ಕನ್ನೈದಿಲೆ ಹೂವ ಸಾಲಿಂದ
ಕೇಕೆಹಾಕುವ ಬಾತು ಕೋಳಿ ಗುಂಪಿಂದ
ತಂಪು ತಿಳಿ ನೀರಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕೊಳಗಳಿವು
ಜನರ ಮನವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದಿಹವು ನೋಡಾ!
(ಋತುಸಂಹಾರ: ಹೇಮಂತ: 9)

ಹೂವೆಸಳ ಪನ್ನೀರ ಕಂಪು ಬಾಯಲಿರೆ
ಉಸಿರಾಟದಿಂದಲೇ ಒಡಲು ಪರಿಮಳಿಸಿ
ಬಿಗಿದಿರುವ ಅಪ್ಪುಗೆಯ ಜೋಡಿಗಳು ಪವಡಿಸಿವೆ
ಪ್ರೀತಿಯೆನ್ನುವ ರಸವ ಒಡನೆ ಸವಿಸವಿದು
(ಋತುಸಂಹಾರ; ಹೇಮಂತ: 11)

ಮುಚ್ಚಿರುವ ಕಿಟಕಿಗಳ ಮನೆಗಳೊಡಲನ್ನು
ಹಚ್ಚಿರುವ ಬೆಂಕಿಯನು ಬಿಸಿಲ ಝಳವನ್ನು
ಬೆಚ್ಚಗಿಹ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಹರೆಯದಾ ಹೆಣ್ಣುಗಳ
ಮೆಚ್ಚುವರು ಜನರೀಗ ಚಳಿಯನೋಡಿಸಲು
(ಋತುಸಂಹಾರ; ಶಿಶಿರ:2)

ಬಿದ್ದ ಇಬ್ಬನಿಯಿಂದ ಕೊರೆಯುತಿಹ ಚಳಿಯೀಗ
ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿರೆ ತಂಪು ಚಂದ್ರ ಕಿರಣದಲಿ
ಮೆಚ್ಚರೈ ಜನರೀಗ ಅಚ್ಚ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಲಿ
ಚುಕ್ಕಿಗಳು ಹೊಳೆವುದನು ಕುಳಿರಿನಿರುಳಲ್ಲಿ
(ಋತುಸಂಹಾರ; ಶಿಶಿರ:4)

ಕೊನೆಯ ಕೊಸರು: ಪದಕ್ಕೆ ಪದವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಅನುವಾದವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ಅನುವಾದವಿದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇರದ ಭಾವಗಳನ್ನು ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಆದಷ್ಟೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಆಶಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಅನುವಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

* ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ದೂರದೂರಿಗೆ ಹೋದವರು ಮಳೆಗಾಲ ಕಳೆಯುವವರೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕಡೆ ನದಿಗಳು ಉಕ್ಕಿಹರಿಯುವಾಗ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ

ತೊಂದರೆಯಿರುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹಾಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪತಿಯಿಂದ ದೂರವಿರುವಾಗ ಆತ ಕೂಡಲೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದುಃಖದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮಳೆಗಾಲದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ.

** ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೆಲುವೆಯರ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಳ ಕೆರೆಗಳೇ ಪಡೆದುಬಿಟ್ಟವೆಂದು ಕವಿಯ ಭಾವ. ಕೊಳದಲ್ಲಾಡುವ ಹಂಸಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಭಾವವಾದ ಸೊಗಸಾದ ನಡಿಗೆಯನ್ನೂ, ಮುಖ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕಮಲದ ಹೂಗಳೂ, ಓರೆನೋಟಗಳನ್ನು ನೈದಿಲೆಹೂಗಳೂ, ಹುಬ್ಬೇರಿಕೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲೆಗಳೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಶರತ್ಕಾಲದ ಸರೋವರಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಕಾಳಿದಾಸ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ನಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಂಸದ ನಡಿಗೆಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ರೂಢಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಅದನ್ನು ಅದಲು ಬದಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದೊಂದು ನನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡಿತು.

ಕಾಳಿದಾಸನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದವರು ವಿರಳ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾಕವಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು ಕಾಳಿದಾಸನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ, ಕಿರುಬೆರಳನ್ನು ಮಡಿಚಿದರಂತೆ. ಆಮೇಲೆ, ಅವನನ್ನು ಹೋಲುವ, ಮೀರುವ ಮಹಾಕವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದಾಗಿ ಎರಡನೇ ಉಂಗುರದ ಬೆರಳಿಗೆ "ಅನಾಮಿಕಾ" (ಹೆಸರಿಲ್ಲದ್ದು) ಅನ್ನುವ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಒಂದು ಹಾಸ್ಯವಾದ ಪದ್ಯವೇ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಿರುಗಾವ್ಯ, ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಮೂರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಋತುಸಂಹಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೊದಲ ಕೃತಿಯೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದ ಆರು ಋತುಗಳನ್ನು ನೂರ ನಲವತ್ತನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಕಾಳಿದಾಸ, ಅವನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೇಸಿಗೆಯ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಋತುರಾಜನಾದ ವಸಂತನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉಪಮಾಲೋಲ ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಹಲವಾರು ಅನುವಾದಗಳಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡಿಸುವವರಿಗೆ ಹೊಸಹೊಸ ಹೊಳಪನ್ನು ತರಿಸುವಂತಹ ಚೆಲುವು ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯದ್ದು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ರಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ ವಿ ಮಿಲ್ಪೀಟಸ್, ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಂಜಿನಿಯರ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯವಾಚನಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರು. ಹಂಸಾನಂದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಇವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲೊಂದು, ಆಯ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದ್ಯಗಳ ಅನುವಾದಗಳ ಸಂಕಲನ "ಹಂಸನಾದ" 2011ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಆಂಡ್ರಾಯ್ಡ್ ಫೋನ್ ಸಲಕರಣೆಯಾಗಿಯೂ "ಹಂಸನಾದ" ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. 2013ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಬರೆದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕವೊಂದರ ರೂಪಾಂತರವಾದ ಪತ್ತೆದಾರಿ ನಾಟಕ "ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಸ್ಟೇಟ್" ಸ್ಯಾನ್ ಹೊಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು.

ಮೇಘದೂತದ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು

ಮೂಲ: ಕಾಳಿದಾಸ, ಅನುವಾದಕರು: ರವಿ ರವಿಶಂಕರ್

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಗಾಳಿ ತೂಗಲು ಮುಂದೆ ನಿನ್ನನು ಹಿತದಲೀ
ಟುವ್ವಿ ಸುವ್ವಿಯ ಇಂಪು ಉಲಿಯುತ ಬಿಂಕ ಚಾತಕ ನಿನ್ನೆಡದಲೀ
ಮಾಲೆಗಟ್ಟುತ ನಿನ್ನ ಕೂಡುತ ಸಂತತಿಗೆ ಹಾತೊರೆಯುತಾ
ಸಾಲುಸಾಲಿನ ಬಲಾಕ ಬಾನಲಿ ಕಣ್ಣ ಹಬ್ಬವು ಖಂಡಿತಾ. .... ।9।

ಗಳಿಗೆ ಎಣಿಸುತಾ ತನ್ನೆ ಮರತಿಹ ತಾ ಸತಿ ಪತಿವ್ರತೆ
ಅತ್ತಿಗೆಯ ನೀ ಕಾಣಹೋಗು ತಡವ ಮಾಡದೆ ಜಾಗ್ರತೆ
ಬೀಳತೊಡಗಿದೆ ವಿರಹಹೃದಯವು ಕುಸುಮ ದಳದಾ ಪರಿಯಿದು
ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಪ್ರೇಮ ತುಂಬಿದ ಮಿಲನದಾಸೆಯ ತೊಟ್ಟದು. .... ।10।

ನಿನ್ನ ಗರ್ಜನೆ ಶ್ರವಣಸವಿಯುತ ಬರುವ ಫಲವನು ಸಾರುತಾ
ಮೂಡಲಣಬೆಯು ರಾಜಹಂಸ ಬಾನಿನುದ್ದಕೂ ಹಾರುತಾ
ಕಮಲದೆಸಳಿನ ಚೂರು ದಾರಿಗೆ ಬುತ್ತಿಯೆಂದೆ ಮೆಲ್ಲುತಾ
ಬಯಸಿ ಪಯಣವ ಮಾನಸಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸದೆಡೆಗೆ ಒಡಗೂಡುತಾ. .... ।11।

ಕಾಳಿದಾಸನ ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ರವಿ ರವಿಶಂಕರ್ ಮೂಲತಃ ಮೈಸೂರಿನವರಾಗಿದ್ದು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೆರೊಲಿನದ, ಕೇರಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತಾ ರವಿಶಂಕರರೊಡನೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ Tekelec Telecommunication **ಕಂಪನಿಯ** Global Business Development Director **ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬರವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೇರಿ ನಗರದ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡ ಮೇಷ್ಟರಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತಿ** USA'**ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.**

ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡು

ಮೂಲ: ಹರಿವಂಶರಾಯ್ ಬಚ್ಚನ್, ಅನುವಾದಕರು: ಶ್ರೀವತ್ಸ ಜೋಶಿ

ತೆರೆಯ ರಭಸಕೆ ಹೆದರಿ ಕುಳಿತರೆ ದೋಣಿ ತೀರವ ಸೇರದು
ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂಬುದು ಬಾರದು

ಸಣ್ಣ ಇರುವೆಯು ಕಾಳು ಹಿಡಿಯುತ ನಡೆಯೆ ಗೋಡೆಯನೇರುತ
ಗುರಿಯ ತಲುಪುವ ಯತ್ನದಲ್ಲದು ಮತ್ತೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಜಾರುತ
ಮನದಿ ಮೂಡಿದ ಹುರುಪು ನೀಡಿದೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲು
ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು ಮತ್ತೆ ಏಳುವೆ ಎನುವ ಛಲವದು ಮೂಡಲು
ಕೊನೆಗು ಇರುವೆಯ ಯತ್ನವೆಂಬುದು ನೀರ ಹೋಮವೆ ಆಗದು
ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂಬುದು ಬಾರದು

ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ನೀರಿನಾಳಕೆ ಧುಮುಕಿ ಹೊರಟಿಹ ಬೆಸ್ತನು
ಸಿಗದೆ ಇರಲು ಒಂದು ಮೀನೂ ಮರೆತು ಬಿಡುವನು ಸುಸ್ತನು
ಶ್ರಮವ ಪಟ್ಟರೆ ಬಲೆಯ ತುಂಬಾ ಮೀನು ಸಿಗುವುದು ಖಂಡಿತ
ದುಡಿಯಬಯಸದೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗನೆಂದಿಗೂ ಪಂಡಿತ
ಮೀನೇ ಇರಲಿ ಮುತ್ತೇ ಇರಲಿ ಶರಧಿಯೊಡಲದು ಬತ್ತದು
ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂಬುದು ಬಾರದು

ಸೋಲು ಎಂಬುದು ಅಂತ್ಯವಲ್ಲವು ಅದುವೆ ಗೆಲುವಿನ ಮೆಟ್ಟಲು
ತಪ್ಪು ಮಾಡಲು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ ಬಾಳಸೌಧವ ಕಟ್ಟಲು
ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಎಣ್ಣೆಯುರಿಸುತ ಯಜ್ಞ ಮುಂದಕೆ ನಡೆಯಲು
ಆಗದೆನ್ನುವ ಹೇಡಿಮನಸನು ಬಿಟ್ಟು ಹುರುಪನು ಪಡೆಯಲು
ವಿಜಯಮಾಲೆಗೆ ಕೊರಳು ನೀಡಲು ಮನದಿ ಮಂಡಿಗೆ ಸಾಲದು
ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸೋಲು ಎಂಬುದು ಬಾರದು

ಅನುವಾದಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಹಿಂದೀ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿದ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ ಕವಿತೆಯೆಂದರೆ "ಲೆಹರೋಂ ಸೇ ಡರ್‌ಕರ್ ನೌಕಾ ಪಾರ್ ನಹೀ ಹೋತೀ.. ಕೋಶಿಶ್ ಕರ್‌ನೇವಾಲೋಂಕೀ ಹಾರ್ ನಹೀ ಹೋತೀ...". ಕವಿತೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗೇಯತೆ ಇರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಛಂದೋಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಂಬುವವ ನಾನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಈ ಕನ್ನಡ ರಚನೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ 'ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ' ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹಂದರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ "ದೋಣಿ ಸಾಗಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿ...", ಅಥವಾ, ಶಂ.ಗು.ಬಿರಾದಾರರ "ನಾವು ಎಳೆಯರು ನಾವು ಗೆಳೆಯರು ಹೃದಯ ಹೂವಿನ ಹಂದರ..." ಮುಂತಾದ ಕವಿತೆಗಳ ಗೇಯತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇದು ಹೆಚ್ಚೂಕಡಿಮೆ ಅರ್ಥಾನುವಾದ ಮಾಡಿಯೇ ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಭಾವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎರಡನೆಯ ಚರಣವು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಡಲಾಳಕ್ಕೆ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ತರಲು ಧುಮುಕುವ ಮುತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವುದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಭಾವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬರದಂತೆ ಮೀನುಗಾರ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಮೆ ಬಳಸಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಚರಣದಲ್ಲಿ, 'ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಎಣ್ಣೆಯುರಿಸುತ' ಎಂಬ ಪದಪುಂಜ– ಇದು `burning midnight's oil' ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಂಗ್ಲ ನಾಣ್ಣುಡಿಯನ್ನು ಎರವಲು ಪಡೆದು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ರೂಪ. ಮೂಲ ಹಿಂದೀ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ "ನಿದ್ದೆಗೆಡು" ಅಂತ ಇರುವುದಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೂಲ ಹಿಂದೀ ಕವಿ ಹರಿವಂಶರಾಯ್ ಬಚ್ಚನ್ : ತಮ್ಮ ಕವಿತೆ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಗಳಿಂದ ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಿಯರ ಮನಸೂರೆಗೊಂಡ ಹರಿವಂಶರಾಯ್ ಬಚ್ಚನ್, ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ. 1935ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಮಧುಶಾಲ' ಕವನಸಂಕಲನ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಜನಪ್ರಿಯತೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವ ಕೋಶಿಶ್ ಕರ್‌ನೇವಾಲೋಂಕೀ ಕವನದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು 'ಮೈನೆ ಗಾಂಧೀಕೋ ನಹೀ ಮಾರಾ' ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲೂ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ.

ಅನುವಾದಕರು ಶ್ರೀವತ್ಸ ಜೋಶಿ. ಮೂಲತಃ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ (ಈಗಿನ ಉಡುಪಿ) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಳ ಎಂಬ ಊರಿನವರಾದ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಜೋಶಿ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಬಿಡಿಟಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ದಿಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಉದ್ಯೋಗದ ನಂತರ ಈಗ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಧಾನಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಐಬಿಎಂ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದು ವರ್ಜಿನಿಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆಸ್ಟನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕಾರಂಗದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಜೋಶಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, 2002ರಲ್ಲಿ 'ದಟ್ಸ್‌ಕನ್ನಡ ಡಾಟ್ ಕಾಮ್' ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂಕಣ ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಸತತ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರ 'ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ' ಅಂಕಣ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಅಂಕಣದ ಬರಹಗಳು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಹೊರಬಂದಿವೆ. 2005ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ', 2007ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ' ಮತ್ತು 'ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ' ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ' ಪುಸ್ತಕವು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ, ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಾದ 'ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್'ನ ಪುಸ್ತಕ ಖಜಾನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಳಾಸ: 11880 Breton Ct, Reston VA 20191, USA; Email: srivathsajoshi@yahoo.com

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ

ಮೂಲ: ಮಾಯಾ ಏಂಜೆಲೋ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಡಾ॥ ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಹುದು
ಕಹಿ ಸುಳ್ಳಿನ ಹಗ್ಗದಲಿ ಸುತ್ತಿ ಹೊಸೆದು
ಧೂಳಿನಲಿ ತುಳಿದು ತಿಕ್ಕಿ ತೀಡಲುಬಹುದು
ಆದರೂ ನಾನು ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಧೂಳಿನಂತೆ
ನನ್ನ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿತನ
ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಬಹುದೇ?
ಮಂಕು ಬಡಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಿರೇಕೆ?
'ನನ್ನ ಮನೆಯ ನೆಲದಡಿ ಕೊಳವೆ-ಬಾವಿಯಿಂದ
ಎಣ್ಣೆಯ ಚಿಲುಮೆ ಕಾರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ
ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವೆ ನಾನು' ಎಂದೋ?
ಅನೇಕ-ಸೂರ್ಯರೊಲು ಅನೇಕ-ಚಂದ್ರರೊಲು
ಉಬ್ಬುವಲೆಗಳ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯಲಿ
ಭರವಸೆಗಳು ಚಿಮ್ಮಿ ಜಿಗಿಯುವೊಲು
ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ
ತಲೆಯ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಕಣ್ಣ ತಗ್ಗಿಸಿ
ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುವ ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳೊಂದಿಗೆ
ಭುಜಗಳ ನೆಲಕೆ ತಾಕಿಸಿ
ಕರುಳು ಕಿತ್ತು ಅತ್ತು ಸೊರಗಿ ನಿರ್ಬಲಳಾಗಿ

ಮುರಿದುಬೀಳ್ವುದ ಕಾಣುವ ತವಕವೋ, ನಿಮಗೆ?
ಹಿತ್ತಿಲಲಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಿರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ
ಬಿಂಕದಲಿ ನಾನು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುವಾಗ
ನನ್ನ ಉದ್ಧಟತನ ತರಿಸುವುದೆ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ?
ಅಷ್ಟೊಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದಿರಿ, ಪಾಪ
ಉಡಾಫೆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನನ್ನ
ಉಡಾಯಿಸಿಬಿಡಬಹುದು ನೀವು
ತೀಕ್ಷ್ಣನೋಟಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಬಹುದು
ದ್ವೇಷಾಗ್ನಿಯಲಿ ಸುಟ್ಟು ಕೊಲಲೂಬಹುದು
ಆದರೂ, ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ ತಲೆ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಗಾಳಿಯಂತೆ
ನನ್ನ ದೇಹದಲಿರುವ ರತಿದೇವಿ ನಿಮಗೆ ತರಿಸುವಳೆ ದಳ್ಳುರಿ?
ತೊಡೆಗಳೆರಡರ ನಡುವೆ ವೈಡೂರ್ಯವಿರುವಂತೆ
ಅಟ್ಟಹಾಸದಿ ಕುಣಿವ ನನ್ನ ನೃತ್ಯವಕಂಡು
ಅಚ್ಚರಿಯೋ, ಕಿಚ್ಚಿನುರಿಯೋ, ನಿಮಗೆ?
ಚರಿತ್ರೆಯ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಹೇಸಿಗೆಯ ಹಟ್ಟಿಗಳಿಂದ
ಏರುತ್ತೇನೆ, ಮೇಲೆ
ನೋವಿನ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು
ಮತ್ತೆ ಏರುತ್ತೇನೆ, ಮೇಲೆ
ಜೀವದಂತೆ
ಅಡ್ಡಗಲ ನೆಗೆದು ಚಿಮ್ಮುವ
ಕೊರೆದು ಉಬ್ಬುತ ಅಲೆಗಳ ನುಂಗಿ ಹಡೆವ
ಕಪ್ಪು ಜಲರಾಶಿ ನಾನು
ಭಯದ ಭೀತಿಯ ಕರಾಳ ರಾತ್ರಿಗಳ
ಹಿಂದೆಲ್ಲೋ ಬಿಟ್ಟು ಏರುತ್ತೇನೆ, ಮೇಲೆ
ಪವಾಡದಂತೆ ಬರುವ ಅರುಣೋದಯದಿ
ಸ್ಫಟಿಕಸ್ವಚ್ಛದ ಮುಂಜಾನೆಯೆಡೆಗೆ
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ, ತಲೆ
ಪೂರ್ವಜರು ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಗಳೆಲ್ಲವನು
ಜೊತೆಯಲೇ ತರುತ್ತೇನೆ
ಗುಲಾಮರ ಕನಸೇ ನಾನು ಕಾಣಿರೋ
ದಾಸ್ಯದ ಶೃಂಖಲೆಯ ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟುವ

ಭರವಸೆಯೇ ನಾನು ಕೇಳಿರೋ
ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ, ತಲೆ,
ಏರುತ್ತೇನೆ, ಮೇಲೆ
ಏರಿಯೇತೀರುತ್ತೇನೆ, ಮೇಲೆ, ಮೇಲೆ
ಎತ್ತಿಯೇ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ ತಲೆ ಮತ್ತೆ, ಮತ್ತೆ!

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಕವಯಿತ್ರಿ ಮಾಯಾ ಏಂಜೆಲೋ ಓರ್ವ ಲೇಖಕಿ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೌರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೇ, ನಟಿ, ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ, ನಿರ್ಮಾಪಕಿ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಗಾರ್ತಿ ಕೂಡಾ. ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ "ಐ ನೊ ವೈ ದ ಕೇಜ್ಡ್ ಬರ್ಡ್ ಸಿಂಗ್ಸ್" ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಇದನ್ನು ಪುಲಿಟ್ಜರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಿ, ತಮ್ಮ 86ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದರು (1928–2014).ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಅವರ Still I Rise ಕವನ.

ಅನುವಾದಕ ನಟರಾಜ್ ಎಮ್.ಎಸ್. ಮೂಲತಃ ಹಾಸನದವರು, ಮೇರೀಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ 'ಪೊಟೋಮೆಕ್' ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅಮೇರಿಕದ ಅಣುಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿಪುಣ. ಇವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಳು ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ (ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದು), ಎರಡು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2006ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಕ್ಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಮಸ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸೂತ್ರಧಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಸುವರ್ಣವಾಹಿನಿ' ಸಂಪುಟಗಳ ಸಾರಥ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ'ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ರಂಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದುವರೆಗೆ ಹೊರತಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ 2003ರಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಗೊರೂರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಒಂಬತ್ತು ಕೃತಿಗಳು ('ನವರತ್ನಮಾಲಿಕಾ') ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ 'ಸುಂದರಕಾಂಡ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಧ್ವನಿಸಂಪುಟಗಳಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಇವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ "ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಗೀತರಾಮಾಯಣ."

ತಲೆಗಲ್ಲು

ಮೂಲ: ವಿಲ್ಫ್ರಿಡ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಿಬ್ಸನ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ

“ಕೊರೆದುಕೊಡುವೆಯೋ ಕಲ್ಲೊಂದನ್ನು
ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರನ ಸಲುವಾಗಿ?
ಗೋರಿಯ ಮೇಲಿಡೆ ಬೇಕು ಕಲ್ಲೊಂದು
ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾತಿಯ ತಲೆಗಲ್ಲು
ತುಂಡರಿಸಿ, ಕೆತ್ತಿ ಕೊರೆದು ನುಣುಪಾಗಿ,
ಈಗಲೆ ಕೊಡೆಯುವೆಯೊ ನನಗಾಗಿ?”
ಮೂರು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಿಡಿದ ಬಂಡೆಯ ಚೂರು
ಅವಳ ಪ್ರಿಯನ ತಲೆಯೊಡೆದಿತ್ತು,
ಗಣಿಯಲಿ ದುರಂತ ನಡೆದಿತ್ತು.
ಎಚ್ಚರ-ಗಂಟೆಯ ಮೊರೆತವ ಕಡೆಗಣಿಸಿ
ಸ್ಫೋಟಗಳ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಾಡುತಿದ್ದ
ನಗೆಮೊಗದ ಧೀರನವ, ಎತ್ತರದ ಕೆಚ್ಚೆದೆಯಾಳು,
ನನ್ನಂತರಾಳದ ಬಯಕೆಗಳ ತಿಳಿದಿದ್ದನವ ಕೇಳು.
ಒಂದೇ ಮಿಂಚು, ಒಂದೇ ಸ್ಫೋಟ,

ಸಿಡಿದು ಕೆಳಗುರುಳಿದ ಬಂಡೆಗಳ
ಪುಡಿಗಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಜೀವರಾಶಿಯ ನಡುವೆ
ಹುದುಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮಣ್ಣು ಮೆತ್ತಿದ ದೇಹ
ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯ ಕಂಡ ಜೀವಂತ ಕಣ್ಣುಗಳು.
ಸುದ್ದಿಯ ತಿಳಿಸಲು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ,
'ಏನಾಡಿಬಿಡುವುದೋ ನನ್ನೀ ನಾಲಿಗೆ'
ಎಂಬ ಭಯದಲಿ ನನ್ನೆದೆ ನಡುಗಿತ್ತು.
ಆದರಷ್ಟರಲೆ ಯಾವನೋ ತಲೆತಿರುಕ
ಹೋಗಿ ಸುದ್ದಿಯನೊದರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ,
ಕಡು ಮೂರ್ಖ, ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ
ಹಾರ್ಬಡಿದುಹೋಗಿದ್ದ.
ಆಗಲೇ ಸತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಪ್ರಿಯಕರನ
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೊಂದು ಬಂದಿದ್ದ.
ಕೊಂದಿದ್ದ, ಅವಳ ಎದೆಯ ಮಿಡಿತವನು,
ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲಿ ಜೀವವನು ನಿರ್ಜೀವಗೊಳಿಸಿದ್ದ
ಒಂದೇ ಉಸುರಿನಲಿ ಸುದ್ದಿಯನುಸಿರಿ
ಅವಳ ಕಾಲಬುಡದಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ
ನಿಲ್ಲದೇ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದ, ಆ ತಲೆಹೋಕ.
ಕೇಳಿಸಿತೋ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ಅವಳಿಗೆ
ಅದನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಓಡಿದ್ದ.
ಅಷ್ಟರಲಿ ತಲುಪೆ ನಾನಲ್ಲಿ,
ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು ಅವಳಿನ್ನೂ,
ಒಬ್ಬಳೇ, ಅಲುಗದೇ, ಕಲ್ಲಿನಂತೆ,
ಸ್ತಬ್ಧ, ನಿಶ್ಶಬ್ದ, ನಿರ್ಜೀವ ಬಂಡೆಯಂತೆ.
ನೋಡಿಯೇ ತಿಳಿಯಿತು,
ಸುದ್ದಿ ತಲುಪಿದೆಯೆಂದು,
ನಿಂತ ಮಿಡಿತದ ಮನಸಿನವಳನು ಕಂಡು.
ಅವಳೋ, ಅಳಲಿಲ್ಲ, ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ನಿಟ್ಟುಸಿರು,
ಕೊರಗಲಿಲ್ಲ ನರಳಲೂ ಇಲ್ಲ,
ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತವಳು ಅವಳ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ.
ಸತ್ತವನು ಮಲಗಿಹನು ಚಿರನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ,
ನಿದ್ರಿಸದಾದಳು ಆಕೆ ಅವನ ನೋಡುತಲಿ.

ಮೂರು ಹಗಲುಗಳು ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳು
ಅಲುಗದೇ ಕುಳುತಿಹಳು ಪ್ರಿಯನ ಜೊತೆಗೆ.
ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲೆ ಒಂದೇ ಎನ್ನಿಸಿ,
ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚದೆ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತಿಹಳು,
ರವಿಕಿರಣ ಉದಯಿಸುತ–ಮುಳುಗುತ್ತ ಸಾಗಿರಲು
ಉಷೆಯಿಂದ ನಿಶೆಯವರೆಗೆ.
ಇಂಗಿದ ಕಣ್ಣಿನಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ ತೊಟ್ಟು,
ದುರುದುರು ನೋಟದಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳ ಬಿಟ್ಟು,
ಏನನೂ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲವನು ಕಾಣುತಿದ್ದಳು.
ನಾಲ್ಕನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸವನು ಮುಗಿಸಿ
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ನಾ ಬಂದಾಗ,
ಹಾದಿ ಕಾಯುತ್ತ ಬಾಗಿಲಲೆ ಕುಳಿತಿಹಳು ಬಾಲೆ.
"ಕೊರೆದು ಕಲ್ಲೊಂದ ಕತ್ತರಿಸುವೆಯೋ
ಗೋರಿಯ ಮೇಲಿಡಲು ಬೇಕೊಂದು ತಲೆಗಲ್ಲು"
ಅಷ್ಟು ಆಡಿದಳಷ್ಟೆ, ಮತ್ತೆ ಮಾತಿಲ್ಲ.
ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆಯೆ ಒಳಬಂದವಳು
ಕುರ್ಚಿಯೊಂದರಲಿ ಕುಸಿದುಬಿಟ್ಟಳು.
ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೆಟ್ಟು
ನೋಡಿದಳೆನ್ನ ಮೋರೆಯನು ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು.
ಅದೇನು ನಿಶ್ಚಲ ನೋಟ ಶೂನ್ಯದೆಡೆಗೆ!
ತಾಳ್ಮೆಯಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿಹಳು
ನನ್ನ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತ
'ಒಡನೆಯೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನಾಗೆಲೋ'
ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಂತೆ.
ಸೈರಿಸದಾದೆ ಆ ಕಂದು ಕಣ್ಣುಗಳ ಸೀಳ್ನೋಟವನು
ಹೃದಯವನೆ ಕಿತ್ತು ಹರಿಯುವ,
ಉಸಿರನ್ನೆ ಹೀರಿ ಬತ್ತಿಸುವ,
ರಕ್ತವನೆ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಸುವ,
ಮೂಳೆಗಳ ಕುಯ್ದು ಒಳಗೆ ನುಸುಳುವ
ಉಕ್ಕಿನ ಶೀತಳ ಶಲಾಖೆಯ ತಿವಿತವನು ತಾಳದಾದೆ.
ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಎದ್ದೆ, ತಡಕುತ್ತ ಹುಡುಕಿದೆ
ಸರಿಯಾದ ಶಿಲೆಯೊಂದ ಹೊಂದಿಸಲೆಂದು.

ಸಿಕ್ಕೊಂದ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಚಚ್ಚೌಕ ಕತ್ತರಿಸಿ,
ತಿಕ್ಕುತ್ತ ತೀಡುತ್ತ ಕಡೆಕಡೆದು ನಯಗೊಳಿಸಿದೆ.
ತಲೆಯ ಕಡೆಯನು ವೃತ್ತಾಕಾರಕೆ ಕಡೆದೆ.
ಉಳಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಹಾರುವ
ಚೂರುಗಳ ದಿಟ್ಟಿಸುತ,
ಕುಳಿತಲ್ಲೆ ನೋಡಿದಳು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು
ಬಳಿಯ ಆಸನದಿಂದ ಮಗ್ನಳಾಗಿ.
ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ಮೊಂಬತ್ತಿಯ ಬೆಳಕಿನಲಿ
ಕಡೆಯುತ್ತಹೋದೆ ಅವಳ ಪ್ರಿಯಕರನ ಹೆಸರ
ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಳು ಅವಳು
ಬಿಳುಚಿದ ಮುಖದ ಪ್ರೇತಕಳೆಯಲ್ಲಿ.
ಮತ್ತದೇ ಕುರ್ಚಿಯಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡಿದಳು
ಉರಿವ ಕಂಗಳ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ.
ಉಳಿಯ ಒಂದೊಂದೇ ಪೆಟ್ಟ ಕೇಳಿ ಅನುಭವಿಸಿದಳು
ಅಲುಗದೆ, ಕದಲದೆ, ಒಂದು ಮಾತನು ಆಡದೆ.
ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಕೇಳುತಲಿರುವಳು
ಸುತ್ತಿಗೆ–ಉಳಿ–ಕಲ್ ಠಣ್–ಠಣ–ಠಣ್.
ಕಲ್ಕುಟುಕನ ಬಡಿತದ ಸದ್ದೇ ಸದ್ದು
ಎದೆಯ ಮಿಡಿತವೂ ಢಣ್–ಢಣ–ಢಣ್.
ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟದ ತೀಕ್ಷ್ಣಕೆ ಸುಟ್ಟವು
ಉರಿದವು ನನ್ನಯ ಕೈಯಿಗಳು
ಉಳಿಯನು ಹಿಡಿಯುವ ಸುತ್ತಿಗೆ ಬಡಿಯುವ
ವರಟು ಕೈಗಳಲಿ ಮುಳ್ಳುಗಳು.
ನೋಡಿಯೇ ನೋಡಿದಳು ಒಣಗು ತುಟಿಗಳ ಅರೆತೆರೆದು
ನಿಶ್ಶಬ್ದದುಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗಳ ನಡುವೆ
ಒಂದೊಂದು ಉಳಿಯೇಟು ತಲೆಗಲ್ಲ ಕೊರೆದಂತೆ
ಕಾಲರಾಯನು ಅವಳ ಎದೆಯ ಬಗೆದ.
ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇಬ್ಬರು ಕಲ್ಕುಟಕರು
ನಾನೊಬ್ಬ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಜವರಾಯ.
ಕೊನೆಗೂ ಮುಗಿದಿತ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲಸ
ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಉಸ್ಸೆಂದೆ
'ದೊರಕಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟೆ ಅವಳಿಗೆ

ಶಾಂತಿಯ'ನೆಂದು ಬಗೆದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟೆ,
ಅವಳೋ, ಉಸುರಿದಳು ಪ್ರಿಯಕರನ ಹೆಸರ,
ಒಮ್ಮೆಗೇ ಬಿಟ್ಟಳೋ ನೀಳ್ನಿಟ್ಟುಸಿರ.
ಮೆಲ್ಲನೆದ್ದಳು, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲ ದೂಡುತ್ತ
ಇಡುತ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ, ಹೊರಟಳೇ ಹೋದಳು
'ಮತ್ತೆಂದು ಈ ಹೊಸಲಿನೊಳು ಕಾಲಿಡೆನು'
ಎಂಬಂತೆ ಓಡಿದಳು ಮತ್ತೆ ಬಾರದ ನಾಡಿಗೆ
ಅಯ್ಯೋ! ಹೊರಟೇಹೋದಳು!!
ಮಾರನೆಯ ರಾತ್ರಿ, ಮತ್ತೆ ಕುಳಿತೆನು
ಒಬ್ಬನೇ, ಅಯ್ಯೋ, ನಾನೊಬ್ಬನೇ...
ಅದೇ ತಲೆಗಲ್ಲಿನಲಿ...
ಅವಳ ಪ್ರಿಯನ ಹೆಸರಿನಡಿ
ಅವಳ ಹೆಸರನೂ ಕೆತ್ತುವ ಸಲುವಾಗಿ.

ಮೂಲ ಕವಿತೆ: ದಿ ಸ್ಟೋನ್. ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ ವಿಲ್‌ಫ್ರಿಡ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಿಬ್ಸನ್. 'ಸಮರ ಕವಿ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗಿಬ್ಸನ್ (1878–1962) ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಗೀಳು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದವ. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದನಾದರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಮೊದಲು 'ವಿಕ್ಟೋರಿಯನ್ ರಮ್ಯ' ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯ ಅನುಭವವಾದನಂತರ ಸಾಧಾರಣ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತು ಸರಳ ಸಾಧಾರಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕವನ ಬರೆಯಲು ತೊಡಗಿದ. "ದಿ ಸ್ಟೋನ್" ಗಿಬ್ಸನ್ ಬರೆದ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾವಾನುವಾದ ಮಾಡಿದ ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ ಮೂಲತಃ ಹಾಸನದವರು, ಮೇರೀಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ 'ಪೊಟೋಮೆಕ್' ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅಮೇರಿಕದ ಅಣುಶಕ್ತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿಪುಣ. ಇವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಳು ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ (ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದು), ಎರಡು ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಒಂಬತ್ತು ಕೃತಿಗಳು ('ನವರತ್ನಮಾಲಿಕಾ') ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ 'ಸುಂದರಕಾಂಡ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಧ್ವನಿಸಂಪುಟಗಳಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ "ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಗೀತರಾಮಾಯಣ."

ಬರಡು ನಾಡು

ಮೂಲ: ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯೆಟ್ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ: ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್

ಮುನ್ನುಡಿ

ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯೆಟ್ (ಟಾಮಸ್ ಸ್ಟರ್ನ್ಸ್ ಎಲಿಯೆಟ್)ನ "ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್" ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಕವನಗಳಲ್ಲೊಂದು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀಳ್ಗವನದಲ್ಲಿ ಎಲಿಯೆಟ್ ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಯೂರೋಪಿನ ಆಸ್ತಿಕರು, ಸಂವೇದನಾಶೀಲರು, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜೀವನದ, ಐರೋಪ್ಯ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಅಖಂಡ ಉತ್ಕರ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಭ್ರಮನಿರಸನ, ಹತಾಶೆ, ಜೀವನದ ಅರ್ಥಹೀನತೆ, ಧರ್ಮ, ಆದರ್ಶ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ಶೈಥಿಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುರಿದುಬೀಳುವಿಕೆ, ಆಧುನಿಕ ನಗರ ಜೀವನದ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಮಾನವ

ಸಂಬಂಧಗಳ ಕೃತಕತೆ, ಮತ್ತಿತರ ಆಯಾಮಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನವ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡಿರದ ಆಧುನಿಕ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆಯ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಹಿತಿಕ ವಕ್ತಾರ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ. ಒಂದು ಇಡೀ ಯುಗಧರ್ಮವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬಲ್ಲ ಈ ಕವನದ ಹರಹು, ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು, ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆ, ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದ ಟೊಳ್ಳುತನ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಗುಮಾನಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಬಲ್ಲ ಸಮಕಾಲೀನ ಆಡುಭಾಷೆ, ಆಗ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಾರಾಸಗಟು ತಿರಸ್ಕರಣೆ, ಆಡುಮಾತಿಗೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗ್ರಾಹ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದು, ತಕ್ಕುದಲ್ಲದು ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದ ಅನುಭವ, ಮುಕ್ತ ಭಾಷಾ ಸ್ವೀಕರಣ ಮನೋವೃತ್ತಿ, ಶೈಲಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಮಿತವ್ಯಯತೆ, ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಕನ್ನಡವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಾರು ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಅಡಿಗರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾವಿರಾರು ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ, ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯದ ಚಳುವಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.

ಆದರೆ "ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್" ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಕವನವಲ್ಲ. ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಾವ್ಯವೆಂದರೆ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವ ರಂಜನೀಯತೆ, ಪದಲಾಲಿತ್ಯ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು, ಪ್ರಾಸ, ನಿಯಮಿತ ಛಂದಸ್ಸು, ಕಾವ್ಯಮಯ ಶಬ್ದಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಕಥಾತ್ಮಕ ಸಂರಚನೆ, ಸುತಾರ್ಕಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಇವು ಯಾವವೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾವನೆ, ಆಲೋಚನೆ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಸಂಕೇತ, ಸಾಲುಗಳು ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಅಸಂಬದ್ಧವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸಂರಚನೆ ಕವನದ ವಿಚಾರಲಹರಿಯ ಆಂತರಿಕ ತರ್ಕವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ, ಅನೂಹ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆ, ಹೇಳಿಕೆ, ಅನ್ನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಎದುರುಮಾಡಿ ಓದುಗರ ರೂಢಿಬದ್ಧ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆನಂದಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕವನದ ತುಂಬ ಸಾಹಿತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉದ್ಧರಣ, ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂತರ್ಪಠ್ಯೀಯತೆ ಎಲಿಯೆಟ್‌ನ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾವ್ಯತಂತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಎಲಿಯೆಟ್ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಚಂಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಕವಿ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಕನಾಗಿದ್ದ -- ಈ 433 ಸಾಲುಗಳ ಕವನದ ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಉಲ್ಲೇಖ, ಅನುರಣನಗಳಿವೆ, ಹೋಮರ್‌ನಿಂದ ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್ತಿನವರೆಗೆ, ಬೈಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಾಝ್ ಗಾನದವರೆಗೆ, ದಾಂಟೆಯಿಂದ ವಾಗ್ನರ್‌ನ ಆಪೆರಾಗಳವರೆಗೆ, ಲ್ಯಾಟಿನ್, ಗ್ರೀಕ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಇಟಾಲಿಯನ್, ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜರ್ಮನ್, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳ ಒಳದನಿಗಳಿಂದ ದಟ್ಟವಾಗಿ

ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಲ್ಲೇಖವೂ ಕೂಡಾ ಒಂದು ನವೀನ ಲೋಕವನ್ನೇ ತೆರೆದು ಅದರಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರ, ವಸ್ತು, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿ, ಈ ಕವನವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವುದು, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ "ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು" ಎಂದರೆ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಒಂದು ಭಾವ-ಬುದ್ಧಿ ಎರಡರ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಜಾಗತಿಕ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಎನ್ನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟು "ಕಷ್ಟ"ವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದಂತಹ ಬಹಳವೇ ಬೇರೆಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ದುಃಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುವಾದವನ್ನು ಈ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಭಟ್ಟ, ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಾಥ್ ಮತ್ತಿತರರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಭವದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಯಾವ ಅನುವಾದವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಲೀ, ಅಂತಿಮ ರೂಪದ್ದೆಂದಾಗಲೀ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಪೀಳಿಗೆಯೂ ಜಗತ್ತಿನ ಅಭಿಜಾತ ಕಾವ್ಯಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪುನರಾವಿಷ್ಕರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಪುನರನುವಾದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಅನುವಾದ ಈ ರೀತಿಯದೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನ. ಅಲ್ಲದೆ ನಲವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲಿಯೆಟ್‌ನನ್ನು ಓದಿ, ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಾನು, ಎಲಿಯೆಟ್‌ನನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು, ಎಲಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುಣವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಓದುಗರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಎಲಿಯೆಟ್‌ಗೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತ ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ನಾನು ತೀರಿಸಬೇಕಾದ ಋಣ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನುವಾದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂಚಿನವುಗಳಿಗಿಂತ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವಂತಿದೆ, ಮೂಲದ ಆಶಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ ಎಂದು ಓದುಗರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ್ಯ, ಪ್ರಯಾಸ ಸಫಲವಾದಂತೆ.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕರಡು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ, ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು, ಸಲಹೆ, ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಓದುಗರೂ, ಸಹೃದಯರೂ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೌಲಿಕ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವವರೂ ಆದ ಮಿತ್ರ ಡಾ. ಮೈ. ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಿಶೇಷ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು, ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಓದುಗರು ನೀಡುವ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಬರಡು ನಾಡು
ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯೆಟ್‌ನ 'ದಿ ವೇಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್'

ಶ್ರೇಷ್ಠತರ ಕಲಾಕಾರ
ಎಜ್ರಾ ಪೌಂಡ್‌ಗೆ

ಸಿಬಿಲ್ ಗಾಜಿನ ಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನೇ
ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹುಡುಗರು "ಸಿಬಿಲ್, ನಿನಗೇನು ಬೇಕು"
ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ "ನಾನು ಸಾಯಬೇಕು" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು.

1. ಸತ್ತವರ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಏಪ್ರಿಲ್ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕ್ರೂರ ತಿಂಗಳು
ಸತ್ತ ನೆಲದಿಂದ ಲೈಲಾಕ್ ಹೂಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ
ನೆನಪು ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ
ವಸಂತದ ಮಳೆಯಿಂದ ಮೊಂಡು ಬೇರುಗಳ ಕೆದಕುತ್ತದೆ.
ಚಳಿಗಾಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಟ್ಟಿತ್ತು,
ಮರೆವಿನ ಮಂಜಿನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ
ಒಣ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ಗುಟುಕು ಜೀವ ಕೊಟ್ಟು.
ಬೇಸಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ತಂದಿತು, ಸ್ಟಾರ್ನ್‌ಬರ್ಗರ್ ಸೀ ಮೇಲೆ
ತುಂತುರು ಮಳೆ ಹರಿಸಿ; ನಾವು ಕಂಬದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೆವು,
ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಫ್ ಗಾರ್ಟನ್ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ
ಕಾಫಿ ಕುಡಿದೆವು, ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತಾಡಿದೆವು.
ನಾನು ರಷ್ಯನ್ ಅಲ್ಲ, ಲಿಥುವೇನಿಯನ್, ಅಪ್ಪಟ ಜರ್ಮನ್.
ಮತ್ತೆ,ನಾವುಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ,ನನ್ನಣ್ಣ,ಆಆರ್ಚ್–ಡ್ಯೂಕ್‌ಮನೆಯಲ್ಲುಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ,
ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಜಾರುಬಂಡಿ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ,
ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನಂದ, ಮರೀ, ಮರೀ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಕೋ, ಅಂತ.
ಮಂಜಿನ ಮೇಲೆ ಜಾರುತ್ತಾ ಹೋದೆವು.
ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಆರಾಮವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಓದುತ್ತೀನಿ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀನಿ.
ಯಾವುವು, ಈ ಕಚ್ಚಿಹಿಡಿಯುವ ಬೇರುಗಳು, ಈ ಕಲ್ಲುಕೊಂಪೆಯಲ್ಲಿ
ಯಾವ ಕೊಂಬೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ? ಮಾನವಪುತ್ರಾ,
ನೀನದನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆ, ಊಹಿಸಲೂ ಆರೆ,
ಯಾಕೆಂದರೆ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು
ಒಂದು ಭಗ್ನಪ್ರತಿಮೆಗಳ ರಾಶಿ ಮಾತ್ರ, ಅಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ರಾಚುತ್ತದೆ,
ಸತ್ತ ಮರ ನೆರಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಜೀರುಂಡೆ ಬಿಡುವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ,
ಒಣ ಕಲ್ಲಿಂದ ನೀರಿನ ಶಬ್ದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಂಪುಬಂಡೆಯ ಕೆಳಗೆ ಮಾತ್ರ ನೆರಳಿದೆ,
(ಈ ಕೆಂಪು ಬಂಡೆಯ ನೆರಳಿನೊಳಗೆ ಬಾ),
ಮುಂಜಾವು ಹಿಂದೆ ನಡೆದು ಬರುವ ನಿನ್ನ ನೆರಳು, ಮತ್ತು
ಸಂಜೆ ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಎದ್ದು ಬರುವ ನಿನ್ನ ನೆರಳು
ಈ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ;
ಒಂದು ಹಿಡಿ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಸನಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ಗಾಳಿ
ನಿನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಿನೆಡೆಗೆ
ನನ್ನ ಐರಿಷ್ ಮಗುವೇ
ಎಲ್ಲಿರುವೆ ನೀನು?

"ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ನೀನು ನನಗೆ ಹಯಸಿಂತ್ ಹೂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ;
"ಅವರು ನನ್ನ ಹಯಸಿಂತ್ ಹುಡುಗಿ ಅಂತ ಕರೆದರು."
-- ಆದರೂ ನಾವು ಹಯಸಿಂತ್ ವನದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ತಡವಾಗಿ,
ನಿನ್ನ ತೋಳುಗಳು ತುಂಬಿ, ನಿನ್ನ ಕೂದಲು ನೆನೆದು, ನನಗೆ ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ,
ಕಣ್ಣು ಸೋತವು, ನಾನು ಬದುಕಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸತ್ತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.
ಬೆಳಕಿನ ಅಂತರಾಳದೊಳಗೆ ನೋಡುತ್ತ, ಆ ಮೌನ.
ಮನೊಹರವೂ, ಖಾಲಿಯೂ ಆಗಿದೆ ಸಾಗರ

ಮೆಡಾಮ್ ಸೊಸೋಸ್ಟ್ರಿಸ್, ಹೆಸರಾಂತ ಅತೀಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನಿ,
ಅವಳಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ನೆಗಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ತನ್ನ ಚೂಟಿ ಆಟದೆಲೆಗಳಿಂದಾಗಿ
ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲೇ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ಎಂದು ವಿಖ್ಯಾತಳು. ಹೇಳಿದಳು, ಇದೋ ನೋಡು,
ನಿನ್ನ ಎಲೆ. ಮುಳುಗಿಹೋದ ಫಿನೀಶಿಯದ ನಾವಿಕ.
(ನೋಡು! ಆ ಮುತ್ತುಗಳು, ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಅವು.)

ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಬೆಲಡೋನಾ, ಬಂಡೆಗಳ ದೇವಿ,
ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ದೇವಿ.
ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಮನುಷ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ.
ಮತ್ತೆ, ಇಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಒಕ್ಕಣ್ಣ ವರ್ತಕ, ಈ ಎಲೆ,
ಖಾಲಿಯಾಗಿರೋದು, ಅದು ಅವನು ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರೋದು,
ನಾನು ಅದನ್ನು ನೋಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.
ಆ ನೇಣುಹಾಕಿದ ಮನುಷ್ಯ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿನಿಂದ ಸಾವು -- ಹುಷಾರಾಗಿರು.
ಜನರ ಗುಂಪುಗಳು ಕಾಣತ್ತೆ, ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವುದು. ವಂದನೆಗಳು.
ನಿನಗೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಕ್ವಿಟೋನ್ ಸಿಕ್ಕರೆ ಹೇಳು,
ಜಾತಕ ನಾನೇ ಖುದ್ದು ತರುತ್ತೇನೆ ಅಂತ.
ತುಂಬಾ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ, ಈ ನಡುವೆ.

ಅವಾಸ್ತವ ನಗರಿ,
ಚಳಿಗಾಲದ ಮುಂಜಾನೆಯ ಕಂದು ಇಬ್ಬನಿಯಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಗುಂಪು ಲಂಡನ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಹೋಯಿತು, ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ,
ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
ಆಗಾಗ್ಗೆ, ಸಣ್ಣ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು,
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ನೆಟ್ಟಿದ್ದ.
ದಿಬ್ಬ ಹತ್ತಿ, ಕಿಂಗ್ ವಿಲಿಯಂ ರಸ್ತೆಯಿಂದಿಳಿದು,
ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಕಡೆಯ ಸ್ತಬ್ಧ ಹೊಡೆತದ ತನಕ
ಸಮಯ ಪಾಲಿಸುವ ಸೆಂಟ್ ಮೇರಿ ವುಲ್ನಾತ್ ಚರ್ಚಿನ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು.
ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಗುರುತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂಡ, ಕೂಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ: "ಸ್ಟೆಟ್ಸನ್!"
"ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮೈಲಿ ನೌಕಾಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನಲ್ಲವೆ?
"ಹೋದ ವರ್ಷ ನಿನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾ ಹೆಣ, ಅದು ಚಿಗುರತೊಡಗಿದೆಯಾ?
"ಈ ವರ್ಷ ಹೂ ಬಿಡಬಹುದಾ?
"ಅಥವಾ ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಮಂಜು ಅದರ ಪಾತಿ ಕೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆಯಾ?
"ಅಂದ ಹಾಗೆ ಆ ನಾಯಿಯನ್ನು ದೂರ ಇಡು, ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಮಿತ್ರ.
"ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬಗೆದುಬಿಟ್ಟೀತು!
"ಆಷಾಢಭೂತಿ ಓದುಗನೇ, ನೀನು ನನ್ನ ನಕಲಿ, ನನ್ನ ಸೋದರ."

2. ಚದುರಂಗದಾಟ

ಅವಳು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿ, ಪುಟವಿಟ್ಟ ಸಿಂಹಾಸನದಂತೆ,
ಅಮೃತಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಝಗಝಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳು
ಕೆತ್ತಿದ್ದ ಸ್ತಂಭಗಳು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದ
ದರ್ಪಣವು ಏಳುಶಾಖೆಯ ತೂಗುದೀಪಗುಚ್ಛದ ಅಗ್ನಿಶಿಖೆಗಳನ್ನಿಮ್ಮಡಿಸಿ,
ಮೇಜಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ, ಕಿಂಕಾಪು ಸಂಪುಟಗಳಿಂದ
ಶ್ರೀಮಂತ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲೆದ್ದ ಒಡವೆಗಳ ಹೊಳಪಿನೊಡನೆ ಬೆರೆಯಿತು.
ಆ ಸ್ತಂಭದ ಹಿಂದಿನಿಂದೊಬ್ಬ ಚಿನ್ನದ ಬಾಲಮದನ ಇಣುಕುತ್ತಿದ್ದ
(ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರೆಕ್ಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ). ಮುಚ್ಚಳತೆಗೆದ
ದಂತದ, ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಶೀಶೆಗಳಿಂದ ಅವಳ ವಿಚಿತ್ರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗಂಧಗಳು,
ಚೂರ್ಣ, ಲೇಪನ, ದ್ರವ್ಯ, ಇಣುಕಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಿ ಗೊಂದಲಗೊಳಿಸಿ
ವಾಸನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದವು. ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹರಿದ ಹೊಸಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಕಿ ಇವು
ಉದ್ದುದ್ದ ಉರಿವ ಮೋಂಬತ್ತಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಕೊಬ್ಬಿಸಿ ಮೇಲೆದ್ದು,
ತಮ್ಮ ಧೂಮವನ್ನು ಅರಗುಲೇಪಿತ ಕಲಾಕೃತಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹರಡಿ,
ಮರದ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಿದ ಭಿತ್ತಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಕಿದ್ದವು.

ಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲಮರದ ಭಾರಿ ತಾಮ್ರರೇಖಿತ ಫಲಕ
ಹಸಿರು ಕಿತ್ತಳೆಯಾಗಿ ಉರಿದಿತ್ತು,
ಆ ಖಿನ್ನ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲೊಂದು ಕೆತ್ತಿದ ತಿಮಿಂಗಲ ಈಜುತ್ತಿತ್ತು.
ಪುರಾತನ ಮಾಡದ ಮೇಲೆ, ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಕಂಡಂತೆ,
ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತ್ತು ಒಂದು ವನ್ಯದೃಶ್ಯ, ಫಿಲೋಮೆಲಳ ರೂಪಾಂತರ, ಆ ಬರ್ಬರ
ಅರಸನಿಂದ ಅಷ್ಟು ಒರಟಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದು.
ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮರುಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಆವರಿಸಿತ್ತು,
ತನ್ನ ದಮನಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗದ ಸ್ವರದಿಂದ,
"ಜಗ್, ಜಗ್," ಎಂದು ಹೊಲಸು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ
ಅದಿನ್ನೂ ಗೋಳಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಜಗತ್ತು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಕಾಲದ ಮತ್ತಿತರ ಮುರುಟಿದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿತ್ತು.
ದಿಟ್ಟಿಸುವ ರೂಪಗಳು ಹೊರಬಾಗಿದ್ದವು, ಬಾಗಿ ಕೋಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ್ದವು.
ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳ.

ಬೆಂಕಿಗೂಡಿನ ಬೆಳಕಿನಡಿ, ಬಾಚಣಿಗೆಯಡಿ, ಅವಳ ಕೇಶರಾಶಿ
ಕಿಡಿಯ ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಹರಡಿ, ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಉರಿದು, ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ
ನಂತರ ಕ್ರೂರ ಸ್ತಬ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವವು.

"ತುಂಬ ಆತಂಕವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇಂದು ರಾತ್ರಿ. ತುಂಬಾನೇ ಆತಂಕ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇರು."
"ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡು. ಯಾಕೆ ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತೇ ಆಡಲ್ಲ. ಮಾತಾಡು."
"ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀಯ? ಏನು ಯೋಚಿಸ್ತೀ? ಏನು?"
"ನೀನು ಏನು ಯೋಚಿಸ್ತೀಯಾ ಅಂತ ನನಗೆಂದೂ ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲ್ಲ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡು."

ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ, ನಾವು ಇಲಿಗಳ ಓಣಿಯಲ್ಲಿದೀವಿ,
ಸತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಮೂಳೆಗಳನ್ನ ಕಳೆದುಕೊಂಡರಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ.

"ಏನದು ಶಬ್ದ?"
ಬಾಗಿಲ ಕೆಳಗೆ ತೂರಿಬಂದ ಗಾಳಿ.
"ಈವಾಗೇನು ಶಬ್ದ? ಏನು ಮಾಡ್ತಿದೆ ಗಾಳಿ?"
ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ.
"ನಿನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನಿನಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಲ್ಲವೇ? ಏನೂ ನೆನಪಿಲ್ಲವೇ?"

ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ
ಆ ಮುತ್ತುಗಳು, ಅವು ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದವು.
"ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದೀಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಾ?"

ಆದರೆ,

ಓ ಓ ಓ ಓ ಆ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಹಿಯರನ ಗಾನಲಹರಿ,
ಎಷ್ಟು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ,
ಎಷ್ಟು ಚತುರವಾಗಿದೆ,
"ನಾನೀಗ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ?"
"ನಾನು ಇರೋ ಹಾಗೇ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಹೋಗ್ತೀನಿ, ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಅಲೀತೀನಿ,
"ಕೂದಲು ಇಳಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹೀಗೆ. ನಾವು ನಾಳೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ?
"ಯಾವಾಗಲೇ ಆದರೂ ಏನು ಮಾಡೋಣ?
ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಸಿನೀರು.
ಮಳೆ ಬಂದರೆ, ನಾಕು ಗಂಟೆಗೆ ಟಾಪ್ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಾರು.
ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಚದುರಂಗದಾಟ ಆಡೋಣ.

ತೆರೆದ ರೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನೊತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟೋ ಶಬ್ದಾನೇ ಕಾದುಕೊಂಡು.
ಲಿಲ್ ಗಂಡ ಸೈನ್ಯದ ಡ್ಯೂಟಿ ಆದ್ಮೇಲ್ ಬಂದಾಗ, ನಾನ್ ಹೇಳ್ದೆ––
ಮೀನಮೇಷ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲ, ನೇರವಾಗಿ, ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅವ್ಳಿಗೆ ಹೇಳ್ದೆ,
ಬೇಗ್ ಮುಗ್ಸಿ. ಟೈಮಾಯ್ತು.
ನೋಡೇ, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ವಾಪಸ್ ಬರ್ತಾ ಇದಾನೆ,
ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡೋಕ್ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣೋಹಂಗೆ ಮಾಡ್ಕೋ.
ಅವ್ನು ಬಂದ್ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ನಿಂಗ್ ಹಲ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ,
ಆ ದುಡ್ಡು ಏನ್ ಮಾಡಿದಿ, ಅಂತ.
ಅವ್ನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ ನಿಜ. ನಾನ್ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ.
ಎಲ್ಲಾನೂ ತೆಗ್ಸ್ ಬಿಡು, ಲಿಲ್, ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಹೊಸಾ ಸೆಟ್ ಕಟ್ಟಸ್ಕೋ,
ನನ್ನಾಣೆ, ನಂಗ್ ನಿನ್ನನ್ ನೋಡಕ್ಕಾಗಲ್ಲ ಅಂತ್ ಹೇಳಿದ.
ನನಗೂ ಅಷ್ಟೆ ಅಂದೆ ನಾನು. ಅಲ್ದೆ, ಪಾಪ, ಆ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡು.
ನಾಕು ವರ್ಷ್ದಿಂದ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿದಾನೆ. ಅವನಿಗ್ ಸಕತ್ತಾಗಿ ಮಜಾ ಬೇಕು.
ನೀನ್ ಅವ್ನಿಗ್ ಕೊಡ್ದೆ ಇದ್ರೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದ್ರೂ ಕೊಟ್ಟಾರು, ಅಂದೆ.
ಓ, ಹಾಗೋ? ಬೇರೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಾರೋ? ಅಂದ್ಲು. ಮತ್ತಿನ್ನೇನು? ಅಂದೆ.
ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಯಾರ ದಯ ಅಂತ ನಂಗೂ ಗೊತ್ತಾಗತ್ತೆ ಬಿಡು, ಅಂದ್ಲು,
ನನ್ನ ಕಡೆ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ್ಲು.
ಬೇಗ್ ಮುಗ್ಸಿ. ಟೈಮಾಯ್ತು.
ನಿಂಗೆ ಇಷ್ಟ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಹೇಗೋ ಸುದಾರಿಸ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೋದು, ಅಂದೆ.
ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಆಗದಿದ್ರೂ ಬೇರೆಯವರು ಏನು ಬೇಕೋ ಆರಿಸ್ಕೋತಾರೆ.
ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಏನಾದ್ರೂ ಹೊರಟುಹೋದ ಅಂದ್ರೆ, ಆಮೇಲೆ ಬಂದು
ಯಾಕೆ ನಂಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳ್ಲೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ಬೇಡ.
ನಾಚ್ಕೆ ಆಗ್ಬೇಕು ನಿಂಗೆ, ಹೀಗೆ ಮುದಿ ಗೂಬೆ ಥರ ಕಾಣ್ಲಿಕ್ಕೆ, ಅಂದೆ.
(ಮತ್ತೆ ಅವ್ಳಿಗಿನ್ನೂ ಮೂವತ್ತೊಂದ್ ವರ್ಷ, ಅಷ್ಟೆ.)
ನಾನೇನ್ ಮಾಡ್ಲಿ, ನಂದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಅಂದ್ಲು, ಮೂತಿ ಉದ್ದ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು.
ಅದು, ಆ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ ತೊಗೊಂಡ್ನಲ್ಲಾ, ಮೈಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ, ಅದ್ರಿಂದ ಆಗಿದ್ದು, ಅಂದ್ಲು
(ಅವ್ಳಿಗ್ ಈಗಾಗಲೇ ಐದು; ಆ ಚಿಕ್ಕ ಜಾರ್ಜ್ ಆದಾಗ್ ಹೋಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ಲು.)
ಔಷ್ಧಿ ಅಂಗ್ಡಿಯವ್ನು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಹೋಗತ್ತೆ ಅಂತ್ ಹೇಳ್ದ,
ಆದ್ರೆ ನಂಗೆ ಮುಂಚಿನ್ ಹಂಗೆ ಇಲ್ವೇಇಲ್ಲ.
ನೀನ್ ನಿಜವಾಗ್ಲೂ ದಡ್ಡ ಶಿಖಾಮಣಿ, ಕಣೆ, ನಾನಂದೆ.
ಏನೇ ಆದರೂ, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ನಿನ್ನನ್ ನಿನ್ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಡ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ, ಮುಗ್ದ ಹಂಗೆ, ಅಂದೆ.
ಮಕ್ಳು ಬೇಡ್ದೆ ಇದ್ಮೇಲ್ ಮದ್ವೆ ಯಾಕ್ ಮಾಡ್ಕೋಬೇಕು?

ಬೇಗ್ ಮುಗ್ಸಿ. ಟೈಮಾಯ್ತು.
ಮತ್ತೆ, ಆ ಭಾನುವಾರ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಮನೇಲಿದ್ದ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಬಿಸಿ ಮಾಂಸ ಮಾಡಿದ್ರು,
ನನ್ನನ್ ಊಟಕ್ ಕರ್ದಿದ್ರು, ಬಿಸ್ಬಿಸಿಯಾಗ್ ರುಚಿ ನೋಡಕ್ಕೆ.
ಬೇಗ್ ಮುಗ್ಸಿ. ಟೈಮಾಯ್ತು.
ಬೇಗ್ ಮುಗ್ಸಿ. ಟೈಮಾಯ್ತು.
ಗುಡ್ ನೈಟ್, ಬಿಲ್. ಗುಡ್ ನೈಟ್ ಲೂ. ಗುಡ್ ನೈಟ್ ಮೇ. ಗುಡ್ ನೈಟ್.
ಟಾಟಾ. ಗುಡ್ ನೈಟ್. ಗುಡ್ ನೈಟ್.
ಗುಡ್ ನೈಟ್, ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಪ್ರೀತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಗುಡ್ ನೈಟ್, ಗುಡ್ ನೈಟ್.

3. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವಚನ

ನದಿಯ ಡೇರೆ ಮುರಿದಿದೆ. ಎಲೆಯ ಕೊನೆಯ ಬೆರಳುಗಳು
ಬಗೆದು ಕಚ್ಚಿ ನೆನೆದ ದಡದೊಳಕ್ಕಿಳಿದಿವೆ. ಯಾರೂ ಕೇಳದೆ
ಗಾಳಿ ಕಂದು ನೆಲವನ್ನು ಹಾಯುತ್ತದೆ.
ಅಪ್ಸರೆಯರು ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ.
ಸುಮಧುರ ಥೇಮ್ಸ್, ನಾನು ಹಾಡಿ ಮುಗಿಸುವವರೆಗೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹರಿಯಮ್ಮಾ.
ನದಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಶೀಷೆಗಳು, ತಿಂಡಿಪೊಟ್ಟಣಗಳು, ರೇಶ್ಮೆ ಕರವಸ್ತ್ರಗಳು,
ಕಾರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಡಬ್ಬಗಳು, ಸಿಗರೇಟ್ ತುಂಡುಗಳು, ಮತ್ತಿತರ
ಬೇಸಿಗೆ ರಾತ್ರಿಗಳ ಮತ್ಯಾವ ಕುರುಹುಗಳಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಸರೆಯರು ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ.
ಅವರ ಗೆಳೆಯರು, ನಗರದ ಕಂಪನಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಲೆಮಾರಿ ವಾರಸುದಾರರು,
ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.
ಲೆಮಾನ್ ನದಿದಡಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾನು ಅತ್ತೆ...
ಸುಮಧುರ ಥೇಮ್ಸ್, ನಾನು ಹಾಡಿ ಮುಗಿಸುವವರೆಗೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹರಿಯಮ್ಮಾ.
ಸುಮಧುರ ಥೇಮ್ಸ್, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ,
ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತೂ ಮಾತಾಡಲ್ಲ.
ಆದರೆ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಚಳಿಗಾಳಿಯ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ,
ಮೂಳೆಗಳ ಕಟಕಟ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಕಿಸಿದ ಮುಸಿನಗೆ.

ಒಂದು ಚಳಿಗಾಲದ ಸಂಜೆ, ಗ್ಯಾಸ್ ಹೌಸಿನ ಹಿಂದೆ,
ನನ್ನ ಸೋದರ ರಾಜನ ನೌಕಾಪಘಾತದ, ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ

ನನ್ನ ತಂದೆ ಅರಸನ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ
ಆ ಸತ್ತ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದಾಗ,
ದಡದಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಇಲಿ
ತನ್ನ ಜಿಡ್ಡು ಹೊಟ್ಟೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹತ್ತಿರ ಬಂತು.
ಕೆಳಗೆ ಒದ್ದೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ನಗ್ನದೇಹಗಳು
ಕೆಳಗಿನ ಒಣ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ಮೂಳೆಗಳು,
ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇಲಿಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಾಡುವವು.
ಆದರೆ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ,
ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀನಿಯನ್ನು ಮಿಸೆಸ್ ಪೋರ್ಟರ್ ಬಳಿಗೆ
ತರುವ ಮೋಟಾರುಗಳ, ಹಾರ್ನಿನ ಶಬ್ದ.
ಓ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಬೆಳಗಿದ ಚಂದ್ರಮ ಮಿಸೆಸ್ ಪೋರ್ಟರ ಮೇಲೆ,
ಹಾಗು ಅವರ ಸುಪುತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ,
ಅವರು ಕಾಲು ತೊಳಕೋತಾರೆ ಸೋಡಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಓ ಆ ಗೋಪುರದ ಕೆಳಗೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಧ್ವನಿಗಳು,

ಟುವ್ವೀ ಟುವ್ವೀ ಟುವ್ವೀ ಟುವ್ವೀ
ಜಗ್ ಜಗ್ ಜಗ್ ಜಗ್ ಜಗ್ ಜಗ್
ಎಷ್ಟು ಒರಟಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದು.
ಟೆರೂ

ಮಿಥ್ಯಾನಗರಿ,
ಮಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಕಂದು ಇಬ್ಬನಿಯಡಿ
ಸ್ಮಿರ್ನಾ ನಗರದ ವರ್ತಕ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಯೂಜಿನೈಡೀಸ್,
ಕ್ಷೌರವಿಲ್ಲ, ಜೇಬಿನ ತುಂಬ ಒಣದ್ರಾಕ್ಷಿ,
ಬೆಲೆ, ವಿಮಾ, ಅಂಚೆ ಲಂಡನ್: ಕಾಗದಪತ್ರದೊಡನೆ ಪಾವತಿ,
ಗ್ರಾಮ್ಯ ಫ್ರೆಂಚ್ ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಹ್ವಾನವನ್ನಿತ್ತ,
ಕ್ಯಾನನ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ,
ತದನಂತರ ಮೆಟ್ರೋಪೋಲ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ವಾರಾಂತ್ಯ.

ಆ ನೇರಳೆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು, ಬೆನ್ನುಗಳು ಮೇಜಿಂದ ಮೇಲೇಳುವ ಹೊತ್ತು,
ಮಾನವ ಹೃದಯ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಂತೆ ಅದುರುತ್ತ, ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಹೊತ್ತು,
ನಾನು, ಟೈರೇಸಿಯಾಸ್, ಎರೆಡು ಜೀವಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿರುವ,

ಸುಕ್ಕಾಗಿ ಜೋತುಬಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮೊಲೆಗಳ ಮುದುಕ, ಕುರುಡನಾದರೂ ಕಾಣಬಲ್ಲೆ,
ಈ ನೇರಳೆ ಸಮಯ, ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ,
ನಾವಿಕನನ್ನು ಸಾಗರದಿಂದ ಮನೆಗೆ ತರುವ
ಈ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ, ಟೈಪಿಸ್ಟಳು ಸಂಜೆಯೂಟದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು,
ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಸರಿಸಿ,
ಒಲೆ ಹೊತ್ತಿಸಿ, ಡಬ್ಬಗಳಿಂದ ಅಡುಗೆ ತೆಗೆದಿಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕಿಟಕಿಯಾಚೆ ತೂಗುಹಾಕಿವೆ, ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಾವೋ ಎಂಬಂತೆ,
ಸೂರ್ಯನ ಅಂತಿಮಕಿರಣಗಳು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ ಅವಳ ಒಣಗುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತ್ರ ಜೋಡಿಗಳು.
ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ (ರಾತ್ರಿ ಅವಳ ಹಾಸಿಗೆ) ಪೇರಿಸಿವೆ
ಕಾಲುಚೀಲ, ಚಪ್ಪಲಿ, ಬಾಡಿ, ಕಂಚುಕಿಗಳು.
ನಾನು ಟೈರೀಸಿಯಾಸ್, ಒಣಗಿ ಮುರುಟಿದ ಮೊಲೆಗಳ ಮುದುಕ,
ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡೆ, ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಮುನ್ನುಡಿದೆ--
ನಾನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅತಿಥಿಯ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.
ಅವನೋ ಡುಬ್ಬುಹಣೆಯ ಯುವಕ, ಜುಜುಬಿ ದಳಾಳಿಯ ಗುಮಾಸ್ತ,
ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಯಷ್ಟೆ ಭರವಸೆ ತೋರುವವ,
ಆಗಮಿಸುತ್ತಾನೆ ದಿಟ್ಟ ನೋಟದೊಡನೆ.
ಈ ಕಾಲ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ, ಅವನು ಎಣಿಸಿದಂತೆ,
ಊಟ ಮುಗಿದಿದೆ, ಅವಳಿಗೆ ಬೋರಾಗಿದೆ, ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ,
ಮೈ ಸವರಿ, ಕೇಳಿಗೆಳೆಯಲೆತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ,
ಬೇಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.
ಕೆಂಪಡರಿ, ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ದಾಳಿಯಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ.
ತಡಕುವ ಕೈಗಳಿಗೆ ತಡೆಗಳಿಲ್ಲ;
ಅವನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆಯ ಹಂಗಿಲ್ಲ,
ಉದಾಸೀನವನ್ನೇ ಸ್ವಾಗತವೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
(ನಾನು ಟೈರೇಸಿಯಾಸ್, ಎಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ಅನುಭವಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ,
ಇದೇ ಸೋಫಾ ಅಥವಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದು,
ಥೀಬ್ಸ್ ನಗರದ ಗೋಡೆಯಡಿ ಕೂತು,
ಸತ್ತವರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠರೊಡನೆ ನಡೆದಾಡಿ)
ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂಬಂತೆ ಕಡೆಗೊಂದು ಮುತ್ತನ್ನಿಟ್ಟು
ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ತಡಕಾಡುತ್ತ ಮಹಡಿಯಿಳಿದು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಿಯತಮನ ತೆರಳುವಿಕೆಯ ಪರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತವಳು
ಹೊರಳಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ;
ಮಿದುಳಲ್ಲೊಂದು ಅರೆಮುಗಿದ ಯೋಚನೆ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ:
"ಸದ್ಯ ಮುಗಿಯಿತಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು."
ಸುಂದರ ಯುವತಿ ದಡ್ಡತನಕ್ಕಿಳಿದಾಗ
ಮತ್ತೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡಿ,
ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಲೆಗೂದಲು ಸವರಿಕೊಂಡು
ಗ್ರಾಮಾಫೋನಿನ ತಟ್ಟೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಾಳೆ.

"ಈ ಸಂಗೀತ ನನ್ನ ಬದಿಯಿಂದ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಹೋಯಿತು."
ಸ್ಟ್ರಾಂಡ್ ಕಡೆಯಿಂದ, ರಾಣಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ.
ಓ ನಗರವೇ, ನಗರವೇ, ನನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ
ಕೆಳ ಥೇಮ್ಸ್ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೋ ಬಾರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ,
ಬೆಸ್ತರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವಿಶ್ರಮಿಸುವಲ್ಲಿ,
ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಮಾರ್ಟೈರ್ ಚರ್ಚಿನ ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ
ಅಯೋನಿಯಾದ ಬಿಳುಪು ಬಂಗಾರದ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ವೈಭವದಲ್ಲಿ,
ಮಾಂಡೊಲಿನ್ ವಾದ್ಯದ ಇಂಪು ಗಾನ
ಒಳಗಿಂದ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಕಟಕಟ, ಮಾತಿನ ವಟವಟ.

ನದಿ ಬೆವರುತ್ತದೆ
ಎಣ್ಣೆ, ಟಾರು
ತೆಪ್ಪಗಳು ಸಾಗುತ್ತವೆ
ಗಾಳಿ ತಿರುಗಿದ ಕಡೆಗೆ
ಕೆಂಪು ಪಟಗಳು
ಹರಡಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ
ಗಾಳಿಯ ಕಡೆ,
ಭಾರದ ಕಂಭದ ಮೇಲೆ
ಅತ್ತಿತ್ತ ತುಯ್ಯುತ್ತಾ
ಗ್ರೆನಿಚ್ ಕಡೆಯಿಂದ
ಐಲ್ ಆಫ್ ಡಾಗ್ಸ್ ಸುತ್ತ
ಹರಿದುಬರುವ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು
ತೆಪ್ಪಗಳು ತೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ

ವೇಯಾಲಲ ಲೇಯಾ
ವಾಲಲ ಲೇಯಲಲ

ಎಲಿಝಬೆಥ್ ಮತ್ತು ಲೆಸ್ಟರ್
ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಹುಟ್ಟುಗೋಲುಗಳು
ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಸ್ವರ್ಣ ಲೇಪಿತ ಮಾಡು
ಕೆಂಪು, ಬಂಗಾರದ್ದು,
ಚಕ್ಕನೆ ಎದ್ದ ಅಲೆ
ಎರೆಡು ದಡಕ್ಕೂ ಹಾಯಿತು
ನೈರುತ್ಯ ವಾಯು
ನದಿಯಿಳಿದು ತಂದಿತು
ಗಂಟೆಗಳ ನಿನಾದ
ಶ್ವೇತ ಗೋಪುರಗಳು
    ವೇಯಾಲಲ ಲೇಯಾ
    ವಾಲಲ ಲೇಯಲಲ

"ಟ್ರ್ಯಾಮ್‌ಗಳು, ಧೂಳುಹಿಡಿದ ಮರಗಳು.
ಹೈಬೆರಿ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿತು. ರಿಚ್ಮಂಡ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂ
ಹಾಳುಮಾಡಿದವು. ರಿಚ್ಮಂಡ್ ಬಳಿ ನಾನೊಂದು
ಕಿರುದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಮೊಳಕಾಲೆತ್ತಿದೆ.

"ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳು ಮೂರ್ಗೇಟಿನಲ್ಲಿವೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯ
ಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ. ಘಟನೆಯ ನಂತರ
ಅವನು ಅತ್ತ. 'ಹೊಸ ಆರಂಭ'ದ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ.
ನಾನೇನೂ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆ ಅಸಮಾಧಾನಪಡಲಿ?"

"ಮಾರ್ಗೇಟ್ ಸ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ.
ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜೋಡಿಸಲಾರೆ.
ಹೊಲಸು ಕೈಗಳ ಮುರಿದ ಬೆರಳುಗುರುಗಳು.
ನನ್ನ ಜನ, ಪಾಪ ಬಡಪಾಯಿ ಜನ, ಏನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದವರು."

ನಂತರ ಕಾರ್ಥೇಜಿಗೆ ಬಂದೆ

ಉರಿ ಉರಿ ಉರಿ ಉರಿ
ಓ ಪ್ರಭೂ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡುತ್ತಿರುವೆ
ಓ ಪ್ರಭೂ, ನೀನು ಕಿತ್ತುತ್ತೀ

ಉರಿ

4. ನೀರಿನಿಂದ ಮರಣ

ಫಿನೀಶಿಯಾ ನಾಡಿನ ಫ್ಲೀಬಸ್, ಎರೆಡು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ಸತ್ತು,
ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗು, ಆಳಸಾಗರದುಬ್ಬು,
ಲಾಭ, ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮರೆತ.
ಸಮುದ್ರದಾಳದ ಸೆಳುವು
ಅವನ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪಿಸುದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಕ್ಕಿತು. ತೇಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ
ತನ್ನ ವಯಸ್ಸು, ಯೌವನ ಅವಸ್ಥೆಗಳ ದಾಟಿ,
ಸುಳಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕ.
ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಲಿ, ಯೆಹೂದಿಯಾಗಲಿ,
ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ, ಗಾಳಿ ಬೀಸುವೆಡೆ ನೋಡುವವನೇ,
ಫ್ಲೀಬಸನನ್ನು ನೆನೆ,
ಸುಂದರವಾಗಿ, ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದ ಅವ ಒಮ್ಮೆ. ನಿನ್ನಂತೆಯೇ.

5. ಗುಡುಗು ಹೇಳಿದ್ದು

ಬೆವರಿದ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆ ಪಂಜಿನ ಕೆಂಪು ಬೆಳಕು
ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಮಂಜು ಮೌನ
ಬಂಡೆಗಾಡುಗಳ ಯಾತನೆಯಾದ ಮೇಲೆ
ಆ ಕೂಗಾಟ, ಆಕ್ರಂದನ
ಸೆರಮನೆ, ಅರಮನೆ, ದೂರ ಪರ್ವತಗಳ

ಮೇಲೆ ವಸಂತ ಗುಡುಗಿನ ಶಬ್ದ ತರಂಗ
ಬದುಕಿದ್ದವನು ಈಗ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ
ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದವರು ಈಗ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ
ಕೊಂಚ ತಾಳ್ಮೆಯೊಡನೆ

ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ಬರಿ ಬಂಡೆ ಮಾತ್ರ
ಬಂಡೆ, ನೀರಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮರಳು ದಾರಿ
ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸುವ ದಾರಿ
ನೀರಿಲ್ಲದ ಬಂಡೆ ಬೆಟ್ಟಗಳು.
ನೀರಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಂತು ಕುಡಿಯಬಹುದು
ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲಲಾಗದು ಯೋಚಿಸಲಾಗದು
ಬೆವರು ಒಣಗಿದೆ, ಪಾದಗಳು ಮರಳಲ್ಲಿವೆ
ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ನೀರಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ
ಉಗುಳಲಾಗದ ಹುಳುಕು ಹಲ್ಲಿನ ಸತ್ತ ಬೆಟ್ಟದ ಮೂತಿ
ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲಲೂ, ಮಲಗಲೂ, ಕೂಡಲೂ ಆಗದು
ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೀರವತೆಯೂ ಇಲ್ಲ
ಮಳೆಯಿಲ್ಲದ ಒಣ ಬಂಜೆ ಗುಡುಗು ಮಾತ್ರ
ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತಕ್ಕೂ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ
ಒಡೆದ ಮಣ್ಣು ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದ
ಅಣಕಿಸುವ ಗುರ್ರನೆ ಕೆಂಪಡರಿದ ಗಂಟುಮುಖಗಳು.
ನೀರಿದ್ದಿದ್ದರೆ
ಬಂಡೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಬಂಡೆಯಿದ್ದು
ನೀರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ
ಮತ್ತು ನೀರು
ಒಂದು ಬುಗ್ಗೆ
ಬಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕೊಳ
ಬರಿ ನೀರಿನ ದನಿಯಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ
ಜೀರುಂಡೆಯಲ್ಲ
ಒಣ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಡಲ್ಲ,
ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಶಬ್ದ
ಪೈನ್ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡುವಲ್ಲಿ

ತೊಟಕ್ ತೊಟಕ್ ತೊಟಕ್ ತೊಟ್ ತೊಟ್ ತೊಟ್
ಆದರೆ ನೀರಿಲ್ಲ

ನಿನ್ನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಡೆಯುವ ಆ ಮೂರನೆಯವ ಯಾರು?
ಎಣಿಸಿದರೆ ಇರುವುದು ನೀನು, ನಾನು ಮಾತ್ರ
ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಿಳಿ ಹಾದಿಗುಂಟ
ತೇಲುತ್ತಾ, ಕಂದು ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ತಲೆಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು
ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕ ಸದಾ ನಡೆಯುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು
ಗಂಡಸೋ ಹೆಂಗಸೋ ತಿಳಿಯೆ
--ಅಂದರೆ ಯಾರದು ನಿನ್ನ ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ?

ಅದೇನು ಶಬ್ದ, ಮೇಲೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ತಾಯಂದಿರ ಮುಲುಮುಲುಗುವ ಆಕ್ರಂದನ
ಯಾರವರು ಮುಸುಕು ಧರಿಸಿರುವ ಹಿಂಡುಗಳು
ಬಿರುಕು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಏಳುತ್ತ ಬೀಳುತ್ತ
ಚಪ್ಪಟೆ ದಿಗಂತದಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದವರು,
ಕೊನೆಯಿರದ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವವರು?
ಯಾವುದು ಆ ನಗರ ಬೆಟ್ಟಗಳಾಚೆ?
ನೇರಳೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಡೆದು, ಒಡಗೂಡಿ, ಮತ್ತೆ ಆಸ್ಫೋಟಿಸುವುದು
ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಗೋಪುರಗಳು
ಜೆರೂಸಲೆಮ್, ಅಥೆನ್ಸ್, ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾ,
ವಿಯೆನ್ನಾ, ಲಂಡನ್
ಅವಾಸ್ತವ

ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಉದ್ದ ಕರಿ ಕೇಶವನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗೆಳೆದು
ಆ ತಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಪಿಸುಗಾನ ಮೀಟಿದಳು
ನೇರಳೆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಹಸುಳೆಮೊಗದ ಬಾವಲಿಗಳು
ಸಿಳ್ಳೆಹಾಕಿ, ರೆಕ್ಕೆಬಡಿದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ
ಕಪ್ಪಡರಿದ ಗೋಡೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತೆವಳಿದವು
ಸಮಯಪಾಲಿಸಿ ಪರಿಚಿತ ಘಂಟಾನಾದಗೈಯುವ
ಸ್ಥಾವರಗಳು ಬುಡಮೇಲಾಗಿದ್ದವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ಖಾಲಿ ಕೊಳಗಗಳಿಂದ, ಬತ್ತಿದ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಹಾಡುವ ದನಿಗಳು.

ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಈ ತೂತಿನೊಳಗಡೆ
ಮಂದ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಉರುಳಿಬಿದ್ದ
ಗೋರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಇಗರ್ಜಿಯ ಸುತ್ತ ಹುಲ್ಲು ಹಾಡುತ್ತಿದೆ
ಅಲ್ಲಿದೆ ಒಂದು ಖಾಲಿ ದೇವಾಲಯ, ಗಾಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆ.
ಅದಕ್ಕೆ ಕಿಟಕಿಗಳಿಲ್ಲ, ಕದ ತೂಗಾಡುತ್ತದೆ,
ಒಣ ಮೂಳೆಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ.
ಒಂದು ಹುಂಜ ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿತ್ತು ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ
ಕೊಕ್ಕೋ ಕೋ ಕೊಕ್ಕೋ ಕೋ
ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ಮಿಂಚಿನ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ.
ನಂತರ ತೇವತುಂಬಿದ, ಮಳೆತರುವ ಗಾಳಿ

ದೂರದ ಹಿಮಾಲಯದ ಮೇಲೆ
ಕಾರ್ಮುಗಿಲು ನೆರೆದಂತೆ ಗಂಗೆ ಕುಸಿದಿತ್ತು,
ಜಡ ಎಲೆಗಳು ಕಾದಿದ್ದವು ಮಳೆಗಾಗಿ.
ಹೊಂಚಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು ಕಾಡು, ನಿಶ್ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ.
ಆಗ ಮಾತಾಡಿತು ಗುಡುಗು.

ದ
ದತ್ತ: ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನಾವು?
ಗೆಳೆಯಾ, ರಕ್ತ ಮಿಡಿದು ಎದೆಯ ಕಲಕುತ್ತಾ
ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದ ಶರಣಾಗತಿಯ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಧೈರ್ಯ,
ಯುಗಪರ್ಯಂತದ ವಿವೇಚನೆಯೂ ಹಿಂತರಲಾಗದ್ದು,
ಇದರಿಂದ, ಇದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ, ಬದುಕಿರುವೆವು ನಾವು.
ಕಂಡುಬರದು ಇದು ನಮ್ಮ ಚರಮಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ,
ಉದಾರಿ ಜೇಡ ಹೊದಿಸಿದ ಸ್ಮರಣೆಯ ಜಾಲಗಳಲ್ಲಿ
ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಖಾಲಿ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕೃಶ ವಕೀಲನು ಒಡೆಯುವ ಲಕೋಟೆಯ ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ.

ದ
ದಯಧ್ವಮ್: ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕೀಲಿಕೈ ತಿರುಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ
ಒಮ್ಮೆ, ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ. ನಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ,
ತಮ್ಮ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಲಿಕೈ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ,

ಕೀಲಿಕೈ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು
ಒಂದು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.
ರಾತ್ರಿಯಾದಂತೆ, ಅಂತರಿಕ್ಷದ ವದಂತಿ
ಒಬ್ಬ ಭಗ್ನ ಕೊರಿಯಲೇನಸ್‌ನನ್ನು
ಗಳಿಗೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿಸುತ್ತದೆ.

ದ
ದಾಮ್ಯತ: ಹಾಯಿ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಬಲ್ಲ ನಿಪುಣ ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ
ಸ್ಪಂದಿಸಿತು ನಾವೆ ಮುದದಿಂದ. ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು ಸಮುದ್ರ,
ನಿನ್ನೆದೆಯೂ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಕರೆದಾಗ, ನಿಯಂತ್ರಕ
ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ ಬಾಗಿ ಮುದದಿಂದ

ದಡದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ ನಾನು,
ಮೀನು ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಬರಡು ಮೈದಾನ.
ನನ್ನ ನಾಡನ್ನಾದರೂ ನಾನು ಒಪ್ಪಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇ?
ಲಂಡನ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ
ನಾನು ಮತ್ತೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಲೋ ಹಕ್ಕಿಯಂತಾಗುತ್ತೇನೆ?
ಅಕ್ವಿಟೇನ್ ನ ರಾಜಕುಮಾರ ಪಾಳು ಗೋಪುರಕ್ಕೆ
ಈ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಭಗ್ನಾವಶೇಷಗಳ ಮುಂದೆ ಪೇರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.
ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ, ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹೋರಾಡ್ತೀನಿ. ಹೀರೋನಿಮೋಗೆ ಮತ್ತೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ.
ದತ್ತ ದಯಧ್ವಮ್ ದಾಮ್ಯತ
ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

(ಟಿ. ಎಸ್. ಎಲಿಯೆಟ್‌ನೇ ಬರೆದದ್ದು. ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ.)

ಅರ್ಪಣೆ: ಎಲಿಯೆಟ್‌ನ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಚೂಪುಗೊಳಿಸಿದ ಕವಿ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮಿತ್ರ ಎಝ್ರಾ ಪೌಂಡ್‌ಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ, ಅವನನ್ನು "ಶ್ರೇಷ್ಠತರ ಕಲೆಗಾರ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಯೂರೋಪಿನ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಕವಿ ಡಾಂಟೆ (ಸು. 1265 – 1321) ಆರ್ನಾಟ್ ಡೇನಿಯೆಲ್ ಎಂಬುವನ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ "ಡಿವೈನ್ ಕಾಮೆಡಿ" ಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ವಿಶೇಷಣ.

ಈ ಕವನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದರ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಸಂಕೇತಗಳೂ ಜೆಸಿ ವೆಸ್ಟನ್ ಅವರ "ಫ್ರಮ್ ರಿಚುವಲ್ ಟು ರೊಮಾನ್ಸ್" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅಂತಿಮ ಭೋಜನ (ಲಾಸ್ಟ್ ಸಪರ್)ದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಬಟ್ಟಲಿನ (ಹೋಲಿ ಗ್ರೇಲ್) ಸುತ್ತ ಬೆಳೆದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪುರಾಣಕತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಗಿವೆ.

ಸಿಬಿಲ್: ಈ ಮಾತುಗಳು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಲೇಖಕ ಪೆಟ್ರೋನಿಯಸ್‌ನ "ಸಟರಿಕಾನ್" ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಿಬಿಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂಮಿಯಾದ ಸಿಬಿಲ್ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳು. ಭವಿಷ್ಯವಾದಿನಿ. ಅವಳಿಗೆ ಅಪೋಲೋ ಚಿರಂಜೀವಿತ್ವದ ವರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಅವಳು ಚಿರಯೌವನವನ್ನು ಕೇಳಲು ಮರೆತದ್ದರಿಂದ ಮುರುಟುತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದಳು.

2. ಸ್ಟಾರ್ನ್‌ಬರ್ಗರ್ ಸೀ: ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂನಿಕ್ ನಗರದ ಬಳಿಯ ಸರೋವರ. ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರವಾಸಸ್ಥಳ.

3. ಮರೀ: ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಹೆಂಗಸಿನ ರೂಪಾಂತರಗಳು.

4. ಮಾನವಪುತ್ರ: ಬೈಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಬೋಧನೆ. (ಎಝೆಕೀಲ್, 2–1)

5. ಪಾಪಿಗಳ ಬರಡು ಭೂಮಿ (ಬೈಬಲ್, ಎಕ್ಲೇಜ಼ಿಯಾಸ್ಟಿಸ್, 9–1)

6. ಪ್ರವಾದಿ ಬಂಜೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ನೀರು ತಂದಂತೆ (ಬೈಬಲ್, ಐಜ಼ೇಯ, 30–2)

7. ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣು ನಶ್ವರತೆಯ ಸಂಕೇತ (ಬೈಬಲ್, ಎಕ್ಲೇಜ಼ಿಯಾಸ್ಟಿಸ್, 12–7)

8. ವಾಗ್ನರ್ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಸಂಗೀತಗಾರನ "ತ್ರಿಸ್ಟನ್ ಮತ್ತು ಇಸೊಲ್ಡ್" ಆಪೆರಾದ ಸಾಲುಗಳು (1. 5–8).

9. ಹಯಸಿಂತ್ ಹೂವು ವಸಂತದ, ಪ್ರಣಯದ ಸಂಕೇತ

10. ಜೋಸೆಫ್ ಕಾನ್ರ್ಯಾಡ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನೀಳ್ಗತೆ "ಹಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ಡಾರ್ಕ್‌ನೆಸ್"ನ ರೂಪಾಂತರ.

11. ಖಾಲಿ ಸಾಗರ: ಇದೂ ವ್ಯಾಗ್ನರ್‌ನ ಆಪೆರಾ "ತ್ರಿಸ್ತನ್ ಮತ್ತು ಇಸೋಲ್ಡ್" ದಿಂದ ಉದ್ಧರಿತ ಸಾಲು. ಭಗ್ನ ಪ್ರಣಯದ ಸಂಕೇತ.

12. ಮ್ಯಾಡಮ್ ಸಸೋಸ್ಟ್ರಿಸ್ -- ತಾರೋ (ಇಸ್ಪೀಟಿನ) ಎಲೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವವಳು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಲವು ಪಾತ್ರಗಳು (ನೇಣು ಹಾಕಿದ ಮನುಷ್ಯ, ಫ಼ಿನೀಷಿಯಾದ ನಾವಿಕ, ವರ್ತಕ, ಜನರ ಗುಂಪುಗಳು, ನೀರಿನಿಂದ ಮರಣ, ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಮನುಷ್ಯ) ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

13. ಮುತ್ತು–ಕಣ್ಣು: ಷೇಕ್‌ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕ "ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್"ನಲ್ಲಿ ಏರಿಯಲ್ ಹಾಡುವ ಸಾಲು. ನೌಕಾಘಾತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ಅಲಾನ್ಸೋ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಮಗ ಫ಼ರ್ಡಿನಾಂಡ್ ತಿಳಿದು ದುಃಖತಪ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕವನದ ನಾಲ್ಕನೇ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಈ ಸಾಲು

ಮರುಕಳಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಫ಼ಿನಿಷಿಯಾದ ನಾವಿಕ ಫ಼್ಲೀಬಾಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇದೇ ಸಾಲು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ.

14. "ಅವಾಸ್ತವ ನಗರ" ಫ಼್ರೆಂಚ್ ಕವಿ ಬೊದಿಲೇರ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಸಾಲನ್ನು ಎಲಿಯೆಟ್ ಲಂಡನ್ (ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಇತರ ಮಹಾನಗರಗಳ ಬಗ್ಗೆ) ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

15. ಅಷ್ಟೊಂದು ಜನ..: ಡಾಂಟೆಯ "ಡಿವೈನ್ ಕಾಮೆಡಿ"ದಲ್ಲಿ "ನರಕ"ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾಲಿನ ರೂಪಾಂತರ. ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಫಲಕ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. "ಇಲ್ಲಿ ಬರುವವರು ಎಲ್ಲ ಆಸೆಗಳನ್ನೂ ತೊರೆದು ಬನ್ನಿ" ("ಇನ್ಫೆರ್ನೊ" 3–55–57)

16. ನಿಟ್ಟುಸಿರು: ಮತ್ತೆ ಡಾಂಟೆಯ "ಡಿವೈನ್ ಕಾಮೆಡಿ"ಯಿಂದ(ಇನ್ಫೆರ್ನೊ 24–27) ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಭಾಗ.

17. ಸೇಂಟ್ ಮೇರಿ ಉಲ್ನಾತ್ ಚರ್ಚು–ಶಿಲ್ಪಿ ಸರ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೊಫ಼ರ್ ರೆನ್ ವಿನ್ಯಾಸದ್ದು.

18. ಸ್ಟೆಟ್ಸನ್: ಮತ್ತೆ ಡಾಂಟೆಯ ಡಿವೈನ್ ಕಾಮೆಡಿಯಲ್ಲಿ ಡಾಂಟೆ ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಪ್ರೇತವೊಂದರ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ. ಮೈಲಿ: ಕ್ರಿ.ಪೂ. 260ರಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನೌಕಾ ಯುದ್ಧ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲಿಯೆಟ್ ಮೊದಲನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕೂ (1914–18) ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾನೆ.

19. "ಪಾಪದ ಹೂವುಗಳು" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೊದಿಲೇರ್ ಓದುಗನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು.

2. ಚದುರಂಗದಾಟ

20. ಅಮೃತಶಿಲೆ: ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕ, "ಆಂಟೊನಿ ಎಂಡ್ ಕ್ಲಿಯೋಪಾತ್ರ" ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕ್ಲಿಯೋಪಾತ್ರಾಳ ವಿವರಣೆಯ (2.1.1) ವಿಡಂಬನೆ.

21. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮಹಾಕವಿ ವರ್ಜಿಲ್‌ನ ಕಾವ್ಯ, "ಈನಿಯೇಡ್"ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಥೇಜ್ ರಾಜ್ಯದ ರಾಣಿ ಡೀಡೋ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಕರ ಈನಿಯಾಸ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ ಔತಣಕೂಟದ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ.

22. ವನ್ಯದೃಶ್ಯ: ಮಿಲ್ಟನ್‌ನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ "ಪ್ಯಾರಡೈಸ್ ಲಾಸ್ಟ್"ನಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಗಾರ್ಡನ್ ಆಫ಼್ ಈಡನ್" ನ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ (4.140)

23. ಫ಼ಿಲೋಮೆಲ್, ನೈಟಂಗೇಲ್: ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಕವಿ ಓವಿಡ್‌ನ "ಮೆಟಮಾರ್ಫ಼ೊಸಿಸ್" ("ರೂಪಾಂತರ") ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಸಂಗ. ಫಿಲೊಮೆಲಾಳನ್ನು ಅವಳ ಭಾವ ರಾಜ ಟೆರೂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಭೋಗಿಸಿದ. ಅವಳು ಈ ವಿಚಾರ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದಿರಲೆಂದು ಅವಳ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದ. ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗಿ ಅವಳ ಸಹೋದರಿ (ಟೆರೂನ ರಾಣಿ) ಟೆರೂನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿ ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಟೆರೂಗೇ ಊಟಮಾಡಿಸಿದಳು. ಈ ಸೋದರಿಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ದೇವತೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಹಕ್ಕಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರು. ಫ಼ಿಲೋಮೆಲಾಳನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿ ಹಾಡುವ ನೈಟಂಗೇಲ್ ಆಗಿಯೂ ಅವಳ ಸೋದರಿಯನ್ನು "ಸ್ವಾಲೋ" ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು.

24. ಇಲಿಯ ಓಣಿ: ಮೊದಲನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ "ಟ್ರೆನ್ಚ್" (ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ಸೈನಿಕರು ತೋಡಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ದುದ್ದ ಕಾಲುವೆಯಂತಹ ಗೂಡುಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟ ವಿಪರೀತವಾಗಿತ್ತು.)

25. ಓಓಓಓಓ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯೇರಿಯನ್: ಇದು ಆಗ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ; ಕೀಳು ಅಭಿರುಚಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಕೇತ.

26. ಗುಡ್ ನೈಟ್: ಪ್ರಣಯ ಭಗ್ನವಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ, ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕ, "ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್"ನಲ್ಲಿ ಒಫೀಲಿಯ ಹೇಳುವ ಮಾತಿನ ಧ್ವನಿ.

3. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವಚನ

27. ಸುಮಧುರ ಥೇಮ್ಸ್: ಮೊದಲನೇ ಎಲಿಜ಼ಬೆತ್ ರಾಣಿಯ ಕಾಲದ (16–17ನೇ ಶತಮಾನ) ಎಡ್ಮಂಡ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಬರೆದ "ಪ್ರೋಥಲೇಮಿಯನ್" ಗೀತೆಯ ಉದ್ಧೃತ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಡಂಬನೆ. ಎಲಿಜ಼ಬೆತ್ ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಪ್ರೇಮಿ ಸಾಮಂತ ಲೆಸ್ಟರ್ ಅವರ ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರೇಮದ ವಿಚಾರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

28. ನೋಡಿ: ಟಿಪ್ಪಣಿ 13

29: ಲೆಮಾನ್ ನದಿ ದಂಡೆ: ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಂಗ, ಯೆಹೂದಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಾಡು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಬಿಲಾನ್ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರೋದಿಸಿದ ಚಿತ್ರ.

30. ಜೀವನ ನಶ್ವರ, ನಾಚುವುದನ್ನು ತೊರೆದು ರತಿಕೇಳಿಗೆ ಬಾ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಆಂಡ್ರ್ಯೂ ಮಾರ್ವೆಲ್ (17ನೇ ಶತಮಾನ) ಕವಿಯ "ಟು ಹಿಸ್ ಕಾಯ್ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್" ("ತನ್ನ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೇಯಸಿಗೆ") ಕವನದ ಭಾಗ, ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಡಂಬನೆ.

31. ಮಿಸೆಸ್ ಪೋರ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮಗಳು –– ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ "ಮೇಡಮ್" ಮತ್ತು ಅವಳ ಮಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಲೋಕಗೀತೆಯ ಭಾಗದ ಮೂಲ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

32. ಫ್ರೆಂಚ್ ಕವಿ ವೆರ್ಲೇನ್ ನ ಪದ್ಯ, "ಪರ್ಸಿಫ಼ಾಲ್"ನಿಂದ

33. ಟೈರೀಸಿಯಾಸ್: ಟೈರೀಸಿಯಾಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಪಾತ್ರ'ವಾಗಿರದೆ, ಕೇವಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಈ ಕವನದ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೇಗೆ ಒಕ್ಕಣ್ಣ ವರ್ತಕ, ಒಣದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾರಾಟಗಾರ ಫ಼ಿನೀಷಿಯಾದ ನಾವಿಕನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೋ, ಮತ್ತು ಆ ನಾವಿಕ ನೇಪಲ್ಸ್‌ನ ರಾಜಕುಮಾರ ಫ಼ರ್ಡಿನಾಂಡ್‌ನಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಯಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರೂ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಾಗಿದ್ದು, ಎರಡೂ ಲಿಂಗಗಳು ಟೈರೀಸಿಯಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಟೈರೀಸಿಯಾಸ್ ಏನನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಈ ಕವನದ ತಿರುಳು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಓವಿಡ್‌ನ ಮೆಟಮಾರ್ಫ಼ಸಿಸ್ ಕಾವ್ಯದ ಇಡೀ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ (111, 320–38).

35. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಆಲಿವರ್ ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಮಿತ್‌ನ "ದಿ ವಿಕಾರ್ ಆಫ್ ವೇಕ್ ಫೀಲ್ಡ್"ನಲ್ಲಿಯ ಹಾಡು.

36. ಥೇಮ್ಸ್ ಪುತ್ರಿಯರ ಗೀತೆ: ವ್ಯಾಗ್ನರ್‌ನ ರೈನ್ ಪುತ್ರಿಯರ ಗೀತೆಯ ಮರುದನಿ

37. ಎಲಿಜ಼ಬೆತ್ ಮತ್ತು ಲೆಸ್ಟರ್: ಸಮಕಾಲೀನ ಪಾದ್ರಿಯೊಬ್ಬನ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ.

38. ಮಾರ್ಗೇಟ್: 1921ರಲ್ಲಿ ಎಲಿಯೆಟ್ ತೀವ್ರ ಮಾನಸಿಕ ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ.

38. ಕಾರ್ಥೇಜ್: ಸಂತ ಆಗಸ್ಟೀನ್ ತನ್ನ "ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆ" ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ, "ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಗುನುಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧವಿಧವಾದ ವಿಕೃತ ಪ್ರೇಮಗಳ ಹಂಡೆಯಂತಿದ್ದ ಕಾರ್ಥೇಜ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ."

39. ಉರಿ: ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ "ಸರ್ಮನ್ ಆನ್ ದಿ ಮೌಂಟ್"ನಷ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬುದ್ಧನ "ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವಚನ"ದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

40. ಮತ್ತೆ ಸಂತ ಆಗಸ್ಟೀನ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ವಿರಕ್ತ ಅಥವಾ ತಪಸ್ವೀ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಾಗಿ ಒಂದರ ಪಕ್ಕ ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ.

5. ಗುಡುಗು ಹೇಳಿದ್ದು

41. ಈ ಭಾಗದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಿವೆ: ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಿದ ನಂತರ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರು ಎಮ್ಮಾಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಯೇಸು ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುನರುತ್ಥಾನ ("ರಿಸರೆಕ್ಷನ್")ವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಸಿದನು ಎಂದು ಬೈಬಲ್ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಗ್ರೇಲ್ ಬಟ್ಟಲು ಪಡೆಯಲು ಚಾಪೆಲ್ ಪೆರಿಲಸ್ ಅನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವುದು (ಜೆಸಿ ವೆಸ್ಟನ್ ಅವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ), ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಯೂರೋಪಿನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಅವನತಿ.

42. ತೊಟಕ್ ತೊಟಕ್: ಕೆನಡಾದ ಕ್ವಿಬೆಕ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ "ಹರ್ಮಿಟ್ ಥ್ರಷ್" ಎಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡು ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಾದದ ಏರಿಳಿತದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ.

43. ದತ್ತ, ದಯಧ್ವಮ್, ದಾಮ್ಯತ: ಕೊಡು; ಕರುಣಿಸು; ನಿಗ್ರಹಿಸು. ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್ತಿನ 5ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುರಾಣದ ಕತೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು, ದಾನವರು, ಮನುಷ್ಯರು ಅವರ ತಂದೆ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನವರಿಗೂ ಅವನು "ದ" ಎಂಬ ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೂವರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ: "ದತ್ತ" ದಾನ ಮಾಡು; "ದಯಧ್ವಮ್" ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು

ತೋರಿಸು; ದಾಮ್ಯತ: ಆತ್ಮನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು. ಈ ಪುರಾಣಕತೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ: "ದ, ದ, ದ" ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ದೇವವಾಣಿ ಪುನ್ಃ ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದನ್ನೇ: ದಾನ ಮಾಡಿ; ದಯೆ ತೋರಿ; ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಮೂರು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು: ಆತ್ಮನಿಗ್ರಹ, ದಾನ, ದಯೆ."

44. ಕೀಲಿಕೈ: ಎಲಿಯೆಟ್ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿಗಾಗಿ ಎಫ್. ಎಚ್. ಬ್ರ್ಯಾಡ್ಲಿ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಥೀಸಿಸ್ ಬರೆದ. (ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ.) ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರ್ಯಾಡ್ಲಿಯ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು ನನ್ನ ವರ್ತುಲದೊಳಕ್ಕೇ ಇದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ತುಲವೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕಾಣದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿಯಾದದ್ದು.

45. ಎರಡನೆ ಶತಮಾನದ ಒಬ್ಬ ಅನಾಮಧೇಯ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಕವಿಯ "ಪರ್ವಿಜಿಲಿಯಮ್ ವೆನೆರಿಸ್" ಎಂಬ ಕವನದ ಸಾಲು. ಇದರಲ್ಲಿ ಫ್ಲಿಲೋಮೆಲ ಒಂದು ಸ್ವಾಲೋ ಹಕ್ಕಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆವಳ ಪ್ರೇಮಪೂರ್ಣ ಹಾಡು (ಅವಳ ಸೋದರಿಯ ಸಂಕಟದ ಹಾಡಲ್ಲ) ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಸಿದಾಗ ಕವಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶಾಭರಿತನಾಗಿ, ನನಗೆ ಆ ಸುಯೋಗ ಯಾವಾಗ ಬಂದೀತು? ನನಗೆಂದು ಈ ಮೌನ ಶಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕೀತು, ನಾನೆಂದು ಆ ಸ್ವಾಲೋ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ಪ್ರೇಮಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡೇನು ಎಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗುತ್ತಾನೆ.

46. ಶಾಂತಿಃ, ಶಾಂತಿಃ, ಶಾಂತಿಃ: ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಶಾಂತಿಪಾಠ. "ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಶಾಂತಿ" ಎನ್ನುವುದು ಈ ಕಲ್ಪನೆಯ ತೀರಾ ಕೃಶವಾದ ಅನುವಾದವಾದೀತು ಎಂದು ಎಲಿಯೆಟ್ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

**ಶ್ರೀಧರ್ ಎಸ್.ಎನ್. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸ್ಟೇಟ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಫ್ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭಾರತೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಸ್ಟೋನಿಬ್ರೂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನಪೀಠಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.
ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ:** s.sridhar@stonybrook.edu

ಭಾಗ– 6 : ನಾಟಕ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟು ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥಾನಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳು ಹಲವಷ್ಟಿವೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಟಿ. ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ಆದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕುರಿತಾದ ನಾಟಕಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಜೇಮ್ಸ್ ಹ್ಯಾಡ್ಲೀ ಚೇಸ್ ಅವರ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಟಕವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತಿರುವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ತಿರುಗೇಟು

ಮೂಲ: ಜೇಮ್ಸ್ ಹ್ಯಾಡ್ಲೀ ಚೇಸ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ವಲ್ಲೀಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ರವಿ ಶೇಷಾದ್ರಿ

ಪಾತ್ರಗಳು :

ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಎಡನ್ವಾಲ: 50 ವರ್ಷದ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕ
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಹೆಂಡತಿ. ಮಾಜಿ ನಟಿ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನವಳು
ಸುಭಾಷ್: ಡ್ರೈವರ್
ಮರ್ಚಂಟ್: ಎಡನ್ವಾಲನ ಲಾಯರ್ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತ. ಮಲ್ಲಿಕಾಳ ಪ್ರೇಮಿ
ಸ್ವಾತಿ: ಮನೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯುವತಿ
ಮಾರ್ವಾಡಿ:
Sub Inspector
ACP
Insurance Agent
ಪೇದೆಗಳು: ಇಬ್ಬರು

ದೃಶ್ಯ – 1

(ಕಾರು ಅಪಘಾತದ ಸದ್ದು. ಸುಭಾಷ್ ಮತ್ತು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಪ್ರವೇಶ)

ಸುಭಾಷ್: ಜೋಪಾನ... ನಿಧಾನ..

ವಿಜಯ್: Come come.. ನೀನೇನಾದರೂ ಇವತ್ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ರೆ ನಾನು ಪರಲೋಕ ಕಾಣ್ತಿದ್ದೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ ಸಾರ್, ನೀವು ಲೈಟ್ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ್ರಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ, ಕಂಬ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತೆ ಅಂತ ಅನ್ನಸ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕಾರಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಎಳೆದೆ.

ವಿಜಯ್: Come on.. take a drink..

ಸುಭಾಷ್: ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ ಸಾರ್...

(ಮಲ್ಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಪ್ರವೇಶ.)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನನಗೆ ಹೇಳ್ದೇ ಕೇಳ್ದೇ ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟೆ.. ಕಾರ್ accident ಆಯ್ತಂತಲ್ಲ..... ಕಾರ್ ಹೇಗಿದೆ?

ಮರ್ಚೆಂಟ್: Are you OK?

ವಿಜಯ್: I am OK?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಗಾಡಿ ಹೇಗಿದೆ?

ವಿಜಯ್: ಗಾಡೀದು ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮ ಆಗೋಯ್ತು.. ಗಾಡಿ ತರ ನಂದೂ ಆಗಿ ಹೋಗ್ತಾ ಇತ್ತು.. ಇವನು ಇಲ್ದಲೇ ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ರೆ... ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಏನು ಹೇಳ್ದೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಸುಭಾಷ್ .. ಸುಭಾಷ್ ಶರ್ಮ.

ವಿಜಯ್: Meet my friend ಬಹಳ famous ಹಾಗೂ ಪಾಕಡ ಲಾಯರ್ ಮರ್ಚಂಟ್. ಇವಳೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಮಿಸೆಸ್ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಎಡನ್ವಾಲಾ

ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಶ್... ಶ್.. (ಸುಭಾಷ್‌ನನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ) ಎಷ್ಟಾಯ್ತು? ಡಬ್ಬಲ್ ಮೀಟರ್ರಾ?

ಸುಭಾಷ್: ನಾನು ದುಡ್ಡಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲ ಸಾರ್.. ಏನೋ ಇವರ್ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದೀನಿ ಅಷ್ಟೆ.. (ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್‌ಗೆ) ಸಾರ್ ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ.

ವಿಜಯ್: ಯಾಕೆ? ನಿನ್ನ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ?

ಸುಭಾಷ್: ಅವೆನ್ಯೂ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಮು ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಇರ್ತೀನಿ.

ವಿಜಯ್: ಹಾಗಾದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾಕೆ ಈ ಕತ್ತಲೆ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತಿ. ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ಬಿಡು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾಕೆ..

ವಿಜಯ್: ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲೇ ನಾನು ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ.. ಅದಕ್ಕೆ

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪರಿಚಯ ಇಲ್ದಲೇ ಇರೋರನ್ನ ಮನೇಲಿ ಇಟ್ಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ...

ವಿಜಯ್: ಸುಭಾಷ್ ಆ ಗೆಸ್ಟ್ ರೂಮಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಲಕ್ಕೋ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೋಡೋಣ. ಗುಡ್ ನೈಟ್ ಸುಭಾಷ್

ಸುಭಾಷ್: ಗುಡ್ ನೈಟ್ ಸರ್.

(ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಬಂದು ಸುಭಾಷ್ ರೂಮಿನ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ)

ಸುಭಾಷ್: ಏನು ಮೇಡಮ್?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀ ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಕೋಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹೊರಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ಮೇಡಂ.. ಸಾಹೇಬರೇ ಹೇಳಿದಾರೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕುಡಿದ ನಶೇಲಿ ಸಾಹೇಬರು ಏನೋನೋ ಹೇಳಿರ್ತಾರೆ.. ಈಗ್ ನೀನು ನಿಮ್ಮ ಮನೇಗೆ ಹೋಗು.

ಸುಭಾಷ್: ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ವ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳ್ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ್ತೀನಿ...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ನಿನ್ನ ಯಾರು ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾರೆ.. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಇರುತ್ತೇ?

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ಮೇಡಮ್ ಅವರ ಜೀವ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದೀನಿ. ನನ್ನನ್ನ ಹ್ಯಾಗ್ ಮರಿತಾರೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿಜವಾಗಲೂ ಅವರ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದೆಯೋ ಅಥವಾ...

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ಮೇಡಮ್ ಅವರ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಅನ್ನೋ ಥರ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಲ್ಲ..

(ವಿಜಯ ಸಿಂಗ್ ಪ್ರವೇಶ)

ವಿಜಯ್: ಏನ್ ಗಲಾಟೆ ಇದು?

ಸುಭಾಷ್: ಏನು ಇಲ್ಲ ಸಾರ್.. ಮೇಡಮ್ ಬೆಳಗ್ಗೆವರ್ಗೂ ಇದ್ದು ಹೋಗು ಅಂತ ಇದಾರೆ..

ವಿಜಯ್: ಹೋಗು? ನೀನು ನನ್ನ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದೀಯ. ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೋರು ನನ್ನ ಜೀವ ಹೋಗಸೋಕ್ ನೋಡ್ತಾರೆ.. ಉಹ್ನುಂ .. ನೀನು ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗೊಲ್ಲ.. ನೀನು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಡ್ರೈವರ್ ಅಲ್ವಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಅವರಿವರ ಕಾರನ್ನ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತಗೊಂಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಓಡಸ್ತಾ ಇರ್ತೀನಿ..

ವಿಜಯ್: ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮನೇಲೇ ನೀನು ಡ್ರೈವರ್ ಆಗಿ ಇದ್ಬಿಡು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಡ್ರೈವರ್ ?

ವಿಜಯ್: ನಿನಗಲ್ಲ ನನಗೆ...

ಸುಭಾಷ್: Thank you sr. Goodnight sir. Goodnight Madam.

ದೃಶ್ಯ – 2

ಸುಭಾಷ್: Good Morning Sir..

ವಿಜಯ್: Good Morning ಸುಭಾಷ್.

ಸುಭಾಷ್: ಕಾಫಿ ಕೊಡ್ಲಾ ಸಾರ್..

ವಿಜಯ್: ಕಾಫಿ ಗೀಫಿ ಕುಡಿಯೋಲ್ಲ..ನನಗೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಯೋದೆ ವಿಸ್ಕಿ ಇಂದ. ಆ ಬಾಟಲ್ ತಗೊಂಬಾ. Give me a drink..

(ಸುಭಾಷ್ ಗುಂಡಿನ ಬಾಟಲ್ ತಂದು ಗುಂಡು ಬೆರೆಸುತ್ತಾನೆ..)

ಸುಭಾಷ್: ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳ್ತೀನಿ, ತಪ್ಪು ತಿಳ್ಕೋಬೇಡಿ ಸಾರ್, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೇನೆ ಕುಡಿಯೋದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆದಲ್ಲಾ ಸಾರ್.

ವಿಜಯ್: ಬಾ .. ಕೂತ್ಕೋ.. ನಿಂದು ಯಾವೂರು? ನಿನ್ನ ಮನೆ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳು..

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್ ನಾನೊಬ್ಬ Barber. ಹುಬ್ಳೀಲಿ ಒಂದು hair saloon ಇಟ್ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಒಂದಿವ್ಸ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಸುಟ್ಹೋಯ್ತು. ಕೆಲಸ ಹುಡ್ಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದೆ.

(ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಬರುತ್ತಾಳೆ..)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ವಿಜಯ್ ... ಏನು ನನ್ನ ಚೆಕ್‌ನೆಲ್ಲಾ stop payment ಮಾಡಿದೀಯಾ? ನನ್ನ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಎಲ್ಲಾ ಧೂಳಿ ಪಟ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೆ..

ವಿಜಯ್: ಅಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಯಾವಾಗ ಇತ್ತು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹಾಗಂದ್ರೇನು?

ವಿಜಯ್: ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವಾಗ ದುಡ್ಡಿತ್ತು ಹೇಳು.. ರಸ್ತೇಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ನಿನ್ನ heroine ಮಾಡಿ, ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗಿ ನಿನಗೆ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟೋನೆ ನಾನು.. ಇಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ರೆ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯದ bus stopನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡ್ತಿದ್ದೆ, ಇಲ್ಲ ಸೂಳೆ ಆಗ್ತಿದ್ದೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (ಸುಭಾಷ್‌ಗೆ) ನೀನೇನು ನಮ್ಮ ಜಗಳ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ನಿಂತಿದೀಯಾ ಹೋಗ್ ಆಚೆ.. (ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕುರಿತು) ನನ್ನ status ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ತೀಯಲ್ಲಾ? ಹೌದು ಅವತ್ತು ನಾನು ರಸ್ತೇಲಿ ಇದ್ದೆ.. ಈಗ ನೀನ್ ರಸ್ತೇಲಿ ಇದೀಯಾ ಜ್ಞಾಪಕ ಇರಲಿ.. ಮನೆ ಅಡವಿಟ್ಟು ಮೈ ತುಂಬಾ ಸಾಲ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿದೀಯ.

ವಿಜಯ್: ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ ಹೇಳು. ನೀನೆ. ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಆದಾಗಲಿಂದ ಹೀಗಾದೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಾನ್ಯಾಕೆ ಕಾರಣ .. ಕುಡ್ಕೊಂಡ್ ಕುಡ್ಕೊಂಡು ಹೀಗಾಗಿದೀಯ.. ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದ್ರೂ ಕುಡೀತಾ ಇರ್ತೀಯ... ಹಗಲು ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿ ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ...

(ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ ಉಸಿರಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇನ್‌ಹೇಲರ್‌ಗಾಗಿ ತಡಕುತ್ತಾನೆ. ಮಲ್ಲಿಕ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾಳೆ.)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗು.. ಸಾಯಿ..

ವಿಜಯ್: ಮಲ್ಲಿಕ ನನ್ನ inhaler ಕೊಡು..(ಮಲ್ಲಿಕಾ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ) (ಸುಭಾಷ್ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ inhaler ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ..)

ಸುಭಾಷ್: ತಗೊಳ್ಳಿ ಸಾರ್.. ಹೊರಗಡೆ ಇತ್ತು..

ವಿಜಯ್: ಬಾ .. ಕೂತ್ಕೋ..ಇನ್ನೊಂದು peg ಹಾಕು ..... ನಾನು ಯಾರು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾ? ಈ poster ನೋಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಅದು ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಪಿಕ್ಚರ್ ಅಲ್ವಾ ಸಾರ್. ನಾನು ನೋಡಿದೀನಿ. ಇದು ಜಯಂತಿ ಚಿತ್ರ ಅದನ್ನೂ ನೋಡಿದೀನಿ..

ವಿಜಯ್: ಅದರ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಯಾರು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾರ್..

ವಿಜಯ್: ಕೆಳಗೆ ನೋಡು.. ವಿಜಯ ಸಿಂಗ್ ಎಡನ್ವಾಲ.. ನಾನೆ.. ಇಂತೋನ್ಗೆ ಇವಳು ಏನ್ ಮಾಡಿದ್ಲು ನೋಡಿದ್ಯಲ್ಲ.. ನನಗೆ ದಮ್ ಬಂದಿತ್ತು.. ಆಗ inhaler ..ಅವಳೇ ಕಿಟಕಿ ಇಂದ ಹೊರಗೆ ಎಸೆದಳು.. ನನಗೆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿ ಸತ್ಹೋಗ್ಲಿ ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದಾ?

ವಿಜಯ್: Murder

ಸುಭಾಷ್: Murder?

ವಿಜಯ್: ಹ್ಞೂಂ .. ಅದೊಂದ್ ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ.. ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಸಾಲದೋನು.. ಅದೇ ಸತ್ತರೆ 25 ಕೋಟಿ ಲಾಭ..

ಸುಭಾಷ್: ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾರ್..?

ವಿಜಯ್: ನಾನು ಒಂದು ಲಂಡನ್ Loyds Insuranceನಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ life insurance ಮಾಡ್ಸಿದೀನಿ. ಅದರ beneficiary, ಮಲ್ಲಿಕ..

ಸುಭಾಷ್: ಆದ್ರೂ ಸಾರ್ ಮೇಡಮ್ ದುಡ್ಡೋಸ್ಕರ ಹಾಗ್ಮಾಡ್ತಾರ?

ವಿಜಯ್: What about this? ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹುಡ್ಗೀರ ಜೊತೆ ಓಡಾಡಿದೀನಿ. ಆದ್ರೆ Love ಮಾಡಿದ್ದು ಇವಳೊಬ್ಬಳನ್ನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಅಂದ್ರೆ ಹೀಗೆ..ನಾನು ಅವಳನ್ನ ಪ್ರೀತ್ಸಿ ಮದುವೆ ಆದ್ರೆ, ಅವಳು ನನ್ನ ಆಸ್ತಿ ಪ್ರೀತ್ಸಿ ಮದ್ವೆ ಆದ್ಲು.. (ಚೆಕ್ ಬರೆಯುತ್ತಾ)

ಸುಭಾಷ್: ಇದೇನು ಸಾರ್?

ವಿಜಯ್: ಇದು ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ತಗೋ ಇಟ್ಕೋ.

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್..

ವಿಜಯ್: ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡ್ಬೇಡ..
ಸುಭಾಷ್: ಅಲ್ಲ ಸಾರ್...
ವಿಜಯ್: ಅಲ್ಲ ಪಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಇಟ್ಕೋ ..
ಸುಭಾಷ್: ನಾನ್ ಇಟ್ಕೋತೀನಿ.. ಆದರೆ ಸಾರ್...
ವಿಜಯ್: ಆದ್ರೆ ಏನು?
ಸುಭಾಷ್: ಚೆಕ್ ಮೇಲೆ signature ಇಲ್ದಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡೋಲ್ಲ...
ವಿಜಯ್: Sorry? ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ.. ಕಾರ್ ಕೀ ಕೊಡು..
ಸುಭಾಷ್: ಬೇಡ ಸಾರ್ .. ನಾನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಬಿಡ್ತೀನಿ...
ವಿಜಯ್: ಬೇಡ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಬರ್ತೇನೆ.. .. ಮತ್ತೆ ನಿನಗೊಂದು surprise ಇದೆ.
ಸುಭಾಷ್: (ಸ್ವಗತ) ಏನಪ್ಪಾ... surprise.. ಈ ಬಡ್ಡಿ ಮಗ ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಚೆಕ್ bounce ಗೀನ್ಸ್ ಆಗೊಲ್ಲಾ ತಾನೆ..?

ದೃಶ್ಯ – 3

(ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಬರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ..)

ವಿಜಯ್: ಸುಭಾಷ್..
ಸುಭಾಷ್: ಬಂದೇ ಸಾರ್...
ವಿಜಯ್: ತಗೋ ಲಾಯರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದೀನಿ. ಇದನ್ ತಗಂಡ್ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಬಿಡು..
ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು ಸಾರ್ ಈಗಲೇ ಹೋಗ್ತೀನಿ..
ವಿಜಯ್: ಈಗ ಬೇಡ ತಡಿ.. ಕೂತ್ಕೋ.... ಮಲ್ಲಿಕಾ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನು?
ವಿಜಯ್: ಬಾ ಇಲ್ಲಿ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನೋ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀನಿ.. ಈಗ ಬರೋಕೆ ಆಗುಲ್ಲ..
ವಿಜಯ್: ಮಲ್ಲಿಕಾ ಈ ಕ್ಷಣ ಬಾ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನು?
ವಿಜಯ್: ಕೂತ್ಕೋ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇವ್ನೇನು ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾನೆ ಇಲ್ಲಿ? ನೀ ಹೋಗು..
ವಿಜಯ್: ಹ್ಞಂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ.. ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಹೇಳ್ಬೇಕು .. I want him also..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: What nonsense..
ವಿಜಯ್: Shutup and sitdown..thank you.. ನನ್ನ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸ್ಬೇಕು.. ಸುಭಾಷ್ ನಿನಗೆ ನನ್ನ insurance policy ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀನಿ ಅಲ್ವಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು ಸಾರ್.

ವಿಜಯ್: But Darling D insurance policyನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾ? ನಾನೇನಾದರೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಸತ್ತರೆ ನಿನಗೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಿಗೊಲ್ಲ ಅಂತ... ಆದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಸತ್ತಿದ್ದನ್ನ ನಿನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ತಲೆ ಉಪಯೋಗ್ಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ evidence ತಂದು ಪೊಲೀಸ್ನೋರ್ಗೆನೆ ಚಳ್ಳೆ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ಸಿ, ಅದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಲ್ಲ ಯಾರೋ ಬಂದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂತ prove ಮಾಡಿದ್ರೆ ನಿನಗೆ 25 ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀ ಸಾಯಿ.. ನಿನ್ನ ದುಡ್ ಏನ್ ಬೇಡ ನನಗೆ..

ವಿಜಯ್: Sit down My darling? ಇದು 25 ಕೋಟಿ ವಿಚಾರ.. ಈಗ ನೀನು ಏನ್ಬೇಕಾದ್ರು ಹೇಳು. ಆ 25 ಕೋಟಿ ದುರಾಸೆಗೋಸ್ಕರ ನಾನ್ ಏನ್ ಹೇಳ್ತೀನೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತೀಯ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಈ ದುಡ್ಡು ಹೊಡಿಯುಕ್ಕೆ ನೀನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದಾರಿ ಹುಡುಕ್ತೀಯ? ಸುಭಾಷ್‌ನ ಇಲ್ಲೆ ಇರುಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳ್ದೆ ಅಂದ್ರೆ ಅವನೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ witness ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನ ಈ ಕೊಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀ ಸಿಕ್ಕಹಾಕಿಸ್ಬಾರ್ದು ಅಂತ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿಂಗೆಲ್ಲೋ ಹುಚ್ ಹಿಡ್ಡಿದೆ.. ಈ ನಾಟಕ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡು..

ವಿಜಯ್: ನಾಟಕ ಈಗ ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ.. show must go on?

(Shoot ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಜಯ್ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ವಿಜಯ್...

(ಸುಭಾಷ್ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಗದ ಓದುತ್ತಾನೆ. ಮಲ್ಲಿಕ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ)

ಸುಭಾಷ್: ಮಲ್ಲಿಕ .. ಏನ್ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ? ಯಾರ್ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯ..?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ

ಸುಭಾಷ್: ಮಲ್ಲಿಕ ಈ ಮುದುಕ ಸಾಯ್ತಾ ಸಾಯ್ತಾ ಒಂದು Challenge ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದಾನೆ.. ನೀ ಗೆದ್ದರೆ 25 ಕೋಟಿ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇದು 25 ಕೋಟಿ challenge ಅಲ್ಲ ಅದು 25 ಕೋಟಿ ಶರಪಂಜರ .. ಈ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಹಾಕ್ಕೊಂಡ್ರೆ ತಪ್ಪಿಸ್ಕೊಳ್ಳೋದೆ ಕಷ್ಟ..

ಸುಭಾಷ್: ನೀನು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೋದರೆ ಆ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಕೋತೀಯಾ.. ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತೀನಿ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿನ್ನ ಸಹಾಯ ಗಿಹಾಯ್ ಏನು ಬೇಡ.. ಅಪ್ಪ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಬಿಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಸಹಾಯ ಅಲ್ಲ... partnership.. 50 50. 12 ಕೋಟಿ ನಿಂದು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಂದು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಈ ಕನಸು ಕಂಡು ಕಂಡು ಸಾಕಾಗಿದೆ.. ನನಗೆ ಇನ್ನ್ಯಾವ ಕನಸೂ ಹುಟ್ಟಿಸ್ಬೇಡ..

ಸುಭಾಷ್: ಇದು ಕನಸಲ್ಲ .. ಸತ್ಯ.. ಕಣ್ ತೆಗದು ನೋಡು.. ಬಾ ಇಲ್ಲಿ.. ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ 25 ಕೋಟಿ check ಬಿದ್ದಿದೆ.. ಎತ್ಕೋ..ಎತ್ಕೋ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲ... ಇಲ್ಲ.. ಈ ರಿಸ್ಕೇ ಬೇಕಿಲ್ಲ..

ಸುಭಾಷ್: ರಿಸ್ಕ್ ತಗೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನೂ ಸಿಗೋಲ್ಲ..ನೋಡು ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೋ.. ಕಡಮೆ ರಿಸ್ಕ್.. ಕಡಮೆ ಲಾಭ ಅದನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಂತಾರೆ.. ಸಕತ್ ರಿಸ್ಕ್ .. ಸಕತ್ ಲಾಭ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜೂಜು ಅಂತಾರೆ..ಕಡಿಮೆ ರಿಸ್ಕ್ .. ಸಕತ್ ಲಾಭ ಅಂದ್ರೆ.. ಅದಕ್ಕೆ Opportunity ಅಂತಾರೆ..ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದ್ಸಾರಿ ಬರುತ್ತೆ.. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಗಲ ತಟ್ಟತಾ ಇದಾಳೆ.. ಯಾರಪ್ಪನ ಗಂಟು.. Insurance company ಇವತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ನಾಳೆ ಕೊಡ್ಲೇ ಬೇಕಿತ್ತು..ಈ ಮುದುಕ ಸತ್ತಾಯ್ತು.. ಅವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ರೆ ಯಾರೂ ಹಿಂದಿಲ್ಲ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸತ್ತಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಥವಾ ಕೊಲೆ ಅಂದ್ರೆ ಯಾರಿಗೆ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗುತ್ತೆ.. ನಾವೇನು ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ. We are not doing any crime..ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳೋಣ..ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ Evidence ಹುಟ್ಸೋಣ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನ್ ಸುಳ್ಳೂ.. ಯಾವ evidence.. ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಹೇಳ್ತಾರೆ.. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಆಗಿದೆ ಯಾವ ಟೈಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಆಗಿದೆ ಅಂತ clean ಆಗಿ ಹೇಳ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿದ್ದೋರು ನಾವಿಬ್ಬರೆ. ಮೂರ್ನೆಯವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ.. ಹ್ಯಾಗ ಬಂದ.. ಯಾವಾಗ ಬಂದ.. ಯಾಕೆ ಬಂದ ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾರೆ... ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಪ್ಪ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡೋಣ..

ಸುಭಾಷ್: ಹೆದರ್ಕೋ ಬೇಡ.. ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲ... ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಟೈಮ್ ಕೊಡು.. ಯೋಚನೆ ಮಾಡುಕ್ಕೆ..
(ಮಲ್ಲಿಕ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಲು ಹೋಗ್ತಾಳೆ.. ಸುಭಾಷ್ ಅಲ್ಲಿರುವ freezer ನೋಡಿ) ಇದೇನು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Freezer..

ಸುಭಾಷ್: work ಮಾಡುತ್ತಾ? ಇದರ್ switch ಎಲ್ಲಿ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲಿದೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಕು ನೋಡೋಣ.. work ಮಾಡ್ತಾ ಇದೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾಕೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಇದರಲ್ಲಿ ಶವ ಬಚ್ಚಿಡೋಣ.. ಈ iceನಲ್ಲಿ ಹೆಣ ಇಟ್ಟರೆ.. ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲ.. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲ... ಒಂದು ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದು ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ತೋರ್ಸಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆ ಹಿಂದೇನೆ ಸತ್ತಿರೋದು ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾರೆ.. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೈಮ್ ಇದೆ.. ಏನ್ಬೇಕಾದರೂ ಯೋಚ್ನೇ ಮಾಡಬಹುದು.. ಈ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನ ಕೊಲೆ ಅಂತ prove ಮಾಡುಕ್ಕೆ.

ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ರು, ಯಾರು ಸಾಕ್ಷಿ ಅಂತ ಕಥೆ ಹುಟ್ಟಿಸೋಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಟೈಮೋ ಟೈಮಿರುತ್ತೆ....

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯವನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂತ ಹೇಗೆ ಹೇಳೋದು?

ಸುಭಾಷ್: ಅದನ್ನ ನಾನು ಇನ್ನು ಯೋಚ್ನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಶವಾನ ಈ freezerನಲ್ಲಿ ಇಡೋಣ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇದು ತುಂಬಾ ರಿಸ್ಕ್.. ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಬಂದ್ರೆ.. first ನನ್ನ ಮೇಲೆ.. doubt ಮಾಡ್ತಾರೆ..

ಸುಭಾಷ್: ನೋಡು.. 25 ಕೋಟಿ ಸವಾಲು ಇದು...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಬಂದು ಇದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಲ್ಲ ಇದು ಕೊಲೆ ಅಂತ ಹೇಳೀ ನನ್ನನ್ನೇ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾರೆ.. ನನಗೆ ಬೇಡ್ವೇ ಬೇಡ.. ನನ್ನ ಬಿಟ್ಬಿಡು..

ಸುಭಾಷ್: ನಿನ್ನನ್ನ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಅಂತಲೇ ಅಂತ ತಿಳ್ಕೋ..ಆವಾಗ ನನ್ನ ಕೈಲಿರೋ ಈ ಕಾಗದ ಹೆಲ್ಪ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನು ಅದು?

ಸುಭಾಷ್: ಈ ಕಾಗದ ನಿನ್ನ ಗಂಡ, ಲಾಯರ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದ ಕಾಗದ.. ನಾನು ತೆಗೆದು ಓದ್ದೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನು ಬರ್ದಿದಾನೆ.. ಕೊಡೂ ನಾನು ಓದ್ತೀನಿ..

ಸುಭಾಷ್: ನನಗೂ ಓದಕ್ಕ್ ಬರೆಯುಕ್ ಬರುತ್ತೆ.. ನಾನೇ ಓದಿ ಹೇಳ್ತೀನಿ.. ಈ ಕಾಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದೆ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಏನು ಹೇಳಿಲ್ವೋ ಅದನ್ನ ಮಾತ್ರ ಓದಿ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳು.."ಮಲ್ಲಿಕ ನನ್ನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಲೆ ಅಂತ prove ಮಾಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತಾಳೆ. ಹಾಗ ಮಾಡ್ತಾ ಕೊಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ಜೈಲ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ.. ಈ ಪತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ನೋರ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನ ಬಿಡಸ್ಕೊಂಡ್ ಬರೋಕೆ ಈ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದಾನೆ."

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕೊಡು ನನಗೆ ಈ ಪತ್ರಾನ..

ಸುಭಾಷ್: ತಡಿ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. "ಅದೇ ನನ್ನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನ ಕೊಲೆ ಅಂತ prove ಮಾಡೋದ್ರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕ success ಆದ್ರೆ ಈ ಪತ್ರಾನ Insurance company ಗೆ ಕೊಟ್ಟು payment ನಿಲ್ಸು ಅಂತ ಬರೆದಿದಾನೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಓಹ್ ಏನ್ challenge ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ.

ಸುಭಾಷ್: ನೀನ್ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಿ. ನೀನು ಕೊಲೇಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಕೊಂಡ್ರೂ, ಅಂದ್ರೆ ನಾವು.. ಈ ಕಾಗದ ನಮ್ಮನ್ನ ಬಚಾವ್ ಮಾಡುತ್ತೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕೊಡು ಆ ಕಾಗದ ನನಗೆ ಕೊಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ನನ್ನನ್ನೇನು ಚನ್ನಪಟ್ನ ಅನ್ಕೊಂಡ್ಯಾ? ಕಿವೀಗೆ ಚೆಂಡ್ ಹೂವು

ಇಟ್ಕೊಂಡಿದೀನ.. ನಿನಗೆ ಒಂದ್ಸಲ 25 ಕೋಟಿ ಬಂತು ಅಂದ್ರೆ ಈ ಸುಭಾಷ್ ಯಾರು.. ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅಂತ ಕೇಳ್ತೀಯ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ.... ಹ್ಞಾಂ ಹೇಳ್ತೀಯ ಇಲ್ಲ ಹೇಳ್ತೀಯ,...?

(ಶವಾನ ಸುತ್ತಿ ತೆಗೆದು freezerನಲ್ಲಿ ಇಡ್ತಾರೆ).

ದೃಶ್ಯ – 4

(ಕಾಫಿ ಕುಡೀತಾ ಇರ್ತಾರೆ..)

ಸುಭಾಷ್: ಕಾಫಿ ತಗೋ... ನೋಡು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದಾನೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ..?

ಸುಭಾಷ್: ಅವನು ಅವನ ರೂಮಲ್ಲಿ. ಮಲ್ಕೊಂಡಿದಾನೆ. ಸಕತ್ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ.. ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದಾರೆ.. ಅವನನ್ನ ಯಾರೂ ನೋಡೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅಂದರೆ ನಾನು ನೀನು? ಅದು.. ಅಷ್ಟೆ.. ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣಾನೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಅನುಮಾನಪಡ್ತಾರೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಓಹ್.. ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಕು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ..

ಸುಭಾಷ್: ಅವನ್ನ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳಕೆ, ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಯಾರಾರು ಒಂದು nurse ಬೇಕು.. ನಿನಗ್ಯಾರಾದರೂ ಆ ಥರ ನರ್ಸ್ ಗೊತ್ತಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಲಾಯರ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ. .. ಏ.. ಈ freezer ಯಾರಾರು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದ್ರೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದಲ್ವಾ.. ತಡೀ..(ಬಾಟಲ್‌ಗಳನ್ನು Freezer ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾನೆ) (ಮನೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್. ಮಲ್ಲಿಕಾ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಸುಭಾಷ್ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮಾರ್ವಾಡಿ ಪ್ರವೇಶ)

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಇದೇ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಮನೇನಾ? ಅವರೆಲ್ಲಿ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು. ನೀವ್ಯಾರು?

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಇವರದು ಎರಡು ಪಿಕ್ಚರ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟೋನೆ ನಾನು. ನಾನೇ ಹೀರನ್ ಲಾಲ್ ಚಂದಾಲಾಲ್ ಜೈನ್. ಸಿನಿಮಾ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ರು. ಆದರೆ ದುಡ್ಡೇ ವಾಪಸ್ ಬರಲಿಲ್ಲ... ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಎಲ್ಲಿ? ನಿವ್ಯಾರು?

ಸುಭಾಷ್: ನಾನು ಸುಭಾಷ್ ಶರ್ಮ. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಈಗ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೋಗಿದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರಾನೆಲ್ಲಾ ನನಗೇ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು?

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯ್ತು... ಪಿಕ್ಚರ್ ತೆಗೆದು. ಇನ್ನೂ ಹಣಾನೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಗಾದ್ರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ಸಿಬಿಡಿ..

ಸುಭಾಷ್: ಎಲ್ಲಾರ ಹಣಾನೂ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಒಂದು TV Channel start ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ investors meeting ಅಂತ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೋಗಿದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದಾಗ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು ಅಂತ ಹೇಳಿದಾರೆ.

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಏನು TV Channelಲ್ಲೇ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು.. ನಿಮ್ಮ ಹಣಾನ ಕೊಡೂಕೆ ಒಂದು option ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಆ ಹಣಾನ Shares ಆಗಿ convert ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಬೇಡ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ತೀರಿಸ್ಬಿಡ್ತಾರೆ. ಏನು ಹೇಳ್ತೀರಿ?

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ನನಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲಪ್ಪ. ಆ ಸಾಲಾನಾ ಬೇಕಾದರೆ TV Channel ನಲ್ಲಿ Invest ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಂತ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಓ... ಹಾಗೆ... ಆ ವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಹೋಗಿದಾರೆ. ಒದ್ಸಾರಿ TV Channel Open ಆಯ್ತು ಅಂದ್ರೆ ಅವರು ಸಿಗೋದೆ ಕಷ್ಟ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ಎಲ್ಲಾ share ಆಗಿ convert ಮಾಡಿ ಅಂದ್ರೆ ನಾನೇ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ.

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ಸಿಬಿಡು.

ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು..

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಹಾಗಾದ್ರೆ ಬರ್ತೀನಿ.. share ಯಾವಾಗ allocate ಮಾಡ್ತಾರೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಅವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಇಂದಾ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಹೇಳಿದಿರೋ ಇಲ್ವೋ .. ಆಯ್ತು ಅಂತಾನೇ ಇಟ್ಕೊಳ್ಳಿ..

ಮಾರ್ವಾಡಿ: ಬರ್ತೀನಿ..

ದೃಶ್ಯ – 5

(ಲಾಯರ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹಾಯ್ .. How are you?

ಮರ್ಚೆಂಟ್: Hai.. how are you? ಸ್ವಾತಿ

ಸ್ವಾತಿ: ಹಲ್ಲೋ..

ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಇವ್ರು ನಮ್ಮ family friends. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡ್ಕೋಬೇಕು.

ಸ್ವಾತಿ: OK

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಒಳ್ಳೇದಾಯ್ತು.. Thanks for coming..

ಸುಭಾಷ್: Good morning ಸಾರ್.. good morning..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದಿಯೋ..

ಸುಭಾಷ್: ನಿಮ್ಮನ್ನ ಇನ್ನೊಂದ್ಸಾರಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ..

ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಬ್ಯಾಗ್ ಯೆಲ್ಲಾ ತಗೋಂಡ್ಬಾ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಬ್ಯಾಗ್ ತಗೊಂಡ್ ಬಂದು ಸ್ವಾತಿಗೆ ಅವಳ ರೂಮ್ ತೋರ್ಸು..
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ವಿಜಯ್ ಹೇಗಿದಾನೆ?
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅವನ ರೂಮಲ್ಲಿ ರೆಸ್ಟ್ ತಗೋತಾ ಇದಾನೆ..
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಜಯ್ ಕುಡಿದು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ ಬಾಟಲ್‌ಗಳ?
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ Freezer ಮೇಲೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಅವನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಲ್ಲೊ ಅಂತ ಹೇಳ್ಬರ್ತೀನಿ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಬೇಡ .. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.. ಈಗ ಹೋಗಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿದಾನೆ.
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ನಾನು ಹೋದರೆ ಕಣ್ ಬಿಡ್ತಾನೆ. ನಾನು ಹೋಗ್ದಲೇ ಹೋದ್ರೆ.. ಮನೆ ತನಕ ಬಂದು ನನ್ನ ನೋಡ್ದಲೇ ಹಾಗೆ ಅಂತ ಬಯ್ತಾನೆ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿದ್ದೆ ಇಲ್ದಲೇ ಚಿಡಿ ಚಿಡಿ ಮಾಡ್ತಿದಾನೆ.. ಕೈಗೆ ಏನು ಸಿಗುತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲೇ ಹೊಡಿತಾನೆ. ಬಾ ಟೀ ಕುಡ್ಕೊಂಡು ಹೋಗು..
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಇಲ್ಲ ಅವನ್ನ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಟೀ ಕುಡೀತೀನಿ...

(ದಿಂಬುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾ..ಸುಭಾಷ್ ಪ್ರವೇಶ)
ಸುಭಾಷ್: ಬೇಡ ಸಾರ್.. ಬೇಡ ಸಾರ್ ನಾನು ಬರೋಲ್ಲ..
ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀನ್ಯಾಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ..
ಸುಭಾಷ್: ಸಾಹೇಬರ ಹತ್ತಿರ ಈ ಪೇಪರ್ Sign ಮಾಡಸ್ಕೊಂಡ್ ಬರೋಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. Ash Tray ಇಂದ ಹೊಡದ್ರು.. ಸಾರ್ ನೀವೇ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಿ Sign ಮಾಡ್ಸಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ..
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ನನಗೆ ಏನು ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯಾ, ನಿನ್ನ ತರ ತಲೆಗೆ ಹೊಡ್ಸಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ..
ಸುಭಾಷ್: ತಾವು ಅವರ close friend.. Please sign ಮಾಡ್ಸಿ..
ಮರ್ಚೆಂಟ್: ಮಲ್ಲಿಕಾ come-on.. Let us have Chinese dinner..
(ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾಳೂ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ)
(ರೂಮಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ)
ಸ್ವಾತಿ: Are you OK?
ಸುಭಾಷ್: ಏನ್ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಆ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಡ..
ಸ್ವಾತಿ: ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಅಂಕಲ್ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ರು.. ಅವರೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ producer ಅಂತ..
ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು.. ಅವರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿಲ್ವಾ? ..films.. ಇದೇನು painting?

ಸ್ವಾತಿ: ಅದು ನನ್ನ Architectural painting..

ಸುಭಾಷ್: ಓ ಅದನ್ನ ನನಗೆ ನಂಬೋಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ.. Architecture & Care taker..

ಸ್ವಾತಿ: ಅದಕ್ಕೇನಂತೆ.. ನಮ್ಮಪ್ಪಂಗೆ 7 ಜನ ಹೆಣ್ಮಕ್ಕಳು.. ಅವರ ಬರೋ pension ನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕುಕ್ಕಾಗುತ್ತೇ? ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಓದಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀನಿ.....

ಸುಭಾಷ್: Good.. good

ಸ್ವಾತಿ: ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಲಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಕೇಳು..

ಸ್ವಾತಿ: ನೀನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ್ದಿಂದ ಇದಿಯ?

ಸುಭಾಷ್: ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ್ ಆಯ್ತು..

ಸ್ವಾತಿ: Actually ನಾನು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗಲಿಂದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿ ಅನುಭವ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ.. ನಿನಗೂ ಮೊದ ಮೊದಲು ಹೀಗೇ ಅನ್ನಿಸ್ತಿತ್ತಾ?

ಸುಭಾಷ್: No.. No? .. yaah.. yaah.. ಚಿಕ್ಕ ಮನೇಲಿ ಇದ್ದೋರು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನೇಗೆ ಬಂದರೆ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಅನ್ಸುತ್ತೆ. Yaah...

ಸ್ವಾತಿ: ಇಲ್ಲ.. ಇನ್ನೇನೋ ಇದೆ ವಿಷಯ.. ನನಗೆ ಹೇಳುಕ್ಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ.. I don't know it is strange feeling..

ಸುಭಾಷ್: Yaah.. yaah strange feeling..

ಸ್ವಾತಿ: But I will get used to it?

ಸುಭಾಷ್: Yaahh?

ದೃಶ್ಯ – 6

(ಸ್ವಾತಿ ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ)

ಸುಭಾಷ್: ನೀನು Architecture ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು restaurant open ಮಾಡ್ಬಿಡು.. nice food.

ಸ್ವಾತಿ: ಸುಭಾಷ್.. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಏನು ಕಾಯಲೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡೋರ ಕಾಯಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ?

ಸ್ವಾತಿ: ಮಲ್ಲಿಕ ಆಂಟಿ ಗಂಡಂಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡೋಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ?

ಸ್ವಾತಿ: ಯಾಕಂದ್ರೆ.. ಆಂಟಿ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಯಾರಿಗ್ಗೊತ್ತು.... ಎಲ್ಲೋ ಗುಂಡಿನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತ್ರೆ ತಗೋತಾರೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ.. ಅರೆ ಈ freezerನ ಯಾರು off ಮಾಡಿದ್ದು?

ಸ್ವಾತಿ: ನಾನೇ.. ಮಾಡಿದ್ದು..

ಸುಭಾಷ್: OK? ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದೆ..

ಸ್ವಾತಿ: ಆಂಟಿ ಹೇಳಿದ್ರು.. ಖಾಲಿ ಇದೆ.. ನಾನು ಅನ್ಕೊಂಡೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಎಲ್ಲೋ on ಆಗಿದೆ ಅಂತ..ಅದಕ್ಕೆ off ಮಾಡಿದೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಓ..OK.. Ok? ಯಾವಾಗ off ಮಾಡ್ದೆ..

ಸ್ವಾತಿ: 5 ನಿಮಿಷದ ಹಿಂದೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಓಹೋ.. what is going on? ಇದನ್ನ ಯಾವತ್ತೂ off ಮಾಡ್ಬಾರದು.. ಖಾಲಿ ಇದ್ರೂ ಇದನ್ನ on ಮಾಡಿರ್ಬೇಕು..

ಸ್ವಾತಿ: ಯಾಕೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಇದರ ಒಳಗೆ system ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದು ಕೆಟ್‌ಹೋಗುತ್ತೆ? ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ice ಇರುತ್ತಲ್ಲ.. ಅದೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ನೀರು ತುಂಬ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ? ಆಮೇಲೆ Motor ಕೆಟ್ ಹೋಗುತ್ತೆ? ಇದು German Compressor.. 38ನೇ ನಂಬರ್.

ಸ್ವಾತಿ: ಕೆಟ್‌ಹೋಗಿಲ್ಲ ತಾನೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಐದೇ ನಿಮಿಷ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ? ಹಾಗಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.. ಇಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ರೆ...

ಸ್ವಾತಿ: Thank you .. ನನ್ನನ್ನ ಬಚಾವ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ...

ಸುಭಾಷ್: Relax Svati.. Relax..

ದೃಶ್ಯ – 7

ಸುಭಾಷ್: ನಾಳೆ ರಾತ್ರಿ 9 ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು plan ಮಾಡ್ತೀನಿ.. ನಾಳೆ ರಾತ್ರಿ 9 ಘಂಟೆಗೆ ಎಡಿನ್ವಾಲನ್ನ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ಬೇಕು ಅಂತ ಸ್ವಾತಿಗೆ ಹೇಳೋಣ. ನಾನು ಮುಖಕ್ಕೆ Monkey Cap ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಎಡನ್ವಾಲಾ ತರ ಕಾರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸ್ವಾತಿ ಇಲ್ಲೆ ಇರ್ತಾಳಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುಲ್ವಾ?

ಸುಭಾಷ್: ನಾನು ಮಂಕಿ Cap ಹಾಕೊಂಡಿರ್ತೀನಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಆಮೇಲೆ?

ಸುಭಾಷ್: ಆಮೇಲೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಆಡಗೋಡಿ ಹಾಲಿನ ಬೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಬಿರ್ತೀನಿ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅಲ್ಲಿ ಕೂತ್ಕೊಂಡ್ ಏನ್ ಮಾಡ್ಲಿ?

ಸುಭಾಷ್: ಅದೇ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ trick.. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಲಿನವರು ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನ ಯಾರೋ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದಾರೆ ಅಂತ ಬಿಡಿಸ್ಕೊಂಡ್ ಬಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಬಿಡ್ತಾರೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾಕೆ ನನ್ನನ್ನ ಒಳಗೆ ಹಾಕಿ ಒದಿತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ

ಸುಭಾಷ್: ಆವಾಗ ನೀನು ಕಥೆ ಕಟ್ಟಹುದಾ. ನಾನು ಕಾರಲ್ಲಿ ಎಡಿನ್ವಾಲನ್ನ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ತಿದ್ದೆ, ಯಾರೋ ಬಂದು ನನ್ನ ಗಂಡನ್ನ ಕಿಡ್ನಾಪ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು, ನನ್ನನ್ನ ಹಾಲಿನ ಬೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ರು ಅಂತ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅಬ್ಬಾ! ಏನ್ ತಲೇ ನಿಂಗೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಇವತ್ತು ಶನಿವಾರ ಅಮವಾಸೆ ರಾತ್ರಿ 9 ಘಂಟೆಗೆ ready ಆಗಿ ಇರು.

(ಸುಭಾಷ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ. ಮಲ್ಲಿಕ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲಿವರ್ಗೂ ಎಲ್ಲಾ plan ಪ್ರಕಾರ ನಡೀತಾ ಇದೆ. ನಾಳೆ ಒಳ್ಳೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಸ್ಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಅವನ್ನ ಸಿಕ್ಕಹಾಕಿಸೋಣ. Good night..

ದೃಶ್ಯ – 8

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸ್ವಾತಿ.. ಮಾರುತಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ಬೇಕು .. ಅವರಿಗೆ bright light allergy.. ಎಲ್ಲಾ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನ off ಮಾಡು..

(ಸುಭಾಷ್ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.. ಸೂಟ್ ಕೇಸ್ ಬೀಳುತ್ತೆ.. ಸ್ವಾತಿ ಲೈಟ್ on ಮಾಡ್ತಾಳೆ. ಸೂಟ್ ಕೇಸ್ ತಗೊಳ್ಳೋಕೆ ಹೋಗ್ತಾಳೆ)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Stop it.. I say you go back.. For heaven's sake put off the lights..

ಸ್ವಾತಿ: sorry..

(ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ..)

ಸುಭಾಷ್: (ಫೋನಿನಲ್ಲಿ) ಮೇಡಂ ಇದಾರ? ಹೋಗೇ ಬಿಟ್ರಾ? ಓ ನನ್ನ ಕಾರ್ ಬೇರೆ ಕೆಟ್‌ಹೋಗಿದೆ.. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಲ್ಲೇ ಬರ್ತೀನಿ.. ನೀ ಮಲಕ್ಕೋ..

(ಸುಭಾಷ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದು.. ಮಲಗುತ್ತಾನೆ)

(ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಕತ್ತಲಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬೆಳಕು ಬರುತ್ತದೆ)

(ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆ ಬೆಲ್ ಆಗುತ್ತೆ)

ಸ್ವಾತಿ: ಹಲ್ಲೋ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಅಂಕಲ್.. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ತಲಪಿಲ್ವಾ? ಆಶ್ಚರ್ಯ..ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ? ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ? ಹ್ಞಾಂ.. ಹ್ಞಾಂ.. ಒಂದು ನಿಮಿಷ..

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಂ.. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್..

(ಇಬ್ಬರು ಪೇದೆಗಳ ಪ್ರವೇಶ)

ಪೇ–1: ಆಡುಗೋಡಿ ಪೊಲೀಸ್ Sub-inspector ವಿಕ್ರಮ್ ಸಿಂಗ್ ಬರ್ತಿದಾರೆ..

ಪೇ–2: ಇದು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಮನೇನ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು..

ಸ್ವಾತಿ: ಹೌದು..

ಪೇ–1: ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು?

ಸುಭಾಷ್: ಸುಭಾಷ್

ಪೇ–2: ಪೂರ್ತ ಹೆಸರೇನು?

ಸುಭಾಷ್: ಸುಭಾಷ್ ಶರ್ಮ

ಪೇ–1: ಮಲ್ಲಿಕಾ ಅವರಿಗೆ ಏನಾಗ್ಬೇಕು?

ಸುಭಾಷ್: ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾಭಿ ಮಾ..

ಪೇ–2: ಇಲ್ಲೇ ಇರ್ತೀರ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು

ಪೇ–1: ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನಮ್ಮ?

ಸ್ವಾತಿ: ಸ್ವಾತಿ

ಪೇ–2: ನೀವು ಇದೇ ಬಂಗ್ಲೇಲಿ ಇರ್ತೀರ ಅಲ್ವಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಹೌದು

(Sub-inspector ಹಾಗೂ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಪ್ರವೇಶ. ಪೇದೆಗಳ inquiry paper ನೋಡುತ್ತಾ)

ಸುಭಾಷ್: ಬಾಭಿ ಮಾ ಎಲ್ಲಿ?

SI: ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವ್ರ ಕಾರ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಗಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ತು...?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ.

SI: ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಇದೇ ಬಂಗ್ಲೇಲಿ ಇರ್ತೀರ?

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು ಸಾರ್..

SI: ಯಾವುದಾದರೂ ಫೋನ್ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಫೋನ್ ಮಾಡು.. ತಗೋ ನನ್ನ Business Card.. ಸರಿ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಸಾಬ್ ನಾವು ಬರ್ತೀವಿ. ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ..

ಸುಭಾಷ್: ಸಾಹೇಬರ ಮತ್ತು ಮೇಡಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅನ್ಸುತ್ತೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ಸಬೇಕು?

ಸುಭಾಷ್: ಅವರಿಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು. ಹೆದರಕೊಳ್ಳೋದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸಂಬಳ ನಿನಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಸಾಹೇಬರು ಆಗಲೇ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ advance ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಓ.. ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಲ್ಲಾ? ಆಯ್ತು ಸಾಹೇಬರು ಬರೋತನಕ ನೀ ಮನೇಲೆ ಇರು..ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೀ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿರು.. ಎಲ್ಲೂ ಓಡಿ ಹೋಗ್ಬೇಡ..

ಸುಭಾಷ್: ಯಾವಾಗ ಸಾಹೇಬರು ವಾಪಸ್ ಬರ್ತಾರೆ..?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನನಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು..

ಸುಭಾಷ್: ಹ್ದೂಂ.. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದಾರೆ ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಗಲ್ಲ ಮಾತ ಮಾತಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದಾರೆ ಅಂತ ಅನ್ಕೊಂಡೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಂಗೇನು ಗೊತ್ತು ನನಗೇನು ಹೇಳ್ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದಾರಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಕೋಪ ಯಾಕ ಮಾಡ್ಕೋತೀರ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕೋಪ ಏನಿಲ್ಲ.. ಏನು ಕೇಳ್ಬೇಕು ಕೇಳು..

ಸುಭಾಷ್: ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದಾರೆ ಅವರು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿನಗೆಲ್ಲೋ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆ...
(ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ದೃಶ್ಯ – 9

ಸುಭಾಷ್: (ಫೋನಿನಲ್ಲಿ) ಹ್ಞಾಂ ಸರ್.. ಇಲ್ಲ ಸಾರ್... ಏನೂ ಇಲ್ವಾ ಸಾರ್...

ಸ್ವಾತಿ: ಸುಭಾಷ್ any news?

ಸುಭಾಷ್: ಈ ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಏನು? ಎರಡು ದಿನದಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಕಳ್ಳರಿಗೆ?

ಸ್ವಾತಿ: It is not easy Subash, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ ಊರು.

ಸುಭಾಷ್: ಏನು ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಊರು? ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಲಿನ ಲಾರಿಯಿಂದ..

ಸ್ವಾತಿ: ಹಾಲಿನ ಲಾರಿ...

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಲಿನ ಲಾರಿ... Tensionನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ ನಾನೂನೇ..

ಸ್ವಾತಿ: ಏನಾಗಿರಬಹುದು... ? ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು?..

ಸುಭಾಷ್: ಸ್ವಾತಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಂಗೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತೋ ನನಗೂ ಅಷ್ಟೆ ಗೊತ್ತು.

ಸ್ವಾತಿ: ಇಲ್ಲ ನಿನಗೆ ನನಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಗೊತ್ತು.. ನಂಗೊತ್ತು ನೀ ತುಂಬಾ tension ಮಾಡ್ಕೋತಿದೀಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: Tension ಆಗದಲೇ ಇರುತ್ತಾ? ಸಾಲಾ ಈ ಇಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕೊಂಡಿದೀನಲ್ಲಾ ಅಂತ..

ಸ್ವಾತಿ: ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಇದೆ. ನಂಗೆ ಹೇಳು ನಾನು ಏನು Help ಮಾಡೋಕ್ಕಾಗುತ್ತೋ ಮಾಡ್ತೀನಿ.

ಸುಭಾಷ್: ಸ್ವಾತಿ ನಿಂಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆಯ. ಮೇಡಮ್ ನರ್ಸಿಂಗ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗೋ ದಿವಸ ನಾ ಮನೆಗೆ ಬರುಕ್ಕೆ Late ಆಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಿ: ಅವತ್ತು ನಿನ್ನ ಗಾಡಿ ಕೆಟ್‌ಹೋಗಿತ್ತಲ್ಲ ಅದು ತಾನೆ..

ಸುಭಾಷ್: ನನ್ನ ಗಾಡಿ ಕೆಟ್ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ... ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದೆ.. ನಿಜವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಗಾಡಿ accident ಆಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಿ: Accident?

ಸುಭಾಷ್: ಹ್ಞಾಂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರೋಕೆ Late ಅಗಿತ್ತು. ಜೋರಾಗಿ drive ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ ಬರ್ತಿದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ motor bike ನೋನು ಬಂದು ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡದ್‌ಬಿಟ್ಟ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಗಾಯ ಆಗಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಬರೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಳಚಗೊಂಡ್ವು, ನನಗೆ ಏನು tension ಅಂದ್ರೆ, ಈ ಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಈ accident ವಿಚಾರ ಬಂದ್‌ಬಿಟ್ರೆ, ನನ್ನ ಕೇಸೇ ಕಲಾಸ್. ನನ್ನ ಅಂದರ್ ಮಾಡ್ಬಿಡ್ತಾರೆ..

ಸ್ವಾತಿ: Just relax.. Just relax?

ಸುಭಾಷ್: ಸ್ವಾತಿ ನೀನು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುಕ್ಕಾಗುತ್ತಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಹೇಳು ಏನ್ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಅಂತ?

ಸುಭಾಷ್: ಸ್ವಾತಿ ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಮೇಡಮ್, ಸಾಹೇಬರು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ಹೊರಡೋ ಹೊತ್ತನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ, ಮೇಡಮ್ಮೇ ಏಳಿದ್ರು ಇಲ್ಲೇ ಇರೋಕೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀಯಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಮೇಡಂ ಹೇಳುಲ್ವಾ, ನೀನು ಬರೋದು ಲೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಗೆ ಹೇಳ್ದಾಗ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳೋಣ.. ನಾನು ಏನ್ ಮಾಡ್ಲಿ ಹೇಳು. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್ನ್ ಅಲ್ಲಿ, ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇ ಅಂತ ಹೇಳಿದೀನಿ. ನೀನು ಉಲ್ಟಾ ಹೇಳಿದ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಸ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುತ್ತೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೀಯಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ...

ಸುಭಾಷ್: Please Swathi.. Please.. ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ನನ್ನ ಉಳಿಸೊಕ್ಕಾಗೋದು..

ಸ್ವಾತಿ:. OK.

ಸುಭಾಷ್: ಓಹ್.. ನೋಡು ಎಷ್ಟು relax ಆದೆ...

(ಕರಗಂಟೆ ಸದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಆಗಮನ)

ಸುಭಾಷ್: ಏನಾದರೂ ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ತಾ?

SI: ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ತು. ಬಾಡಿ ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಬೂತಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ತು. She is dead.

ಸುಭಾಷ್: ಬಾಬಿ ಮಾ ಬಾಬಿ ಮಾ..

SI: ಇವನೇನು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಎಡಿನ್ವಾಲ brother ಆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Brother ಅಲ್ಲ Driver..

SI: ಹ್ಞಾಂ..

(ACP ಪ್ರವೇಶ)

ACP: ACP Gokale

ಮಲ್ಲಿಕಾ: A D Merchant, Legal Advisor to Edinvala..

IA: Insurance Manager Patil

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Nice meeting you.. Come in,..

ACP: ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಇರ್ತಾರೆ ಈ ಮನೇಲಿ.

SI: ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರು ಮನೆಕೆಲಸದೋರು ಇರ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಿ ಮತ್ತು ಇವನು ಸುಭಾಷ್.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ. ಕೂತ್ಕೊಂಡೇ ಮಾತಾಡ್ಬಹುದಲ್ಲ..

ACP: ನೀ ಇಲ್ಲಿ ಏನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತೀಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: ನಾನು ಸಾಹೇಬರ ಗಾಡಿ ಚಲಾಯಿಸುವದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವರ ಗುಂಡು ಬೆರಸೋವರ್ಗೂ ನಂದೇ ಕೆಲಸ.

SI: Yes sir.. Mr. Vijay Sing Edinvala was heavy drinker. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. film ನಲ್ಲಿ heavy loss. ಸಖತ್ ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾನೆ ಸಾರ್.

IA: ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಇತ್ತು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಈ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತ ಸಾಲ ಅಂತ ಇಟ್ಕೊಳ್ಳಿ..

ACP: ಸಾಲಗಾರರು ಯಾವಾಗಲೂ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ತಿದ್ರು?

SI: One more thing sir.. ಯಾವಾಗ ಇವರು ಎರಡು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ಹೋಗೋಕ್ಕೆ ಬೀಟ್ರೋ ಆವಾಗಲಿಂದ ಎಡೆನ್ವಾಲಾ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್.

ACP: ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್‌ಗೆ ಯಾಕೆ ಏನು ಕಾಯಲೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Mainly drinking problem..

IA: Alcoholic

ಸ್ವಾತಿ: ನೀರು ತಗೊಳ್ಳಿ..

ACP: Thank you Swathi. (ನೀರು ಕುಡಿದು).. ಇವರ family ಡಾಕ್ಟರ್ ಯಾರ್ ಇದ್ರು?

ಸ್ವಾತಿ: ಡಾ...ಕ್ಟ...ರ್...

ಸುಭಾಷ್: ನಾನು ಅವರ ಡ್ರೈವರ್ ಸಾರ್... ಡ್ರೈವರ್...

ACP: ಅರೆ.. ಅವರ ಡಾಕ್ಟರ್ ಯಾರು ಅಂದೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಂಡ್ರೂ ಆಗ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಸಾರ್. ಯಾರನ್ನೂ ಮನೇಗೆ ಕೂಡ್ಸತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

IA: ಮತ್ತೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಬಿಟ್ರಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಬಾಬಿ ಮಾ ಅವರ್ಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗಿದ್ರು.

ACP: ಶನಿವಾರ ಆದಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಮನೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ರ?

ಸುಭಾಷ್: (ಅಳುತ್ತಾ) ಇಲ್ಲ..

IA: ಯಾರಾದರೂ ಫೋನ್.. ?

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲ..

ACP: ಮನೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ರಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸೂಟ್ ಕೇಸ್ ಇತ್ತು..

IA: ಗಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ತು?

SI: ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಲಾಟಲ್ಲಿ ಸಾರ್.

ACP: ಗಾಡಿ ಒಳಗಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕಳುವಾಗಿತ್ತಾ?

SI: ಕಾರ್ Stereo, A/C ಎಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. Mrs. Edanvala ಅವರ ವಜ್ರದ necklace ಎಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು..

ACP: ಅವರುಗಳು ಹೋದಾಗ ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆಯಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಹೌದು ಸಾರ್.

ACP: ಸುಭಾಷ್

ಸ್ವಾತಿ: (ಸುಭಾಷ್ ಸ್ವಾತಿ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.. ನಿಧಾನವಾಗಿ) ಅವನೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದ..

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ..

IA: ಯಾಕೆ ನೀನು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ನೀ ಮಾಡ್ತೀಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಭಾಬಿ ಮಾ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೋದ್ರು, ಅಲ್ವಾ ಸ್ವಾತಿ..?

ಸ್ವಾತಿ: ಹೌದು.

ACP: ಇದರಲ್ಲೇನಿದೆ ನೋಡು...ಸ್ವಾತಿ.. ಅವರು ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಾಗ ಅವರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತೀಲಿ ಇದ್ದರು? ನೀನು ನೋಡಿದ್ಯಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ನೋಡ್ದೆ.. ಕುಂಟ್ಕೊಂಡು, ಕೆಮ್ಮಕೊಂಡು, ನಡುಗ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ರೆ, ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದವರ ತರ ಇದ್ರು.

ACP: ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿದ್ರೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸ್ತಾ ಇತ್ತಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ಅದೇ first time ಅವರನ್ನ ನೋಡಿದ್ದು. ಅವರ ಮುಖಾನೂ ನೋಡಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

IA: ಯಾಕೆ?

ಸ್ವಾತಿ: ಕತ್ತಲೆ ಆಗಿತ್ತು.

ACP: ಯಾಕೆ ಏನಾಗಿತ್ತು? ಕರೆಂಟ್ ಇರಲಿಲ್ವಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅವರಿಗೆ ಬೆಳಕು ಅಲರ್ಜಿ ಇತ್ತು..

ಸ್ವಾತಿ: ಅವರು monkey Cap ಬೇರೆ ಹಾಕ್ಕೊಂಡಿದ್ರು.

SI: Monkey cap, overcoat and muffler ಹಾಕ್ಕೊಂಡಿದ್ರು.

ಸುಭಾಷ್: 103 ಡಿಗ್ರಿ ಜ್ವರ ಇತ್ತು, ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ನಡಗ್ತಾ ಇದ್ರು..

IA: ಮರ್ಚಂಟ್ ನಾ ಕೇಳ್ದೆ ಈ ಎಡಿನ್ವಾಲ ಗಂಡ ಹೆಂಡ್ತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಗಳ ಆಡ್ತಾ ಇದ್ರಂತೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹ್ಞಾಂ.. They use to fight a lot.. ಪ್ರೈವೇಟಾಗಿ ಏನಾಗ್ತಿತ್ತು ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು?

IA: ಕೈ ಕೈ ಮಿಲಾಯ್ಸಿ ಹೊಡ್ದಾಡ್ತಾ ಇದ್ರಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ಅವರು ದೇವರಂಥ ಮನುಷ್ಯರು. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೈ ಎತ್ತತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.. ಕೈ ಎತ್ತಿ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಸಹ ಹೊಡಿತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ..

IA: OK OK..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹೇಳೋಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ.. ಅವನು ಎದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಕುಡೀತಿದ್ದ.. Anything is possible.

SI: ಸಾರ್, ನನಗೇನೋ ಅನ್ಸುತ್ತೆ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗೇ ಅವರ ಹೇಂಡ್ತೀನ ಕೊಂದು ಓಡಿ ಹೋಗಿದಾರೆ..

ACP: ಕೊಂದು ಹಾಕ್ಬೇಕಾಗಿದ್ರೆ ಕೈ ಕಾಲ್ ಯಾಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲತಿದ್ದರು? ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಿಜ ಅನ್ಕೊಂಡ್ರೂ, ಓಡಿಹೋಗ್ಬೇಕಾಗಿದ್ರೆ ಕಾರು ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೋ ಸಿಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಹತ್ರ ಕಾರ್ ಯಾಕೆ ಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ರು?

SI: ಇಲ್ಲಾ ಸಾರ್ ಎಲ್ಲೋ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಓಡೋಗಕ್ಕೆ ನೋಡಿರ್ಬೇಕು?

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್ ಸಾರ್ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನ ಕಂಡ್ರೆ ಪ್ರಾಣ ಸಾರ್.. ಅವರ ಮದುವೇಲೂ ಸಹ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.. ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸ್ತಾ ಇದ್ರು..

ಸ್ವಾತಿ: ಕಾಫಿ ಕೊಡ್ಲಾ ಸಾರ್...?

ACP: ಏನು ಮೈಸೂರು ಕಾಪೀನಾ? (Looks at Deep Freezer) ಈ ಬಾಟ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಾಟ್ಲು ಸಾರ್..

ACP: ಏನು ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಗೆ 500 ರುಪಾಯಿನಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅದು imported.. ಏನಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರು 3000 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲು..

ACP: ಈ freezerನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

ಸ್ವಾತಿ: ಖಾಲಿ ಇದೆ..

ACP: On ಯಾಕಿದೆ ಮತ್ತೆ? (Off ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಸ್ವಾತಿ: No.. No.. ಆರಿಸ್ಬೇಡಿ... ಆರಿಸಿದ್ರೆ ice ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾಗಿ freezer ತುಂಬಾ

ತುಂಬ್ಕೊಂಡು freezer ಕೆಟ್‌ಹೋಗುತ್ತೆ... ಅದು German Compressor 38 number..

ACP: 38 number ಅಂದ್ರೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಅದೇ ಸಾರ್ 37 ಆದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಲ್ಲಾ... 39ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರುತ್ತಲ್ಲಾ...

ACP: ಈ Freezer ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಗಬಹುದು? ನನ್ನ ಬಾಮೈದ ಒಂದು ಹೋಟಲ್ ಇಟ್ಟಿದಾನೆ.. ಅವನಗೆ ಇದೇ ತರ freezer ಬೇಕೂ ಅಂತಿದ್ದ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹೊಸಾದು ಈ ತರದ್ದು ತಗೋಬೇಕೂಂದ್ರೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗ್ಬಹುದು.. ನೀವ್ಯಾಕೆ ಹೊಸಾದು ತಗೋಬೇಕು. ಹ್ಯಾಗಿದ್ರು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಮಾರೋನಿದ್ದ.. ಇದೇ ತಗೊಂಡೋಗಿ.... ಏನಂತಿ ಸ್ವಾತಿ?

ಸುಭಾಷ್: ಹ್ಯಾಗಿದ್ರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನು ಮಾರ್ತಾ ಇದ್ರು.. ಆ ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ ತರ..ಕಾಣ್ತಾ ಇದೆಯಾ ನಿಮಗೇ?

ACP: ಯಾವ ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್?

ಸುಭಾಷ್: ಅಯ್ಯೋ ನಿಮಗೆ ಏಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ? ಅದನ್ನೂ ಮಾರ್ಬಿಟ್ಟಿದಾರೆ? ನಿಮಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ...?

ACP: ಏ ಇದನ್ನ Open ಮಾಡು.,,

ಸ್ವಾತಿ: ಒಳಗಡೆ ನೋಡ್ಬೇಕಾ?

ACP: ಒಳಗೆ ಹೇಗಿದೆ ಅಂತ ನೋಡೋಣ... ಏ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಟಲ್ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ನೋಡೋಣ

(ಪೇದೆಗಳು ಒಂದೊಂದು ಬಾಟಲ್ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ)

ACP: (ಫೋನ್ ರಿಂಗಾಗುತ್ತದೆ) ಹಲ್ಲೋ..

(ಸುಭಾಷ್ ಬಾಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ)

ACP: Stop it I say? What? What? ಮರ್ಚೆಂಟ್ Post mortem Report ಬಂತು... spinal injury ಇಂದ ಅವಳ death ಆಗಿದ್ದು. ಎಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ.. ಬೆಳಗ್ಗೆ 7 ಘಂಟೆಗೆ ಸತ್ತಿರೋದು...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸಾರ್.. ಶನಿವಾರದಿಂದ ಅವಳು ಮನೇಲಿಲ್ಲ... ಎರಡು ದಿನದಿಂದ ಹಾಲಿನ ಬೂತ್‌ಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗೇ ಇಲ್ವಾ?

ACP: ಆಡುಗೋಡಿ ಪೂರ್ತಾ ಹಾಲ್ನೋರು 2 ದಿವಸದಿಂದ Strike ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ವಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸಾರ್ ಹೀಗೂ ಆಗಿರ್ಬಹುದಲ್ಲಾ? ಯಾರೋ ಮಲ್ಲಿಕಾಗೆ ಹಾಲಿನ ಬೂತಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್‌ನ ದುಡ್ಡಿಗೋಸ್ಕರ kidnap ಮಾಡಿರಬಹುದು?

IA: Out of question?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Why out of question? It is stright and simple..

IA: ದುಡ್ಡೋಸ್ಕರ ಮಲ್ಲಿಕಾನ ಕೊಲೆಮಾಡಿ, ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್‌ನ kidnap ಮಾಡಿದ್ರೆ, ransom money ಯಾರ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ? Mr. Marchant?

ACP: ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಏನಾದರೂ will ಮಾಡ್ಸಿದ್ರಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲ... ಅವರ ಎಲ್ಲಾ legal matters ನಾನೇ handle ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇಲ್ಲ ಯಾವದೂ will ಮಾಡ್ಸಿಲ್ಲ..

IA: ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರೋ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡ್ಸಿರ್ಬೇಕು? ಯಾರೋ ಗುರ್ತ್ ಇರೋನೆ ಇರ್ಬೇಕು?

ACP: Someone from inner circle? Sub Inspecor investigation ಮುಗ್ಯೋತನಕ ಹೊರಗಡೆ ಒಬ್ಬ ಪೇದೇನ ಹೊರಗಡೆ ಕಾವಲ್ಗಿಡು..

SI: Yes sir..

ACP: ಏನಾದರೂ emergency ಇದ್ರೆ ನನಗೆ phone ಮಾಡು.. ತಗೋ ನನ್ನ ಕಾರ್ಡು..

(ACP ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ... ಒಂದು Drink ಬೆರಸು...how is Mr. Subhas?

ಸುಭಾಷ್: Mr. Merchant

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀನು Picture Hero ಆಗ್ಬೇಕು ಅಂತ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದೆ ಅಲ್ವಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಮೊದಲು ಲಾಯರ್ ಆಗ್ಬೇಕು ಅಂತ ಬಂದೆ, ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಚಡಾ ಕೆಲಸ ಅದು ಅಂತ. ಅದರ ಬದಲು ಈ ಡ್ರೈವರ್ ಕೆಲಸಾನೇ ಮೇಲು ಅಂತ ಇದೀನಿ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪಿಕ್ಚರ್‌ನಲ್ಲಿ Chance ಸಿಗೋ ತನಕ ನಾಟಕದ ಕಂಪನಿ ಸೇರ್ಕೋಬೇಕು, ಏನು performance ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ...

ಸುಭಾಷ್: ನಿಮಗೆ ಹಿಡಸ್ತಾ? Thank you?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಆದರೆ ಒಂದು problem ಇದೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಏನು Problem?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಈ performance ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ತೀಯ?

ಸುಭಾಷ್: ಅಂದ್ರೆ ಅರ್ಥ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಜೈಲಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಜೈಲಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಪೊಲೀಸ್ನೋರ್ಗೆ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಮೂರನೆಯೋನು... ನಾಕನೆಯೋನು... ನನಗೇನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ..?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಹುಡುಕ್ತಿರೋ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ list ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇ ಮೊದಲ್ನೇದು..

ಸುಭಾಷ್: ಇದರಲ್ಲಿ ನಂದೇನಿದೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸಾಕು ನಿನ್ನ್ acting.. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕೊಲೆ ಆಗಿದೇ ಅಂತನೇ ತಿಳ್ಕೊ..

ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು ತಿಳ್ಕೊಂಡೆ...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾನೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಾನೆ ಅಂತನೇ ತಿಳ್ಕೋ...

ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಈಗ ಏನ್ ಸವಾಲ್ ಬರುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ Point no. 1. ಯಾರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ರು, point no. 2 ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ರು ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Point no. 2?

ಸುಭಾಷ್: ಅದೂ ದೇವ್ರಗೇ ಗೊತ್ತು...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ದೇವ್ರಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು.. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸ್ನೋರ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತನಕ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿವರ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ವೋ ಅಲ್ಲೀವರ್ಗೂ ಅಲ್ಲೀ ತನಕ doubt ಮಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾರೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಯಾರ ಮೇಲೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಯಾರಿಗೆ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಆಸ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತೇ ಅಂತ ಇದ್ಯೋ ಅವರ ಮೇಲೆ...

ಸುಭಾಷ್: ಹ..ಹ... ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಪೂರ ಆಸ್ತಿ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದೆ...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಪೊಲೀಸ್ನೋರು ಎಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಇಡ್ತಾರೆ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಇದೆ ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ಸಾಕು ನಿಮ್ಮ ಮಾತೆಲ್ಲಾ, ನನಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬರ್ತಾ ಇದೆ, ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ನಿದ್ದೆ ಎಲ್ಲಾ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತೆ, ಈ envelopeನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದರೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಏನಿದೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: You have dug your own grave? ನಿನ್ನ ಗೋರಿ ನೀನೆ ಅಗ್ಕೊಂಡಿದೀಯ..ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರೋದು ಒಂದು ಹೆಣ ಅಷ್ಟೆ... ನೀನ್ ಸೀದಾ ಒಳಗೆ.. ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಆಸ್ತಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸ್ರಲ್ಲೇ ಬರ್ದು ಹೋಗಿದಾನೆ... ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ insurance ಸಹ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರ್ದಿದಾನಂತೆ..

ಸುಭಾಷ್: (ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗುವನು)..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಬೇಜಾರ್ ಯಾಕೆ ಮಾಡ್ಕೋತೀಯಾ? ಖುಷಿಯಾಗ್ಬೇಕು. congratulations.. Come on let us have a drink..

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀರಾ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇವತ್ತು ನಿಂದು ಕಡೇ ರಾತ್ರಿ.. ಏನ್ ಮಜ ಮಾಡ್ಕೋಬೇಕೋ ಮಜ ಮಾಡ್ಕೋ.. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಈ ಕಾಗದ ತೋರಿಸಿದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಕಥೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ...(Freezer ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತೆಗೀತಾನೆ. ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಸುಭಾಷ್‌ನನ್ನು ಸಹಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ) ಈ Power of Attorney ನಲ್ಲಿ sign ಮಾಡು, ನಿನ್ನ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಬಚಾವ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ.

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲ ಇದ್ರಲ್ಲಿ sign ಮಾಡುಲ್ಲ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Sign ಮಾಡಲ್ವಾ? ಹಾಗಾದರೆ ಪೊಲೀಸ್ನೋರ್ಗೆ ಕರೀತೀನಿ.

ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು... ಆಯ್ತು.. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರದಿದೆ ಅಂತ ನೋಡೋಣ ಕೊಡಿ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Power of Attorney ನನ್ನ ಹೆಸ್ರಲ್ಲಿದೆ, ನಿನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ರೂ ನಾನು sign ಮಾಡ್ಬಹುದು ಅಂತ ಇದೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಗಾದರೆ ಖಂಡಿತ sign ಮಾಡುಲ್ಲ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏನು sign ಮಾಡಲ್ವಾ? ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕೊಲೆ ಮಾಡದಲೇ ಬೇರೆ ಏನೂ ದಾರೀನೇ ಇಲ್ಲ..

ಸುಭಾಷ್: ನಂಗೊತ್ತು ನೀನು ನನ್ನ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡುಲ್ಲಾ, ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ ಅದು ತುಂಬಾ dangerous, ಅಷ್ಟೊಂದು risk ನೀನು ತಗೊಳ್ಳೊಲ್ಲ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Risk What risk? My Lord.. ನಾನು ಇವನ್ನ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಹೆಣ ಈ freezerನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡ್ತಾ ಇರುವಾಗ Red hand ಹಿಡ್ದೆ. ಆವಾಗ ಸುಭಾಷ್ ಅವನ ಗನ್ನಿಂದ ನನಗೇ ಹೊಡೆಯುಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ. ಆವಾಗ ನಾನು ಅವನ ಗನ್ನನ್ನ ಅವನಿಂದ ಕಿತ್ಕೊಂಡು self defenceಗೋಸ್ಕರ ಅವನಿಗೆ shoot ಮಾಡ್ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು... Case Finished .. Case Closed?

ಸುಭಾಷ್: ಈಗ ಅರ್ಥ ಆಯ್ತು.. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ದುಡ್ಡು ನನಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೆ ಅಂದ್ರೆ ಅವನದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಲ್ಲ murder ಅಂತ ಸಾಬೀತ್ ಆದ್ರೆ. ಈಗ ನಾನೇ murderer ಆಗ್ಬಿಟ್ರೆ ನನಗೆ ಪೈಸಾನೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಜೈಲ್‌ಗೆ ಬೇರೇ ಹೋಗ್ಬೇಕು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದಲೇ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಸಾಯೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರೆದ ಕಾಗದಾನೂ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರಾನೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲ ನಾನು sign ಮಾಡುಲ್ಲ...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (ಗನ್ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾ) ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳ್ತೀನಿ.. ಉತ್ತರ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು..

ಸುಭಾಷ್: ಏನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಕಡಿಮೆ ರಿಸ್ಕ್ .. ಸಕತ್ ಲಾಭ ಅಂದ್ರೆ.. ಅದಕ್ಕೆ ಏನ್ ಅಂತಾರೆ..?

ಸುಭಾಷ್: ಏನು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Tell me.

ಸುಭಾಷ್: Opportunity? ಓ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಮಲ್ಲಿಕಾ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ

ನಿಂಗೆ ಮುಂಚೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಿತ್ತೇ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏ ಗುಲ್ಡೂ 50:50 Partnership ನನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದಿದ್ದು, ನಿನ್ನ ಹತ್ತರ ಅಲ್ಲ..

ಸುಭಾಷ್: ಏನು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀನು ರೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ.. ರೇಸ್ನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಗೆದ್ರೆ ಕುದುರೆಗೆ ಅಲ್ಲ ದುಡ್ಡು, ಅದರ ಮಾಲೀಕಂಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಅರ್ಥವಾಯ್ತೇನೋ ಕತ್ತೆ!

ಸುಭಾಷ್: ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ Suicide note?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.. ಈಗ ಮಾಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಆಯ್ತು ಮಾಡ್ತೀನಿ..

(ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ACP: ನೀನು ನನಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಅಹಾಂ.. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ರಲ್ಲ ಅದೆ ನಂಬರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ... (Freeszer ತೆರೆದು) ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಏನ್ ಮಾಡಿದಾನೆ..

Acp: Oh! My God.. ಇದು ಯಾರು?

ಸುಭಾಷ್: ಇದೇ ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್.

ACP: ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್?

ಸುಭಾಷ್: ಇವರನ್ನೇ ಕೇಳಿ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇವನೇ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕೊಂದಿದ್ದು..

ಸುಭಾಷ್: ನೋಡಿ ಏನ್ ಗತಿ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ರು

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸಾರ್ .. ಇವನು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್‌ನ ಕೊಂದಿದ್ದು..

ಸುಭಾಷ್: ರಾತ್ರಿ ಶಬ್ದ ಆಯ್ತು ಅಂತ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನೋಡ್ದೆ. ಲಾಯರ್ ಸಾಹೇಬರು ಹೆಣಾನ Freezerಯಿಂದ ತೆಗೆಯುಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡ್ತಾ ಇದ್ರು. ನನ್ನ ನೋಡ್ದ ತಕ್ಷಣ ಹೆದ್ರಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ರು.. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ ಕೇಳಿದ್ರೆ 5 ಕೋಟಿ ರುಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂದ್ರು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (ಸುಭಾಷ್ ಹಿಂದೆ ಓಡಿ) Rascal..

ACP: Stop and Stand there..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನೀವು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ.. ಇವರಿಬ್ಬರ ಕೊಲೇನೂ ಇವನೇ ಮಾಡಿರೋದು. ನಾನು ಯಾವಾಗ ಬಂದ್ನೋ ಆವಾಗ ಇವನ ಹೆಣ ಹತ್ತಿರ ನೋಡ್ದೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಹೌದು ಸಾರ್ ಅದ ನಿಜ ನನ್ನ ಹೆಣ ಹತ್ತಿರ ನೋಡ್ದ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಿನ Shoot ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೆದರಸ್ದ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇಲ್ಲ ಸಾರ್. ಅವನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತಾ ಇದಾನೆ. ನಾನು ಇವನ್ನ Red Hand ಹಿಡ್ಕೊಂಡೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲ ಸಾರ್.. ಇವರು ಹೇಳಿದ್ರು.. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಹೆಣಾನ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡೋಕ್ಕೆ help ಮಾಡಿದ್ರೆ, ಇನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳದ್ರು.. ಆವಾಗಲೆ ಹೆದರಿಕೆ ಆಯ್ತು, ನಿಮಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ದೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇದೆಲ್ಲಾ ಇವನ ಕೆಲಸಾನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತಾ ಇದಾನೆ..

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್, ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪೇಪರ್ ಬೇರೆ ಇದೆ..

ACP: Paper? What Paper?

ಸುಭಾಷ್: ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾರ್ .. ಅದೇನೋ ವಿಲ್ಲು ಪಲ್ಲು ಅಂತ ಇದ್ರು. ಅದೆಲ್ಲಾ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ..

ACP: Show me the will?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಾನೇ..

ACP: Keep quite and Show me the will.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನ ತೋರಸ್ತೀನಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೇನೂ ಹೇಳ್ಬಿಡ್ತೀನಿ.. ಇವನ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನಂಬಬೇಡಿ.

ACP: Shut up and Show me the Paper.. I Say.. This is Vijay Sing's Will. ಪೂರಾ estate ಸುಭಾಷ್ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರ್ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಪೂರಾ Estate ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರ್ಕೊಟ್ಟಿದಾರಾ? ಏನ್ಮಾತಾಡ್ತಿದೀರೀ ಸಾರ್? ಓ ಈಗರ್ಥಾಯ್ತು.. ಅದಕ್ಕೆ ಲಾಯರ್ ಸಾಹೇಬರು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ರು. ಸಾರ್ ದುಡ್ಡು ಗಿಡ್ಡು ಏನು ಬೇಡ. ಎಲ್ಲಾ ಅವ್ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಬಿಡಿ. ನನಗೆ ಏನೂ ಬೇಡ...

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಏಯ್ ಈ ನಾಟಕ ಎಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಸು.. Inspector ಇವನೇ ಇವರಿಬ್ಬರ ಖೂನಿ ಮಾಡಿರೋದು..

ACP: ಆದರೆ.. ಇವನು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕೊಲೆ ಯಾಕ್ ಮಾಡ್ತಾನೆ?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅಯ್ಯೋ ವಿಲ್‌ಗೋಸ್ಕರ. ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ immediate ಆಗಿ ಸಿಗುತ್ತೋ? ಅದಕ್ಕೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಈ ವಿಲ್‌ನ ಸಮಾಚಾರ ನನಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೂ ನೀವು ಓದಿ ಹೇಳ್ದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು..

ACP: ಓ ಇದೇ envelop ಅಲ್ವಾ .. ನಾನು ಓದು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಆ.. ಆ...

ACP: Is this envelope correct?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹೌದು ..Let me explain you?

ACP: ಈ ವಿಲ್ ಓದಿದ್ರೂ ನಾನು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳ್ದಾಗ ಏನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆಂತ ಹೇಳ್ದೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: Yes you are correct..ಆದರೆ ವಿಷಯ ವಿಲ್ ಯಾರು ಓದಿದ್ರು ಆಂತ ಅಲ್ಲ..

ಇವರಿಬ್ಬರ ಕೊಲೆ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ರು ಅನ್ನೋದು important.. Find that out first..

ಸುಭಾಷ್: ಮತ್ತೆ ಈ ಕಾಗದ ಇದೆಯಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ sign ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ರು.. ಸಾರ್ ಈ ಪೇಪರ್ ಏನು ಸಾರ್?

ACP: ಇದು Power of Attorney in Mr. Merchant's favour..

ಸುಭಾಷ್: Power of attorney? ಏನು ಅದು electricity power bill?

Acp: ಅಲ್ಲ .. ಅಲ್ಲ ... ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಅಂದ್ರೆ.. ನೀನು ಏನೇನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಬಹುದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಾನೂ ಇವರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ಬಹುದು.

ಸುಭಾಷ್: ನನ್ನ ಬದ್ಲು ಇವರು ಏನ್ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡೊಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ.. ನನ್ನ ತರ ಕಾರ್ ಓಡ್ಸಕ್ಕಾಗುತ್ತಾ?

ACP: ಹಾಗಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಬದ್ಲು ಇವರು insurance claim ಮಾಡ್ಬಹ್ದು.

ಸುಭಾಷ್: ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ration Card ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. Insurance ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು..?

ACP: ಇದರಲ್ಲಿ ಇವನ ಹತ್ರ ಯಾಕ್ sign ಮಾಡ್ಸ್ಕೊತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಿಮ್ಮನ್ನ ಪೆದ್ದನ್ನ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ನೋಡ್ತಾ ಇದಾನೆ..

ಸುಭಾಷ್: ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಾರ್ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಪೆದ್ದ ಅಂತಾ ಇದಾರೆ ಇವರು..

ACP: ಹೌದು ನಾನು ಪೆದ್ದಾನೇ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಮೂರನೆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರು ಅಂತ ಹುಡಕ್ತಾ ಇದ್ನಲ್ಲ ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ಕೊಂಡು..

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್ ಸಾರ್.. ಇವನ ಮಾತ್ ಕೇಳ್ಬೇಡಿ.. ಇವನು ಒಬ್ಬ ಪಾಕ್ಡಾ..

ACP: ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾಳ ನಡುವೆ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: That is none of your business. I will takeup with higher authorities.

ACP: ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಂಧ ಏನಿತ್ತು?

ಸುಭಾಷ್: ಸಾರ್ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಕೊಂಡ್ರೆ ಉಚ್ಚೆಗೂ ಸ್ನಾನದ ನೀರಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತೆ ಹೇಳಿ.. ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಾತೀನ ಬಿಡುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ರಲ್ಲ, ಅವಾಗ ಅವ್ರಿಬ್ಬರು ಜೊತೇಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಹೋದ್ರು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: What do you mean Rascal?

ACP: Relax.. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ರಿ ಅಂತ ಹೇಳು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: I don't have to tell you..

ACP: You have to tell me..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಚೈನೀಸ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್ ಹೋಗಿದ್ವಿ..

ACP: ಏನು? ಅವರ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದೇ ಸಾಯ್ತಾ ಇರೋವಾಗ, ನೀವು ಚೈನೀಸ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಜ ಮಾಡ್ತಿದ್ರಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಬಾಲಿವುಡ್ ಪಿಕ್ಚರ್ ಸಾರ್ ಪತಿ ಪತ್ನಿ ಔರ್ ಮಂಚೂರಿಯನ್.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: You shut up..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇವನು ಎಷ್ಟು ಸೀದಾ ಸಾದ ಕಾಣಸ್ತಾನೋ ಅಷ್ಟೇ ಕೆಟ್ಟೋನು ಇದಾನೆ .. ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ಹೋದ್ರು ಅಂದ್ರಲ್ಲ ಅವತ್ತು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಬದಲು ಇವನೇ ಹೋಗಿದ್ದು.. ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಹೆಣ ಈ Freezer ನಲ್ಲೇ ಇತ್ತು.

ACP: What do you mean?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಹ್ಞಾಂ.. ಹೌದು. ಅವರ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಸ್ಕ್ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಅವನ ತರ ನಾಟಕ ಮಾಡ್ದ.. ಅವನ್ನೇ ಕೇಳಿ..

ಸುಭಾಷ್: ಅವರು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದೆ. ಕೇಳಿ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಸ್ವಾತೀನ..

ಸ್ವಾತಿ: ಹ್ಞಾಂ ಸಾರ್.. ಸುಭಾಷ್ ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಸ್ವಾತಿ ನೀನೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: (ACP ಕಿವೀಲಿ ಏನೋ ಹೇಳ್ತಾನೆ..)

ACP: ನಿನ್ನ ಕಾರ್ ಕಿ ಕೊಡು..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: What?

ACP: Give me your Car Keys..

(ಪೊಲೀಸ್ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾಸ್ಕ್ ಎಲ್ಲ ತರುತ್ತಾನೆ)

ಪೋ: ಸಾರ್ ಕಾರಲ್ಲಿ ಮಂಕಿ ಕ್ಯಾಪ್, ಓವರ್ ಕೋಟ್ ಮತ್ತು ಮಫ್ಲರ್ ಸಿಕ್ತು ಸಾರ್.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನನ್ನ ಡಿಕ್ಕೀಲಿ?

ಸುಭಾಷ್: ನಿಮ್ಮ ಡಿಕ್ಕೀಲಿ ಅಲ್ಲ... ನಿಮ್ಮ ಗಾಡಿ ಡಿಕ್ಕೀಲಿ..

ACP: What do you think of this?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಗಾಡೀಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಅಂತ...ಇದೆಲ್ಲಾ ಇವನದೇ ಕಿತಾಪತಿ ಇರ್ಬೇಕು...

ACP: Over Coat, Monkey Cap and Muffler ಎಲ್ಲಾ ಕರೆಕ್ಟಾಗಿ ಸೆಟ್ ಆಗುತ್ತೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: So What?

ACP: ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕೊಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ arrest ಮಾಡ್ತೀನಿ.

ಮಲ್ಲಿಕಾ: I don't understand . Are you out of your mind? ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ arrest ಮಾಡ್ತೀರ?

ACP: Police arrest him.. Catch him..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (ಕೂಗುತ್ತಾ) ನನ್ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ... ನಾನೇನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.. (ಎಳಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ) ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ಕೊಲೆ ಆಗೇ ಇಲ್ಲ

ACP: What do you mean?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅವನನ್ನ ಯಾರೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ಅವನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿದಾನೆ.

ಸುಭಾಷ್: ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅವರೇ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋದು.. ಯಾರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುಲ್ಲ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: You Shutup

ACP: ಏನು evidence ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (ಒಂದು ಲಕೋಟೆ ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಾ) ನೋಡಿ ಇದನ್ನ ನೋಡಿ..

ACP: ಇದೇನು?

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಅದು ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ Suicide Note. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಬರದಿದಾನೆ ತಾನೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡಿದೀನಿ ಅಂತ..

ACP; (Opens and looks at it)

ಮಲ್ಲಿಕಾ: ಇವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಂತ prove ಆದ್ರೆ ಏನೂ ಬರೋಲ್ಲ ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೆ murder ಅಂತ prove ಮಾಡೊಕ್ ಹೋಗಿದ್ರು.

ACP: ನಿನ್ನ ತಲೆ ನೆಟ್ಟಗಿದ್ಯಾ? ಇದು ಖಾಲಿ ಪೇಪರ್..

ಮಲ್ಲಿಕಾ: (Shouts) ಸುಭಾಷ್.. (he tries to kill) (ACP Shoots Lawyer)

ದೃಶ್ಯ – 10

(ಸುಭಾಷ್ ತನ್ನ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.. ಸ್ವಾತಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ)

ಸ್ವಾತಿ: ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಫೋಟೋ.. ಮನೆಗೆ ಏನು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ಯಾ? ಸುಭಾಷ್ ವಿಲ್ಲಾ ಅಂತಾನೋ ಅಥವಾ ಸುಭಾಷ್ ಮಹಲ್ ಅಂತಾನೋ?

ಸುಭಾಷ್: ಮನೆ remodel ಮಾಡೋದರಲ್ಲೆ busy ಆಗಿದ್ದೆ. ಹೆಸರು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ..

ಸ್ವಾತಿ: Insurance claim?

ಸುಭಾಷ್: ಅದು pass ಆಯ್ತು..

ಸ್ವಾತಿ: Wow.. Congratulations ..

ಸುಭಾಷ್: ಓ thank you.. thank you..

ಸ್ವಾತಿ: ಯಾಕೆ ಮನೆ ಫೋನ್ ಕೆಟ್‌ಹೋಗಿದಿಯಾ?

ಸುಭಾಷ್: ಯಾಕೆ ಇಲ್ವಲ್ಲಾ?

ಸ್ವಾತಿ: ತುಂಬಾ ದಿವಸದಿಂದ try ಮಾಡ್ತಾ ಇದೀನಿ. ಯಾರು ಎತ್ಕೊಳ್ಳೋರೆ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ.. ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಿಂದಾನೂ ಒಂದೂ ಫೋನ್ ಇಲ್ಲ.. ನಾನು ಅನ್ಕೊಂಡೆ ಇಡಿ ಬೆಂಗಳೂರೇ ಫೋನ್ ಕೆಟ್ ಹೋಗಿದೆ ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: ಹಾಗಲ್ಲ... ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಫೋನ್ ಮಾಡ್ಬೇಕೂ

ಅನ್ಕೊತಿದ್ದೆ.. ಆದರೆ...

ಸ್ವಾತಿ: ಆದರೆ ಏನು?

ಸುಭಾಷ್: ಇಲ್ಲ.. ನಾನು ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳೋಣ ಅಂತಿದ್ದೆ..

ಸ್ವಾತಿ: ಏನು ಹೇಳ್ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.. ಒಬ್ಬ great philosopher ಹೇಳಿದಾನೆ. ``Behind every fortune there is a crime''

ಸುಭಾಷ್: Crime?

ಸ್ವಾತಿ: ಹೌದು..

ಸುಭಾಷ್: ಆದರೆ ಈ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಸುಳ್ಳು ತಪ್ಪು ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ..

ಸ್ವಾತಿ: ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ದೇ ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಮೋಸ ಮಾಡ್ದೆ ಅಂತ...

ಸುಭಾಷ್: So you believe me?

ಸ್ವಾತಿ: Ofcourse? ನಂಗೊತ್ತು ನೀನು ಈ ತರ ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂತ..

ಸುಭಾಷ್: Thank you..

ಸ್ವಾತಿ: Kabhi kabhi dawalath ke peeche naseeb ke haath hota hai.. Good Luck You know..

ಸುಭಾಷ್: ಅಂದರೆ..

ಸ್ವಾತಿ: ನನ್ನ ನಸೀಬು.. My Good Luck..

ಸುಭಾಷ್: ನಂಗರ್ಥ ಆಗಲಿಲ್ಲ.. How is that your Good Luck?

ಸ್ವಾತಿ: ಸುಭಾಷ್ ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂ ಹೋಗ್ಬೇಕಾದ್ರೆ Over Coat mask ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ತರ ಶೂ ಅಥವಾ ಇದೇ ಶೂ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ರು.. ಇದೇ ಬಿಳೀದು.. ನೀಲಿ ಪಟ್ಟಿ.. Nike Tennis shoe.. You understand what I mean.. ಈಗ ಅರ್ಥ ಆಯ್ತಾ ನನ್ನ good luck ಯಾಕೆ ಅಂತ...

ಸುಭಾಷ್: Ok Partner.. 50:50..

ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಲೇಖಕರು: ಜೇಮ್ಸ್ ಹ್ಯಾಡ್ಲೀ ಚೇಸ್. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರದ ಚೇಸ್ ವಿಶ್ವ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಲೇಖಕರು. ಅವರ 90 ರೋಚಕ ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ 50 ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರ 'There's Always a Price Tag' ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದಾಗಿದೆ.

ಅನುವಾದಕರು: ವಲ್ಲೀಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ರವಿ ಶೇಷಾದ್ರಿ, ವಲ್ಲೀಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತಿಗೋಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ದುಬೈ, ಇಟಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಸಿಂಗಪೂರವನ್ನು

ಕರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇವರು 1997ರಿಂದ ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಕಂಪನ್ನು ಮರೆಯದೇ ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇವರು, ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ನಾವಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ (ಯು.ಎಸ್.ಎ)ದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ 'ಬೆನಕ' ತಂಡದಲ್ಲಿ ಪಳಗಿ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ, ನಟಿಸಿರುವ ಇವರಿಗೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ' ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ 'ರಂಗಧ್ವನಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ತಂಡವನ್ನು ಅಮೆರಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಿತ್ತು ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಘಟಕರೂ ಹೌದು. ಮಿಂಚಂಚೆ ವಿಳಾಸ: vshastry@yahoo.com

ಅನುಬಂಧ

ಅನುಬಂಧ 1

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು, ಬೆಳಸುವುದು; ಅದರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಏಕೆ ಬೇಕು, ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳೂ, ಕೂಟಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ನಿಜ, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಕೂಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ್ಯಂತ ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳು. ಯುಗಾದಿಯಿಂದ ದೀಪಾವಳಿಯವರೆಗೆ ನಾನಾ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನ ತಣಿಸುತ್ತವೆ, ಬಿಸಿಬೇಳೆ ಹುಳಿಯನ್ನದಿಂದ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೊಂದು ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತಾವರಣ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅಮೆರಿಕದ ವಿವಿಧ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಕ್ಕ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಅದ್ದೂರಿಯನ್ನು ನೀವು ನೋಡೇ ಅರಿಯಬೇಕು. ಹೊರದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಸಾವಿರ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಒಂದೇ ಚಾವಣಿಯ ಕೆಳಗೆ ನೋಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡ? ನಾವಿಕ ಎಂಬ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ದೊಡ್ಡ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು 2010ರಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೆಲ್ಲ ನಿಜವೆ ಸರಿ, ಆದರೆ ಅಂಥ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಂಥ ಗಂಭೀರ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲಿ? –ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಹಲವರಿಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿತು; ಆ ಸಂಸ್ಥೆ 2003ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿ 2004ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿತು. 2013ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ್ದು, ರಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು.

ಆರಂಭದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಲವಾರು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿದೆ. ಏಳು ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ:

ಮೊದಲ ಸಮ್ಮೇಳನ ಫಿಲಡೆಲ್ಫಿಯಾ ಬಳಿಯ ವಿಲನೋವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲೂ, ಎರಡನೆಯದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಲಾಸ್ ಏಂಜಲಿಸ್ ನಗರದ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ, ಮೂರನೆಯದು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಬಾಲ್ಟಿಮೋರ್–ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಬಳಿಯ ಮೇರಿಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಐದನೆಯದು ಸಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯಿತು. ಆರನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್, ಟೆಕ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ಸಂಪನ್ನಗೊಂಡಿತು. ಏಳನೆಯ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವವು ಸೈಂಟ್ ಲೂಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದೇವೆ: 'ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ' (2004), 'ಆಚೀಚೆಯ ಕತೆಗಳು' (2005), 'ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ' (2007), 'ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ... ಹೀಗೆ ಹಲವು...' (2009), ಮತ್ತು 'ಮಥಿಸಿದಷ್ಟೂ ಮಾತು' (2011). ನಂತರದ 'ಬೇರು–ಸೂರು' (2013) ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ: ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು. ನಮ್ಮ ವಲಸೆಗಾರ ಜೀವನದ ನಾನಾ ಮುಖಗಳನ್ನು, ನಿಜ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ 38 ಲೇಖನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಇದು. ಇಂಥ ಪುಸ್ತಕ ಇದುವರೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದು ಏಳನೆಯ ಗ್ರಂಥ, 'ಅನುವಾದ–ಸಂವಾದ' (2015). ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಬಾರಿ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವಾರು ಅನನ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ, `Little taste of Kannada in English' ಎನ್ನುವ ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟನೆಗಳ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ (ಮುನ್ನುಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿಟ್ಟು) ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಬರೆಸಿರುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂಜಲಿ ಹೊರತಂದ 'ಕನ್ನಡದಮರ ಚೇತನ' (ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ) ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೂ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯ, ನ್ಯೂ ಜೆರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಡೆಲವೇರ್ ತ್ರಿರಾಜ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಥೆ ತ್ರಿವೇಣಿ 2005ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಪುತಿನ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಕ್ಕೂ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಕೈಗೊಂಡ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ 2006ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ್ಯಂತ ಒಂಭತ್ತು ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು. ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ನವೋದಯದವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು

ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸಕಾರ ಡಾ. ಎನ್.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಎರಡು ದಿನದ ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 200ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಿಬಿರ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು.

ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹಲವಾರು ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಪ್ರಭುಶಂಕರರ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಒಂದು ಮಿಂಚು ನೋಟ' (2004), ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' (2005), ಪ್ರೊ. ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಶೀಲತೆ' (2007), ಡಾ. ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಕಳೆದ ಕಾಲು ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ' (2009), ಡಾ. ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗರ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಾರ' (2011), ಕೆ.ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶರ 'ಕನ್ನಡದ ಮುನ್ನಡೆ' (2013) –ಇವನ್ನು ರಂಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಭಾಷಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಲಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು 2007ರ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. 2009ರ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೈದೇಹಿ ಅವರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲ ಕತೆಗಳನ್ನೋದಿ, ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ತಣಿಸಿದರು. 2011ರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಹಿತವಾದ ಹಾಸ್ಯದ ಹೊನಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ತೇಲಾಡಿಸಿದರು. 2013ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಪತಿ ತಂತ್ರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಾವು ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಆಶಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಬರಹಗಾರರನ್ನೂ, ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಜನರ ಮುಂದಿಡುವ 'ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರರು' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ, ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು ಮನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಲೇಜಿನ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳು, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸ್ಮರಣೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಬರಹಗಾರರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ಇಲ್ಲಿನ ಕಲಾವಿದರಿಂದಲೇ ತಯಾರಾದ ಉತ್ತಮ ನಾಟಕ, ಭಾವಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಮನರಂಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು – ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಎಷ್ಟೊ ಮಂದಿ ಇಲ್ಲಿನ ಲೇಖಕರು ಇದೇ ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಲೇಖನ ಎಂದು ಹಿಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ತೃಪ್ತಿ.

ರಂಗದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ KSR Book Club ನಡೆಸುವ ಕಥಾವಲೋಕನ ಕಾಯಕ್ರಮ. ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಈ ದೂರ–ವಾಣಿ–ಸಭೆಯಲ್ಲಿ,

ಅಮೆರಿಕಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿರುವ ಸದಸ್ಯರು, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಆಯ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದರದೇ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಿಂಚಂಚೆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗುರಿಯಿದೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಲವುಳ್ಳ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸಹಾಯ ಅಗತ್ಯ. ಅದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಒಂದು ಲಾಭೋದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ (Non-profit organization) ಎಂದು ಅಮೆರಿಕದ Internal Revenue Service ಗುರುತಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ತೋರಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಹೃದಯರಿಗೂ ರಂಗದ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳೀಯ ಕನ್ನಡ ಕೂಟಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿವೆ, ನಮ್ಮ ಸಹಪ್ರಾಯೋಜಕರಾಗಿ ನೆರವಿತ್ತಿವೆ. ತ್ರಿವೇಣಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ, ಅಂಜಲಿ, ಸಾನ್ ಡಿಯಾಗೋದ ಕಸ್ತೂರಿ, ಇಲಿನಾಯ್ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಅಮೆರಿಕದ ರಾಜಧಾನಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾವೇರಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಉತ್ತರ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ, ಟೆಕ್ಸಸ್‌ನ ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್ ಕನ್ನಡ ವೃಂದ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ಸಸ್‌ನ ಇತರ ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಕೂಟಗಳು, ಹಾಗೂ ಈ ಬಾರಿಯ ಏಳನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾದ ಸೈಂಟ್ ಲೂಯಿ ನಗರದ 'ಸಂಗಮ' –ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಸಂತ ಪ್ರಕಾಶನ ಮತ್ತು ಅಭಿನವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ರಂಗದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ thatskannada.com ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಂತೆಯೇ ಇದೂ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

– **ಎಂ.ಎಸ್. ನಟರಾಜ,** ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

– **ನಾಗ ಐತಾಳ್,** ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯ ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

– **ಎಚ್.ವೈ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್,** ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯ ನಿಕಟಪೂರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

ಅನುಬಂಧ 2

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು - ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ

1. ಬೇರು ಸೂರು (2013)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ವಸಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ

'ಬೇರು ಸೂರು' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳಿವೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳಿವೆ: ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವಾಗ ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವಗಳ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ– ದೇವಾಲಯಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆ– ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅನುಭವ ಕಥನವಿದೆ– ಒಟ್ಟು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಇಂದಿನ ಜೀವನದ, ಬಹುಮುಖಿಯಾದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿವಿಧ ಬರಹಗಳ ಜೇನುಗೂಡು ಈ ಬೇರು ಸೂರು. ನಮ್ಮವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಸೂರಿನೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಬರೋಣವೆಂದನ್ನಿಸುವಷ್ಟು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ತೀರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಕೋಶ ಇದಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನಿದರ ಆದ್ಯಂತ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದಾಗ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಾನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೇಖನವೂ ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕಾಂತ ಬಾಬುರವರ 'ನೀಲಿ ಡಬ್ಬಿಯ ಶ್ರೀಖಂಡ'ವು ನನ್ನ ನಿದ್ದೆ ಕೆಡಿಸಿದ ಕಥೆ– ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಬರವಣಿಗೆ ಎಚ್. ವೈ. ರಾಜಗೋಪಾಲರ 'ಹೊಸ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಸಿಗಳು'. ಈ ಸಸಿಗಳ ಬೇರು ಮತ್ತು ಸೂರು– ಎರಡೂ ಅಮೆರಿಕವೇ. Gene ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡದ್ದು. ತಮ್ಮ 'ಜೀನ್' ಎರಡೋ ಮೂರೋ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಮರೆತೇ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿಯೇ ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೀತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಿಂದ ಅಮೆರಿಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸೂರಿನೊಳಗೆ ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಳಿನಿ ಮಯ್ಯರ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರಣ, ನಾಗ ಐತಾಳರ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂಥದ್ದು. ಕಾಗಿನೆಲೆಯವರು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬರಹಗಾರನೆಂದು ಅವರ 'ನಾನು–ನೀನು' ಓದಿದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಶ್ರೀವತ್ಸರು ತನ್ನ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಪರಿಚಿತರು. ಗುಂಡೂ ಶಂಕರರಲ್ಲೂ

ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರನನ್ನು ನಾನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇನೆ. 'ಅಮೆರಿಕ– ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರವೆ?'– ಈ ಲೇಖನ ಒಬ್ಬ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತಿರುವ, ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೇ ಹೋಗಿ ಬಾಳುವವನ ಒಳಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ವಿಮಲಾ ರಾಜಗೋಪಾಲರ ಉಸಿರಿನಲ್ಲೇ ಸಂಗೀತವಿದೆ. ಸುಪ್ತದೀಪ್ತಿಯವರ ವಲಸೆ ವೃತ್ತದ ವರಸೆಯೊಳಗೆ ಅವರ ಸಮ್ಮೋಹನಗೊಳಿಸುವ ಭಾವಗೀತೆಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಗದ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾಣುವ ಅವಕಾಶ. ಮೀರಾ ರಾಜಗೋಪಾಲರು ಒಬ್ಬ ಗಮನಾರ್ಹ ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು, ಎಚ್. ಕೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ವೈಶಾಲಿ ಹೆಗಡೆ, ತ್ರಿವೇಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ವತ್ಸ ಕುಮಾರ್, ಎಸ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಧರ್, ಕೃಷ್ಣರಾಜು, ಕೆ. ಜಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ– ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಇಂತಹ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊರತಂದಲ್ಲಿ ಅವು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗುತ್ತವೆ; ಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ.

ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಪತಿ ತಂತ್ರಿ

'ಬೇರು ಸೂರು' ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಓದಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳೂ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಿನವರು, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜೀವಂತ ಪರಿಸರದಿಂದ ದೂರ ಇರುವವರು, ಪಾಪ, ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಚಿಂತನೆ, ಪ್ರಬುದ್ಧ ಬರವಣಿಗೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರು ಬರೆಯಲಾರದಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರ ಆರಂಭದ ಪರದೇಶಿತನ, ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಮೇಲಿನ ನಿರಾಳತೆ, ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಷಾದ, ಅದನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಹುನ್ನಾರ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ, ತಿರುಗಿ ಬಂದವರ ತುಮುಲ– ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಸೈಕಾಲಜಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರೆ ಕುತೂಹಲಕರವಾದ ಒಳನೋಟಗಳು ಸಿಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವವ ಯಾರಾದರೂ ತರುಣರು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಿವೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಹೇಗೂ ದಾಟಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿಂದ ನಡೆದಿರುವ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಲಸೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೋಗುವವರಿಗಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ–ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಸರೆಯಾದಾವು. ಇಂದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂನ ಭರಾಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು

ಹೋದಾರು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಯಾಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದು ಸೋಜಿಗ. ಎಲ್ಲ ಒತ್ತಡಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ– ಇಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನಂತೆ. ಕನ್ನಡ ಯಾಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ? ಇರಲಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದಿತ್ತು, ವೀಸಾ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜು, ಧಾರವಾಡ

'ಬೇರು ಸೂರು' ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ, ಅಷ್ಟೇ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಕಲನ. ಗುರುಪ್ರಸಾದರ ಮುನ್ನುಡಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಲೇಖನಗಳು ಮನಸ್ಸು ತಟ್ಟುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತೃತ್ವಶಕ್ತಿ, ಬದ್ಧತೆ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ. ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಡಾ. ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ, ಧಾರವಾಡ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶರು 'ಕನ್ನಡದ ಮುನ್ನಡೆ'ಯ ಬಗೆಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಭಿವಂದನೆ. 'ಬೇರು ಸೂರು' ತುಂಬ ಪ್ರೌಢವೂ ಆತ್ಮೀಯವೂ ವಿಚಾರ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಗವಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ನೋಡಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳವೂ ನೈಜ ಕಳಕಳಿಯವೂ ಆಗಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವ ಸದ್–ಪ್ರಯತ್ನ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಸಂಕಲನ. ಶಾಂತಾರಾಮ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳು ನಮ್ಮ ಢೋಂಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿ ಶಾಕ್ ಕೊಡುವಂಥದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಸಿದ್ಧಿ, ನಿರೂಪಣ ಕೌಶಲ, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. 38 ಮಂದಿಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸಮತೂಕದ ಬರಹಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಇದೊಂದು ಸಂಗ್ರಹಯೋಗ್ಯವಾದ ಬರಹಗಳ ಗುಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ರಚಯಿತರಿಗೂ ಅವರ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಬೆಂಬಲಿಸಿರುವ ಹಿರಿ–ಕಿರಿಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ನೆನಪುಗಳು.

ಪ್ರೊ. ಅ. ರಾ. ಮಿತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು

'ಬೇರು ಸೂರು' ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದೆ. ಹೊತ್ತಗೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಂದಿ ಸಹಜೀವಿಗಳೊಡನೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ನೆನಪು ಸದಾ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬರಹಗಳ ಅನೇಕ ಸಾಲುಗಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಟ್ಟಿದವು. 'ವಲಸೆ' ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮೀರಿ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಾವು ಕೊಡುವಂತೆ ಮೂಡಿ ಬಂದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಿದೆ.

ಅರ್ಬುದದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದ ತನಕ 'ಕಾಯ' ಕಾಯುವ ಕನಸುಗಳ ಅನಾವರಣ ಈ ಬೇರು ಸೂರು.

ಸೂರು ನೂರಾಗಿಸಿದ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ನಮೋ ಎನ್ನುವೆ.

ಉದ್ಯಾವರ ಮಾಧವ ಆಚಾರ್ಯ, ಉಡುಪಿ

'ಬೇರು ಸೂರು' ಓದಿದೆ. ದೂರದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹವಾದದ್ದು. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್.ಭೈರಪ್ಪ, ಮೈಸೂರು

---

2. ಮಥಿಸಿದಷ್ಟೂ ಮಾತು (2011)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಅಭಿನವ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: ತ್ರಿವೇಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್.

'ಅಮೆರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪರಿಸರದ ಸ್ಥಾಯೀ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರೀ ಭಾವಗಳ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಆಧುನಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೊಲ್ಲುಗಳ ಸಂಕಲನ ಇದು. ಕಾವ್ಯದ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಥನದ ಕುತೂಹಲವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವ ಲಲಿತ ನಿಬಂಧಗಳು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವಜನ್ಯ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಮೈದಾಳುತ್ತಲೇ, ಅದರಾಚೆಗೂ ಚಿಂತನಶೀಲವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚುವ ರೀತಿ ಭಾವೋದ್ದೀಪಕವಾಗಿದೆ....ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರಹಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವಷ್ಟು ಸತ್ವಶಾಲಿಯಾಗಿವೆ.'

ಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ (ಬೆನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ)

'ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಬರಹಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಕರು ಸಲ್ಲಾಪ ಹರಟೆ ಚಿಂತನೆ ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಚಿಂತನಾ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಬರಹಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತ ನನಗೆ ಅಮೆರಿಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಾಳಿನ ಒಂದು ಮುಖದ ದರ್ಶನವಾದಂತಾಯಿತು. ಬೇರೆಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರು ಕನ್ನಡದೊಳಗೆ ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬರಹಕ್ಕೆ ಹೊಸಶಕ್ತಿಯ ಆವಾಹನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದವನು ನಾನು. ಈ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ, ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬರೆದಾಗಲೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮದ ಕೂಡಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬರಹಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಂದವರು ಬರೆದ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಕಥನಗಳ ಮಿತಿಯೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ.'

ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ

3. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ...ಹೀಗೆ ಹಲವು... (2009)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಅಭಿನವ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: ಎಂ. ಎಸ್. ನಟರಾಜ್.

'ಕಾದಂಬರಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ...' ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ. ನಾನು 1987ರಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ... (ಅವರು) ಕನ್ನಡದ ಕ್ಷಿತಿಜವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆನಿಸುತ್ತದೆ...

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
('ಅಭಿನವ'ದ ರವಿಕುಮಾರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ)

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಓದಿಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳು... ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನವರು... ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು, ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಸಬರು. ಆದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯಬಲ್ಲವರು. ಇವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಾಜಾತನ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯ ಬಂದಿದೆ... ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳು... ಆದರೆ ಕೃತಿಗಳೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರವಾದ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರುವ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿವೆಯೆನ್ನುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ... ಆವರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ...

ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಆಮೂರ (ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ... ಕನ್ನಡದ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ನಡೆಸಿದೆ. ಒಮ್ಮೆಗೇ ಒಟ್ಟಿಗೇ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾದಂಬರಿ ಅವಲೋಕನವೂ, ಚರ್ಚೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಸಹೃದಯ ವಿಮರ್ಶೆ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಹೊತ್ತಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯೆನ್ನಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಾರ್ಥಕ ಹೊಳವಿಗಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗಕ್ಕೆ, ಅದರ ರೂವಾರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿನಂದನೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯೂ ಸಲ್ಲಲೇ ಬೇಕು.

ವೈದೇಹಿ (ಬೆನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ)

4. ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ ! (2007)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಅಭಿನವ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಸಂಪಾದಕರು: ಎಚ್. ಕೆ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಎಚ್. ವೈ. ರಾಜಗೋಪಾಲ್.

'...ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಾಸ್ಯ ಸಂಕಲನ ಎರಡೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ರಮ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ...'

ಪ್ರೊ. ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ ('ಅಭಿನವ'ದ ರವಿಕುಮಾರ್‌ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ)

'...ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಗೆಗನ್ನಡ ನಲಿದಿದೆ, ವಿಜೃಂಭಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಹಾಸ್ಯಾಸಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಹಿರಿಕಿರಿಯ ಹಾಸ್ಯಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅವರ ಕುರಿತು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥಭಾವ ತಾಳುವಂತೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಬಂದಿದೆ... ಹೊರನಾಡ ಬಂಧುಗಳ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮ ಅನುಕರಣೀಯವಾದುದು...'

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಹೆಗಡೆ (ವಾರ್ತಾ ಭಾರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ)

---

5. ಆಚೀಚೆಯ ಕಥೆಗಳು (2005)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಅಭಿನವ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ

'ಆಚೀಚೆಯ ಕಥೆಗಳು' ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ತಾಯಿನೆಲದಿಂದ ದೂರವಾದ– ಕನ್ನಡದ ಜೀವಂತ ಸಂಪರ್ಕ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ– ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ, 'ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡವಾಗಿರುವ' ಹಠದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಈ ಕತೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಲಾಚೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರಿತ್ತ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿವೆ...' **ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ (ಬೆನ್ನುಡಿಯಿಂದ)**

---

6. ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ (2004)

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ, ಯು.ಎಸ್.ಎ. ಹಾಗೂ ವಸಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: ಆಹಿತಾನಲ

'...ಅನಿವಾಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಈ ಕೊಡುಗೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಮನ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಕಾಲೀನ ಲೇಖಕರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇನೂ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲದ ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ ಎನ್ನಲು ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.'

ಪ್ರಭುಶಂಕರ

ಎಪ್ಪತ್ತರದಶಕದ ಕತೆ	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	75/–
ಹಿಂದುತ್ವಅಥವಾಹಿಂದ್‌ಸ್ವರಾಜ್?	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	100/–
ಬೇಂದ್ರೆನಾದ,ನಾಡು,ಒಲವು	ಜಿ.ಎಚ್.ನಾಯಕ್	50/–
ಬೇಂದ್ರೆಯವರಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಯಸ್ವರೂಪ	ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	50/–
ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ	ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್	50/–
ಬರ್ಟೋಲ್ಟ್ ಬ್ರೆಕ್ಟ್ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ)	ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ	30/–
ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ (ಮೂಲ ರೇಮಂಡ್‌ವಿಲಿಯಮ್ಸ್)	ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ	25/–
ಸಿರಿಗನ್ನಡಗೀತರಾಮಾಯಣ	ಮೈ.ಶ್ರೀನಟರಾಜ	100/–
ಬೇಂದ್ರೆ ಅಂದ್ರೆ (ಬೇಂದ್ರೆಸಾಹಿತ್ಯದವಿರಾಟ್‌ದರ್ಶನ)	ಅಹಿತಾನಲ/ನಳಿನಿಮೈಯ	250/–
ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಾರೆ (ಬದುಕಿನ ನೆನಪು, ಅನುಭವಗಳ ಕಥನ)	ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ	500/–
ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ನವಿಲುಗರಿ (ಕವಿತೆಗಳು)	ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ	150/–
ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಜೀವಯಾನ (ಕವಿತೆಗಳು)	ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಟಿ.	75/–
ಸಮಸ್ತ ಕಥೆಗಳು	ಹೆಚ್.ವಿ.ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	500/–
ಗುಲಾಬಿ ಟಾಕೀಸ್ (ಕಥೆಯಿಂದಕಥೆಗೆ)	ಸಂ: ಪಿ.ಚಂದ್ರಿಕಾ	85/–
ವಿಮುಕ್ತ (ತೆಲಗು ಕಥಾ ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೊಂದು ಮಾತುಕಥೆ)	ಅನು: ಜಿ. ವೀರಭದ್ರಗೌಡ	125/–
ಜಾರ್ಜ್‌ಲೂಯಿಬೊರ್ಹೆಸ್	ಸಂ: ಪ್ರೊ ಕಾರ್ಲೋಸ್	75/–
ಭಾವನ್ನ (ಕವನ ಸಂಕಲನ)	ಆನಂದ ಝುಂಝರವಾಡ	75/–
ಶಾವ್ರೋಲಿನ್ (ಅನುವಾದಿತ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು)	ಅನು: ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಕೆ. ಹಂದಿಹಾಳು	60/–
ಓತಿಕ್ಯಾತ ತಲೆಕುಣ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳಕವಿತೆ)	ವಿಜಯಶ್ರೀ ಹಾಲಾಡಿ	50/–
ಕಲಾಚೇತನ (ದಿ ಆರ್ಟ್‌ಸ್ಪಿರಿಟ್)	ಮೂಲ: ರಾಬರ್ಟ್ ಹೆನ್ರಿ, ಅನು: ಕೆ.ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶ್	150/–
ಕನಸಿನ ಕತೆ (ಒಂದು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ)	ಎಂ. ಬಸವಣ್ಣ	50/–
ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಐದು ದಶಕಗಳು	ಮೂಲ: ಯು ಆರ್ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅನು: ಬಿ.ಎಸ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ	60/–
ಬಾದಾಮಿ ಚಾಳುಕ್ಯರಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಕವಿ–ಲಿಪಿಕಾರ ಅಕ್ಷರಮೇರುವಿನ ಕಾವ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಲಿಪಿಯ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ)	ಷ.ಶೆಟ್ಟರ್	150/–
ಹೇರಾಮ್ (ಗಾಂಧಿ–ಗೋಡ್ಸೆಸಂಘರ್ಷ...)	ಅನಂತ ಚಿನಿವಾರ್	60/–
ಬರ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟ (ಭಾರತದಹತ್ತು ಬಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಕಥನ)	ಮೂಲ:ಪಿ.ಸಾಯಿನಾಥ್,ಅನು:ಜಿ.ಎನ್.ಮೋಹನ್	350/–
ಮಹತಿ (ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಸಾಹಿತ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ತೌಲನಿಕಚಿಂತನೆ) ಭಾಗ–1	ಶಂಕರಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ, ಸಂ:ಜಿ.ಬಿ.ಹರೀಶ್	250/–
ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸ (ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಓದು) ಭಾಗ–2	ಶಂಕರಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ, ಸಂ:ಜಿ.ಬಿ.ಹರೀಶ್	350/–
ಸುಸಂಧಿ (ಕಥೆ,ಕವಿತೆ,ನಾಟಕ) ಭಾಗ–3	ಶಂಕರಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ, ಸಂ:ಜಿ.ಬಿ.ಹರೀಶ್	200/–
ತ್ರಿವಳಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು (ನಟ ನಾರಯಣಿ, ಗಂಗವ್ವಗಂಗಾಮಾಯಿ, ಅವಧೇಶ್ವರಿ)	ಭಾಗ–4 ಶಂಕರಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ, ಸಂ: ಜಿ.ಬಿ.ಹರೀಶ್	400–
ಎರಡುಲೋಟಗಳು (ಕವನಸಂಕಲನ)	ಚೀಮನಹಳ್ಳಿರಮೇಶ ಬಾಬು	60/–
ಒಂಭತ್ತುನಾಟಕಗಳು	ಬಿ.ಸುರೇಶ	250/–
ಯಾವಮಾಹಿತಿ?ಯಾರಹಕ್ಕು?	ವೈ.ಜಿ.ಮುರಳೀಧರ	125/–
ಅವಿರತ (ವಿಮರ್ಶಾಲೇಖನಗಳು)	ಶ್ರೀಧರ್‌ಹೆಗಡೆಭದ್ರನ್	100/–
ಸಾರೂಪ್ಯ (ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು)	ಶ್ರೀಧರ್‌ಹೆಗಡೆಭದ್ರನ್	75/–
ಕಾಡುವನೆನಪುಗಳು (ಕವಿತೆಗಳು)	ಹೆಚ್.ಎನ್.ರಾಜಶ್ರೀ	50/–
ಆಳ–ನಿರಾಳ:೪ (ಅಂಕಣಬರಹ)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	175/–
ಅಪ್ಪನಪ್ರೇಯಸಿ (ಕಾದಂಬರಿ)	ವಿ.ಆರ್.ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್	75/–
ದ್ವೀಪಸಮೂಹದಕತೆ (ಪ್ರವಾಸಕಥನ)	ಜಿ.ಎನ್. ಅಶೋಕವರ್ಧನ	75/–
ಸಮಸ್ತಕಾವ್ಯ (ಆರುದಶಕದಕವಿತೆಗಳು)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	350/–
ಇನ್ನಷ್ಟುಕನ್ನಡ (ಭಾಷೆಮತ್ತುಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಕುರಿತಲೇಖನಗಳು)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	125/–
ಕಾಪಿರೈಟ್ (ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯಕಾಯ್ದೆ)	ವೈ.ಜಿ.ಮುರಳೀಧರ್	60/–
ಕಾರಂತರಜೀವಂತಪಾತ್ರಗಳು	ಸಿ.ಸೋಮಶೇಖರಯ್ಯ	100/–
ಬೆಳಕುನೆರಳು (ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕನೊಬ್ಬನಸೂಕ್ಷ್ಮದಾಟ)	ಮೂಲ:ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆ ಅನು:ಶ್ರೀಮತಿಶಾಂತಾನಾಗರಾಜ್,ಪಿ.ಎಸ್.ಗೀತಾ	750/–
ಕೊಂಕಣಿ ತದ್ಭವ ಕೋಶ (ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪಾಲೀ, ದೇಶೀನಾಮಮಾಲೀ, ಕನ್ನಡ)	ಎಂ. ಮಾಧವ ಪೈ	100/–
ಲೋಕವಿರೋಧಿಗಳಜತೆಯಲ್ಲಿ (ಸಂದರ್ಶನಗಳು)	ರಹಮತ್‌ತರೀಕೆರೆ	200/–

ಬೆತ್ತಲೆಫಕೀರ(ಉರ್ದುಕವಿತೆಗಳು)	ಮೂಲ:ಅಲಿಸರ್ದಾರ್‌ಜಾಫ್ರಿ,ಅನು:ಜನತೇಜಶ್ರೀ	100/-
ಝುಳಕ್ಕೆಮುಖಬೆಳಗುತ್ತದೆ(ಕವಿತೆಗಳು)	ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ	60/-
ನಮ್ಮಕಥೆ(ಮನುಷ್ಯನಪೂರ್ವೋತ್ತರಇತಿಹಾಸ)	ನೀಲತ್ತಳ್ಳಿಕಸ್ತೂರಿ	60/-
ಆಚೀಚೆ(ಈಚಿನ ಮಾತು, ಬರಹಗಳು)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	100/-
ಪಚ್ಚೆರೆಸಾರ್ಟ್(ಈಚಿನಕತೆ,ಕವಿತೆಗಳು)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	50/-
ಕಂಚಿಯಪರಮಾಚಾರ್ಯರು (ಒಂದುಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮತ್ತುಮಾನವೀಯಸಂಬಂಧ)	ಮೂಲ:ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆ, ಅನು:ಎಸ್.ಆರ್.ರೋಹಿಡೇಕರ್	150/-
ಕಾರ್ಲ್‌ಯೂಂಗ್(ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು)	ಎಂ.ಬಸವಣ್ಣ	75/-
ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳ ಉಗಮ	ಮೂಲ:ಚಾರ್ಲ್ಸ್‌ಡಾರ್ವಿನ್,ಅನು:ಕೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ	100/-
ಜುಗ್ನು (ಮಕ್ಕಳ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ)	ಗಿರೀಶಜಕಾಪುರೆ	75/-
ಹೂವುಮಾರುವವಳು (ಮಕ್ಕಳಕವಿತೆಗಳು)	ಅಕ್ಕಿಮಂಗಲಮಂಜುನಾಥ	75/-
ಗಾಂಧೀಯುಗಕ್ಕೆಕನ್ನಡಿ (ಲೇಖನಗಳು)	ಹೆಚ್.ವೈ.ರಾಜಗೋಪಾಲ	100/-
ವಿಶ್ವಕಂಡದ್ವಿತೀಯಗಾಂಧಿ...ಅಣ್ಣಾಹಜಾರೆ	ಗಿರೀಶ್‌ಲೋಕಾಪುರೆ	100/-
ಹೊಸಜಗತ್ತು (ಅಪ್ರಕಟಿತಕಥಾಸಂಕಲನ)	ಹೆಚ್.ವಿ.ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	100/-
ಸಾಹಸದಒಂದುಸೀಮಾರೇಖೆ (18ನೇಶತಮಾನದಡೆಕ್ಕನ್)	ಎಂ.ವೈ.ಗೋರ್ಪಡೆ ಸಾದಾಪ್ರತಿ	125/-
	ಉತ್ತಮಪ್ರತಿ	250/-
ಕಾಡ ತೊರೆಯಜಾಡು(ಬದುಕುಹೋರಾಟಗಳಕಥನ)	ಕಡಿದಾಳುಶಾಮಣ್ಣ –ಸಂಗ್ರಹಮತ್ತುಕೃತಿರೂಪ:ಅಕ್ಷತಾಕೆ.	150/-
ಬಸವಣ್ಣನಕಲ್ಯಾಣಹುಡುಕುತ್ತಾ.....(ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ)	ಲತಾಮೈಸೂರು	150/-
ಆಡುಕನ್ನಡಹಾಡುಕನ್ನಡಮಾತಾಡುಕನ್ನಡವೇ(ಕವಿತೆಗಳು)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	150/-
ಆಷಾಢದಒಂದುದಿನ(ನಾಟಕ)	ಮೂಲ:ಮೋಹನ್‌ರಾಕೇಶ್, ಅನು:ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ	50/-
ಜೀವನರಹಸ್ಯ(ಅಣುವಿಜ್ಞಾನದಒಂದುಸ್ಥೂಲಪರಿಚಯ)	ನಾಗಐತಾಳ	300/-
ಮತಿಸಿದಪ್ಪೂಮಾತು(ಹರಟೆ,ಸಲ್ಲಾಪಮತ್ತುಚಿಂತನೆ)	ಸಂ:ತ್ರಿವೇಣಿಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್	150/-
ಕರ್ನಾಟಕಸೂಫಿಗಳು	ರಹಮತ್‌ತರೀಕೆರೆ	150/-
ಹೊಸಾಹತುಪ್ರಜ್ಞೆಮತ್ತುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಅಧ್ಯಯನ	ಮೂಲ: ಗೂಗಿವಾತಿಯಾಂಗೊಅನು:ರಹಮತ್‌ತರೀಕೆರೆ	35/-
ಎಲೆಮರೆಯಅಲರು(ಉಳಿದನೆನಪುಗಳು)	ಬೆಳಗೆರೆಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀ	50/-
ಸಾಹಿತಿಗಳಸ್ಮೃತಿ(ನೆನಪುಗಳು)	ಬೆಳಗೆರೆಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	100/-
ಮರೆಯಲಾದೀತೆ?(ನೆನಪುಗಳು)	ಬೆಳಗೆರೆಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	250/-
ಹೊರಲಾರದಗಾಳಿಬಾರದಲ್ಲಿ(ಮಿಲನ್‌ಕುಂದೇರಾ)	ಅನು:ಸುಕನ್ಯಾಕನಾರಳ್ಳಿ	200/-
ಹದತಪ್ಪಿದಬಾಲ್ಯಬದುಕು(ಬಾಲಪರಾಧಿಗಳುಮತ್ತುಮಹಿಳೆಯರಸತ್ಯಕಥೆಗಳು)	ಶಾಂತಾನಾಗರಾಜ್	75/-
ಪೂರ್ವಾವಲೋಕನ(ವಸಾಹತುಪ್ರಜ್ಞೆಮತ್ತುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಅಧ್ಯಯನ)	ಎಸ್.ಎನ್.ಬಾಲಗಂಗಾಧರ	150/-
ನಮ್ಮದಿದುಇತಿಹಾಸ(ಸ್ಥಳೀಯಚರಿತ್ರೆಗಳುಮತ್ತುಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು)	ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಗೋಪಾಲರಾವ್	100/-
ಆಳ–ನಿರಾಳ:3(ಅಂಕಣಬರಹ)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	175/-
ಮರೆಯಲಾಗದಮಹಾನುಭಾವರು(ನೆನಪುಗಳು)	ಹೊಸಬಾಳೆಸೀತಾರಾಮರಾವ್	125/-
ಕತ್ತಿಯಂಚಿನದಾರಿ(ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿಂತನೆ)2010ನೇಸಾಲಿನಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿಪಡೆದಕೃತಿ	–ರಹಮತ್‌ತರೀಕೆರೆ	150/-
ಕಾಸ್ಮಿಕ್‌ಡಿಟೆಕ್ಟೀವ್(ನಮ್ಮವಿಶ್ವದನಿಗೂಢಗಳಅನ್ವೇಷಣೆ)	ಮೂಲ:ಮಣಿಭೌಮಿಕ್,ಅನು:ಕೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ	100/-
ಮರೆಯಲಾಗದಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ(ಮೂಲ:ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆ)	ಅನು:ಭಾರತೀಕಾಸರಗೋಡು	65/-
ಮುಕ್ತಿಯರಹಸ್ಯ(ಕಥೆಗಳು)(ಮೂಲ:ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆ)	ಅನು:ಭಾರತೀಕಾಸರಗೋಡು	75/-
ಬೆಳದಿಂಗಳು (ಮಕ್ಕಳಕಾದಂಬರಿ)	ಆನಂದವಿ.ಪಾಟೀಲ	20/-
ದಿಟನಾಗರಕಂಡರೆ(ಹಾವುಗಳಜಗತ್ತಿಗೊಂದುಪಯಣ)	ಡಾ.ಟಿ.ಎಸ್.ರಮಾನಂದ	100/-
ಝನ್ನದಿ(ಕವಿತೆಗಳು)	ಹೆಚ್.ಆರ್.ರಮೇಶ್	50/-
ಅಂಟಿದನಂಟು(ಅಸಮಗ್ರಲೇಖನಗಳು)	ಪಂ.ತಾರಾನಾಥ	300/-
ತಾರಾಸ್ಮರಣೆ (ಪಂ.ತಾರಾನಾಥರನ್ನುಕುರಿತಲೇಖನಗಳು)	ಸಂ:ಎಂ.ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ	150/-
ಪರಿಮಳದಬೀಜ(ಕವನಸಂಕಲನ)	ಗೀತಾವಸಂತ	50/-
ಸಾಹಿತ್ಯದಸಪ್ತಧಾತುಗಳು(ಪ್ರಬಂಧಸಂಕಲನ)	ಯಶವಂತ್‌ಚಿತ್ತಾಲ	75/-
ಕೆಲವುಕಥಾನಕಗಳು(ಕಥಾಸಂಕಲನ)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	100/-
ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (ವಿಮರ್ಶಾಲೇಖನಗಳು)	ಹೆಚ್.ಎಸ್.ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್	100/-

ಶಂಗಂತಮಿಳಗಂಮತ್ತುಕನ್ನಡನಾಡು–ನುಡಿ	(ಆರಂಭಕಾಲದದ್ರಾವಿಡಸಂಬಂಧದಚಿಂತನೆ) ಪ್ರೊ.ಷ.ಶೆಟ್ಟರ್	175/–
ನಾಬಂದಹಾದಿಯಲ್ಲಿ(ಅನುಭವಕಥನ)	ಕೆ.ವಿ.ಘನಶ್ಯಾಮ	200/–
ದೂರತೀರದಿಂದಹರಿದುಬಂದಕತೆಗಳು	ನಾಗಐತಾಳ(ಆಹಿತಾನಲ)	150/–
ಅಕ್ಷಯಕಾವ್ಯ	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	250/–
ಗಂಗಾವತರಣ (ಗಂಗೂಬಾಯಿಹಾನಗಲ್‌ರವರ ಜೀವನಚಿತ್ರ)	ದಮಯಂತಿನರೇಗಲ್ಲ	75/–
ಮಳೆಬಿದ್ದನೆಲದಲ್ಲಿ (ಕವನಸಂಕಲನ)	ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್	50/–
ದೇವರುಎಂಬಸಂಕೇತನಾಮ (ಆತ್ಮಕಥೆ)	ಮೂಲ:ಮಣಿಭೌಮಿಕ್,ಅನು:ಕೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ	100/–
ಕಣ್ಣಂಚಿನಕಡಲು(ಕವನಸಂಕಲನ)	ನಾಗರಾಜ್‌ಹೆಗಡೆಅಪಗಾಲ	50/–
ವಿಸ್ತರಣೆ (ಲೇಖನಗಳು)	ಶ್ರೀಧರಹೆಗಡೆಭದ್ರನ್	100/–
ಎಲ್ಲಿದೆಶಿವಾಪುರ?(ಕವನಸಂಕಲನ)	ಚಂದ್ರಶೇಖರಕಂಬಾರ	100/–
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ,ಆಳಿಕೆಮತ್ತುಮಾನವೀಯಮೌಲ್ಯಗಳು	ಅನು.ಡಾ.ಪಿ.ಎಸ್.ಗೀತಾ, ಶಾಂತಾನಾಗರಾಜ್	30/–
ಅನಂತಮುಖದ ಮೂರ್ತಿ (ಅನಂತಮೂರ್ತಿಕುರಿತು)	ಸಂ:ನಾಗಐತಾಳ	100/–
ಆಳ–ನಿರಾಳ:1(ಅಂಕಣಬರಹ)*	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	175/–
ಆಳ–ನಿರಾಳ:2 (ಅಂಕಣಬರಹ)*	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	175/–
ಕಾಲಮಾನ (ಲೇಖನಗಳಸಂಕಲನ)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	75/–
ನೆನಪಿನಚಿತ್ರಗಳು (ಆತ್ಮಕಥೆ)	ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆ	100/–
ಸಾಸುವೆಹೂವಚರಿತ (ಕವನಸಂಕಲನ)	ಹೆಚ್.ಆರ್‌ರಮೇಶ್	40/–
ಸೈಟಾದರೂ ಬೇಡವೇ ಸ್ವಾಮಿ ನಮಗೆ (ಕವನಸಂಕಲನ)	ಕೆ.ಎಸ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ಮೂರ್ತಿ	25/–
ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆಸಿಗದವರು(ಕವನಸಂಕಲನ)	ರಶ್ಮಿಹೆಗಡೆ	40/–
ಸಮಕ್ಷಮ(ಲೇಖನಗಳು)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	100/–
ಸನ್ನಿವೇಶ(ವಿಮರ್ಶೆ)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	50/–
ಅಂಕೆತಪ್ಪಿದಆರ್ಥುರ್‌ರೋಊಯಿ	ಅನು:ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ	50/–
ಚಲ್‌ಮೇರಿಲೂನಾ(ಪ್ರಬಂಧಗಳು)	ಆರ್.ನಿರ್ಮಲಾ	75/–
ಬೇಂದ್ರೆಕಾವ್ಯ(ವಿಮರ್ಶೆ)	ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳಿ	75/–
ಹತ್ತುಹತ್ತುಇಪ್ಪತ್ತು	ಆನಂದ ವಿ.ಪಾಟೀಲ	100/–
ಧ್ವನ್ಯಾಲೋಕದಓದು	ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ	150/–
ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ (ನಾಟಕ)	ಬೆಳಗೆರೆಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀ	25/–
ಅಮೆರಿಕಾಗಾಂಧಿ	ದೇ.ಜ.ಗೌ	75/–
ಯುಗಪಲ್ಲಟ(ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿಂತನೆ)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	75/–
ಬೆಂಕಿಯನೆನಪು(ಪರ್ಯಾಯಚರಿತ್ರೆ)	ಎಡುವರ್ಡೋಗೆಲಿಯಾನೊ/ಕೆ.ಪಿ.ಸುರೇಶ	75/–
ಶತಮಾನದಕವಿರಿಲ್ಕೆ	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	50/–
ಅಭಾವ(ಕವನ)	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	50/–
ಇಂದಿನಕನ್ನಡ:ರಚನೆಮತ್ತುಬಳಕೆ	ಎಸ್.ಎನ್.ಶ್ರೀಧರ್	75/–
ಪರಿಶ್ರಮ (ಹೋರಾಟದ ಬದುಕು ಬರಹ)	ಎಸ್.ವೆಂಕಟರಾಮ್	250/–
ಜಾಲತರಂಗಿಣಿ (ಅಂಕಣ ಬರಹ)	ಮೈ.ಶ್ರೀ.ನಟರಾಜ	175/–
ಆಗಾಗ (ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ನಡುವಿನ ಮಾತು – ಬರಹ)	ಚಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು	300/–
ನಾನುಒಲಿದಂತೆಹಾಡುವೆ(ಪ್ರಬಂಧಗಳು)	ಚಂದ್ರಶೇಖರಆಲೂರು	75/–
ಬರುವನಾಳೆಗಳಿಗೆರಾತ್ರಿಗಳೇಇರುವುದಿಲ್ಲ	ಸಿದ್ದದೇವರಮನಿ	50/–
ಒಂದುಮುಷ್ಟಿನಕ್ಷತ್ರ (ಕಥೆಗಳು)	ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟುರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ	50/–
ಪ್ರತಿಸಂಸ್ಕೃತಿ (ವಿಮರ್ಶೆ)	ರಹಮತ್‌ತರೀಕೆರೆ	100/–
ಆಕ್ಷಣದಸತ್ಯ (ಪ್ರಬಂಧಗಳು)	ಚಂದ್ರಶೇಖರಆಲೂರು	75/–
ನನ್ನರಸಯಾತ್ರೆ (ಆತ್ಮಕಥೆ)	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಮನ್ಸೂರ್	50/–
ಮಬ್ಬಿನಹಾಗೆಕಣಿವೆಯಾಸಿ	ಎಚ್.ಎಸ್.ಶಿವಪ್ರಕಾಶ	50/–
ಶತಮಾನದಕವಿಯೇಟ್ಸ್	ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	75/–
ಯುವಕವಿಗೆಬರೆದಪತ್ರಗಳು(ರಿಲ್ಕೆ)	ಅನು:ಓ.ಎಲ್.ನಾಗಭೂಷಣಸ್ವಾಮಿ	35/–
ಕರೆಯಿತೋಕಡಲತೀರ (ಕೇರಳಕಥನ)	ಜಿ.ಪಿ.ಬಸವರಾಜು	75/–
ಗೆಲುವಿನಚಿಲುಮೆರಾಜರತ್ನಂ	ಸಂ:ಆಹಿತಾನಲ	150/–

ಬಟವಾಡೆಯಾಗದರಸೀತಿ	ಲಕ್ಕೂರು ಆನಂದ	40/-
ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯ (ಕಾವ್ಯ)	ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ	30/-
ಕೊಸಿಮೊ (ಕಾದಂಬರಿ) ಇಟಾಲೊ ಕಾಲ್ವಿನೊ.	ಅನು:ಕೆ.ಪಿ.ಸುರೇಶ	100/-
ಹೈದರಾಲಿ (ನಾಟಕ)	ಡಿ.ಎ.ಶಂಕರ್	40/-
ಬೆಳ್ಳೇಕೆರೆಹಳ್ಳಿಥೇಟರ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಆತ್ಮಕಥೆ)	ಪ್ರಸಾದ್ ರಕ್ಷಿದಿ	100/-
ಸೋಮನಾಥಪುರ–ಪಶೆಟ್ಟರ್	(ಇಂಗ್ಲಿಷ್/ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ)	450/–ಸಾದಾ100/-
ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ– (ನಾಟಕ)	ಬಿಸುರೇಶ	50/-
ನನಗೆದೇವರಗೊಡವೆಕೂಡಬೇಡ (ಮಿರ್ಜಾಗಾಲಿಬ್ ಜೀವನ-ಕೃತಿಗಳು)		50/-
ನಿಮ್ಮ ಸಿಮ್ಮ 3 (ಅಂಕಣಬರಹ)	ಸಿ.ಆರ್.ಸಿಂಹ	100/-
ಕನ್ನಡದಗರಡಿಯಾಳು (ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂಕುರಿತನೆನಪುಗಳು)	ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು	100/-
ನಲ್ನುಡಿ ನಿಘಂಟು (ಕನ್ನಡ–ಕನ್ನಡ)	ಎಚ್. ಅಲ್ಲಿಸಾಬ್	175/-
ಮಾಲ್ಟಲೌರಿಡ್ಸ್‌ಬ್ರಿಗ್ಗನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಪುಸ್ತಕ–ರಿಲ್ಕೆ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಅನು:–ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	100/-
ಮದುವೆಯ ಆಟಗಳು (ನಾಟಕ)	ಎಚ್.ಎಸ್.ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್	75/-
ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯ ಸೊಲ್ಲು (ಬೇಂದ್ರೆಕಾವ್ಯವಿಮರ್ಶೆ)	ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ	50/-
ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು (ರಾಮಾಯಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)	ಶ್ರೀಧರ ಹೆಗಡೆ ಭದ್ರನ್	200/-
ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು)	ಸಂ. ಆಹಿತಾನಲ (ನಾಗಐತಾಳ)	150/-
ಕಾದೇ ಇರುವಳು ರಾಧೆ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಆಹಿತಾನಲ (ನಾಗಐತಾಳ)	50/-
ಶೂನ್ಯಸಂಪಾದನೆಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ	ಸಂ.ಶಿ. ಭೂಸನೂರಮಠ	610/-
ಬಲ್ಲವರು ಬಹಳಿಲ್ಲ (ಆಯ್ದ ಲೇಖನಗಳು)	ಎಚ್.ವೈ. ಶಾರದಾಪ್ರಸಾದ್	75/-
ಕುಸುಮಬಾಲೆ– (ಲಯಾಕಾರವಿನ್ಯಾಸ:ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು)	ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ	75/-
ಹಿಂಸೆಯ ಎಡ–ಬಲ	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	10/-
ಮಳೆ ತೊಳೆದ ಕಲ್ಲುಗಳು (ಕವಿತೆ)	ಡಿ.ಆರ್. ಚಂದ್ರ ಮಾಗಡಿ	35/-
ಜೀವಾಳ (ಕಥೆಗಳು)	ಬಸವರಾಜು ಕುಕ್ಕರಹಳ್ಳಿ	50/-
ಈಡಿಪಸ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ (ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕಲೇಖನಗಳು)	ಎಂ. ಬಸವಣ್ಣ	100/-
ಪೊರೆ ಕಳಚಿದ ಮೇಲೆ (ಕವನ)	ಸಿಬಂತಿ ಪದ್ಮನಾಭ	40/-
ಎಲ್ಲಿಹಳು ನನ್ನ ಛಾಯಾ? (ಕವನ)	ಆರತಿ ಪಟ್ರಮೆ	35/-
ಮಾತುಸೋತಭಾರತ (ವಿಮರ್ಶೆ)	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	150/-
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿರುವುದು ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನಿಗೆ	ಜಿ.ಎನ್. ಮೋಹನ್	50/-
ಉಲ್ಲೇಖ (ವಿಮರ್ಶೆ)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	100/-
ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಾಲಂಕಾರ	ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	100/-
ಕನ್ನಡ ಧ್ವನ್ಯಾಲೋಕ	ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	150/-
ಕಾಲಿದಾಸ (ವಿಮರ್ಶೆ)	ಶ್ರೀರಂಗ	100/-
ಸಪ್ತಪದಿ (ಕವನ)	ಬಿ.ಸಿ.ರಾಮಚಂದ್ರಶರ್ಮ	40/-
ಬಕುಲದ ಹೂವುಗಳು (ಕವನ)	ಸು.ರಂ.ಎಕ್ಕುಂಡಿ	75/-
ದೇಸಿನಗು (ಲೇಖನಗಳು)	ಎಂ.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ	75/-
ಬಾಗಿಲು–ಈತನಕದ ತಮಿಳು ಕತೆಗಳು	ಜಯಲಲಿತ	75/-
ಹೀಗೆಹಾಳೆಯಮೇಲೆಹಾಡು (ಕವನ)	ಮಮತಾಜಿ.ಸಾಗರ	25/-
ನಿಮ್ಮ 2 ಸಿಮ್ಮ (ಅಂಕಣಬರಹ)	ಸಿ.ಆರ್.ಸಿಂಹ	100/-
ಮೌನ (ಗಜಲ್‌ಗಳು)	ಚಿದಾನಂದ ಸಾಲಿ	35/-
ಪ್ರಶ್ನೆಮತ್ತುದೇವರು (ಕವನ)	ಚೀಮನಹಳ್ಳಿ ರಮೇಶಬಾಬು	50/-
ನಗೆಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಗೆ!–ಸಂ.ಎಚ್. ಕೆ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ,	ಎಚ್.ವೈ.ರಾಜಗೋಪಾಲ್	250/-
ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಭಾಷೆ	ಸಿ.ಕೆ.ರೇಣುಕಾರ್ಯ	75/-
ಜೀವಸಂಪಿಗೆ (ಕವನ)	ದು.ಸರಸ್ವತಿ	45/-
ಬಾಪುಕುಟೀ (ಗಾಂಧಿನಂತರದಗಾಂಧೀಚಿಂತನೆಗಳು)	ರಜನಿಭಕ್ಷೀ ಅನು:ವೆಂಕಟರಾಜು	150/-
ಕನ್ನಡದಮರಚೇತನ (ಮಾಸ್ತಿವೆಂಕಟೇಶಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಸಮೀಕ್ಷೆ)	ಸಂ:ಆಹಿತಾನಲ	175/-
ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ನೆವದಲ್ಲಿ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ)	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	160/-
ಆರದದೀಪ (ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂಜೀವನಚಿತ್ರ)	ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕಸ್ತೂರಿ	60/-
ಕಸೂತಿ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಸ.ಉಷಾ	100/-
ಅಂಗದಧರೆ (ಕಾದಂಬರಿ)	ಕೇಶವ ಮಳಗಿ	50/-
ಚೂರುಪಾರುರೇಷಿಮೆ (ಕವನ)	ಕಮಲಾಕರ ಕಡವೆ	75/-

ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡ ಕಾಯುವುದನ್ನು (ಕವನ)	ಭಾರತೀದೇವಿ	40/-
ಗುಬ್ಬಿಯಸ್ವರ್ಗ(ಮಕ್ಕಳಪದ್ಯಗಳು)	ಭಾಗೀರಥಿಹೆಗಡೆ	30/-
ಹೂಅಂದ್ರಹೂ(ಪುಟಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿಪುಟಾಣಿಪದ್ಯಗಳು)	ಆನಂದ ಪಾಟೀಲ	40/-
ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು	ಪ್ರಭುಶಂಕರಮತ್ತುಬಾ.ವೇ.ಶ್ರೀಧರ	250/-
ಜೀವಜಾಲ (ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ)	ಕೆ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ,ಕೃಪಾಕರ-ಸೇನಾನಿ	150/-
ಎಲ್ಲಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ (ಆಯ್ದ ಲೇಖನಗಳು)	ಎಚ್.ವೈ. ಶಾರದಾಪ್ರಸಾದ್	75/-
ಆಕಾಶದಗಲ ನಗುವಿನ ಅವಧೂತ	(ಬೆಳಗೆರೆಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರೀ ಅವರನ್ನುಕುರಿತು)	50/-
ಟಿಬೆಟ್ (ಜಗತ್ತುಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಆರ್ತಮೊರೆ)	ಮಂಗ್ಳೂರ ವಿಜಯ	375/-
ಡಂಡಂ ಊರಿಗೆ ಡಿಂಡಿಂ ಗಾಡಿ (ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ)	ಆನಂದ ಪಾಟೀಲ	20/-
ವೈದ್ಯರಶಿಕಾರಿ(ಶಿಕಾರಿಯಲ್ಲದಶಿಕಾರಿಅನುಭವಗಳು)	ಟಿ.ಎಸ್.ರಮಾನಂದ್	70/-
ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ(ಕನ್ನಡಚಿಂತನೆ)	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ್	60/-
ಅಮೆರಿಕಾಯಣ	ವೈ.ಆರ್. ಮೋಹನ್	650/-
ಮಂದಹಾಸಮೀಮಾಂಸೆ (ಸಮಗ್ರಲಲಿತಪ್ರಬಂಧ)	ಪ್ರಭುಶಂಕರ	150/-
ಖಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್ (ಜೀವನದರ್ಶನ)	ಪ್ರಭುಶಂಕರ	60/-
ಆಂಟೋನಿಯೊ ಗ್ರಾಮ್ಷಿ (ಶತಮಾನಚಿಂತನೆ)	ಕೆ.ಫಣಿರಾಜ್	50/-*
ಹಳೆಯಕಾಲದಹೊಸಕತೆ (ಕಥಾಸಂಕಲನ)	ಕೆ.ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ	125/-
ಮನುಕುಲದಮಾತುಗಾರ(ಚಾಮ್‌ಸ್ಕಿಚಿಂತನೆ/ದರ್ಶನ)	ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು	150/-
ಪ್ರೀತಿಸುವುದೆಂದರೆ(ಆರ್ಟ್‌ಆಫ್‌ಲವಿಂಗ್)	ಮೂಲ: ಎರಿಕ್ ಫ್ರಾಂ	
ಅನು:ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ,ಎಚ್.ಎಸ್.ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್		75/-

*ಪ್ರತಿಗಳುಮುಗಿದಿವೆ.

ಅನುವಾದ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಓದುಗರಿಗೂ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರಿಗೂ ಒಂದು ಕೊಡು-ಕೊಳುವ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು; ಹಲವಾರು ಜನರ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಕಾಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಅದು ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕಾರನ ಅಹಂ ಇರದಿದ್ದಷ್ಟೂ ಫಲ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತದೆ.

– ಎನ್ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರ್

ಭಾಷಾಂತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೃತಿಕಾರನೊಂದಿಗೂ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಲೇಖಕನಿಗಿಂತಲೂ ಅನುವಾದಕನೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾದಾಗಲಂತೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಕೀಟ್ಸ್ 'ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ' (Negative capability) ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಬೇಂದ್ರೆ ಮತ್ತು ಪು.ತಿ.ನ. ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಲಾರದ ಅನುವಾದಕ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲ ವರ್ಗದವರದ್ದು 'ಊರ್ಧ್ವಾನುವಾದ' (Over translation) ಆದರೆ, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದವರದ್ದು 'ಅಧೋನುವಾದ'ವಾಗುತ್ತದೆ.

– ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಯು.ಎಸ್.ಎ